5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 691 — Joi 2 Aprilie 1909

Lupta nôastră de răsturnare

Șelul nostru, d. Take Ionescu, în discursul rostit săptămîna trecută la întrunirea de la clubul conservator-democrat din localitate, spunea, între altele, că după Paști, partidul nostru va ține întruniri de protestare în toată țara în contra falșificărei regimului parlamentar prin rușinosul concubinaj politic dintre guvern și falsa opoziție.

Și, șeful nostru termina admirabila sa cuvîntare, în aplausele și ovațiunile prelungite ale membrilor clubului, exprimîndu-și convingerea că lupta aceasta va fi încoronată de cel mai desăvîrșit succes!

Va să zică, partidul conservator-democrat, întră într'o acțiune mai energică în potriva guvernului, acțiune care poate în curînd lua caracterul unei lupte de răsturnare.

Socotim, că hotărîrea aceasta a șefului nostru, corespunde sentimentului real al întregei suflări conservatoare-democrate din țară, și toate organizațiile partidului din toate județele îl vor urma cu dragoste și credință pînă la definitiva isbîndă.

Era și timpul ca partidul nostru să pășească la o acțiune mai hotărîtoare în potriva acestui regim, a cărui viață se datorește răbdărei prea îndelungate a țărei și spiritului de prea multă toleranță a partidului nostru.

De mult s'a pus înaintea fruntașilor noștri chestiunea dacă trebue să punem umărul, serios, la răsturnarea guvernului, grăbindu-i ast-fel retragerea. Dar părerile au fost împărțite și chestiunea ajurnată. S'a crezut că e mai bine ca partidul să-și consacre în mare parte activitatea pentru organizarea și întărirea sa în toate centrele țărei, fiind în primul an al constituirei sale. Pe de altă parte, partidul nostru, a fost cu sfințenie legat de angajamentele solemne ale șefului nostru luate fața de Tron și de țară, de a nu zădărnici opera de reforme începută de partidul liberal, pe baza manifestului Regal, ci chiar de a-o ajuta. Angajamentul acesta de onoare luat atît în parlament, cît și la Palat și pornit dintr'un sentiment de cel mai curat patriotism și dragoste pentru țară și Rege, trebuia cu ori-ce preț îndeplinit, și doi ani de-a rîndul întreaga activitate a șefului nostru în afară de cea privitoare la închegarea partidului, s'a învîrtit numai în jurul acestei idei.

Acum însă, ambele probleme cari ne formau aproape unica preocupare, s'au rezolvat. Reformele promise prin manifestul regal din Martie 1907, au căpătat ființă de lege, iar dacă ele au eșit atît de rele, ba chiar vătămătoare pentru interesele populațiunei țărei, aceasta se datorește numai partidului liberal, care a luat absolut nepregătit răspunderea unei situațiuni foarte grele pentru țară, și care cu o încăpățînare nepermisă unor buni romîni și-au împus proectele de reforme înlăturînd sistematic toate obiecțiunile opoziției, care s'a arătat a fi mai cunoscătoare de nevoile reale ale țărei.

Cît pentru organizarea partidului nostru, după un an de acțiune, șeful nostru poate constata că este azi conducătorul celui mai puternic și disciplinat partid din țară, dacă ținem seama de chipul admirabil, cum s'a manifestat pentru el în toate alegerile parțiale, corpul electoral al țărei.

Termenul dar de *grație*, acordat regimului liberal a expirat, și dacă pînă acum, ni s'ar fi putut reproșa, cu sau fără drept, o nesocotire a cuvîntului nostru, dat în niște momente atît de decisive pentru soarta țărei, astă-zi am fi din potrivă acuzați de lașitate politică și de renunțare la drepturile și datoriile noaste de buni cetățeni, dacă am continua cu această tolerare a regimului.

Ideia de răsturnare a guvernului se impune acum, nu numai din necesitatea schimbărei și îndreptării legilor personale și vătămătoare intereselor Statului și a tuturor claselor noastre sociale, dar și pentru împedicarea falșificărei ce se caută a se da vieței politice a țărei, de pe urma conviețuirei imorale dintre cele două partide învechite în rele, cari vor să întroneze în țară principiul nenorocit al succesiunei puterei, de la una la alta, numai prin propria lor voință, și în contra intereselor țărei.

Este cel mai periculos sistem politic, de natură a aduce cea mai mare perturbare în viața politică a țărei și de a nimici ori-ce spirit de independență, de libertate și de demnitate cetățenească.

Este cea mai falșă și imorală concepție politică, de natură a asigura pe veci deținerea frînelor treburilor statului, unei oligarhii—compuse din două organizațiuni politice, cari de și diferite prin denumirile lor, represintă una și aceiași doctrină politică, cu aceiași mentalitate de guvernare și opresiune a sentimentului real al țărei.

Ori, în potriva acestei concepții politice, tot atît de periculoase pentru țară, ca și pentru Dinastie, toate conștiințele cetățenești oneste, toată suflarea cinstită a Romîniei, de la un cap la altul, trebue să se rîdice pentru a-o nimici înainte de a încolți și prinde rădăcini în sufletul curat al națiunei.

Cînd un Ion I. C. Brătianu, își permite cu emfază să declare, că în această țară vor guverna de azi înainte, aceia pe cari îi va voi partidul liberal — ori cine trebue să-și dee seamă că în aceste cuvinte nesocotite, se rezumă acea concepție nenorocită a substituirei întregei suveranități naționale, unei mizerabile oligarhii, și a escamotărei factorilor constituționali, cărora națiunea le a delegat și distribuit suveranitatea sa.

In asemenea condițiuni, lupta partidului conservator democrat, pe care o va începe în curînd, nu va fi numai o luptă pur politică, de combatere a unui regim sau guvern reu, ci va lua caracterul unei lupte naționale, pentru salvarea organizației constituționale a Statului, pe care oligarhia liberalo-junimistă vrea s'o încătușeze, stabilindu'și atot puternicia ei, în contra voinței factorilor constituționali ai țărei.

Națiunea se guvernează prin ea însă-și, și cum vrea ea însăși, — nu nu prin Ion I. C. Brătianu sau cum vrea Ion I. C. Brătianu!—iată strigătul, cu care noi declarăm azi deschisă lupta hotărîtoare în potriva oligarhiei junimisto-liberală.

Vespasian I. Pella.

IN CAZUL HARET

Unde-va, în valea Prahovei s'a exilat d. Haret de sărbători, ca să se recorească de cele trei lovituri parlamentare. In exil l'a ajuns primul ministru—ca să-l mîngâie. D. Brăteanu după ce lovește se preface că mîngîe. De atîta subțire diplomație ie capabil și șeful partidului liberal.

Pe d. Haret l'au afectat cele trei manifestațiuni ostile. L'au înstrăinat mai mult, decît l'au afectat. Se credea perpetuu. Nu știa, însă, că acea perpetuitate va merge egal cu acea a d-lui Sturza. A văzut acum realitatea: d Sturza a fost trimis să facă promenade la Bois de Boulogne; d. Haret a fost trimis mai aproape, la Valea Călugărească.

Dar liberalii s'au grăbit cu d. Haret și această grabă explică vizita de falsă mîngâiere pe care d. Brătianu a făcut-o omului amărît.

Loviturile contra ministrului instrucției, care și-a terminat misiunea în partid, ar fi fost cu prudență date numai atunci, cînd guvernul ar fi fost în ajun să se retragă. La spartul iarmarocului s'ar fi spart și a totputernicia unui om nefast.

Dar nu este așa. Nu suntem în criză ministerială. Sau, dacă suntem în criză ministerială, guvernul va trăi astfel. Va trăi în desperare, în neputință de a se complecta, dar va trăi. Unui asemenea guvern nu-i trebuește încă o demisie de ministru, căci nu numai că n'ar avea om în loc, dar n'ar avea nici interimist în loc.

De ce dar s'a provocat izgonirea d-lui Haret?

Camera—dacă am admite contrariul din partea Senatului—n'a lucrat, rușinînd pe ministrul instrucției, fără de avizul guvernului. Cine face politică știe ce înseamnă ca majoritatea să aplaude cu frenezie pe un deputat al minorității, cînd acesta combate proiectul unui ministru.

Senatul cu independența de care a dat pare-care dovadă și Camera cu invoirea guvernului, s'au pronunțat contra d lui Haret.

Loviturile prea erau oficiale, ca să nu fi înțeles chiar d. Haret, că perpetuitatea sa a dat greș.

Și omul s'a dus la vie. După aceea a venit realitatea, imposibilitatea de a avea un alt ministru al școalelor și primul ministru s'a dus să-l împace pè exilat.

Faptul dovedește că guvernul care abia dacă trăiește, nu-și poate permite luxul unor lovituri senzaționale. Mai dovedește cumplita sărăcie de oameni a liberalilor și ridiculul cumplit al fabulei că se va face o „largă remaniare“.

Chestie politice

La Valea Călugărească

De multe ori ministrul Haret a scoborît din tren la stația Valea Călugărească; nici o dată însă n'a fost mai acru la suflet ca de aceste sfinte serbători, după ce camerele i-au dat de 3 ori vot de blam.

La Valea Călugărească!

Ce frumos sună acest cuvînt pentru un ministru în demisie! Ministru demisionat și Valea Călugărească! Să fi voit o așa asociere de nume, de împrejurări și nu s'ar fi găsit!

Dar este o vorbă: n'aduce anul ce aduce ceasul!! Și ce-și face omul singur nici dracul nu-i desface!

Haret se duce să se facă iască la Valea Călugărească! Iată un om care a pisat apa în piuă 12 ani de zile, la ministerul Instrucțiunii făcînd de toate și luîndu-se după toți! Haret dă pildă vie de marea lipsă de oameni ce are partidul liberal!

Haret a atins toate ramurile învățămîntului, dar cu acea lipsă de unitate, că pe trei sferturi a distrus ceia ce au făcut alții, iar sfertul care pare a fi bun și l'a schimbat de atîtea ori.

De trei ori ministru, el n'a putut impune partidului său nimic din vederile omului superior, căci nici nu este, ci a rămas ministru de resort, un simplu ministru de instrucție, și aici *înrăind* atmosfera școalei, nu înălțînd'o.

Cea mai bună dovadă este că Haret n'a produs în corpul didactic curente de idei, ci a împărțit corpul didactic în 2 mari tabere: în *îmbuibați* și în *persecutați*.

Nici un ministru n'a pildui ura și vrajba în corpul administraților săi ca ministrul Haret. Organele sale de control sînt organe de urmărire, de persecuție, de sicilială, căci după cum era plamada ministrului era și plamada subalternilor.

Acest exces de politicianism josnic l'a mîncat pe Haret în ochi partidului! Crezîndu-se indispensabil în partid l'a tratat ca cucerit și dacă la rezboiu ministrul Averescu a zădărît majortatea prin disciplina militărească, și i-a adus căderea, la instrucție, toți țin că lau slujba în drept divin și haretist și cataogau audiențele chiar ale parlamentarilor

Presa oficioasă a publicat cu litere groase asemenea măsuri haretiste și servitorul ciupit de la ușa ministrului dispunea de primiri, ministru mutîndu-și departamentul la el acasă, necatadixsind a se pune în slujba țării.

Și apoi incompetență!

Prin sistemă Haret s' înconjurat de oameni inferiori pentru a-i cultiva răutatea, nu pentru a se călăuzi înspre mai bine.

Și Haret a căzut în ochi partidului, în ochii țării. Un răsuflu par că se simte de la Dorohoi la Severin d vestea că ministrul Haret s'a retras la Valea Călugărească.

Si mai afund și mai departe, cu atîta mai bine!

Sectarismul să se poziască la Valea Călugărească, școala românească cere a fi administrată în alt duh, nu ca cel de acum!

* * *

MAGISTRATURA IDEALĂ

Ferice țara de a cărei magistratură nu se vorbește. Și noi am vrea să nu vorbim de magistratura noastră. Dar nu ne îngădue actualitatea, lucrul cesta. Actualitatea arată că partidul beral, grație unei monumentale legi penale, își va primeni magistratura dupăoate nevoile partidului...

Partidul acesta cere o mastratură ideală—și o va avea. In aceastorivință adică în privința felului „magistrarei ideale“ a colectiviștilor, avem sub oc un document omenesc de mare importanț morală. E o suplică a d-lui Gh. Liciu, ost consilier la înalta Curte de Casați care a ieșit la pensie pe ziua de 23 Martie 1909 și care, la 25 Martie 1909, ce înscrierea sa în partidul liberal, în „arele și gloriosul partid liberal cu zice suplicantul.

Chiar în iuțeala aceasta de 48 ore de a trece din lumea gravă a dreptății în acea a luptelor politice — noi nu vedem nimic extra-ordinar. Că d. Liciu, după peste patru decenii închinate dreptății, devine, a doua zi după trecerea sa la pensie, un fervent liberal—național, faptul cadrează cu obiceiurile unei țări mici.

Citiți în anuarul magistraturei cum a mers d. Liciu în cariera sa de magistrat, observați cum repedele sale avansări coincidau cu ființa liberalilor la putere și veți vedea că fostul consilier de la Casație are serioase titluri de recunoștință pentru liberali. Dar d. Liciu, în suplica sa, merge departe cu recunoștința. El declară, textual, următoarele:

Am împărtășit **totdeauna** *ideile acestui partid. căci* **am fost** *și sînt convins că* **numai el** *a înțeles și a știut să lucreze cu mai multă putere... Avînd acum libertatea de a lucra* direct *pentru* realizarea ideilor mele politice, *vă rog a regula înscrierea mea în marele și gloriosul partid național liberal*

Patru-zeci și trei ani a fost judecător d. Liciu și totdeauna a împărtășit ideile partidului liberal; a fost și este convins că singur acest partid „poate lupta contra străinismului“... Patruzeci și trei ani, declară d. Liciu, a lucrat *indirect* pentru realizarea ideilor sale politice, iar acum, cînd numai are mandat de lefegiu al statului, ci bon de pensie, va lucra, firește, direct, cu pieptul deschis.

D. Liciu ar fi putut fi mai puțin vorbareț în petiția sa. S'ar fi putut înscrie la liberali prin banalele două rînduri. Dar nu l'a lasat entusiasmul. Destul a luptat indirect pentru realizarea ideilor sale politice!

Petiția d-lui Liciu, care este o clasică spovedanie a magistratului colectivist vine în vremea în care, la ministerul de justiție, cu ajutorul unei legi scelerate, se lucrează la tocmirea justiției ideale.

Asemenea justiție ideală urmează s'o stabilească hidosul școlar al lui Stătescu, care el — regretatul! — a dat lecție de politician „indirect“, la foarte mulți de al de d. Liciu.

Pe așa vremuri, cu așa guvern, cu așa ministru, aceasta se chiamă, ca și pe vremurile de apoi, justiție ideală.

In totdeauna, trecerea colectiviștilor la treburile statului, a însemnat o eră de furie și de procopseală.

Cînd șuvoiul colectivist va fi trecut, se vor găsi oameni de inimă, ca să refacă ceea ce furia a stricat.

OAMENI ȘI LUCRURI

ZIUA AMĂGIRII

Priviți cerul; vă plîngeți în potriva lui și cu drept cuvînt: de săptămîni de zile ne ține într'o necontenită și stranie nesiguranță. Ni se pare, cînd și cînd, că are intențiuni bune cu noi; acum ni se pare iar că și-a schimbat gîndul.

Vremea ne poartă cu vorbe; așteptăm o zi frumoasă caldă; așteptăm un cer senin, care să reverse raze de belșug peste cîmpiile încremenite și sterpe; așteptăm soarele de primăvară care se lasă din cale afară mult așteptat,—dar soarele nu mai vine și cerul rămîne sur, orizontul îngust, văzduhul închis, cîmpul pustiu și sufletele noastre lipsite de senin.

In cele din urmă două zile părea că, în sfîrșit, timpul s'a hotărît către o schimbare în bine; lumea doritoare de soare, a putut să și îngăduie plăcerea de a petrece cîte-va oare afară din oraș, răspunzînd unii—unei chemări mai intime spre aerul rustic, alții—urmînd tradițiuni de a lua parte la serbările și chefurile populare din grădinile depărtate ale împrejurimilor. Dar bucuria fu scurtă; vremea s'a arătat așa cum e: amăgitoare, decepționată, — vrednică de întăiu Aprilie..

Nimic nu e mai capricios ca timpul și nimic mai înșelător, dar nimic mai constant și mai drept totodată. El este marele dascăl care ne învață arta și trebuința de a ne înșăla,—mai cu seamă de a ne înșela pe noi înșine, dacă vrem să cunoaștem ceea ce caută toată lumea și ce nu găsește nimeni pe pămînt: fericirea.

O găsim, ni se pare c'o găsim, prea adeseori, dar ca apare cu o singură condițiune esențială,—aceea de a fi scurtă efemeră amăgitoare, întocmai cum e clipa expresiunea simplă a veșnicei.

De aceea cată să învățăm un lucru mai de seamă din înalta înțelepciune a timpului etern și zburător,—să învățăm a ne amăgi totdeauna sau a nu ne amăgi de loc: a nu crede în nimic, ori a crede în tot, pentru a face din scurta noastră existență, ceea ce este șitrebuie să fie în adevăr,—o iluziune.

Privită sub ori-ce altă formă, cu or ce altă credință, ne ar apărea ca o simplă absurditate, dacă nu chiar ca o nenorocire insuportabilă din pricina infinitelor mîhniri, amărăciuni, contraziceri și umilinți prin care ne face să trecem.

Toate însă se atenuează și devin normale—bucurii și întristări—în momentul cînd ne putem conduce de această normă unică și superioară: viața e iluzia fatalmente amăgitoare, iar tot ce ni se întîmplă are numai însemnătatea clipei care înșală și moare...

Rodion

„IMPARATEASA“

Ultima operă a lui Catulle Mendès — O lovitură de teatru.—La teatrul Réjane. Popularitatea lui Mendès. — „Impărăteasa“ pe scenă.

Cînd pentru prima oară s'a jucat pe scena teatrului „Vaudeville“ piesa lui Catulle Mendès, d-na Réjane, directoarea teatrului, eși pe scenă și cu vocea vibrînd de emoțiune anunță publicului: piesa Impărăteasa, pe care am avut onoarea s'o jucăm în fața d-voastră, e scrisă de regretatul nostru maestru Catulle Mendès.

E de neînchipuit, spun ziarele parisiane, momentul care a urmat acestor cuvinte.

Solemnă tăcere, care s'a terminat prin o avalanșă de aplause, subliniem entuziasmul pe care publicul întreg îl manifestase pentru operă, și pentru memoria maestrului.

Nu mai era teatru și viață, era frumusețe și durere, care ambele își deschideau aripile spre un cer de glorie.

Aceasta e o probă evidentă, că douătrei luni de la sfîrșitul atît de tragic al maestrului, imaginea sa plutește încă vie în amintirea parisianilor.

*

Mendès ne transportă în Polonia, pe care atît de mult a iubit'o. Bătrînul conte Walevsky e un strașnic adversar al lui Napoleon, pe care însă îl întrece în tiranie.

In timpul mesei, contele își permite cîteva sarcasme la adresa lui Napoleon, în exil la Elba.

Soția sa indignată pleacă, dar bătrînul băutor și țîtrau, se înfurie, și atunci contesa Walesky, aduză toți servitorii, grajdarii, țăranii și se spovedește declarînd că ea a fost amanta lui Napoleon, aruncată în brațele Imperatorului de însu-și soțul ei, că fiul ei, e fiul lui Napoleon și că nu mai poate locui în casa contelui, ei va pleca după împărătescul ei amant, în exil, împreună cu fiul lor.

*

In insula Elba, noua și derisoria capitală a lui Napoleon cel mare, mișună toată drojdia societății. Tot felul de spioni, femei perdute, grenadiere cari beau și joacă.

Trece aghiotantul de cîmp al împăratului generalul Dronot; conducînd pe frumoasa Enriquetța, pe care o iubește cu pasiune dar pe care nu voea s'o ia în căsătorie.

El se dedă inacțiunei, în această insulă încîntătoare și ademenitoare, în care împăratul însuși e bătrîn, are o sută de ani, picioarele greoaie, moralul deprimat, și în loc de acțiune se dedă trîndăviei.

Sosesc turiștii. Impăratul coboară scara cu greutate.

E mai bătrîn ca Frederic al II-lea și a Frederic Barbă Roșie, sdrobit sub povara zădarnicilor sale cuceriri, a tuturor țărilor cucerite și abandonate, e sdrobit sub greutatea părăsirii generale, a căreia victimă este.

Mai e și un colonel, care e însărcinat cu paza lui, care face să fie spionat din toate unghiurile, de către toți trădătorii internaționali.

Un sgomot străbate văile, găsind ecou în pepturile eitor-va credincioși. Impărăteasa va sosi cu regele Romei.

*

Imparatul reînvie. Fiul seu va veni! soția sa!

Isi reia viața deodinioară, obiceiurile de la Marenjo și Austerlitz; pune pe mameluci în mare ținută, mobilizează pe grenadiri și batalionul corsican. Va merge el însu-și întru întîmpinarea împărătesei în echipagiul de lux, de glorie și de epopee. Dar paznicul seu, colonelul englez Bumpbell îi taie entuziasmul. E sigur oare că aceea care vine să fie împărăteasa Maria Louisa? și sărmanul mare împărat, e muncit de îndoială, deprins cu trădările mareșalilor, sermanul desolat se va duce singur, fără post, să asiste la ipotetica debarcare a fericirei și a posterității sale.

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 5 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 7 Aprilie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 134, - jumatate loz Lei 68- Un sfert de loz Lei 34. Una optime lei 17

Iată-l pe țărmul mării, singur cu imensul seu trecut și cu umbra viitorului seu problematic. Aude în mijlocul reveriei sale, loviturile de tun, cari amintesc alte lovituri mai eficace.

In fine soseşte trăsura. Un grup indistinct, un copil care aleargă spre el. Napoleon îl ridică în brațe, îl sărută cu foc, apoi se duce la mamă, care îngenunchiată își ascunde obrazul.

„Sire! Sire! Iartă-mă! sînt eu!"

Dar—n'am terminat și n'am vorbit încă despre rolul compatriotului nostru D. Max.

„Opinia" la VASLUI

Personale.—O zi în Vaslui; iată ce nu e des în viața mea.

Am fost prin Vaslui, și cunosc orașul de acum 25 ani; mă duceam la o nuntă la Bîrzești, student tînăr, și prima petrecere mai îndesată, ca la nuntă. L'am văzut apoi și în alte împrejurări; ultima dată l'am văzut la alegerea lui cc. Dumitrachi Donici, șeful local al partidului conservator-democrat. De astă dată bătrînul senator l'am găsit bolnav și cu tot regretul nu l'am putut vedea, fiind tocmai în odihnă după zile și nopți de trudă.

Cu tot dorul ce avem de a se mai inzili decanul nostru de la Vaslui, puterile i se sting, și viața iese cu încetul din încheeturile trupului, pe care D-zeu l'a făcut să-l purtăm cu tărie 70 de ani, în dureri și trudă până la 80 de ani, iar încolo nacaz și osîndă!

In schimb am văzut în față răstogolirea vieții din cele mai strălucite ale ei fețe la nimicnicia goală. Treceam prin fața locului, unde altă dată au fost casele cunoscutului inginer Vincler. Niște căsuțe mici, modeste, acoperite pare-mi-se cu șindilă. Cîtă viață în acea casă! Ce oameni primitori! Ce visuri nu s'au legat în acea casă! Ce dramă chiar nu s'a petrecut acolo demnă de romane!

Azi locul e gol; piatră pe piatră n'a rămas. Nici tu casă, nici tu gard, nici tu nimica. Un loc gol!

Ce nu-ți spune un loc gol! Pustiu și pace!

Un loc gol în pădure, e o frumoasă poiană, ce te îndeamnă la poezie. Acolo la lumină de lună se adună sălbătăciunile; acolo la foc de soare omul își răsfață puterea! N'ai a jeli pentru nimic căci n'a fost viață omenească.

Nu tot așa e și cu un loc gol în mijlocul tîrgului, mai ales cînd pe acel loc au fost case, a fost viață legată!

Și s'au dus! Și în ce scurt timp! Mă vedeam cu ani mulți în urmă în acea casă mică, dar cu suflet primitor de la gazdă, în sunete de lăute, în jocuri sgomotoase, în mese întinse, în inimi aprinse, viața curgînd în valuri de visări de tinerețe. Și era multă viață stoiceră în tinere piepturi! Și cu ce stringere de inimă am trecut pe lîngă acel loc gol, semn vădit de pustiu în inimă, de mormînt, de senzații, de viață!

M'am strîns în mine și cu gîndul îndurerat de soarta vieții; m'am dus la vale'să văd cu ochii realitatea unei răstogoliri de viață de la binele și belșugul casei părintești, la sărăcia lucie a bordeiului rece și umed.

Două surori rămase singure pe lume, își plăteau pacatele unei moșteniri de avere sdruncinată, într'un bordeiu sărăcăcios la marginea tîrgului. Una din ele oleagă, a fost chemată să vadă cu ochii moartea surorii mai mici și care îngenuncheia de dînsa, ca să simtă și mai amar rostul vieții acestia, adevărata vale a plîngerii. Și în plîns înăbușitor mi-a povestit de-a firu părului tot rostul firului depanat de Parcela așa de vitregă vieții lor. M'am simțit mic, atît de mic, cum se simte omul față cu potopul mîniei lui D-zeu.

Așa mic m'am dus să sărut aerul Domnului la biserica lui Ștefan Vodă din Vasluiu. Sfîntul Ion Prediteci! una din bisericile legendare în cel mai legendar oraș și județ din țară.

Viteja lui 1475 se îmbină în patriotica amintire în vitejia lui Peneș Curcanul din 1877.

M'am recules cu gîndul și mi-a sburat departe pe clija miazei, până hăt în trecut, cînd urzirea Vasluiului se lega cu înodarea viții Moldovenești în țara de jos a Moldovei, scaun de domnie a unuia din fiesorii lui Alexandru cel Bun.

Pe culmea dealului ce stăpînea văile Bîrladului și Vasluiului, și mai mlăștinoase și mai păduroase din vechi, se urzia din pajiste cătă 1490, biserica cu hramul Sf. Ion Prediteci, biserica care a fost gata în 5 luni de zile de la 27 April la 20 Septembrie anul de la Adam 6998.

De la deal de biserică se rădica palatul lui Ștefan Vodă, care are în lumină cătră 1634, cînd Vasile Vah Lupul oprește pe tîrgoveți să ia piatră din temeliile acestui palat, *că nu se cade că nu e lucru cu cinste.*

Pe locul palatului lui Ștefan Vodă proprietatea tîrgului și a rîdicat apoi case, moșia tîrgului Vaslui fiind proprietate particulară și azi, dăruită de Voevozi boerului C. Ghica logofătul, pe a căruia fată a ținut-o Șubin, de la care apoi a cumpărat'o d. Mavrocordat astăzi.

In 1870 biserica lui Ștefan Vodă era în lumină, cînd cucoana Maria Cantacuzino, soția răposatului logofăt Costachi Ghica o reface în starea de azi, cum arată inscripția pusă deasupra ușei pridvorului: acest sfînt Dumnezeesc (lăcaș dintru început fiind) zidit de răposatul întru fericire Doma Ștefan Voevod bătrînul) și fiul său Bogdan Voevod și după vreme) risipindu-se sau zidit din nou de (dumneei cucoana Maria Cantacuzino) logofeteasa soția răposatului marelui (logofăt Costachi Ghica cu toată cheltuiala dumisale spre veșnica lor pomenire) la anii de la Hristos 1820.

La 1894 s'a făcut altă restaurare supt Episcopatul I. P. S. S. Episcopul Silvestru Bălănescul, care a cheltuit el cu poleitul, argintitul Catapitezmei, amvonului strana Maicei Domnului, jeltul arhieresc. Fațada s'a zugrăvit prin cheltuiala d-nei Ioanidi din București la 1884; altă parte a Catapetezmei s'a poleit în 1874 de C. Florescu epitrop, iar icoana Maicei Domnului s'a ferecat cu argint în 1867 de una Elisaveta și soțul ei.

Posed toate astele de proprietate a moșiei tîrgului Vasluiu cu începere de la 1450 și până la donațunea făcută lui C. Ghisa logăfătul.

In aceste hîrtii noi cetim cele mai însemnate pagini din viața unui oraș, așa de vechiu și de important în istoria Moldovei de jos.

Gh. Ghibănescu

Litere-Științe-Arte

O carte bună.—Este fără îndoială broșura cea mai nouă apărută în editura bibliotecei populare „Minerva" sub titlul: „Căsătoria din lumina științei" și datorita d-lui dr. Andrei Iliescu Lespezi.

In vremea din urmă s'au cam luat în întreprindere ori în exploatare subiectele medicale „senzaționale" care ating într'un chip ori într'altul problema așa zisă sexuală. Cărțile de natură cam indiscretă găsesc mare trecere la editori și un cerc închis de compozitori, mai cu seamă cînd conțin oare care titluri sau ilustrații echivoce, ori... iritante.

Nu din categoria acestora face parte mica lucrare a d lui dr. Iliescu. Este o scriere de popularizare în înțelesul cel mai bun al cuvîntului și autorul ei a compilat și rezumat părerile cele mai... sănătoase pentru a da sfaturi cuminți, instrucțiuni utile într'un stil nu numai lesne inteligibil, dar și suggestiv, pe alocurea eloqvent, căci e scrisă cartea cu inima și cu convingere. Acelaș lucru putem zice despre introducerea prea interesantă care însoțește lucrarea.

*

La Paris a încetat din viață aprigul luptător politic și deputat socialist Pascal Grousset.

Groussat este originar din Corsica veni însă foarte de tînăr la Paris pentru a studia medicina. Temperamentul său viu îl impinse spre politică unde se remarcă în primul rînd ca adversar hotărît al imperiului. El a redijat împreună cu Rochefort ziarul „Marseilaise", în care ataca pe Napoleon și familia Bonaparte.

*

Charles Algernon Simburne, care a candidat anul trecut pentru premiul Nobel n'a mai ajuns să primească această distincțiune; el a încetat din viață în Londra.

In 1907 cînd a serbat a 70-a aniversare, îi au dedicat, toate jurnalele de seamă ale Angliei și străinătății, articole de laudă entusiaste.

*

Marion Crawford, renumitul romancier englez, a încetat din viață în Gozrent, după o lungă și grea suferință.

Crawford își cîștigase mulți admirator prin romanele sale nenumărate; multe din istorisirile sale sunt traduse și în limba germană. Crawford care a făcut lungi voiage prin India, Turcia și a vizitat mai toate statele Europei se stabilise în ultimul timp în Italia; el avea numai cinci-zeci-cinci ani.

*

In cercurile musicale italiene produce multă sensație un articol din ziarul turinez „Revista musicale". In acest articol se susține că Richard Straus a plagiat asupra operei lui Vittorio Guecho „Cassandra".

Autorul articolului este Giovani Tebaldini, unul din cei mai buni autori musicali ai Italiei care a fost mulți ani și directorul conservatorului din Parma, astfel că părerea lui are foarte multă însemnătate. Afară de aceasta Tebaldini a cules părerile a 12 musicanți de frunte din Milan care atestă cu totul că asemanarea a peste 50 de pasagii din Elektra cu pasagii din Cassandra, este așa de evidentă în cît nu poate fi vorba cîtuși de puțin de o simplă întîmplare.

Informații

❑ Budgetul ordinar și extraordinar al județului Iași a fost aprobat, cu următoarele modificări:

La venituri: lei 9500 se suprimă, art. 14 „pentru procurarea de registre de stare civilă și alte registre etc."; lei 750 se suprimă, art. 16, „pentru întreținerea a 5 elevi la cantina școlară de pe lîngă școala elementară de agricultură Belcești"; lei 480 se suprimă, de la art. 17 „subvenție de la parte din comune pentru ajutorul d-nei Roza Borcescu, văduva decedatului F. Borcescu.

La cheltuieli: La art. 5 „retribuția personalului, se va zice ast-fel: „secretar al consiliului județean cu leafă de 351 lei lunar și cu diurnă de 79 lei lunar"; se reduce 500 lei de la art 16 pentru imprimate, cărți etc, necesare județului," rămînînd alocația acestui articol de 2000 lei; se suprimă 9500 lei, art. 17: imprimate, registre de stare civilă, necesare comunelor rurale"; 480 lei se reduc de la art. 40, păstrîndu-se următoarea redacțiune: 10 lei ajutoare d-nei Roza Borcescu; 30 lei lunar Vochiței Cațichi; 30 lei Ecaterinei Mandragiu; 20 lei lunar orfanilor Simon și Nestor Frunză, lei 25 lunar. Alocația acestui art. se fixează la 1380 lei; s'a înscris 3200 lei subvenție ptentru întreținea a 8 bursieri în școalele de notari; s'a suprimat 1200 lei pentru premiile sătenilor ce se disting la expoziția de animale și produse agricole; s'au mai făcut și alte reduceri și suprimări.

La budgetul extraordinar s'au făcut următoarele modificări: lei 5000 se reduc de la art. 1, restituirea din suma de 30,000 lei, împrumutați din budgetul drumurilor în 1903, rămînînd alocația acestui articol de lei 10,000; lei 297 se adaogă la art. 3 «acont din suma de 13,184 lei 68 bani, pentru curmarea diferendului între județ și ministerul de industrie și comerț, pentru măsuri metrice", fixîndu-se alocația acestui articol la 3297 lei.

Cu aceste modificări budgetele județului conțin: budgetul ordinar la venituri 338662 lei 75 bani, la cheltuieli 338542 lei 65 bani; budgetul extraordinar: la venituri 49919 lei 82 bani, la cheltuieli 34297 lei.

❑ D-l. Ministru a Domenilor a acordat d-lui Dumitrie Sadovianu și anul acesta premiul I pentru lucrările sale statistice.

Acest premiu dsa l'a primit în trei ani consecutivi.

❑ In ziua de 26 Aprilie a. c. se va face la Bivolari degerea noului consiliu comunal.

❑ Se zice cășef al infirmeriei de la Frumoasa va fi numit d. căp. Popescu Cernica, care va fi avansat la gradul de maior.

❑ Preotul Constantin Ghiorghiu, de la biserica Nicoița, în ziua de Paști, pe cînd se afla în Isercă, i-a venit rău și ducîndu-se acasa, a încetat subit din viață.

PENTRU INUNDAȚI

— SUBSCRIPȚIA *„OPINIEI"* —

Suma din urmă 1816.40

Lista Depozitului C. F. R. Iași:

Marțian Antonș șeful depoului 5 lei, Istrăteanu Nic. 2, Șerbănescu Petre 5, Arhiri Ioan 2, Golăescu Alex. 1, Amancei Gh. 1, Gheorghiu Gh. 1, Cososchi I. 1, Halunga Alfons 1, Auschütz Carol 1, Simionescu Emil 1, Lupan Vasile 1, Mirciu L. Petru 2, Preda Vasile 1, Pacurariu Alex. 1, Mardiros Garabet 1, Ivanov Ioan 1, Radvanschi Ilie 1, Berisdo Gh. 2 Oncescu M. 1, Costescu Gh. 1, Chiluz Venciclan 1, Berescu Gh. 1, Gheorghiu M. 1, Grosu Ioan 50 b., Stoian Grigore 1 leu, Ploschy Ignatz 1, Stîrlos Dim 1, Crafciuc Vladimir 1, Marcu Dim. 1, Ionescu Vasile 25 b., Stoanescu D-tru 50 b., Hristea Alex. 50 b., Dumitriu Grig. 1, Dumitriu C. 1, Manoliu Th. 1, Mazuroc Gh. 50 b., Tanase Gh. 1, Duca Dim 1, R ff Gustav 1, Sarugiu Mihail 50 b., Vașinschi A. 1, Rusu Alex. 50 b., Eib Carol 1. Total 53,25.

Rest la lista berăriei Azuga:

David Herșcoviri 2, Eh. Lehrer 1, D. Nichita Humou Cornești 50 b., Dumitru M. Gavrilescu 1, M. Peretz 1, B. Svartz 1, Carol Aban 50 b. Total 7.

Localul de băuturi Gambrinos 2, Moritz Moses 2, I. Petru 1, I. Marek 2, Iulius Pipes 50 b. Leon Șaraga 50 b. N. Aleramuri 50, Geometru 50, L. Gesului 7 50 b, Friechie Webes 50 b., A. Baum 1, V. Stoian 1, Mihailescu 1. Total 19.

Lista librăriei Socec:

Aneta Tataru 2, H. Hoefl ch 2, P. N. Uhrinovschy 1, Locot. Borsescu 1, X Y 50 b., D-na Cl. G. 1, N. 1, Biribi 1, Teodor 80 bani, Neulai. C. Munteanu 2, George Botez 1, M. Tirgoret 50 bani, Georges Gotariu 50 b., Gutman 50 bani. Total 14.80.

❑ In comuna Băcești din județul Roman, sătenii s'au constituit într'o societate cooperativă cu numele de „Frații Mihalache", cu scopul de a lua în exploatare moșia Băcești, proprietatea epitropiei sf. Spiridon.

❑ Alaltă-eri a încetat din viață Alex. Bottez, ajutor șef contabil la epitropia Sf. Spridon.

Astă-zi după amiază s'a făcut înmormîntarea. Au asistat toți funcționarii epitropiei.

❑ D. dr. C. Buicliu, medicul primar al orașului, și-a regulat drepturile la pensie, retrăgîndu-se cu începere de astă-zi din acest post.

❑ Un furt s'a săvîrșit Vineri noaptea la d. căpitan Dumbravă, din strada Istrati.

Niște hoți, profitînd de ocazie că nu se afla nimeni acasă, s'au introdus în locuința d lui căp. Dumbravă și au spart un saltar, cu gîndul de a fura bani. Cum ei n'au numerit locul banilor, s'au mulțumit a fura mai multe lucruri din casă, iar apoi au dispărut.

❑ Ministerul de resboiu face cunoscut că acordîndu-se favoarea de a călători pe căile ferate romîne cu prețul pe jumătate din tarif și gradelor inferioare ce au luat parte în campania anului 1877—1878, li se aduce la cunoștință și că pentru formalitățile de îndeplinit sunt următoarele condițiuni:

Fie care din acești veterani vor face cerere personală în acest sens, adresîndu-se comandantului Batalionului de rezervă pe teritoriul căruia domiciliază, la care va anexa fotografia sa, în două exemplare, format carte de vizită.

Comandantul Batalionului de rezervă îndată ce va primi această cerere va proceda la cercetare, încheind un proces-verbal, împreună cu autoritatea respectivă pentru constatarea indentității persoanei, certificînd comandantul batalionului de rezervă, pe ambele fotografii în fața colțului sting, că în adevăr persoana din ele este veteranul (arătîndu-i numele) ce a luat parte în campania anului 1877, 1878 și corpul din care a făcut parte cererile astfel complectate se vor înainta apoi direct Ministerului.

❑ D. Al. Damian, actual silvicultor șef cl. III a fost înaintat cl. II.

❑ D. Ion Apostol, împiegat de mișcare din stația Grajduri a fost permutat la stația Mircești.

❑ **Clericale.**—Ziua „Invierei Domnului a fost sărbătorită cu multă pompă la Mitropolie.

Atîta numai că reprezentanții autorităților, contra obiceiului, s'au reținut de a lua parte.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

— Mai mulți preoți din Eparhia Dunărei de Jos, au vizitat pe I. P. S. S. Mitropolitul, cu ocazia sărbătorilor Paștelui.

— I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, a trimes cu ocazia sărbătorilor Invierei, telegrame de felicitări M. S. Regelui și I. I. P. P. S. S. Mitropoliților Transilvaniei și al Bucovinei.

M. S. Regele a răspuns prin următoarea telegramă:

I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei și Sucevei—Iași.

„Vă mulțumim din adîncul inimei în numele Meu și al Familiei Mele pentru rugăciunile ce a'ți înălțat în biserica Sf. Mitropolii cu prilejul sărbătorii Invierii Domnului,

La rîndul Nostru vă dorim sanatate și mulți ani fericiți în vechiul scaun Mitropolitan".

Hristos a înviat! *Carol.*

— Mitropolitul Transilvaniei a răspuns ast-fel:

„Mulțămind cordial pentru prețuitele felicitări, vă urez și eu Sf-ta Inviere la mulți ani fericiți". *Ioan Mitropolit.*

Mitropolitul Bucovinei a răspnns prin următoarea telegramă:

„Cu adevărat că a înviat. Cu mulțămită și gratulațiunea mea de Sf-tele sărbători". *Mitropolitul Vladimir.*

❑ Pentru seara zilei de 17 Maiu a. c., membrii Societății, de ajutor reciproc „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează o frumoasă „Serată dansantă" în Sala Teatrului Circ-Sidoli la care pregătesc framoase surprize publicului vizitator.

❑ Vineri 3 Aprilie, serbătoarea „Isvorul Maicei Domnului" e hramul bisericei Golia. Biserica fiind închisă din cauza reparațiilor, slujba religioasă se va oficia la filiala biserica Vovidenie.

Va oficia păr. Alex. Șerban, protoereul jud țului și parochul bisericei Golia.

❑ Copila Rosa Abramovici, în etate de doi ani, din Tg. Frumos, a ars ieri de vie.

❑ O bucată din mal s'a surpat ieri la canalul de apă, rănind grav pe lucrătorul Gh. Stefanei.

DIVERSE

— Eri pe la orele 5, pe cînd automobilul județului trecea șoseaua Racoviță, a dat peste docarul lui C. Radovici, intendentul abatorului. Din fericire intendentul abatorului nu s'a ales decît cu spaimă.

— Eri a avut loc la cimitirul „Eternitate" înmormîntarea preotului Constantin Ghiorghiu, de la biserica Nicoriță.

— Un incendiu a isbucnit astă-noapte la casele lui Meer Rabinovici, din strada Sf. Lazăr No. 41, locuite de Avram Grinberg.

A ars o cameră de scînduri și un paravan. Focul a fost localizat de vecini.

— Societatea de încurajare pentru înbunătățirea rasei de cai, cercul Iași, a fost recunoacută ca persoană morală.

— In comuna Sculeni s'au pus bazele unei societăți cooperative de producțiune cu numele de „Vulturul" cu scopul de a exploata pădurea Icușeni, lunca Blîndești, ce se va lua în explotare de a vinde lemnul în comună.

— In seara de 4 Aprilie va avea loc în salonul societății Turnu-Verein, o serată dansantă dată sub patronajul ofițerilor regimentului 13 infanterie, pentru sărbătorirea sergentului Vasiliu Ghiorghe instructor din muzica acelui regiment eșit la pensie după un sevviciu de 25 ani neîntrerupt la acel regiment.

O artistă mare și o trupă excelentă

— Celebra Suanne Desprès și trupe de l Oeuvre —

Suzanne Desprès e acum la apogeul unuia din talente cele mai desăvîrșite din cîte ne-a fost dat să admirăm. Critica germană, ire o numește **Franceza Duse, o consideră ca cea mai mare artistă franceză actuală**, și într'adevăr nici Sarah Bernhardt, nici Réjane, n'au avut la Berlin, a Viena, succesul spontaneu și entuast obținut de această sinceră și induătoare interpretă a dramei moderne. Sinceritatea extra-ordinară a jocului său darul de a emoționa adînc prin mijloace simple și isvorîte din inimă, sunt cacteristica geniului puternic al acestei inunate actrițe, una din cele mai originale ce s'au produs vre-o dată. De și tînără are pînă acum vre-o 60 de creațiuni. Nu ie teatru în Paris care să nu fi tutat s'o angajeze macar pe cîte-va luni. La *„comedia franceză"*, la *„Teâtre de Gymuase"*, la *„Teâtre de Vaudeville"*, *la Teâtre de la Renaissance*, la *„Teâtre Libre"*, la *„Odeon" la faimosul „Teâtre de L'Oeuvre"* a creat rolurile cele mai importante, a obținut adevarate triumfuri.

Astă zi ie considerată cea mai mare artistă franceză, vrednică urmașă a lui Duse, și a Sarei Bernhardt, avînd însă acel joc original, acel secret al artei sale pe care încă nimeni nu l'a avut.

Pentru 2 reprezentații de la 16 și 17 Aprilie a. c. ce le dă la Iași, *dînsa singură a ales repertoriul* compus din piesele în care a avut succes excelent. Se va juca, în urma cererei generale **„La Rafale" sublima ei creațiune**. Se va mai juca apoi, printre altele, **Elektra** *ultimul mare succes în care vor apărea* chiar artiștii care au creat rolurile la Paris.

Suzanne Desprès a venit în totdeauna în turneurile sale cu artiști de mîna întâi, demni de renumele marei artiste.

De această dată vine întovărășită de **întreaga** trupă de la *„Teâtre de L'Oeuvre"* în frunte cu artiști ca *Lugné Poe* eminentul directoral al acestui teatru, *Jeanne Dulac, Marey* etc. etc. toți artiști de mîna intăi și de mare talent.

Aceste explică că de abea s'a și grăbit să-și ieie bilete de intrare de la Agenția *„Thalia"* (*Maximovici*) unde se prevede că *cu multe zile înainte de reprezentații nu se vor mai găsi bilete de intrare.*

Untdelemnul de masline

Extra virge garantie pure
Surfine „ „

— Din celebra fabrică franceză —

HENRI PELLISSIER

Aix en Provence

— MARCA 3 ETOILES —

Se poate comanda la *singurul* reprezentant pentru toată Romînia:

Inginer Myron Terdiman

Iași—Strada Ștefan cel Mare 29

Ultime informaţii

● *D. Stelian s'a sfătuit cu deputaţii şi senatorii liberali din Iaşi asupra numirilor în magistratură. Cu toată această sfătuire nici un liberal nu ştie ce va face d. Stelian. Numai înaintarea primului preşedinte al tribunalului şi numirea lui la secţia IV a curţei din Bucureşti a fost definitiv hotărîtă.*

Se hotărîse şi permutarea la Bucureşti a d-lui consilier Suciu, dar d. Stelian a revenit asupra ei, cu următoarea delicioasă observaţie :

— Curtea de Iaşi n'are de cît un singur magistrat capabil : pe d. Suciu. Deci nu-l pot transfera.

❑ *Ministrul de interne a cerut să i se trimeată toate actele privitoare la proprietăţile rurale pe cari eforia sf. Spiridon le are în Basarabia.*

Se ştie că un avocat al consiliului general din Kişinău a fost trimis în Iaşi să studieze acele acte. Trimiţîndu-se actele la Bucureşti, avocatul, foarte supărat s'a întors la Kişinău.

Nu se ştie ce urmăreşte consiliul general judeţan din Basarabia. Despre o revendicare a moşiilor eforiei nu poate fi vorba, întru cît eforia se află în posesia lor de peste trei zeci ani, trecînd astfel peste termenul prescripţiei.

❑ *Comitetul teatral din Iaşi a achitat unele drepturi de autori, unor autori străini, pentru nişte traduceri cari, mai de mult, au atins dreptul prescripţiei.*

Cerem ca neîntîrziat să se publice corespondenţa ce a intervenit în această privinţă, precum şi cui s'au achitat acele pretinse drepturi.

❑ *Toţi lucrătorii stoleri din localitate s'au pus astăzi în grevă.*

Ei au făcut aceasta pentru a se solidariza cu patronii lor, care se plîng de prea mare concurenţă.

❑ **Despăgubiţi.**—La administraţia financiară a început astă-zi împărţirea despăgubrilor ce au fost acordate acelor din jud. Iaşi, care au suferit pagube pe timpul răscoalelor din 1907.

Publicăm, în cele ce urmează, numele despăgubiţilor şi sumele ce le-au fost acordate :

Iţic B. Leizerovici, Cotnari lei 1254 ; Haim Nina Aronovici, Bivolari 3990 ; Mayer Max Rösler, Bîrleşti 1881 ; Abraham M. Glaser, Holboca 1995 ; Iosef Losner, Cotnari 2280 ; Moise I. Goldner, Bivolari 2280 : Iser sin Iosub, Bivolari 1425 ; Haim Şmil Cuperman, Cucuteni 2565 ; Vasile Manisale, Bivolari 2432, 76 ; Moşcovici şi Zilberman, Hermeziu 1710 ; Adolf Abramovici, Cîrniceni 1368 ; Zelig Moşcovici, Bivolari : 2850 ; Simon Veinfeld, Bivolari 1710 ; Moise Cohn, Cotnari, 250 ; Michel Solomon, Bivolari 1240 ; Iosub Solomon, Bivolari 1240 ; Buim Aronovici 400 ; Meier Zeilic, Băiceni şi Cotnari 450 ; Marcu Solomon, Bivolări 450 ; Simon Zosner, Cotnari 560 ; Marcu Căldăraru, Cotnari 800 ; Leizer I. Goldner, Bivolari 800 ; Herman Cuperman, Cucuteni 930 ; Iosef Schapira, Podul Iloaiei 1054 ; Cristea T. Cristea Cucuteni 800 ; Sapşa Rubin, Băiceni 720 ; Bercu Fridman, Bivolari 640 ; Moise I. Antonier, Bivolari 930 ; Volf Copolovici Tg.-Frumos 640 ; Manu Naftalovici, Bîrleşti 1116 ; Meer D. Zilberman Bivolari 600 ; Dudel I. Pitaru, Bivolari 150 ; Moscu I. Leibel, Cărniceni 1240 ; Leiba Gall, Cotnari 1116 ; Moses Rosentzveig Bivolari 800 ; Moses Meischman Hahamu, Cîrniceni 250 ; Lupu Albrecht, Bivolari 200 ; Aron sin Şae, Bivolari 200 ; Moise Mendel, Bivolari 100 ; Şae Grünberg, Bivolari 60 ; Iţic Fatăl, Bivolari 50 ; Idel Leib Faibiş 300 ; Bercu Roşoaie Bivolari 640 ; Marcu David, Bivolari 450 ; Ghidale Goldner, Bivolari 450 ; Meier Kiva Morghenştein, Bivolari 450 ; Israel Antonier Bivolari 1710 ;

❑ Prefectura judeţului are indicii nediscutabile că acel care a instigat pe ţăranii din Bădeni acum în urmă, este învăţătorul Andriescu.

Cu toate acestea şi de şi acel Andriescu nu este de cît suplinitor la catedră, el n'a fost isgonit nici din şcoală nici din sat.

De ce ?

❑ Pentru Sîmbătă au fost convocaţi la prefectura de judeţ, administratorii de plasă, spre a li da mai multe lămuriri cu privire la modificările aduse legei pentru învoelile agricole.

❑ Comisiunea de recrutare a judeţului, a plecat azi dimineaţă la Bivolari, unde îşi începe astăzi operaţiunile.

Din partea judeţului ia parte d. C. Moţet, directorul prefecturei.

Comisiunea de recrutare va fi prezidată de d. maior I. Anastasiu.

❑ La 25 Aprilie a. c., membrii societăţei de gimnastică, sport şi muzică din localitate, vor ţinea adunarea generală anuală.

❑ Primăria a trămis ministerului de finanţe planul parcelor şi tabela parcelară a terenurilor situate în localitate, care urmează a se expropia, în interesul construirei liniei ferate de junţiune gara Iaşi Antrepozite.

Sunt de expropiat trei-zeci-şi-opt de proprietăţi.

❑ D. d-tor Drăguşescu, sub-inspector sanitar şi d. dr. Roşculeţ, medicul şef al judeţului, au procedat astăzi, conform ordinului direcţiunei generale a serviciului sanitar, la inventariarea depozitului de droguri şi medicamente, de pe lîngă prefectura de judeţ.

❑ Mîine Joi 2 Aprilie se vor începe conferenţele generale ale institutorilor şi învăţătorilor din judeţul Iaşi.

Dimineaţă la orele 9 şi jumătate se va oficia un Te-Deum la Mitropolie, la care vor lua parte institutorii şi învăţătorii, precum şi reprezentanţii autorităţilor.

După Te-Deum membrii conferinţelor se vor duce la şcoala „Gh. Asache". Aci d. Sachelaresca, inspector şcolar, va ţinea cuvîntarea de deschidere. Va asista şi I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Se va face apoi repartizarea membrilor în secţiuni.

După amiazi se va începe discuţia asupra metodei cuvintelor normale, expunîndu-se teoria principiilor pe care se bazează.

Se vor face apoi observaţiunile relative la dificultăţile întîmpinate în predarea scris-cetitului după noul abecedar.

❑ O comisiune compusă din d-nii : G. Kernbach prefectul judeţului, X. Eraclide, ajutor de primar, şi maior Lupaşcu, au constatat ieri închiderea registrelor la primărie, administraţia financiară, vamă şi Regie.

❑ D. colonel Băltăceanu, comandantul regimentului 13 Ştefan cel Mare, va fi transferat, se crede, la Craiova.

D. maior Vrabie din Huşi va fi transferat la Iaşi, ajutor de comandant al regimentului 13.

❑ Concediul elevilor şcoalei militare a fost prelungit, prin dispoziţie ministerială, pînă la 7 April.

❑ Directorul general al serviciului sanitar superior a propus d-lui doctor Titu Dumitrescu, medic primar de Argeş, să se lase transferat medic primar al oraşului Iaşi, în locul d-lui dr. Buicliu, care de astă bună dată s'a retras serios la pensie.

D. dr. Dumitrescu refuză de-o cam dată.

❑ Mişcarea în magistratură se va face pe ziua de 5 April.

D. Alessiu, procuror general al curţei de Galaţi, va fi transferat la Bucureşti la noua secţie a Curţei.

In loc va fi numit, se zice , d. Istrati, actual procuror de curte la Iaşi.

❑ Articolul 22 din noua lege judecătorească, anume acel care prevede trecerea judeţului Tutova în jurisdicţia curţei de Iaşi, va întra în vigoare la 1 lunie.

❑ D. Stelian nu agreiază numirea d-lui G. Săndulescu ca procuror de curte. Dacă, cu toate acestea, d. Săndulescu, graţie altor stăruinţi, va fi numit, va fi greu să se găsească om în loc de prefectură.

❑ **O mică observaţie.**—In noaptea de Invierе, contrar datinelor şi obiceiurilor, la Mitropolie s'au aprins luminările de la toate policandrele înainte de a se cînta „Invierea Domnului".

Ce efect mai are atunci cîntarea „Veniţi de luaţi lumină ?"

La Iaşi şi în toate părţile se păstra obiceiul ca tînărul să domnească pînă cînd se cînta „Invierea Domnului" şi apoi cînd se cînta „Veniţi de luaţi lumină", se aprindeau toate policandrele şi se începea slujba !

❑ Inaintea Curţei de casaţie era pendinte un proces intentat de ministerul agriculturei şi comerţului, judeţului Iaşi, pentru datoria de 26369 lei 37 bani ce judeţul datora acelui minister pentru costul unor măsuri zecimale.

Pentru stingerea acestui proces, s'a încheiat o transacţie cu condiţiunile ca : 1) Judeţul Iaşi să plătească jumătate din datorie, adică suma de lei 13.184 bani 69 ; 2) statul renunţă la proces şi la ori ce alte pretenţii se ar decurge ; 3) suma de 13184 lei 69 bani se va plăti de către judeţul Iaşi în 4 ani consecutivi, în rate egale, cu începerea din anul c.

❑ Parchetul a fost înştiinţat că în noaptea de Invierе, jandarmul rural Crupenschi din secţia Prisaceni, pe cînd patrula între Măcăreşti—Costuleni, a fost întîmpinat de o banda de băietani care s'a năpustit asupra lui.

Jandarmul n'a putut să uzeze de armă căci băietanii l'au dezarmat, iar apoi cu ciomegile l'au bătut, lăsîndu-l într'o stare soră cu moartea. Agresorii apoi au dispărut.

Unul din ei, Gheorghe Irimia a fost prins şi arestat.

❑ Un dar preţios este titlul unei comedii foarte reuşite din programul de astă seară Miercuri de la teatrul cinematografic (Sala Sidoli).

Acest program care se reprezintă astă seară este cu totul nou şi mai cuprinde vederi de pe natură, precum : Din Sudul Franţei, în Camargue, delta formată braţele Ronului la varsarea lui în mediterana ; este apoi o scenă sportivă exotică şi anume, o vînătoare de păsări. Programul cuprinde apoi foarte multe scene comice, feerii splendide şi scene teatrale.

❑ D. Gabriel Parvu, licenţiat în teologie şi doctor în drept de la Paris, a fost numit pe ziua de astăzi, director al cancelariei Mitropoliei, în locul părintelui St. Ionescu, demisionat.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a convocat astăzi la Mitropolie pe toţi protoereii de judeţe din Eparchia Moldovei şi Sucevei.

Pentru mîine I. P. S. S. a convocat pe toţi stareţii şi superiorii mănăstirilor din Eparhia Sa.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 1 Aprilie.

Jubileul Regelui

Bucureşti.—Prinţul moştenitor al Germaniei, care va veni cu ocazia aniversărei naşterei M. S. Regelui, va rămînea în Bucureşti, două zile.

Regele Ferdinand al Bulgariei va veni să felicite pe Regele Carol nu ca Suvaran, ci ca prieten al curţei.

Cine va fi numit ministru de răsboiu

Bucureşti.—In cercurile militare se afirmă că M. S. Regele şi-ar fi exprimat dorinţa către d. Ionel Brătianu ca portofoliul răsboiului să fie încredinţat d-lui general Wartiade.

In cercurile politice însă se spune că d. Brătianu ca şi ceilalţi membri ai guvernului, susţin ca acest portofoliu să fie încredinţat unui civil. Se pun stăruinţi în acest scop pe lîngă d. Emil Costinescu ca să primească portofoliul răsboiului.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.— Asupra mişcărei în magistratură se vorbeşte de următoarele numiri :

D. Bagdad va fi numit prim-preşedinte al Curţei de casaţie ; iar d-nii Pretorian, Panaite Ionescu-Galaţi şi G. Ştefănescu, consilieri.

Atitudinea d-lui Haret

Bucureşti.—Brătieniştii afirmă că după insistenţele puse de d. Ionel Brătianu pe lîngă d. Haret, acesta a decis să rămînă în guvern.

D. Haret însă a declarat că e foarte nemulţumit de modul cum e tratat şi că dacă rămîne nu o face de cît pentru un scurt timp.

D-sa a adăogat că nu numai că nu va sta la acest minister, dar că nici odată nu va mai mai veni la culte.

Remaniarea

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu s'a convins în fine că situaţia guvernului este cît se poate de critică. D-sa a declarat unor prieteni că guvernul aşa cum se găseşte astăzi, nu mai poate merge.

Primul ministru a telegrafiat mai multor fruntaşi din provincie să vină în Capitală în ziua de 10 Aprilie.

Unii afirmă că această convocare ar fi în legătură cu remaniarea ministerului, care se va face în acea zi. Alţii însă adaogă că încurcătura guvernului e aşa de mare, căci nici remaniare nu va putea face.

Deces

Londra.—Marele proprietar de vase Syr Donald Currie a murit.

Explozie

Hamborn (Westfalia).—Noaptea trecută s'a întîmplat o explozie de gaz în mina „Impăratul Germaniei". Cinci mineri au fost omoriţi.

Anglia şi desfiinţarea art. 25

Londra.—Agenţia Reuter află că guvernul englez a informat eri în mod oficial guvernul austro-ungar cum că e gata a recunoaşte desfiinţarea art 25 din tratatul de Berlin.

Revoluţia în Turcia

Constantinopol.—Situaţiunea e serioasă. Trupnle răsvrătite ajutate de populaţia armată ocupă nu Poarta, ci parlamentul, dar totuşi lasă să între deputaţii.

Cea mai mare parte din gernizoană pare a fi răsculată şi de asemeni tiraliorii din Salonic, aşa în cît ministrul de resboiu n'ar dispune de cît de cîte-va batalioane şi de cîteva baterii.

Şeikulislam a început negocieri cu rezvrătăţii ; ei cer să se aplice legea serios şi o remaniare parţială a cabinetului.

Pînă acum nu s'a întîmplat nici-o varsare de sînge, ci numai cîte-va victime, printre care 2 ofiţeri. Se crede că revolta n'a fost pregătită de răzvrătiţi, dar că e datorită influenţei partidului „uniunea liberală" sau „uniunea mahometană".

*

Constantinopol.—Din Rusciuc vine vestea că acolo s'ar fi comis mai multe omoruri politice.

*

Constantinopol.—Se crede că noul cabinet va fi constituit astfel Tofik Paşa mare vizir Edem-Paşa ministru de resboiu, Rifaat-Paşa ministru de externe.

Acest guvern ar conveni resvrătiţilor.

*

Sofia.—In unele cercuri de aci se afirmă că Bulgaria profitînd de situaţia actuală din Turcia, ar vrea să provoace un resboiu cu Turcia, pentru a i se recunoaşte în mod oficial independenţa.

Constantinopol. Preşedintele Camerei şi-a dat demisia ; de asemeni şi marele vizir împreună cu întregul cabinet.

Sultanul le-a primit pe toate. Se crede că Kiamil-Paşa sau Said-Paşa va fi numit mare vizir şi Nazim-Bey ministru de rezboiu.

Un deputat semănînd cu deputatul Lachaud din partidul tinerilor turci, a fost asasinat aseară de către nişte soldaţi. Se observă că grupuri mari de trupe merg spre Stambul. Cîte-va grupe fără ofiţeri răsvrătite, silesc pe ofiţeri să meargă cu ele.

*

Paris.—Agenţia Havas află din Constantinopol că Kiamil Paşa a fost numit mare vizir ; Nazim Paşa ministru de răsboiu şi Said-Paşa ministru de externe.

*

Constantinopol.—Consiliul de miniştri s'a adueat şi a discutat de azi dimineaţă asupra situaţiei. Asemenea şi comitetul tinerilor turci a ţinut şedinţă azi dimineaţă.

Se asigură că răsvrătiţii au publicat cererile cunoscute privitoare la ocrotirea, Islamului, împreună cu reclamaţiile următoare :

Comitetul tinerilor turci să fie disolvat şi să nu-i fie îngăduit a se amesteca în treburile statului. Marele Vizir, ministrul de resboiu, de marină şi preşedintele Camerei să fie destituiţi ; în fine să se dea resvrătiţilor promisiunea că ei nu vor fi pedepsiţi.

Pînă acum negocierile cu răsvrăţii n'au ajuns la nici-un rezultat. Autorităţile nu îndrăznes să întrebuinţeze artileria în contra resvrătiţilor şi nu o vor face decît în caz extrem. Răsvrătiţii sunt liniştiţi. Şeful lor este un subofiţer. Trupele răsculate sporesc mereu cu grupuri soldaţi sau de civili inarmaţi. Printre iei sunt chiar bătrîni şi copii. Răsvrătiţii au tăiat firele telegrafice din oraş.

Azi dimineaţă un mare număr de răzculaţi au căutat să ajungă la ministerul de răsboiu, dar cavaleria le-a întîmpinat şi le-a respins.

Răsvrătiţii au avut 6 morţi.

După amiazi s'au tras cîte-va focuri de puşcă între insurgenţi şi cavalerie.

Numărul victimelor nu se cunoaşte, dar nu poate să fie mare.

Deputaţii adunaţi la Cameră au adresat un apel colegilor lor ca se vie la Cameră spre a cerceta cererile răsvrătiţilor.

Constantinopol.—In urma numirei lui Edem-Paşa ca ministru de rezboiu, se pare că liniştea va fi restabilită.

*

Constantinopol.—Sultanul a dat o iradea, care a fost cetită astă-zi în parlament. Iradeaua spune, că Sultanul a primit demisiunea cabinetului şi că se formează noul minister.

Soldaţii, cari au luat parte la răsvrătire, vor fi graţiaţi. Trupele sunt sfătuite a se reîntoarce la garnizoanele lor, iar populaţiunea să se liniştească.

*

Constantinopol. — După ştirile oficiale, numărul morţilor cu ocazia răsvrătirilor ar fi de 17, iar al răniţilor de 30.

Unele străzi sunt baricadate de răsvrătiţi.

*

Constantinopole. — O mare mişcare revuluţionară a isbucnit azi dimineaţă în Macedonia.

Trupele nu pot restabili liniştea.

*

TEATRUL NAŢIONAL

VINERI 3 APRILIE 1909

Un singur

Concert extra-ordinar

Dat de celebra orchestra vieneză

„Wiener-Tonkünstler-Orchester"

Avem plăcerea a înştiinţa pe onor. public că ni s'a făcut cunoscut programul ce orchestra va executa la Teatrul Naţional, în seara de 3 Aprilie, *sub energica şi înflăcărata conducere a celebrului director* **Oskar Nedbal.**

Intre altele se va cînta pentru prima oară în Iaşi :

WAGNER : **Marea Uvertură din opera Tannhauser.**

GRIEG: **Adorabilul Poem „Suită Lirică".**

TSCHAIKOWSKY : **Sinfonia „Patetică"**, această ultimă bucată interpretata de neîntrecuta orchestră e o poemă de un dramatism intens şi de o viaţă strălucitoare.

Cine a auzit această orchestră la Viena ştie că succesul artistic al concertului va fi şi în Iaşi extra-ordinar.

Invităm dar pe toţi iubitorii de muzică sublimă să se grăbească a'şi lua bilete pentru acest **Mare Festival artistic**, asigurîndu-i că vor păstra pentru totdeauna o dulce şi neuitată amintire.

Biletele la agenţia teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

ANUNCIU

CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, avînd 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc... sunt şi de vânzare şi de închiriat.

Doritorii a se adresa la proprietar.

Astă-seară Mercuri 1 April

CINEMATOGRAF

Program nou

la Teatru-Circ Sidoli

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

Tipografia H. GOLDNER—Iaşi

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte, Vinuri, Stofe de lână, Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

„CALUL“

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra morţei, accidentelor şi epizotiilor

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nii G. FARRA şi J. KANNER

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
PRIX 0f50c
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Plcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

D-r Alex. Lambrior

— Strada Veveniei No. 1 —

primeşte consultaţie de la 1 la 4 p. m

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Grăbiţivă şi

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	loz intreg	32—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner. Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 692 – Vineri 3 Aprilie 1909

† Doamna Elena Cuza

„Zilele anilor noștri întrânșii septezeci de ai; e se e în vrătute eptzeci de ai; e mai mult de ei munci și durerea".
(Psaltirea Scheiană LXXXIX, 10)

Cu sfințenie s'a stins din viață, ca o candelă, ultima Doamnă Romînă, dînd pămîntului rămășițele trupești a celeia ce a fost în viață Elena Cuza, născută Rosetti, și în mîna lui D-zeu sufletul, făptura divină, suflată de însuși creatorul D-zeu pe fața primului om, lui Adam.

Măreață e moartea, cînd vine liniștit și stînge clipă cu clipă viața din toate încheeturile trupului. În fața acestei măreții a morții omul se prosterne mic ca un verme, neputîndu-și desluși minții tainile firei, și cu semnul crucii își înalță ruga către D-zeu mulțumind cerului că a venit ceasul să dezlege sufletul din cătușele trupului, a căruia greutate e o povară de purtat pentru ceia ce trece peste margine odată de psalmistul David: „de este omul în vărtute optzeci de ani, e mai mult de ei munci și durere".

Dar la locașul cel sfînt, unde a adormit întru Domnul Doamna Elena Cuza, nu se prosterne astă-zi numai cercul îngust al celor mai de aproape ai ei. De sufletul acestei sfinte femei e legată cu dragă și scumpo amintire și evlavie, o țară întreagă, un popor întreg, un neam chiar. Pronia cerească sorocit-a prin înalta și adînca sa alegere ca Elena Rosetti, însoțită în lumească căsnicie cu Alexandru Cuza să ajungă după 15 ani de unită viața *Doamna Țării*, purtînd pe umerii ei răspunderea unui vlăstar de viță.

Elena Cuza

Din acel moment soarta ei s'a legat de soarta țării și a poporului său, și Doamna Cuza a întregit numele și vaza lui Cuza-Vodă. Soția a ajutat cu *inima* ei *gîndul* luminat al soțului ei *Domn*.

Soție devotată pînă la sacrificiu a dat soțului său puterința unei succesiuni de familie domnitoare, unind în inima ei toate virtuțile creștinești, care fac pe o femee să fie mare,

Și întâiu *Caritatea* creștină a înnunat cu glorie numele *Elenei Doamne*. Dacă Alex. Cuza ca Vodă a dat prin legi țărănimei, talpa țării, hrana zilnică, lipindu-o de pămîntul țării sale, udat cu sudorele frunței sale, D-na Elena a revărsat asupra *orfanelor* mila sa, caritatea sa, legîndu-și pe veci numele de frumosul așezămînt „Azilul Elena Doamna". Opera tinereții și-a încheiat-o cu opera bătrineței, spitalul *Caritatea* din Iași, unde copiii își găsesc sănătatea așa de ușor desdruncinat la aceste plăpînde ființe ce-și leagă cu fărâmituri temeiul vieței lor.

Dar Elena Doamna duce cu dînsa în mormînt pe ultima Doamnă Romînă, născută și crescută din trup și sînge romînesc.

Seria jupâniților și Doamnelor romîne se închee odată cu apunerea ultimei vlăstare a tronului romînesc, și cîte scumpe și dragi amintiri nu ne răscolește acest fapt în sîngele nostru de romîn. Pare că vedem perindîndu-se în scînteetoare clipe figurile mărețe ale Mariei Voichița, a Doamnei Stînca, a Domniței Ruxanda, legînd în persoana lor cele mai eroice pagini din istoria neamului, cum și cele mai dramatice scene.

La fie-care pas femeia romînă, soție de Vodă sau de veliți boeri, o vedem lucrînd alături cu ai săi la urzala firului vieții noastre politice. Dorul de moșie, dragul de neam, de popor, de țară, furtunile cari au adus înălțarea și scăderea caselor domnitoare, de toate acestea ni s'au închis filele istoriei noastre. Jînduirea după termurile albastre ale altor ape era isvorită din exilurile îndepărtate, din descăpățînările soților și gîtuirea odraslelor, iar nici de cum din scumpe amintiri de copilărie, care și le leagă omul zi de zi și le poartă cu sine, ori unde destinul îl duce.

Elena Doamna va dormi somnul de veci în mormîntul părinților iei la Solești, în legendarul județ al Vasluiului pentru a mai spori și ea cu marea sa personalitate istorică vîna tradițiilor populare ce mișună în jurul *Movilei lui Burcel*.

Țara și neamul urmărește cu sfîntă și cucernică cucerire de suflet, rămășițele pămîntești ale Elenei Doamnei, nădăjduind ca sufletul său de bună și vrednică romîncă va pluti deasupra acestui oropsit pămînt spre a sluji de înălțătoare îmboldiri în reînvierea seriilor Domnițelor Romîne supt forma nouă, pe care aspirațiunile de veacuri ale neamului le-au urzit și însădit spre înălțarea și întărirea neamului pe ori unde se grășește și simte românește.

Ca buni romîni luăm parte din adîncul sufletului nostru la durerea ce ne coprinde și cernindu-ne gîndul și inima ne înălțăm cu ferbinți rugi către Cel Prea Inalt s'o aibă în mila Sfinției Sale.

„OPINIA"

Secția lui Stelian

Americanii bogați au yachturi proprii, iar d Stelian, ca să-și facă o magistratură proprie, a creiat, absolut pe degeaba, o secție în plus—a patra—la curtea de Apel din București.

Peste șapte zeci mii lei anual va costa țara, această a patra secție, pe care nimic n'a reclamat-o, fiind că și așa, cu trei secții, nu era prisos de surmenaj la Curtea din capitală. Cînd ie vorba să se dee unui oraș o biată judecătorie în plus, se face exces de economie, dar o secție de curte, una personală mai ales, se creiază cu argumente solide.

O secție are un president și cinci consilieri. Ca să-i numești trebue să faci transferări, înaintări, cari dau loc la alte vacanțe, cari se implinesc cu alte numiri.—Așa că, creind o a patra secție la București, faci numiri și acolo și la Iași, la Galați, la Craiova—creînd astfel, pretutindeni magistratură ideală.

Ministrul devine un semi-zeu. Prefecți, deputați, senatori aleargă și stăruе și acest turneu dă naștere... magistraturei ideale. Apoi d. Stelian mai are și numiri de făcut la casație: un prim președinte și cinci consilieri. Că aceștia vor fi personali dovedește misiunile la cari vor fi chemați: unul la consiliul agricol superior, doi la examenul de stagiari, al patrulea inspector judiciar la curțile de Apel, al cincilea membru în consiliul judecătoresc superior.

Grație cărei legi se fac toate aceste patente nelegiuiri, cari vor degrada justiția? Grație unei legi isvorîte din nevoia de a reașeza justiția, de a o pune la adăpostul influențelor politice! Ca să „reașeze" justiția la locul ei, d. Stelian inventează o secție de prisos, inventează tot soiul de judecăți superioare și de examene, numește oameni de-ai lui, oameni, cari, ca fostul consilier Liciu, vor striga odată „trăiască gloriosul partid liberal"; își creiază oameni, cari vor face ce va spune el și... și zice „magistratura ideală".

Dar lumea n'are nevoie să afle șurubăriile acestea din ziare. Ea știe tot și din știința ei justiția nu va ieși înălțată.

Ci cu sistemul acesta al secțiilor inventate, al slujbelor înadins creiate, justiția va tot perde în ochii lumei.

Guvernul de mîine va aprecia această stare de lucruri și va aviza—la vreme.

Bucuria cerșetorilor

Din cîtă colivă de pomană au mîncat junimiștii în viața lor politică; din cîte testemele gratis au căpătat, ca să-și a copere fețele rușinate—nici o pomană nu i-a prins la mai cumplită nevoie, ca aceea pe care au căpătat-o de la d. Bibicescu, cu prilejul actului generos ce l'a făcut acesta cînd a dat din sărăcia sa de voturi „cumnatului lui Cuza-Vodă".

Asemenea cerșetorului înghemuit la colț de stradă, al cărui Doamne-ajută însoțește pînă departe pe acel care i-a dat un gologan, o bucată de pîine de alaltăieri sau o arvonită de țigară, mulțumită junimiștilor pentru „triumful" de la 22 Martie, resună și astă-zi cu toată puterea.

După ce n'a fost pleașcă la nici una din cele cinci de pe urmă alegeri parțiale; după ce-au fost bătuți la Craiova „cetatea lor" și la Piatra N. „cetatea lor", au „reușit" la București.

Și de-atunci le-a revenit „tradiția" și „cinstea", le-a revenit și „autoritatea morală" și au zis că, fiind-că au reușit la o alegere — la una singură — cu concursul grațios și grețos al guvernului, ei sunt partid de guvernămînt și după guvernul actual vor veni ei!

Colectiviștii, cari nu pot lua nici o alegere, sunt partid de guvernămînt; junimiștii, cari, cu concursul guvernului, reușesc să iee o singură alegere, sunt succesorii firești ai colectiviștilor, iar „takiștii", cari au luat atîtea alegeri, cari, de fapt, au triumfat și la București, „takiștii", au fost definitiv condemnați.

Triumf groaznic! Junimiștii au triumfat, takismul a fost învins, zdrobit; iar d. I. I. C. Brătianu trece puterea d-lui Carp și acesta o primește, căci dacă d. Marghiloman ie sportman, d. Carp nu știe mai puțin, că „calului de dar nu trebue să-i privești în gură".

Dar „triumful" și amabila lui consecință venitul la putere, au și o explicație junimistă. „Am triumfat, zic junimiștii, la cel mai important colegiu: al luminei, inteligenței, culturei, bogăției."

Nu contestăm toate aceste calități. Dar întrebăm: cele 552 voturi ale d-lui Istrati, n'au fost tot ale luminei, bogăției etc.?

Dar la col. I de Senat din Vaslui, la acel identic din Craiova, unde am triumfat la noi și la col. I de Senat din Iași unde candidatul nostru avusese cele mai multe voturi, în acele colegii nu votaseră tot inteligența, cultura etc.?

Sau trebue alt cens la București și altul în alte orașe?

Is ridicoli acești ordinari pomanagii, acești eterni cerșetori, damblagii politici, întreținuți de alții!

Și cîntînd astfel triumful lor, ei dovedesc sau că s'au identificat cu mila și cu pomana, sau că sunt lamentabil de inconștienți.

Chestii actuale

Risipa de la serviciul sanitar

Cînd se va face bilanțul trecerii doctorului Sion și Cantacuzino pe la serviciul sanitar se va vedea cît a costat pe țară administrația acestor doi zvăpăiați socialiști, cari și-au bătut joc de legi și de țară pentru a-și face mendrele la serviciul sanitar.

Din fondul materialului au plătit lefuri grase la o sumă de lume și a *politicianizat* serviciul în slujba partidului liberal, creînd slujbe gras plătite pentru a-și îmbuiba partizani sau a-și crea noi partizani.

Au organizat serviciul central al distribuirei medicamentelor de s'a desorganizat serviciul spitalelor, s'au scumpit medicamentele, s'au zăbovit curarisirea bolnavilor și după ce s'au mîncat toate fondurile centrale în această întreprindere nebunească a trebuit să se comande pe la diferite farmacii medicamentele necesare de zeci de mii de lei, lucru care a stîrnit pe lîngă indignarea generală, dar și acea luptă parlamentară, care va rămînea ca o pată neagră pe administrația nesocotită a d-lui Ionel Brăteanu.

S'au creat atîtea sinecure la serviciul sanitar, că pentru a satisface pe toți imbubați și energumenii s'au luat pînea de la gura celor mici.

O pildă de risipă de fonduri la acest serviciu avem în următoarele: Medicii de spitale rurale au fost obligați să facă pe medicul și la 6 comune rurale, adică să facă 2 servicii și de doctor de plasă și de doctor de spital. Măsura aceasta e contra legii și în formă ar fi trebuit să pornească dintr'un spirit de economie... Fale! Actualii doctori de spital au fost la începutul carierii medici de plasă, apoi au dat concurs pentru spitale, și s'a socotit postul la spital ca o avansare.

Ei bine, nici un medic nu s'a opus la acest serviciu, de și era o retrogradare pentru dînșii.

Ca plus de salariu li s'a dat 50 lei pe lună pentru deplasare Ce ar fi fost mai ușor ca acești păcătoși 50 de lei să li se dea la vreme. Nici atîta! De la 6 Octombrie 1908 bieții medici fac serviciu de și de medic de plasă și nici o para chioară n'au văzut pînă acum; 8 luni de zile stau neachitați.

Oare d. dr. Cantacuzino și dr. Sion nu și-au încasat salariile în aceste 8 luni?

Dar ce e mai mult, chiar scandalos, e că din lipsă de fonduri la direcția sanitară agenții sanitari au rămas neplătiți pe lunile din urmă, iar acum de Paști avînd și ei lipsă ca ori ce creștini pentru cozonaci și paște, direcția insanitarului Sion a trimes telegrafic următoarea circulară, ca doctorii de plasă și de spital să facă credit ei personal agenților sanitari, urmînd ca direcțiunea să le trimeată direct lor mai tîrziu.

Ca document al acestei insalubre direcțiuni dăm o asemenea adresă tip, pentru edificarea cetitorilor.

Romînia
Serviciul Sanitar
Jud. . . . . .
No. . . .
1909

Domnule Doctor

„Primind ordin de la direcțiune că salarul agenților sanitari se va achita mai tîrziu, vă rog pe cît posibil, în lesnați credit agenților D-voastră care au nevoe de Paști și veți achita cu chitanțele lor cînd vor veni și care se vor trimete direct Dv. (a). Medic primar..

Poredăm la redacție un exemplar din asemenea adrese. Ea poartă număr de ieșire, iscălitură de medic primar și adresă personală de spital rural. Ea pildește în mod viu că supt administrația insalubră a d-nului Ionel Brăteanu slujbașii statului au ajuns a fi mai rău plătiți ca pe vremea lui Pirlea Vodă, căci numai pe atunci se încasau ghelirurile imbuibaților iar bieții slujbași mititei se mitau cu dinții la stele.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

IN DORUL FLORILOR

Oamenii practici, cunoscători de nevoile obștești au de ce să fie îngrijiți. O stagnațiune totală în afaceri, o întîrziere primejdioasă în arături; o prelungire fără capăt a unei stări îndoielnice; o enigmatică și chinuitoare nesiguranță preste tot,—cine nu s'ar întrista în fața unei asemenea perspective într'un mediu social nelămurit el-însuși, într'o țeară unde buna stare a oamenilor și a lucrurilor atîrnă în primul rînd de bunul plac și buna dispoziție a cerului, iar nu numai de hărnicia, de activitatea locuitorilor?

Un bun observator ar fi putut simți starea de descuragiare sau de apatie reflectîndu-se în produsele literare din această din urmă vreme. Anotimpul primăverei, ajunul marilor serbători ale învierei aduc totdeauna o abundență de variate lucrări, de fertile inspirațiuni, pentru că în chip firesc sufletele scriitorilor sunt strîns legate de reînoirea aceea supremă pe care o aduce primăvara în întreaga fire și izvorul de inspirațiuni îl găsește poetul în schimbările adînci cari aduc în același timp transformarea simțirilor și a gîndirilor.

Studiați numerele ocazionale ale ziarelor și ale revistelor din acest ajun de paști și veți fi izbiți de sărăcia lor, de lipsa de avînt și de bogăție; s'ar zice o amorțire generală, o întîrziere dăunătoare în toate precum a fost și în jocul vremei.

Iarna, răpind o bună parte a primăverei, a amorțit și entuziasmul pentru frumos și facultatea celor puțini de a-l contempla și a da cuvînt sentimentelor lor pentru dînsul. Iar *această* pagubă n'o pot prețui oamenii practici, cunoscătorii nevoilor obștești, ci o simțesc numai acei puțini în ale căror suflete încape—pe lîngă toate—și intensa trebuință de a gusta frumosul estetic sub diferite forme.

Pentru dînșii e incalculabil de mare pierderea pe care o aduce fiece zi de întîrziere a primă-verii, fiece zi urîtă care ar fi putut să fie o zi superbă și să grăbească nu numai îmbogățirea propriu zisă, belșugul cîmpului ca atare, dar și apariția curîndă a frumuseților naturei de valoare curat estetică și platonică, dar nu mai puțin reală și mare.

Sufleteîe lor—cer în primul rînd aă se poată mîngăia și recrea cu ceea ce este „arta" în natură și privind întunecimea nerisipită a cerului plumburiu ele simt toată mîhnirea de a nu fi înțelese de marea mulțime care rîde—firește—de naivii visători cari devin apatici, inactivi, sterili, în așteptarea razelor de soare și vestejesc—în dorul florilor.

Rodion

„IMPARATEASA"

II

Sosirea contesei Walsoska. — Disperarea lui Napoleon. — Moartea Josefinei.—Plecarea amantei imperiale.—Montarea piesei.—De Max în rolul lui Napoleon. Succese relative.

Impăratul, nu poate, nu vrea să vază sublimul acestui devotament. A fost înșelat în așteptările sale, în extasul seu. El plînge...

Copilul, mîndru și autoritar—are de la cine ținea aceste calități—deșteaptă pe Napoleon din toropeala și rămîne ca să continue traiul cu amanta și fiul seu.

Și e fericit în mica locuință de pe munte. Ca și Enric al IV se joacă cu fiul seu, dar între cuvintele de tandrețe se strecoară unele aluziuni, cu privire la un alt fiu, la o altă împărătească. Generalul Dronot, eroic și devotat, vrea să silească pe Napoleon să ia în căsătorie pe amanta-i sublimă, de oarece Josefina, adevărata împărătească, după el, murise și biserica catolică nu admite divorțul. Căsătorindu-se cu Walenska, Napoleon ar putea reface independența Poloniei... Atunci nenorocitul, care văzuse trădarea de atîtea ori, se crezu iar în fața ei.

Devotamentul contesei, era calculat și iubirea, dacă exista, era pentru Polonia și nu pentru el.

Cea ce a iubit Walenska era puterea lui de eri și nu pe dînsul. El alungă pe nenorocita amoreză și pe fiul usurpator. Alungă pe bravul și integrul Dronot, și cu multă greutate își temperează violența.

*

Mama și fiul vor pleca pe furtună și pe ploaie, supunîndu-se stăpînului, ca și Agar alungată de Abraham.

Trebue să plece numai da cît, din insula blestemată și blestemată, dar nimeni nu îndrăsnește să conducă o barcă pentru a străbate valurile furtunoase. Ea oferă banii și bijuteriile sale, dar nu se încumetează nimeni.

Marea urlă, geme, femeile plîng și în mijlocul sgomotului general, sosește Napoleon care va conduce barca; el aruncă sabia în mare și sacrificiul e privit de Neptum și Walenska pleacă cu fiul ei în drumul pribegiei iar cesarul remîne să-și continue exilul.

Montarea piesei reală, de un simbolism fantastic, de o măreție vibrantă și tunătoare, a avut după cum scrie presa pariziană un răsunet intens. Sala întregă era în lacrimi. Cît despre punerea în scenă, ea a fost executată cu toată religiositatea ce comportă subiectul.

Costumele timpului, mobilele împrumutate de la prințul Roland Bonaparte, sînt acelea de cari s'a servit Napoleon în insula Elba.

O batistă, pe care împăratul a întrebuințat'o, a fost împrumutată de către François Costan é, proprietarul acestei prețioase reliquii.

*

Presa, susține că rolurile au fost admirabil redate, mai ales se vorbește mult de conaționalul nostru, de Max, care în rolul lui Napoleon pare a fi stîrnit multe comentarii în sînul criticei franceze.

Între altele, „Le Journal" scrie că: D. de Max, figura pe Napoleon. De obiceiu aceasta e un personaj care scapă interpretării, în mod fatal, de oarece s'a impus odată și nu mai poate fi reînoit.

D. de Max, a avut însă toată tristețea, toată puterea, toată tirania personagiului seu, el a fost Titanul fulgerat, și fulgerul insuși.

Cam tot în felul acesta se vorbește și despre marea artistă și partenera a concetățeanului nostru d-na Réjane.

La „Matin", din contra, vorbind despre această ultimă lucrare a lui Catulle Mendès, pare a avea oare cari rezerve pentru d. de Max, întru cît, susţine criticul, Napoleon, devine, graţie interpretării lui de Max prea bătrîn, prea greoiu şi pare-se ori cît de republicană ar fi Franţa, nu se poate admite ca vulturul imperiului I-iu să fi îmbătrînit vre-o dată...

Aceasta e cred, singura rezervă mai importantă ce se face asupra jocului şi interpretării marelui tragedian.

*

Numărul cel mai nou al revistei „L'Opinion" care ne ne-a sosist eri ocupîndu-se de aceiaşi operă dramatică, spune: „Toată lumea doria ca piesa postumă a lui Catulle Mendès să obţină un mare succes.

Solidaritatea între jurnalişti (mai cu seamă cînd unii trăesc şi cei lalţi sunt morţi) e atît de puternică, în cît piesa a făcut să creadă în adevăr că „Impărătease" a fost un mare succes... Atunci e ceva mişcător în aventura lui Catulle Mendès, care în timpul vieţii a căutat cu înverşunare un succes considerabil la teatru—şi nu l'a găsit, cu toate că „Regina Fiametta„, „Medea" etc., au avut misi successe — iar imediat după moarte l'a obţinut.

Moartea Domniţei ELENA CUZA

In liniştitul ei locaş de pustnică sfîntă, la Piatra-Neamţ unde se retrase femeea bogată în ani, îmbelşugată de dureri, extrem de bogată în fapte bune, acolo a murit astă-zi, Joi, 2 Aprilie, în zor de zi, Domniţa Elena.

Opt-zeci şi trei ani a trăit foasta domnişoară Elena Rosetti, mai tîrziu Doamna Elena Cuza. 83 ani, dintre cari cei mai mulţi au fost consacraţi uşurărei poverei altora, alinărei durerilor altora, cu toate puterile în obidă ale aceleia, care a întrupat într'însa cele mai cumplite dureri!

Rămasă singură, după ce coborîse tronul ca un înger biruit—soţul mort, morţi copiii, ea se furişă, îndurerată, neştiută de nimeni, dar neuitată de acei mulţi umiliţi pe cari i-a ajutat şi sprijinit mereu.

Născută la 1825, domnişoara Elena Rossetti, fiica postelnicului Iordache Rossetti dela Soleşti, se mărită cu Alex. Cuza, fiul vornicului Cuza, tînăr de abia întors dela studii din Paris, intrat pe atunci ca membru judecător în judeţul Covurlui.

In timpul revoluţiei de la 1848 în Moldova, Cuza care era şi el printre revoluţionari, fu prins de emisarii domnului Mihai Sturdza, legat cobză împreună cu mai mulţi tovarăşi de ai lui şi dus într'o cazarmă, unde fu atît de crunt bătut, —el viitorul Domn — încît căpătă la picior o rană mare de pe urma căreia suferi multă vreme. El a suferit toate durerile poporului şi poate de aceia l'a şi înţeles atît de bine şi l-a ajutat totdeauna din toată inima. Trimis împreună cu alţi răsvrătiţi la arestul din Galaţi de unde urma să fie porniţi în surghiun la Măcin, viitorul Domn se află în mare pericol. Dar credincioasa soţie rămasă la Soleşti cu groaza şi durerea în suflet, aleargă în hodorogiturile unei mizerabile căruţe de poştă pînă la Galaţi, şi prin protecţia consulului englez, cumpără pe marinarii greci, cari trebuiau să conducă bărcile la Măcin şi salvă astfel nu numai pe soţ, dar şi unirea!

Aşezaţi în bărci, surghiuniţii scoaseră gărăfile pline cu şampanie, ce aveau cu ei şi reuşiră să îmbete pe ofiţerul şi soldaţii în paza cărora erau daţi, pe cari îi convinseră chiar să treacă în alte bărci pentru a fi mai în largul lor. Ei o porniră spre Galaţi, dar un moment după aceea paznicii desmeticiţi îi urmăriră spre Galaţi. Acolo fugarii prinzînd de veste izbutiră să se facă nevăzuţi; singur Cuza fu prins, căci avînd rana dela picior nu putuse să fugă împreună cu ceilalţi. Neavînd altă scăpare, Cuza începu a se plînge de tovarăşii săi cari îl părăsiră atît de nedemn şi spuse ofiţerului că vrea să se răsbune asupra lor şi de aceia îl roagă să-l sprijine ca să-l conducă în casa unde ştia că se refugiase fugarii. Ofiţerul îi dete braţul şi-l ajută să meargă pînă în faţa casei indicate; —ajuns pe prag. Cuza îşi scoase pălăria şi mulţumeşte politicos ofiţerului că l-a condus. Cînd acesta ridică ochii, văzu steagul englezesc deasupra şi înţelese că fu păcălit. Cuza se afla la adăpostul consulatului englezesc sub a cărui ocrotire şi pleacă în străinătate cu soţia lui. Ajunsă Doamnă a Romîniei, ea îşi găsi cîmp larg pentru a-şi sămăna toate florile rare ale simţămintelor frumoase de care era plin sufletul său ales. Ea fu inspirătoarea fericită a soţului său pentru legea instrucţiei publice, prin care s'a impus urmarea la şcoli în mod gratuit şi obligatoriu. Că tot romînul era dator să-şi dea copii la şcoală să se lumineze, căci ţara avea nevoie de oameni culţi, cari să-şi dea seamă că sunt romîni, că au o ţară şi un şef al lor, la care trebuie să se ţie ca la bunul D-zeu, de oarece el îi conduce la o stare din ce în ce mai bună, —acesta era gîndul Domniţei. Legea aceea a lui Cuza a realizat un mare bine pentru romîni, căci le-a deschis drumul spre cele mai mari demnităţi, şcoala trebuia s'o înveţe şi bogatul şi săracul, iar demnitarii mari se alegeau nu dintre boeri ci dintre cei cu carte multă, astfel că şi ţăranii putură ajunge să conducă ţara şi să facă legi pentru binele tuturor.

Domniţa Cuza creiă şi institutul de copile orfane, Azilul Elena Doamna de la Cotroceni, ce funcţionează şi în ziua de azi. Azil patronat de ea prin de aproapele sale îngrijiri, unde îşi punea toată însufleţirea pentru a desăvîrşi nu numai caritatea, dar opera de adevărată cultură casnică cu care erau instruite elevele institutului pe vremea aceea. Pentru ţărani mărinimoasa Domniţă, alături de bunul Domn, îşi dedea tot sufletul. Ei le ştiau păsurile, cunoşteau poverile şi grijile lor, ce le făceau pîinea neagră, amară, pîine ce-o mîncau udată cu lacrămile lor. Boul şi vaca, puiul şi găina, laptele de la gura copiilor lor, ce li se luau cu nedreptul, munca ostenelilor ţăranului pe care la vreme de nevoi şi răsmeriţe el trebuia să şi-o răscumpere dela stăpînire însutit, toată starea aceea de plîns Domniţa o cunoştea bine şi dacă împroprietărirea ţăranilor s'a adus la îndeplinire de Domnul Cuza, sfetnicului credincios şi bun de aproape, Domniţei sublime i se datoreşte o mare parte din merit, ea, bunătatea femeilor între femei.

După abdicare, Principesa Elena Cuza pleacă cu soţul ei în Paris, împărtăşind amîndoi durerile înstrăinării. Ea îl căuta cu toată abnegaţia în timpul boalei lui şi fu în sfîrşit singura reprezentantă a Romîniei, creată de el, care închisese ochii marelui Domn la anul 1873. Fu adus în ţară şi îngropat la moşia sa Ruginoasa.

De aci, zdrobită de durere, Principesa îşi întoarse toată grija şi dragostea asupra celor doi fii naturali ai lui Cuza, pe cari ea cu cel mai matern devotament i-a crescut şi pentru educaţia cărora ea a trebuit să mai stea încă prin străinătate. Indată însă ce educaţia lor fu terminată, ea se întoarse în ţara ei, departe de care trăise atît de cu durere. Dar soarta amară o urmărea.

Pierdu mai tîrziu pe amîndoi copiii soţului său. La moartea celui din urmă fu cuprinsă de o aşa tristeţă, în cît spre a găsi o alinare, potrivită cu sufletul ei nobil, intră ca îngrijitoare de bolnavi la spitalul de copii Caritatea, pe care spital îl ajută şi azi cu cîte 25.000 lei pe an. Dar sănătatea ei slăbită nu i-a îngăduit a rămîne în cariera aleasă de cît doi ani şi ast-fel părăsi spitalul, pentru a se retrage definitiv în Piatra.

„Opinia" la HUŞI

Coresp. particulară al ziarului „Opinia"

Urmările banchetului Lupu.—Pomina s'a dus în ţară cu acest banchet unic în felul său, unic în organizarea lui, unic în mentalitatea celor ce l'au dat. Dar cetitorii nu ştiu încă cîteva amănunte picante, ce au trecut şi pe la parchet, şi puteau să aibă şi urmări mai grave dacă nu se muşamalizau lucrurile.

Cu banii strînşi de pe la jidani, naţionaliştii din jurul d-rului N. Lupu, în cap cu Codreanu, *alias* Iohan Zelinsky, directorul gimnaziului, au hotărît să cumpere un ceasornic de aur, butoni de aur pentru manşete şi un baston de abanos cu mănerul de argint.

Toate aceste lucruri s'au cumpărat de la Iaşi. In asest scop au plecat la Iaşi directorul gimnaziului Iohan Zelinsky, lăsînd şi părăsind clasul fără concediu şi cu un administrator de plasă.

Cînd la întors, vin inundaţiile, şi linia Crasna—Huşi întreruptă. Ce să facă banchetiştii noştri! Să rămînă în Crasna, trecea ziua banchetului şi cadourile în buzunar! Tren nu era. Căruţă nici atîta! Telegrafiază să le vină automobilul prefecturii până la Oltenişti.

Pentru aceasta judeţul a plătit automobil, ca să se aducă cu dînsul cadourile prefectului şi să se primble toţi nespălaţii!

Dar de la Crasna la Oltenişti sunt 12 chilometri. Cum să-i treacă? Stăruie la şeful gării Crasna să le dea o drezină. Şeful refuză întru cît nici suprefectul nici directorul nu erau persoane în serviciul C. F. R. şi deci nu puteau utiliza drezina.

Dar ce-i pasă d-lui Iohan Zelinsky de aceasta! Tare pe prefect, directorul gimnaziului şi-a permis să ia cu forţa drezina, şi cum oamenii de serviciu se opuneau, zăpăciţul director a scos revolverul din buzunar şi a ameninţat că trage dacă se apropie. Bieţii oameni şi-au păzit pielea şi drezina a început a aluneca prin apă până la butucul roţii şi cu chiu cu vai s'au văzut la Oltenişti.

Urmarea! Şeful gării Crasna a făcut cunoscut imediat direcţiunei generale de purtarea directorului gimnaziului ca atentat cu premeditare. O cercetare s'a început. S'au ascultat martori; s'a încheiat Proces-Verbal, şi s'a înaintat lucrărilo parchetului.

Lucrurile luase o întorsătură critică. Directorul Iohan putea fi adus în faţa jurraţiior pentru că sărise cu revolverul la oameni şi-i insultase în exerciţiul funcţiunii lor.

Cum însă toate aceste abuzuri se făcuse în numele ex-prefectului şi pentru exprefect se făcu o mijlocire la direcţia generală şi dosarul s'a închis, dar dosarul există şi el va fi utilizat la vreme de ce a fost capabil să facă un director de şcoală de sapt ministerul Haret.

— Tot directorul Iohan a provocat darea în judecată a maestrului Dimitriu de la gimnaziu pentru că şi-a permis să dea în judecată pe nebunaticul director pentru insultă. Ministerul prin adresa în regulă a ameninţat pe maestru că dacă nu retrage acţiunea va lua măsuri în consecinţă şi s'a ţinut de cuvînt. Va fi interesant proces şi dăm garanţie că directorul va mijloci să se închidă procesul ca să nu se dea pe faţă toate abuzurile ce le face la gimnaziu.

— In Huşi iese o foae socialistă-naţionalistă *Sfatul Poporului*. Redactor şef e d-rul Lapteş, care în loc să dea reţete şi să caute de sănătatea judeţului face pe secretarul de redacţie.

Această foae de scandal înjură pe oamenii politici ca la uşa cortului şi adulează ca slugile pe stăpînul lor, adică pe fostul lor stăpîn. D-rul primar împreună cu istoricul director al prefecturei, vestitul Dinescu, cel cu *hara salbatecă* a transformat pe notari pe perceptori, pe învăţători pe popi, pe doctorii de plasă în încasatori pentru gazetă. Fiesare are dat pe samă un număr de exemplare, de care are a răspunde, şi am dat altă dată o adresă telefonică către un notar pentru gazeta prefectului.

Azi bieţii doctori de plasă sunt transformaţi încasatori şi odată cu reţetele ce prescriu trec în contul bolnavului şi cîte un exemplar din *Sfatul Poporului* cu bani plăţiţi *peşin*.

Dar nu degeaba la Fălciu merg lucrurile anapoda, şi pe dos. Până acum noul prefect a făcut numai politeţă. Credem că va începe să facă şi administraţie, pentru a curăţi atmosfera Fălciu'ui de iazma socialistă. Cu ce au păcătuit bieţii cetăţeni Huşeni să îndure la nesfîrşit regimul *lupului*.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

La polul nord.—Planul expediţiei polare a lui Amundsen este complect făurit.

Alegerea personalului pentru serviciu corabiei „Fram" este fixată, şi preparativele înaintează repede. Plecarea are să aibă loc la 2 Ianuarie 1910 şi în lunie al aceluiaş an vaporul va sosi probabil în San Francisco, şi restul verei se va aştepta aci momentul deschiderii gheţei pentru a înainta. Ultimele ştiri le va trimete „Fram" de pe coasta apusană a americei de Nord din Pt. Barrow unde se află un serviciu poştal pentru pescarii de balene şi vînători.

Telegrafie fără sîrmă n'a instalat Amundsen de oare-ce este de părere că veştile rele influenţează rău membrii expediţiunii.

In schimb „Fram" va fi prevăzut cu un motor de 200 cai putere asigurînd corabiei o iuţeală neasămuită şi dînd în acelaş timp lumina electrică pe vapor.

Expediţiunea a primit daruri bogate din toată lumea.

Institutul Carnegie dă toate instrumentele magnetice, ministerul de război norvegian toate armele asemenea vaporul transportă şi cîte-va baloane mici.

Reîntoarcerea după părerea lui amundsen va fi în 1914—1915.

*

Cea mai nouă tragedie a lui d'Annunzio „Phedra", a avut după cum relatează ziarele milaneze un succes foarte slab.

Lucrarea are multă retorică şi puţină acţiune.

Interpretarea încă n'a fost la înălţime. aceasta explică cu atît mai mult lipsa de succes.

*

Mîne seară are loc concertul instrumental atît de mult aşteptat de cercurile artistice iaşane.

*

Statele-Unite sunt ameninţate de un răsboi foarte original, un mare resboi... teatral stă pe punctul de a isbucni.

Fraţii Shubert au eşit din Reuniunea directorilor de teatru, declarînd că nu mai continuă să aparţie „Reuniunei" de oare ce au preluat pentru viitorul seson teatral direcţiunea a 19 teatre şi vor forma o nouă reuniune alăturîndu-se cu alţi directori independenţi. Schuberţii aduc în răsboiul dintre ei şi trustul teatral un capital de 15—20 milioane dolari.

Informaţii

❑ Colonia germană din Iaşi va sărbători, în chip cu totul osebit, a 70-a aniversare a M. S. Regelui.

❑ **Principele moştenitor al Germaniei.**—va sosi Luni 6 c. în Bucureşti.

El va fi însoţit de A. S. R. Prinţul Carol Anton de Hohenzollern, cel mai tînăr din fraţii A. S. R. Prinţului Ferdinand şi de o numeroasă suită în care se vor afla între alţii, doi generali adjutanţi ai Imparatului, comandanţii regimentului I de gardă imperială şi regimentului de dragoni hanovrezi No. 9, al cărui şef este M. S. Regele nostru.

Principele moştenitor al Germaniei va sta 8 zile în Bucureşti, după care va vizita Sinaia, Curtea de Argeş şi Constanţa.

❑ D. doctor lentsch, consul al Germaniei în Iaşi, a fost numit consul general.

❑ **Clericale.**—Sf. Sa preotul Constantin Matasă, din comuna Bistriţa, judeţul Neamţ, a fost numit protoereu al judeţului Neamtz în locul preotului C. Gervescu.

— I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a orînduit o anchetă contra a doui cunescuţi preoţi unul din Neamţ, şi cealalt din Botoşani.

— Diaconul Chesarie Ştefănescu, de la Mitropolie a demisionat, pentru a se duce ca diacon la Episcopia Râmnicului.

—I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, va face zilele acestea o schimbare printre stareţii şi stareţele mănăstirilor din Eparchia Sa.

— Zilele acestea se vor face numirile în posturile vacante din cancelaria Mitropoliei.

De asemeni se va face şi numirea unui nou protoereu la judeţul Botoşani.

❑ După cum am anunţat încă acum trei săptămîni d. Cezar Dimopol a fost numit director general al creditelor agricole.

Director al casei centrale a băncilor populare a fost numit d. Fotiu Enescu.

❑ De Luni 6 Aprilie cursurile gimnazului Alexandru cel Bun vor reîncepe şi se vor ţinea cu cîte două clase, rînd pe rînd, în localul şcoalei primare Trei-Ierachi care dispune de două camere l bere.

Alternativ elevii a două clase vor face escursiuni sub privigherea profesorilor.

❑ A apărut: „Biblioteca pentru toţi" No. 423 cuprinzînd:

Domniţe şi jupînese romîne de altă dată, de d. Octav G. Lecca.

Această operă e o privire retrospectivă în istoria noastră, care, pe lîngă atîtea figuri de domni viteji şi mari,—a avut o mulţime de femei măreţe; figuri blînde, dar sublime, cari au jucat un rol de seamă în trecutul nostru şi cărora le datoram o pioasă recunoştinţă.

D. Lecca, în noua-i lucrare ne face se revedem multe din aceste femei dispărute, cari au trecut prin grele încercări şi cari au sfîrşit adesea în chip tragic.

❑ Ministerul de războiu a luat dispoziţiunea ca jandarmii pedeştri detaşaţi la diferite puncte de frontieră, să fie puşi în ce priveşte ţinuta, instrucţiunea şi disciplina, direct sub ordinele companiilor de grăniceri.

In ce priveşte atribuţiunile lor, ei vor fi puşi sub ordinele poliţiilor acelor puncte.

❑ Ministerul de resboiu face cunoscut că acordîndu-se favoarea de a călători pe căile ferate romîne cu preţul pe jumătate din tarif şi gradelor inferioare ce au luat parte în campania anului 1877—1878, li se aduse la cunoştinţă şi că pentru formalităţile de îndeplinit sunt următoarele condiţiuni:

Fie care din aceşti veterani vor face cerere personală în acest sens, adresîndu-se comandantului Batalionului de rezervă pe teritoriul căruia domiciliază, la care va anexa fotografia sa, în două exemplare, format carte de vizită.

Comandantul Batalionului de rezervă îndată ce va primi această cerere va proceda la cercetare, încheind un procesverbal, împreună cu autoritatea respectivă pentru constatarea indentităţei persoanei, certificînd comandantul batalionului de rezervă, pe ambele fotografii în faţa colţului sting, că în adevăr persoana din ele este veteranul (arătîndu-i numele) ce a luat parte în campania anului 1877, 1878 şi corpul din care a făcut parte cererile astfel complectate se vor înainta apoi direct Ministerului.

DIVERSE

D. I. Borcea, a fost numit bibliotecar şi ţiitor de ordine la liceul naţional din localitate, în locul d-nului Eugène Bourceanu, demisionat.

— D. Stefan Jelea a fost numit intendent al Camerei de Comerţ din localitate.

— In cursul lunei Maiu se va deschide la Londra congresul internaţional de industrie şi comerţ.

Camera noastră de comerţ şi industrie a fost invitată a lua parte.

TEATRUL NAŢIONAL

VINERI 3 APRILIE 1909

Un singur

Concert extra-ordinar

Dat de celebra orchestra vieneză

„Wiener-Tonkünstler-Orchester"

Avem plăcerea a înştiinţa pe onor. public că ni s'a făcut cunoscut programul ce orchestra va executa la Teatrul Naţional, în seara de 3 Aprilie, *sub energica şi înflăcărata conducere a celebrului director* **Oskar Nedbal.**

Intre altele se va cînta pentru prima oară în Iaşi:

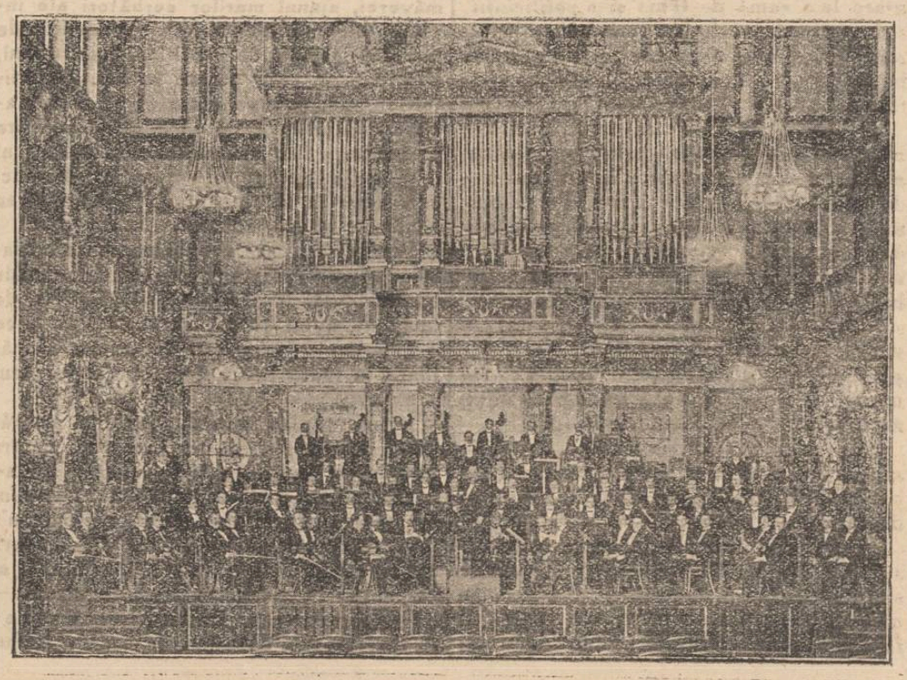

WAGNER: **Marea Uvertură din opera Tannhauser.**

GRIEG: **Adorabilul Poem „Suită Lirică".**

TSCHAIKOWSKY: **Sinfonia „Patetică"**, această ultimă bucată interpretată de neîntrecuta orchestră e o poemă de un dramatism intens şi de o viaţă strălucitoare.

Cine a auzit această orchestră la Viena ştie că succesul artistic al concertului va fi şi în Iaşi extra-ordinar.

Invităm dar pe toţi iubitorii de muzică sublimă să se grăbească a'şi lua bilete pentru acest **Mare Festival artistic**, asigurîndu-i că vor păstra pentru totdeauna o dulce şi neuitată amintire.

Biletele la agenţia teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

Un cal negru, rasa angloarabă, vrîsta 4 jum. ani. Talia 15 jum. Se vinde. La administraţia ziarului sub *M. C.*

Lemne pentru Foc

PRIMUL DEPOZIT ROMÂN „SOCOLA"

In strada Socola, la capătul liniei tramvaiului, în stînga lîngă rampa drumului de fer, sunt depuse spre vînzare, o mare cantitate de lemne pentru foc, din diferite esenţe şi de cea mai bună calitate, clădite în figuri de cîte; 1 m. 40 cm. înălţime; 1 m. lăţime şi 2 m. lungime sau 2 m. 80 cm. cubi fie-care figură, adică 2 palme vechi. Patru asemenea figuri reprezintă 11 m. 20 cm. cubi sau stîngenul mare Moldovenesc.

Lemnele sunt sănătoase, drepte, fără cioturi sau putregai şi uscate; ele sunt bine clădite şi se vînd pe loc la depozit, chiar cîte o figură din ori-care esenţă, cu preţ avantajos, spre deplina satisfacere a tuturor cumpărătorilor.

ADMINISTRAŢIA

Ultime informaţii

† **DOMNIŢA.**—Dureroasa veste a decesului Domniţei Elena, a fost adusă la cunoştiinţa ieşenilor de clopotul cel mare al Mitropoliei, care de astă zi dimineaţă sună în oraş.

Vestea a produs pretutindeni cea mai adîncă impresie. La spitalul *Caritatea*, pe care Domniţa l'a rădicat la rangul de mare importanţă ce l ocupă printre aşezămintele de bine facere ale Iaşului, filfîie steagul negru.

Medicul primar al acelui spital, d. profesor doctor Russu, va pleca, probabil, la înmormîntare şi va depune o coroană pe cosciugul Domniţei.

O altă coroană va fi depusă de princesa Maria Moruzzi, foasta noră a Domniţei.

Tovarăşei de muncă şi de mare abnegaţie a Domniţiei Elena, princesei Aglae Moruzzi, ea însăşi grav bolnavă, nui s'a comunicat trista veste.

*

Prin decesul Domniţei, spitalul *Caritatea*, va întra, de la sf. Gheorghe curent, în posesia marelui domeniu Ruginoasa, al cărui palat va fi amenajat pentru un spital de copii, cu 40 paturi, care va purta, numele „Spitalul Cuza-Vodă.

*

In 1890, crud lovită prin moartea principelor Dimitrie şi Alexandra Cuza, fiii adoptivi, Doamna Elena Cuza, a intrat ca infirmieră la spitalul *Caritatea* din Iaşi, dînd îngrijirile sale celor bolnavi.

Domniţa Elena îngrijea de copiii aflători în acel spital, ca şi de copiii ei. De dimineaţă pînă 'n seară dădea o deosebită îngrijire copiilor, cărora le zicea chiar „copiii mei".

Unul din cei care a primit îngrijire de la Doamna Elena, la spitalul caritatea, e şi d. Gh. D. Sava, absolvent al şcoalei superioare de comerţ şi funcţionar la serviciul contabilităţei de la epitropia Sf. Spiridon.

Iată ce povesteşte d. Sava:

— „In 1890 am intrat în spitalul Caritatea; eram 5 copii într'un salon. Intr'o odaie de alături şedea Doamna Elena, sub supravegherea căreia eram puşi.

Dimineaţa venea la noi, ne spala, ne pieptăna pe fie-care, ba încă ne tăia şi unghiile. In timpul zilei stătea cu noi şi ne da sfaturi. Dimineaţa ca şi seara, Ea ne punea pe toţi 5 în rînd, înaintea icoanei şi ne închinam. Noi îi ziceam „mamă", căci în adevăr ne dădea îngrijirile unei mame.

Seara, cînd venea timpul de culcare, Doamna după ce ne punea de ne închinam, ne aşeza în pat, ne da cîte-o bomboană, noi îi sărutam mîna,—Ea ne săruta pe obraz, apoi ne învălea bine ca să nu ne fie frig peste noapte, şi după ce ne culca pe noi se ducea de se culca şi Ea.

Mi-aduc aminte apoi cum aducea jucăcării din străinătate, cu lăzile şi împărţea la toţi copiii din spital. In cîte-va rînduri au venit în camera noastră şi copii din treapta de jos. Şi pe aceştia Doamna Elena îi spala, îi pieptana şi îi îngrijea la fel.

Toţi o iubeam şi o stimam. A stat cu noi 5 luni de zile. Cînd a plecat, cu toţii am plîns şi nici Ea nu se stăpînea de Emoţie.

Nu ne uitase însă, căci venea în fiecare Duminecă, ne vizita, ne aducea toate bunătăţile, ne îmbrăţişa şi ne săruta, zicîndu-ne „copiii mei".

Intr-o zi, ne-a dus în odaia Ei şi ne-a arătat două fotografii, spunîndu-ne că's ale copiilor Ei.

Şiroae de lacrimi îi curgeau din ochi.

❑ *O însemnată confiscare a fost operată ieri la fabrica de jamboane a d-lui Noack.*

In urma unui denunţ al unui lucrător rus, care a fost congediat din fabrică, ajutorul de primar Eraclide, medicul veterinar al comunei, şeful siguranţei şi agenţii, au descins ieri la fabrică. Peste o sută de jamboane şi o mare cantitate de slănină, găsite aproape în putrefacţie, au fost confiscate.

Cîtă asemenea marfă a fost vîndută de sărbători? Ce fel de inspecţie se face la acea fabrică, etern local de infecţie, cînd ea îşi permite să aibă asemenea depozite, dè care nu s'ar fi dat fără de denunţul incidental al lucrătorului?

❑ **Conferenţele generale.** — Astă-zi s'au început conferenţele generale ale institutorilor şi învăţătorilor din judeţul Iaşi.

La orele 9 şi jumatate s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum, la care au luat parte membrii conferenţelor şi reprezentanţii autorităţilor. Te-Deumul a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu asistat de clerul catedralei.

După Te-Deum, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a ţinut o cuvîntare, arătînd că învăţătorii şi institutorii trebuie să meargă mînă 'n mînă cu preoţii, spre a lucra pentru luminarea poporului şi pentru a lupta pentru binele obştesc.

La cuvîntarea I. P. S. S. Mitropolitului, a răspuns d. Dim. Sachelarescu, inspector al învăţămîntului primar.

După Te-Deum, institutorii şi învăţătorii s'au dus la şcoala Gh. Asachi, unde se ţin conferenţele.

Aci d. D. Sachelarescu a ţinut cuvîntarea de deschidere a conferenţelor. A mai vorbit apoi d. N. Ionescu, revizor şcolar.

S'a procedat apoi la distribuirea membrilor conferenţelor, în secţii.

Se va lucra în 4 secţiuni, care vor fi prezidate ast-fel: secţia I-a d L. Matasariu; secţia II-a d. I. C. Tăzlăoanu; secţia III-a d. G. Ştefănescu, secţia IV-a d. I. Dodon.

Membrii conferenţelor se vor întruni după amiazi la orele 3 spre a începe discuţiile.

❑ P. S, S. Nicodem-Munteanu a fost recomandat ieri ca archimandrit de seaun în locul P. S. S Georgescu, care, precum se ştie a fost ales episcop al Rîmnicului.

Noul archimandrit va fi numit şi egumen al bisericei Sf. Spiridon.

❑ Aseară la orele 6 a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada Păcurari doctorul Neculai V. Popovici, de la ospiciul Socola.

Abia eri două luni tînărul medic îşi serbase căsătoria sa cu d-ra Puik Frank.

Trimitem condoleanţele noastre întristatei familii.

❑ Pe ziua de 10 Aprilie se va face o mişcare în corpul didactic primar din Iaşi, cînd se vor completa şi locurile ramase vacante.

❑ Concentrările în tabăra Şipotele vor începe anul acesta, în primele zile ale lunei Mai a. c.

❑ Examenul de definitivat al institutorilor şi învăţătorilor din circumscripţia Iaşi, se va reîncepe în cursul săptămînei viitoare.

❑ Eri s'au început operaţiunile de recrutare pestru tinerii din localitate.

Comisiunea va lucra pînă poimîne la dispărţirea I-a. Din partea comunei ia parte în comisiune d. maior Antoniu consilier comunal, iar din partea judeţului d. Al. Velciu, consilier judeţean.

❑ D. dr. V. Roşculeţ, medicul şef al judeţului, a plecat aseară în capitală, în interes de serviciu.

❑ Camera de punere sub acuzare s'a ocupat astă-zi de cererile deţinuţilor A. M. Antoniade, Ilovici şi Hascalovici, de a fi eliberaţi provizor pe cauţiune.

Camera se va pronunţa mîine.

❑ Numirea d-lui G. Săndulescu ca procuror de curte la Iaşi, poate fi considerată ca fapt împlinit.

❑ Astă-zi s'au prezentat I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, stareţele şi stareţii Mănăstirelor din Eparchia Moldovei şi Sucevei.

I. P. S. S. Mitropolitul s'a întreţinut cu fiecare în parte, interesîndu-se de situaţia fiecărei Mănăstiri.

❑ Grădina din dosul Universităţei a început a fi plantată.

Recteratul a intervenit la pepiniera Căilor Ferate, de la Ciurea, ca să furnizeze arborii nesesari.

❑ Pictorul Mirea, autorul tablourilor de la Universitate, a comunicat că va veni în Iaşi în cursul lunei Julie, spre a proceda la retuşarea pînzelor, care reprezintă deschiderea cursurilor Universităţei la 1859 şi proclamarea lui Cuza ca Domn al Moldovei.

❑ Decanul facultăţei de drept din Iaşi a cerut să se pună la dispoziţia acelei facultăţi încă două săli, pentru cursurile de doctorat.

❑ D. locotenent Veseli, din compania 7-a a regimentului 13 Ştefan cel Mare va trece pe ziua de 5 Aprilie la compania de graniceri.

❑ Pentru reprezentaţiile de la 16 şi 17 Aprilie a. c. ale marei artiste **Suzanne Desprès** ie o aşa de mare invazie pentru biletele de intrare la agenţia teatrală „Thalia" (Maximovici) în cît persoanele care s'au oprit bilete n'ar face rău să şi le rîdice.

Ie foarte probabil ca cu cîte-va zile înainte de spectacol să nu se mai găsească bilete de intrare, atit sunt de doriţi ieşanii ca să vadă pe marea artistă în cele 2 sublime creaţiuni ale sale „**Elektra**" şi „**Rapliale**".

❑ Un dar preţios este titlul unei comedii foarte reuşite din programul de astă seară Joi de la teatrul cinematografic (Sala Sidoli).

Acest program care se reprezintă astă seară este cu totul nou şi mai cuprinde vederi de pe natură, precum: Din Sudul Franţei, în Camargue, delta formată de braţele Ronului la varsarea lui în Mediterana; luptele cu taurii în arenele primitive din acele locuri; este apoi o scenă sportivă exotică şi anume, o vînătoare de foce în mările arctice, în mijlocul banchizelor de gheaţă. Programul cuprinde apoi foarte multe scene comice, feerii splendide şi scene teatrale.

Direcţia acestui teatru ne roagă să aducem la cunoştinţa generală că ciclul acester serate se închee — ca şi anul trecut—la 23 Aprilie (St. Gheorghe).

POŞTA REDACŢIEI

Unui curios, Romanaţi.—Suntem perfect de avizul Dv. Dar chestia prea ie delicată şi nu ne putem permite s'o discutăm prin ziar.

❑ Astă-zi pe la orele 2 după amiază, tînărul Giga Lieber, din strada Muzelor No. 38, elev la gimnaziul Ştefan cel Mare, pe cînd se juca cu un revolver care era încarcat, arma a luat foc şi a lovit pe băiatul Vasile Teodoreanu, ucenic la un frizer, care se afla în ogradă. Glontele l'a lovit în mîna stîngă.

Teodorescu a fost dus la spitalul Sf. Spiridon.

❑ D. Hipolit Mărzescu, supleant la tribunalul Iaşi, va fi înaintat judecător de şedinţă.

PENTRU INUNDAŢI

— SUBSCRIPŢIA „*OPINIEI*" —

Suma din urmă 2089.410

Fabrica de ţesătorie foastă Leo Gheller, societate anonimă, 50 lei.

Societatea de Asigurare „Aricola": 10 lei, Isac Leibovici 50 b. I Daniil agent agricol 50 b. Total 11.

Gh. Stefăniu bărbier 2, Petru Jilavu 1, Sava Alexandru 1, Vasile Oaga prof. 2, X 50 b., Stefănescu 50, M. Zugher 1, Simon Rotenber 50 b., St. Stefănescu 50 b., Ion D. 1. Total 10.

Casa Hodan & Comp. fabrica de ciorapi 5, Moes Margulies 1, L. Hodan 1, L. Hodan Puiu 1, Boantă Gh. 50 bani, Arthur Braustein 50 bani, Iacob Fainac 50 bani, Paul Pesilac 1.

Total 10.50

Băcălia Leon Klein:

H. Rabinovici 1 leu, Zamfirescu 60 bani, K. Imovitzk 1 leu, E. G. Suissi 1 leu, Inznalpern 1 leu, Anton Sarafi 1 leu, Emil Saphir 1 leu, Jacques Kleiner 1 leu, Ernst Dauer 2 lei. Total 9.60.

❑ Facultatea de medicină din Iaşi a delegat pe d. rector G. Bogdan s-o reprezinte la congresul medical ce se va ţinea în Septembrie la Pesta.

Delegatul ieşan va face o comunicare.

❑ Ministrul instrucţiei publice a comunicat comisiei de judecată a institutorilor şi învăţătorilor, că el—Ministrul are facultatea de a rădica pedepsele ce se pronunţă contra invinuitorilor, atunci cînd trecutul celor condemnaţi de comisiune pledează în favoarea lor.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 2 Aprilie.

Moartea Doamnei ELENA CUZA

Prin fir telegrafic

P.-Neamţ 2 Aprilie, ora 6 dim.

Ilustra bolnavă a intrat în agonie de eri, Mercuri, după prînz.

La orele 4 şi jumătate azi dimineaţă Domniţa Elena a murit.

La patul bolnavei se aflau; d. T. Rosetti, generalul Lambrino şi d-rul Flor.

Ora 10 şi 20 a. m.

Potrivit dorinţei, pe care Domniţa a exprimat-o de multe ori în cursul boalei, înmormîntarea se va face fără de nici o pompă oficială.

Corpul defunctei a fost aşezat pe un catafalc, în saloanele Casei Bacalu, unde defuncta locuia.

Mîne seara Vineri, cu trenul care pleacă la Mărăşeşti, la orele 9 şi jumătate, corpul ilustrei defuncte va fi transportat, iarăşi fără de nici o ceremonie oficială, la gara Vaslui, de unde corpul va fi pornit cu trăsura la moşia Soleşti, înaintea bisericei căreia vor fi depuse rămăşiţile pămînteşti ale Domniţei.

Soleşti (*telefonată*)

D. Emil Teodorini, administratorul moşiei Soleşti, a fost vestit azi dimineaţă că corpul neînsuflţit al Domniţei va fi adus acolo Sîmbătă dimineaţă între orele 9 şi 10.

Se crede că înmormîntarea va avea loc Duminică.

Tratatul ruso bulgar

Peterburg. — Negocierele ruso-bulgare s'au terminat.

Semnătura tratatului care este pur financiar, este iminentă.

Arestarea lui Lemoine

Paris.—Azi dimineaţă a fost arestat aci faimosul escroc Lemoine, pseudonim al fabricantului de dinamite, condemnat în 1908 prin continuare.

Revoluţia din Turcia

Constantinopol. — Ziarele turceşti confirmă asasinarea ministrului de justiţie, care se zice că a fost luat drept preşedintele Camerei Ahmed Rizo.

Ziarele confirmă de asemenea că şi ministrul marinei a fost rănit. Deputatul Mahomet Aslan, a fost asasinat. fiind luat drept Husein Dihid, prim-redactor al ziarului „Tanin".

*

Constantinopol, ora 10 dim.—Tewfic-Paşa păstrează postul de mare vizir.

Ismail Kemal, şef albanez, a fost ales preşedinte al Camerei. Şeikul-islamul rămîne la postul seu.

Numeroşi tineri turci au dispărut.

*

Constantinopol.—Azi dimineaţă un cuirasat a plecat, zise-se, pentru a soma trupele venind cu vapoare din Salonic.

*

Constantinopol.—Totalul ucişilor şi răniţilor de eri, se evaluiază la 100 persoane. Numeroşi ofiţeri au fost maltrataţi, răniţi, sau asasinaţi. Mulţi au fost făcuţi prizonieri. Alţii stau ascunşi.

Sunt temere că şi în provincie se petrec evenimente la fel.

O parte din răsvrătiţi au petrecut noaptea pe piaţa parlamentului. Ministrul rezboiului se află în mijlocul lor spre a-i potoli.

*

Salonic.—Evenimentele din Salonic au produs o mare impresie.

Ofiţerii se silesc a salva influenţa partidului uniunei şi progresului şi au comunicat partizanilor din Constantinopol a fi gata să vie cu arme şi trupe, aşteptând pentru aceasta instrucţiuni.

Comunicaţia telegrafică cu Constantinopolul se face cu greutate.

Se svoneşte că şefii albanezi pregătesc o defecţiune din comitetul uniunei progresului.

*

Constantinopold.—Azi la 4 sau făcut la poartă ceremonia instalărei noului mare vizir, Ministrul răsboiului, Edhem Paşa, a fost foarte aclamat de trupe, la venirea şi la plecarea sa de la poartă Hatihumaumul zice:

In urma demisiunei colective a cabinetului, marele vizir a fost încredinţat lui Tewfik Paşa.

Dorinţa vie a Sultanului este de a respecta încă şi mai mult prescripţiunile legei sfinte şi de a se salva constituţiunea, de a se asigura ordinea.

Informaţiuni culese la Poartă spun că noul cabinet se compune din Preşedintele consiliului de stat, Haazan Fehmi la justiţie; contra-amiralul Emin la marină; directorul casei pensiilor Nuri la finanţe; ex-ministrul de lucrări publice actual director al căei ferate Almecci Hilmi preşedinte al consiliului de Stat; sub secretarul de stat la interne Rifaat Paşa de lucrări publice, Nurden Ghiau de agricultură, Mavrocordato de instrucţie publioă, Abdur Rohman şi Hamoda îşi păstrează portofolile.

*

Constantinopol. Răsvrătiţii au întocmit eri o listă de prescripţiuni, cuprinzînd vr'o 100 de militari şi cîţiva civili printre care marele vizir, cerînd ca ei să fie împuşcaţi.

*

Constantinopol.—In Asia Mică a isbucnit deasemeni o mare revoluţie.

La Bagdad răsvrătiţii s'au îmbarcat în uniforme militare şi au jefuit şi omorît pe mai mulţi comerciaţi.

*

Paris. — „Echo de Paris" spune că tinerii turci acuză că Anglia este autoarea revoluţiei ce a pornit în Turcia.

*

Petersburg. — Se afirmă că flota mediterană a Angliei a primit ordin să plece spre Bosfor.

*

Constantinopol. — Eri s'a descoperit un complot contra Sultanului Abdul-Hamid.

*

Belgrad.—Prinţul Gheorghe a declarat într'un cerc de ofiţeri ca nu mai părăseşte ţara, de oare ce evenimentele din ultimul timp vor da desigur naştere la un răsboiu.

Deces

Bucureşti.—D. Hurmuz, sindicul Bursei din Capitală, a încetat din viaţă.

Ce va face d. Haret?

Bucureşti.—Brătieniştii afirmă că d. Spiru Haret n'a renunţat la părăsirea portofoliului instrucţiunei publice.

In urma insistenţei d-lui Ionel Brătianu, d. Haret a decis să mai rămîie cît va timp pentru a nu lasa un alt gol în ajunul festivităţilor ce vor avea loc la palatul regal.

Imediat însă după serbarea de aniversarea naşterei M. S. Regelui, d. Haret se va retrage din guvern.

Convenţia cu România

Viena. — Azi după amiază a avut loc la ministerul de externe. sub preşedinţia baronului de Aehrental, o conferinţă comună a miniştrilor.

Obiectul conferinţei a fost tratatul de comerţ cu Romînia. Delegaţii sosiţi din Bucureşti au făcut întăi un raport cu privire la cursul negocierelor; după discutarea amănunţită a punctelor netranşate încă, conferinţa a dat ordinele necesare delegaţilor; care se vor întoarce zilele aceste la Bucureşti spre a sfîrşi negocierele.

Vechea grădină „La Viaţa Luugă"

S'a redeschis. Este aprovizionată cu excelente băuturi, precum şi alese mîncări; reci şi calde.

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steurman
Str. Golia 12

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.
A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.
A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.
Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

Untdelemnul de masline
Extra virge garantie pure
Surfine " "
— Din celebra fabrică franceză —
HENRI PELLISSIER
Aix en Provence
— MARCA 3 ETOILES —
Se poate comanda la *singurul* representant pentru toată Romînia:
Inginer Myron Terdiman
Iaşi—Strada Ştefan cel Mare 29

Astă-seară JOI 2 April
CINEMATOGRAF
la Teatru-Circ Sidoli

80.000 lei, de dat cu ipotecă în moşie, după Creditul rural, la condiţiuni avantagioase. Lămuriri sub **C. R.** la ziar.

Sanatoriul „S-ta MARIA"
Iaşi.—Str. Zmeu 3 (Beilic)
— TELEFON —
Instalat după ultimile cerinţi a higienei, cu tot confortul, Băi, Lumină electrică, etc.
Se primesc pacienţi atinşi de maladii interne, chirurgicale şi faceri.
Pensiunea de 8, 12, şi 15 lei pe zi.
Consultaţii cu toţi medicii. Prospecte la cerere.
Dr. I. Şeptilici Andriesş

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Franţa — De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizootiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nii G. FARRA şi J. KANNER

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscrierile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi. Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORIA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă. S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atît pentru ramura de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL,
2ter, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Cire Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Simbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons. 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinari şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Gara 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.
Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa
Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	lox intreg	32—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 693 —Sîmbătă 4 Aprilie 1909

Consecințele retragerei d-lui HARET

Ziarele ne vorbesc de apropiata retragere din minister a d-lui Haret. Faptul acesta are o deosebită importanță, căci d. Haret este cel mai vechiu ministru liberal, și se bucură de o situație superioară în partidul seu.

Din această cauză, retragerea sa din guvern, nu poate aduce numai o simplă vacanță ministerială—ci poate produce și o puternică sciziune în partid cu urmări destul de serioase.

D. I. I. C. Brătianu, ar avea de ce se teme, d. Haret fiind mai periculos în afară de guvern de cît în guvern.

Așa se explică, graba cu care ziarele liberale au desmințit svonurile ce au circulat în această privință, și vizita pe care d. I. I. C. Brătianu, a făcut-o în ajunul Paștelui la Valea Călugărească d-lui Haret, pentru a'l hotărî să rămînă în minister.

D. Haret, sufere de un an de zile și în deosebi de cînd d. I. I. C. Brătianu a luat președenția Consiliului, o mulțime de neajunsuri, al căror scop e de a-i micșora încetul cu încetul ascendența pe care a cîștigat'o în partidul seu în cursul a 14 ani de muncă ca ministru de instrucțiuni publice, sub toate guvernele liberale de la 1895 și pînă azi.

Această ascendență, datorită și activității sale politice—și mai cu seamă lipsei completo de oameni de valoare din partidul liberal, nu poate fi privită cu ochi buni de tînărul șef al guvernului, care era încă pe la studii sau cel mult un simplu ingineraș pe la drumurile de fer, cînd d. Haret colabora cu alți miniștri la desvoltarea învățămîntului nostru.

Și de aceia, s'a născocit cunoscutele voturi de neîncredere de la Senat și Camera, cu legile normaliștilor, a monumentelor istorice și a teatrelor—care a pus pe Ministrul de Culte și Instrucție într'o ridicolă și inferioară situație politică, și în care șeful guvernului își are o prețioasă parte de conlucrare.

D. Haret a înțeles că lovitura îi vine de sus, de la însuși conducătorul partidului liberal, drept recunoștință că i-a cedat în Decembrie prezedența consiliului, ce o ținea prin intrimat de la d. Sturdza și i-a înlesnit ast-fel dobîndirea șefiei partidului. Și cum nu poate suferi mai departe o situație umilită într'un guvern, pe care cu cîte-va luni înainte l'a prezidat, și în care ori-ce acțiune a sa e de azi înainte paralizată, d. Haret s'a hotărît să se retragă din cabinet ca să-și recapete ast-fel deplină libertate de acțiune și răspundere în mijlocul partidului și în special a partizanilor săi.

Căci d. Haret, prin ideile sale prea liberale—mai mult de natură revoluționară—și prin lunga sa activitate de ministru al școalelor, a reușit să-și adune în jurul seu o bună parte din partidul liberal, al cărui cuvînt il poate urma ori în ce direcție ar fi îndreptat.

Și apoi sunt foarte mulți liberali, cari tocmai în interesul partidului, ar dori să găsească o *contra-greutate* d-lui I. I. C. Brătianu, de natură a-l împedica să devină cu timpul un dictator periculos în partid. Și cum în ultimii ani, partidul liberal a fost secerat de multe căpitenii, cari aveau o necontestabilă înrîurire politică în partidul lor, ca G. Cantacuzino, Palade, Vasile Lascar,—și în lipsa de alți fruntași mai de seamă, privirile tutulor sunt îndreptate azi spre d. Haret—ba încă s'a vorbit astă toamnă —atît de mare este lipsa de barbați de valoare în partidul liberal—chiar de eventuala șefie a d-lui Haret, pe care se spunea că i-o pregătea însuși d. Sturdza, ca unul ce cunoștea mediocritatea politică și lipsa de ori-ce fond moral, a tînărului d. I. I. C. Brătianu.

De aceea, oculta, s'a și grăbit să tranșeze cu un moment mai de vreme, chestia șefiei, întronînd pe d. I. I. C. Brătianu în capul partidului liberal înainte chiar ca bătrînul Sturdza să se fi demis din șefie.

Dar, ni se va spune, ce ne interesează pe noi conservatorii-democrați toate aceste frămîntări ce rodactualmente partidul liberal din pricina eventualii retrageri a d-lui Haret? Chestiunea își are netăgăduita ei importanță și pentru noi și pentru țară și iată de ce:

Retragerea d-lui Haret, va aduce după ea, retragerea foarte apropiată a întregului guvern.

Căci, dacă în sinul guvernului, prezența de azi a actualului Ministru, a devenit supărătoare, dacă nu chiar insuportabilă, pentru d. I. I, C. Brătianu, apoi cu atît mai mult acțiunea din afară de guvern a d-lui Haret, va fi periculoasă pentru situația de șef de guvern, și de șef de partid a d-lui I. I. C. Brătianu.

Și dacă tînărul președinte al consiliului, preferă mai bine să aibă în guvern pe d. Haret, de cît în afară de guvern, se înțelege că atunci cînd va vedea că îi este imposibil să'l hotărească a rămîne, iar eșirea sa e de natură a provoca o puternică sciziune în spiritele și acțiunea partidului, va prefera retragerea întregului guvern, în locul unui spectacol cu consecințe foarte grave și pentru d-sa și pentru partid.

Or, țara—ca și noi—ce dorim, de cît să vedem cît mai de vreme schimbat regimul politic, care ne guvernează azi și care a ajuns un adevărat supliciu. Că se va schimba regimul din pricina frămîntărilor sau neînțelegerilor din sinul seu, atît mai bine pentru țară. Căci, incontestabil nimeni nu poate vedea cu ochi buni—în afară bine înțeles de falsa opoziție junimistă—întărindu-se în această țară un partid ale cărei acțiuni sunt bazate azi pe cele mai anarhice și destrăbălate concepții politice.

Vespasian I. Pella.

Domnița ELENA

S'a stins o viață frumoasă pe care moartea însăși părea că ezită s'o nimicească.

Domniță Elena e una din cele mai populare figuri ale vremei. Numele său nu evocă numai actele mari care au făcut să strălucească domnia lui Vodă Cuza, dar face să răsară în minte lucruri care ar putea umplea de lumină zece vieți omenești dearîndul.

Domniță Elena a cunoscut beția mărirei, a gustat amărăciunea decăderei, a iubit, a suferit, s'a resemnat, a luptat,— și toată viața ei a știut să unească într'un singur suflet sentimentul demnității cu cea mai largă bunatate.

Bunătatea mai cu seamă, e trăsătura ei de căpetenie. Poate veșnicia să-i soarbă ființa, sufletul domniței se perpetuează în lucrurile în care s'a risipit, în toate actele și instituțiile de bine-facere pe care le-a lăsat după Dînsa.

Tot astfel, cu aproape trei sferturi de veac în urmă, au putut cîte-va mîni pripite să-i smulgă corona princiară de pe frunte, martiriul și bunătatea i-au așezat în loc nemuritoarea diademă de lumină pe care a purtat-o cît a trăit.

Închizîndu-se în austeritatea unei vieți aproape monahale, domnița Elena a impus în jurul său tăcerea cea mai adîncă. Trecînd în veșnicie, ea strălucește însă și mai viu, ca o evocare a vremurilor dragi, în care viața ei se lega de destinele țarei.

Și un popor întreg care a iubit-o pentru virtuțile sale, o plînge pentru comorile sufletești pe care le duce cu Dînsa.

Sa-i fie somnul lin, și amintirea veșnică!

CATE-VA NOTE

Recordul armonicei.

Armonica este un instrument muzical foarte en voque la mahala. Dar iată cu prilejul literaturei de ouă clocite ce se face la noi de Paști, iată armonica ajunsă să cînte și în literatură.

Un ziar provincial într'un entuziast articol asupra Paștelui scrie textul:

Legea Dumnezeiască, legea Inaltei Rațiuni, care a creat totul, cere însă armonie și între oameni, precum armonie există în toată creațiunea. Toate corpurile cerești se mișcă; însă mișcarea lor este bazată pe atracțiune și e mișcare armonică. Toată materia este în mișcare însă din toată mișcarea ei, vedem succesiunea armonică a vieței. Insăși ciocnirile, cînd urmăresc o țintă finală de bine, cu un cerc mai larg de acțiune, încă fac parte dintr'un ciclu de mișcare armonică.

*

Paști triste se intitulează revista de astă-zi a ziarului *Secolul*.

Paști triste am avut anul acesta și „Secolul" le tălmăcește precum urmează:

In aprigi lupte, aprige suflete trebuesc —iar cei slabi și fricoși numai încurcă. Femei, copii și suflete mulieratice trebuesc feriți din valmașag. Piepturi bărbătești, pînă la unul, ne trebue. Piepturi bărbătești—nu au burți lacome sau leșinate...

Asemenea Paști—„Secolul", totdeauna modest, le numește triste. Noi, din contra, mai ales în ce privește sufletele mulieratice, burțile leșinate și sufletele aprige — găsim că, de astă dată, am avut Paști zeflemiste.

Chestii școlare

Conferințele didactice

Anul acesta conferințele didactice prezintă un caracter pur Haretist.

S'a pus în discuție chestia abecedarului și metodica de predare la clasa I-a. Metodica clasei I-a e inima școalei primare, pentru că în jurul clasei I se concentrează toate doctrinele, toate sistemele, toate școlile pedagogice.

Perindați istoria metodelor; frămîntați evoluția doctrinelor pedagogice și veți să le găsiți pe toate îndreptate asupra clasei întâia. Punerea copilului în atingere cu cartea e punctul esențial din întreaga educație intelectuală a copilului.

Ei bine și aici înotăm în plin haretism; să nu credeți însă ca metodă, ci ca sistem.

Intăiu; atmosfera extrascolarismului haretist care a amețit și pe I. P. S. S. noul Mitropolit al Moldovei în tendința de extrabisericismul popilor. Duși la Mitropolie ca să asiste la Tedeum, corpul de învățători a ascultat litania bunelor raporturi dintre popă și învățători, de și comisiile de judecată răsfoesc adesa rălele raporturi dintre acești 2 factori, cînd condemnînd pe învățător din cauza urzelilor popei, cînd pe popă din cauza urzelilor învățătorilor. E un proces care se petrece la țară, tocmai din ciocnirea *extrasferelor* de activitate.

Intorși la conferință s'au găsit în fața unor stări de lucruri, create prin sistem haretist. Intăiu, *monopolul abecedarului*. Corpul didactic e chemat a se pronunța contra acestei monopolizări, care produce cărți rele și scumpe; al doilea, corpul didactic trebue să protesteze, căci se șicanează lumea școlară prin faptul că luni întregi n'au avut cărțile la vreme, din vina însuși a ministerului. Al treilea, corpul didactic trebue să protesteze contra ghelirurilor ce s'au făcut și se fac cu acest monopol, în favoarea șlujbașilor d-lui Haret de prin birourile ministerului, contrar legilor și regulamentelor școlare.

Intre tartajii abecedarului monopol se cuprind atîtea abuzuri și călcări de reglemente; atîtea greșeli de fond, de formă cîte file sînt, cîte fețe sînt!

Mai mult încă; abecedarul monopol e opera unor pedagogi inventați, cu mult inferiori chiar lui Barbu Constantinescu. Simpli traducători de opere de pedagogi; buchiniști ai Academiei, plătiți ai ministerului, s'au întronat în energumeni ai Pedagogiei Herbartiene și tot ce e pedagog emerit la cele 9 școli normale și 2 seminarii, tot ce e autor de pedagogie, toți cei cari au lucrat pe terenul didacticei, au fost exoflisiți de pedagogii inventați ai d-lui Haret, ca G. Bogdan-Duica, ca Teodosiu și alții și sutele de mii de copii de la țară și oraș, miile de învățători și institutori sînt obligați prin sistemul haretist a bate apa în piuă pentru pedagogia inventată haretistă.

In altă țară mai organizată ar rîde și curcile de invențiunea pedagogică a școalelor românești din anul de grație 1909, urmare a predominărei haretiste în școală; la noi însă toate merg cum merg, și dăscălimea, prinsă în aceste hotare, trebue să tălmăcească ereziile celor nechemați!

Autoritatea școlară cere de la dascalii de clasa I ce au de spus asupra abecedarului monopol. Credem că ar fi mai nimerit ca corpul didactic adunat în conferențe să ceară de la autoritatea școlară, care se presupune a fi cea mai selectă, ce crede dînsa de abecedarul d-lui Haret, și dacă această autoritate va putea susținea metoda și opera, corpul didactic va trebui să primească.

Trebuesc schimbate rolurile; și slavă Domnului avem în Iași organe competinte, care să răspundă mulțumitor la această întrebare a corpului didactic. Avem în Iași 3 mari pedagogi, cei mai cu nume din țară. Ce zic ei de abecedarul d-lui Haret?

Nu vă ascundeți d-voastră la umbra piticului de dascalaș de la clasa I-a, ca de la el să primiți lumini. Corpul didactic în zăpăceala lui, în uluirea lui, așteaptă lumini de la această autoritate în materie pedagogică.

Cei mici vor frunzări amănuntele, nu vor îndrăzni însă să ia taurul de coarne, ori în asemenea caz e nevoe să se ia taurul de coarne, pentru a se isprăvi cu un sistem de speculație și de îmbuibare.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

DOMNIȚA...

In valul abundent al sunetelor de clopot simți acum toată evlavia cu care lașul —din depărtare—însoțește la mormînt, figura frumoasă a celei dintăi și celei din urmă Domnițe romîne a ambelor principate.

Literatura noastră contemporană n'a consacrat multe pagini acestei remarcabile figuri istorice a lașului, iar anii din urmă au așternut, încet încet, uitarea liniștitoare peste frămîntările numeroase de care e legată viața ei.

In ale sale amintiri din anii Unirei, d. N. Gane ne descrie cu admirabilă simplicitate momentul cînd s'a adus Doamnei Elena Cuza vestea despre alegerea primului Domn, în sala Elefantului din Iași. Ea a plîns de emoțiune și rugă să se transmită știrea lui Cuza care se afla la teatru.

Plînsul cel dintăi, plînsul marei mulțumiri sufletești n'a fost însă și cel de pe urmă în traiul ei. Au venit împrejurări grele, unele de natură politică, altele de natură intimă, care au înlăcrămat foarte de multe ori figura Domniței și ori cîtă discrețiune s'au silit istoricii și scriitorii să păstreze e sigur că prea multe detalii penibile a trebuit să audă ori să citească în decursul vremei despre sine însăși și despre ai săi, această minunată femee căreia soartă i-a adus pe neașteptate coroana de suverană—pe care poate n'o dorea.

„Memoriile Regelui Carol" scrise de sigur cu destulă obiectivitate arată viitorimei că în istorica noapte a detronării „Domnița locuia o aripă depărtată a Palatului, pe cînd Cuza se găsea cu Doamna Obrenovici". Cu mai multă cruzime se exprimă d. Dimitrie Sturdza în faimoasele telegrame de a doua zi, probabil din motive personale, precum înclină a crede bătrîna Domniță în instructiva-i convorbire de dăunăzi cu colegul nostru Vespasian Pella.

Cu o minunată seninătate Ea a trecut însă deasupra mizeriilor vieței, ducînd cu vremea modestia pînă la resignare, după cum dusese spiritul de jertfă pînă la sublim.

„Doamnă și martiră— scrie Bolintineanu—ea a arătat mai mult de cît virtute. Devotamentul ei era fără exemplu, era sublim"...

De aceea, pe pragul mormîntului, o țeară întreagă slăvește amintirea ei cu venerațiune, și se arată recunoscătoare către acea care a dat un strălucit exemplu de dragoste și de abnegare. Iașul în deosebi simte mai adînc și înțelege mai bine măreția actelor ei despre care nu va vorbi poate în de ajuns istoria scrisă, dar care fac parte din istoria cea vie a foastei capitale.

Rodion

Sentimentul estetic la copii

Definiția.—Invățămintele Naturei.—Școla și viața.—Cultura artistică. — Folosul escursiunilor.

Sentimentul frumosului este acea mulțumire sufletească ce simțim la vederea unui lucru frumos, în lumea fizică ca și în cea intelectuală și morală.

De multe ori s'a zis că frumosul e splendoarea adevărului; binele și frumosul se ating, vin din acelaș izvor și tind către aceiași țintă.

Cîtă importanță va avea dar în educație dezvoltarea acestui sentiment?

Cea întăi inițiatoare în domeniul frumosului este natura cu toate schimbările și fenomenele ei—ea exercitează o influență covîrșitoare asupra omului, care dacă a învățat de copil s'o înțeleagă și s'o iubească; vede deschizîndu-se spiritului lui o lume întreagă de frumuseți ce-i înobilează simțirea și îi purifică gîndirea.

Cultivarea acestui sentiment superior trebue să înceapă încă din primii ani ai vieței și dacă familia nu poate contribui cu nimic la nașterea lui, e de datoria școalei a o face astfel ca o-dată cu căpătarea primelor cunoștinți să meargă paralel cu formarea caracterului.

*

In școala noastră primară educația simțului frumosului ocupă un loc aproape șters, cu toți urmărim exclusiv îmbogățirea de cunoștinți variate și practice.

Știm că de la Comenius încoace, învățămîntul intuitiv a cîștigat un loc de frunte în pedagogie modernă și în așa numitele „lecțiuni de obiecte" reprezentările plastice erau puse numai în serviciul lămuririi cunoștințelor.

Deși s'au găsit mulți oameni mari, poeți ca Schiller (1795) apoi Goethe, pedagogi ca Fichtd, Pestalozzi, Dittes și Ruskin, care prin scrierile lor asupra educației estetise în școală, arătau calea de urmat pentru o cultură estetică în școală, glasul lor a remas mult timp neascultat.

De abea de vre-o 30 ani încoace, se dă în Apus atenție acestei chestiuni.

Sunt multe cauze ce contribue a se lua tot mai mult în seamă folosele unei culturi artistice printre cari însemnăm revolta contra vechilor metoade de învățătură cu încărcarea minții elevilor numai cu cunoștinți abstracte—fapt ce aduce neglijarea cultivărei sentimentelor, idealul pedagogiei de azi—apoi înțelegerea rostului și a însemnătății fenomenelor estetice, progresele tehnice a reproduserilor artistice, produsele industriei și podoabele atrăgătoare ale artei, toate aceste determină curentul favorabil dezvoltărei sentimentului estetic în școală.

*

In Apus de la grădinile de copii, unde se pune baza educației estetice, se stăruește asupra armoniei mișcărilor, a simțului naturei, asupra desvoltărei sentimentului social prin plăcerea estetică a jocurilor în comun—și până la Universitate unde se analizează în amănunțime chestiunile înalte de artă, întregul învățămînt e influențat de cerințele noua ale educației estetice.

Tendința de a face din școala primară și secundară un adevărat templu artistic crește.

Curtea cu plantațiile, construcția școalei, zugrăvirea ei, mobilierul, tablourile morale totul concură a deștepta și a întreținea zilnic în elevi impresia înălțătoare a frumosului, care poate n'o are în așa măsură acasă.

In jurul acestei tendințe o activitate vie se desfășoară; se organizează concursuri pentru zugrăvirea de fresce școlare și tablouri morale.

Oamenii de condei, artiștii, profesorii alcătuesc în diferite orașe societăți înfloritoare pentru educația estetică în școli și chiar în orașe mici sunt societăți însemnate ca de pildă: *„Societatea pentru artă în școală și la cămin"* de la Louvain din Belgia. Se organizează expoziții și congrese de artă școlară, iar în congresele internaționale de artă publică, discuțiunile privitoare la introducerea ei în școală ocupă un loc de frunte. Prima secție a institutului internațional de artă e destinată anume educației estetice și în inv. general.

Aiurea particularii, comunele, lucrează spornic și statornic în această direcție, numai la noi cultura estetică e socotită ca ceva de prisos sau de lux și e lăsată la voia întîmplărei.

*

Exemplul dat de popoarele civilizate de a se ocupa de aproape de dezvoltarea sentimentului pentru frumos, ne dă şi nouă imboldul de a îngriji de cultivarea lui, încă din primii ani ai cursului primar, deprinzîndu-i în ţinuta lor, de la cele dintâi mişcări ce le fac, de la cele întâi sunete ce rostesc, prin o observare continuă de a-i îndruma la distingerea urîtului de frumos pînă ce cu timpul simţul frumosului se infiltrează in firea întimă a lor, stăpînindu-i pe toată viaţa.

Mijloacele prin cari am putea izbuti la dezvoltarea şi întărirea acestui sentiment sunt destule—putem folosi pe cele cît de mici, cu ele vom avea prin o repetare continuă, efecte durabile.

Studiul desemnului, cîntului, a mişcărilor simultane, a recitărei de bucăţi în proză şi versuri, prin ilustrarea leeţiilor de istorie, geografie şi ştiinţi naturale cu tablouri îngrijit executate prin fotografiarea monumentelor de artă ale ţerei sau a locurilor pitoreşti, a căror descriere o facem la Geografie, aceste toblouri să remînă pe pereţii clasei ca un mijloc excelent de cultivarea simţului estetic.

Avem apoi la îndămînă lucrul manual la băeţi şi lucrul de mînă la fete.

Folose mari se capătă şi din escursiunile şcolare prin împrejurimile oraşului—punînd copilul în faţa frumuseţilor naturei, deprinzîndu-i cu observarea şi admirarea lor cum sunt varietatea culorilor, freamătul frunzelor, efectul unui apus de soare, legănarea unduloasă a grîului, ciripirea păsărilor—minuni ale naturei ce se impun simţurilor nobile, le farmecă şi-l face pe copil să guste de mic şi să se obicinuească cu curăţia acestor impresii.

ŞCOALA DE FARMACIE

S'au făcut şi refăcut atîtea la Ministerul de Culte şi Instrucţiune publică, s'au schimbat de atîtea ori programele şcoalelor primare, liceelor, şcoalelor superioare, facultăţilor, că mai pe fie care an, fiecare specialitate îşi are un nou regulament, cu un nou program de studii. Singur, programul şcoalei superioare de de farmacie, de pe lîngă Facultatea de Medicină din Bucureşti, a rămas neschimbat, deşi poate tocmai acestui program i se impune o modificare cît mai neîntîrziată.

Se ştie că mai toţi proprietarii şi arendaşii actuali de farmacii, mai toţi vechii diplomaţi, ca şi mai toţi farmaciştii militari de la locotenent în sus, şi-au început cariera după ce au sfîrşit 4 clase secundare, de unde, după 3 ani de practică şi 2 ani de şcoală, erau dipiomaţi. Farmaciile merg bine, publicul e foarte mulţumit de ele, şi ei, farmaciştii, apreciază că pentru a fi bun farmacist au învăţat în deajuns.

De vre-o cîţi va ani, pentru a învăţa farmacia, se cere terminarea complectă a liceelor cu 8 clase, schimbîndu-se şi anii de practică de la 3 la 2 şi cei de studiu în şcoala specială de la 2 la 3.

Admitem prima parte, admitem liceul complect, dar de ce numai 2 ani practică şi 3 la Universitate?

De ce? Iutrebatu-s'a vre-odată Ministrul Instrucţiunei ce va folosi viitorului farmacist atîta fisică cît se face în şcoală? Şi trebue oare farmacistului să ştie tot atîta fizică ca şi celui ce va deveni profesor de fizică?

Nu. De ce atunci îl pui să facă curs comun cu cei ce studiază fizica ca carieră? Ce'l interesează pe el toate formulele de la oglinzi, lentile, ce-l priveşte pe el interferenţa luminei şi a sunetului, coeficenţii de dilataţie etc.?

Intrebatu-s'au miniştrii la ce-i va ajuta farmacistului Botanica, aşa cum se face cînd morfologia plantei se face aşa de vast—cursul fiind comun cu al studenţilor din anul al III-lea de la Naturale—că nici într'un an nu s'a ajuns a se face şi clasificaţia plantelor, singura care ar interesa mai mult pe farmacişti?

Chimia—prea vastă şi ea—îşi are rostul ei, mai ales chimia analitică.

Dar întregul curs de Mineralogie la ce-i serveşte? Desfid pe cri-cine să-mi demonstreze la ce-i ajută farmacistului acest curs de mineralogie? Cînd în practica sa un farmacist are el nevoie de cunoştinţele ce le capătă în această direcţie! Aud?

Se cere, se impune o schimbare în sensul înmulţirei lucrărilor practice, de laborator şi reducerea programului cursurilor teoretice la ceia ce cu drept ar folosi farmacistului, la cunoaşterea ecelor principii în legătură directă cu farmacia.

Se impune adică izolarea de Medicină şi de Ştiinţi în facultate specială a şcoalei de farmacie, căci starea actuală de lucruri nu rezultă de cît din faptul că din un greşit spirit de economie s'au intercalat cursurile de farmacie printre cele ale facultăţilor de Medicină şi Ştiinţi, şi tot de asta studenţii în farmacie sînt siliţi a face drumuri destul de lungi, fie-care curs ţinîndu-se în o altă clădire a uneia din cele două facultăţi. Un ex. din cele şase cursuri cîte se predau în anul I numai două se ţin în aceiaşi clădire, toate celelalte îs împrăştiete, fie la facultatea de Medicină, la universitate, in bulevardul Colţei sau la Institutul Botanic de la Cotroceni, plus că sînt 3 zile pe săptămînă în cari programul e atît de încarcat că nu au timpul ca ieşind la 12 de la cursuri să se ducă acasă să dejuneze şi să fie la *1* la un curs din celalt capat al Bucureştiului.

Găseşte Domnul Ministru că poate rămîne ast-fel? E just? E. normal?

M. L.

Litere-Ştiinţe-Arte

Balonul.—Incetul cu încetul ne conformăm în toate privinţele cerinţelor moderne ale culturii şi ale progresului. Ieri, bună oară, se pusese în circulaţie o păcăleală de Aprilie—nu numai prima zi e zi de păcăleli—şi o rumoare generală pretindea că va trece de asupra oraşului nostru, nici mai mult nici mai puţin decît—balonul contelui Zeppelin.

Lucrul nu era imposibil, mai ales acum cînd principele moştenitor al Germaniei e aşteptat în capitală. Dar caracteristică e minciuna în sine, care a luat de astă dată caracterul unei păcăleli de o categorie mai distrusă, mai ştiinţifică mai puţin banală.

Balonul e astăzi una din speranţele omenirii; balonul e pretutindeni la modă şi oraşul nostru s'a lasat uşor leganat de iluzia zburătoare a pretinsului balon Zeppelin, pentru că suntem astăzi un oraş complect modern şi în curent cu progresele civilizaţiei.

*

Sarah Bernhardt e bolnavă, dar cu toate acestea admirabila artista nu încetează de a juca şi repeta.

Ea are un picior aproape imobilisat din cauza umflăturei genunchiului. Incă din timpul cînd juca „Fecioara din Avile", Sarah suferea de acest picior şi răul a devenit cu mult mai intens de atunci. Pe vremea aceea umflătura o împiedica numai de a îngenunchia şi Catulle Mendés se extasia cu drept cuvînt asupra abilităţei marei tragediane care reuşia să interpreze pe sf. Teresa fără a îngenunchia o singură dată.

*

Ziarele cele mai grave din Germania obicinuesc a publica de 1 Aprilie, noutăţi senzaţionale dar... neadevarate. Anul asesta au anunţat bunăoară demisia prinţului Bülow, dizolvarea Reichstagului, sosirea la Berlin a prinţului Serbiei etc.

Jurnalele ilustrate l'au reprezentat pe Roosevelt vînînd fiarele sălbatece în Africa, pe Kronprinţul, ca lucrător într'o fabrică de butoni de manşete (o aluzie la ultima invenţie a prinţului).

Dar toate glumele acestea sunt dominate de o amintire serioasă: ziua de naştere a lui Bismark, a fost 1 Aprilie.

*

Se anunţă din Londra moartea lordului Gwydyr „decanul" camerei Pairilor, a cărui viaţă a fost o adevărată... istorie. Lordul Gwydyr a asistat la 4 încoronări: a lui George al III-lea, William al IV-lea a reginei Victoria şi a lui Eduard al VII-lea.

Printre amintirile sale figurează: construcţia primei linii ferate, apariţia telegrafului, a telefonului, electricitatea, vapoarele, automobilele şi baloanele cu cîrmă din zilele noastre.

Din copilărie i-au rămas în minte cu deosebire strigătele de bucurie cu care se anunţa pe străzile Londrei rezultatul luptei de la Waterloo.

*

„Dunărea de Jos", anul I, No. 7 are următorul sumar:

George G. Orleanu, Cum scriau clasicii noştri. Teodora Creţescu, Invierea (poezie). G. N. Munteanu, Galaţii pe vremea lui Mihai Sturza—Presa. Corneliu Botez, Clipe uitate (poezie). N. Mateescu, Povestea unei lăsate. George Angelescu, Instreinare (poezie). Cezar P. Oardă, Din Carnet. Ion Drăgănescu, Nuntă (poezie), Grigore Creţescu, Pastoi! (schiţă din Dobrogea din timpul războiului). C. Z. Buzdugan, Din cartea Dragostei.—Tîrziu, Portretul ei, Cîntec (poezii). Al. Lascarav, Pe drumul cel bun (cuvîntare). D. V. Ţoni, Cărţi şi Reviste. Pofesor P. Rosiade, Sfaturi gospodăreşti.

*

A apărut „Arhiva" No. 3 (Martie) cu următorul sumar:

Dr. George Mileticiu.—Sinuciderea în etatea juvenilă, (sfîrşit). Const. Dobos, Floarea Scarelui (versuri). Dr. Leon C. Cosmovici, Mentalitatea romînească (sfîrş.) Teodor T. Burada, Amintiri din călătorii. N. Zaharia, O nouă concepţie despre fericire. Dr. I. Naum-Inau, Mijloacele de a împedeca cheltuirea peculului. Eug. Revent, Indurare (versuri). Eustrat Calognomu, Prin flori (versuri). Arhim. Narcis Creţulescu, Inscripţiile M-rei Neamţu.

Dări de samă: Recenzent, Poezii de Maria Mavrodin. A. D. A., Serbătorirea d-lui Xenopol: Cuvîntarea d-lui Th. T. Burada; Sonet de G. V. Botez-Gordon şi Cuvîntarea d-lui Dim. G. Longinescu.

Cronica: X., Filologia slavică la Universitatea din Iaşi. De la Filologie la Medicină.

Informaţii

❑ Guvernul hotărise ca Doamnei Elena să i se facă funerarii naţionale. Indată ce d. Teodor Rosetti a aflat despre această hotărîre, d-sa a adreaat d-lui Ion I. Brătianu, preşedintele consiliului de miniştri, următoare scrisoare: Piatra Neamţ.

Domnule ministru,

Aflu că guvernul a dat ordin prefecturei de aici ca, în caz de deces a surorei mele Doamna Elena Cuza, să se ia toate dispoziţiunile şi măsurile pentru o înmormîntare oficială.

Sunt foarte mişcat de această intenţiune a guvernului şi recunoscător pentru onorurile ce voiţi a face foastei Domnitoare a României; vă rog însă totuşi, să revocaţi aceste dispoziţiuni după expresa voinţă a surorei mele, care doreşte să fie înmormîntată în modul cel mai simplu, fără nici un fel de paradă sau ceremonie, la moşia noastră părintească din judeţul Vasluiu.

Ca depositar al ultimelor ei voinţi pe cari cred că suntem cu toţii datori a le respecta, vă adresez această rugăminte pe care sper că veţi bine voi a o îndeplini.

Primţi, vă rog, Domnule Ministru, odată cu mulţumirile mele, asigurarea înaltei mele consideraţiuni.

Th. Rosetti.

❑ D. D. A. Greceanu a fost numit sechestru judiciar al averei d-lui Konaki Vogoride din Galaţi.

❑ In întrebuinţarea excedentului budgetar, Iaşul figurează cu următoarele sumi: 280,000 lei pentru terminaree lucrărilor la intrepozitele din Iaşi; 25,000 lei pentru construirea unui magazin de consum la Manufactura de Tutunuri; lei 300,000 pentru rădicarea monumentului Unirei; 9,000 lei pentru aducerea apei la şcoala „V. Lupu"; 15,000 lei pentru cumpararea unui teren necesar şcoalei de meserii; 270,000 lei pentru palatul de justiţie.

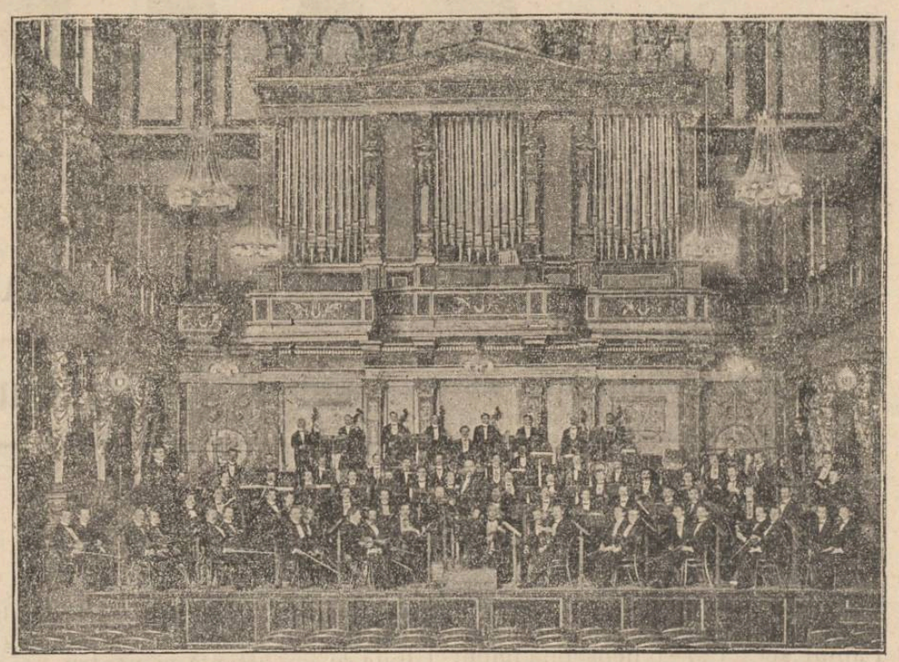

TEATRUL NAŢIONAL

Astă seară

VINERI 3 APRILIE 1909

Un singur

Concert extra-ordinar

Dat de celebra orchestra vieneză

„Wiener-Tonkünstler-Orchester"

Avem plăcerea a înştiinţa pe onor. public că ni s'a făcut cunoscut programul ce orchestra va executa la Teatrul Naţional, în seara de 3 Aprilie, *sub energica şi înflăcărata conducere a celebrului director* **Oskar Nedbal.**

Intre altele se va cînta pentru prima oară în Iaşi:

WAGNER: **Marea Uvertură din opera Tannhauser.**

GRIEG: **Adorabilul Poem „Suită Lirică".**

TSCHAIKOWSKY: **Sinfonia „Patetică"**, această ultimă bucată interpretată de neîntrecuta orchestră e o poemă de un dramatism intens şi de o viaţă strălucitoare.

Cine a auzit această orchestră la Viena ştie că succesul artistic al concertului va fi şi în Iaşi extra-ordinar.

Invităm dar pe toţi iubitorii de muzică sublimă să se grăbească a'şi lua bilete pentru acest **Mare Festival artistic**, asigurîndu-i că vor păstra pentru totdeauna o dulce şi neuitată amintire.

Biletele la agenţia teatrală „Thalia" Th. P. Maximovici.

❑ **Institutorii şi învăţătorii din oraşul Iaşi, întruniţi ieri în conferinţă, au adresat d-lui T. Rosetti, la Piatra N., următoarea telegramă:**

Institutorii şi învăţătorii din oraşul Iaşi, pătrunşi de cea mai adîncă durere prin moartea ilustrei Domniţe Elena Cuza, a cărei intreagă viaţă n'a fost de cît un lanţ de mari acte de binefacere pentru poporul romîn, exprimă cele mai adînci regret şi roagă pe ilustra familie să primească din partea lor cele mai respectuoase şi sincere condoleanţe.

PENTRU INUNDAŢI

— SUBSCRIPŢIA *„OPINIEI"* —

Suma din urmă 2130.90

H. Jurist 50 b., I. Rosenthal 1 leu, G. C. A. 2 lei, Leipzig 50 b., Flughelman 2 lei, Pasmanthirer et Clartfert 1 leu, D. Rosenberg manufacturist 50 b., F. Gh. Maenias 25 b., M. G. Florian 25 b., Cunten 25 b., D. Istrich 25 b., M. C. Löber 30 b., A. Gluchman 25 b., P. Laurescu 50 b., Bottez 50 b., M. Ivanovici 1 leu, L. Vasiliu 1 leu, Ecaterina Bodescu 50 b., Maria Irimia 40 b.

Total 12 l. 95 b.

Local de băuturi spirtoase.

M. Pascal 1 leu, Iacob Bril 50 b., Leon Edelstain, Bucureşti, 1 leu, Martin Blatt 20 b., Sol Goldinberg 20 b., nediscifrabil 20 b., Sloimovici et Comp. 1 l., fraţi Kahana 2 lei, I. Haraga 1 leu, M. C. 50 b., M. Zăhărescu 50 b., G. Răducănescu 50 b., Leon Iosupovici 1 leu, A. Glücman 50 b., Aron Berinstain 1 l., David Stacher 50 b., David Chon 1 leu, H. Aschinazi 2 lei, P. Cernes 1 leu.

Total 15 l. 50 b.

Bărbieria Casian, 1 leu 45 b.

Fraţii Polinger: Isac Leventer Bacău 2 lei, Noiman Zusman 1, Max Rudnic 50 bani, David Svartz 50 bani, Moses Şmilovici 50 bani, Samuil Kreps 50 bani, D. Goldinberg 50 bani, Moriţ Caufman 50 bani, Stentura 2 lei, M. Fischler 1 eu. Total 7 lei.

Lista d-nului Neculai Tironovici, administratorul Primăriei:

Ion Boldur 1, Gh. Dima 1, I. Gheorghiu 1, N. Tironovici 1, Iosub Segal 2, N. Dimitriu 1, Anastasia Costăchescu 50 bani, Iosub Froica 1, Şaia Aron 1, Moisa Şfartz 1, Mose Nusen 1, Haim Haim 1, Zamfir Brahă 1, Ştefan Varonin 2, Victoria Carp 60 b., Isidor Brill 2, Ivan Timofte 2, Gherşau Mendel sin Şapşa 1, Lupu Maier 1, Ilie Secuturof 1, Alex. Vavilof 1, Vasile Pavlof 2, Vasile Macof 1, Cozma Alexieff 50 b., Moscu Iacob 1, Ivan Gronin 50 b, Procopie Socoleff 2, Haim Rabinovici 1, Moise Lupu 1, Dum. Salachu 50 b, Teodor Tihanov 1, Archip Antonof 1, Haim Herşcovici 1, Iosub Ianculovici 1, Leizer Leibovici 50 b, Froim Aron 50 b, Nediscifrat 50 b, Leiba Moise Marcu 50 b. Total 39.60.

❑ Un dar preţios este titlul unei comedii foarte reuşite din programul de astă seară Vineri dela teatrul cinematografic (Sala Sidoli).

Acest program care se reprezintă astă seară este cu totul nou şi mai cuprinde vederi de pe natură, precum: Din Sudul Franţei, în Camargue, delta formată de braţele Ronului la varsarea lui în Mediterana; luptele cu taurii în arenele primitive din acele locuri; este apoi o scenă sportivă exotică şi anume, o vînătoare de foce în mările arctice, în mijlocul banchizelor de gheaţă. Programul cuprinde apoi foarte multe scene comice, feerii splendide şi scene teatrale.

Direcţia acestui teatru ne roagă să aducem la cunoştinţa generală că ciclul acester serate se închee — ca şi anul trecut—la 23 Aprilie (St. Gheorghe).

❑ Societatea „Fraterna Romînă" îşi va sărbători Duminecă 5 Aprilie, jubileul de zece ani de existenţă. Toate societăţile de bine-facere din Iaşi şi o delegaţie a societăţei „Rachova" din Vaslui, vor asista la serbarea ocazională.

LEONIDE ANDREIEF

7)

A fost...

In Vineria a patra din post, părintele diacon fu condus în sala de cursuri; şi se întoarse de acolo vădit mişcat. Isi făcea cruce, îşi ştergea ochii cu marginele cearşafului şi ochii-i erau roşi.

— De ce plîngi părinte? întreabă studentul.

— Ah! tăticule, nu mă mai întreba, răspunse diaconul cu o voce tremurîndă. Uite Seméne Nicolaiewitch mă aşează într'un fotoliu stă lîngă mine în picioare şi zice studenţilor: „Uitaţi-vă, iată aci un bolnav...

Dar de odată faţa diaconului se întunecă din nou, şi din nou ochi-i se umplură de lacrimi. Isi întoarse faţa şi ruşinat continuă:

— Ah! tăticule, de-ai fi auzit pe Seméne Nicolaiewitch. Era îngrozitor să-l asculţi: Iată ce-a zis: „A fost un diacon...

Din nou diaconul se opri cu voacea înecată.

— A fost un diacon...

Lacrimile îl împiedicară să continue.

Isi rezemă capul de pernă, se odihni cîte-va secunde şi începu:

— A istorisit toată viaţa mea. Cum am fost cîntăreţ, cum n'aveam ce mînca.

Şi de nevastă mea a vorbit. Toate astea au fost aşa de îngrozitoare. S'ar fi spus că eram mort şi că se vorbea la sicriul meu. Spunea că a fost un diacon...

Şi in timp ce diaconul vorbea ast-fel toată lumea vedea bine, că diaconul va muri; se vedea aşa clar aceasta, ca şi cum moartea ar fi fost acolo lîngă pat. Veselul diacon răspîndia în jurul său un frig misterios şi teribil. Şi cînd diaconul isbucnind capul sub plapomă, studentul începu să'şi frece nervos mîinile şi Laurent Petrovitch începu a rîde ceea ce-l făcu să tuşiască.

De cîte-va zile Laurent Petrovitch se agită mult în patul său. Se învărtia gemea, se irita în contra gardienilor. Cu acelaşi aer suparat, el primia pe medici şi unul dintr'inşii observînd aceasta, ca om bun ce era, îl întrebă cu blîndeţe:

— „Ce ţi-e?"

—„Mă plictisesc" răspunse Laurent Petrovitch. Zise aceasta cu o voce de copil bolnav şi închise ochii, pentru a-şi ascunde lacrimile. Şi în seara aceia în foaia de observaţie" printre observaţiile asupra pulsului temperaturei, respiraţiei se afla şi următoarea.

„Bolnavul se plînge de plictiseală".

Studentul continua să primească visitele tinerei fete, pe care o iubia. Sosia cu obrajii aşa rumeni din cauza drumului lung, în aerul rece, în cît văzînd'o simţiai plăcere şi tristeţe. Plecîndu-şi capul către Torbetzky, ea îi zicea:

—„Ia te uită, cum îmi ard obrajii".— Şi tînărul îi pipăia faţa, nu cu mîinele, ci cu buzele; şi o sărută îndelung şi cu pasiune, căci sănătatea îi revenia şi cu dînsa şi puterile. Acum cei doi îndrăgostiţi nu se mai jenau de ceilalţi bolnavi şi se îmbrăţişau în faţa lor. Părintele diacon din delicateţă întorcea capul în vreme ce Laurent Petrovitch ne mai prefăcîndu-se că doarme, îi fixa cu o privire ironică.

De aceia tinerii iubiau pe diacon şi urau pe Laurent Petrovitch.

Sîmbătă diaconul primi o scrisoare de acasă. O aştepta de vre-o săptămînă şi toţi din clinică ştiau că diaconul aştepta o scrisoare: toată lumea era îngrijită ca şi el. Reînsufleţit şi vesel se sculă din pat şi se tărî încet prin odăi, salutînd mulţumind, primind felicitări şi arătînd scrisoarea. Toţi cunoaşteau de multă vreme statura înaltă a nevestei sale, dar astă-zi scoase la iveală o altă particularitate.

— Ah! n'are pareche la sfîrşit! Cînd doarme, ai putea-o bate şi nu s'ar trezi!

Pe urmă diaconul întrerupîndu-se pentru a imita sforăiala nevestii sale, strigă:

— Dar aşa ceva, aţi mai văzut vreodată?

Arata pagina patra a scrisoarei, unde o mînă neîndemănatecă şi tremurîndă desemnase conturul unei mîini mici de copil, şi tocmai la mijlocul palmei era scris: „Tossiş a pus mîna aici".

Acest Tossiş înainte de-a splica mîna pe foaia de hîrtie se jucase desigur cu noroiu, căci pe unde ea atinsese hîrtia, aceasta avea pete cenuşii.

— E nepotul meu! De a-ţi şti cît e de voinic! N'are de cît patru ani şi e cuminte şi şiret, cum nu vă puteţi închipui. A pus mîna aici, vedeţi?

(Va urma).

Untdelemnul de masline

Extra virge garantie pure
Surfine " "
— Din celebra fabrică franceză —
HENRI PELLISSIER
Aix en Provence
— MARCA 3 ETOILES —

Se poate comanda 'la *singurul* representant pentru toată Romînia:
Inginer Myron Terdiman
Iaşi—Strada Ştefan cel Mare 29

† DOMNIȚA ELENA

— Prin telegraf și telefon de la trimișii noștri speciali —

Doi reporteri ai ziarului nostru au plecat ieri unul la Piatra-N., celalalt la Soleşti, spre a ne ţinea în curent cu tot ce priveşte moartea şi înmormîntarea Domniţei.

Lăsăm să urmeze telegramele trimişilor noştri:

Piatra-N., 3 April, ora 6 dim.—Două zile a durat agonia Domniţei. Cît a mai putut vorbi, până a nu intra în agonie, perfect conştientă de starea ei, a cerut să fie înmormîntată fără pompă, cu un singur popă. Familia execută întocmai dorinţa aceasta.

Oraşul este în doliu. Toate edificiile publice, clubURIle şi prăvăliile au arborat drapele negre. Felinarele, aprinse şi ziua, sunt cernite. Sute de cetăţeni vin şi îngenunchie înaintea catafalcului pe care s'a aşezat sicriul simplu cu Domniţa moartă. Salonul este cernit cu postav negru.

Piatra Neamţ, ora 9 dim. — Membrii corpului didactic, adunaţi în conferinţă, au suspendat şedinţa în semn de doliu.

Astă-zi, Vineri, ora patru, rămăşiţele mortuare vor fi transportate la gară şi aşezate într'un tren special. Seara, cu trenul de 9.30, corpul va fi transportat, via Mărăşeşti la Vaslui.

Soleşti (telefonată, via Vaslui, ieri seara ora 9 jum.).—Corpul Domniţei va fi pornit cu trăsura din gara Vaslui la Soleşti Sîmbătă dimineaţă ora 7 jum. Rămăşiţile mortuare ale ilustrei defuncte vor fi depuse în mormîntul mamei sale, născută Catinca Sturza. Toate osemintele familiei Domniţei vor fi depuse în Mănăstirea Soleşti.

Inmormîntarea se va face cu acea clasică simplicitate, care a caracterizat toată viaţa Domniţei.

Bîrlad, 3 April, 11 dimineaţa.—**M. S. Regele a însărcinat pe d. general Presan, comandantul brigăzei de aci, să l reprezinte la înmormîntarea Domniţei.**

Piatra N.—ora 11.30 dim.—Mă întorc acum de la casa mortuară, în care nu poţi resbate, prin marea mulţime, de cît cu mare anevoie. Domniţa doarme somnul de veci în modestul sicriu de lemn de nuc, pe care ilustra şi l'a comandat ea însăşi. E îmbrăcată într'o modestă rochie neagră.

Catafalcul ie împrejmuit de flori. Vadane şi orfani, ale căror greutăţi au fost îndulcite de Domniţa, îngenunchie înaintea sicriului.

Un singur preut se roagă.

Ora 1. — Regele şi Regina, principii moştenitori şi mulţime de persoane notabile au trimis telegrame de condoleanţă d-lui T. Rossetti, care refuză să le dee publicităţei.

Coroane au fost depuse: din partea consiliului de miniştri, prefecturei judeţului Iaşi, Primăriei, familiilor Rosetti şi Bacalu.

O delegaţie de 15 persoane din Bucureşti va veni mîine la Soleşti. Se crede că guvernul va fi represintat la înmormîntare.

Soleşti. — (telefonată ora 2). Inmormîntarea Domniţei va avea loc mîine, Sîmbătă, la orele 12.

Circulă zvonul, necontrolabil până 'n prezent, că A. S. R. Principele Ferdinand va fi la înmormîntare. Daţi ştirea sub rezervă.

Ultime informaţii

❑ *O întrunire a deputaţilor şi senatorilor a avut loc acasă la d. Gane.*

D. C. Stere a anunţat că prefectul poliţiei, d. G. Săndulescu, va trece în magistratură, urmînd a fi numit procuror de secţie la curtea din Iaşi.

Aproape două ore s'a discutat asupra numirei unui prefect—dar nu s'a putut ajunge la nici un rezultat.

Discuţia s'a oprit asupra eventualităţei numirei d-lui I. Botez, profesor, deputat al colegiului II de Iaşi.

❑ *De ce va fi înmormîntată Domniţa la Soleşti şi nu la Ruginoasa, alături de Cuza-Vodă?*

Foarte mulţi şi-au pus această întrebare pe care am pus-o şi noi ieri unei rude a Domniţei care a bine-voit a ne declara următoarele:

— Domniţa avea să fie înmormîntată la Ruginoasa. In ultimele luni ale vieţei sale a început, însă, să se agite ideea ca osemintele lui Cuza-Vodă să fie transportate la Iaşi şi puse sub soclul monumentului ce, poate, i va fi ridicat în a doua Capitală.

Intr'o zi Domniţa a declarat:

— Dacă lucrul se va întîmpla, osemintele mele vor rămînea la Ruginoasa, căci monumentul—dacă s'a rîdicat—va fi rîdicat lui — nu şi mie. De aceea rog pe fratele meu Teodor, ca eu să fiu înmormîntată la Soleşti, în mormîntul mamei mele.

❑ *Eri a sosit în Iaşi şi s'a presintat I. P. S. S. Mitropolitului, archimandritul Iuliu Scriban, superiorul capelei romîne de la Baden-Baden, care a fost rechemat din acea demnitate.*

Suntem informaţi că P. S. S. Scriban va fi numit rector al Seminarului central, iar superior la Baden-Baden va fi numit P. S. S. Cicerone Iordăchescu.

❑ *Ministerul de război a redus de la 60 la 40 bani pe zi raţiile soldaţilor din toată garnizoana Iaşi.*

❑ **Numiri şi înaintări de generali.**—Vor fi înaintaţi la gradul de general, pe ziua de 7 c., colonelul Georgescu, care s'a numit comandantul brigăzei 3 artilerie; colonelii Tănăsescu, Saegiu şi Gardescu, comandanţi de brigadă.

Generalul Em. Lăzărescu, comandantul brigăzei 6 Infanterie, va fi numit comandant al diviziei II; generalul Hîrjeu, comandant al div. III şi generalul C. Cica, comandant al corpului I armată; generalul Vasiliu Năsturel va fi numit comandant al regiunei întărite Focşani-Nămoloasa-Galaţi.

❑ **Regulamentarea grefelor.**—De la ministerul justiţei a venit astă-zi următoarea circulară urgentă:

După art. 61 şi 87 din noua lege pentru modificarea unor dispoziţiuni din legile relative la organizarea judecătorească publicată în „Monitorul Oficial" No. 287 din 24 Martie 1909, serviciul interior al Curţilor şi Tribunalelor, al grefelor şi cancelariilor parchetelor, precum şi condiţiile de admisibilitate ale funcţionarilor grefelor şi parchetelor, se vor determina prin regulamentele pentru punerea în aplicare a legei.

Mai înainte de a lua dispoziţiuni pentru punerea în armonie a actualelor regulamente de serviciu interior al tribunalelor şi pentru organizarea şi serviciul interior al grefelor tribunalelor, publicate în Monitoarele Oficiale No. 192 din 1 Decembrie 1894 şi No. 235 din 26 Ianuarie 1895 cu prescripţiunele noului legi de organizare judecătorească, dorind să cunosc observaţiunile d-voastră, asupra acestor regulamente şi modificările ce credeţi că trebue să li se aducă, vă rog să bine voiţi a-mi comunica aceste ştiinţe cît mai neîntîrziat, cel mult pînă la 15 a. l. c. spre a putea avea timp să mă folosesc de dînsele.

Atrag atenţia d-voastră asupra art. 6 din lege, privitor la regulamentarea atribuţiunelor fie-căreia din secţiunile tribunalelor cu mai multe secţiuni şi asupra art. 144, după care, de asemenea orele de lucru şi de şedinţe pentru tribunale, parchete şi grefe, au a se determina prin regulament, şi vă rog, pe departe, să-mi arătaţi dacă atribuţiunile secţiunelor acelui tribunal sunt aceleaşi cari s'au dat fie-cărei secţiuni încă de la întocmirea lor, ori în practică, prin uz, s'au adus oare-care modificări, în ori-ce caz, care sunt astă-zi atribuţiunile speciale ale fie cărei secţiuni şi ce modificări credeţi că ar trebui să li se aducă, spre o mai înlesnitoare funcţionare a lor, iar pe de altă parte, dacă este necesar, atît spre folosul justiţiabilor, cît şi al lucrărilor de cancelarie, să se schmibe orele de lucru şi de şedinţe şi care să fie aceste oare?

❑ Studenţii facultăţei de ştiinţi din Iaşi cari au fost la Constantinopole, în excursiune, cu profesorul Paul Bujor, s'au întors ieri în Iaşi.

Oaspeţii iaşeni au putut asista la marile turburări militare din Stambul.

❑ In urma concursului ce au depus au fost numiţi „copişti în grefele curţei: d V. Teodoru, la s. I, în locul d-lui Ianculescu; d. Crăciun, la s. II, în locul d-lui Iliescu.

❑ In urma unui procesverbal pe care a încheiat judecătorii de ocoale din Iaşi, că o singură judecătorie rurală nu este suficientă pentru oraşul Iaşi, ministrul justiţiei a hotărît că, pe cale budgetară să creieze încă o judecătorie rurală în Iaşi.

❑ Institutorii şi învăţătorii, adunaţi în Iaşi pentru conferinţele didactice, au fost convocaţi pentru mîine, Sîmbătă, ora 2, la Universitate, unde un domn profesor, care va fi delegat astăzi, le va ţinea o dizertaţie filosofică.

❑ Casa Kohn şi Mittler din Iaşi a hotărît să lichideze afacerile ce le are aci.

❑ **Conferinţele generale ale învăţătorilor şi institutorilor.** — Astăzi dimineaţă d. M. Sadoveanu, inspectorul cercurilor culturale a ţinut o conferinţă învăţătorilor şi institutorilor, vorbind despre rostul şi menirea lor în societate.

După aceea la toate secţiunile s'au discutat: scăderile şi avantajele abecedarului oficial.

După prînz, de la orele 1—3 d. învăţător I. Pogor de la şcoala rurală din Prigoreni, va vorbi în chestie personală, disculpîndu-se de învinuirea ce i se aduce de a fi procedat greşit în conducerea băncei populare.

După orele 3 se vor continua lecţiile practice conform programei.

❑ Camera de punere sub acuzare, primind apelul falitului Antoniade, a redus cuantumul eliberărei pe cauţiune de la 10.000 la 6.000 lei.

A respins apelul procurorului de Bacău contra eliberărei pe cauţie de 2.000 lei a falitului L. Rabinovici din acel oraş.

❑ Firma manufacturieră Marcussohn şi Schwarz, care se află în stare de încetare de plăţi, a oferit creditorilor sei un aranjament cu 45 la sută.

Creditorii au refuzat.

❑ **Universitare.**—Toţi profesorii, agregaţii şi conferinţiarii au fost invitaţi să asiste la Te-Deunul ce va fi oficiat la Mitropolie, în ziua de 7 c, cu prilejul aniversării naşterei a 70-a a M. S. Regelui.

—După cum suntem informaţi raportul comisiei însărcinate cu cercetarea titlurilor şi lucrărilor candidaţilor la catedra de chimie tecnologică, vacantă la facultatea din Iaşi, conchide la nerecomandarea nici unuia din candidaţi, ci opiniază pentru publicarea concursului.

❑ Domnişoara E. Palade, d-na V. Lecca şi d-ra Lăzărescu—institutoare au petiţionat ca să fie detaşate la catedra de la şcoala primară „Principesa Maria" din Sărărie, în locul rămas vacant prin faptul că ministerul n'a voit să acorde d-nei Sofia Vignale, prelungire de concediu.

Pînă la numirea unei noi titulare, catedra va fi suplinită de d-na Nicolau.

❑ **Militare.**—S'a hotărît definitiv ca Regimentul 13 Ştefan cel Mare să plece la tabăra Şipote în ziua de 7 Iunie.

Concentrarea va dura 30 de zile în care timp regimentul va executa diferite exerciţii, marşuri şi lupte.

— Din partea depozitului de recrutare a plecat în judeţ pentru a lua parte la şedinţele consiliului de revizie, d. căpitan Anibal Arabu, iar la oraş d. locotenent Stamboală.

— La secţia I sunt înscrişi pe tabela de recensiment a clasei 1910 un număr de 276 de tineri. Din aceştia apreape jumătate lipsesc.

— Se dă ca sigură numirea d-lui maior dr. Urdăreanu din T. Jiu ca medic şef al infirmeriei de la Frumoasa, în locul d-lui dr. maior Miclescu demisionat.

— Consiliul de disciplină al regimentului Ştefan cel Mare No. 13 se va întruni în ziua de 9 April pentru a judeca mai multe procese de nesupunere şi desertări.

— La 16 April se va ţinea un nou examen la regimentele locale pentru obţinerea gradului de caporal şi sergent.

— Domnul căpitan Vasile Panopol, va fi rechemat în activitate pe ziua de 7 Aprilie, şi trecut în regimentul 7 roşiori.

— Mîine, Sîmbătă, vor pleca trei recunoaşteri de ofiţeri în direcţiele Vaslui Huşi şi Roman.

— E verba de apropiata demisie din armată a d-lui general Constantinescu directorul Institutului Geografic.

D-sa va fi numit director al societăţii de bazalt din Bucureşti, loc remas vacant prin numirea d-lui Cotescu, ca director general la căile ferate.

— D. locotenent-colonel Mirinescu fost comandant al jandermăriei rurale va fi avansat colonel pe ziua de 7 Aprilie, şi numit comandant al regimentului 13 Ştefan cel Mare; iar ca ajutor de comandant va fi adus la Iaşi, d. locot-colonel Vrabie.

— Vor fi avansaţi lt.-coloneli în cavalerie maiorii: Arion Brorn, Pepurgescu David şi Străinescu.

❑ **Judiciare.** — Ministerul justiţiei a însărcinat pe judele sindic de la Iaşi să reprezinte pe acel din Galatz la verificarea creanţelor falitului băcan A. M. Antoniade.

— Fostul pitar Zsakmary, care a fost declarat în stare de faliment, a făcut apel cerînd anularea hotărîrei tribunalului într'u cît s'a aranjat cu creditorii săi.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 3 Aprilie.

Turburările din Orient

Constantinopol.—Camera s'a întrunit astă-zi în şedinţă secretă. 190 deputaţi au luat parte la şedinţă. Camera a acceptat demisia guvernului, a amnestiat pe militarii cari au luat parte la ultimile evenimente şi a însărcinat pe Mustafa-Efendi, Noil-Bey şi Ismail-Kemal, să ocupe, rînd pe rînd, fotoliul preşidenţial.

S'a dat citire telegramelor prin cari trupele din Salonic, Monastir şi Janina. declară că rămîn credincioase tronului.

Bulgaria a trimis un ultimat Turciei, ca să-i recunoască Independenţa pînă în patru zile.

Comitetul tinerilor Turci, s'a întrunit la Salonic. A hotărît detronarea Sultanului, care a călcat jurămîntul. S'a protestat contra primirei demisiei guvernului.

Disolvarea Parlamentului turc este iminentă. Sultanul va da un edict pentru reformarea legei electorale.

Din Macedonia vin ştiri rele. Numeroase bande sărbeşti au plecat într'acolo.

Aniversarea Suveranului

Bucureşti.—S-a hotărît definitiv ca numai Kronprinţul Germaniei să iee parte, dintre representanţii monarchilor străini, la serbările aniversărei M. S. Regelui.

Convenţia cu Austria

Bucureşti.—Delegaţii Austriei şi a Ungariei pentru încheierea convenţiei cu Romînia, au plecat la Bucureşti spre a termina lucrările.

Conflictul între turci şi armeni

Constantioopol.—In localitatea Dardana a avut loc conflicte între turci şi armeni mahomedani.

Se înregistrează cîteva onoruri.

Eduard al 7-lea la Paris.

Paris.—Regele Angliei a sosit la orele 7 fiind primit la gară de către ambaăadorul englez şi de personalul embasadei.

In urmă a mers la Otel fiind aclamat de către englejii care locuesc în Paris,

Seara a avut loc un prînz la ambasadă.

Puterile şi tratul din Berlin

Viena. — **După informaţiunile primite din Paris de către „Corespondenţa politică", Franţa şi Rusia vor consimţi în curînd la suprimarea art. 25 din tratatul de Berlin.**

Cabinetele din Berlin şi Londra au dat deja consimţimîntul lor în această privinţă.

Mari turburări

Salonic.—Azi la orele 5.40 după amiază, 20 de batalioane din corpul 3 au fost chemate sub drapel. Direcţiunea căei ferate Salonic—Constantinopol a primit ordin de a ţinea gata toate vagoanele disponibile pentru transportul eventual al trupelor la Constantinopol. Toate magazinele sunt acum închise. Un meeting impunător a avut loc la orele 5 şi 45. Soldaţii şi marinarii merg în trăsurile secfestrate la Ildiz pentru a protesta în contra ministrului ad-interim al marinei, ceia ce pricinueşte nelinişte. Censura depeşilor este suspendată. Cabinetul ministerial compus din persoanele anunţate a ţinut eri un consiliu. Marele vizir a adresat valiilor o depeşă circulară declarînd că prima datorie a funcţionarilor este de a proceda în toate afacerile conform legii Seriat. Populaţia condusă de soldaţi a distrus şi a jefuit localurile redacţiunilor june turce „Tanin" şi „Suraiumet", localul clubului june turc şi clubul femeilor june turce. Mulţi deputaţi juni turci au fugit şi sau ascuns.

Sultanul a ordonat măsurile necesare pentru înlocuirea eventuală a ofiţerilor. Cu ocazia devastării localului clubului june turc archivele au fost distruse şi în parte confiscate.

Ciocnire de trenuri

Florenţa.—Azi dimineaţă în gara de aci a avut loc o ciocnire între două trenuri de mărfuri. Mecanicul şi fochistul au fost ucişi; doi alţi manipulanţi ai căilor ferate au fost răniţi. Materialul este foarte stricat.

Procesul lui Lopuskin

Petersburg.—Procesul contra lui Lopuskin a fost fixată pentru 11 Mai.

Ultime ştiri de la Piatra

Piatra-N., ora 3·20

Piatra N.—ora 3.20.—Acum a sosit o delegaţie a învăţătorilor din Roman şi au depus o coroană pe sicriul Domniţei. Institutorii locali au decis să asiste în corpore la transportarea corpului la gară, astă-zi ora 4.

In telegrama de condoleanţe a Regelui, Suveranul aduce mari laude defunctei şi cere să se permită ca un aghiotant să depue o coronă pe mormîntul Domniţei, la Soleşti.

Fostul consilier de la Casaţie d-l Nanoveanu, care a copilărit la Soleşti a trimis o telegramă de condoleanţă. O delegaţie de la Ruginoasa va participa la înmormîntare.

In momentul în care vă telegrafiez o mulţime enormă se află adunată în piaţă, aşteptînd trecerea cortegiului la gară.

80.000 lei, de dat cu ipotecă în moşie, după Creditul rural, în condiţiuni avantagioase. Lămuriri sub C. R. la ziar.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 14 Aprilie a. c., oara 11 a. m., se va ţinea în Camera acestei Primării în conformitate cu Art. 72-82 din legea Comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru întreprinderea furniturei materialelor necesare Serviciului Technic Comunal, pe timp de un an, cu începere de la data semnărei contractului.

Garanţia provizorie de 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie, caetul de sarcini şi seria de preţuri se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 5938 21 Martie 1909

INŞTIINŢARE

Aduc la cunoştiinţa tuturora, că nu recunosc nici o încasare sau împrumut de bani şi nici o transacţiune de marfă sau ori ce alte transacţiuni efectuată în numele sau pe comptul meu, dacă nu va fi făcută de către o persoană prevăzută cu procura din partea mea autentificata prin Onor. Tribunal.

Cu stima
Samuel Lipschütz
Str. Mitropoliei No. 12

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

ANUNCIU

CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, avînd 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc... sunt şi de vânzare şi de închiriat.

Doritorii a se adresa la proprietar.

Dr. Louis Mendel

Specialist în beli de gură şi dinţi.

Cabinet special pentru executarea diferitelor lucrări în Canciuc şi metal. Plombe de Aur şi Porcelan.

A preluat Cabinetul Dentar al Dentistului N. WASSERMAN.

Str. Lăpuşneanu 11 bis.

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

Anibal I. Ciurea

AVOCAT

Strada Muzelor No. 6.

Se caută un local cu chirie, avînd trei patru încăperi, fără etaj, mai mari, situat pe linia tramvaiului din str. Sărărie şi Păcurari. A se adresa la administraţia ziarului.

CABINETUL DENTISTIC

—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —

D-rii med. H. şi M. Pekelman

(2 săli de operaţie)

— Strada Alexandri No. 3 —

Se efectuează *ori-ce operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor:* Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.

Precum şi *cele mai moderne lucrări de protêză dentară:* coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, dinţi cu şurubi; etc.

De Vînzare

Splendid loc de case

Strada Română 21 (*Colţ cu str. Ianov*)

A se adresa la ziar subt D. G.

Astă-seară VINERI 3 April

CINEMATOGRAF

la Teatru-Circ Sidoli

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

— CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE —

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

— **D-nii G. FARRA şi J. KANNER** —

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769,000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără ex men medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Jnar de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	loz intreg	32—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 694 —Duminecă 5 Aprilie 1909

Intre „Epoca“ și „Voința“

Chestia reușitei candidatului junimist la alegerile colegiului I de Senat din Ilfov nu s'a răfuit pe deplin. Presa Carpistă continuind de a-și atribui întregul succes numai lor, numai ascendentului ce candidatul lor a avut asupra alegătorilor Ilfoveni, a zădărit presa liberală să tae din acest avînt, afirmînd—lucru ce pînă acum nu s'a mai făcut—că guvernul a dat 80 de voturi candidatului Carpist.

Fixarea de la început a celor 80 de voturi liberale ascundea în ea o stratagemă de cifre, pentru a lăsa junimiștilor iluziunea unei întreceri de *cel puțin* 10 voturi peste cele ale candidatului nostru.

De cît socoteala *Voinței* a fost demascată la vreme de șeful nostru, care a afirmat că la scrutinul de balotaj au lipsit peste 40 de alegători ce fusese la scrutinul întîiu și că dar suma alegătorilor veniți din nou la al doilea scrutin a fost nu de 67 ci de 113. Și cu toate că din cei 46 de alegători ce au lipsit de la vot, marea majoritate fusese favorabilă candidatului democrat, dr. C. Istrati a căpătat la scrutinul de balotaj cu 42 de voturi mai mult, ceia ce arată că din cei 113 alegători veniți din nou la al 2-lea scrutin candidatul nostru a întrunit $^3/_4$, adică aproape 80 de voturi.

Voința a fost silită să recunoască adevărul și în al 2-lea articol să afirme că în adevăr nu numai 80 de alegători liberali au mers de au dat votul lor candidatului junimist, ci peste 110, căci alt-fel d. T. Rosetti ar fi rămas la 529 voturi, și n'ar fi sporit cu 113, care toate sunt voturi liberale.

Mai mult încă, așa de temeinică a fost luată afirmarea șefului nostru, că *Voința* în simplitatea sa intenționată, zice că „trebue să admitem atîta cel puțin ca d. Take Ionescu să-și cunoască alegătorii săi“.

Voința nu s'a grăbit să afirme cu ce rost politic erau cei 80 sau 113 de alegători liberali, cari au dat votul lor candidatului junimist. Ba, în năzuința de a întortochia adevărul, arăta că ar fi fost din nemulțumiții liberali. Dar toate aceste afirmări și opriri ascundeau în ele ceva: rușinea de a spune tot adevărul.

E țigănesc lucru, ca după ce ai făcut bine cuiva cu ceva, apoi să-i scoți ochii cu binele făcut, ca povestea cu bietul flăcau, care jucînd în horă cu ciobote de împrumut, a fost rușinat tocmai cînd era hora mai încinsă, că i s'a fost adus aminte ca ciobotele nu-s a lui și că dar să joace mai domol.

Așa au pățit și junimiștii cu voturile liberale: li se scot ochii cu fărmătura de bine ce li s'a făcut.

Dar, mă rog, de vină sunt și junimiștii și mai ales surata *Epoca*.

Intăiu a potcovit'o d. Alex. Marghiloman. In dorul de a fi interviewat, ilustrul *mareșal* al d-lui P. P. Carp s'a dedat la o sumă de aprecieri prielnice stofei morale a alegătorului romîn. Foarte frumos pentru d-sa; însă tot d-sa știe cu ce dispreț tratează șeful d-sale, d. P. P. Carp pe alegătorul romîn. Apoi tot d-sa mai știe cu ce diabolică sistemă colegul său în *mareșal*, atenteaza prin pungă la sufletul și conștiința alegătorului romîn, și tocmai d-sa să se scoboare din automobilul său princiar și să-și spargă capul pleșuv de pragurile modeștilor alegători ai Capitalei.

Tămîerea alegătorului Romîn din partea d-lui Alex. Marghiloman era făcută iarăși cu plan. Intenția interviewatului a tălmăcit'o *Epoca*, care nici mai mult, nici mai puțin, a început a traduce în fapt pentru ce alegătorii au votat pentru candidatul junimist, căci s'au convins de superioritatea candidatului lor, cum și al partidului lor față cu partidul liberal, și că grație acestor adînci convingeri, alegătorii liberali—indiferent numărul—au preferat să calce disciplina de partid, să treacă peste invitarea presei lor, și să meargă cu toții să dea votul candidatului junimist.

Ei bine, aceasta a făcut să sară țîfna *Voinței* lui Ion Nădejde. Și cu drept cuvînt! Auzi d-ta, să faci bine, îl ajuți cînd îi scapără măselele de nevoe și el în loc să-ți sărute mîinele, după obiceiul țării, își ia nas l la purtare și începe a se lăuda că valoarea morală era cu candidatul lor, iar liberalii își mîncase lefteria.

La asemenea necuviințe ale *Epocei*, *Voința* sare și răspunde că nici de cum nu trebue a socoti că cei 113 alegători liberali, cari au votat pe Th. Rosetti, sunt din cei cari erau convinși de superioritatea candidatului junimist, și că au făcut dar prin aceasta o mare indisciplină de partid.

Din contra — și aici e delicioasă *Voința* — toți acei 113 alegători liberal cari au votat pe d. Th. Rosetti, au dat dovadă de cea mai strînsă disciplină, căci la cuvîntul șefului au mers cu vădita știința că votînd pe Th. Rosetti, nu votează pe un candidat superior lui Bibicescu, ci că împedică prin această reușită candidatului democrat. Votul lor a fost din calcul, nu din convingere. Toți acei 113 liberali, sunt din cei mai la roată în partidul liberal, gata la ori ce sacrificiu pentru partid, și chiar votul lor dat lui Th. Rosetti e un sacrificiu, căci au făcut de rîs candidatul lor, numai ca să trîntească pe candidatul democrat.

Și au isbîndit. Prin acest vot, liberalii și d. Ionel Brătianu au mai dat sămînță de vorbă presei junimiste; dar nătîng cum este a făcut o socoteală tot nătîngă. Junimiștii nu se laudă că au izbîndit față de noi; ei isbîndise față cu noi și la Vaslui și la Craiova și la Iași și la Ploești și la Constanța și în toate părțile. Chiar cînd cad junimiștii tot inving. Dar —cum am zis—presa junimistă a început a bate în guvern ca într'o darabană, că au ajuns a fi obraznici, necuviincioși față cu creditorii lor.

Voința, dar, afirmă că guvernul liberal a dat ajutor junimiștilor 113 voturi și că aceste voturi nu sînt a ori și cui, ci a celor mai marcanți și disciplinați membri ai clubului liberal, care au făcut act de calcul politic dînd voturile lor lui Th. Rosetti.

Lumină dar s'a făcut!

De cît; este un de cît! Tîrgurile aceste rușinoase, ocările aceste pe față nu fac de cît măresc imoralitatea politică.

Regimul d-lui Ionel Brătianu a viciat în cel mai mare grad atmosfera politică. Jocul liber între partide a fost rupt și țara e impiedecată în mersul ei de cărdășia imorală a celor ce se cred stăpîni în a-și împărți ghelirurile, transmițîndu-și în familii puterea.

Dar ce cred ei, că Vodă este o ficțiune care poate fi înșelat cu machiavelicuri de acestea. Și chiar dacă un minunt ar bănui—din diferite considerente—că Vodă s'ar lăsa a fi înșelat, Țara însă are datoria de a fi luminată asupra acestor cărdășii rușinoase și nerușinat mărturisite, pentru a-și intra în drepturile sale, de a se guverna ea prin ea însăși nu prin defraudatorii de azi ai puterii.

Și țara s'a deșteptat.

Gh. Ghibănescu

Șantajul colectivisto-junimist

La o adevărată speculă, la un urît șantaj politic se dedă coaliția colectivisto-junimistă, de la ultima alegere senatorială din București, cu noua armă de luptă: venitul la putere.

D. Brătianu a declarat că va trece puterea d-lui Carp și acesta a declarat că o va accepta. Ocirmuirea este deci proprietatea Brătianului, el o donează d-lui Carp și acesta zise că primește donațiunea.

In această privință, ziarul autorizat și grav al partidului carpist — Conservatorul — are în ultimul seu număr, un comunicat extrem de delicios. Vorbind de campania de resturnare, pe care d. Take Ionescu a anunțat-o în ultimul seu discurs dela Iași, oficiosul carpist își pune următoarea întrebare: „pentru folosul cui va face d. Take Ionescu campania de resturnare? D-sale, negreșit, resturnarea nu-i va folosi întru nimic. Altora le va folosi **desigur.** *Se vede că ține mult să primească „mersiul“ acestor altora!*

D. Take Ionescu, care n'are partid, n'are autoritate morală, poate deci face cu succes o campanie de răsturnare, dar ea nu-i va servi, căci, resturnînd actualul guvern, va deschide ușile puterei—carpismului.

Specula continuă deci, pour le mieux. *In lipsă de idei, în lipsă de oameni, fără pic de popularitate în țară, trăind din ură și trăind ca să urească, carpismul șantagiază asupra țărei: vrea să-i inspire frică prin venitul la putere, prin acea odioasă fabulă, care dovedește totala lipsă de respect a carpismului pentru țară.*

A afișa zilnic acest „program“, a-l considera ca mijloc de a te impune, este a crede că țara, ca acum 50 ani, are groaza puterei, că ea domină și nu ideile.

Că nu este așa—din fericire—că țara vrea oameni, nu putere, halul colectivist stă pildă pentru aceasta.

De peste doi ani deține puterea acest partid și noi vedem cu toții ce consideрație i dă țara.

Dar nevolnicii, cari s'au cunoscut pe ei și nu țara, cari n'au durere pentru interesele ei, cată să-i speculeze sentimentele în mod cu totul nedemn.

Puterea nu-i a Brătienilor ca s'o poată dărui. Și dacă alt factor va crede că d. Carp mai are haz să întroducă gubernii și cnut în țara aceasta—d. Carp va vedea că nu este osebire între el ministru și între el, cum este astăzi, sluga lui Ionel Brătianu.

Va vedea.

Chestii actuale

Clopotul Mitropoliei

Cetatea Iașilor a răsunat și răsună de 2 zile de glasul îngînător al clopotelor, care spun pe limba lor că o înaltă față a adormit întru Domnul.

E frumoasă armonia clopotelor! Și Iașul e bogat în clopote. Ba clopotele din Iași își au legenda lor, și în special clopotele din Sărărie spun pe limba lor hazul și cheful încins în jurul literarei Bolta Rece!

Obștia clopotelor însă din Iași nu respunde de cît la sunetul gros al marelui clopot de la Mitropolie. Cînd Mitropolitul Veniamin a rîdicat prin 1837 noua Mitropolie, și prin scripete a rîdicat în clopotnița din stînga marele clopot, ordin a dat că ori de cîte ori se va trage acest clopot la alt ceas de cît de rugă, toate bisericile să răspundă pe dată prin tragere de clopote ca înțelesul durerii să fie mai mare, clopotele însemnînd nu numai marea bucurie a unei înscăunări ci și durerea unei treceri din viață.

Și în acest viers plingător al clopotelor de la bisericile din Iași avem arama turnată din suta a 16-a, bronzul din suta a 17; tuciul din suta a 18-a, și iarăși bronzul din suta a 19, legat prin slove săpate de nume de Voevozi, de mari boeri, de jupînese, de poporani, de clerici de toate stîpenele, căci în clopotele de la bisericile din Iași se citește toată creșterea capitalei cu întărirea evlaviei creștine.

Gîndul Mitropolitului Veniamin, a fost ca duhul creștinesc al durerii pentru trecerea din această viață a unui creștin să fie izvodită în inimi prin glasul tînguios al clopotelor. Și în fața bisericei sînt d o potrivă și împăratul și oșteanul, și bogatul și săracul, și domnul și sărmanul.

La poarta bătrînei boeroince Mcleasca, mama Mitropolitului Meletie Miclescu se găsi mort într'o bună dimineață *Lumănărică*.

Acest Lumănărică, așa de cunoscut nouă prin schițele lui C. Negruți și Al. Papadopol Calimach, trecu în ochii Mitropolitului ca un sfînt din vremurile primare ale creștinătății.

Tot banul ce-l stringea de la cei darnici îl împărțea la văduve și orfani, căci dînsul nu-și oprea pentru el nimic, neavînd nici o nevoe de ogeit.

Mitropolitul la auzul vestei morții lui Lumînărică, poronci să se tragă clopotul cel Mare de la Mitropolie, și pe dată Iașul înota în valuri de sunete de clopote, să de la mic la mare se întreba cine a murit.

Murise Lumînărică!

Aceleași valuri de sunete de la toate clopotele din Iași, răsunetul clopotului celui mare de la Mitropolie, lovește azi văzduhul Iașilor, vestind celei de a doua Capitală că Doamna Elena Cuza, ultima doamnă română a adormit întru Domnul.

Sfințenia ei este cu atît mai mare cu cît de pe tronul țării a împrăștiat inima ei prin caritatea creștină pentru toți cei suferinzi ai țării.

Sfințenie sus la tron, sfințenie jos la cerșetor! Iar clopotul Mitropoliei cîntă cu același glas duios și după sărman ca și după bogat, căci toți sîntem egali în fața lui D-zeu.

Nu lumeștile măriri se întreabă de marele judecător, ci însușirile sufletului, ele fiind talantul cu care D-zeu ne-a înzestrat pe fiecare din noi, ca parte din suflarea sa, pentru ca s'o bine întrebuințăm în vremelnica noastră viața de aici.

Și cîte alte înțelesuri nu ne spun clopotele în versul lor!

***

MINISTRU ȘI COPIST

Gh. Iliescu era copist în grefa secției I-a a tribunalului Iași. Cu suta de lei ce-o primea lunar, avea să hrănească o familie numeroasă: mamă vadană, trei copii, nevasta și el—capul familiei. Foarte sîrguitor, cu experiență în ale grefei, Iliescu fu rugat, cu prilejul unei vacanțe ce era să se producă în grefa secției a II-a a Curței, să se permute cu acel copist, care, luînd licența, avea să demisioneze.

Iliescu, în speranța unui viitor mai bun, acceptă și mutarea se făcu cu consimțămîntul ministrului. Trei zile mai tărziu, tot din ordinul ministrului, Iliescu fu revocat. Impecabilul ministru al justiției, prin o scrisoare anonimă, află că Iliescu schimbînd postul cu colegul seu, ar fi dat acestuia o sută lei. Și d. Stelian, care se prăpădește și după grefe ideale, văzu în acest fapt, care, chiar dacă ar fi adevărat, n'ar însemna nimic grav, o greșală neertată și revocă pe Iliescu.

Presidentul Curței, care avea să afle mai tărziu, că d. Stelian a făcut revocarea ca să lovească în urîta Curte de Iași, presidentul, om de inimă, prins de milă pentru nenorocitul slujbaș, făcu un raport foarte favorabil, cerînd să se revie asupra revocărei. Și atunci, s'a produs fenomenul fără pereche, fenomenul obraznic, s'ar putea zice, ca raportul unui president de Curte de Apel, privitoare la un infim funcționar de grefă, să nu fie luat în seamă.

Iliescu, desperat, luă drumul Bucureștiului. Inarmat cu recomandații el se presintă secretarului general și acesta asigură pe petiționar, că s'a făcut o eroare, care va fi reparată.

Apoi însuși ministrul, idealul, gravul, butonatul și cravatatul, fiind rugat de un senator, în prezența lui Iliescu, zise acestuia:

— Du-te la Iași și fă-ți slujba la grefă. Te voi pune la loc.

Iliescu reveni. Presidentul făcu un nou raport, pe urmă un al treilea, cari toate rămase fără respuns. Până ce ieri veni numirea unui alt copist, cu observația ca lui Iliescu să nu-i să achite leafa pe cît timp a stat fără adresă de numire.

Cine cunoaște inima neagră a lui Stelian, va afla lesne că bătălia aceasta contra sermanului copist, ministrul a dat-o ca să umilească pe president, ca să arăte că el nu ia în considerație rapoartele șefului Curței, nici macar într'o daraveră de minimă importanță.

Dar un nevinovat, un nenorocit cu povări zdrobitoare, a rămas pe drumuri, el și ai lui. Aceasta nu face nici cald, nici rece ministrului care, din fiu de soponar, a ajuns acolo unde se află.

Omul mic la suflet are caracteristica aceasta: că nu simte durerea altuia, nevoia altuia, contrar omului superior, care dă din prisosul seu aceluia ce sufere.

S'a recorit omul negru, s'a recorit pe îndestulatele: a lovit în prestigiul Curței, a lovit și într'un mare nevoiaș.

Scabroasă speță de parvenit!

OAMENI ȘI LUCRURI

O VICTIMĂ?

Acum cînd în micul regat al Serbiei spiritele s'au liniștit și lucrurile au reluat cursul normal; acum cînd temerile de războiu au dispărut și cînd succesiunea la tron a fost orînduită după normele constituționale—a început să-și facă loc în presa europeană și cîte o părere nouă asupra mult popularului și mult învinuitului ex-prinț moștenitor.

In el vedea toată lumea, pînă nu de mult, pericolul cel mare. Presa austriacă și germană—cea mai puternică din toată lumea—a izbutit să dee culori îngrozitor de antipatice acestui tînăr fiu de rege, arătîndu-l drept promotorul celei mai îndrăznețe întreprinderi, acea a unui răsboiu contra Austriei și drept un inconștient care se dedă numai la extravaganțe și care nu se dă îndărăt de la cele mai monstruoase gesturi—dintre care cel din urmă, uciderea servitorului Kolacovici ar fi pus vîrf răbdării tuturor.

O revistă pariziană vorbind despre toate aceste nu găsește cuvinte destul de energice pentru a protesta în potriva tuturor acestor insinuări și le taxează pur și simplu drept clevetiri născocite de presa vieneză, berlineză și münchineză pentru a ponegri pe tînărul prinț și a-l face imposibil în ochii lumei civilizate. Trebuie să recunoaștem că opera a reușit destul de bine; că retragerea prințului Gheorghe a produs o oarecare ușurare în lumea întreagă și a fost salutată aproape ca un moment de salvare generală.

Puterea presei e uriașă; ea suggerează lesne și trainic anumite păreri, insistînd necontenit asupra lor și nimic nu este mai ușor de cît a distruge pe cine va cu ajutorul ziarelor răspîndite.

Să fie oare acesta cazul tînărului și nervosului prinț al Serbiei? Se prea poate în ori-ce caz—meditînd cu obiectivitate trebuie să credem că *nu* poate avea atîtea defecte cîte-i atribuie ziarele în chestiune, ceea ce nu ne-a împiedicat a primi cu ușurință anumite anecdote sau păreri asupra lui. Așa se petrec lucrurile în lume. In fie-care clipă rostim păreri cari nu sunt ale noastre, pe cari nu le am controlat și pe care—poate—nu le împărtășim, dar le rostim cu acea indiferență ucigătoare cu cari ne-au fost imprimate.

Calomniăm vecinic; facem un sport de vorbe și de opiniuni primite de a gata și nu ne dăm seama de ușurința cu care le transmitem altora la rîndul nostru. Aceste și multe alte reflecții ne suggerează soarta fostului prinț, moștenitor sîrb, care e poate o victimă în adevăr...

Rodion

Educația estetică la copii

Folosul muzeelor.—Desemnul, cîntul, gimnastica.— Serbările școlare.—Psihologie și învățămînt —Simțul estetic.—Dexteritățile.—Cultul frumosului.

In orașe culturale cum e al nostru, e cu putință de a conduce copiii la muzee de artă, unde sub conducerea luminată a învățătorului, se poată înriuri la formarea gustului pentru frumos—aceasta pentru elevii din ultimul an. Numai în vrîsta copilăriei se fixează impresiile estetice, se dă pregătirea pentru înțelegerea frumosului și se deșteaptă necesitatea de a duce o viață purificată de tot ce e respingător și comun.

La desemn vom atrage atenția elevilor asupra frumuseței formelor și a liniilor și se va avea o deosebită grijă la alegerea modelelor sub raportul corectitudinei și a curățirei gustului, asemenea și la caligrafie se va stărui la tragerea curată a ovalelor.

La cînt, vom deprinde pe copii a se feri de ori ce strigăte, țipete stridente și le vom educa simțul auzului, deprinzîndu-le urechea cu sunete curate, muzicale.

Exersițiile de vocalizare în unisson sunt foarte proprii acestui scop, apoi întonarea de cîntece cu text ales și cu grijă de a se cînta just—făcîndu-i să aibă oroare de sunetele false, interzicînd copiilor fără auz muzical de a intona până ce urechea lor neformată nu va putea prinde sunetul just.

Asupra părții expresive a intonărei nu putem insista, copiii nefiind în stare la vrîsta lor să exprime sentiment în cînt.

*

Am mai putea adăoga că sentimentul estetic se educă în școală și prin organizarea de mici serbări școlare, în care copiii iau parte activă fie prin coruri, recitări de poezii, mici piese de teatru.

Sala împodobită cu frunzișe verde, aranjarea de tablouri înconjurate cu fiori și frunze, steagurile, aerul de serbătoare, de veselie ce înfrumusețează toate fețele copilărești, e un stimulent minunat pentru deșteptarea acestui nobil sentiment.

Nu mă pot opri să nu descriu aci ceva din viața unui școlar model din Franța, organizată în modul cel mai complect. E școala Des Roches, situată în apropierea Parisului, și cuprinde un curs primar și liceal.

Această școală internă are ca principiu educarea în mod liber—instrucțiunea cu mijloace noi în pedagogie—cu inovați introduse în toate obiectele de învățămînt.

Cred că prezintă interes darea de seamă a unei clase pe anul 1906—1907, făcută de o institutoare a clasei:

„In clasele noastre domnește o curățenie exemplară; cu toată disciplina riguroasă sau poate chiar grație ei, e multă bună dispoziție, îndemn la lucru și veselie. Pe micile fețe atente ce ne înconjoară, citesc încrederea și simpatia ce ne unește. Copiii știu că cred în cuvîntul lor, că-l respectez și mă bizui pe făgăduința lor. Ei îmi mărturisesc greutățile ce le întîmpină—îmi se spovedesc de greșelele

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 5 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 7 Aprilie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 134, - jumatate loz Lei 68- Un sfert de loz Lei 34. Una optime lei 17

ce le fac și am bucuria de a-i consola sau a-i încuraja.

„Copiii n'au abuzat nici odată de încrederea ce le-o arăt. In timpul lucrărilor scrise îi las de multe ori singuri, pentru a le da sentimentul responzabilității și nici odată încrederea mea n'a fost înșelată.

„Clasa noastră e foarte însuflețită. Toți copiii iau parte și eu mă silesc a "restrînge cît mai mult rolul de profesor".

In afară de ordine, curățenie și disciplină, școala aceasta pune bazele culturei artistice în dezvoltarea sentimentului estetic

*

La lecțiile de istorie se utilizează un număr bogat de tablouri istorice și apoi se fac aplicări la acea lecție. De ex: In cursul primar superior se învață noțiuni de istoria greacă. Tratîndu-se despre Atenieni, s'a provocat un entuziasm nebun, punînd elevii să lucreze în ora de lucru manual în cartonaj case de Atenieni, iar în ora de exerciții libere și gimnastică li s'au predat *jocurile olimpice*, cari constituesc o serie de cele mai frumoase mișcări, schimbînd la fie ce pas, ținuta corpului și dîndu-i fel de fel de atitudini mlădioase, apoi lupte, saltari etc.

*

Cum s'ar putea cultiva mai bine simțul estetic al elevilor? Și cîtă stimulare pentru ei, cînd se organizează recompense în felul vechilor Atenieni, amici și inițiatori ai frumosului în omenire—tînd un jariu de trei format din profesorii școalei, încununează cu lauri pe cei învingători, cari purtați în triumf de camarazii lor, sunt aclamați cu entuziasm.

Se pregătesc și concursuri de elocvență de pictură, ssulptură, muzică.

Timp de o oră fie-care e lăsat să aștearnă pe hîrtie produsul imaginației sale: unul scrie discursul unui atenian inainte de bătălie, altul a unui Spartan înaintea luptei, un elev compune imnul unui grec după victorie, alții discursul unui preot înainte de sacrificiu.

La lecțiile de Geografie se întrebuințează harta în relief și ilustrațiile locurilor și lucrurilor de seamă cum și escursiuni.

In clasul de lucru manual la cartonaj copiii au un imbold pentru simțul frumosului, în timp ce se distrează fabricînd tot felul de lucruri frumoase ca florile în hîrtie colorată, apoi obiecte de necesitate ca port jurnale din carton, port perii acoperite cu mătase și împodobite cu panglici, în care văd unite frumosul cu utilul.

Pentru a sfîrși adaog că s'a simțit nevoe de un curz elementar de istoria artei, pentru aceasta s'a organizat săli cu fel de fel de desemne, stampe formînd colecții unei anumite epoce, cum e de ex. arta greacă cu architectura și stilurile ei variate, apoi epoca Renașterei, arta franceză toate cu ilustrațiile lor nenumărate.

*

Incă o ramură a dexterităților, în care această școală a făcut inovație este introducerea dasemnului liber, adică copiii sunt lăsați în fața hîrtiei albe se aștearnă ce le place și ce vor. Incercările aceste au avut o reușită deplină, s'a văzut cît se cîștigă pentru educația estetică lăsînd copilului inițiativa artistică.

La început e natural ca copilul să remîe mirat de libertatea ce i se dă și chiar speriat, avînd mereu pe buze: „ce să mai fac d-le?" dar în curînd personalitatea fiecăruia se afirmă, creînd întâi compoziții ușoare de tot ca jucării de copii, animale de casă și variind apoi, alegînd subiecte de compoziție complicată cum e o luptă, un tîrg.

Aces'e studii se colorează pe urmă și aci e lăsat elevul la propria lui inițiativă ceea ce e foarte natural, cînd copii încep a colora din cea mai fragedă vrîstă și combinarea culorilor le va pregăti gustul sigur în apreciarea armoniei nuanțelor, fie ei simpli profani sau creîndu-și o personalitate artistică.

Se sperăm că și noi vom căuta să urmăm pe acești fruntași ai civilizației, dînd educației estetice un loc de frunte în învățămînt, nu cu scopul de a crea artiști nici diletanți ci de a face din generația viitoare oameni cultivați nu numai cu spiritul, dar și simțitori la înfățișarea frumosului în ori-ce ramură a artei.

In învățămintul primar se instrunează coardele simțimîntului estetic, care odată trezit va vibra cu putere în sufletul națiunei noastre atit de lipsită însă de acest dar sfînt *„simțirea frumosului"*.

Viorica Al. Atanasiu

CONGRESUL societăților de gimnastică

Din partea comitetului societății de gimnastică, sport și muzică din Iași, primim următoarele:

Consiliul societății de gimnastică, sport și muzică a luat cunoștință din jurnale că, la Congresul Asociației, ce s'a format între mai multe societăți de gimnastică din țară, s'a făcut bizara propunere, care s'a admis, de a se exclude din asociație, societatea noastră, desigur ca o dovadă peremtorie, dată chiar în Iași față de o societate din Iași, de spiritul de armonie și conciliație ce animă pe societățile întrunite în congres.

Cu privire la aceestă stranie procedare, care întrevedem că cu timpul se va aplica în familie, țin să declar, în numele societății ce presidez, că societatea noastră n'a făcut nici odată parte din societățile asociate și n'a avut nici un contact cu organizația lor centrală, afară doară de repetatele cereri de cotisații din partea acesteia și răspunsuri ale noastre, că nu înțelegem să dăm nimic, nu atît din causă că am avut și avem destul de mari greutăți materiale de întimpinat pentru a ne susține și progresa, pe cît mai ales pentru motivele, ce vor resulta din cele de mai jos.

Că am avut dorința să realisăm o Federație a tuturor societăților de gimnastică, dovada stă în aceea că noi cei dintăi am agitat ideia Federației și am participat prin delegați la consfătuirile, ce au avut loc pentru închegarea ei, dar intrasigența și exclusivismul, ce s'a manifestat, cu acea ocasie prin răspunsul tipic și plin de înțeles, ce l-a dat Prețedintele întrunirei din București, delegaților noștri, care cereau ca macar societățile mai temeinic organizate să fie represintate în consiliul federal,—răspuns care se resuma în cuvintele că „nu vroim să avem în consiliu și pe cei din Fefelei"—ne-a făcut să vedem limpede că se urmăriau scopuri îndepartate cu totul de fraternizarea tuturor societăților de gimnastică din țară și că era vorba de exploatarea, fie materială, fie morală a activității diverselor societăți, în folosul ambițioșilor încăpăținați, cu posiție oficială, ambițioși, cere grație locului unde au fost rîdicați, au reușit cu timpul să doboare cu o ușurință regretabilă, pentru cei ce i-au dat puterea să facă aceasta, o parte din munca noastră desinteresată, la care au pus din greu umărul atîta timp oameni cu adevarat luminați de nevoile noastre sociale.

Cu toată această atitudine dușmănoasă acelor care făcînd parte din comitetul societăților reunite, aveau norocul să-și pună necontrolați în profitul lor puterea Statului pentru a urmări distrugerea unei opere utile de inițiativă particulară, avîndu-se în vedere noua intervenire a Asociației Centrale din București cu privire la ținerea congresului de la Iași, Consiliul societății noastre, într'un spirit de conciliație, care n'a putut fi priceput de cei la care se adresa și care în interesul ce purtau causei Federației, timp de trei ani de zile n'avusese măcar grija să ne comunice statutele Federației întemeiate,—a răspuns Asociației Centrale cu mult înainte de ținerea Congresului, că 'i pune cu cea mai mare plăcere la disposiție pentru Congres, salele societății și-i asigură o numeroasă participare individuală a membrilor ei.

La această amabilă propunere ni s'a răspuns prin excluderea dintr'o asociație, diu care nici odată n'am făcut parte, dovadă că de trei ani de cînd există asociația societăților de gimnastică, n'am dat nici odată adesiunea noastră de federare și nici n'am plătit vre-o cotisație către ea, care să-i dea dreptul să ne considere asociați.

Așa fiind lucrurile, ținem să declarăm că societatea noastră nici nu-și face vre-o deosebită onoare de a participa într'o asociație, condusă în spiritul celei de care e vorba și nici nu consideră ca o nedemnitate pentru ea procedarea puțin delicată ce i s'a aplicat.

Comitetul.

1 Aprilie 1909.

Litere-Științe-Arte

Tolstoi și Gogol.—Puțin înaintea serbărei jubilare pentru Gogol a vizitat pe Tolstoi un redactor al ziarului „Ruschojie Slowo" și a discutat cu el asupra serbărei jubilare.

„Nu pot spune că simpatizez această serbare" declară Tolstoi. „Imi place tot așa de puțin ca și serbarea a 80-cei mele aniversări, de oare-ce eu nu recunosc artei acea importanță care îi se dă în clasele noastre așa zise înalte în realitate însă față cu nivelul lor moral joase."

Ast-fel, eu cred că dacă printr'o catastrofă oare-care s'ar nimici tot ce noi numim artă, omenirea n'ar pierde nimic. Chiar dacă s'ar pierde cu această ocaziune și cîte-va opere de valoare, în schimb omenirea ar fi liberată de tot noroiul vătămător și îngrozitor care sporește acum neîncetat și îneacă totul. „Zimbind cu bunătate Tolstoi adaugă." Mi se pare că am dat iar un prilej bun pentru a fi înjurat.

Tolstoi se ocupă acuma cu lectura scrisorilor lui Gogol și după cum îi plac sau displac opiniunile lui le censurează după cum e obiceiul prin școli.

Intrebat asupra lucrărilor sale poetul răspunse. Am mai multe în lucru, dar sunt așa de slab, că lucrez cînd la una cînd la alta. Tolstoi primi jurnalistul în cabinetul său de lucru. Imbrăcat cu o bluză groasă și cu cizme păstrînd încă înfățișarea sănătoasă, dăr sprijinindu-se pe un băț în mers. Intrebat asupra sănătății el răspunse. Actualmente mă simt bine dar cum poate fi vorba la 80 de ani de sănătate.... Trebue așteptat doară doritul sfîrșit.

*

Succesul locotenentului Shackleton a făcut să se ivească planul unei noui expediție sud polare.

Invățatul scoțian dr. Wilian Bruce plănuește să debarce în partea atlantică a continentului antartic, și să transverseze continentul înspre oceanul Pacific, unde o corabie îl va aștepta.

*

Gabriele D'Annunzio consacrat pînă acum ca scriitor de tragedii își îndreaptă acum activitatea și spre comedii în genul lui Goldoni. El spune că are mari aplicații pentru comedie pe cari pînă acuma nu le-a uzitat cea dintăi comedie a sa va purta titlul „Pretendenții."

*

O revistă engleză publică statistica orașelor cu mai mult de 1000000 locuitori. După ultimele recensimente Londra are 4.795.709 locuitori, iar împreună cu împrejurările 7.210,000; New-York are 4.113.000; Paris 2.763.000; Chicago, 2.049.000; Berlin, 2.040.000, Viena, are 2000000; Tokio, 1.587.004; Philadelfia 1.442.000; St. Petesburg 1.429.000; Moscova, 1.359.000; Constantinopole, 1.106 mii, Buenos-Ayres, 1.084.000, Peking, 1000000.

*

Suzanne Desprès și-a început reprezentațiile la Viena cu „Le Voleur" de H. Bernstein. Presa laudă interpretarea excelentei artiste și direcția de scenă a d-lui Lugne-Poe, soțul ei.

Informații

❑ **Kronprinzul la București.**—A. S. Imperială și Regală va veni în București însoțit de următoarea brilantă suită: generalul von Schenk, adjutant al Impăratului; loct-colonelul von Oppen, adjutant al Kronprinzului; colonel von Behr, contele B smark—Bohlen, mareșalul Curței Prințului; colonel-doctor Wiedemann, doctorul particular al prințului; d. Sommer, secretarul cancelariei princiare.

Delegați speciali ai M. S. Impăratului: generalul cavaler Marshall; colonelul von Heineccius; colonelul conte von Roedern și loct-colonelul von Schweinitz nd Krain.

La persoana A. S. Prințului au fost atașați: generalul Wartiadi, colonelul Baranga și maiorul Prahorgescu.

❑ D. A. D. Xenopol a adresat cetățenilor următorul manifest:

ROMANI

Veniți cu toții din toate unghiurile țării să salutăm mormîntul în care se va odihni Acea care a fost Elena Cuza.

Să arătăm astăzi rămășițelor Acestei sfinte care nu a rîvnit în viață nici la onoruri, nici la laude, nici măriri, că în piepturile noastre de Romîni nu s'a sleit sîngele recunoștinței.

Să mergem cu toții, să ținem făclii de doliu Aceleia ce a ținut făclia reînvierei poporului romînalături de Alexandru Ioan I.

Să mergem să ne atingem de moașteie acestei sfinte, pentru ca minune să se facă și în inimele noastre să treacă iarăși fiorul iubirei de neam și al uitărei de sine.

Sfîntă a fost Elena Cuza. Sfîntă prin înfrîngerea durerilor lumești, sfîntă prin milostivirea ei către saraci și nevoiași, sfîntă prin viața de pusnică ce a dus-o atîta timp.

Ea a cerut uitarea pînă și în moarte. Noi să-i dăm prinosul sufletelor noastre.

PENTRU INUNDAȚI

— SUBSCRIPȚIA *„OPINIEI"* —

Suma din urmă 2209.40

❑ **Acțiunile casei rurale.** — Al patrulea vărsămînt de 10 la sută, sau 50 lei de acțiune, se va face cu începere de la 1 pînă la 15 Maiu 1909 inclusiv, fără nici o dobîndă. De la 16 Maiu 1909 pînă la 16 lunie 1909 inclusiv, se va percepe o dobîndă de întărziere de 8 la sută pe an.

Al cincilea vărsămînt de 10 la sută, sau 50 lei de acțiune, se va face cu începere de la 1 până la 15 Septembrie 1909 inclusiv, fără nici o dobîndă. De la 16 Septembre 1909 până la 16 Octombrie 1909 inclusiv, se va percepe o dobîndă de întărziere de 8 la sută pe an.

Cei ce n'au plătit al douilea și al treilea vărsămînt le mai pot achita pînă la 16 lunie 1909 inclusiv, cu o dobîndă de întîrziere de 8 la sută pe an, socotită de la 20 Septembre 1908, pentru al douilea vărsămînt și de la 20 Octombre 1908, pentru cel de al treilea.

Toate vărsămintele se vor face în București la Banca Națională a României, iar în provincie la Sucursalele și Agențiile Băncei.

❑ Ministerul de resboiu face cunoscut că acordîndu-se favoarea de a călători pe căile ferate romîne cu prețul pe jumătate din tarif și gradelor inferioare ce au luat parte în campania anului 1877—1878, li se aduse la cunoștință și că pentru formalitățile de îndeplinit sunt următoarele condițiuni:

Fie care din acești veterani vor face cerere personală în acest sens, adresîndu-se comandantului Batalionului de rezervă pe teritoriul căruia domiciliază, la care va anexa fotografia sa, în două exemplare, format carte de vizită.

Comandantul Batalionului de rezervă îndată ce va primi această cerere va proceda la cersetare, încheind un procesverbal, împreună cu autoritatea respectivă pentru constatarea indentității persoanei, certificînd comandantul batalionului de rezervă, pe ambele fotografii în fața colțului stîng, că în adevăr persoana din ele este veteranul (arătîndu-i numele) ce a luat parte în campania anului 1877, 1878 și corpul din care a făcut parte cererile astfel complectate se vor înainta apoi direct Ministerului.

❑ Pentru reprezentațiile de la 16 și 17 Aprilie a. c. ale marei artiste **Suzanne Desprès** ie o așa de mare invazie pentru biletele de intrare la agenția teatrală „Thalia" (Maximovici) în cît persoanele care s'au oprit bilete n'ar face rău să și le rîdice.

le foarte probabil ca cu cîte-va zile înainte de spectacol să nu se mai găsească bilete de intrare, atit sunt de doriți ieșănii ca să vadă pe marea artistă în cele 2 sublime creațiuni ale sale **„Elektra"** și **„Raphale"**.

❑ Ministerul de rezboi a trimes corpurilor de trupă un ordin circular prin care le atrage atențiunea ca pe viitor să nu să mai plătească hrana în bani nici unui soldat.

Toți vor trebui să ia masa la regimentele respective.

❑ Azi s'au terminat operațiunile Consiliului de revizie la secția 1-a. Din 290 tineri înscriși pe tabela de recensemînt, au lipsit 170.

❑ După terminarea op rațiunilor de recrutare în județ și oraș, se va proceda la tragerea la sorți, a tinerilor recrutați. Jumătate din aceștia, după numărul sorțului trag, vor fi destinați regimentelor de infanterie.

❑ Aseară tramvaiul 15, condus de manipulantul No. 53, trecînd prin strada Anastasie Panu, a dat peste birja No. 84, resturnînd'o și rupîndu-i arcurile.

Din fericire nu e de înregistrat nici un accident de persoane.

❑ După vacanță, elevii școalei militare vor face manevre de cadre în împrejurimile Iașului; iar la 1 Mai vor pleca în escursiuni topagrafice în județul Neamț.

❑ Cu începere de Luni, cursurile școalelor primare vor începe la ora 7 jum. dimineață până la ora 12 jumătat. După masă nu se va ținea clas.

❑ O delegație a societății „Cuza Vodă" a plecat aseară la Soleşti, pentru a lua parte la înmormîntarea Domniței Elena.

❑ Administrația comunală a hotărît ca în zilele de 6 Aprilie, 4 Mai, 1 Iunie, 6 Iulie, 3 și 31 August, 5 Octombrie, 2 și 30 Noembrie, Băile comunale să fie închise toată ziua.

Măsura e provocată din motive de higienă.

❑ Administrația comunală a făcut pe ziua de azi numirile următoare:

D-nii Vasile Resmeriță, copist la serviciul administrativ; C. Vescu, încasator la percepție; Stingaciu și I. Popovici agenți de urmărire și Zamfir Brah, la administrația domeniilor.

❑ Prin noul budget al direcției serviciului sanitar, s'a înființat un al doilea post de medic veterinar la comuna Iași.

In acest post va fi numit d. Leca, actual medic veterinar al circonscripției căiei ferate din localitate.

❑ La serviciul veterinar al județului s'au făcut numirile următoare:

D. I. Bălteanu a fost numit agent veterinar la zona preventivă și d. S. Lungu la circumscripția Tg. Frumos.

❑ **Militare.**—In astă-seară are loc în salonul societății Turn-Verein balul plutonierilor organizat din inițiativa d-nului maior Petala, pentru a serbători pe sergentul Gheorghe Vasiliu, eliberat din regimentul 13 Ștefan cel Mare după un serviciu neîntrerupt de 25 ani.

Vor lua parte toți ofițerii regimentului.

— In locul d-lui locotenent Veselli din comp. 7-a reg. 13 Ștefan cel Mare, va fi numit locotenentul Nicolae Anastasiu din reg. 25 Rachova Vaslui.

— Mîine, Duminică, va avea loc, la cercul militar, un banchet oferit de ofițerii locali în onoarea d-lui căpitan Mihailescu, care pe ziua de 1 Aprilie a trecut la pensie.

— Trupele din garnizoana locală vor pleca la Șipote, în cursul lunei August—nu în lunie cum s'a spus.

— D. General Tătărescu va inspecta trupele locale în cursul viitoarei septămîni.

— Astăzi dimineață a avut loc pe platoul Copoului, în fața întregei trupe, degradarea caporalului G. Buhunoi din regimentul 25 Rachova Vaslui, care fusese condamnat de consiliul de rezboi, la 3 luni închisoare pentru furt.

— Soldații regimentului 13 Ștefan cel Mare vor lua parte la serbarea inaugurărei monumentului ridicat la Ciurea în amintirea soldaților morți în rezboiu—care serbare va avea loc la 18 Maiu.

— Astăzi dimineață soldații din regimentul 7 roșiori au făcut un marș până la Breazu.

— Informația noastră privitoare la numirea d-lui maior Urdăreanu ca șef al infirmeriei Frumoasa, este eronată.

Se poate afirma că va fi numit d. maior dr. Sava Goiu.

— Nu rațiile soldaților ci alocația pentru bolnavii din toate spitalele militare, a fost redusă de ministerul de resboiu.

Măsura este excepțional de gravă, intru cît hrana face parte din tratamentul boalei.

❑ D-na Sofia Vignali, institutoare, la școala primară principesa Maria, a cerut prin direcția acelei școli, ministerului instrucțiunei, punerea sa în disponibilitate pe timp de 2 ani, din cauză de boală. Se știe că d-na Vignali, lipsind de la catedră șese luni, și cerînd prelungirea congediului, ministrul a avizat direcția școlei că a considerat-o demisionată.

❑ Soacra prin poștă, este titlul unei comedii foarte reușite din programul de astă seară Simbătă dela teatrul cinematografic (Sala Sidoli).

Acest program care se reprezintă astă seară este cu totul nou și mai cuprinde vederi de pe natură, precum: Din Sudul Franței, în Camargue, delta formată de brațele Ronului la varsarea lui în Mediterana; luptele cu taurii în arenele primitive din acele locuri; este apoi o scenă sportivă exotică și anume, o vînătoare de foce în mările arctice, în mijlocul banchizelor de gheață. Programul cuprinde apoi foarte multe scene comice, feerii

Mîne Duminică Matineu la 3 jum. ziua prețurile pe jumatate și mîne seară reprezentație obișnuită.

DIVERSE

— Mâine fiind hramul bisericei Toma Cozma, serviciul religios va fi oficiat de Economul P. Savin, rectorul Seminarului.

— Mâine, Duminică, 5 Aprilie a. c., va avea loc alegerea unui epitrop la biserica Bărboi.

— Administrația comunală, va cere consiliului comunal aprobarea unui nou credit extra ordinar de 1000 lei, necesar pentru curățirea gunoaielor.

— In seara zilei de 17 Maiu a. c., Societatea de bine-facere „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, va da, în Sala Teatrului Circ Sidoli, o frumoasă „Serată Dansantă" urmată de un frumos bazar de obiecte.

— In ziua de 14 Aprilie a. c., se va ținea licitație la prefectura județului Iași, pentru aprovizionarea cu pietriș a următoarelor șosele: Iași—Blagă, Iași—Podul Ileaiei, Hîrlău—Târgu-Frumos și Iași—Sculeni.

— Mîine la orele 4 comisiunea de Arbitri de pe lîngă Corporația „Progresul" va depune juramîntul înaintea Camerei de Meserii.

— Prin noul budget al județului, 4 agenți veterinari au fost puși în disponibilitate.

— Mîine, Duminică, va avea loc, la Azilul de Bătrîni, întreținut de societatea meseriașilor evrei, inaugurarea unei secțiuni pentru femei.

— Corporațiile circumscripțiilor Neamț Buhuși, Roman, Tîrgul Neamtz și Tgr.-Frumos, au trimes spre aprobare Camerei de Meserii bugetele lor.

Mercuri la orele 2 se va proceda de către camera de meserii la aprobare.

— Cu ocazia sezonului de Primavară, salonul de mode al d-rei Elena Deleanu din strada Veshe No. 87, a pus la dispoziția onor. public, modelele cele mai noi.

Inmormîntarea Doamnei ELENA CUZA

Impresia la P.-Neamţ.—Cortegiul.—La gara din Piatra.—Doliul general.—Plecarea la Soleşti.—Prohodul.—Alte amănunte.

De şi, *pentru respectarea dorinţei Doamnei Elena Cuza,* ceremonialul oficial a lipsit, totuşi îmormîntarea primei Doamne a Romîniei a fost impunătoare.

Dacă oficilitatea a lipsit, totuşi dragostea neţărmurită de care se bucura „Domniţa", a făcut ca să se releveze că populaţiunea ţinea ca conducerea la locaşul de veci a Domniţei, să se facă aşa după cum ar fi meritat.

Oraşul Piatra, unde Domniţa Elena şi-a petrecut ultimii ani ai vieţei, e în adevăr în mare doliu.

Sute de nenorocite femei şi copii, care erau ajutaţi zilnic de Elena Doamna, veneau rînd pe rînd la locuinţa defunctei, şi în suspine de plîns îşi luau ultimul adio de la marea lor bine-făcătoare.

Timpul splendid şi frumos de ieri, a făcut ca ceremonialul transportărei rămăşiţelor pămînteşti ale Doamnei Elena Cuza, de la locuinţa ei la gară,—de şi simplu, —să fie totuşi impunător.

Nu cred să fi rămas fiinţă în Piatra care să nu se fi adunat fie la locuinţa defunctei,—în special mulţi ţărani şi ţarance,—fie pe străzile pe unde avea să treacă cortegiul.

Mii de oameni, fără deosebire de sex, fără deosebire de naţionalitate, fără deosebire de vrîstă şi fără deosebire de clasă, urmau dricul, simplu şi neîmpodobit de cît cu 6 coroane, a Domniţei Elena Cuza; şi l'au urmat pînă la gară, cu o adevărată evlavie.

La gară, după ce s'a mai oficiat o ecteneie, sicriul a fost scoborît din carul funebru şi dus pe braţe de d-nii Ermil Zaharia, Ioaniu, dr. Floru, căpitan Sandu Chiriac şi Spiru Lalu şi dus în vagonul cernit al trenului special, compus din 3 vagoane.

La orele 9 şi 15, după plecarea accleratului, trenul special, a pornit prin Mărăşeşti, spre Vaslui.

Intr'un vagon au luat loc d-nii: Teodor Rosetti, fratele Domniţei, d-na Rosetti generalul Lambrino, Bacalu şi alte persoane cunoscute din Piatra, precum şi reprezentantul nostru şi al „Viitorului".

De la Piatra pînă la Bacău trenul a fost condus de d. controlor Ioanid, din inspecţia a IV-a, iar de la Bacău pînă la Vaslui de d. controlor Al. Ionescu, de la inspecţia a V-a.

La toate „pasagiile" dintre cantoane, trenul era întîmpinat de ţărani care purtau facle aprinse.

In staţia Podoleni, se aflau mulţi ţărani şi ţarance, veniţi anume pentru a întîmpina trenul special.

La orele 11 trenul a ajuns la Bacău, unde a rămas mai bine de o oră jumătate.

Pe peron se afla multă lume.

Vaslui, 4 April. — Trenul mortuar a sosit în gara de aci la orele 6 dimineaţa. In gară se aflau: d. general Pressan, trimisul M. S. Regelui, care a depus o coronă cu inscripţia: *Regele — Domniţei Elena*; prefectul judeţului, d. E. Ghica, a depus o altă coronă. Se mai aflau pe peron: delegaţi de ai societăţilor de bine-facere din Vaslui şi din Iaşi; d. A. D. Xenopol, d. Cuza cu o delegaţie de studenţi şi un public imens.

Din Capitală a sosit d. Ulvineanu, consilier comunal, care a depus o coroană din partea comunei Bucureşti.

Nici un discurs n'a fost rostit, după cum nimeni nu va vorbi la Soleşti — de şi se pun mari insistenţe ca să se permită ca macar d. Xenopol, autorul Istoriei lui Cuza-Vodă, să rostească cîte-va cuvinte înaintea mormîntului. Familia, însă se opune, voind să împlinească astfel dorinţa nestrămutată a ilustrei defuncte.

Cosciugul a fost coborît din vagon de membrii familiei, cari l'au condus, pe umeri şi depus pe carul simplu, care, în momentul în care vă telefonez, se porneşte spre Soleşti, unde va ajunge la orele zece sau zece jumătate.

Vă voi telefona din Soleşti.

Vaslui.—Cortegiul a străbătut oraşul, în sunetul clopotelor tuturor bisericelor, Oraşul era cernit, toate casele erau în doliu, un public imens stătea descoperit pe strade.

Cortegiul era urmat de familie; generalul Pressan, trimisul Regelui; prefectul Ghica; primarul Motăş; d. A. D. Xenopol şi d. profesor dr. Russu; o delegaţie a azilului „Elena Doamna" din Bucureşti, cu directoara d-na Strătilescu şi foarte multă altă lume.

Inmormîntarea

Soleşti.—La intrarea în satul Soleşti cortegiul este întîmpinat de un imens număr de ţărani.

Sicriul fu dus şi depus în biserică, unde prohodul fu oficiat de protopopul judeţului Vaslui.

La un moment dat d. T. Rosetti rugă asistenţa să fie lasat singur. Fratele voia să fie singur cînd va privi pentru ultima oară pe sora sa.

In groapa foarte simplă, unde au odihrit osemintele mamei sale, fură depuse resturile pămînteşti ale Domniţei. Erau exact orele 12.

Lumea, îndurerată, plecă. Familia, zdrobită, se retrase în palatul moşiei.

*

D. T. Rossetti a mulţumit călduros d lui general Pressan şi l'a rugat să remită M. S. Regelui umilele mulţumiri ale familiei pentru marea atenţiune a Suveranului.

Ultime informaţii

Astă-zi — 4 Aprilie 1909 — s'au pogorît în lăcaşul de veci rămăşiţele Aceleia care a fost prima Romîncă Domnitoare—şi cea din urmă tot-odată — preste ambele Principate-Unite; astă-zi s'a adăpostit în lăcaşul de linişte, dar nu şi de uitare, trupul neînsufleţit al Elenei Cuza.

In cavoul de la Soleşti al familiei Rosetti-Sturza vor sta, odihnindu-se de-apururea, rămăşiţele acele scumpe, corpul în care a vibrat simţirea caldă, în care a bătut inima duioasă, în care a trăit inteligenţa senină, cari au făcut odinioară însuşirile acelei femei modeste, pe care superioritatea Ei şi o zodie fericită aŭ menit-O să ocupe Tronul Romîniei-Unite şi să-l impodobească cu razele unor virtuţi alese. Ea a fost urmaşă vrednică, prin fapte şi prin gîndire, a acelor Jupînese şi Domniţe, cari au strălucit în preajma ori în stăpînirea tronurilor moldoveneşti în decursul secolelor.

Insemnată e pagina de istorie în cadrul căreia a trăit şi a suferit Domniţa Elena, totdeauna gata să înfrunte greutăţile şi să aştepte cu hotărîre ceasul sacrificiului de sine. Din energia Ei, din abnegarea ei; din frumseţea şi seninătatea Ei, s'a revărsat adeseaori lumină, cînd împrejurările ar fi putut arunca oare-care umbră peste o domnie bogată în fapte, dar fatalminte ne lipsită de slăbiciuni. De aceea figura Ei va rămînea vie şi luminoasă; de aceea cu evlavie obştească asistă ţeara toată la pogorîrea în lăcaşul de veci a rămăşiţelor Ei şi toate capetele se descopăr şi se închină cu adînca smerenie, iar lacrimele au umezit ochii tuturora.

Căci, Ea ne-a dat glorie şi ne-a inspirat iubire şi veneraţiune.

Fie-i numele binecuvîntat şi neuitat!

❑ *Este inventată ştirea că un banchet va fi oferit de partizani şi prietini d-lui Al. A. Bădăreu, în ziua de 9 Aprilie, ziua naşterei fruntaşului nostru.*

❑ *Pe moşia Bârzeşti, judeţul Vaslui, se semnalează nelinişti ţărăneşti.*

Sătenii de acolo refuză să iasă cu plugurile, până nu li se va da pămînt gratuit.

Prefectul Ghica va sosi mîine la faţa locului.

In judeţul Suceava arendaşii şi proprietarii au hotărît să nu dee pămînt ţăranilor nici în schimbul muncei.

❑ D. A. A. Badareu va sosi în Iaşi mîine, Duminecă, cu expressul de 6.10 venind de la Paris.

❑ D. profesor doctor, L. Russu, „vechiul devotat al Domniţei Elena, medic primar al Caritătei" a plecat ieri seara la Vaslui şi de acolo la Soleşti.

D. profesor Russu a depus o coroană din partea „Caritătei" pe sicriul Domniţei.

Dimineaţa, cu automobilul, au plecat la Soleşti, tot ca delegaţi ai spitalului „Caritatea", doamna maior Elisa Văleanu şi d. Matei B. Cantacuzino.

D. Cantacuzino era însărcinat de Domniţa să împartă însemnatele pensiuni băneşti pe carî marea bine-făcătoare le servea unor persoane din Iaşi.

❑ **Conferinţele didactice**. — Conferinţele corpului didactic au continuat azi, în localul şcoalei Asachi.

La şedinţa de dimineaţă, după ce s'a terminat chestia prevăzută la ordinea zilei, d. Negruţi, maistru de gimnastică, a făcut o lecţie practică de gimnastică, însoţită de cîntece naţionale.

*

După amiază întregul corp didactic s'a adunat în aula universităţei. Aci s'au ţinut două conferinţe. Prima de către d. Ionescu, revizor şcolar, care a vorbit despre „Procesul psihic şi dobîndirea noţiunelor" şi a doua de către d. Sachelarescu, inspector al învăţămîntului primar, care a vorbit despre „aplicarea principiilor psihologice şi predarea diferitelor obiecte de învăţămînt.

*

La orele 4, după ce s'au fotografiat în corpore, membrii corpului didactic au asistat la o audiţiune muzicală a corului mitropolitan.

Conferinţele didactice au luat azi sfîrşit.

❑ Mîine, Duminică, se va oficia la Mitropolie, un parastas pentru Domniţa Elena.

Serviciul religios va fi oficiat de însuşi I. P. S. Mitropolitul Moldovei, înconjurat de întregul cler al Mitropeliei.

❑ La Calafat a murit subit astă-zi, după cum se anunţă telegrafic, ajutorul de judecător Vizanti, originar din Iaşi.

La Bucureşti a încetat din viaţă, tot astă-zi, telegrafistul Cardaş, fost la gara Iaşi.

❑ Societatea de gimnastică va sărbători anul acesta festivitatea obişnuită ce o dă în luna Mai, în chip cu totul grandios.

Serbările vor avea loc în satul Ciurea în zilele de 17 şi 18 Mai.

Comitetul se întruneşte mîine, la ora 10 jum. spre a fixa programul definitiv.

❑ Căsătoria civilă şi religioasă a d-rei Cleopatra Gheorghiu cu d. inginer Eug. Bottez, va avea loc mîine, Duminică.

Facem călduroase urări de fericire tinerei perechi.

❑ D. Emil Mitescu, din serviciul lucrărilor de apă în Iaşi, a fost avansat în grad.

❑ **Judiciare**.—Dionisie şi Nicoli Cacarambas au fost trimişi în judecata Curţei cu juri din Bacău, pentru dare de foc.

— In judecata Curţei de Suceava au fost trimişi I. Nichifor şi I. Săftoi, pentru tălhărie.

— Vasile Gheorghiu şi I. Dobrea au fost trimişi la cabinetul III de instrucţie pentru că au cercat să atentexe la viaţa lui Ilaşcu.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 4 Aprilie.

† Domniţa Elena

Bucureşti.—D. Săndulescu-Nenoveanu, fost consilier la Curtea de casaţie, unul din cei mai intimi foşti prieteni ai lui Cuza, a trimis o telegramă de condoleanţe d-lui T. Ressetti, cu însemnate aluzii politice.

Gh. Dăzărescu din Predeal, care, în noaptea de 11—12 Februarie 1866, vestise pe Domniţa despre detronarea lui Cuza, a trimis d-lui T. Rossetti următoarea telegramă: „din noaptea lui 11 Februarie 1866 am plîns mult. Acum, la moartea Domniţei, plîng amar cu D-v şi cu cei ajutaţi de Domniţa."

Sosirea prinţului Anton

Bucureşti.—Prinţul Anton de Hohenzolern, fratele mai mic al Prinţului Ferdinand, va sosi în Bucureşti mîine, Duminică, la orele 11.55.

Armata spre Constantinopole

Bucureşti.---60.000 soldaţi turci şi 20000 albanezi sunt în drum spre Constantinopole. Ei vor să ceară restabilirea Constituţiei.

Bulgaria a trimis astăzi un nou ultimat Turciei ca să-i recunoască independenţa.

Convocarea comitetului liberal

Bucureşti.— Primul ministru va convoca comitetul executiv central pentru ziua de 12 Aprilie, spre a se consfătui asupra situaţiei.

D. Haret s'a retras

Bucureşti.—D. Haret a declarat unui prietin al său că, imediat după plecarea Kronprinţului, se va retrage din minister.

Evenimentele din Turcia

Constantinopol.—Ceremonia Selamlicului s'a petrecut fără de nici un incident. In afară de un regiment de lăncieri, toate trupele garnizoanei au luat parte; totuşi este de observat că numărul ofiţerilor prezenţi la ceremonie a fost foarte restrîns. Tiraliorii din Salonic erau fără de ofiţeri.

Sultanul a fost aclamat.

Un asasinat

Constantinopol.—Astăzi după prînz un grup de tiraliori din Salonic au urmărit în stradele Capitalei pe un soldat al acelui regiment, asupra căruia au tras mai multe focuri, care au ucis pe un bărbier grec, fără de a atinge pe soldat însă.

Apel la disciplină

Constantinopol.—Ministrul de războiu a convocat numeroşi subofiţeri şi soldaţi ai diverselor regimente şi i-a recomandat să menţină disciplina promiţînd în acelaş timp că va pune în dispenibilitate pe toţi acei soldaţi care au avut purtare rea.

Desminţiri oficiale

Constantinopol.—Poarta a adresat eri representanţilor sei diplomatici în străinătate o circulară telegrafică cu asigurarea că ştirile din provincie şi mai ales acele din Macedonia, nu sunt atît de exagerate precum afirmă ziarele.

„Oficialul" desminte că trupe din provincie ar fi fost chemate în Capitală.

O proclamaţie

Constantinopol.—Asociaţia Ulemaşilor şi a adresat Camerei şi naţiunei o proclamaţie zicînd că ulemaşii şi naţiunea musulmană au toată încrederea în toţi deputaţii care au remas mahomedani şi creştini. In ce priveşte pe acei care au fugit, ei trebuie consideraţi ca trădători.

Ulemaşii fac apel la trupe ca să păstreze disciplina şi calmul şi să păstreze intactă constituţiunea.

Miniştri demisionaţi

Constantinopole.— Noul preşedinte al consiliului, Zihni, a demisionat sub pretext de beală.

Tot astfel şi ministrul ad-interim la marină.

Masacrarea Armenilor

Constantinopol.—Continuînd desordinile în Adania contra armenilor din acel oraş, justiţia sumară a fost proclamată.

Protejarea streinilor

Paris.—D. Pichon, ministrul afacerilor streine s'a întors astă-zi la Paris spre a lua măsuri pentru asigurarea vieţei francejilor stabiliţi în imperiul otoman.

Guvernul francez a decis să se trimeată la Pireu doi încrucişetori „Victor Hugo" şi „Julles Michelet".

ACŢIUNEA JUNILOR TURCI

Salonic.—Comitetul junilor turci nu va recunoaşte noul cabinet şi s'a hotărît să ia cele mai energice măsuri ca să adune cît mai multe trupe spre a porni apoi spre Constantinopol. Albania superioară singură va pune la dispoziţia comitetului 20 mii de oameni.

Niazi-Bey a şi sosit din Monastir cu un batalion şi recrutarea voluntarilor se face cu mare asidnitate.

Comitetul „Uniunei şi progresului" şi-a stabilit sediul central la Salonic.

Adania în flacări

Mersina, — Societatea germană de cablograme vesteşte că oraşul Adania este în flacări şi că masacrul armenilor continuă.

Membrii coloniei bermane şi ingiverii societăţii drumului de fier din Bagdad au cerut protecţia ambasadorului german la Constantinopol.

Atitudinea Bulgariei

Sofia.—Eri şi astăzi mai mulţi reprezentanţi ai puterilor s'au presentat presidentului consiliului spre a se informa asupra atitudinei guvernului bulgar cu prilejul recentelor evenimente din Turcia.

Presidentul a declarat că guvernul din Sofia nu nutreşte nici o intenţie agresivă contra Turciei.

Conflictul turco-bulgar

Sofia.—Se asigură că marele vizir a declarat că în curînd va putea regula chestiunea bulgară.

Denunţarea Convenţiunei Sărbo-Austriace

Belgrad.—Scupsina s'a întrunit eri. Guvernul sîrb a denunţat, cu începere de la 15 April 1910, următoarele convenţiuni cu Austro-Ungaria: convenţia de navigaţie; convenţia consulară privitoare la moşteniri, la tutele, la asistenţe judiciare şi la extradarea criminalilor. Guvernul sărb s'a declarat gata să înceapă tratativele pentru încheierea unor noui convenţiuni.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 27 Aprilie a. c., oara 11 a. m., se va ţine în camera acestei Primării licitaţie prin oferte inchise pentru construirea în curtea Serviciului Stradelor a două remize pentru trăsurile şi camioanele Comunei.

Garanţia provizorie de 300 lei.

Condiţiunile de licitaţie, caetul de sarcini şi seria de preţuri se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

Art. 72—83 din legea Comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 6149 27 Martie 1909

Lemne pentru Foc

PRIMUL DEPOZIT ROMÂN „SOCOLA"

In strada Socola, la capătul liniei tramvaiului, în stînga lîngă rampa drumului de fer, sunt depuse spre vînzare, o mare cantitate de lemne pentru foc, din diferite esenţe şi de cea mai bună calitate, clădite în figuri de cîte; 1 m. 40 cm. înălţime; 1 m. lăţime şi 2 m. lungime sau 2 m. 80 cm. cubi fie-care figură, adică 2 palme vechi. Patru asemenea figuri reprezintă 11 m. 20 cm. cubi sau stîngenul mare Moldovenesc.

Lemnele sunt sănătoase, drepte, fără cioturi sau putregai şi uscate; ele sunt bine clădite şi se vînd pe loc la depozit, chiar cîte o figură din ori-care esenţă, cu preţ avantajos, spre deplina satisfacere a tuturor cumpărătorilor.

ADMINISTRAŢIA

Un cal negru, rasa angloarabă, vrista 4 jum. ani. Talia 15 jum. Se vinde. La administraţia ziarului sub *M. C.*

Untdelemnul de masline

Extra virge garantie pure
Surfine " "
— Din celebra fabrică franceză —
HENRI PELLISSIER
Aix en Provence
— MARCA 3 ETOILES —

Se poate comanda la *singurul* representant pentru toată Romînia:
Inginer Myron Terdiman
Iaşi—Strada Ştefan cel Mare 29

De inchiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nii G. FARRA şi J. KANNER

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Duminecă la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian

— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	loz intreg	32—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 695 — Marți 7 Aprilie 1909

JUBILEUL M. S. REGELUI

O țară întreagă sărbătorește astă-zi, de la un capăt la cel alt al seu, aniversarea celor 70 de ani de vieață ai scumpului și gloriosului nostru Rege. Inălțătoarea aniversare a unei vieți, trăită în cea mai mare parte într'o continuă și intensă luptă pentru rezolvarea celor mai grele și mai mari probleme de stat. Căci din frumoasa vîrstă de 70 ani, 43 de ani au fost consacrați de marele nostru Rege alcătuirei și consolidărei statului romîn. Ales și venit în țară la 1866 în vîrstă numai de 27 ani, zi cu zi, an cu an, timp de 43 de ani, acest spirit înalt și reformator, a pus bazele cele mai solide și mai temeinice ale României contemporane.

După lungă, glorioasă și bine-cuvîntată de D-zeu domnie a sfîntului Stefan cel Mare, care a stat pe tronul Moldovei 47 ani împliniți, cea mai lungă și mai bogată domnie în fapte mari și înălțătoare, care vor rămînea pentru vecie înscrisă în cartea neamului, este aceia a iubitului nostru Suveran, a bătrînului și înțeleptului monarch Carol I, pe care istoria rece și nepărtinitoare a viitorimei, nu va putea să nu'l denumească Carol cel Mare al României.

E firesc dar ca astă-zi întregul neam românesc să serbeze cu căldură și entuziasm acest rar moment istoric din vieața unui popor. Căci nu toate popoarele se pot bucura de această supremă fericire, de a avea pe tronul țărei lor, un Rege de 70 ani, iubit și respectat, plin de energie și gata de a mai conduce încă mulți ani țara lor spre glorie și mărire. Prin cîtă muncă încordată însă, prin cîtă neodihnă, prin cîte nevoi și grijuri n'a trecut marele nostru Rege în lungul acestei vieți de 70 de ani. Căci dacă 70 de ani în vieața unui popor nu înseamnă nimic, cît de mult și greu cîntăresc ei în vieața unui om, a unui Rege mai ales, cînd cea mai mare parte din acești ani, și anume 43, au fost puși în alcătuirea, desvoltarea și înălțarea acestei țări.

Patru zeci și trei de ani din vieața unui Rege însemnează 43 ani de cugetare încordată, 43 ani de muncă istovitoare, neîntreruptă, zi cu zi, în timp de pace ca și în timp de răsboi, 43 ani de griji, de neodihnă, 43 ani de visuri, de iluzii, de idealuri, cari în cea mai mare parte au putut fi întrupate spre fericirea Lui și a neamului românesc.

Ne e greu a descrie în cadrul acestui articol toate marele progrese economice, financiare, politice și sociale îndeplinite sub gloriasa domnie a primului Rege al României Carol I, a cărei aniversare de 70 ani o sărbătorim astă-zi.

Schițăm pe cît ne este posibil în corpul ziarului, marile sale calități de om de stat și fin diplomat, vorbind de geniul seu militar, și de curajul și bravura sa în timpul războiului pentru neatîrnare, care ne-au dat Regatul, gloria și independența. Natural că alăturea de înaltele sale calități punem și munca, inteligența și patriotizmul marilor noștri barbați de stat și eroizmul bravei noastre armate. Dar sufletul tuturor reformelor cari au înălțat statul romîn, și inima care a condus tănîra noastră armată la victorie, a fost marele Căpitan, a fost marele nostru Rege, monarhul albit azi în grijile statului, dar care întrupează în persoana Sa și a urmașilor Sei, toate speranțele și toate năzuințele cele mai sfinte și mai înalte ale întregului neam romînesc: „*Memoriile asupra vieței Regelui*“ și volumele Academiei Romîne privitoare la cei 43 ani de Domnie ne arată în modul cel mai eloquent, încordata Sa viață, marea Sa înțelepciune, frumoasa și luminoasa Sa minte, cu cari a condus viguros și sigur destinele scumpei noastre țări, dîndu'i prin puterea voinței și a muncei Sale, strălucirea politică și economică de care se bucură astă-zi în toată lumea. „*Fericirea poporului romînesc a devenit scopul vieței Mele și Voi consacra îndeplinirei acestei misiuni toată viața și toate aspirațiunile Mele*“,—a spus acum 43 ani, tînărul Principe Carol I în 1866, cînd a pus pentru prima oară piciorul pe pămîntul țărei pe care a condus'o în urmă la glorie și la mărire. Iar acum trei ani, cu ocazia jubileului de patru-zeci de ani de domnie, adresându-se președintelui Adunărei deputaților spunea următoarele: „.... *Mă simt fericit și mândru că am răspuns acum 40 de ani la chemarea acestui popor, primind nobila, dar greaua sarcină de a închina puterile Mele la îndeplinirea aspirațiunilor sale.....*

Bine cuvântată și rodnică a fost această epocă de renaștere a României, în care, prin patrioticul având al tuturor inimilor și prin înțelepciunea cumpănită a marilor noștri barbați de stat, am putut înscrie în istorie, pagini glorioase pentru neamul Românesc“....

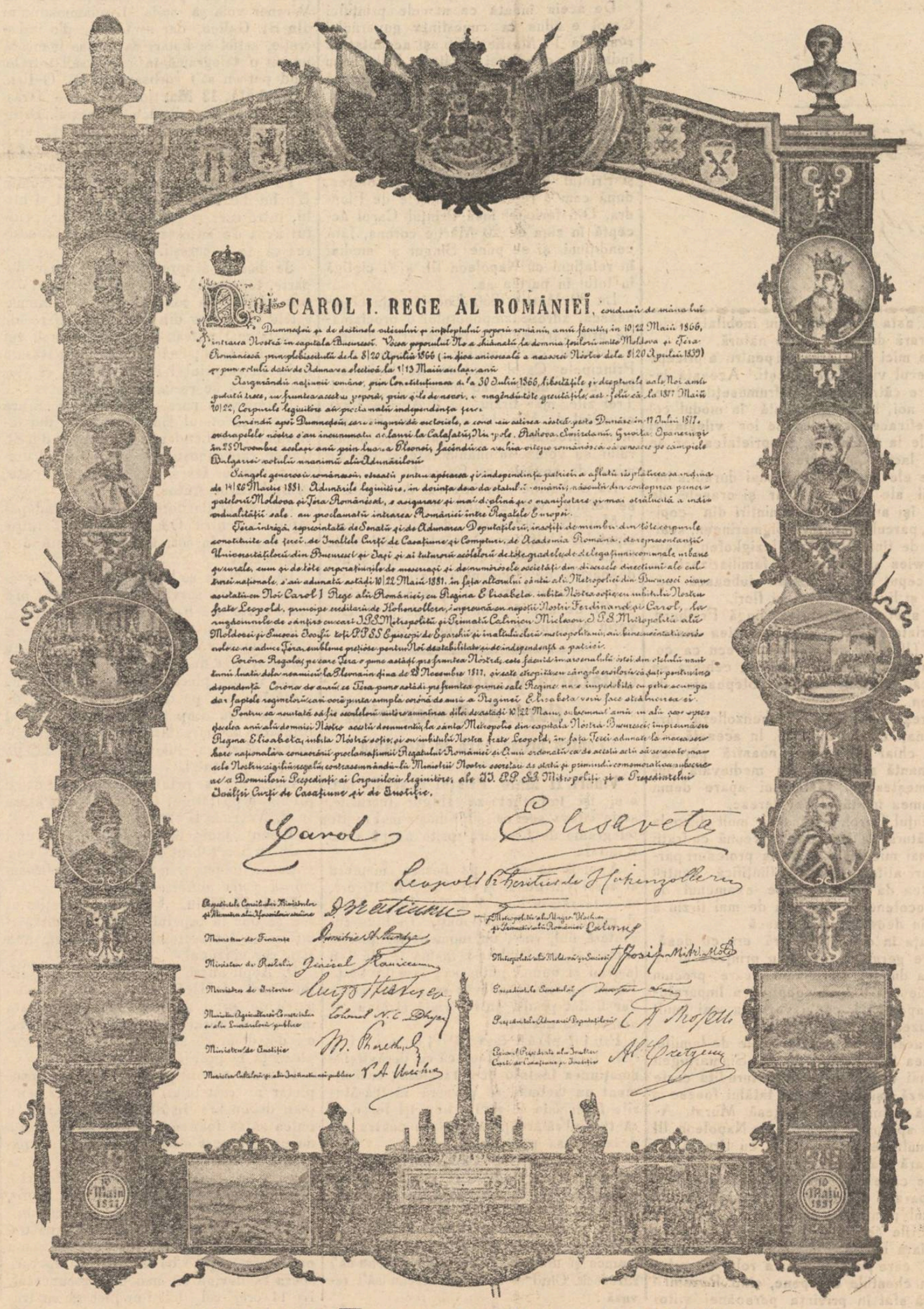

ACTUL COMEMORATIV AL PROCLAMĂREI REGATULUI ROMÂN

„**OPINIA**“ trimete deci astă-zi, odată cu întregul neam romînesc, prinosul și omagiile de venerațiune, admirare și devotament, iubitului și gloriosului nostru Rege, Carol I, exprimîndu-i urările de fericire și viață îndelungată, pentru binele și propășirea scumpei noastre țări.

Acelaș prinos de venerare și admirațiune „**OPINIA**“ aduce și iubitei Sale tovarășe de bucurii și griji, Aceleia care a urmărit cu inima plină de emoțiuni ori ce mișcare, ori-ce acțiune și ori-ce gest al Marelui Său soț, adoratei noastre Regine, companioana de visuri, de idealuri și ambițiuni a Regelui nostru, intima cugetărilor Sale, aceia care întrupează în Ea geniul literar, unit cu bunătatea, iubirea și caritatea personificată.

Căci, dacă Regele nostru cu mintea și cu spada ne-a înălțat țara, iubita și adorata noastră Suverană, Regina poetă Carmen Sylva, ne-a înălțat sufletele, ne-a înduioșat inimele, ne-a inobilat cugetarea, cu nemuritoarea comoară a inimei și a talentului său literar, cu nesecata dragoste către cei mici, săraci și umiliți de soartă.

Să trăiască deci încă mulți ani spre fericirea și înălțarea tot mai sus a patriei noastre.

Lascar Antoniu.

REGELE TÂNER...

Il cunoaștem cu toții numai sub figura severă, gravă și austeră a omului cuminte, preocupat de probleme serioase; cu toate aceste n'au lipsit în tinerețea Lui manifestări de lirism și cine ar putea să ne dee o mărturie mai sigură și mai picantă despre această dacă nu însăși Carmen Sylva? In ale Ei „Memorii“, actualmente în curs de publicație Suverana dezminte legenda că în timpul unei vizite la Curtea de Berlin alunecînd pe o scară a Palatului, Prințul Carol de Hohenzollern ar fi prins-o în brațe.

Alt fel și aiurea au avut loc întâile simpatii și promisiuni.

In grădina botanică și în grădina zoologică Prințul și Princesa se vedeau și se întîlneau mai des. Era sub cerul liber, într'o atmosferă instructivă și amuzantă tot odată; și Prințul Carol păzea pe tînăra Princesă ca nu cum-va s'o zgîrie vr'o,.. momiță îndrăzneață cu care se juca, ascultînd vr'o șoaptă de iubire ori un compliment timid.

Apoi—într'o seară pe cînd princesa se pregătea de concert, princesa mamă i-a-duse știrea cea mare:

—Principele de Romînia a fost aci ca să te ceară în căsătorie.

Viitoarea Regină petrecu o seară de bucurii și frămîntări în același timp, cum e firesc. Prințul a rămas la ea numai o oară și jumatate, plecînd apoi la Paris. Cuvîntul „da“ fusese rostit pe neașteptate, căci Elisaveta de Neuwied avusese vreme numai să spună despre Prințul Carol, din cînd în cînd, că e interesant, că e curagios ori chiar că e...încîntător. Dar pînă la căsătorie mai va! De aceea a petrecut o noapte neliniștită....

„Am avut o noapte grea și cu toate aceste strîngeam în mînă cruciliță de opal pe care mi-o dăruise și mi se părea așa de albă, de curată și de scumpă, ca o făgăduință de lucruri ideale și bune. Din nenorocire fotografia ce-mi dăruise îl arata posomorît, preocupat și 'mi ziceam: dacă-l voiu vedea vr'odată cu o mină așa de acră,—sunt pierdută!“ Am fost logodită numai patru săptămîni, dar mereu înfricoșată, fără să încetez a tremura. De abia înaintea altarului m'am liniștit cu totul și—n'am mai tremurat.“ E drept. Carmen Sylva n'a tremurat nici pe teatrul războiului, unde a stat alăturea de Suveranul viteaz, mîngîind răniții și slăvind în strofe aprinse eroizmul soldaților romîni.

Rodion

Jurămîntul Domnitorului Carol, depus inaintea Camerei la 10 Mai 1866

Jur de a fi credincios legilor terii, de a păzi religiunea României precum și integritatea teritoriului ei și de a domni în Domn constituțional

Je jure d'être fidèle aux lois du pays, de maintenir la religion de la Roumanie ainsi que l'intégrité de son territoire et de gouverner en Prince constitutionnel.

Carol

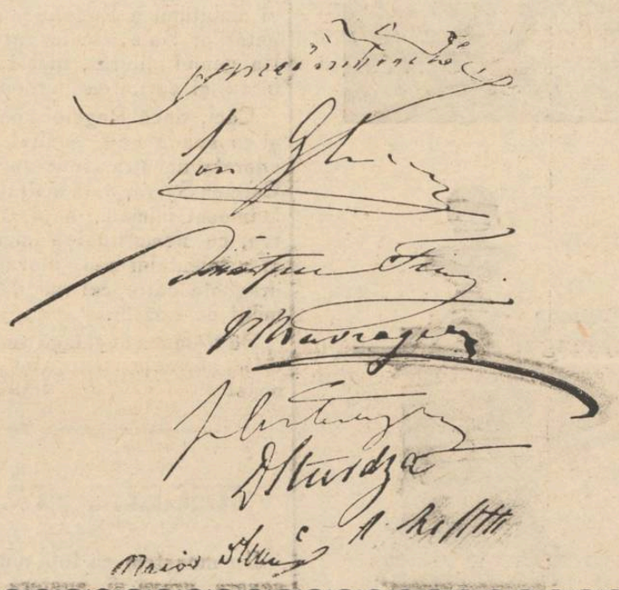

Caracterul Regelui Carol

Regele Carol s a născut la 8—20 Aprilie 1839 ca al doilea fiu al principelui Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen și al soției sale principesa Iosephina, născută principesa de Baden, a căror fericită căsătorie a fost bine cuvîntată cu 6 copii.

Prințul Carol Anton de Hohenzollern scrise odată, cu prilejul candidaturei fiului său, prințul moștenitor, la tronul Spaniei: „nu calitățile familiei noastre impun casei noastre un rol istoric, ci lipsa unor anumite defecte ale altor dinastii". Această apreciere, absolut hotărîtoare, scoate în relief marea valoare a calităților negative.

De la prințul Carol Anton, fii săi moșteniră caracterul mîndru și drept; ca și dînsul fură oameni sănătoși și neafectați, demni și de fapt și ca înfățișare, fără trista particularitate a multor din cei de sus: egoizmul și amorul propriu de castă stăpînitoare. Din potrivă, erau lipsiți de spiritul de castă și de prejudițiile de clasă, de vanitate și grandomanie. In casa prințului Carol Anton și al culturei celei mai înale, Prințul aprecia și exercita așa numitele virtuți cetățenești.

De timpuriu se deșteptă în copii o puternică conștiință a datoriei și o supunere absolută; în castelul de la Sigmaringen domnea modestia de disciplina, simplicitatea, ordinea, prin cari se desvoltă spiritul pietății și al adevăratei religiozități. Pretutindeni se observa influența prințesei, o femee de-o delicateță neobișnuită, și de o sensibilitate rară; o frumoasă solidaritate de familie unea pe toți și în mîndria numelui și rangului aveau și conștiința că tocmai prin aceasta li se impun și datorii mai înalte.

Copiii nu auziră nici odată alt-ceva de cît că cea mai înaltă austrocrație este a minții și inimei și că numai ca oameni pe cît posibil desăvîrșiți, vor fi demni de marele lor nume. Și din punctul de vedere politic, ca și din cel social, prințul Carol Anton a fost un om cu idei liberale, un partizan convins al unirei Germaniei sub conducerea Prusiei și acestui scump ideal jertfi el propria i suveranitaie. in anul 1849.

Viața sufletească a copiilor își avea rădăcina în profunda lor religiositate; pe lîngă asta fu de timpuriu înobilată printr'o rară dragoste către natură.

De mici fură crescuți pentru a pricepe farmecul vieței cîmpenești. Această înclinare către natură și frumusețile ei veșnic noi, le fu întreținută în modul cel mai eficace, prin lungile lor vilegiaturi anuale la Weinburg, proprietatea lor de lîngă lacul Constanța.

De ele se leagă cele mai durabile impresii ale Regelui. Dar și orașele de unde își are primele amintiri din copilărie, parcul și castelul Sigmaringen, scăldate de tînăra Dunăre, Inzigkofen, Krauchenwies și Umkirch, îl familiarizară de la început și-l făcură să iubească pădure și livadă, copaci și flori.

In special la Umkrich, lîngă Freiburg, proprietatea care după moartea mamei sale (1900) îi reveni lui petrecu ca copil minunate zile de vară, la celebra sa bunică, marea ducesă Stephania de Baden.

Firește, prinții de Hohenzollern fură destinați carieri militare. In această privință chiar în vremea noastră părerea dominantă a rămas cam medievală: numai meșteșugul răsboiului apare demn de lumea înaltă și cavaleresc.

Prințul Carol, ținut mai mult timp la învățătură, la Dresda, împreună cu frații săi mai mici, căpăta de la profesori particulari atîta instrucție științifică pentru a putea da ușor și bine examenul de sub-locotenent; educația de mai tîrziu a fost în deosebi militărească.

Viața în casa princiară era cu desăvîrșire germană, de și cu prințesa și cu marea ducesă Stephania, care precum se știe era o fiică adoptivă a Imparatului Napoleon I, copiii vorbeau mai mult franțuzește.

In același timp, ca tradiție de familie, domnea în castelul de la Sigmaringen cel mai viu interes pentru inrudita curte franceză; și de partea tatălui fusese o bunică franceză, o prințesă Murat. Aceste apropiate legături cu Napoleon III mai mult de cît legăturile cu Prusia, îndreptară mai tîrziu soarta prințului Carol pe căile cele mai hotărîtoare.

Imparatul Napoleon, care asistase la botezul prințului Carol, rămase mereu în legăturile cele mai prietenești cu casa princiară hohenzollerniană. De aci urmă că el, care pe atunci juca rolul de arbitru în chestiile europene, cînd Romînii îi cerură sfat în privința persoanei viitorului lor Domnitor, le indică imediat pe tînăra sa rudă.

In deosebi d na Hortense Cornu, devotata prietină a Imparatului, în al cărei salon micile popoare din sud-estul Europei își manifestau dezideratele, a fost aceea care apreciase din vreme calitățile de regent ale prințului Carol, adînca seriozitate și preseverență a firei lui, și l recomandase călduros Impăratului.

Era prietenă cu prințesa Iosephina și-i cunoștea de mici pe toții copiii; recunoscuse cu mult bun simț și caldă compătimire cît de întemeiată era nemulțămirea prințului Carol de viața-i neînsemnată de locotenent în Berlin și de aceia se folosi de cel întăi prilej pentru a i deschide lumea mare a acțiunei.

De la 11 Februarie 1866 până la 8 Mai 1866

Ideia alegerei de Domn a Prințului Carol

După detronarea lui Vodă Cuza, de la 11 Februar 1866, Locotenența Domnească compusă din: Golescu, Catargi și Haralamb și guvernul presidat de Ion Ghica, începură să lucreze pe capete pentru alegerea unui prinț străin, dintr'o familie domnitoare din Europa.

Marele puteri ale Europei erau defavorabile acestei dorințe a poporului nostru de a avea un Domn străin. Trebuia deci o lucrare extraordinară, atît pentru găsirea candidatului, cît mai cu seamă pentru schimbarea acestei opiniuni atît de defavorabilă a Puterilor celor Mari ale Europei, spre a'l putea apoi accepta în momentul cînd va fi găsit și ales.

Cea mai mare dificultate consista în aceea că trebuia găsită o candidatură care să fie agreabilă împaratului Napoleon III, al cărui cuvînt era aproape hotărîtor în această chestiune.

Un candidat în potriva voinței Franței, nu era posibil — din potrivă, guvernul provizor ar fi susținut ori ce candidat ce ar fi propus Napoleon al III-lea.

După ce s'a instigat Parisul—prin Ion Bălăceanu, care representa țara noastră pe lîngă imperiul Francez — lucrurile au mers mai ușor.

Ideia candidaturei Prințului Carol de Hohenzolern — după refusul Comitelui de Flandra—revine Angliei.

De aceia îndată ce numele prințului Carol e adus la cunoștința guvernului romîn la 14 Martie 1866, și acceptat de îndată de către cei din țară, Bălăceanu comunică telegrafic guvernului nostru, că în mod foarte plăcut se poate înfățișa cu acest nume — Carol de Hohenzolern — împaratului Napoleon III, de oare ce se înrudea și cu acest împarat al Franței.

Dificultatea era acum ca să nu refuze și Prințul Carol corona, ce-i se oferea, după cum o refuzase Comitele de Flandra. Din fericire însă Prințul Carol acceptă în ziua de 20 Martie corona, fără condițiuni și se pune Singur și imediat în relațiuni cu Napoleon III, și 'l cîștigă în totul în partea sa.

La 30 Martie 1866, Locotenența Domnească, adresează poporului o proclamație prin care supune la alegerea directă a națiunei, ca Domnitor al Romînilor pe Principele Carol Ludovic de Hohenzolern ce va domni sub numele de Carol I. Trei zile mai tîrziu, la 2 Aprilie 1866, consiliul de Miniștri adresează de asemeni o proclamație, prin care cere poporului să voteze în unanimitate și fără un minut de șovăire, pe Carol I.

La 8 Aprilie — în interval de 6 zile — se termină votarea prin prebiscit, iar la 1 Mai 1866, adunarea deputaților Principatelor Unite, proclamă la rîndul ei de Principe ereditar al României, una și nedespărțită pe Principele Carol.

Iar în ziua de 8 Mai, 1866, —la vrîsta de 27 de ani—Carol I, a pus în T.-Severin piciorul pe pămîntul României.

Călătoria prințului Carol de Hohenzollern

Pentru prima oară în România

Vineri, 11 Maiu Prințul se scoală la 6 ore, își împachetează singur lucrurile, scrie cîteva scrisori și primește mai multe telegrame de felicitare sosite noapte a din Romînia.

Apoi își ia adio dela fiecare membru al casei părintești și se duce, la 10 ore, să'și ia rămas bun și de la dînșii. Tatăl și mama, foarte emoționați, îșî bine cuvîntară fiul, care, un moment își pierdu cumpătul, cînd iubita-i mamă îl dă cu lacrimi și numai putea să'l lase din brațe —i se părea în adevăr ea și cînd acum l'ar fi dat pradă, într'o viață străină, unei soarte nesigure.

Prințul părăsi casa părinților săi; trebuia însă să'și stăpînească cu desăvîrșire emoțiunea înainte de-a încăleca; căci nimeni nu trebuia să citească în trăsăturile feței sale ce rămas bun își luase, și că tînărul călăreț părăsea acum pentru totdeauna casa părintească.

După ce mai îmbrățișă pe fratele seu cel mai tînăr, încălecă și porni din Jägerhat, pentru ultima oară în uniforma prusiană de dragon,—ca și cînd ar fi fost vorba de o plimbare. Sus la fereastră stau părinții privind în urma fiului lor framos și dibaciu, până unde puteau să'l zărească. Cînd și cum mai aveau să'l revază?

El sbură dealungul aleei celei mari, și coti apoi pe drumul spre castelul Benreth, unde se afla fratele său mai mare, prințul moștenitor Leopold.

Pe la ora 11 și jumătate ajunse la castel; după ce salută pe fratele său și familia lui,—găsi acolo și pe sora sa Maria (astăzi contesă de Flandra),—schimbă uniforma prusiană, nu fără emoțiune, cu un costum civil.

Apoi plecă mai departe; princesa moștenitoare Antoaneta și princesa Maria îl însoțiră; cea dintăiu numai până la gară, cealaltă încă cîte-va ceasuri.

Pe la un ceas cei doi frați, impreună cu dama de curte a prinsipesei, d-șoara de Larisch, sosiră în Deatz. La otel unde luară dejunul, prințul întîlni mai mulți ofițeri din regimentul 8 de cuirassieri, cărora trebui să le explice iar prezența sa, pretextînd o escursiune.

Pe la 2 ore porni, pe o ploaie torențială, cu trenul spre Siegburg și cu poșta expresă mai departe spre castelul Ramersdorf, la baronesa Franque. După ce stete puțin și aci, își luă rămas bun și de la sora sa iubită,—căci timpul trecea și el trebuia să sosească la Bonn înainte de plecarea trenului de la 6 ore; o lăntre îl aștepta.

Tocmai în ultimul moment sosi prințul, după ce trecu pe jos în grabă prin oraș, la gară, în vagon se întîlni cu consilierul de cabinet Werner; prințul Carol Anton hotărîse tînărului său fiu pe acest servitor încercat și credincios al casei princiare, ca însoțitor.

Ploua mereu; cufundat în gînduri grele cari îi răpiau somnul și într'o încordată iritare, prințul trecu pe la Mainz și Darmstad și sosi la 12 Maiu la 7 ore dimineața în Freiburg. Aci călători i luară dejunul.

Trecu prin Neu-Basel, Waldshut, Torgi și Zürich, unde prințul ajunse la 2 ore și trase la otelul „la Sabie" lîndă Limmat.

La Zürich camerariul prusian baronul de Mayenfisch, pe care prințul Carol Anton îl trimisese înainte și care avea să'l însoțească dimpreună cu consilierul de cabinet Werner, în această grea călătorie. Servitori prințul nu luase de cît 2 din casa părintească.

Seara în Zürich trecu cu discuția asupra afacerei pașaportului. Cui trebuiau să se adreseze, ca să dobîndească un pașaport elvețian pentru prințul? D. de Werner voia să scrie Landammannului din St. Gallen, dar se temea d'o indiscreție, astfel se hotărî ca să'i se trimeată numai o telegramă în care să'l întrebe cînd puteau să'i vorbească în St. Gallen.

Sîmbătă, 13 Martie. Vremea e iarăși rea; pe la amiazi plouă torențial. Prințul a mers dimineața la biserică, apoi luă dejunul cu însoțitorii săi la *table d'hote* ca să nu atragă atenția asupra sa.

Pe la 2 ore sosi locotenentul romîn Linche din Paris și aduse scrisori și hîrtii, între care și proclamația pe care prințul avea s'o adreseze poporului la sosirea sa în București.

Se discută asupra călătoriei mai departe, îngreuiată și devenită primejdioasă prin indiscreția comisă și prin nenumăratele telegrame din Romînia; afară de aceasta mai puteau deștepta bănuieli cei care'l însoțeau; trebuiau să se găsească mijloace ca prințul să poată face călătoria fără să fie recunoscut.

Intîmplarea pare că voi să ajute. Seara la cină, în otelul Bane, întîlniră, din întîmplare, pe Landammannul Aepli din St. Gallen, care cunoștea pe prințul din Veniburg, unde fusese oaspele tatălui său, prințul Carol Anton.

I se vorbi de dorința de a dobîndi pașaporte pentru Odessa, fără a'l iniția mai departe în secret, și el se arată foarte complezant.

La 14 Maiu se hotărî ca d. de Mayenfisch cu cei 2 servitori și cu cea mai mare parte din bagaj să plece imediat la München, să'și scoată acolo pașaport și să'și urmeze călătoria pentru sine, ca un personaj mai distins.

La 10 ore plecă; și locotenentul Linche plecă înainte, pe cînd prințul și d. de Werner erau ocupați cu deslacerea cifrei prințului de pe rufărie și cu raderea coroanei d'asupra lui C de pe sacul de voiaj al prințului.

După amiazi prințul mai întreprinse o plimbare pe țărmul lacului și plecă seara cu d. Werner la St. Gallen.

Trenul ajunse la orele 10 și prințul trase cu însoțitorul său la un han mic. *Gazetele aduc știrea că Turcia și Rusia vor să ocupe militărește Romînia.*

Luni, 15 Maiu. Prințul și însoțitorul seu se duc la ospelul guvernial, unde inițiază în tot secretul pe Landammannu și îi cer sprijinul.

D. Aepli aflase deja din gazete că prințul Carol de Hohenzollern primise alegerea de prinț al Romîniei și se arată mai puțin mirat de cum s'ar fi așteptat cei doi domni; cu cea mai mare complezență le procură pașaportele.

De oare ce prințul Carol Anton, ca proprietar al castelului Weinburg, era cetățean de onoare în St. Gallen, fiul său putea să se folosească în toată conștiința de un pașaport elvețian. Numele în pașaport fu *Karl Hettingen*, „călătorind la Odessa în afaceri". Cînd i se înscrise semnalmentele—*ochi albaștri, păr negru, nas vulturesc ager, mustăți și barba mijindă pe obraji, statură sveltă*, după dorința prințului se mai însemnă, ca semn particular, o pereche de ochelari cu care spera să devină cît mai de nerecunoscut. La 11 ore, cei doi d-ni plecară cu trenul la Rorschach, unde personalul gărei recunoscu pe prinț; spuse că se întorcea, după un concediu, la Berlin, de oare ce armata prusiană se mobiliza.

Pe la 12 ore luă vaporul spre Lindau. Vaporul abia putu acosta la Lindau din pricina furtunei. Prințul se urcă în tren cu d. de Werner și sosi seara în Augsburg. Pe drum, la Kempten, ninse, deși era luna lui Maiu. La Augsburg, prințul se culcă, îndată după masă.

16 Maiu.—La München, unde ajunse înainte de amiază, i se alăturară iar baronul de Meyenfisch cu servitorii—adică își urmară drumul în acelaș tren; prințul și d. de Werner călătoriau cu clasa II-a. Vremea era rece.

Peste Rosenheim trenul ajunse la Salzburg, granița dintre Bavaria și Austria. La 6 ore seara trenul plecă din Salzburg. Călătoria prin noaptea foarte răcoroasă era chinuitoare pentru prinț și i se părea nesfîrșită.

La 17 Maiu dim la 6 jum. ore, trenul ajunse la Viena. Emoția prințului cresu, văzînd mișcarea uriașă din marea hală a gărei plină cu soldați. Se coborî repede din vagon și se grăbi, învălit în manto, cu sacul de călătorie în mînă spre ieșire. Ajunseră nesuparat, deși trebui să treacă pe lîngă mulți generali austriaci, dintre care pe mulți îi cunoștea din campania de la 1864 din Silesia. Mulțumi lui D-zeu cînd se văzu în fine într'o trăsură de piață. Ajunse apoi la gara la Pestei.

După 2 ore, însoțit de d. de Werner, într'un vagon de cl. II-a plecă. Pe la 11 ore trecu trenul pe la Presburg, apoi zări din depărtare Graz. La Pesta ajunse pe la 5 ore. După ce mîncă, plecă mai departe peste Czegled și Seghedin. Noaptea era rece; în zori de zi călătorii ajunse la Timisoara.

Vineri 18 Maiu.—Dimineața la 9 ore prințul sosește, cu însoțitorii lui, la Baziaș, ultima stație a căi lor ferate austriace. Din cauza transporturilor mari de trupe, care se făcea și pe apă, vapoarele nu mai umblau regulat. Prințul fu condamnat să rămînă 2 zile în acest crășel.

Abia găsiră, prințul și suita lui, un adăpost la un otel murdar. Seara, întreaga societate cină în odaia care servia de restaurant și unde se adunară și funcționarii din Baziaș, care discutau politică. Se vorbi și despre alegerea lui Carol Hohenzollern la tronul Romîniei și mulți se exprimară în chip foarte puțin plăcut despre acest eveniment.

Prințul ascultă cît-va timp convorbirea societății, care'i da foarte multă importanță; apoi se retrase în odaia ce i se dase, spre a dormi.

Sîmbătă 19 Maiu.—Toată ziua prințul scrise scrisori, redactă și telegramele pe care avea de gînd să le expedieze îndată după sosirea sa pe teritoriul romînesc.

Seara întîlni iar în restaurant societatea din ziua trecută, care începu iar o convorbire tot atît de neplăcută.

20 Maiu, Rusaliile, după calendarul apusan. Ziua de serbătoare se anunță plină de speranțe bune tînărului prinț. Vaporul din Belgrad sosi ca să'l ducă pe Dunărea de jos, în noua lui patrie unde'l aștepta serioasa misiune a vieței sale, pe care și-o impusese. Deja de la 8 ore dim. se instală pe vapor. La 9 ore sosi, cu total pe neașteptate, Ion Brătianu, cu trenul accelerat de la Pesta; venea direct din Paris, fără nici o întrerupere. Suita îl înștiință imediat de prezența prințului și îi spuseră că de o camdată trebuia să se prefacă a nu cunoaște de loc pe tînărul prinț. Pe la 10 ore în sfîrșit vaporul porni. Prințul Carol se instală în clasa II-a, cu totul separat de însoțitorii lui și în mijlocul unei societăți din cele mai ordinare. Intre niște sacuri și lăzi de bagaj scrise prințul Romîniei împaratului Francisc Iosif, prin statul căruia tocmai trecuse *incognito*, că a primit coroana romînă fără nici un fel de intenție dușmănoasă față de Austria.

La Orșova, unde călătorii sosiră la 1 și jum, trebuia să treacă pe un vapor mai mic din cauză că apele erau scăzute. Prin Porțile de fier călătorii ajunseră la Virsiorova. Aci prințul ajunse la granița Romîniei Pe la 4 ore se sări Turnu-Severin, cel dintăi oraș romîn!

Nu fără palpitație privi prințul la acest orășel modest. Noua-i patrie era în sfîrșit aci. Abia acum părea a'și veni în fire; abia acum își dete deplină socoteală de marele pas pe care'l făcuse, de greaua răspundere pe care și-o luase,—dar curajul nu și'l pierdu nici de cum!

Pe cînd prințul Carol era cufundat în gîndurile-i grele, vaporul ajunse la puntea de debarcare de la Turnu-Severin. Fără a se preocupa de însoțitorii săi, el voi să părăsească numai de cît vaporul; dar căpitanul îl opri, observîndu-i că biletul îi era pentru Odessa, și întrebîndu-l de ce voia să se scoboare aci. Prințul spuse că voia să se scoboare numai pentru cîte-va ore.

I an Brătianu și locotenentul Linche se apropiaseră și dădeau zor prințului, astfel că sări repede pe puntea de debarcare, părăsind vaporul.

Indată ce ajunse pe uscat, Brătianu scoase pălăria, făcu front în fața prințului seu și îl rugă să se urce în una din trăsurile care stăteau gata. In acele momente prințul auzi pe cine-va exclamînd îndărătul lui: „Pe D-zeu, dacă n'a fost ăsta prințul de Hohenzollern"; era căpitanul vaporului, care din fericire, îl recunoscuse cu un minut mai tîrziu.

Cinci date importante din timpul domniei glorioase a M. S. Regelui

10 MAI 1866

Din prima cuvîntare a Principelui Carol înaintea Camerei.

...Ales de către naţiune spontanietate mi-am părăsit, fără a sta la îndoială şi ţara şi familia, spre a respunde la chemarea acestui popor, care mi-a încredinţat destinele sale. Punînd piciorul pe acest pămînt sacru am şi devenit romîn. Primirea plebiscitului îmi impune mari datorii. Sper că-Mi va fi dat a le îndeplini. Eu vă aduc o inimă leală, cugetări drepte, o voinţă tare de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea patrie şi acel neînvins respect către lege, pe care l'am cules în exemplul a lor Mei.

Cetăţean astă-zi, mîine de va fi nevoe soldat, Eu voi împărtăşi cu D-voastră soarta cea bună ca şi pe cea rea. Din acest moment totul este comun între noi Credeţi în Mine precum Eu cred în Domnia-voastră.

17 DECEMBRIE 1877

Din cuvîntarea Principelui Carol după întoarcerea de la răsboi, rostită naintea Camerei.

...In anul 1866, cînd am pus piciorul pe pămîntul romînesc, am venit mai întăi în mijlocul representaţiunei naţionale, spre a spune ţărei că, din acea zi vom împărtăşi împreună soarta cea bună ca şi pe cea rea. 11 ani au trecut de atunci. Multe greutăţi, multe nevoi am avut de învins.

Locul Meu era de a fi în fruntea oastei spre a apăra moşia romînească, onoarea şi neatărnarea ei. Ţara ştie cum armata şi-a făcut datoria. Sunt mîndru că am fost în capul ei, pe cînd şi-a varsat sîngele pentru independenţa scumpei noastre patrii.

10 MAI 1881

Din cuvîntarea Regelui în Cameră cu ocazia încoronărei.

...Serbarea de azi consacră o epocă de 15 ani plină de lupte grele, de fapte mari.

Stăruinţa naţiunei, vitejia armatei, şi credinţa care am avut'o în bărbăţia poporului au împlinit dorinţele noastre cele mai sfinte prin proclamarea Regatului.

Primesc dar cu mîndrie ca simbol al independenţei şi al ţărei Romîniei această coroană tăiată dintr'un tun stropit cu sîngele vitejilor noştri, sfinţită în biserică.

Ea va fi păstrată ca o comoară preţioasă, amintind momentele grele şi timpurile glorioase ce am străbătut împreună. Pentru regina şi pentru Mine însă, coroana cea mai frumoasă este şi rămîne dragostea şi încrederea poporului pentru care n'avem de cît un gînd: mărirea şi fericirea lui.

10 MAI 1891

Din cuvîntarea Regelui Carol la jubileul de 25 ani de domnie.

...Nepreţuit este pentru mine, că cerul Mi-a dăruit fericirea şi tăria de a conduce un pătrar de secol fără sguduire, pe vremuri adese furtunoase destinele naţiunei. Prin alegerea Mea, Romînia a consfinţit una din dorinţele ei rostite în epoca, redeşteptărei sale naţionale. Era o sfîntă datorie pentru mine de a respunde la chemarea unui popor, care-şi dovedise destoinicia prin păstrarea moşiei strămoşeşti.

In îndeplinirea sarcinei ce am luat am aduso inimă caldă şi o voinţă hotărîtă de a închina toate puterile fericirei Romîniei.

Tînăr şi fără experienţă m'am pus la lucru şi am îmbrăţişat cu ardoare aspiraţiunile ţărei.

Romînia modernă este făcută de Romîni.

10 MAI 1906

Din cuvîntarea Regelui cu ocazia jubileului de 40 ani.

...Cu o vie emoţie şi o adîncă recunoştinţă arunc astă-zi o privire asupra acestui larg şir de ani, străbătut în strînsă unire de simţiri şi de voinţă cu iubitul meu popor—şi mă simt fericit şi mîndru că am răspuns, acum 40 ani, la chemarea lui, primind nobila, dar greaua sarcină de a închina puterile mele la îndeplinirea aspiraţiilor sale.

Nu mă jeluesc de greutăţile ce le-am întîmpinat în cale, nici de ceasurile de întristare, căci le-am împărtăşit cu întreaga naţiune care M'a sprijinit cu credinţa sa şi M'a răsplătit îndoit prin o dragoste nesecată. Din potrivă, toate aceste piedici şi dureri măresc chiar preţul isbîndei noastre.

Da, bine cuvîntată şi rodnică a fost această epocă de renaşterea Romîniei

---

PRIMUL AN DE DOMNIE

— Cîte va date importante —

— 1866 —

11 Februarie.—*Se detronează Domnitorul Cuza. Se institue Locotenenţa Domnească, compusă din General N. Golescu, Col. N. Haralamb şi Lascăr Catargiu — şi se proclamă Domn al Romîniei Comitele de Flandra.*

30 Martie.—*In urma refuzului Comitelui de Flandra, de a primi Corona Romîniei, şi în urma depeşelor primite dela I. Bălăceanu, agentul Romîniei la Paris, Locotenenţa Domnească decide a se supune unui plebiscit alegerea de Domn a Principelui* Carol de Hohenzolern.

8 Aprilie.—*Exact în ziua cînd împlineşte 27 de ani, Principele Carol de Hohenzolern e proclamat prin plebiscit cu 685, 969 voturi pentru şi 224 contra, Domn al Romînici.*

1 Mai.—*Constituanta, votează cu 109 voturi pentru şi 6 abţineri, menţinerea Unirei, şi proclamă la rîndul ei pe Principele Carol I de Domn al Romîniei.*

In aceiaşi zi, principele pleacă din Düsseldorf, către ţara care l'a ales Domn.

8. Mai.—*Principele Carol, pune piciorul pe pămîntul Romîniei, noua sa patrie, sosind în T. Severin.*

10 Mai.—*Principele Carol, îşi face intrarea solemnă în Bucureşti şi se duce în adunarea deputaţilor unde depune jurămîntul.*

11 Mai.—*Adunarea Deputaţilor, votează legea pentru naturalizarea familiei princiare de Hohenzolern, spre a curma orice opunere a Puterilor la recunoaşterea alegerei Principelui Carol.*

12 Mai.— *Armata face jurămîntul de credinţă către Alteţa Sa.*

13 Mai.—*Turcia, protestează la conferinţa puterilor din Paris, contra urcărei pe tron a Principelui Carol, şi refuză a'l recunoaşte ca Domn*

15 Mai.—*Alteţa Sa trimete oraşului Iaşi o telegramă de mulţumire pentru fericitările ce i-a adresat cu ocazia suirei sale pe tron, promiţînd de a reda acestui oraş care a făcut atîtea sacrificii pentru realizarea Unirei toate drepturile ce i se cuvin ca la a doua Capitală a ţărei.*

24 Mai.—*Principele, întruneşte în sala Troului pe toţi ofiţerii cari îi cereau prin tr'o adresă colectivă isgonirea din armată a ofiţerilor compromişi în detronarea lui Cuza, şi după ce accentuă că soldatul trebue să rămînă străin de politică, refuza ori-ce pedepsire a acuzaţilor pe motiv că a venit în ţară să* creeze un viitor, *iar nu ca să judece trecutul.*

30 Iunie.—*Alteţa sa depune jurămîntul pe constituţia, votată de Adunarea Constituantă în ziua de 29 Iunie.*

17 August.—*Alteţa Sa, intră pentru prima oară în Iaşi, a doua capitală a ţărei unde stă pînă la 24 August.*

9 Octombrie.—*Turcia, recunoscînd în fine alegerea Domnului, Carol I pleacă la* Constantinopol *spre a face vizita Sa oficială Sultanului, — unde soseşte la 12 Octombrie şi de unde se întoarce în Bucureşti la 21 Oct.*

15 Noembrie.—*Se deschide prima legislatură cu noua Conztituţie şi prima funcţionare a Senatului care pînă atunci nu exista la noi.*

Căsătoria Regelui cu Elisabeta de Wied

Cum se urcă pe tron prinţul Carol îşi puse în gînd să se însoare. Indată după alegerea sa, d-na Hortense Cornu îi scrisese că în Romînia se doreşte apropiata lui căsătorie, căci ţării îi trebuie pe tron modelul unui prinţ moral şi al unei căsnicii fericite. De asemeni şi prinţul Bismark, încă în prima lui convorbire (Aprilie 1866) îi dăduse sfatul să ceară mîna unei princese înrudite cu casa imperială rusească. Mai tîrziu guvernul prusian interveni direct pentru el, prin mijlocirea ministrului seu la St. Petersburg. In primul loc însă, această chestie era pe mîna tatălui seu, prinţul Carol de Hohenzollern. E în totdeauna greu să găseşti o tovarăşă potrivită pentru un al treilea, fie el chiar fiul teu. Prinţul de coroană al Prusiei, care se interesa foarte de aproape de această chestie a vărului seu, îi scria la 21 Septembrie 1868: „Inainte de toate însă, ar fi neapărat trebuitor, după părerea mea, ca tu în persoană să-ţi alegi logodnica, de oare-ce e lucru ciudat ca altul să'ţi găsească soţie; nici cel mai bun prieten nu poate fi în stare să priceapă gustul tău individual". Mai mulţi ani lucrurile remase în stare de proiect, pînă cînd prinţul se decise să facă o călătorie în vechea lui patrie. Asta se întîmplă în vara anului 1869, după ce printr'o vizită făcută împaratului Alexandru al II în Crimea, îşi lămuri poziţia faţă de Rusia. In acest timp dorul de casă îi era puternic. Plecă iarăşi în călătorie. La Baden-Baden făcu o vizită perechei regale prusiene, aflătoare acolo în viligiatură. Acolo găsi şi pe prinţul de coroană, care puse capăt nehotărîrei prinţului de a alege din diferitele prinţese, pe care i le propunea tatăl seu, în favoarea prinţesei Elisabeta de Wied. Se hotărî prin scris o întîlnire la Köln şi din Paris prinţul se îndreptă grăbit într'acolo pentru a se prezenta alesei. După o convorbire abia de o oră, îi ceru mîna şi în aceiaşi seară se reîntoarse la Paris, ca logodnic al ei.

Imparatul Napoleon aprecie ca foarte politică această unire nepolitică cu o prinţesă dintr'o casă prinţiară germană.

Căsătoria a avut loc după cîte-va săptămîni, în patria renană a prinţesei, la Neuwied. Cîte-va zile după aceea prinţul se reîntoarce în Romînia.

Oaspetele M. S. Regelui

— Prinţul Moştenitor al Germaniei —

Frederic-Wilhelm-Victor-August Ernest de Prusia, prinţ moştenitor al Germaniei, fiul mai mare al Inpăratului Wilhelm, s'a născut în palatul de marmoră de lîngă Postdam la 6 Mai 1882.

E maior în reg. 1 al gărzei infanteriste, ofiţer în reg. de cuirasieri No. 2, în regim „Prinţul regal" de grenadieri No. 1, în regimentul No. 2 al garzei prusiane, în batalionul de infanterie de marină No: 1, în al doilea regiment de grenadieri saxoni No. 101, în regimentul de hulani bavarezi No. 1, în al doilea regiment de infanterie Würtemburgheză No. 120, în regimentul gărzei corpului rus din Petersburg şi comandant al regimentului 14

de dragoni din Rusia mică, e colonel proprietar al regimentului de husari austriaci No. 13 şi maior onorific al regimentului 11 de dragoni spanioli.

Are titlul de rector magnificus al universităţei din Königsberg. S'a căsătorit la Berlin 6 Iunie 1905 cu Cecilie. ducesă Mechlemburg, născută la 20 Sept. 1886. Din acastă căsătorie are 2 copii: Wilhelm-Frederic-Iosif, născută la 4 Iulie 1906 şi Ludovic-Ferdinand-Victor, născut la palatul de marmoră, lîngă Postdam, la 9 Noembrie 1907.

Prinţul moştenitor al Germaniei, a sosit azi dimineaţă în Capitală, spre a prezenta felicitări iubitului nostru Suveran, cu ocazia aniversărei de 70 de ani naşterei Sale.

Informaţii

O scrisoare —In polemica d'ntre federaţia de gimnastică din Bucureşti cu societatea de gimnastică din Iaşi, d. V. Teodoreanu a adresat următoarea scrisoare *„Adevărului"* spre respuns la o scrisoare a secretarului federaţiei:

Domnule Director,

In numărul din 29 Martie al ziarului „Adevărul", e o scrisoare a secretarului Federaţiei Romîne de Gimnastică etc., în care d-sa dă explicaţii asupra constituirei Federaţiunei Romîne de gimnastică din Bucureşti. Aceasta constitue partea primă a scrisorii asupra căreia n'am nimic de zis, de oarece ştiut e acum că avem o Federaţiune Romînă de gimnastică bucureşteană. In partea ultimă a scrisorii însă, d-sa se avîntă în explicaţii, cu privire la diferendul, care a făcut pe societatea de gimnastică romînă din Iaşi, a nu face parte din fedaraţie. Federaţia bucureşteană a găsit de cuviinţă, să aibă o anumită atitudine, faţă de societatea de gimnastică din Iaşi.

Această atitudine nu ne stă în cădere nici mie, nici d-lui secretar al Federaţiei bucureştene, nici chiar prezidentului acelei federaţii, a da o explicaţie, ori vr'o lămurire. Acestea vor veni cu siguranţă din partea adunărei generale a Societăţei de Gimnastică din Iaşi. Felul cum, adunarea noastră, va răspunde Federaţiei bucureştene, o priveşte.

D. Secretar al Federaţiei bucureştene, mai găseşte însă de cuviinţă să se ocupe şi de subscrisul, personal. D-sa afirmă că am vorbit din partea societăţei Romîne de Gimnastică din Iaşi. Regret ca tocmai secretarului congresului, să-i scape din vedere, declaraţia pe care am făcut-o, şi pe care au auzit-o toţi membrii congresului, că am vorbit în calitate de membru al Turnvereinului din Iaşi.

De altfel am şi spus în congres, că nu puteam vorbi, din partea unei societăţi ce nu există în federaţie. Despre cinstea ce au făcut-o congresiştii bucureşteni Iaşului, acordîndu-i favoarea ca 2 membri ai săi să fie toleraţi în congres, Ieşenii, rămîn a recunoscători pentru totdeauna.

Intru cît priveşte atitudinea într'adevăr *generoasă şi extrem de delicată* pe care congresiştii bucureşteni au avut-o.... de a excludo chiar în Iaşi pe Ieşeni, ne vom aduce aminte în totdeauna cu plăcere, de momentele fericite, petrecute împreună cu această memorabilă ocasie. De altmintrelea, e axiomatic, că de un timp încoace, bînduului şi ospitalierului Iaşi, aşa i se respunde.

Vă rog, Domnule Director, a însera aceste cîteva rînduri, pe cari le socotesc, că sînt dator a le da, d-nului secretar al Federaţiunei.. „Bucureştene".

Primiţi etc.

V. Teodoreanu

Diaconul Chesarie Ştefănescu, care a demisionat de la Mitropolie, a fost numit diacon la Episcopia Rîmnicului şi Noului Severin.

La secţia a II-a a Curţei de Casaţie urmează să se judece poimîne, Mercuri, recursul cîrciumarilor în procesul cu Şumuleanu.

Prin decesul lui Al. Botez, fost ajutor de contabil la Spiridonie, următoarele numiri s'au făcut pe ziua de Sîmbătă: d. Al. Voişel în locul decedatului Botez; Gh. Cupărenu, verificator; D. Petrovanu, ordonanţător; Gh. Ştefăniu, ţitor de scripte, cl. II şi Alfons Velciu copist.

Mîine, cu ocazia a 70-oi aniversare a naşterei M. S. Regelui, se va oficia cu o deosebită solemnitate un Te-deum la Mitropolie.

Va oficia I P. S. S. Mitropolitul Pimen şi întregul cler al catedralei. Vor lua parte toate autorităţile şi representanţii puterilor străine.

D. Zamfirescu, plutonier în compania jandarmilor pedeştri, a fost trecut la pensie, pe ziua de 7 Aprilie a. c.

Inainte şi după rezboiu

— Din înaltele ordine de zi a M. S. Regelui către armată —

Oşteni,

A trecut anul de cînd lupta între turci şi creştini pune în primejdie hotarele noastre.

Pentru a le apăra ţara a făcut apel la voi. La glasul ei v'aţi părăsit căminele cu avîntul oamenilor cari au conştiinţa că de la devotamentul lor atîrnă fiinţa statului romîn.

Ostaşi romîni, voi ştiţi cît de mult a suferit patria voastră în timp de peste 200 ani, în care vi se răpiseră mijloacele de a mai apăra bărbăteşte pe cîmpurile de bataie drepturile ei.

Astă-zi aveţi ocaziunea de a arăta din nou vitejia voastră, şi Europa întreagă stă cu ochii ţintiţi spre voi.

Inainte dar, cu inima romînească şi lumea să ne judece după faptele noastre.

Reîncepem astă zi luptele glorioase ale străbunilor.

Armata romînă de şi mică se va distinge, sunt sigur, prin bravura şi disciplina ei. Se va reda ast-fel Romîniei, rangul ce a avut altă-dată şi care i se cuvine între naţiunile europene. Faceţi dar, să fălfăie din nou cu glorie drapelul romînesc pe cîmpul de bătae, unde strămoşii voştri au fost, secoli întregi, apărătorii legei şi ai libertăţii.

Inainte dar, ostaşi romîni, înainte cu bărbăţie, şi în curînd vă veţi întoarce în familiele voastre, în ţara voastră liberă, prin voi înse-vă acoperiţi de aplausele întregei naţiuni.

Carol

Ostaşi,

Străduinţele voastre, nobile şi eroicele suferinţe ce aţi indurat, sacrificiile generoase ce aţi făcut cu sîngele şi cu viaţa voastră, toate acestea au fost răsplătite şi încununate în ziua în care îngrozitoarea Plevnă a căzut înaintea vitejiei voastre, în ziua în care cea mai frumoasă oaste a Sultanului, cel mai ilustru şi brav General al său, Osman biruitorul, au fost biruit şi a depus armele înaintea voastră.

Povestea faptelor măreţe, ale trecutului, voi aţi înbogăţit'o cu povestea faptelor nu mai puţin mari ce aţi săvîrşit, şi cartea veacurilor va păstra, pe neştersele ei foi, numele acestor fapte alături de numele vostru.

In curînd vă veţi întoarce în ţară, purtînd fie-care scris pe peptul său virtutea sa de oştean şi devotamentul său pentru patrie, crucea „Trecerei Dunărei" şi medalie „Apărătorilor Independenţei Romîniei." Atunci cînd veţi ajunge la căminele voastre, în oraşele, satele, şi cătunele în care v'aţi născut, veţi spune părinţilor, fraţiior, rudelor voastre, ce aţi făcut pentru ţară. Bătrînii vă vor asculta amintindu-şi de vremile de mărire ale neamului românesc, de care din moşi strămoşi aţi auzit; tinerii vor vedea în voi exemplul însufleţit al datoriilor lor viitoare; iar măreaţa figură a Romîniei va privi mîndru şi liniştită, că vecinică-i va fi viaţa pe cît va avea fii cu inimi calde şi braţe voinice ca ale voastre.

In numele ţărei, Domnul şi Căpetenia voastră vă mulţumeşte şi vă dă fie cărui din voi sufletească îmbrăţişare a vitejilor.

Dat în Plevna, în 2 Decembrie 1877.

Carol.

Şi la Piatra N., ca şi la Soleşti, s'a oficiat eri cîte un parastas pentru Domniţa Elena Cuza.

— La înmormîntarea de la Soleşti de Sîmbătă, au luat parte toţi ţaranii din satele: Moara grecilor, Valea Rea, Moara Domnească şi din împrejurimele Soleştilor. In dreptul fie-cărui sat, ţaranii ieşau în corpore, în întîmpinarea cortegiului şi cu evlavie îngenunchiau în faţa carului funebru, închinîndu-se.

— La mormîntul, în care au fost depuse rămăşiţele pămînteşti ale Elenei Doamnei, mormînt cu totul simplu, lîngă care se află o cruce de piatră, pe care se află inscripţia: »Catinca Rosetti, încetată din viaţă la 1866",—se va aşeza o placă de marmoră, pe care se va trece data înmormîntărei Domniţei.

— Familia a primit în total 78 de telegrame de condoleanţe.

In Vaslui s'a constituit o societate de muzică corală cu numele de „Lira". Scopul societăţei e propagarea şi desvoltarea gustului muzicei corale printre societari; înalţarea vieţei sociale, dezvoltarea conştiinţei naţionale şi iubirei de religie strămoşească, prin formarea unui cor de diletanţi.

Comitetul societăţei se compune din d-nii: Ilie Mitescu preşedinte, I. Vasiliu vice-preşedinte, Gh. Popovici, D. Romaşcu, A. Deleanu, Gh. Buzdugan şi I. P. Constantinescu, membri; Al. Botez casier, Const. Leeşteanu secretar.

Preşedinte de onoare a societăţei e d-na Lucreţia Ed. Ghica.

Mai mulţi cetăţeni ne roagă să atragem atenţiunea asupra faptului că de vre-o două săptămîni, făcîndu-se nişte săpături, s'a depozitat ţărîna pe trotuar, aşa eă împiedică circulaţia şi dă loc chiar la accidente.

Tot acolo s'au depus şi mai mulţi stîlpi de telegraf, aşa că circulaţia devine imposibilă.

In vederea serbărilor familiare ce se încep astăzi la curtea noastră regală, cu ocazia aniversărei a 70 de ani de la naşterea M. S. Regelui, a sosit seară în Capitală prinţul Carol Anton Frederic Ludovic de Hohenzolern, fratele mai mic al A. S. R. Principele Ferdinand.

Principele Carol Anton Frederic a călătorit până la Cernăuţi într'un vagon obişnuit, iar de aci i s'a pus la dispoziţie vagonul special No. 6 La orele 11 prinţul a sosit la Burdujăni, iar la 12 a sosit cu expresul la Paşcani, iar de aci a luat drumul spre Bucureşti, unde a ajuns la orele 7 şi 25 p. m.

Instrucţia ofiţerilor, în cursul anului, în afară de exerciţiile executate împreună cu trupa, va consista în: jocul de război, lucrări pe hartă, teme pe teren, regulamente şi ordine permamente, călăria şi trageri cu arme.

Ministrul şcoalelor a admis ieri telegrafic, raportul directorului gimnaziului „Alexandru cel bun" ca să închirieze, de la sf. Gheorghe, casa Gheorghiu din strada Albă şi că pînă atunci cursurile să se ţie, trei ore pe zi, după prînz, în localul şcoalei primare Trei-Erachi, iar dimineţile să fie întrebuinţate pentru a face excursiuni.

Reamintim că la 12 April va avea loc reprezentaţia dată de tînărul G. G. Baltă, elev al Conservatorului din Paris.

Eri elevul Suliţă Alexandru, de la gimnaziul „Alexandru cel Bun", pe cînd se preumbla eri pe stradă, i-a venit rău, căzînd în nesimţire.

El a fost dus ci interaat la spitalul Sf. Spiridon.

Ultimele informaţiuni şi telegramele se află publicate în pagina IV.

Ultime informaţii

❑ *Am ajuns, sub acest guvern poporanist şi la confiscarea...* Monitorului Oficial *si iată cum: ieri factorii poştali, umblînd pe la toţi acei, cari sunt abonaţi la* Monitor, *au cerut să li se dee numerile de la 1 April şi până ieri şi —fără a da vre-un raţionament—le-au confiscat.*

In taină se dă următoarea esplicaţie: într'un ultim consiliu de miniştri abonamentul la Monitor *a fost urcat de la 40 la 45 lei anual. Ori, înainte de această urcare, administraţia „oficialului" a primit toate reînoirele de abonamente pe baza de 40 lei — iar acum a ajuns la confiscare ca să poată stoarce cei cinci lei în plus.*

Interesantă procedare!

❑ *Potrivit nouei legi judecătoreşti, secţia IV de la Curtea de Apel din Capitala urma să înceapă a funcţiona de astă-zi. Dar numirile nu s'au făcut, aşa că noua secţie, „reclamată cu insistenţă," nu exista încă.*

❑ **De astă-zi după prînz firul telefonic Iaşi-Bucureşti, credincios vechiului său obicei, s'a deranjat. De aceea n'am putut convorbi la amiază cu corespondentul nostru din Capitală.**

❑ *Un deputat liberal a declarat astăzi că Parlamentul va fi convocat în sesiune extra-ordinară, pe timp de două-zeci zile, pentru votarea convenţiei cu Austria şi legei sanitare.*

❑ *Din nou s'au întrunit fruntaşii liberali ca să se consfătuiască asupra viitorului prefect de poliţie din Iaşi, dar iarăşi fără de nici un rezultat.*

Partea zeflemistă a chestiei este, că nu se ştie dacă d. Săndulescu va fi numit la Curte. D. Săndulescu, care a înţăles că nu mai face de prefect, vrea să se retragă; fruntaşii liberali stărue pentru împlinirea dorinţei prefectului—dar d. Stelian nu vrea să audă de d. Săndulescu. Ministrul justiţiei este un vrăjmaş al prefectului, cu care ar avea şi o chestie personală.

Dacă, pînă 'n cele din urmă, va triumfa ministrul sau liberalii, aceasta se va vedea, cu ocazia mişcărei în magistratură.

❑ *Eri dimineaţă, cu ocazia serviciului liturghiei, s'a oficiat la Mitropolie un parastas pentru odihna sufletului Elenei Doamnei, a cărei înmormîntare s'a făcut alaltăeri la Soleşti.*

Parastasul a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei şi Sucevei, asistat de întregul cler al catedralei.

Au asistat şi reprezentanţii autorităţilor.

❑ *D. M. B. Cantacuzino, ca membru în consiliul de administraţie al spitalului* Caritatea, *a fost însărcinat să ceară tribunalului Suceava să pună spitalul în posesia moşiei Ruginoasa, care, potrivit actului de donaţiune a princesei Moruzzi, va intra in proprietatea spitalului la primul Sf. Gheorghe sau Sf. Dimitrie după decesul Domniţei Elena.*

Moşia Ruginoasa este arendată cu 85 mii lei anual. Epitropia spitalului „Caritatea" are obligaţia să achite, în primul loc, 40,000 lei epitropiei spitalului Rosnov, jud. Neamţ. Suma va fi depusă la casa de depuneri întru cît există proces între moştenitorii colonelului Rosnovanu cu casa şcoalelor.

❑ *Eri cu trenul de 5 şi 55 de Ungheni, a sosit în gara Iaşi 33 vagoane de fin, adică 330 mii de chilograme, comandate de guvern, din Caucazia*

Astăzi administratorii de plasă au început să distribuiască finul sătenilor din judeţ.

❑ D. A. A. Badareu soseşte la Iaşi astă-zi, luni, cu trenul de 11.5 noaptea.

❑ **Comerţul de cereale** —Camera de Comerţ din Iaşi a exprimat Ministerului industriei şi comerţului următoarele deziderate în ce priveşte organizarea comerţului de cereale:

1) Să se ia măsuri ca să se înfiinţeze oboare în fiecare comună sau dacă aceasta nu e posibil cel puţin la centrele mai mari unde comerţul cerealelor este mai dezvoltat, oboarele avînd dreptul a percepe o anumită taxă asupra cerealelor ce se vor introduce în oboare.

2) Reforma introducerei sistemului măsurătoarei pe greutate a cerealelor e folositoare şi va fi primită bine atît de exportatori şi mai ales de săteni

3) Introducerea acestei reforme să fie obligatorie, pentru a se obţine astfel un singur sistem de măsurătoare.

4) Pentru ca sătenilor să nu le lipsească sacii necesari transportărei productelor, suntem de părere ca statul să înfiinţeze depozite de saci la primăriile comunelor rurale sau să dea concesiune fabricilor de pînză de a face depozite, care să închirieze sătenilor saci cu preţ de la 3—5 lei suta de saci pe lună.

5) Pastrarea şi funcţionarea instrumentelor de cîntărit să fie dată în sarcina primăriilor comunelor rurale cari să aibă dreptul a elibera bilete de cîntărit cu caracter oficial.

6) Cîntărirea cerealelor să se facă în mod gratuit iar funcţionarii comunei însărcinaţi cu aceasta să fie retribuiţi cu o anumită sumă provenită din taxa plătită asupra cerealelor ce vor intra în oboare.

7) Sacii să fie plumbuiţi iar plumbul să poarte numărul de ordine arătat în biletul de control.

❑ Zarele din Capitală, şi după ele şi noi, au publicat moartea impegatului de la C. F. R. Gheorghe Cardaş, originar din Iaşi.

Suntem rugaţi de d. Petre Cardaş de asemeni impegat la C. F. R. să desmintim aceasta informaţie privitoare la fratele d-sale, de care ce Gheorghe Cardaş a avut o simplă sincopă, la Spitalul Colţea din Bucureşti, dar din fericire n'a încetat din viaţă.

❑ Cu începere de astăzi şcoalele primare din localitate au început să ţie cursurile numai dimineaţa de la orele 7 şi jumătate la 12 şi jumătate.

❑ Regimentul 13 Ştefan cel Mare a făcut azi manevră de garnizoană pe cîmpul Şorogarilor.

❑ Aflăm cu plăcere că eri a avut loc la biserica Sf. Ştefan, căsătoria d-şoarei Valerie Popp, fica d-lui C. Popp dirigintele oficiului telegrafic central, cu d. Gh. Zavalide, maiştru de muzică.

Felicitări.

❑ Un oare care Leon Fani, din strada Verdeş, a fost internat eri la spitalul israelit, fiind suferind.

La un moment dat Leon Fani, s'a aruncat de la etajul al II-lea, cu gîndul de a se sinuci de. El a scapat însă fără nici o leziune.

❑ Comisiunea de recrutare a judeţului a plecat azi dimineaţă la Ţiganaşi, unde va lucra cîteva zile.

Comisiunea din oraş a început să lucreze la dispărţirea II-a.

❑ **Concentrările de la Şipote.** - Brigada 14 Infanterie va pleca la Şipote, în concentrare, la 7 Iunie şi va sta acolo pînă la 30 Iunie.

Regimentul Ştefan cel mare No. 13, batalionul IV vînători şi regimentul 8 Roşiori vor pleca pe jos, iar regimentele Roman No. 14 şi 8 artilerie, vor pleca cu trenul.

Pe timpul concentrărei hrana va fi cea prevăzută prin tarifa regulamentului serviciului administrativ, cu deosebire că carnea se va da în cantitate de 300 grame. Pîinea o va furniza manutanţa Iaşi.

❑ Anton Rosnovanu a făcut astăzi declaraţie autentică la grefa Curţei, că renunţă a face recurs contra deciziei Secţ. II, care a respins cererea d. Rosnovanu de a se constitui un consiliu judeciar d nei Kogălniceanu.

❑ Artistul P. S. Alexandrescu a fost trecut astă-zi la pensie cu 130 lei lunar.

Aceasta este cea mai mare pensie ce s'a servit vre-odată unui societar al teatrului din Iaşi,. Nici Arceleanu, nici Luchian, nici Luţa Botez, de şi au fost fendatorii societăţei dramatice locale, n'au avut asemenea pensie.

In comitetul teatral se convenise chiar ca pensia să fie de 120 lei, mai ales că în timpul societariatului său, d. Alexandrescu fusese esclus de două ori. Presidentul Buicliu, însă care este coleg de club cu Alexandrescu, a comis micul falş... patriotic şi i-a mărit quantumul stabilit de comitet.

In locul ramas vacant, nu va fi avansat pentru moment, nimeni.

O altă vacanţă urmînd să se producă pînă în toamnă, vor fi avansaţi societari de cl. I: d. Petrone şi d-na Momuleanu, iar în locul lor vor fi numiţi societari de cl. II, domnii Profir şi Radu-Demetrescu.

❑ Eri Duminică 5 Aprilie s'au început în localitate conferenţele generale ale învăţătorilor ajutori şi suplinitori. Conferenţele se ţin în localul şcoalei „Gh. Asache".

Eri dimineaţă s'au ţinut lecţiuni practice cu d-nele Rozina Ciornei, Ana Mancaş şi d. C. Zaharia institutor. S'au făcut lecţii de gramatică şi cetire.

Astă-zi Luni s'au ţinut lecţii de compuuere cu institutorii: Gr. Roiu, Const. Popovici şi Elena Silvestru.

Mîine Marţi se vor ţinea lecţii de religie cu d-nele: Eufrosina Popovici şi d-ra Margareta Gavrilescu, învăţătoare.

Aceste conferenţe sunt prezidate de d. N. Ionescu, revizor şcolar.

❑ D-na Ana Gafencu a fost numită moaşă la Băiceni, în locul decedatei Tarsiţa Ivanovici.

❑ Ni se comunică un certificat al medicului veterinar al comunei Iaşi, care afirmă că nu s'a făcut confiscare la fabrica Noack fiind că jamboanele erau alterate, dar fiind-că ele nu purtau stampila abatorului, ceea ce dovedea că mascurii n'au fost tăiaţi în abator.

❑ JUDICIARE.—La 14 c, la secţia II-a a Curţei, se va judeca apelul lui Leff şi al procurorului în contra sentinţei tribunalului, care a condemnat pe Leff la 1500 lei amendă pentru bancrută simplă.

— La 15 c. la acesaşi secţie, apelurile în chestia despăgubirilor pentru moartea cu prilesul derailărei de la Sîrca, a conducătorului Stingaciu.

❑ O crimă s'a sevârşit Sâmbătă în comuna Cuza-Vodă, din judeţul Roman.

Tănărul V. Racovitză a descarcat 2 focuri de revolver asupra unui gardian şi asupra unui chelar, rănindu-i grav.

In numărul de mâine vom da complecte amănunte.

❑ **Ştiri şcolare.** — Invăţătorul Savel Ciocan, de la şcoala din Căueşti—Roşcani, a fost suspendat, din cauze de fapte grave.

— D. Gh. Munteann a fost numit învăţător suplinitor la şcoala din Bulbucani, în locul învăţătorului Haret Deoghenide, trecut în altă funcţiune.

D-na Cecilia Dabija a fost numită suplinitoare la şcoala din Căueşti-Roşcani, în locul d-lui Savel Ciocan.

— D-nii: Dim. Rotta, învăţător din Ciurea, Const. Popa de la Cogeasca-Veche şi Vasile Mihailescu de la Poeni, au fost numiţi învăţători agricoli ambulanţi pentru judeţul nostru.

❑ **Serbarea cîmpenească de Mai.** —Anul acesta tradiţionala serbare de Mai, pe care societatea de gimnastică din localitate o va organiza, va întrece cu mult, in splendoare, pe cele de pînă acum.

Locul ales este Ciurea, cu încîntătoarele sale poziţii şi privelişti, cari vor contribui şi ele la înfrăţirea, ce în asemenea ocaziuni, se stabileşte între oraşeni şi ţărani, dar mai mult această înfrăţire va fi şi mai întărită, prin aceea că se va spori prin focul ce se va revarsa din sufletele înălţate pînă la cel mai curat şi mai ideal simţimînt, acel al iubirei de neam, întrupat în sărbătorirea vitejilor din Ciurea, cari şi-au perdut viaţa pentru independenţa ţării, pentru care sunt demni de vrednică răsplată.

Un falnic monument comemorativ al acestor bravi ostaşi ai ţării, va fi desvălit în entuziasmul şi admiraţia tuturora, cari-şi vor pleca cu evlavie capetele înaintea acestei trufaşe răsplate, iar ca semn de adevărat respect pentru memoria acestor bravi, trupele din Iaşi vor defila, în sunet de fanfare pe dinaintea monumentului.

Pentru toate aceste pregătiri premergătoare s'a constituit un comitet, care în acest scop s'a şi întrunit eri Duminică 5 Aprilie, orele 10 jum., în saloanele societăţei de gimnastică, sport şi muzică, la care au luat parte d-nii: Colonel Renescu, Maior Petala, Rote, învăţător din Ciurea, Drăghici-Ciurea, V. Teodoreanu, Bartolomeu-Ciurea, Osvald Racovitză, Dimitrie Brudea, P. Constantini etc., luînd mai multe hotărîri.

❑ **Anunţăm cetitorilor noştri că numărul de mîni al „Opiniei" va continea de asemenea numeroase ilustraţiuni de actualitate, precum şi articole festive privitoare la jubileul M. S. Regelui, cu descrierea serbărilor din Capitală.**

❑ S. S. Andrieş Apolon, parohul bisericei ziua Crucei, a fost numit subproteeru al jud. Iaşi.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 5 Aprilie.

Sosirea Kronprinzului

Bucureşti.—Astă-zi la orele 11 dimineaţă a sosit în Bucureşti moştenitorul tronului Germaniei, însoţit de următoarea suită: generalul von Schenk, adjutant al Impăratului; loct. colonelul von Oppen, adjutant al Kronprinzului; colonel von Behr, contele Bismark—Bohlen, mareşalul Curţei Prinţului; colonel-doctor Wedemann, doctor particular al prinţului; d. Sommer, secretarul cancelariei princiare.

Delegaţi speciali ai M. S. Impăratului: generalul cavaler Marshall; colonelul von Heineccius; colonelul conte von Roedern şi loct.-colonelul von Schweitz und Krain.

In programul de recepţie a intervenit schimbarea, că nu M. S. Regele, ci M. S. Regina, a ieşit la gară în întimpinarea Augustului oaspe. A. S. Imperială şi Regală a sărutat mîna Reginei şi s'a îmbrăţişat cu A. S. R. Principele Ferdinand. După aceea cortegiul s-a format ast-fel: 1) un escadron de jandarmi; 2) trăsura cu M. S. Regina şi A. S. Imperială şi Regală; 3) trăsura cu principii moştenitori; 4) un escadron de jandarmi; 5) trăsura generaluiui von Schenk, adjutantul M. S. Imparatului cu generalul Wartiade, ataşat pe lîngă A. S Imperială; 6) trăsura generalului cavaler Marshall, delegat special al Impăratului, cu d. general Mavrocordato, şeful casei militare şi mareşal al Curţei noastre; 7) trăsura generalului Heineccius cu d. general Robescu; 8) landoul colonelului conte v. Roedern, contelui Bismark-Bohlen şi comandorului Graţoski; 9) londourile cu toţi ceilalţi din suită.

Moştenitorul Germaniei a fost călduros aclamat. El fu întimpinat la Palat de M. S. Regele.

La ora 1 a avut loc un dineu intim la Palat.

Pe la orele 2 a făcut o preumblare, în jurul Capitalei, în automobil, întovărăşit de A. S. R. Prinţul Ferdinand.

La ora 5 Augustul oaspe va vizita „Vatra Luminoasă". La ora 7 are loc un mare dineu, la Palaat, la care va asista şi: suita A. S. primul ministru şi ministrul plenipotenţiar al Germaniei în Bucureşti.

Situaţia gravă din Turcia

Constantinopol.—Monitorul Oficial într'un supliment, publică o depeşă circulară către vilaetele Salonic, Monastir, Uescub Andrianopol şi Ianina, prin care se desmint toate ştirile alarmante.

Toată lumea şi însuşi Sultanul au jurat că vor păzi constituţia,

Scopul nostru al tuturora este de a salva naţiunea şi Patria.

*

Salonic.—Trupele întrunite de la Salonic şi Andrianopol au trecut pe la Ceatalcea şi s'au apropiat de San Stefano.

*

Constantinopol.— „Levantherald" află că spre salvarea patriei constituţionale, asociaţia ulemalelor, comitetul jurul turc, uniunea liberală, comitetele armeneşti precum şi asociaţiile albaneză, bulgară, greacă şi curde şi în fine 18 ziare turceşti, au format o uniune otomană şi au publicat un program.

*

Paris.—Ambasada Turcă din Paris este ofi ial informată că un acord a intervenit asupra tuturor punctelor în litigiu, între turcia şi Bulgaria şi că semnarea protocolului este eminentă.

Sofia.—Agitaţ a în popor şi mai ales printre ofiţeri în favoarea uneĭ intervenţii a Bulgariei în Turcia continuă a creşte.

Regele Ferdinand a primit eri în audienţă de mai multe ore pe agentul diplomatic rus.

*

Salonic.—Până acum au plecat de aci şi dih Serres 5 trenuri militare la Muradli.

S'au încarcat 6 baterii di tunuri cu tragere repede.

Din izvor bine informat se asigură că corpul 3 de armată trimete 15 aatalioane, un batalion de vînători. o companie de mitralii două escadroane de cavalerie, un batalion de artiler.e de munte.

*

Constantinopol.—După ultimile ştiri ofiţerii juni-turci din districtele aparţinînd corpurilor de Salonic şi Andrianopol fiind stăpîni pé situaţie, supraveghează serviciul telegrafic şi menţin ordinea care nu a fost turburată nicăiri.

Consiliul comunal al Vienei

Viena. — Astăzi consiliul comunal s'a dus, în mijlocul unei asistenţe enorme să prezinte Imparatului Frantz Iosef, omagiile populaţiei vieneze pentru menţinerea păcei.

Răspunzînd discursului primarului Lueger, Imparatul a mulţumit în mod foarte cordial pentru aceste omagii şi a declarat: „Timpurile serioase au trecut. Am fost satisfăcut de a vedea că patriotismul întregei populaţiuni a monarhiei, precum şi devotamentul bravei mele armate, inspirată de cel mai bun spirit, mi-au dat un puternic sprijin şi putinţa de a menţine pacea, căci chiar un resboiu drept e şi fatal şi cere multe jertfe".

Untdelemnul de masline

Extra virge garantie pure
Surfine " "
— Din celebra fabrică franceză —
HENRI PELLISSIER
Aix en Provence
— MARCA 3 ETOILES —

Se poate comanda la *singurul* representant pentru toată Romînia:
Inginer Myron Terdiman
Iaşi—Strada Ştefan cel Mare 29

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.
Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.
A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.
A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

Anibal I. Ciurea
AVOCAT
Strada Muzelor No. 6.

Se caută un local cu chirie, avînd trei patru încăperi, fără etaj, mai mari, situat pe linia tramvaiului din str. Sărărie şi Păcurari. A se adresa la administraţia ziarului.

CABINETUL DENTISTIC
—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —
D-rii med. H. şi M. Pekelman
(2 săli de operaţie)
— Strada Alexandri No. 3 —

Se efectuează *orice operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor*: Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.
Precum şi *cele mai moderne lucrări de proteză dentară*: coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, dinţi cu şurubi; etc.

80.000 lei, de dat cu ipotecă în moşie, după Creditul rural, în condiţiuni avantagioase. Lămuriri sub **C. R.** la ziar.

ANUNCIU

CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, avînd 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc.. sunt şi de vânzare şi de închiriat.
Doritorii a se adresa la proprietar.

Tipografia H. GOLDNER—Iaşi

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 696 — Mercuri 8 Aprilie 1909

SERBARILE DE AZI

Intâiul Rege al României

UN DISCURS al D-lui TAKE IONESCU

Contemporani, greu ne dăm seamă de însemnătatea celor care s'au împlinit. Patru zeci de ani de Domnie ai primului Rege al României. Urmaşi de urmaşi de ai noştri, trudindu-se să pătrunză sufletul vremilor din trecut, se vor întreba de sigur: ce au trebuit să simtă în 10 Mai 1906, strămoşii cari au avut norocul să fie martori ai unui astfel de ceas în viaţa neamului, şi toate vorbele noastre se vor părea vorbe prea sarbede pentru măreţia zilei.

Nu avem vreme să înşirăm faptele Majestăţei Sale în aceşti 40 de ani; ar fi să socotim toată propăşirea şi toată slava României moderne.

Nu avem vreme să spunem multe, nici măcar despre acea parte a muncii Regelui, care priveşte aşezămîntul financiar al ţărei. Cine nu ştie că buna rînduială financiară a fost una din ţintele lui de căpitenie şi că, în toate cîte s'au făcut, în toate vremile şi în toate împrejurările pentru temeinica aşezare a finanţelor României, partea Majestăţei Sale este, fără de asămănare, cea care atîrnă mai greu.

Mai mare şi decît opera militară, şi decît opera economică, şi decît opera financiară a Majestăţei Sale, este opera care a constituit însăşi menirea cu care a descălicat de la isvoarele Dunărei în Patria noastră, acum 40 de ani.

Implantarea ideei monarchice în conştiinţa poporului romîn, aceasta este opera de căpetenie a celor 40 de ani din urmă.

Dacă sunt ţări în cari oamenii pot să stea încă la gînduri asupra celei mai bune forme de guvern, nu este om cu minte sănătoasă şi cu dragoste adevărată pentru acest neam, care să nu simtă că pentru noi monarhia este condiţia esenţială pentru garantarea prezentului şi asigurarea viitorului.

Intr'o ţară cu o istorie aşa de cernită de sfăşierile interne şi de ciocnirea deşărtăciunilor, la un popor aşa de lesne crezător şi aşa de escitabil, monarhia, care asigură statornicia ţelurilor şi continuitatea mijloacelor, era singura temelie pe care se putea clădi cu folos şi cu temeiu.

Ca să se implanteze ideea monarhică în masele profunde ale naţiunei, cari nu pot cuprinde ideile decît intrupate în fiinţe vii, trebuia ca Intemeietorul Dinastiei să fie Alesul dintre toţi, împodobit cu toate virtuţile şi ale barbatului de stat şi ale omului.

Soarta binevoitoare cu noi ne-a trimes pe alesul dintre aleşi.

Virtuţile Majestăţei Sale au înf pt cît mai adînci rădăcinile ideei monarhice în conştiinţa naţiunei. Intăiul Rege al României, în cel mai larg şi mai înalt înţeles al cuvîntului, într'adevăr a creat monarhia, nu numai în organismul Statului dar şi în minţile şi inimele supuşilor.....

Toate faptele mari de sub Domnia sa de pînă acum, toate faptele mari din mulţi ani de aci înainte, cari nădăjduim cu toţii că vor fi daţi Majestăţei Sale, toate, cu vremea, vor putea fi comparate cu alte fapte mari, pe cari istoria ni le păstrează în tainele ei nepătrunse.

Toate, însă, ori cît de mari şi ori cînd vor veni, tot pe ideea monarhică se vor bizui, tot pe munca Regelui Carol se vor întemeia.

Şi astfel, aceşti 40 de ani vor străluci nu numai prin propria lor glorie, dar şi prin aceea a vremurilor care au să vie.

Ţara întreagă simte cît datoreşte întăiului ei Rege. De aceea l-a dat şi l dă şi credinţă neşovăită şi devotament neţărmurit. Celor cari, prin felul dregătoriilor lor, au avut şi norocul ca să vadă cu ochii dincolo de zalele în cari nu pot să nu se îmbrace toţi conducătorii de State şi să cunoască sub aureola Regelui făptura omenească, cu bunătatea ei nesfărşită, izvor al acelei puteri de iertare, care mai mult decît ori ce apropie pe om de divinitate, cu îngăduinţă pentru greşelile altora, cu atît mai largă cu cît ştie că nu a avut şi nu poate să aibă nevoie de nici o îngăduinţă, cu acea simpatie adîncă pentru toate durerile omeneşti,—acelora să le fie ertat ca, pe lîngă admiraţia, devotamentul şi credinţa către Rege, să adauge şi o adevarată dragoste omenească, acea dragoste care este aceiaşi şi pe treptele tronului ca şi în coliba ţăranului, şi care, împreună cu împlinirea datoriei, constitue adevărata comoară a vieţei.

De aceea nouă tuturor, tuturor colaboratorilor Majestăţei Sale, dela cei mai de sus până la cei din urmă, — căci în munca Lui munca tuturor s'a topit,— să ne fie bucurie convingerea că faima va uita numele noastre ale tuturor, şi nu va păstra decît unul: pe acel al Regelui Carol.

FAMILIA REGALA

Adevarata iubire de Patrie se măsoară prin jertfă. Jertfa trupească e mare, dar nu cere decît o clipă. Jertfa sufletească este mai grea, fiind-că se petrece în întreaga noastră vieaţă. Să ne fie uşoară, fiind-că renunţînd la personalitatea noastră, în realitate ne înălţăm.

Să ne simţim nu scăzuţi, dar măriţi, cînd ne gîndim că despre noi istoria nu va spune de cît un lucru:

Au fost din vremea lui Carol I, au slujit sub Carol I. Căci aceasta va rămîne, domnilor, cea mai mare dintre cinste.

Să trăiască M. S. Regele.

Să trăiască M. S. Regina.

Să trăiască A. A. L. L. R. R. Principele şi Principesa României cu întreaga Lor Familie.

M. S. REGELE şi IEŞENII

Din diferitele acte ale M. S, Regelui, prin care şi-a aratat solicitudinea şi dragostea sa pentru ieşeni, în cursul domniei de 43 ani, vom aminti aci de două fapte mai importante.

Primul este din timpul rezboiului. Se ştie că în noaptea de 27 spre 28 August 1877 regimentul 13 Dorobanţi din Iaşi a executat cu multă bravură un atac asupra unui retranşament turcesc, pe care l'a luat şi l'a menţinut, cu toate încercările desperate ale Turcilor de a'l relua.

Cu acest atac victorios al regimentului din Iaşi, s'a început apoi seria de lupte, cari toate au fost încoronate cu succes în rezboiu şi a asigurat independenţa ţărei.

Imparatul Rusiei a exprimat a doua zi—29 August 1877 — felicitări Domnitorului Carol, pentru vitejia regimentului 13 din Iaşi, iar pe principele Lapuşin, aghiotantul Ţarului, Imparatul l'a însărcinat să meargă în liniile romîne şi să transmită regimentului 13 felicitări, ordonînd a se distribui soldaţilor ce luaseră parte la luptă, 50 de decoraţii ale ordinului „Sf. Gheorghe".

Domnitorul Carol a decorat steagul regimentului 13 Dorobanţi cu crucea ordinului „Steaua Romîniei".

In ziua de 31 Decembrie, după terminarea gloriosului rezboiu, care a adus independenţa şi regalitatea ţărei, Domnitorul Carol a făcut a se săvîrşi în sala Tronului ceremonia decorărei steagului acestui regiment. Cu această ocaziune Domnitorul a rostit următoarele cuvinte:

„Regimentul 13 a meritat prin bravura sa cea mai mai mare distincţiune.

Steaua României pe drapelul Vostru va aminti pururea că Dorobanţii din Iaşi au fost cei dintîi care au dat piept cu duşmanul.

La 27 August am avut ocaziunea a admira vitejia voastră, pe care niciodată nu o voiu uita.

Intoarceţi-vă acum în â II a Capitală a Romîniei, care poate fi mîndră de voi.

Trăiască bravul regiment al 13-lea.

*

Al doilea act este proclamaţiunea pe care Domnitorul Carol o adresează cetăţenilor ieşeni în ziua de 23 August 1866, cu prilejul primei sale vizite în Iaşi.

Domnitorul a sosit în Iaşi în ziua de 18 August şi în discursul său promite strămutarea şcoalei militare şi a Curţei de Casaţie, pe care se ştie că Senatul, un an mai tîrziu, la 30 Martie 1867 a respins proectul de lege referitor la această strămutare.

Inainte de a pleca Domnitorul a a adresat această proclamaţiune:

Cetăţeni ieşeni,

„Adînc pătruns de primirea voastră entuziastă, Eu vin a vă reînoi încredinţarea că sentimentele voastre cele afectuase au străbătut puternic în inima Mea şi nu se va şterge nici odată. — Realizarea promisiunilor ce v'am făcut va fi una din cele mai stăruitoare. Să sperăm că la viitoarea mea călătorie, cînd Eu voi putea sta mai îndelung timp între voi, parte mare din suferinţele voastre vor fi uşurate şi că cu ajutorul Celui a tot Puternic şi cu stăruinţe comune, noi vom putea face a reînvia în curînd antica prosperitate a patriei noastre.

Descentralizarea administrativă va satisface a doua Mea Capitală şi contopirea intereselor materiale va cimenta marele act al Unirei politice cu generoasele voastre dorinţi".

Dată în a doua Mea reşedinţă, Iaşi, 13 August 1866.

CAROL

Regina despre Rege

De cînd se cunoşteau.—Princesa de Neuwid şi Carol de Hohenzollern.—Tinereţe şi dragoste.—Epoca de romantism. Solemnul „da".—Emoţiunile dintăiu.—Logodna şi căsătoria.

De multe ori, în activitatea ei publicistică şi literară, Carmen Sylva a avut ocazia de a scrie, despre Augustul Ei soţ cu care a împărtăşit o viaţă de muncă, de izbînzi şi de renume, complectîndu-şi reciproc personalităţile şi faima.

Dintre multele pagini credem că cea de mai jos cuprinsă în volumul: „Colţul penaţilor mei" este extrem de interesantă şi o reproducem, pentru a întregi puţinele citaţiuni făcute eri în articolul „Regele tînăr".

Acesta e, fără îndoială, documentul cel mai autentic asupra logodirii şi căsătoriei Suveranilor în anul 1868:

...„M'am bucurat foarte mult să revăd pe tînărul Principe, căci cu opt ani în urmă, îl văzusem mai de multe ori în Berlin, unde n'a reuşit atunci să mă rîdice—cum povestea o legendă—cînd am

alunecat pe o scară sărind în urma Reginei.

M'am sculat eu singură numai de cît. Căci pe vremea aceea eu nu mă lăsam ajutată de nici un tînăr nici nu lăsam să mă atingă. Eram independentă la culme și sfioasă până la sălbătăcie!

„De ce erai oare așa de sălbatecă?" îmi zise Regele, cînd i-am adus aminte de scena aceea.

M'am interesat însă de acest tînăr Principe, pentru că purtarea lui mi se părea curagioasă și gîndul de a se jertfi pentru un popor tînăr era caveresc și mărinimos.

Apoi iubiam cu entuziasm pe mama lui și pe sora lui cu dragoste adîncă. Petrecusem copilăria împreună. Voiam dar bucuros să vorbesc cu inima curată cu Principele străin și prilej pentru aceasta mi-a fost dat în deajuns.

Mama mea rămase în urmă cu ceilalți, iar noi amîndoi mergeam mereu înainte timp de două ceasuri, vorbind despre multe lucruri.

Imi aduc aminte că i-am spus între altele că are vederi machiavelice. Din grădina botanică ne-am dus în grădina zoologică unde căutam mereu momițele; acestea însă se mutase atunci în cartierul de iarnă. „Să nu cumva să dee mîna momiței!" zise Prințul către mama mea văzîndu-mă că pun un deget în palma mică și slăbănogă a unei momițe mici.

In sfîrșit ne urcăm în trăsură și eu am exclamat: „Dar e un om încîntător, Principele de Romînia! Ai cu cine sta de vorbă!" Mama mea nu zise nimic.

... Acum trebuia să plecăm, căci era tocmai vremea să ne îmbrăcăm pentru concert. M'am și îmbrăcat în grabă; aveam o rochie nouă așa de frumoasă, un japon albastru de desupt și pe deasupra arancată o rochie albă de matasă, cu mici floricele, tăiate în patru colțuri, foarte frumoase! Mi se părea că n'am mai avut ceva așa de drăguț! Dar iată că pe cînd mă gîndeam, îsi făcu intrarea de odată, Principele de Romînia și sta și sta și sta! Eu îmi eam perdusem răbdarea; îmi încheiasem și mănușele cînd plecă însfîrșit. Eu am intrat ca vîntul: „Dar mamă, vream să spun: dar mamă, nu te-ai îmbrăcat încă de loc!" O ciudată expresie pe fața mamei mele, făcu să încremenească cuvîntul pe buzele mele. Ea începu să se plimbe după mine în sus și în jos și-mi zise:

„Principele de Romînia a fost adinioarea aici și te-a cerut în căsătorie!" Am făcut o mină curioasă, așa că mama se aștepta se audă obișnuitul „nu" cu care răspundeam fiecărui candidat; eu însă am răspuns numai atît: „Așa de grabă?" Căci îmi ziceam: pe mine doar nu mă cunoaște măcar; el vrea dară numai o femee care să-i poată ajuta; a auzit despre buna mea educațiune, altă ceva nu știe despre mine; dragă nu-i sunt cîtuși de puțin.

Și toate cîte alergă și fluieră cuiva prin creeri în asemenea momente. Mama mea însă prinse a-mi povesti ce-i spusese el și cum era în căutarea unei tovarășe, care să poată împărtăși cu dînsul greaua misiune, care să muncească tot așa de bucuros, ca el, să vroiască a purta pe umeri jumătate din îndatoririle lui și celelalte.

Mama scrise două vorbe doamnei S. humann, ca să nu ne mai aștepte la concert, căci eu m'am logodit chiar acum! Da, el s'a reîntors și eu fui chemată; un moment m'am rezemat de stîlpul ușei ca să nu cad, apoi m'am apropiat de el și-i întinsei mîna pe care o sărută. Eu atinsei ușor cu buzele părul de pe fruntea lui și pare că i-aș fi spus: „Mă fasi mîndră și umilă în același timp" Eu, firește, nu mai știu nimic despre așa ceva, dar mama a păstrat vorbele în inima ei și le-a scris pe o fotografie a mea trimisă lui.

El rămase numai un ceas și jumătate, căci venise din Paris și trebuia să se reîntoarcă în aceiași seară la Paris. Cît timp el era colo, lîngă mine și-mi vorbia despre chemarea mea, despre mărimea misiunei mele, și despre greutatea acesteia, totul mergea de minune, iar eu eram molipsită de entuziasmul lui și gata să fac cu dragă inimă toate cîte le cerea de le mine. Fiindcă munca era pentru mine bunul cel mai prețios în lume, nu puteam să găsesc atîta de lucru, cît îmi plăcea! Cum a plecat însă căzu o noapte grea peste mine.

Mă cuprinse atunci o adevărată groază de moarte. Nu mai eram doară așa de tînără—aveam aproape două-zeci și șase de ani și văzusem multe în lume, aveam îndărătul meu o viață bogată, frumoasă și grea, dar să fiu legată, eu care nici odată n'am vrut s'aud ceva de măritiș, care mă aratam brutală cu ori care, ce de departe chiar, avea aerul unui candidat!... Și iată că am zis „da" fără să cunosc, fără să știu pe cine luam în căsătorie, numai pentru că adoram pe mama lui, numai pentru că citisem în ziare că era un tînăr Principe foarte vrednic!"

R.

O CUGETARE A REGINEI

Nu există de cît o fericire: datoria.
Nu există de cît o mîngăiere munca.
Nu există de cît o plăcere: frumosul.

O CUGETARE A REGELUI

Caracterele mai mult de cît talentele hotărăsc soarta popoarelor și forța morală numai, le poate apara de învingere și nimicire.

OAMENI ȘI LUCRURI

SUVERANII SCRIITORI

Despre Regina Elisabeta a Romîniei e o banalitate să afirmăm că e o mare scriitoare. Reputațiunea Carmen Sylvei este universală și convingerea noastră e că situația Ei de Regină n'a contribuit la făurirea acestei întinse faime, ci că—din potrivă—ca simplă muritoare ar fi ajuns, cu uriașul talent ce posedă, la o apreciere și mai bine meritată. Scriitori ca Lew Tolstoi și ca Pierre Loti, l'au adus laude și admirațiune: operile au fost traduse și cetite în aproape toate limbele europene.

Mai puțin explicabilă poate părea unora chestiunea talentului literar al Regelui Carol.

Despre așa ceva s'a vorbit puțin, nu s'a vorbit aproape de loc și cu toate aceste nu încape îndoială că Suveranul Romîniei va fi prenumerat în viitor, nu numai printre cei mai însemnați reprezentanți ai Casei de Hohenzollern, nu numai printre inteligențile cele mai mari și printre caracterele cele mai oțelite, dar și printre puținii Suverani cari au lăsat dovezi de mari aptitudini literare.

„Memoriile" Regelui—nepublicate pînă acum de cît în parte—formează nu numai o însemnată operă de istorie și de autobiografie, un izvor nesecat de fapte și întîmplări, dar se disting și printr'un plan și printr'un stil de adevărat scriitor, care știe să dee lucrării toată puterea de suggestiune, știe să dee lucrurilor trăite, toată puterea de evocare. In chestiuni de „Memorii" publicul discută tot deauna paternitatea literară. S'a zis că d-rul Kremnitz și Mite Kremnitz sunt autorii „Memoriilor".

Dar ele aparțin negreșit autorului lor firesc,—Regelui însuși.

Discursurile Suveranului la Academie și la inaugurări de instituțiuni culturale vor rămînea pagini alese de literatură, toate avînd nota lor proprie, toate purtînd pecetea unei personalități și a unei concepțiuni originale.

Inițiativa Regelui pentru întocmirea mului Dicționar al limbei romîne dovedește de asemenea că departe de a fi indiferent față de literatură—cum se credea de unii, Suveranul prețuiește însemnătatea ei și a fost printre cei dintâiu cari au vrut să i asigure o expresiune clasică prin cristalizarea limbei în formele nepieritoare la care au înălțat-o marii noștri scriitori.

Rodion

Din primii zece ani de Domnie
1867—1877
Cîte-va date mai importante

27 Ianuarie. Principele Frederic de Hohenzollern, fratele cel mai mic al Domnului, sosește pentru prima oară în București, pentru a vizita pe Domnitor—și pleacă din București la 18 Martie.

30 Martie. *Senatul respinge strămutarea Curței de Casație la Iași* propusă de Domnitor cu ocazia vizitei sale în Iași.

1 Aprilie. Prinsipele Mihail III Obrenovici, Principele Serbiei, sosește în București pentru a vizita pe Domnitor.

1 Iunie. De asemeni, sosește în București trimisul extraordinar al Muntenegrului, Radovici, cari îi aduce felicitări de urcare pe tron.

2 Iunie. Consiliul de Miniștri refuză Principelui Cuza, permisiunea de a se întoarce în țară.

8 Iulie. Se oprește întrunirea separatistă din Roman, provocată de Grigore Sturza, N. Ceaur-Aslan și alții.

24 Iulie. Domnitorul Carol are o întrevedere la Rusciuc cu sultanul Abdul-Azis.

1868

12 Maiu. Prinsipele Jerôme Napoleon vizitează în București pe Domnitor.

5 Noembrie. I se face Domnitorului o primire pompoasă și festivă la Rusciuc de către Sabri Pașa, guvernatorul vilaetului Dunărei.

1869

15 Martie. Turcia se opune la instituirea unei diplomații oficiale în Romînia.

20 Martie. Turcia recunoaște Romîniei dreptul de a bate monedă.

6 Aprilie. Alegerile pentru camera deputaților dau un rezultat defavorabil partidului national-liberal.

9 aprilie. *Domnitorul vizitează pentru a doua oară Iașii*, unde se întîlnește la 15 Aprilie cu fratele mai mare Leopold de Hohenzollern, și de unde se întoarce în București la 22 Aprilie și de unde pleacă în ziua de 26 Mai, după o petrecere de o lună și jumătate în Romînia.

22 Mai. Principele Otto al Bavariei, sosește în București pentru a face o vizită Domnitorului.

2 August Domnitorul pleacă la Livadia spre a face o vizită împăratului Rusiei, de unde se întoarce la 17 August.

26 August. Domnitorul pleacă în străinătate, îmbarcîndu-se de la Giurgiu pe vaporul romînesc Ștefan cel Mare, care trece pînă la Nicopol și face astfel să străbată pentru prima oară pavilionul romîn prin porțile de fier.

29 August. Domnitorul e primit la Viena de Imparatul Frantz Iosef.

3 Sept. Domnitorul sosește la Muenchen unde e primit de Principele Albert al Bavariei.

20 Sept. Domnitorul sosește la Baden unde e primit de Regele și Regina Prusiei.

23 Sept. Domnitorul sosește la Paris iar de acolo pleacă la St. Cloud unde e primit de Impăratul Napoleon III.

30 Sept. *Domnitorul se întîlnește la Colonia cu Principesa Elisabeta de Vied.*

4 Oct. *La Mon repos, se serbează logodna între Domnitor și Principesa Elisabeta.*

3 Noembrie Se serbează la Neuwied cununia Perechei Domnitoare.

12 Noembrie Principele Carol și Principesa Elisabeta sosesc în București, și sunt primiți cu mare entusiasm.

16 Noembrie. Principesa Elisabeta pune la dispoziția președintelui guvernului 10 mii lei, ca din procentele lor să se formeze cîte un dar pentru 8 fete, din cari **4 din Iași**, pentru comemorarea zilei de 12 Noembrie cînd a intrat în București.

1870

20 Ianuarie Ion Brătianu demisionează din Cameră.

7 Februarie Minoritatea liberală se retrage din Cameră.

17 Februarie Camera validează alegerea fostului Domn Cuza ca deputat al colegiului IV de Mehedinți.

27 Fostul Domn Cuza își dă demisia din deputat, și Camera i-o primește.

26 Martie Turburări antidinastice la Ploești.

8 Aprilie Colegiul IV de Mehedinți realege din nou pe Cuza de deputat.

9 Iulie Se arestează d-nii Al. Candiano-Popescu, Comano, I. C. Brăteanu, General Golescu, Al. Stolojan și alții ca instigatori ai revoluției de la Ploești.

27 Iulie Doamna Elesabeta naște pe principesa Maria.

1 Octombrie Botezul Principesei Maria a Romîniei.

17 Octombrie Curtea cu Juați din Tîrgoviște achită pe acuzații pentru revoluția din Ploești.

25 Noembrie. *Domnitorul adresează Puterilor o scrisoare confidențială prin care și exprimă temerea că nu va mai putea fi stăpîn pe pasiunile de partid din țară și crede necesar că viitorul Romînici să se reguleze în conferința Puterilor care e în ajun de a se convoca.*

Această scrisoare e motivată mai ales de mișcarea antidinastică începută în țară de liberali și al cărei suflet era însuși Ion Brăteanu, care devenea unul din cei mai teribili dușmani ai Domnitorului.

1871

19 Ianuarie Alegerile Comunale în Capitală se termină cu o învingere complectă a partidului liberal.

21 Ianuarie *Ziarele Germane publică o scrisoare a Domnitorului care pune în vedere abdicarea sa iminentă de la Tronul Romîniei.*

30 Ianuarie. Camera ocupîndu-se de aceste scrisori printr'o moțiune își exprimă devotamentul către Tron și Dinastie.

5 Februarie. Senatul de asemeni declară că este una din principalele sale datorii a sprijini pe Domnitor, pe care națiunea însăși l'a ridicat cu insuflețire pe tron; Domnitorul să fie încredințat de devotamentul absolut al Senatului, toată țara este strîns legată cu Dinsul și Dinastiea Sa.

10 Martie Se întîmplă o nouă mișcare antidinastică în Capitală, cu manifestația ostilă din Sala Slătineanu, unde colonia Germană avea un banchet în onoarea Impăratului Germaniei, și care e atacată cu pietre de turburători.

11 Martie. Domnitorul în fața reprezentanților Puterilor, declară că abdică, față de cele petrecute în Sala Slătineanu și chemă la Palat foasta locotenență Domnească, pentru a-i prezenta abdicarea, dar e oprit cu energie de Lascar Catargiu, care își ea angajamentul de a extermina mișcarea antidinastică încuragiată de liberali.

27 Aprilie. Perechea Domnitoare visitează Iași, și adresează o frumoasă scrisoare de mulțumire Primarului.

1872

2 Februarie. Curtea de Apel din București achită pe instigatorii tumultului din Sala Slătineanu, condamnați de Tribunal. Președintele Curței e permutat din această causă; în urma acestei dispoziții, mai mulți judecători își dau dimisiunile.

22 Mai. Ducele Maximilian de Vütemberg sosește la Sinaia, spre a face o vizită Perechei Domnitoare.

20 Septembrie. Au loc pe linia Sabaratei primele manevre mari ale armatei concentrate și organizate de Domnitor compusă din 11.000 oameni, sub comanda însăși a Domnitorului.

1873

30 Aprilie. Carol August Mare Duce de Saxa Veimar face o vizită în București Perechei Domnitoare.

5 Mai. Fostul Domnitor Al. Cuza, decedează la Heidelberg, și este adus în țară la 29 Mai, și înmormîntat la Ruginoasa.

9 Iunie. Domnitorul, plecînd în străinătate, face o visită de condoleanțe la Ruginoasa Principesei Elena Cuza.

12 Iune. Domnitorul este primit la Viena cu mari onoruri de Imparatul Frantz Iosef, iar miniștri Mavrogheni și Boerescu care'l însoțesc primesc mai multe distincțiuni.

21 Iunie. Perechea Domnitoare visitează pe Impăratul Germaniei la Coblenz.

23 Iunie. Perechea Domnitoare visitează la Ems pe Impăratul Rusiei.

22 Decembrie Principele Frederic de Hohenzollern, sosește la București.

1874

28 Martie. Principesa Maria, unica fiică a Domnitorului, încetează din viață în etate de 3 ani și 6 luni și e înmormîntată a doua zi în grădina palatului de la Cotroceni.

22 Mai. Sosește în țară, Principele Leopold de Hohenzollern, fratele Domnitorului și fost candidat la tronul Spaniei.

27 Iulie. Perechea Domnitoare visitează pe Imparatul Germaniei la Franzesbad.

20 August. De la Franzesbad, familia Domnitoare se duse în Anglia și visitează la Londra pe Ducele de Edemburg, Principele de Valles și Impărăteasa Austriei ce se afla acolo și se întoarce în țară la 1 Oct.

3 Octombre. Au loc cele mai mari manevre de toamnă cu 18.000 oameni concentrați în prezența reprezentanților militari ai tuturor Statelor Europene care admiră dezvoltarea uriașă a armatei, operă a Domnitorului numai după 8 ani de domnie.

Cu această ocasie se dă trupelor noile steaguri.

9 Noembrie. Se desvălue statuia lui Mihai Viteazu și unde Domnitorul rostește o inimoasă cuvîntare.

1875

2 Iunie. O ciocnire de trenuri are loc între gara Filaret și gara Cotroceni, și Domnitorul care se afla într'unul din trenuri, e contusionat la picior. Camera și Senatul felicită pe Domnitor că a scăpat cu viață.

28 Iunie. Camera votează convenția comercială cu Austro-Ungaria, iar opoziția liberală părăsește Camera.

22 Septembrie. Domnitorul dăruește orașului Iași bustul Domnului Grigore Ghica—pe care 'l visitează în ziua de 16 Octombrie cu ocazia manevrelor de toamnă.

1876

19 Iunie. Serbia și Munte-Negru declara resboiu Turciei, în urma ultimatului prin care se cerea alipirea Bosniei la Serbia.

In urmă Serbia devine regat.

5 Iulie. Camera liberală decide dares în judecată a guvernului Lascar Catargiu.

1 Noembrie. Rusia, mobilizează 6 Corpuri de armată de Sud.

4 Noembrie. Guvernul se adresează Puterilor cerînd îndrumări în cazul cînd Rusia ar trece armata prin Romînia dar nu primește nici un respuns.

21 Noembrie. Senatul decide darea în judecată a guvernului Lascar Catargiu.

20 Decembrie. Camera invită guvernul să protesteze în contra Constituției Turcești care anulează Romînia ca o provincie turcească. Același lucru 'l face și Senatul cu o lună mai tîrziu.

28 Decembrie. Se desființează avestul preventiv pentru delicte de presă.

Proclamarea A. S. R. Principelui Ferdinand ca moștenitor al Tronului

In 1889 A. S. R. Principele Ferdinand, al doilea fiu al A. S. R. Principelui Leopold, fratele M. S. Regelui, este proclamat ca moștenitor presumtiv al tronului. In ședința sa din 14 Martie 1889 Senatul votează în unanimitate o moțiune pentru a înscrie în apelul său nominal A. S. R. Principele Ferdinand, căruia președintele Senatului i-a adresat o notificarea în acest senz.

La această notificare A. S. R. Principele Ferdinand a răspuns din Cannes prin următoarea scrisoare:

Domnule Președinte,

Am primit cu o vie satisfacțiune scrisoarea d-voastră, prin care m'ați încunoștiințat că Senatul romîn, în ședința de la 14 Martie c., m'a înscris, conform art. 76 al Constituției, ca Moștenitor presumtiv al Coroanei în lista membrilor acestui înalt corp.

Imi fac o plăcută datorie a răspunde la comunicarea d-voastră că ieau act cu vie mulțumire de hotărîrea luată de această adunare, la ale căreia lucrări voiu fi fericit de a lua parte. In curînd mă voiu reîntoarce în România și fiți bine convins, că toate actele mele vor fi însuflețite de cea mai adîncă iubire către patria, pe care mă voiu sili a o servi din toate puterile mele."

In ziua de 19 Aprilie 1889 A. S. R. Principele Ferdinand își face intrarea în Capitală, întîmpinat la gară de M. M. L. L. Regele și Regina și condus la palat, unde primește defilarea trupelor.

*

La 21 Maiu 1892 A. S. R. Principele Ferdinand se logodește, în palatul nou de la Postdam, în prezența Imparatului Germaniei, cu A. S. R. Principesa Maria Alexandra Victoria principesă de Marea Britanie și Irlânda Ducesă de Saxa.

La 14 Decembrie acelaș an se publică în Monitorul Oficial actul cu privire la căsătoria A. S R. Principelui Ferdinand, iar la 29 Decembrie încep la Sigmaringen serbările cununiei. Excelența sa d. de Weede, Ministrul casei Regale Prusiane, îndeplinește ca ofițer al stărei civile al familiei princiare de Hohenzolern formalitățile prescrise de lege. Actul cununiei civile este semnat de M. S. Regele Carol, A. A. L. L. R. R. R. Principele și principesa Leopol de Hohenzolern și de A. S. R. Ducele și A. S. Imperială Ducesa de edimburg. La ora 4 și jum. se celebrează cununia religioasă în biserica curței de către decanul Lauchert. Au luat parte: M. S. Impăratul Wilhelm al II al Germaniei M. S. Regele Carol, Ducele și Ducesa de Edimburg, A. A. L. L. Regele, Principele și Principesa Leopold de Hohenzolern, Ducele și Ducesa de Canaught ca reprezentanți ai Reginei Marei Britanii, Marele Duce Alexandru al Rusiei Principesele Victoria și Alexandru de Marea-Britanie și Irlanda, contesa de Flandra și Princesa de Flandra și Principele Albert al Bulgariei cu fiul său Principele moștenitor de Saxa-Meiningen cu Principesa, precum și alți trimeși speciali, au asistat de asemeni: Lascar Catargiu, Al. Lahovary, G. Gr. Cantacuzino, general G. Manu, Dim. A. Sturdza, general I. Em. Florescu și I. Kalinderu.

ANUL REZBOIULUI
— 1877 —

21 Ianuarie. — Turcia mobilizează rezervele și le concentrează spre Dunăre, spre a face din România, un eventual teatru de răsboiu cu Rusia.

4 Aprilie —Din causă că răsboiul se arată iminent, *Guvernul romîn închee cu guvernul rus o convențiune, prin care se permite libera trecere prin Romînia a armatei rusești — spre a trece Rusia, cu respectarea drepturilor politice ale Statului romîn și menținerea și apărarea integrității teritoriului României.*

12 Aprilie.— Imparatul Rusiei sosește în Chișineu și adresează un manifest prin care anunță începerea resboiului cu Turcia. Armatele rusești trec în România, prin Ungheni, Tabac și Bestimac. Populația românească de a lungul Dunărei este înștiințată de autorități să'și retragă familiile și averea în Comune mai depărtate de frontieră.

21 Aprilie.—Turcii bombardează orașele Galați, Brăila și Reni.

24 Aprilie. — Bazbuzucii turci, trec Dunărea la Bechet și pustiesc locuințele românești.

26 Aprilie.—Bateriile turcești din Vidin trag asupra Calafatului. Bateria Stefan cel mare (Reg. 1 Artilerie) răspunde. Domnitorul ia comanda armatei.

28 August.—Baterii turcești din Turtucaia, atacă bateriile romîne din Carantina veche. Domnitorul asistă la plecarea trupelor spre Oltenița.

2 Mai.—Domnitorul visitează la Ploești, pe Marele Duce Nicolae, comandantul șef al armatei Rusești—carele îi întoarce vizita la 3 Mai în București.

3 Mai. — Camera votează 10,000,000 pentru trebuințele armatei.

4 Mai. — Un monitor turcesc trasî focuri bateriei romîne din Islaz—care îi răspunde sfărămîndu-i coșul și catargul.

9 Mai.—*Camera și Senatul adoptă moțiuni prin care se declară România stat absolut independent.*

15 Mai.—Domnitorul pleacă la Calafat unde e primit cu mare entusiasm—și dă ordin ca bateria Elisabeta să arunce bombe. La 23 focuri romîne răspund 35 focuri turcești. Primul obuz se sparge la o mică distanță de Domnitor.

— „Aceasta ii muzica care îmi place mie, zice Domnitorul!

16 Mai.—Două monitoare Turcești bombardează Corabia. Focurile Romîne le silesc a se retrage.

24 Mai. — Imparatul Rusesc intră în țară. E salutat la Ungheni de Cogîlniceanu, iar în Iași de I. C. Brăteanu și Mitropolitul Iosif Naniescu.

26 Mai.—Domnitorul presintă la Ploești urări de bună venire Imparatului Rusiei.

27 Mai. — Imparatul Rusiei însoțit de marii duci și întreaga Sa Casă Imperială visitează familia Domnitoare în București.

31 Mai Impăratul Rusiei vine din nou în București și i a prînzul la Cotroceni cu familia Domnitoare.

13 Iunie Turcii bombardează Giurgiul. Toate bateriile din Calafat deschid focul asupra Vidinului.

15 Iunie Grosul Armatei Rusești trece

Dunărea în Bulgaria, pe la Zimnicea în presența Imparatului.

4 Iulie Ajutați de artileria romînă rușii iau cu asalt Nicopole și fac prisonieră întreaga armată turcească a fortăreței.

19 Iulie Marele Duce Nicolae adresează Domnitorului, următoarea depeșă:

Tîrnova

Principele Carol al României

Turcii grămădind cele mai mari masse la Plevna, ne nimicesc. Rog să faci demonstrație puternică și, dacă posibil trecerea peste Dunăre, pe care doriai s'o faci între Jiu și Corabia. Această demonstrație e neapărată pentru a înlesni mișcările mele. **Nicolae.**

*

2 August Imparatul Rusiei cere de la Domnitor ajutorul grabnic al armatei romîne.

9 August Marele Duce Nicolae reclamă de urgență prin următoarea telegramă ajutorul armatei romîne.

Principele Carol al Romîniei.

Craiova-Zîmnicea

Cînd poți trece? Fă—o cît mai în grabă cu putință. La Șipca e înverșunare. Mai multe atacuri sînt respinse. Lupta continuă—de și a înoptat. **Nicolae.**

16 August Domnitorul trece Dunărea sosește in quartierul Imparatului și e învitat să ia comanda tuturor trupelor rusești, cari împreună cu trupele romînești vor opera în contra Plevnei sub numirea de armata de vest.

20 August Generalul Cernat ministrul de răsboi, e numit comandant al armatei romîne de operațiune.

Trupele romîne trec Dunărea pe la Corabia.

26 August Bombardarea Plevnei se începe pe toată linia.

30 August Seara la orele 7 jum. batalionul 2 Vînători cu reg. 14 Dorobanți și trei batalioane rusești, intră în reduta fortului Griviță, maiorul Șonțu și căp. Valter Mărăcineanu, cad morți în fruntea trupelor lor. Se cucerește un drapel turcesc de soldatul Grigore Ion, care e decorat de Domnitor cu steaua României și trei tunuri cari sunt trimise la București și așezate două la Statuia lui Mihai Viteazul și unul în curtea palatului Domnesc.

12 Oct. Domnitorul dă ordin pentru desăvîrșita împresurare a Plevnei. Bombardarea continuă regulat pînă la 1 Noembrie cînd se trimete la Osma-Pașa, un parlamentar ca să-i ceară în numele umanității capitularea Plevnei impresunate. Dar Osman Pașa refuzînd, bombardarea se începe din nou.

10 Noemb. După o luptă de 2 zile Turcii părăsesc Rahova, pe care o ocupă trupele romîne.

28 Noemb. Căderea Plevnei și predarea lui Osman Pașa,. rănit cu toată armata turcească și munițile de răsboiu.

3 Decemb. Imparatul Rusiei pleacă din Bulgaria spre București, spre a trece la St. Petesburg.

10 Decemb. Domnitorul pleacă din Bulgaria spre a veni în România.

13 Decemb. Serbia declarînd răsboi Turciei, Sultanul declară detronat pe Principele Milan.

14 Decemb. Domnitorul intră triumfător în Capitală unde e primit cu un entuziasm indiscriptabil.

Ultime informații

❑ *Membrii clubului conservator-democrat din Iași au trimis astă-zi următoarea telegramă M. S. Regelui, cu ocazia aniversărei nașterei Sale:*

Majestății Sale Regelui

București

Sire,

Conservatorii-democrați din județul Iași, cu prilejul împlinirei de către Majestatea Voastră a șapte zeci ani de viață, închinată binelui și mărirei României, depun la picioarele Majestății Voastre omagiul celei mai statornice credințe și celui mai nesfîrșit devotament.

Să trăiești Sire! Să trăiască M. S. Regina! Să trăiască Dinastia!

(*Urmează 375 semnături ale membrilor clubului*).

❑ D. prim-președinte al Tribunalului Iași, în numele tuturor magistraților tribunalului, a trimis astăzi M. S. Regelui, telegrama ce urmează:

MAJESTĂȚEI SALE REGELUI

București

In această zi de bucurie pentru toți Romînii, în numele magistraților Tribunalului Iași depun la picioarele Tronului omagii respectuase cu prilegiul aniversărei a 70 de ani ai Majestății Voastre și rog cerul să vă dăruiască încă ani mulți pentru binele și prosperitatea Patriei.

❑ Asociația studenților evrei din Iași a trimis astăzi o telegramă de felicitare M. S. Regelui.

❑ *M. S. Regele a avut ieri un atac foarte dureros de colici biliare, care l'a împedicat să meargă în intîmpinarea Kronprinzului.*

Astă-zi Suveranul se simte mai bine.

❑ *Pentru cazul că prefectul Săndulescu, care a făcut declarație că se simte obosit, va fi trecut la parchetul Curței, două nume stau en vedette pentru a lua succesiunea prefectorială. Aceștia sunt: d. P. Fîntânariu, energicul prim-ajutor de primar și d. Chilimoglu, un nume care n'a mai fost citat de la ultimul duel al d-lui Stere.*

❑ *Un mare eveniment politic s'a petrecut alaltăieri seara în Iași: clubul liberal local a ținut ședință, d. Stere a presidat întrunirea.*

De cînd a fost ales president al clubului—fără de voia sa—se înțelege—d. Stere n'a convocat pe clubiști de cît o singură dată și acum pentru a doua oară

D. Stere cu prilejul evenimentului politic de alaltăieri, a făcut apel — nu la unire—ci la mizericordia partizanilor, ca să contribuie la subvenționarea ziarului local, serios amenințat prin burzuluirea tipografului.

Clubul și partizanii au respuns la apelul șefului și întrunirea a luat sfîrșit fără incident.

❑ *Cu prilejul conferințelor didactice din Iași, toate secțiile au criticat foarte aspru celebrul abecedar și monopolul cărților didactice.*

Secția II-a a votat desființarea abecedarului și monopolului.

❑ **Aniversarea nașterei M. S. Regelui.**—Astă-zi fiind aniversarea nașterei M. S. Regelui, un Te-Deum s'a oficiat dimineață la orele 10 și jumatate la Mitropolie, de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, asistat de întregul cler al catedralei și acompaniat de corul ceremonial, de sub conducerea d lui Dim. Dimitriu.

Au asistat la Te-Deum consulii Austro-Ungariei, Germaniei, Rusiei și Franciei, d-nii: Gh. Kernbach, prefectul județului, general N. Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată, N. Gane primarul, orașului, I. Burada, prim președinte al Curței de Apel, D. Sofian președinte al Curței, N. Leonescu procuror general, dr, Gh. Bogdan rectorul universității, Gh. Săndulescu, prefectul poliției, dr. V. Roșculeț medicul primar al județului, colonel dr. Popovici Acontz medicul șef al corpului IV, ajutorii de primari, Al. Zdrobici, directorul prefecturei poliției, Sachelarescu inspector școlar, N. Ionescu revizor școlar și toții reprezentanții autorităților civile și militare.

Trupele din garnizoana locală au luat loc în curtea Mitropoliei.

In timpul Te-Deumului I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a ținut o cuvîntare, relevînd importanța zilei și aducînd elogii Suveranului și familiei regale.

Corul a intonat apoi „Trăiască Regele" și mulți ani trăiască.

După Te-Deum a avut loc defilarea trupelor, care a fost primită de d. generalul Tătărăscu.

A urmat apoi recepția în locul prefecturei de județ, la care au luat parte consulii, reprezentanții autorităților și mai mulți cetățeni.

Cu această ocazie, prefectul județului, a expediat următoarea telegramă M. S. Regelui:

„Sărbătorind a 70-a aniversare a nașterei M. Voastre și a 43-a a proclamărei M, Voastre ca Domn, cu cel mai profund respect împărtășesc M. Voastre, în numele întregei populațiuni a județului Iași, simțimintele noastre de iubire și devotament pentru Dinastia țărei, urîndu-vă de acum înainte încă mulți ani, spre fericirea scumpei noastre patrii"

Prefect Gh Kernbach.

Prefectul a mai expediat următoarea telegramă Ministrului de Interne:

„Astă-zi cu ocazia a 70-ei aniversări a nașterei M. S. Regelui și a 43-a a proclamărei M. Sale ca Domnitor, s'a oficiat un Te-Deum în prezența autorităților și a unui numeros public, după care s'a primit defilarea armatei de către d. comandant al corpului IV de armată și a subsemnatului.

In urmă d-nii consuli, reprezentanții autorităților și uumeroși cetățeni, mi-au exprimat în saloanele prefecturei, felicitări pentru M. S. Regele și întreaga Dinastie, pe care l eam comunicat M. S. Regelui". **Prefect Kerbach.**

— Primarul Iașului a expediat de asemeni o telegramă M. S. Regelui, în numele cetățenilor ieșani, au mai expediat telegrame: comandantul corpului IV de armată și I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

— La ora 8 în astă seară va avea loc retragirea cu torțe. Trupele vor porni din piața palatului administrativ spre cazarmă.

Muzica regimentului 13 Stefan-cel-Mare va cînta pînă la orele 12 noaptea in Piața Unirea, iar muzica batalionului de vînători va cînta la Tuffli.

❑ *Generoșii din localitate asigură că d. C. Stere ar fi convenit să între în minister și că i s'ar rezerva, cu prilejul remaniărei, portofoliul finanțelor.*

D. Stere își propune să aducă un proiect pentru reforma impozitelor, introducînd în primul rînd, impozitul pe venit.

PENTRU INUNDAȚI

— SUBSCRIPȚIA „*OPINIEI*" —

Suma din urmă	2209.40
Corneushon Caretas	5 lei
A. Andriescu	1 „
Gh. Ionescu	—60

❑ Aflăm că alegerea a doui Archierei, în locurile rămase vacante prin alegerea celor 2 Archierei ca Episcopi, se va face în cursul lunei viitoare.

Se afirmă că vor fi aleși P. C. S. Archimandritul Nicodim Munteanu, noul vicar al Mitropoliei de Iași și P. C. S. Archimandritul Iulius Scriban, cel dintăi cu titlul de Bacăoanul și celalt cu titlul de Piteșteanu.

❑ Din cauza sărbătorei naționale de astăzi, școalele din localitate și-au suspendat cursurile.

❑ Din Cernăuți ni se scrie că în Duminica Paștelui, studenții în teologie s'au pus în grevă cînd trebuiau să execute cîntările corale în biserica catedrală. Teologii ruteni au refuzat direct să cînte sub pretext că în Duminica Floriilor li s'a cedat un cîntec coral prea puțin.

Se știe că teologii sunt divizați în doua tabere naționale: romîni și ruteni. Primii aparțin societății „Academia ortodoxă", iar ceilalți societății „Prawoslawna Akademia", și atît unii, cît și alții au corurile ler separate.

Cîntările liturgice le execută alternativ, cînd romînește, cînd rusește, după cum răsuna din altar glasul respectivului preot.

Anunțîndu-se corurile teologilor ca să cînte de Paști, conducătorul corului catedralei a concediat corul mitropolitan. In ziua de Marți din săptămîna patimilor la liturghie, din cauza unui „Tatăl nostru" pe care teologii ruteni susțineau că ei trebuie să'l cînte și nu Romînii, declară că nu vor mai cînta de paști.

De Paști, protopopul catedral Coca a poruncit ca teologii romîni să cînte și rusește.

Cum însă ei nu știu bine rusește, au refuzat aceasta, continuînd a cînta romînește. Ei însă au fost opriți de a mai cînta.

❑ Au apărut „note asupra exercițiilor de manevre și lupte" de generalul Gr Crainiceanu, șeful marelui stat major, cu colaborarea Capitanului G. A. Dabija de la marele stat major. Aceastá carte este foarte instructivă pentru ofițerii de toate gradele, și cei competenți au adus elogii autorilor.

❑ Astăzi dimineață făcîndu-se niște săpături la infirmeria militară de la Frumoasa la o mică adîncime s'a dat peste o hrubă boltită, care merge în direcția spre oraș.

S'au găsit și cîteva obiecte vechi.

Se continuă cu săpăturile spre a stabili origina

❑ **Judiciare.**—Legea contra bețivilor-scandalagii a fost pusă în aplicare ieri de judecătoria os. II: un individ, care s-a dedat la enorme scandaluri, după ce s'a îmbătat, a fost condemnat la 48 ore închisoare.

— Teodor Dobjanschi, capul poliției din Mihăileni. a compărut ieri înaintea curței s. I, inculpat pentru abuz de încredere.

Procesul s'a amînat, pentru citare de martori.

— Recursul în procesul Hamangiu—Teodoreanu se va judeca la 5 Mai la s. II a înaltei Curți.

— Secția II-a a Curței a respins astăzi apelul lui Mendelovici, care a fost condemnat la un an închisoare pentru atentat la pudoare.

— Camera de punere sub acuzare va cerceta mîine cererile numiților Iliovici și Hascalovici, invinuiți de dare de foc, de a fi eliberați provizor pe cauțiune.

❑ O adevărată panică al cărei sfîrșit a fost o mare explozie de ilaritate, a domnit ieri seara către orele 9, pe strada Lăpușneanu.

Cu alarmă de foc mare, o mulțime de pompieri, apucînd ba la dreapta ba la stînga, cutreerau stradele, neștiind unde să meargă.

Și știți unde ardea? *La prefectura de poliție.* Pompierii căutau prefectura pe strada Lăpușneanu!

Lumea, cuprinsă de spaimă la auzul alarmei de foc mare, avu o dulce răzbunare aflînd că totul se reducea la o neștiință topografică a orașului—din partea pompierilor!

❑ D. C. B. Pennescu a fost la Slănic unde a ales locul pe care va fi clădit noul inhalatoriu. S'a ales locul vechiului inhalator și terasa pe care se afla clădită băcănia, care a ars.

Săpăturile vor începe Joi.

❑ Epitropii C. B. Pennescu și dr. E. Pușcariu s'au întors ieri seara din Bîrlad, unde au inspectat spitalul spiridoniei de acolo.

❑ Eri s'au început operațiunile de recrutare în dispărțirea a II-a. Pe tabela acestei dispărțiri sunt înscriși 215 tineri.

Au fost strigați ieri 100, din cari mai bine de jumatate lipseau.

Din cauza serbătoarei aniversărei nașterei M. S. Regelui, operațiunile au fost suspendate pentru astă-zi.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

București, 7 Aprilie.

Interview cu generalul Averescu

București.—Fostul ministru de războiu flînd la Tulcea, a fost interviewat de un redactor al ziarului *Lupta* asupra ultimelor evenimente, cari au pricinuit ieșirea d-lui Averescu din minister și asupra broșurei sale.

Iată declarațiile făcute de fostul ministru:

Cu afirmarea ce-a făcut-o la Cameră, că un ofițer de activitate nu poate polemiza în public de cît cu autorizarea superiorilor, d. Marghiloman a mărit marea serie de inexactități, spuse de la tribună și a dat o nouă dovadă a extrem de restrînselor d-sale cunoștinți în chestiunile militare, pe cari totuși le-a abordat cu un curaj riscat.

Căci de n'ar fi fost această insuficiență, d. Marghiloman ar fi cunoscut că ofițerii, care încetează a fi miniștri, sunt trecuți în disponibilitate pînă capătă o nouă însărcinare.

Cu toate acestea, eu am publicat memoriul cu prealabilă autorizare.

D. Marghiloman a cerut o anchetă în ce privește acuzarea ce i-am adus'o, că ar fi alterat cele cuprinse în raportul No. 3.303. M'ar bucura foarte mult dacă această anchetă s'ar face. Adăugirea de care am vorbit este vădită: ea ea fost intercalată în text cu altă cerneală.

D. Marghiloman a taxat de insinunuare această a mea afirmare. Eu, însă, nu obișnuesc să fac insinuări.

Cînd ancheta va stabili cauzele nepotrivirilor de cifre dintre originalul și rezumatul raportului, va rămâne totuși nealterat faptul că interpelatorul a trecut peste cifrele exacte pe cari le-a avut subt ochi în raportul original al Cetății, servindu-se de cifre greșite, trecute în rezumatul făcut acelui raport cu două pagini mai departe—cum am spus de la pag. 18 la 20.

Mă surprinde cum d. Marghiloman nu s'a arătat preocupat și de cele-l'alte lucruri enumărate în Memoriu meu. Intre aceste sunt fapte cari angajază onoarea d-lui Marghiloman atîta cît și cazul relevat de d-sa în ultima ședință a Camerei. Cum de ex. ar fi *oferta Schuller* despre care d-sa a spus că era cu 30 bani mai ieftină ca a lui Eremia. Am dovedit cu cifre că de fapt aceasta era cu 70 bani mai scumpă. Asemenea și *cumpărătura carabinelor* unde d-sa a prezentat Camerei prețurile de pe vremuri pe cînd în același act, imediat chiar, se găsiau prețurile actuale mult mai rîdicate de cum s'au luat carabinele de la Zisman.

LOTERIA

București.—Astăzi s'a făcut tragerea clasei a V-a a loteriei regatului.

Au cîștigat:

Un premiu de **80.000** lei și un cîștig de **300** lei No. **10.817.**

20.000 lei No. 34,144
10,000 „ „ 45,157
5.000 „ „ 13,659
500 „ „ 8.845, 15.984, 6.098, 613, 5.390.
300 Lei No. 2.169, 59.441, 42.037, 9,261, 13,451, 449, 12.566, 46.842, 24.180 55.343, 42.624.
250 Lei No. 44.166, 58.211, 26.542, 782, 28.105, 45.504, 51.165, 56.298.

Pentru Regele Carol

Berlin. — „Gazeta națională« scrie în privința jubileului Regelui Carol: Acest tînăr stat romîn, unde nu se vede de cît progres și desvoltare, recunoaște rezultatele muncei comune a unui Suveran liberal și a unui popor inteligent călăuzit de un patriotism devotat. Deviza Regelui Carol este: „Nihil sine Deo"!

Ziarul „Post" scrie: Noi Germanii putem să fim mîndri fiind-că un membru din marea familie Hohenzollern a făcut o operă mare care e o fală pentru cultura germană.

*

Viena.—Ziarele scriu că mîine Regele Carol va împlini 70 ani; întreaga țară va celebra cu bucurie, și solemnitate această zi, cînd soarta bine-voitoare i-a dat un Suveran ales, care a știut să asigure Țărei Sale pacea internă și independența, și întărirea în fața națiunilor europene. Marele fluviu care leagă România cu Austro-Ungaria simbolizează foarte bine amiciția care unește de atîta timp ambele țări și ambii Suverani. Să dea D-zeu viață lungă Regelui Carol spre fericirea poporului Seu.

Impăratul Wilhelm în pericol.

Viena.—S'a răspîndit aci svonul că mai mulți medici ar fi fost chemați de urgență la Corfu, fiind că Impăratul Wilhelm al Germaniei. care se află acolo, ar fi înghițit un os de pește, care i-a rămas în gît;

Jubileul M. S. Regelui

București.—Aseară prințul moștenitor al Germaniei a oferit M. S. Regelui din partea M. I. Imparatului Wilhelm al Germaniei, bastonul de mareșal al armatei germane. Acesta e cel mai înalt grad din această țară. Până acum nu-l posedau de cît Imparații Wilhelm și Franț Iosef.

Azi dimineață s'a oficiat la mitropolie cu o mare solemnitate un tedeum. A asistat și M. S. Regele.

Imparatul Franț Iosef a trimes o călduroasă scrisoare de felicitare M. S. Regelui cu ocazia jubileului de 70 ani, care a fost înmînată regelui de către ministrul Austriei la București.

Abrogarea art. 25

Viena.—Toate puterile au declarat până acum că primesc abrogarea art. 25 de la tratatul de Berlin, așa în cît afacerea din Bosnia este definitivă regulată.

Gravele evenimente din Turcia

Paris.—Agenția Havas află din Constantinopol că se afirmă că Seikul Islamul a pregătit actul pentru detronarea Sultanului.

Circulă svonul că Sultanul a fugit.

*

Odesa.—Agenția Havas anunță că au sosit eri în acest post, membrii comitetului june turc și redactorul ziarului „Tanin" Huseina Djabit Bey,

*

Constantinopol.—Știrile ziarelor cu privire la abdicare nu-s confirmate. Ele se bazează pe svonurile care circulă aci.

*

Constantinopol.—Trupele continuă să înainteze. De cînd se apropie trupele din Salonic și Adrianopol. O schimbare s'a făcut în opinia publică din Stambul, unde tinerii turci sunt acum în favoare.

*

Constantinopol. — Trupele tinerilor turci sunt absolut stăpîne pe forturile Constantinopolului.

Ele au sosit la Kuskuk, Tsecmece și avant-garda a înaintat pînă la gura rîului Kiathanc în coarna de aur.

*

Constantinopol.—Se asigurr că cea mai mare consternare domnește la Ildiz-Kiosk. Trupele devotate tinerilor turci au ocupat, fără de împotrivire, toată linia de fortificații de la Ceatalcea.

Uniunea liberală asigură acum că n'a luat nici o parte în revoluția de Marția trecută.

*

Salonic.—Eri alți 1100 soldați au plecat spre Constantinopol. Husni Pașa, Enver Bey și Niamzi Bey au plecat și ei spre a se uni cu armata tinerilor turci în fața Constantinopolului.

Niște fugari sosiți la Pireu au mai plecat din Erzerum și s'au îmbarcat la Trapezund, spre a se uni cu trupele tinerilor turci în fața Capitalei.

*

Salonic.—Asociațiunea Psalmistă a publicat un manifest, spunînd că religia mahomedană nu este în contra constituției.

Comitetul și uniunea au adresat comandantului corpului al treilea o adresă, numindu-l salvatorul patriei.

*

Constantinopol. — Camera a ținut azi ședința secretă. S'a dat cetirea a 35 depeși din provincie, din care reiesă că provincia nu recunoaște noul cabinet și majoritatea depeșilor spuneau, că provincia e gata să meargă asupra Constantinopolului la nevoie.

Camera a hotărît să răspundă că nu e motiv de neliniște.

❑ Pentru reprezentațiile de la 16 și 17 Aprilie a. c. ale marei artiste **Suzanne Despréș** ie o așa de mare invazie pentru biletele de intrare la agenția teatrală „Thalia" (Maximovici) în cît persoanele care s'au oprit bilete n'ar face rău să și le rîdice.

Ie foarte probabil ca cu cîte-va zile înainte de spectacol să nu se mai găsească bilete de intrare, atit sunt de dorițiieșanii ca să vadă pe marea artistă în cele 2 sublime creațiuni ale sale **„Elektra"** și **„Raphale"**.

CABINET DE CHIRURGIE
și
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUȘNEANU 23 —
Extracțiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc și porcelan

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nii G. FARRA şi J. KANNER

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL,
Succ. dnai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	lox intreg	32—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 697 – Joi 9 Aprilie 1909

Prudența și răbdarea Regelui nostru

Suveranul 'Și-a sărbătorit ieri, șapte-zeci ani de viață; și cum ziua de 8/20 Aprilie 1839, coincidează cu ziua de 8/20 Aprilie 1866, data alegerei Sale prin plebiscit ca Domn al Romînilor, aniversarea de ieri, la care s'a asociat întreaga țara, înseamnă nu numai sărbătorirea unei frumoase și lungi vieți de Rege, dar și sărbătorirea a 43 ani—de cea mai rodnică domnie.

Pentru un popor tînăr, în plină formațiune sau organizare, o domnie atît de lungă, încheagă în viața conducătorului Seu suprem, însăși viața sa de Stat. De aceia, cu drept cuvînt s'a zis, că a se scrie viața Regelui nostru, înseamnă a se scrie întreaga istorie a țărei din ultimul jumătate de veac; dar nu de întreaga Domnie a Regelui nostru, voim să ne ocupăm aci; nici de chipul strălucit cum poporul românesc a sărbătorit pretutindeni aniversarea de ieri a scumpului seu Suveran.

Memoriile ce am publicat în numărul festiv al „Opiniei", cu privire la primii zece ani de Domnie, ai Regelui, 1866—1877, ne presintă figura acestui înțelept și bătrîn Suveran, ca a eroilor vechi, și în care mai mult legenda, de cît realitatea își are partea sa, în coloritul vieței lor.

Cînd Regele nostru, a întrat în țară și a luat în mîinele Sale, conducerea destinelor acestui popor, n'avea de cît 26 de ani, deci destul de tînăr, pres tînăr chiar pentru sarcina nespus de grea, ce avea să ducă.

In țară—și era natural să fie așa—lupta între partidele politice, era foarte dușmănoasă—iar pretențiunile la Domnie, nu dispărnseră cu totul din sufletele multor descendenți de Domni.

Un prinț străin, așa de tînăr și hotărît de a întemeia o dinastie puternică, de a cărei existență să fie legată propria desvoltare și rîdicare a Statului nostru, nu părea pentru mulți din țara noastră, ca ceva temeinic, sau în tot cazul ușor de făcut.

De aceea, dificultăți multe, neajunsuri mari, amărăciuni teribile, a avut de întimpinat în calea Sa, tînărul Domnitor, cu foarte scurte momente de descuragiare, cari pe cît erau de sguduitoare, pe atît de trecătoare, și cari l'au oțelit și mai mult în lupta ce avea de dus, pentru triumful nobilei cauze, în care își pusese întreaga Sa existență.

Dar, dacă numai greutățile din propria țară, ar fi fost singurile de natură a-i întuneca adesea drumul către care își îndreptase atît de cutezător și sigur pașii Săi spre izbîndă, și încă ar fi fost de ajuns.

Intreaga Europă, stătea pe un vulcan aprins; fie-care din statele mari—și mici, erau în lupte și frămîntări, cari țineau într'o atmosferă de permanentă neliniște viața tutulor popoarelor și din apus și din orient.

Austria, preocupată de luptele dintre naționalități și mai ales cu ungurii, cari amenințau existența marelui Imperiu; Germania și Italia, cu luptele, ce aveau de scop să realizeze — cum s'a și întîmplat apoi — marea unitate a Statelor lor; Franța și Spania, sguduite de mari mișcări republicane; micile State Balcanice, ca Muntenegrul, Serbia, doritoare de a scăpa cît mai repede de amestecul supărăcios al Imperiului Otoman în mersul treburilor lor etc., etc.

Și apoi, crîncenul rezboiu dintre Austria și Prusia din 1866; nenorocitul rezboiu dintre Franța și Germania din 1870—și în cele din urmă marele rezboiu dintre Rusia și Turcia, din 1877; politica de tentațiune a marelu Bismark, din primul an de Domnie 1866 — de a încuragia pe Domnitorul nostru, la o mișcare a Romînilor din Transilvania, cu scop numai de a micșora Austria față de Germania, precum și încercările Rusiei de a face din Domnitorul nostru să întrevadă extinderea Domniei Sale pînă la Balcani, numai pentru a creia dificultăți Turciei—cum și a Turciei de a'și asigura pe lîngă Domnitor, o amiciție puternică, cu asigurări de măriri de teritorii peste cele trei județe ale Basarabiei, iată atîtea și atîtea fapte istorice, necontestate și petrecute una după alta în cele mai turburi momente, de natură a periclita în ori-ce moment domnia unui tînăr prinț într'o țară abia unită—și ea însăși sbuciumată de neînțelegeri și lupte interne foarte grave.

Numai cînd ne reamintim de toate aceste momente atît de decisive pentru viața chiar a unui Stat, ne cum a unui conducător al lui, ne putem da seama cît de fericit trebue să fie acest conducător astă-zi că a avut prudența și tăria sa treacă prin toate dificultățile și să-și întemeeze alături de Dinastia Sa, și opera cea mai neperitoare a înălțărei Statului Seu.

Serbarea de ieri a Regelui nostru este cu atît mai măreață și mai scumpă, cu cît cuprinde pagini din viață poporului nostru, din cele mai periculoase și mai înțelept trăite.

IAȘUL ȘI COLECTIVIȘTII

Iașul este ponegrit de conducătorii partidului liberal. Această ponegrire este de dată foarte veche. A inaugurat-o Ion Brătianu și lui i-a urmat Dimitrie Sturza, care, de și ieșan, n'a voit să audă niciodată de a doua Capitală.

Actualminte ponegrirea continuă. Ea continuă în înțelesul că nimic nu se face pentru acest oraș și că acei din miniștri cari au legături cu capitala Moldovei, o persecută cu multă patimă.

Domnii Haret și Costinescu sunt ieșeni; d. Stelian, după ce a fost magistrat aci, s'a ridicat, tot în Iași, ca avocat și de aci a fost transferat la București, ca profesor la universitate.

Ce-a făcut fie care din acești trei pentru Iași—sunt lucruri cunoscute. D. Haret, în primul rînd, a pus toată patima sa de om rău spre a împiedica rădicarea Iașului cultural; el a fost promotorul acelei imorale greve universitare, cînd a fost vorba de egalizarea universității noastre cu acea din București.

Celalalt ieșan, d. Costinescu, s'a mulțumit să inzestreze Iașul cu un local propriu de administrație financiară, iar încolo, ca ministru de finanțe, a rîdicat din budget ori ce cifră ce urmărea o îmbunătățire pentru Iași.

Stelian prea ie odios prin faptele sale ca să le mai reamintim, destul să spunem, că, uricios pătimaș, a aruncat o pată asupra magistraturei locale.

Nici budgetul din anul acesta n'a fost scutit, în ce privește Iașul, de furia colectivistă. Excedentul de milioane a fost împrăștiat fără să se dee un ban Iașului. Căci cifrele ce privesc Iașul sunt privitoare la unele mari lucrări începute sub conservatori, cum sunt palatul justiției, antrepozitele ș.a.

In schimb—și faptul s'a aflat abia acum—a fost radiată din proiectul de budget suma de 15,000 lei, prevăzută pentru îmbunătățiri de introdus la facultatea de medicină din Iași.

D. Haret a pus suma și tot el a șters-o—de și dă vina asupra d-lui Costinescu. Deputații liberali din Iași n'au protestat contra acestei noui ponegriri, fiind că acei deputați au alte dureri.

Dar infamia s'a consummt. D. Haret—ieșanul—dă vina asupra d-lui Costinescu, tot ieșanul.

Neofiții munteni și-au făcut, și de astă dată, datoria lor de trădători.

IAȘUL și ELENA DOAMNA

Iașul oficial a crezut că face un act de diplomatică prudență ne-asociindu-se la doliul provocat de moartea Domniței. Nici primăria în capul căreia e d. Gane, nici prefectura, în fruntea căreia se găsește d. Kernbach, n'au bine-voit să atesteze un lucru foarte adevărat: că orașul și județul erau profund intristați de decesul celei mai mari Romînce.

D. Gane, ca literat, amintise altă dată, într'o frumoasă nuvelă de Domniță; d. Gane, lefegiul, a crezut ,că ar fi nepotrivit ca steagul negru, spînzurat d'inaintea Primăriei, să mărturească doliul orașului.

Nici d. Kernbach, care ie poet și cînd este și cînd nu ie prefect, d. Kernbach care a versificat frumosul, care a cîntat nobilul—nu s'a arătat mișcat, oficial, de faptul decesului ultimei Domnițe...

Aceea care a murit exilată de bună voie într'un colț al Moldovei, trebue să fi fost o profundă cunoscătoare a moravurilor noastre; bătrîna aceea care va rămînea pildă de sfîntă într'o țară cu caractere false, a cunoscut excesul de slugărnicie a oficialității, cînd într'una cerea să nu se facă paradă din înmormântarea ei. De ce ar fi fost trupul ei înghețat, motiv de paradă silită, dacă, în viață fiind, nimeni nu s'a gîndit la ea.!

Și de ce nu s'a gândit ? Turburat-a ea cînd-va pacea prin pretențiile ei ?

Dar dacă n'ar fi fost foastă soție de Domn, dacă ar fi fost numai coborîtoarea unui neam mare, care, până 'n adânci bătrînețe, n'ar fi trăit de cît pentru alții alinînd suferinți, ușurînd din poverile altora—și încă steagul acela negru de la Primărie, care a filfăit pentru atîția necunoscuți, ar fi putut filfăi și pentru dânsa.

Franța oficială nu se va rușina să plîngă pe împărăteasa Eugenia! Primarul Parisului nu se va teme că leafa i va fi primejduită, cînd, la o eventualitate, va declara rădicată ședința în semn de doliu. !

Dar Iașul celalalt, cel independent și neslugarnic, are datoria sà imortalizeze numele Domniței, care, cu a Ei Augustă mînă, a peptănat și spălat bolnavii din spitalul „Caritatea"; care a făcut ca acest spital să înflorească și care a alinat multe, multe suferinți în Iași.

Spitalul Caritatea, *prin administrația sa, va face un act de dreaptă piositate adăugînd la numele seu pe acel al Elenei Doamna.*

Noi facem această propunere și credem că nici odată două nume n'au fost mai împerechete : Caritate și Elena Doamna.

Băncele romînești de peste munți

Mare sînge rău fac Ungurilor băncile Romînilor din Ardeal și grozav ar dori să le nimicească. Atacurile vrăjmășești îndreptate în potriva institutelor financiare și de economie de dincolo, dovedesc, încă odată, că nu este mai puternică armă în lupta pentru trai și biruință decît armele economice și să numai acele popoare, ca și acele clase, care nu au neatîrnarea economică, sunt ursite subjugărei și peirei.

Spre a se întemeia, în lupta lor pentru desfințarea Băncilor romînești, care împedică atît de mult deznaționalizarea Romînilor, pe glasuri streine, Ungurii au început să publice în ziarele și revistele streine, articole în potriva acestor Bănci. In această privință iată ce articol găsim în *Revista Economică* din Sibiu:

Ziarele maghiare sovioniste fac mare caz din apariția unei broșuri în limba engleză, scrisă de sigur la comandă și intitulată: *„Chestiunea naționalităților—ca afacere"*, al cărei autor anonim (Veridicus) se străduiește a convinge străinătatea: că „în Ungaria chestiunea naționalităților nu este altceva, decît o simplă speculație de bancă, bazată pe atîțarea contrastelor naționaliste".

Pentru a o documenta (?) aceasta, „Veridicus) spune cititorilor o minciună, că în fruntea băncilor stau tot agitatori și aduce în legătură sporirea și desvoltarea băncilor noastre cu procesul memorandului și cu răscoala, mai corect cu măcelul săvîrșit de honvezii maghiari din Pănade, a căreia urmare a fost—zice—că în comitatul Albei-inf. s'au fondat mai multe bănci romînești noui (?)

Tot numai interesul băncilor l'au avut în vedere agitatorii și cu desnetarea activității politice, căci pasivitatea nu le era prielnică și imediat după părăsirea ei băncile romînești s'au înmulțit rapid, din 1890—1904 de la 17 la 82 iar, capitalul lor a crescut de la k. 1 843.300 la k. 8.725.000 (!) Dintre cei 15 deputați naționaliști valahi, 13 sunt directori de bancă sau oameni de bancă conducători! De încheiere „excelenta broșură" cum o numesc ziarele maghiare are următoarele acorduri finale: „Cu naționalitățile, cu poporul se va putea face pace, dar cu conducătorii, cu deputații directori de bancă niciodată! Ei nu doresc pacea, lor le trebue luptă, pentru că așa o cere—interesul! Pacea ar însemna pentru ei totala nimicire a băncilor lor rentabile, pentru că întreprinderile acestea au putut deveni și pot fi rentabile numai în luptă și prin agitație.

„Excelenta broșură" a lui „Veridicus", cum vedem, nu este alta, decît o scriere de tendență, care prin reeditarea în străinătate a minciunilor și calomniilor, ce de atîtea ori s'au răspîndit aici acasă asupra băncilor noastre și a conducătorilor lor, se înșirue în mod domn lîngă alte asemenea scrieri, ce din cînd în cînd apar în străinătate, la comanda șoviniștilor noștri, pentru a seduce opinia publică asupra adevăratelor stări de la noi și a justifica măsurile de opresiune, ce tot mai întețit se iau contra instituțiunilor nemaghiare de tot felul.

CATE-VA NOTE

Legea d-lui Stelian sau osia calamității sociale.

D. C. Toneanu, avocat în Galați, este o grădină. Le povestește, le nimerește și le grăește cu atîta haz, că ți se pare că d. Toneanu, avocat la Galați, ie curat calendarul lui Scaraoski.

D. Toneanu scrie în „Curierul Judiciar" un fenomenal articol asupra legei de reorganizare judecătorească, despre care se pronunță că d. Stelian a conceput-o în mod atît de fericit. „D. Stelian a conceput-o, d. Mustea i-a fost moașă și d. (zeu că am uitat cum îl cheamă) i-a tăiat buricul! Iar d. Toneanu i-a fost naș legei cu concepere fericită și i-a dat un nume al dracului și un sub nume foarte potrivit. I-a zis: „Gambeta (cu un singur t) și magistratură francesă și, ceva mai jos, „magistratura noastră."

După ce i-a zis așa și așa, nașul Toneanu s'a dedat la următoarea disertație filosofică:

Intr'un organizm, într'un mecanism social democratic, justiția și magistratura sunt osia care pun în mișcare întreg aparatul; dacă ie de lemn gălnos, mîncat de insecte, sau de fier ruginit; dacă se clatină, sau se încurcă, cînd se lovește, totul se oprește în mecanică; cînd toate rezorturile sunt stricate, se poate zice că ne-am afla în prezența unei adevărate calamități sociale. Să schimbăm osia, să dregem resorturile până este timp ca să evităm calamitatea.

Așa este situația osiei calamității sociale sau, cum îi zice tot d. Toneanu, „Gambeta și magistratura francesă—magistratura noastră."

Rămîne un singur lucru: ca organizmul, mecanismul social democrat; aparatul mîncat de insecte, care se clatină, se încurcă și se lovește—oribil bețiv!—ca toate acestea să fie puse pe muzică de d. Mustea.

Atunci marșul funebru al lui Chopin va fi trăit!

OAMENI ȘI LUCRURI

FRĂMINTĂRI

Din cale afară numeroase și interesante sînt știrile ce vin mereu din Orient.

Pentru a doua oară într'un interval de timp așa de scurt Constantinopolul se află în plină frămîntare de prefacere.

Triumful tinerilor turci, acordarea unei constituții, instituirea unui regim europenesc, au fost lucruri surprinzătoare, cari au survenit atît de repede în cît lumea fu uimită și încîntată în același timp. Minunea s'a săvîrșit grație unei admirabile organizațiuni, în care a intrat și armata adînc nemulțumită de o stare de lucruri imposibilă. In Orientul strălucitor, parfumat și cald, a pătruns atunci spiritul de ordine, de muncă și de disciplină, iar Turcia nouă, creată de o zi pe alta nu mai semăna cu Turcia de eri, produs al Coranului, locaș de toropeală și adăpost al unui tembelism în politică și în gîndire.

Dar iată'că acum Constantinopolul s'a mișcat din nou,—pentru o reacțiune neașteptată. Coranul a lucrat în umbră. In taina moscheelor închise s'a copt ideia sumbră a unei reîntoarceri spre trecut. Acolo s'au găsit încă destule energii și inteligențe viclene ca să pună la cale o contra-revoluțiune, iar în fruntea ei, sufletul ei pare a fi stat însuși marele Khalif, însuși Sultanul Abdul Hamid.

Renunțarea e grea de sigur. Suveranul despot care timp de zeci de ani s'a obișnuit a vedea în jurul său numai sclavi prosternați, n'a putut să se resigneze, sufletește, la o conlucrare cu oameni moderni și vedea—poate—în era cea nouă, cu toate succesele ei diplomatice recente, sfîrșitul domniei sau a puterei musulmane.

Dar în potriva luminei—e greu să biruie întunericul. Libertatea e o putere mai mare de cît ori-care în lume și ea nu se va desființa nici de bună voia ei, nici de teama reacționarilor cari mai visează încă acele timpuri cînd Bosforul superb purta în sinul lui cadavrele acelor care-și permiteau să gîndească, să aspire ori să lupte.

Frumos e Orientul și frumos e pămîntul împărăției musulmane cu apele-i aurii cu grădinile sale parfumate. Dar viața omenească cere și alt feliu de frumusețe acea a gîndirei libere pentru toți. Și întru cucerirea ei se dă acum lupta cea mare și hotărîtoare în imperiul Semi-Lunei.

Rodion

CAROL I INTIM

Toți acei care au avut cinstea de a fi primiți de către regele Carol, au rămas surprinși de a se găsi în fața unui om, care de la întăia clipă, te impresionează prin desăvîrșita Sa distincțiune.

Nimic din jocurile teatrale sau fastul convențional care impune vulgului. Nimic în statura-I care e de mijloc; în atitudine, care e foarte rezervată, în gestul sobru, nu-ți arată în chip ostentativ că e rege și Suveran.

Fire prea dreaptă și prea sinceră ca să caute să încînte privirile sau să cucerească inimile prin aparențe zadarnice, acest Monarh, care știe cu toate aceste că El e „Cineva" în istoria vremei, disprețuește de a face să se simtă aceasta altfel de cît prin suprema Sa afabilitate. Și, desigur gîndindu-se la soțul Ei, Carmen Sylva a scris această cugetare care-L caracterizează în două rînduri:

„Ca să puteți fi mare trebue Persoana Voastră să dispară înnaintea faptelor Voastre".

Observația e cu atît mai dreaptă pentru regele Carol cu cît El arată din prima clipă perfecțiunea omului misiunei sale. și personajul menirei Sale.

In el, într'adevăr, nu e nici un dezacord între corp și suflet, între ceea ce pare în exterior și caracterul intim,—într'atîta una desăvîrșește pe cealaltă, în chip deplin și atimpător; căci căutînd a nu sări prea mult în ochii profanilor, și căutînd a le tăinui în chip discret sub mantia modestiei, meritele regelui Carol au fost totuși bine vădite, în Persoana Sa, sub înveliș lor chiar; iar cine știe să scoată concluzii despre suflet, din atitudinea fisică, le vede pe dare.

Intr'adevăr, nu e artist, care să privească acea față cu trăsături regulate, a cărei profil e accentuat printr'un nas aquilin de rasă veche, fără să citească pe ea fineța și energia.

In ce privește ochii Săi, pe care până în ziua de azi încă nici un pictor n'a fost în stare să le redee expresia particulară de mobilitate, ei sînt totdeodată scrutători și pătrunzători;—și, expresivi fiind ca însăși gîndirea, ei par preocupați în totdeauna de a privi chestiile pe toate laturile lor deodată, și nu ajung a se fixa în o căutătură hotărîtă, de cît în momentul unei hotărîri.

Iată, de altfel, un portret al regelui Carol, scris de Pierre Loti în o celebră notiță asupra Carmen Sylvei.

„Și fiind că l-am rostit numele fie-mi îngăduit să spun un cuvînt și despre aspectul seu, bine voitor și grav totodată.

Trăsăturile feței de o regularitate și o fineță nemărginită, împrejmuite de o barbă foarte neagră (azi sură.) Pe frunte o cută de adîncă cugetare de preocupare care poate adese ori întunecă lumina figurei, dar surîsul Seu luminează totul, un surîs blînd și atrăgător ca și acel al Reginei.

Și atîta distinsă simplicitate, atîta natural în măreția-I regească. Și atîta perfectă curtuazie pentru oaspeții Săi.

La trei zeci de ani, cînd dar a atins deplina desvoltare a personalității Sale, regele Carol arata că a ajuns prea de timpuriu încă la acel echilibru dintre spirit și inimă, de a voi și a putea, care au făcut din El, de la începutul domniei Sale, un suveran model, stăpîn pe El însuși, și pe care nici cînd vre-o pasiune nu l'a putut deconcentra și tulbura.

Dacă această remarcabilă stăpînire de sine e un dar al naturei, ea e de asemeni și rezultatul unei solide educațiuni și a unei lungi vieți de lupte. Ori cum fie,—grație acestei calități în adevăr mărețe—stăpînirea de Sine—Regele Carol a izbutit să domnească timp de 43 ani neîntrerupt peste oameni și lucrurile din Romînia.

Condus de dragostea-I nemărginită—de țară și conștient de menirea-I, prin care avea a o conduce și mîngîia, El a ajuns a fi un fel de Marc-Aureliu modern, grație calităților Sale de om și monarh.

Neascultînd nici odată de sfît de glasul datoriei și al rațiunei, el a știut rînd pe rînd, în urma gîndirei și hotărîrilor Lui, iar nu grație întîmplărei să intervie sau să temporizeze după împrejurări, să uzeze derăbdare sau îndrăzneală, pe cînd

toată lumea era neîncrezătoare că va izbuti să facă din provinciile Dunărene,— atît de mult frămîntate de invidia puternicilor lor vecini, și atît de mult sfîșiate de discordii lăuntrice,—un regat unit și independent, adăogînd un nou stat concertului european.

Urcat pe tron la vîrsta de 26 ani—se știe în urma căror complicații politice,— El n'a avut a-Și impune stăpînirea luptînd numai, — dar de cîtă înțelepciune a trebuit să dea dovadă pentru a izbuti să învingă vijelioasele lupte de partid. Cîtă vitejie I-a trebuit pentru a conduce tînăra Sa armată la izbînzile de la Griviția și Plevna! Cît tact delicat a trebuit să pună pentru a asigura, în atîtea crize, prestigiul și cinstea Coroanei! Cîtă atențiune asupra tuturor clipelor, în sfîrșit, pentru a înălța noul Regat romîn, întemeiat de Dînsul, din progres în progres, până la demnitatea de stat modern!

„Carol este o fire nobilă", găsim scris în o scrisoare confidențială a M. S. Reginei către mama Sa, Principesa de Wied. „El îl compar adesea cu Guilaume d'Orange. Cele mai penibile experiențe nu fac de cît să-i dovedească și mai mult sîngele rece și echilibrul facultăților Sale. Față de dovezi de o neagră ingratitudine, El se mulțumește numai să rîdice din umeri și să erte. Îi este indiferent dacă cine-va vrea să nesocotească azi meritele. Cînd el nu va mai fi pe lume, îl vor numi toți: „Înțeleptul".

Cu atît e mai drept titlul acesta și-L merită acest Monarh, cu cît prin o impecabilă corectitudine, în toate împrejurările a știut să facă corona Lui să devie pentru totdeauna Augustă și glorioasă.

Regele Carol a avut a perde și multe iluzii: teama izvorîtă din experiențele Sale L-au făcut a circonspect și prudent. Dar greutățile ce a avut a întîmpina în viață, n'au asprit sufletul seu, care a rămas duios și compătimitor al mizeriilor tuturor și accesibil ori căror gîndiri nobile. Nici cînd El a dat ajutor nenorociților, nici cînd a subvenționat întreprinderi utile pentru țară, nici cînd a restaurat biserici și a clădit școli, cînd a proteguit sau a fondat El însuși, instituțiuni de înaltă cultură, cum e bunăoară Fondațiunea universitară Carol I,—nici odată El n'a făcut toate aceste cu pompa și strălucirea unui Monarh care vrea să amețească masele poporului.

Generos cu discernămînt și liberal cu tot sufletul, I-a plăcut totdeauna să practice, chiar de pe Tron, perceptul evanghelic care spune să nu știe stînga ce face dreapta.

Afabil cu fiecare, fără a se uita pe Sine totuși, cu aceiași bună dispoziție în momentele-I de fericire ca și în cele grele El își păstrează sîngele rece tot așa de bine sub glonțele inimicului ca și în fața tumultului stradei. Totdeauna punctual la muncă și corect în ținuta-I, acest gentilom dublat de erou nu-și leapădă nici odată uniforma de general romîn, care de altmintrelea se potrivește de minune talei Sale svelte, mersului seu degajat, gestului Seu scurt și cuvîntului Seu precis.

Litere-Științe-Arte

Sumarul numărului nou din **Noua revistă Romînă** sub direcția d-lui Rădulescu-Motru, profesor universitar.

NOUTAȚI: Comunitatea de inspirație în literatura europeană.—Iarăși catedra de arheologie.— Activitatea extra-școlară a învățătorului. — Conferința d-lui Radu D. Rosetti: Din Egipt.— Alfonso Castaldi.— Mormîntul lui Alexandru cel Mare.

POLITICA: C. Rădulescu-Motru. A 70-a aniversare a M. S. Regelui.

CESTIUNI SOCIALE: Cons. I. Florea. Ordinea în manifestările vieței.

CRITICA LITERARA: N. Zaharia. Geniul lui Eminescu.

Literatura: Edgar Allan Poe. Către Elena. — V. Korolenko. In noaptea învierei.— G. Aslan. Viața.

ȘTIINȚA: Căpitan Gh. Grigoranu. Vești din alte lumi.— Tabla de materie la vol. 5.

*

Zilele trecute, D-șoara Prof. Iohanna Mestorf, directoara muzeului din Schleswig-Holstein și-a serbat a 80-a aniversare a zilei de naștere. Jubilara e profesoară de... arheologie.

*

La Viena a murit d-rul Ellbogen, unul din cei mai mari avocați și în acelaș timp un foiletonist de mare talent la „Noue Freie Presse" și alte ziare.

*

A apărut „Arta Romînă", anul II, No. 3 avînd următorul frumos sumar:

Maria Dr. Buteanu. Cîteva gener. asupra picturei.— Ed. Caudella. Progresul muzicei și al teatrului la noi.— N. Rădulescu-Niger. Gîndul (versuri). A. D. Atanasiu. Din istoricul Pinacoticei din București.— Felician. La ce? (versuri) — Al. A. Un mare concert.— Bemol. Producțiile soc. muzicale „Cuza Vodă" din Galați.— Al. A. Conservatorul și cazarma.

Ilustrații: Pascali. Dinicu.—Artachino Izvorul.—A. D. Atanasiu. Pe gînduri.— Grigorescu. Dimineața de vară.

*

„Romînul" politic și literar cuprinde: Spiritul critic în cultura romînească de Al. D. Xenopol. Un adevăr de R. Netzhammer. Teologia Dogmatică de Carol Auner. Moțul, versuri de Mircea Demetriad. Cînturi și poeme de Riria de Caion. Mihnitului Taliarh de I. M. Bejan. Critica artistică și romînii de Th. Cornel. Solilocul lui N. Davidescu de Ali-Baba. Cîteva cuvinte asupra organizărei corpului de avocați de Nicolae-Alexandru Ionescu.

IDEI și FAPTE

Biciul lui Dumezeu de Nică Burdușel. A. D. Xenopol de Liber. Viața literară de Caion și V. Cristeanu. Cronica presei străine de D. Colorian.

*

Convorbiri critice.—A apărut No. 3 (anul III) al acestei excelente reviste de sub direcția d-lui Mihail Dragomirescu și Ion Peretz, profesori universitari, cu următorul interesant sumar:

Corneliu Moldoveanu.—Cetatea soarelui (poemă).

Cîrleanu.—Nucul lui Odobac (nuvelă).

E. Faguet.—J. J. Weiss, prefață la lucrarea d-lui Eugen Lovinescu asupra acestui critic (inedit).

Ion Minulescu.—Va fi... (poezie).

N. Em. Teohari.—Comicul în comediile lui Caragiale.

Mihail Dragomirescu.—„Apus de soare" de Delavrancea.

Tolstoi.—Cu ce trăesc oamenii, trad. de Gh. Carp.

B. Nemțeanu.—Inchinare (poezie).

Mihail Dragomirescu.—Revista critică. Revista revistelor: „Arhiva", „Cultura romînă", „Făt Frumos", „Indrumarea", „Ion Creangă", „Junimea literară", „Lumina satelor", „Neamul Românesc", „Noua revistă romînă", „Ramuri", „Răvașul", „Răvașul poporului", „Revista idealistă", „Romînul", „Semănătorul", „Șezătoarea", „Țara noastră", „Luceafărul".

Bibliografie critică: Lucrările Litzica, Dr. C. Popescu, Pr. Bălășel, Candrea-Densusianu, Dr. Grunfeld, Ciorogariu, Pîrvescu, C. I. Creangă, Delacruce, Iorga, Dr. Dion. Stoica și Lazăr, Kogălniceanu, C. Graur, Vasiliu-Bacău.

Discuții.—Note.—Informații.

*

— Pentru reprezentațiile de la 16 și 17 Aprilie a. c. ale marei artiste **Suzanne Desprès** ie o așa de mare invazie pentru biletele de intrare la agenția teatrală „Thalia" (Maximovici) în cît persoanele care s'au oprit bilete n'ar face rău să și le rîdice.

Ie foarte probabil ca cu cîte-va zile înainte de spectacol să nu se mai găsească bilete de intrare, atit sunt de dorîți ieșănii ca să vadă pe marea artistă în cele 2 sublime creațiuni ale sale **„Elektra"** și **„Raphale"**.

Biletele norocoase de loterie pentru clasa VI-a se găsesc de vînzare la COLECTURA PRINCIPALA
TH. P. MAXIMOVICI
Agenția Theatrală „Thalia" Piața Unirei

Informații

Primarul orașului a trimes eri următoarea telegramă M. S. Regelui:

Cetățenii ieșeni aduc laudă a tot puternicului Dumnezeu pentru că V'a ajutat să împliniți cu sănătate, vîrsta de 70 ani.

Din scumpa viață a Maestății Voastre ați consacrat pentru binele poporului romîn 43 ani, adică anii cei mai numeroși, mai virili, și mai bogați în experiență.

In acest glorios răstimp M. V. totdeauna purtător de grijă pentru noua Voastră Patrie, tot deauna gata de a o apara, ne-ați cucerit neatîrnarea și Regatul cu sabia în mînă, ne-ați îndrumat înlăuntru pe calea progresului cu pași uriași, așa încît Principatul pe pămîntul căruia ați pus piciorul în ziua de 10 Mai 1866 nu mai samănă cu Regatul din 7 Aprilie 1909.

Față cu această transformare din temelia țărei, nu găsim cuvinte îndestul de însuflețite pentru a exprima Maiestății Voastre toată recunoștința, dragostea și devotamentul ce simțim în inimă și nici găsim rugă îndestul de ferbinte pentru a chema harul Dumnezeirei asupra Majestății Voastre spre a vă dărui și în viitor viață îndelungată ca să completați marea operă de înălțare și întărire a neamului nostru.

Să trăiți Maiestate!

Să trăiască Maiestatea Sa Regina!

Să trăiască Augusta Familie Regală!

Primar (ss) **N. Gane**

Inspectorii școlari districtuali din Bucovina, s'au întrunit zilele trecute în Cernăuți și au cerut să fie numiți difinitiv, fiindcă starea actuală provizoră e... îmbinată cu mari desavantaje nu numai pentru ei înșiși personal, ci și pentru școli. Au mai cerut și alte îmbunătățiri și reforme și spre a le putea exopera mai lesne s'au constituit, alegîndu-și următorul comitet executiv: Ioan Chodakowski prezident, Rafael Kaindl viceprezident, Alex. Cupezanko secretar, George Jancovschi casier, I. Kubassek, I. Berhang și Josef Grabowski membri în comitet.

Cu ocazia aniversărei de 70 ani a M. S. Regelui României, Rectorul Universității din Iași a trimes următoarea telegramă: „In numele Profesorilor Universității din Iași trimit cele mai respectuoase felicitări depunînd la picioarele Tronului cele mai devotate omagii de credință și de dragoste, către Tron Familia Regală și Intreaga Dinastie."

Aseară la orele 8 și jumătate a avut loc retragerea cu torți.

Trupele au pornit din dreptul palatului vechiu, și cu faclele au străbătut străzile spre cazarmă.

Muzica batalionului 4 de vînători, sub conducerea d-lui lt. Bitza, a cîntat în Piața Unirea pînă la orele 11.

D. inginer inspector general cl. I, I. B. Cantacuzino, membru în consiliul technic superior, însărcinat cu inspectarea și controlul superior al lucrărilor de alimentare cu apă și canalizarea orașului Iași, a fost trecut în cadrul detașat al corpului technic, rămînînd numai membru în consiliul technic superior.

D. Maior G. Liciu, din regimentul Ștefan cel Mare No. 13 și comandant al gărzei pieței, a fost transferat la statul major al corpului IV de armată.

D. Buzniocean, actual șef de secție, a fost înaintat administrator financiar al județului Fălciu.

Ordinea supune d-lui T. Stelian, adunarmul la războiu, următorul caz al unui nenorocit de învățător.

Elevul C. I. Sandu, fiind încă în clasa VI normală la Iași' e recrutat soldat cu schimbul în reg. Siret No. 11 Galați în clasa anului 1906. Neavînd cu ce plăti taxele militare, el a făcut milităria Duminicile. In Iunie 1907 la diploma de capacitate No. 40 cu media 9.25 și prin ordin expres ministerial e trecut în trupa permanentă pînă la 1 Noembrie 1907. De la 1 Noembrie—1 Aprilie 1908 e trecut iarăși în trupa cu schimbul și face militărie Duminicile, iar în suplinire avea școala din com. Piscu, jud. Covurlui. De la 1 Aprilie 1908—20 Maiu 1908 e trecut iarăși în trupa permanentă, iar de la 20 Noembrie 1908 e concediat definitiv, i se dă livretul de trecere în concediu. In Ianuarie 1909 se vede iarăși urmărit și chemat sub arme pentru că nu a complectat termenul de 2 ani. Din cauza aceasta bietul învățător a părăsit satul, școala, copiii, familia și plînge pe la minister să i se facă dreptate și nimeni nu'l ascultă. Ministrul de instrucție îl lasă peritor de foame, deși a muncit 6 ani ca normalist și avea dreptul de a face un an armată permanentă, și cu tot livretul de concediare nu i se dă catedra, iar ministerul de războiu îl urmărește pentru al 2-lea an de armată, deși sunt presedente multe de foști elevi pe 2 ani sau cum era înainte 3 ani, însă luînd în timpul acesta diploma, li s'a considerat numai un an de serviciu.

Ne facem ecoul acestei drepte tînguiri și cerem onor, ministru de războiu, care ține și cumpăna dreptății să facă dreptate deplină.

D. I. Naum-Inau, directorul închisoarei din Focșani, a fost numit director al penitenciarului din Iași, în locul d-lui N. Făgărășanu, transferat ca director al închisoarei din Tg.-Ocna.

D. Gh. Paleologu, inspector vamal clasa II-a a fost înaintat inspector clasa I-a.

In seara zilei de 17 Maiu a. c. Societatea de ajutor reciproc „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează o frumoasă „Serată Dansantă" în Sala Teatrului Circ Sidoli, urmată și de un prea frumos bazar de obiecte cu toate numerile cîștigătoare.

Comitetul organizator al acestei Serate Dansante, pregătește mari surprize publicului vizitator.

Ministerul lucrărilor publice va executa pe cale de regie, prin serviciul exterior de poduri și șosele din Iași, aprovizionarea a 2.404 m. c. pietriș din depositele din gara Larga, pentru șoselele vecinale Iași—Botoșani, Sculeni, Popicani—Larga și șoseaua comunală, Tîgănași și gara Larga.

La 23 Aprilie a. c., serbătoarea sf-lui Gheorghe, se va oficia cu o deosebită solemnitate al doilea hram al Mitropoliei.

Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, asistat de doui Archierei și de un mare număr de preoți.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar n'a plătit nici până în prezent lefurile personalului seu auxiliar pentru combaterea de epidemii, pe lunile: Decembrie, Ianuarie, Februarie și Martie.

Ceea ce e mai nostim însă, e că acest personal a fost desfințat pe ziua de 1 Aprilie a. c.!

Fără nici un comentariu.

Astă-zi s'a ținut la București a treia ședință a congresului maiștrilor de desemn din țară.

Dimineață s'au făcut lecții practice și diferite discuțiuni, iar după amiază a avut loc conferința d-lui V. Costin, maistru de desemn din Iași.

Revizoratul școlar al județului va înainta zilele acestea ministerului instrucțiunei publice tabloul cu localitățile unde urmează a se înființa posturi noui de învățători.

Mîne Joi 9 April, program nou la teatrul Cinematografic Pathè Freres, sala Sidoli.

Acest program cuprinde între altele frumoasa Comedie Polițaiul, o variantă foarte reușită la „Sherlok Holmes". Finețа dssăvîrșită a unui detectiv parizian este redată în modul cel mai perfect și în cele mai mici detalii. Noul program cuprinde apoi: Pulverizatorul, scene comice. E o născocire, ea minte sau legenda lui Putifar în haine moderne, sporturi și distracții în Batavia (Iawa), Dresare modernă și foarte multe scene comice de pe natură.

Reamintim cetitorilor noștri că două programe se vor mai Succeda pe pînza cinematografului, după care apoi, stagiunea se va închide.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

D. Mihail Tănăsescu, inspectorul învățămîntului muzical, va veni zilele acestea în inspecție.

D. Gh. Gaman, șef contabil la Creditul agricol din localitate a fost avansat ajutor de șef de secție.

DIVERSE

Asociația studenților evrei din localitate, a trimis eri următoarea telegramă M. S. Regelui:

Sire,

Asociația Generală a Studenților Universitari Evrei din Iași, are bucuria nemărginită de a Vă saluta cu ocazia împlinirei a 70 de ani și a Vă aduce urări de fericire pentru viitor. Suntem mîndri a constata împreună cu toată lumea că sub înalta și înțeleapta Domniei Voastre ocărmuire, țara noastră a realizat progrese colossle pe toate tărîmurile activității omenești și mai ales în ceea ce privește cultura.

Sire,

Noi studenții Universitari Evrei din Iași vă dorim din inimă să trăiți ani mulți spre binele și fericirea României și a poporului Romîn.

Trăiască Maiestatea Voastră!

Trăiască Dinastia!

Trăiască Romînia!

Drd. Jacques Brener, Drd. V. Goldenberg

— Societatea de bine facere Cuza-Vodă, a arborat drapelul negru la sediul societății, iar prim președintele ei d. Dimitrie I. Ionescu a trimes la Solești drapelul societății, o prea frumoasă coronă ce avea pe panglică inscripția „Societatea Cuza Vodă, recunoștință și adînci regrete Domniței Elena Cuza" și o comisiune compusă din d. mecanic Kazanowsky ce reprezintă pe președinte și care va rosti un discurs, cu ecazia depunerei coroanei, vice-președinte I. Cercel, membrii Ștefăniu, Anton și Tonca.

LEONIDE ANDREIEF

8)

A fost...

Entusiasmat de această faptă genială, diaconul își lovia genunchii și rîdea încet. Și fața sa mult timp lipsită de soare, palidă și îngălbenită, redevenea pentru un moment fața unui om sănătos a cărui zile nu erau încă numărate.

In Sîmbăta următoare, Laurent Petrovitch la rîndul său, fu condus în sala de cursuri. Și el se întoarse foarte mișcat, cu mîinele tremurînde și un surîs silit.

Indepărta cu asprime pe gardianul care-l ajuta să se desbrace și îndată ce se puse în pat, închise ochii. Dar diaconul care știa acum din experiență ce însamnă aceste lecțiuni publice, aștepta ca Laurent Petrovitch să-și deschidă ochii, și cu o curiositate plină de simpatie, începu a chestiona pe vecinul său, asupra detaliilor ședinței.

— Ei bine, tăticule, e îngrozitor, nu e așa? Sunt sigur că și de tine au zis: „A fost un negustor...

Laurent Petrovitch se întoarse furios către diacon, îl măsură cu privirea, se întoarse pe partea cealaltă și închise din nou ochii.

— Nu face nimic tăticule, nu te îngriji de asta. Te vei vindeca, vei putea chiar să-ți dublezi averea, cu ajutorul lui D-zeu! — continuă diaconul. Era întins pe spate și se uita în tavan, unde se juca o rază de soare. Studentul ieșise pentru a fuma o țigară, astfel că pentru cîteva minute se făcu liniște, întreruptă numai de respirația scurtă și greoaie a lui Laurent Petrovitch.

— Da tăticule—începu din nou diaconul cu o voace liniștită și veselă — și cînd vei trece prin țara mea, să nu uiți să treci și pe la mine. E la cinci poște departe de gară. Ai să vezi cît de bine te vom primi! Am cwass așa dulce cum n'ai mai băut niciodată.

Părintele diacon tăcu cîte-va minute și apoi continuă:

— In ceia ce mă privește pe mine, primul lucru ce-l voiu face, va fi să merg la Mănăstirea Troitzky. Și voiu da și o lumînare și pentru tine. După aceia voiu visita sfintele biserici. Mă voiu duce și la baia cu aburi! Cum se chiamă aceia, de care se vorbia zilele trecute? „Baia Tîrgului" oare așa se chiamă?

Laurent Petrovitch neraspunzînd nimic, diaconul răspunse însu-și la chestiune:

—„Baia Tîrgului". Da, așa. Și acum D-zeu să ne ajute s'o pornim spre casă!"

Diaconul încetă vorba și în tăcerea care urmă suflul înăbușit și sacadat al lui Laurent Petrovitch sămăna cu șuerul întrerupt al unui vapor oprit în drum. Și diaconului nu-i pierise încă din imaginație speranța fericirii evocate de el, cînd auzi niște cuvinte neînțelese, niște cuvinte inspăimîntătoare; inspăimîntătoare prin tonul care-l aveau, inspăimîntătoare prin voacea groasă și plină de ură, care le pronunța; și cu toate că nu înțelegea rostul lor, inima-i încetă de a bate, cînd le auzi.

— Drumul către cimitiruî din Vagokov iată drumul ce-l vei face.

— Ce zici tăticule? întrebă diaconul, crezînd că n'a auzit bine.

— La cimitir, la cimitir și asta fără multă întîrziere! răspunse Laurent Petrovitch.

Se întoarse din nou către diacon și-și întinse capul pentru a fi mai sigur că vorbele vor ajunge la adresa lor. Dar mai întăiu, te vor duce în amfiteatru și acolo îți vor tăia corpul așa de frumos, că va fi o plăcere..

Și Laurent Petrovitch isbucni în rîs.

— Ce ție-e? Ce ție-e? D-zeu fie cu noi murmură diaconul.

— Puțin să-ți pese ce mi-e mie! Dar ce e sigur e că au aici un mod frumos de-a îmbucătăți morții înainte de a-i îngropa. Pe urmă îți vor tăia un picior, și-l vor îngropa. Sunt morți pe care îi taie luni întregi pînă să-i sfîrșiască.

Diaconul tăcea cu ochii fixați asupra lui Laurent Petrovitch care continua să vorbească. Era respingătoare sinceritatea cinică a cuvintelor sale.

— Te privesc părinte și mă gîndesc: Iată un om bătrîn și prost ca un copil de 2 ani". Ascultă, la ce nevoi să zici: (Va urma).

CABINET DE CHIRURGIE
și
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUȘNEANU 23 —
Extracțiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc și porcelan

De inchiriet de la st. Gheorghe, 4 odăi, bucătărie, 2 cămări, o magazie pentru lemne, pivniță.
Strada Muzilor No. 7

Biuroul „AURORA"
IAȘI Str. BARBOI No. 19
— Se însărcinează cu procurări de acte, copii și informații de la orice autorități.
— Mijlocește vinderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.
— Imprumuturi bănești pe ipoteci și garanțiuni sigure.
Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui Aurelian G. Nicolau Iași—str. Bărboi 19.

Ultime informaţii

❑ *In proiectul de budget al ministerului de instrucţie se ofla prevăzută o sumă de 85,000 lei pentru creare de laboratorii şi alte îmbunătăţiri la facultatea de medicină din Iaşi. Se credea că suma a fost votată, dar acum se află că d. Costinescu a rîdicat'o din proiect.*

❑ *Pentru eventualitatea numirei d-lui Săndulescu ca procuror de Curte, s'a convenit definitiv ca d. P. Fîntînariu să fie numit prefect. D. M. Carp, profesor, consilier comunal, va fi ales prim ajutor de primar.*

❑ *D. general Averescu nu va mai fi numit inspector general al armatei. D. Marghiloman a fost la A. S. R. Principele Ferdinand şi a stăruit ca A. S. să renunţe la numirea d-lui Averescu ca succesor al seu la inspectoratul general.*

D. Marghiloman a declarat A. Sale că guvernul este şi el contra numirei d-lui Averescu.

❑ *Se confirmă tot mai mult zvonul că d. C. Stere va intra în minister şi va lua finanţele. Protofoliul războiului îl va lua d. E. Costinescu.*

❑ Conservatorii democraţi din Suceava au trimes următoarea telegramă M. S. Regelui, cu ocazia aniversărei a 70 de ani de la naşterea Suveranului.

Sire, Conservatorii democraţi din judeţul Suceava cu prilejul împlinirei a 70 ani de vieaţă închinată binelui şi mărirei României depun la picioarele Majestăţei Voastre omagiul celei mai statornice credinţe şi celui mai nesfărşit devotament.

Să trăieşti Sire. Să trăiască Majestatea Sa Regina. Să trăiască Dinastia.

Sebastian Moruzi fost Prefect şi deputat, doctor Boroianu fost senator, George Străjescu fost deputat, Stanislas Cihoschi fost deputat, Artur Gorovei fost Prefect, Constantin Romanescu fost Prefect, Colonel D. Mihăiţă, Colonel N. Boerescu, Ioan Ghiţescu, Ioan Tatos, Leon Botez, Căpitan G. Rozin, Căpitan I. Softa, N. Nemţanu, Mihai Stefănescu, C. Guter, G. Guter, V. Oescu, Ioan Gorschi, T. Bosinceanu, Gabriel Iacovlov, Cornea Iacovlov, Doctor Lateş, M. Vasiliu, Alecu Popovici, Alexandru Romanescu, Manole Gheorghiu.

❑ Iată cum s'a ales comitetul executiv al partidului conservator-democrat din Botoşani: domnii Constantin Ghica-Deleni, preşedinte; Th. Silion şi Isăcescu, vice-preşedinţi; Gh. Nicoleanu, casier; Al. Prasa, secretar; Rosetti—Hancea, Leon Ghica-Dumbrăveni, C. Codrescu, Ciolak, N. Ciolak, S. Nicolau, M. Popovici, Carol Honek, baron Kapri, N. Blebea, I. Dragonovici, C. Deleanu şi C. Ionescu, membri.

❑ Comitetul executiv al clubului meseriaşilor din localitate se întruneşte în astă seară, în şedinţă extra-ordinară.

❑ Prin noul budget s'au desfiinţat, la serviciul sanitar al judeţului Iaşi, şease posturi de revizori de zone, şi s'au sporit salariile inspectorilor generali şi medicilor veterinari; iar salariile funcţionarilor inferiori de la acest serviciu au rămas aceleaşi.

❑ **Conferinţele suplinitorilor.**—Conferenţele generale ale învăţătorilor şi institutorilor suplinitori vor dura pînă Sîmbătă 11 Aprilie a. c.

Astă-zi li s'au făcut lecţii de istorie pentru clasa II-a de către d. L. Matasariu, memorizare pentru clasa III a de V, Munteanu şi lecţii de istorie pentru clasa IV de d. L. Matasariu.

Mîine Joui se vor face lecţii de geografie pentru cl. II de d. institutor I. Tăzlăoanu, pentru clasa III a de d-na Mancaş şi pentru clasa IV-a de d na Elena Silvestru.

Conferenţele se ţin sub supraveghiarea d lui N. Ionescu, revizor şcolar.

❑ Direcţiunea liceului Naţional din Iaşi, prin directorul Gr. Bîrsan, a luat dispoziţia ca părinţii elevilor să plătească stricăciunile ce le vor face elevii.

In acest scop, directorul a lansat următoarea circulară, al cărei cuprins îl reproducem aci, ca fiind cît se poate de umoristic:

Fiindcă fiul d-voastră face parte dintre acei elevi, cari deşi au fost povăţuiţi de administraţia liceului de a cruţa efectele şcoalei, totuşi *fie direct, fie indirect*, a luat parte la ast-fel de stricăciuni *sau le-a aprobat prin tăcere* de acea administraţia şcoalei a dispus ca toate aceste stricăciuni să fie reparate în vacanţa Paştilor, în contul clasei întregi.

Spre acest scop au fost chemaţi la şcoală maiştri zidari, stoleri şi ferari; d-nii Vezzuli, Mazurchievici şi Pincoschi, cari constatînd stricăciunile le au şi evaluat pe clase; suma evaluată s'a repartizat pe toţii elevii clasei respective.

Această sumă sunteţi rugaţi a o răspunde administraţiei liceului „Naţional" imediat după sărbători, pentru ca lucrătorii, ce vor fi terminat pînă atuuci toate reparaţiunile, să poată fi plătiţi.

In acelaş timp vă rugăm să bine voiţi a îndemna şi povăţui pe fiul d-voastră, ca în caz cînd s'ar mai face ast-fel de stricăciuni, să caute a nu mai tăinui pe culpabili şi a nu mai expune pe părinţi la cheltueli nemeritate, contrar avem onoare a vă încunoştiinţa, că ori ce *stricăciune anonimă* va fi plătită şi pentru viitor tot *colectiv* de *clasa întreagă*, iar elevii vor mai suferi şi pedeapsă disciplinară. Director, *Gr. Bîrsan.*

❑ Se ştie că acum un an amicul nostru Em. Busne a fost victima unui furt însemnat: un anume Erdely i furase 8000 lei, un ceasornic şi mai multe acte de valoare.

Arestat în urmă la Pesta, Erdely a fost condemnat de tribunalul de acolo la doi ani şi jumătate închisoare.

Din suma ce-i s'a furat d. Busne n'a reacapatat de cît şase sute lei şi ceasornicul.

❑ La sosirea trenului de Dorohoi, astăzi dimineaţă, frînarul Simion Vasiliu, căzînd între vagoane, a fost grav rănit.

❑ Un concediu de zece zile, începător de la 9 April, a fost acordat astă-zi d-lui jude instructor Gr. Kessim, care va fi suplinit prin d. judecător C. Seuli.

❑ P. S. S. Miron a fost recomandat astăzi în postul de preut al capelei de la penitenciarul local.

❑ In urma înţălegerei stabilită între d-nii profesori M. Ţilenschi, V. Popescu şi D. Cădere, pentru a se suplini reciproc, aceştia vor pleca pe rînd în străinătate, spre a vizita diferitele laboratorii, instituţii ştiinţifice, diferite şcoli şi fabrici.

D. Ţilenschi va pleca zilele acestea şi va sta în străinătate pănă în Septembrie. D. Popescu va pleca în Iunie şi va sta pănă în Noembrie, după care va pleca d. Cădere.

Se zice că cheltuielele de transport vor fi acordate de ministerul instrucţiunei publice.

❑ Ministerul de interne a dat o circulară prin care pune în vedere ca interogatorul străinilor dezertori să se facă cu o mai mare îngrijire.

In raportul cu care va fi înaintat interogatoriul trebue să se arăte ministerului ultimul domiciliu din ţara de origina a fie-căruia din străini cărora se înaintează interogatorele, ce meserie au exercitat şi cît timp au locuit acolo.

❑ Camera de comerciu lucrează la întocmirea statisticei general a tuturor, comercianţilor, industriaşilor şi meseriaşilor din circumscripţia VIII-a.

❑ Triumful Suzanei Desprès în Germania şi Viena.— Celebra artistă Suzanne Desprès a repurtat în turneul ce-l face acum un adevărat triumf. La München a asistat la toate reprezentaţiile sale toată Curtea Regală şi Principele regent. La Stutgardt a asistat Regele Wurtembergului care a felicitat călduros pe marea artistă. La Viena—unde ie considerată cea mai mare artistă franceză actuală—a fost, cu ocaziunea reprezentărei „Elektrei" decorată de Imparat prin Archiducele Frantz Salvator. Publicul i-a făcut o manifestaţie impozantă; aplauzele păreau că nu mai luau sfîrşit.

In „Elektra" Suzanne Desprès ie extra ordinară, culminantă, fără rivală; rolul ei în această piesă ie teribil şi doborîtor ie tot timpul în scenă în prada simţirilor celor mai dramatice şi mai înduişătoare. După admirabila, extra ordinară scenă cînd Elektra dansează şi cîntă de bucuria morţei Clytemnestrei şi cade moartă şi ea în delirul seu nebunesc, nu mai poţi scoate o vorbă de la Suzanne Desprès o zi întreagă ie zdrobită.

La Iaşi *„Elektra"* se vor reprezenta cu marea artistă Vineri 17 Aprilie a. c.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 8 Aprilie.

Prînzul de gală de la palat

Bucureşti.—La prînzul de gală oferit asseară la Palat, M. S. Regele a rîdicat un tuast, zicînd:

„Cu inima plină de bucurie salut, în mijlocul nostru, pe Alteţa Voastră Imperială şi sunt foarte resunoscător M. Sa Imparatului că a trimis pe succesorul seu la tron, înconjurat de o strălucită suită, pentru a'Mi prezenta felicitări cu ocazia aniversărei de 70 de ani de la naşterea Mea, acordîndu-mi înaltul titlu de mareşal al armatei germane. M. S. Imparatul Imi dă prin aceasta o deosebită atenţie şi dovadă de cea mai mare prietenie ce de mulţi ani există între Noi, şi pe care le preţuesc atît de mult.

Continuînd, Suveranul aduce mulţumiri M. S. Imparatului Wilhelm şi adîncă resunoştinţă.

„Fie ca bine-cuvîntarea cerului,—a încheiat M. Sa,—să se reverse asupra M Sale împăratului, a casei sale imperiale şi a bravei sale armate. Fie ca providenţa să ţie în faţa ei pe Alteţa Voastră. Rădic tuoastul în sănătatea M. S. Impăratului şi a M. S. Impărătesei. Trăiască întreaga familie imperială".

Prinţul moştenitor al Germaniei, răspunzînd a zis:

— „Mulţumesc Majestăţei Voastre Regale, în numele Augustului meu tată, pentru graţioasele cuvinte pe care M. Voastră le-a pronunţat şi rog pe M. Voastră să primească şi mulţumirile mele personale şi sincere, pentru primirea frumoasă la M. Voastră, la M, Sa Regina şi la întreaga familie.

Imi face o deosebită onoare şi bucurie şi mă simt cu deosebire satisfăcut că împărătescul meu părinte m'a însă cinstit pe mine să vă adresez felicitările lui, cu ocazia aniversărei a 70 de ani de la naşterea M. Voastre".

Continuînd, prinţul Moştenitor al Germaniei, a zis că M. S. Regele a dat dovadă în timpul de 43 de ani de domnie, că a dus ţara la înflorire şi mare progres.

Terminînd Prinţul Germaniei urează Suveranului mulţi ani, ca şi întregei familii regale şi armatei romîne.

Principele Carol decorat

Bucureşti. — O telegramă a Impăratului Wilhelm către Regele Carol, anunţă că Impăratul Germaniei a conferit principelui Carol insigniile „Vulturului Negru."

Recursul cârciumarilor

Bucureşti.—La secţia I a înaltei Curţi, urma să se judece astă-zi recursurile făcute de cei 110 cîrciumari, cari au fost condemnaţi de Curtea cu juri din Vaslui.

Recurenţii, prin d-nii Lascar Antoniu şi Vesp. Pella, au depus motivele de recurs.

D, Delavrancea, din partea d-lui Şumuleanu, a cerut să i-se comunice motivele. Ne opunîndu-se nici d. procuror Stătescu, nici recurenţii, Curtea a pronunţat amînarea procesului fixînd termen la 4 Mai.

Iată motivele de recurs invocate de cîrciumari:

1) Violarea art. 5 şi 24 din Constituţie, fiind-că faptul nu constitue calomnie prin presă, întru cît petiţia n'a fost respîndită prin public.

2). Violarea art. 284 din pr. penală: s'a comunicat inculpaţilor o listă necomplectă a juraţilor, nemenţionîndu-se profesiunele lor; 3). violarea art. 259 şi 260 pr. p.; reaua constituire a comisiei juraţilor; a) în comisia juraţilor au figurat doi cumnaţi, domnii Aurel Ghinea şi G. Iacob; b) juratul Desilă era administrator de plasă, deci incapabil a fi jurat;

c) Juratul Nicoleanu n'avea capacitatea a fi jurat, de care ce, ca funcţionar inamovibil, a fost destituit prin decretul regal No. 123 din 23 August 1907. 4) Violarea art. 303 din pr. p.: presidentul curţei a declarat desbaterile închise, înainte de a fi întrebat pe juraţi dacă erau luminaţi.

5) Violarea art. 375 pr. p. declaraţia juraţilor cu privire la majoritate de voturi nu emană de la juraţi, de care ce era tipărită pe formular înainte de pronunţarea verdictului. 6) Violarea art. 294 c. p., 7) violarea art. 24 din Constituţie: dacă memoriul este delict constitutiv de calomnie prin presă. 8) Violarea art. 294 şi 298 c. p.

In chestiea remanierei

— Declaraţiile d lui Stere —

Bucureşti.—D. C. Stere, despre care se vorbeşte că va intra în minister, întrebat asupra complectărei ministerului, a declarat următoarele:

— Nu se va face nici o complectare cu persoana mea şi nici o remaniare nu se va face.

Cu toate acestea, în cercurile brătieniste se afirmă că cel mai tărziu pînă la 20 Aprilie se va face complectarea guvernului.

Situaţia gravă la Taebris

Petersburg.—Agenţia Westnic află că în urma ştirilor alarmante din Taebris, Anglia a făcut cunoscut Rusiei că ar fi dorit să se trimită un detaşament de trupe la Taebris pentru a înlesni străinilor putinţa de a părăsi oraşul sau a lua măsuri pentru procurarea de provizii.

Negocierele turco-bulgare

Sofia.—Guvernul va notifica azi reprezentanţilor puterilor semnatare ale tratatului de Berlin semnătura protocolului pentru finalizarea negocierelor cu Turcia.

Independenţa Bulgariei

Petersburg.—Cu ocazia recunoaşterei independenţei Bulgariei, Ţarul a adresat Regelui Ferdinand, următoarea telegramă:

„Cu sentimentul celei mai vii bucurii Salut pe M. Voastră şi poporul bulgar, cu ocazia tranşărei chestiei independenţei Bulgariei.

„Această chestie fiind aproape de inima mea şi de întreaga Rusie, D-zeu să vă binecuvînteze împreună cu casa voastră şi poporl vostru şi să asigure un viitor fericit şi paşnic.

Gravele evenimente din Turcia

Constantinopole.—Prin nişte scrisori s'a răspîndit svonul că Bursa de aci va fi bombardată.

Această ştire a provocat o mare panică. După toate probabilităţile aceste ştiri nu sunt de cît mistificări.

*

Constantinopole.—O proclamaţie datată de eri a lui Husni, comandantul trupelor ce vin la Constantinopol şi adresată populaţiei din Constantinopole, condamnă pe ceĭ laşi care prin mii de intrigi au voit să prejudicieze constituţia şi să facă ca Constantinopole să fie blăstămat de întreaga umanitate.

Datoria este acuma de a se consolida guvernul constituţional. Soldaţii care au rămas neutri vor fi aparaţi; numai instigatorii şi complicii vor fi pedepsiţi. Vom respecta corpul ulemanelor, în afară de cîţiva spioni cari în haina de uleman au îndrăznit să înjosească religia.

*

Constantinopole.—Comandantul armatei de mişcare asupra Capitalei, a adresat eri şefului statului major general o depeşă vestejînă revolta militară, zicînd că forţe suficiente din corpurile 1, 2 şi 3 de armată sosesc, spre a lua măsuri necesare, spre a salvgarda constituţia şi a restabili ordinea în Capitală şi va cere trupelor de uscat şi de mare din Constantinopole să păstreze jurămînt pe coran, în prezenţa Seikuislamului că se vor supune orbeşte tuturor ordinelor ofiţerilor lor, că nu se vor mai amesteca în politică şi că nu se vor ocupa pe viitor de cît de datoriile lor militare.

*

Constantinopol. — Numeroase familii creştine, continuă să părăsească împrejurimele Ildizkioscului.

*

Constantinopol.—Orientul expres n'a sosit aci de cît seara, de oare-ce linia între Babaeski şi Hademkoei era ocupată cu transportul de tunuri, din această pricină nu a putut pleca nici trenul de seară spre Europa.

Prefectul oraşului s'a dus la 7 primari de mahalale să salute trupele din Salonic şi Adrianopole.

*

Constantinopol.—Poarta n'are nici o ştire cu privire la asasinarea principelui de Samos. A fost asasinat şeful seu de cabinet şi poate că aceasta a dat loc la confuzia de azi.

*

Londra.—„Agenţia Reuter" află din Constantinopol, după telegrame consulare, că cu ocazia dezordinelor în vilaietul Adana 5000 persoane au fost ucise.

*

Malta.—Vasele de rezboiu „Canopus" şi „Ocian" şi crucişătorul „Minerva" au primit ordin să plece astăseară în apele turceşti. Kurzo se află pe bordul vasului „Ocian".

*

Paris.—Agenţia Havas, află din Constantinopol. că Sultanul a discutat azi dimineaţă asupra situaţiei cu Tawfik Paşa şi Hilmi Paşo, căruia i-a oferit portofoliul de mare vizir.

*

Paris.—Agentia Havas află din Constantinopol că consiliul de miniştri cari s'a ţinut sub preşidenţia lui Tewfic Paşa a acordat Sultanului termen până mîine seară pentru a abdica.

Procesul Moltke-Harden

Berlin.—Moltke afirmînd prin jurămînt că nu este homosexual, Harden după propunerea prosurorului a fost condemnat la 600 mărci amendă pentru defaimaţie.

Convenţia

Bucureşti. — Convenţia comercială cu Austro-Ungaria este ca şi încheiată. Aseară ea a fost parafată.

A rămas numai ca ea să fie semnată de miniştrii plenipotenţiari.

Se caută un local cu chirie, avînd trei patru încăperi, fără etaj, mai mari, situat pe linia tramvaiului din str. Sărărie şi Păcurari. A se adresa la administraţia ziarului.

Creditul urban din Iaşi

La 2 Mai stil nou 1909 se va face a 55-a tragere la sorţi a scrisurilor acestei Societăţi conform art. 53 din legea Creditelor fonciare şi art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugaţi a asista la tragere, care va avea loc la sediul Societăţei la oara 2 din zi în prezenţa Consiliului de administraţie şi a Comisarului guvernului.

Direcţiunea.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

CABINETUL DENTISTIC
—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —
D-rii med. H. şi M. Pekelman
(2 săli de operaţie)
— Strada Alexandri No. 3 —

Se efectuează *ori-ce operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor*: Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.

Precum şi *cele mai moderne lucrări de protéză dentară*: coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, cu şurubi; etc

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de St. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De inchiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucatărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

Dr. Louis Mendel
Specialist în boli de gură şi dinţi.

Cabinet special pentru executarea diferitelor lucrări în Cauciuc şi metal. Plombe de Aur şi Porcelan.

A preluat Cabinetul Dentar al Dentistului N. WASSERMAN.

Str. Lăpuşneanu 11 bis.

ANUNCIU

CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, avînd 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc... sunt şi de vînzare şi de închiriat.

Doritorii a se adresa la proprietar

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nii G. FARRA şi J. KANNER

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

Strada Golia 77

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

Str. Bărboi No. 19

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
Strada Spinţi No. 8

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa V a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 7 Aprilie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 100,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 17,00
1/4	Un sfert	Lei 34,00
1/2	Una jumătate	Lei 68,00
1	Loz întreg	Lei 136,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	4—lei	1/4	Un sfert	8—lei
1/2	Una jumătate	16—lei	1/1	lox intreg	32—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner. Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 698 – Vineri 10 Aprilie 1909

O aniversare

D. A. A. Badareu își sărbătorește astă-zi, 9 Aprilie, a cincizecea aniversare a nașterei sale.

Din acest semi-centenar, trei-zeci ani au fost consacrați muncei, muncă titanică, fără preget, continuată cu adevărat eroizm, chiar pe acele vremuri, cînd ura contra fruntașului nostru ajunsese la apogeul ei.

Pentru noi ziua de azi este un nou și fericit prilej spre a reinoi șefului nostru local, profunda noastră admirație și întregul nostru devotament.

Dorim d-lui A. A. Badareu să mai trăiască încă mulți și fericiți ani și ca munca pe care o va continua să fie de același mare folos partidului și țărei.

„OPINIA“

DUPA SERBARI

Este cunoscut talentul extra-ordinar al d-lui Ionel Brătianu și al tovarășilor săi de-a utiliza totul în favoarea intereselor lor de coterie. Nu există întîmplare, fericită sau nefericită pentru țară, pe care firma Brătianu et Comp., să n'o exploateze în modul cel mai meschin. Oamenii aceștia nu înțeleg să se bucure ori să se întristeze *pentru că*; ei știu numai să se bucure ori să se întristeze *în scop de*.

Este, de exemplu, aniversarea unui important eveniment din trecutul neamului? Evenimentul în sine n'are nici o importanță; importantă este numai chestiunea de a se ști ce foloase ori ce pagube ar putea scoate „dinastia“ din felul în care evenimentul va fi sărbătorit.

Pînă acolo merg acești oameni cu lipsa de scrupule în direcția aceasta, in cît nu se sfiesc să exploateze cu aceeași meschinărie pînă și mormîntul șefului lor, căruia îi datoresc totul: Ioan Brătianu. Din cînd în cînd, în anumiți ani, 5 Aprilie este ziua de aniversare a morții marelui bărbat de stat; în alți ani, același 5 Aprilie nu mai are această semnificație și ziua cea mare trece neobservată, ca ori-ce altă zi, netipărită cu roșu în calendarul colectivist. De ce? Pentru că nu în totdeauna ceea ce ar trebui să fie o ceremonie pioasă (și nu este vai! de cît un grotesc tîmbălău), poate folosi socotelilor meschine ale d-lor Ionel et Comp.

In așa condiții să nu ne mirăm că și zilele de sărbătoare prin cari am trecut acum, zile cari au avut pentru neamul întreg o singură și măreață semnificare, au avut totuși și o semnificare specială, pentru neprihăniții noștri colectiviști.

Toată lumea știe în ce chinuri dureroase se zbate guvernul liberal. D. Ionel Brătianu care s'a grăbit să înlăture pe bătrînul său șef spre a se cocoța în locul lui, a văzut îndată ce este graba cîte-odată. Nu e fericit d. Brătianu, n'are nici una din bucuriile pe cari vanitatea și interesele sale i le promiteau. Și iată-l, după o serie de aventuri tragi-comice, nevoit să facă o remaniare, operație destul de grea însă, după ce debandada s'a întronat în partidul d-sale.

In momentele acele atît de lugubre, cînd totul îi șoptea: cădere, d. Brătianu a putut să se agațe de o nouă speranță: serbările regale. Pentru a mai slăbi asalturile cari îl îmbrînceau din toate părțile, primul-ministru a găsit un magic cuvînt de ordine: așteptați să treacă serbările. Vreți remaniere? Să treacă serbările! Vreți egala îndreptățire a tuturor elementelor din partid? Să treacă serbările! Vreți împăcarea spiritelor în județe? Să treacă serbările! Vreți însănătoșirea administrației? Să treacă serbările. Vreți aplicarea, experimentarea legilor pe cari le-am votat cu duiumul? Să treacă serbările!

Și toată lumea aceea nemulțumită și revoltată care formează azi partidul de la cîrmă și-a zis: mult a fost, puțin a rămas; să așteptăm; să treacă serbările!

Ei, au trecut. Țara e încă sub impresia acestor zile, cari rămîn întipărite în toate inimile, căci toți romînii au fost fericiți c'au avut parte să trăiască acele zile împreună cu bătrînul lor suveran și augusta lui familie. Țara e deci în sărbătoare și acuma, după ce serbările au trecut. Guvernul însă, nu. El nu mai are pretextul cu care a mai ținut lucrurile în loc o bucată de vreme. El trebuie să facă remanierea, trebuie să împace spiritele în partid și în afară de partid—el trebuie, în fine, să înceapă a fi guvern. Și greutatea nu e mai mică azi de cît a fost din capul locului.

Ce n'ar da d. Ionel Brătianu să mai poată invoca vr'un nou eveniment plăcut pentru țară, ca să-i servească drept pretext pentru prelungirea agoniei! Și ce n'ar da el, la urma urmei, să se ivească și un eveniment mai puțin plăcut — la rigoare chiar vr'o mică tragedie, un mic 1907—ca să poată amăgi lumea că evenimentele îl împedică de a face ceea ce alt-fel e inevitabil? Se vede însă că și norocul, ori cît ar fi de orb, își părăsește cîte o dată protejații. D. Ionel Brătianu nu mai are ce-și face capului și va fi silit să se execute. Cu atît mai rău pentru d-sa dacă această executare va fi și o execuție capitală pentru propria sa situație.

Pe noi chestiunea aceasta ne-ar lăsa reci, pentru că nu privim toate prin prizma egoizmului de partid.—Am dat dovezi în această privință la începutul regimului actual, cînd cu dragă inimă i-am dat tot sprijinul pe care ni-l ceruse d. Sturza. Dar nu e în joc numai soarta unui partid, ale cărui zvîrcoliri ne inspiră milă; este în joc soarta țării, care după atîtea nenorociri interne și în toiul unei atît de grele situații externe, are nevoie de un adevărat guvern și nu mai poate rămînea la discreția unei coterii de vanitoși și interesați, cari se ceartă vecinic de la împărțeală.

GERMANIA și ROMÂNIA

Cel mai puternic monarc al Europei Impăratul Germaniei, a ținut să distingă în chip cu totul osebit, cu totul strălucit pe Regele nostru.

Prin faptul că a delegat pe viitorul împărat al Germaniei, înconțurășit de o suită din care fac parte cei mai străluciți militari și persoane de mare distincție—ca să felicitege, în numele Seu, pe Suveranul nostru; prin faptul că a conferit Regelui cea mai înaltă distincție militară germană—bastonul de Feldmarschall general; prin faptul apoi că pe pieptul copilului de astăzi și, în viitorime, Rege poate chiar Impărat al Romîniei—au fost puse insignile celebrului „Vultur Negru“ — prin toate aceste mari distincțiuni, nu tocmai dese în Istoria popoarelor, Germania a strins unit relațiunile cu Romînia și dînsa, țara mică, apare mărită prin atențiunile puternicului monarc.

Se vorbea, pînă nu de mult, de relațiuni nu tocmai cordiale d'intre Germania și România, de recelii personale ce ar avea ființă între cei doi Hohenzolerni.

Și de ar fi fost poveste de gazetari vorba aceea, sau de ar fi avut ceva bază—evenimentul recent a arătat că țara noastră se bucură de cele mai mari simpatii și în Germania.

Ar fi nedrept să ne închipuim că simpatiile acestea nu sunt entuziaste. Un rege înțelept, cu sfătuitori înțelepți, a reușit să facă din Romînia pe copilul foarte cuminte din acea parte veșnic turbulentă a Europei, pe care nemții o numesc „odaia de copii a Europei“—peninsnla Balcanică.

Resemnată de perderile teritoriale ce le-a avut, România s'a mulțumit cu cît i a rămas și pe cînd restul Orientului le veșnic în flacări, noi am progresat în liniște, în liniște suportăm durerile...

Prudența aceasta ne-a făcut ca să putem fi stat de la sine stătător, fără frică de intervențiuni străine, fără frică de consuli.

Prudența aceasta ne-a învățat-o Regele și de aceea domnia Sa este glorioasă și epoca lui va fi supranumită acea a lui Carol cel Mare...

Chestii școlare

Examenele de capacitate

Prin Monitorul oficial de curînd s'a publicat o nouă schimbare adusă în Regulamentul școalelor normale în ceia ce privește examenul de capacitate, ce-l trec elevii din clasa VI la absolvire.

Modificarea aceasta răspunde unei reale nevoi, și ne place a constata că provine din discuțiunile incinse între profesorii de la școala normală „V. Lupu“.

Ce se petrecea până acum?

Regulamentul întocmit de d. Haret prevedea că la compunerea de limba romînă să se dea 5 chestiuni, *din care 2 din pedagogie, 2 din literatură și 1 din istorie.*

Specificarea chestiilor din fiecare materie, a avut de urmare din partea elevilor, ca eludare a spiritului Reglementului, că de la începutul anului își fixau obiectul din care aveau a medita materii pentru compunerea scrisă. In deobște elevii se fixau asupra pedagogiei, care ocupă în cl. VI aproape 15 oare pe septămînă, față cu istoria și literatura care au cîte 1 oră și aceia cu caracter repetitor.

Dar fixarea elevilor pentru obiectul din care aveau să facă compunerea făcea să piardă interesul pentru celelalte 2 obiecte cari erau trecute de mînuială și fără interes. Elevii buni se lăsau ademeniți de această eludare a Reglementului și s'a observat că nivelul de studiu de la sc. normală mergea descrescînd cu clasa.

Profesorii au cerut încetarea acestui scandal și ministrul a executat dorința profesorilor de la Iași.

Altă modificare.

La examenul oral se cerea numai o disertație orală asupra unui subiect de la cercurile culturale.

Chestiunile fiind mai aceleași, se obișnuese elevii cu niște beltele lungi, fără rost, unde fraseologia seacă lua locul adevăratei culturi, și profesorii constatau cu regret această *beție de cuvinte* seacă și goală.

Adevărata cultură literară a unui tînăr e ca, pus în fața unui text dat să-i poată face interpretarea cea mai largă. Profesorii au cerut dar ca elevii normaliști să dea dovadă că posedă o cultură literară interpretînd ei prin ei un autor dat, înlocuind beltelele oratorice cu o solidă cultură literară. Și ministrul a dispus în noua modificare că la proba orală elevii vor trece și un colocviu de 20 minute în interpretarea unui pasaj dat dintr'un autor necetit în clasă, dar anunțat în cursul lunei April spre cetire.

Iată rostul frumos al conferinților profesorilor de la școala Normală „Vasile Lupul“. Pe lîngă aceste 2 inovări fericite chestiile puse în dissuție vor motiva și alte modificări cerute de experiența practică a vieții școlare.

* * *

ABIA ÎNCEPE

Turcia este iarăși obiectul atențiunii internaționale. Frămîntările și luptele, cari au încins din nou imperiul Otoman, abia scăpat de trecutul răsboi civil, atrag asupra-i privirile curioșilor ca și ale interesaților. Și aici, ca și în toate statele, cari au suferit profunde prefaceri sociale și politice, s'a produs în mod neînlăturabil ciocnirea puternică, violentă, cîte odată sîngeroasă, dintre tradiția consfințită printr'o veche stare de lucruri și tendința inevitabilă a unei inovări imperioase. Este cursul normal al lucrurilor, este forța invincibilă a împrejurărilor, care produce această ciocnire, această luptă în tot deauna născătoare a marilor prefaceri sociale și deci a marilor progrese.

„Nici o naștere fără efuziune de sînge“ a zis un cunoscut cugetător al Franței. Și ori-cît de dureros este înțelesul acestei vorbe, el este însă adevărat, confirmat de o experiență socială destul de îndelungată și în destul de cunoscută.

Turcia veche, Turcia îmbătrînită, slăbită, înapoiată, desconsiderată trebuie să nască o nouă Turcie, tînără, viguroasă, civilizată, stimată.

Instinctul de conservare al Turciei ca țară și ca stat necesită, impune această naștere cu „efuziune de sînge“ costisitoare, dureroasă—evident—dar salvatoare.

Se părea că Turcia a făcut o fericită excepțiune de la principiul acesta, căruia s'au supus atîtea state veacuri de-arîndul. Se părea—o minune—că Turcia a rezolvit anul trecut marea problemă a modernizării sale fără lupte și zguduiri puternice. O revoluțiune pașnică *à l'amiable*, se părea că pusese statul Oto man pe o nouă cale de dezvoltare, fără a stîrnia nu furia, violența sau luptele intestine, dar nici măcar regretul nimănui. Și cine nu s'a minunat la aflarea marii vești, la auzul unei Turcii constituționale și parlamentare? Așa, peste noapte, s'a decis mărețul act și—zis și făcut.

Dar iată, că după puțin timp să vădește că tot ce a fost *a părut* numai a fi, că revoluțiunea turcească este încă de făcut, că Turcia constituțională și parlamentară este o chestiune de care se va ocupa și pe care o va rezolvi viitorul.

Vania.

CATE-VA NOTE

Voința Națională, care apare, fiind-că n'ar trebui să apară, n'a apărut ieri, ziua Regelui—fiind-că, cu asemenea prilej, ziarul oficios al guvernului ar fi trebuit să apară.

Aceasta dovedește că *Voința* caută sărbători cu luminarea, căci s'a convins că... cititorii i rămîn foarte credincioși: cînd apare n'o citește nimeni și cînd n'apare tot ast fel.

Cine se poate pune cu norocul țiganului!

*

Directorul liceului Național din Iași a descoperit două expresiuni noui; stricăciuni anonime și răspunderi colective ale clasei întregi.

Stricăciuni anonime se numesc acelea, cari sunt făcute nu se știe de cine și pentru cari toată clasa este respunzătoare. Adică: dacă un elev strică ceva, trebue să se iscălească, iar de nu, plătesc toți colegii!

*

O damă cu gînduri la tinerețe, exclama ieri:

— Trei doctori au fost chemați la Imparatul Germaniei, care ar fi înghițit un os de pește. Eu am înghițit pești întregi și n'am chemat doctor nici odată.

*

D. Cazmir Dobjanski este judecătorul ocolului rural din Scorțeni. Judecătoria aceea a transformat'o în altar, pe care justițiabilii depun daruri... voluntare.

O femee, ca să obție aminarea unui proces, a... depus o cantitate de unt; un altul—două care cu fin, un al treilea un țap.

D. Dobjanski, le-a primit pe toate, fiind-că justiția—legată la ochi—(așa trebue să-și fi zis judecătorul ideal—rural) n,are cum vedea.

OAMENI ȘI LUCRURI

„Povoara jubilarului“

In concertul de elogii și de cîntări care a însoțit serbarea, atît de rară în cartea domniilor romîne,—jubileul de 70 de ani al Regelui Carol — s'a auzit și un glas serios, aproape trist: e glasul acelei cîntărețe care a împărtășit cu El nu numai decenii din viață, dar și toate greutățile și toate triumfurile,—glasul Reginei Carmen Sylva.

Numărul cel mai nou sosit al ziarului „Neue Freie Presse“, pe lîngă articolele festive închinate Monarhului nostru, publică și o poezie a Carmen Sylvei sub titlul acesta suggestiv: „Povoara jubilarului“. In loc de a întona imnul banal de slavă și mărire; în loc de a serbători în accente de hiperbolă viața fecundă în opere de bine și în succese, Suverana-poetă pune acest titlu aproape întristător și evocă părțile mai puțin vesele ale lungei domnii și ale unui traiu de muncă ajuns pînă în adînci bătrîneți.

Ea amintește luptele ce însamnă o viață de șapte decenii; amintește că jubilarul a petrecut multe, multe nopți nedormite; exprimă părerea că pentru cine poartă o coroană, sarcina vieței este cu mult mai grea și anii sunt mai apăsători, căci răspunderea e mare și grea și munca se cere fără răgaz, oboseala nu este îngăduită, odihna e scurtă, plăcerile sunt rare. Singura mulțumire permisă este acea pe care o dă lucrul, pe care o aduce îndeplinirea datoriei: iar toate aceste fac părul tot mai alb, tot mai rar și obrajii tot mai palizi...

Vedeți: o notă destul de tristă pentru o serbare jubilară, dar e nota care aparține fatalmente unui temperament de reflexiuni lirice ca al poetei Carmen Sylva.

Dar poezia nu este mai puțin frumoasă și elogioasă. Ea ne face să măsurăm în imaginație lungul șir de ani ai domniei lui Carol I, cea mai mare în durată dintre toate domniile pe care le-a cunoscut istoria poporului romîn, — cu trei mai lungă, pînă acum, decît domnia de patru decenii a lui Stefan cel Mare.

Ea ne face să cugetăm încă odată cît de frumos se imbină cu activitatea neobosită a unui Suveran muncitor,—geniul visător al unei Regine scriitoare.

Rodion

Fertilizarea Deșertului

O descoperire interesantă.—Articolul ziarului „Le Matin“.—Strămoșul grîului. Agronomul Aaronson. — Descoperirile din 1906 și 1907.—Interesul economic al descoperirei.

O descoperire interesantă, care a avut mare răsunet în lumea biologică, a fost comunicată mai zilele trecute „societății de botanică“ din Paris.

E vorba de originea grîului. Ziarul „le Matin“ într'un interview ce a luat de la savantul agronom Aaronson, arată importanța descoperirei acesteia pentru agricultura viitorului, menționînd că grație investigațiilor acestui neobosit cercetător se va putea în curînd fertiliza și desertul.

„A descoperi, zice ziarul „Le Matin“ patria grîului, însemna a descoperi leagănul însuși al civilizației și al primelor aglomerații omenești“.

Agronomul Aaronson, care e originar din Romînia, din orașul Bacău, în neobositele lui cercetări botanice prin diferitele colțuri ale lumei, a găsit în Galilea de nord, grîul sălbatec, din care au luat naștere numeroasele specii de grîne.

In munții Naphtaliei, printre pruni migdali și alți arbori fructiferi, d. Aaronson, a găsit pentru prima oară în Iunie 1906, primul exemplar al prototipului grînelor noastre moderne.

Alte specii de grîne, s'au arătat încetul cu încetul și savantul agronom descoperi în scurtă vreme întinse lanuri de grîu sălbatec, atît la picioarele muntelui Hermon cît și în Transjordania în vechea Gualamitida.

In anul 1907, într'o a treia expediție pe care o întreprinse în jurul mărei moarte, el găsi noui lanuri din acest grîu selbatec în vechiul Moab.

Intrebat de către redactorul ziarului „Le Matin“, care sînt motivele care îl fac să creadă că aceste grîne selbatice să fie strămoșii grîului care se întrebuințează astăzi pentru hrana lumei întregi savantul agronom răspunde:

— „Cerealele pe care le exploatăm actualmente, nu es nicăeri fără cultură. Ele ar putea să dureze timp de unul sau doi ani cel mult, dar în urmă, ar fi distruse, în lipsa îngrijirilor serioase, ar dispare din cauza ivirei vegetației spontanee. Pe de altă parte, se mai găsește grîu, —o specie aparte—în cele mai vechi stații lacustre, care sînt puțin anterioare vrîstei de bronz.

— Strămoșul grîului actual, zice interviewarul, e desigur mai vioi, mai robust de cît grînele civilizate din țerile europene. Dacă s'ar putea cultiva aceste grîne în țerile aride, importanța descoperirei dv., ar avea de sigur o valoare centuplă?

— Desigur, răspunde d. Aaronson. Grînele selbatice pe cari le-am adus din localitatea de nord, nu răsar de cît pe niște terenuri stîncoase, pe pante și coline aride, pîrlite de arșita ferbinte a soarelui oriental, acolo unde pămîntul n'are nici o desime, unde orice altă vegetație încetează. Nu cunosc nici o altă plantă, care se poată trăi în condițiuni atît de rele, cu privire la sol și la mediu.

Cu toate aceste condiții defectuoase, acest grîu selbatic crește și se coace în condiții superbe și spice minunate, a căror grăunte măsoară 11 milimetre lungime, în timp ce un grăunte de al nostru în medie nu ajunge de cît la 5—10 milimetre, și aceasta, pentru cele mai frumoase piese din cerealele noastre.

***Acest grîu, rezistă la toate climatele.* Se găsește la altitudini de 100—150 metri deasupra Mediteranei, în pămînturile sărate ale Iordanului precum și la 1000—1600 metri înălțime, deasupra nivelului mărei, pe muntele Hermon, ajungînd aproape pînă la cîmpiile de zăpadă.**

Și aici găsim interesul economic al acestei descoperiri. Prin selecțiuni și culturi judicioase, s'ar putea fără îndoială tenta întinderea culturii grîului către regiunile desmoștenite, unde cultura lui e azi imposibilă.

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80 - Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

Aceste noui rase de grîu, vor profita mai ales Tunisiei și țărilor învecinate ale Sahariei. Ele ar putea fertiliza Siria, Egiptul, Turkestanul și alte vaste domenii, cari azi, din cauza terenului lipsit de umiditate și de celelalte condiții de trai ale plantelor ce răsar pe solul nostru, sunt lipsite cu desăvîrșire de orice plantați.

M. S. REGELE

FELDMAREȘAL AL ARMATEI PRUSIANE

Scrisoarea Impăratului Wilhelm II

Iată textul scrisoarei pe care Impăratul Germaniei a trimes'o M. S. Regelui Carol, numindu-l, general-fel-mareșal al armatei prusiane:

„Ilustre, Puternice Prinț, amic, scumpe Văr și Frate,

Cu mare plăcere prezint Majestății Voastre, cu prilejul celei d'a 70-a aniversări a nașterei Sale, felicitările mele cele mai călduroase și cele mai sincere.

Majestatea Voastră să fie încredințată că iau partea cea mai vie și cea mai cordială la evenimentele, deopotrivă de îmbucurătoare, pentru Ea și pentru credincioșii Săi supuși și că totdeauna simt o plăcere deosebită de a cultiva relațiuni de amiciție francă cu Majestatea Voastră.

Simt în același timp trebuința de a exprima cele mai călduroase ale mele simțiminte pentru interesul viu ce Majestatea Voastră a mărturisit și păstrat armatei mele, precum și pentru larga bună-voință și solicitudine ce Ea nu încetează de a manifesta regimentelor Sale.

Rugînd pe Majestatea Voastră să primească gradul de feldmareșal în armata mea, împărtășesc cu armata mea dorința călduroasă ca D-zeu să păstreze pe Maj. Voastră încă mult timp în deplină sănătate și vigoare.

Am însărcinat pe fiul meu, A. S. Imperială și Regală, să înmîneze M. Voastre epoletele cu insemnele de *general feld-mareșal.*

Cu asigurarea stimei mele celei mai depline și a sincerei mele amiciții, sunt al M. Voastre iubitor Frate și Văr.

Wilhelm R.

Achilleon (Corfu)
7|20 Aprilie 1909.

Litere-Științe-Arte

O invențiune militară.—Prin înaltul decret No. 1047 de la 28 | III a. c. publicat în Monitorul Oficiel No. 290 a. c. a apărut brevetarea apărătorului-mobil. „Sistem Căpitan Vivoschi"-contra gloanțelor.

In curînd, va apărea o broșură scrisă în limbele Romîne, franceză și germană în care se va putea găsi: Descrierea, modul de întrebuințare și avantagele colosale care le procură un asemenea apărător.

Cîte-va din avantagele sus arătatului aparat:

A) Nici un glonte, rău îndreptat la ochire, nuva mai putea cutreera fără rost pe cîmpul de tragere, parcurgînd o distanță pînă la *6 Kilometri* și întîmplător întîlnind pe cine-va în drumul său, trebuia să-l rănească.

Avînd însă apărătorul mobil pe cîmp ori ce glonte în cazul celor de mai sus, e prins la 10 m. departe de trăgător.—

B) Azi cînd acest apărător încă nu este pus în serviciu, trăgătorul la o ochire greșită, nu poate cunoaște nici direcția încotro a plecat glontele, nici locul unde a intrat, dar avînd apărătorul mobil pe cîmp, acesta imediat prinde glontele rătăcit și atuncea trăgătorul vede în apărător locul unde a intrat și ast-fel cunoaște și direcția.

C) Nici un fel de abateri din partea glontelui nu vor mai avea loc pe cîmpul de tragere; dacă se va întrebuința apărătorul mobil, vom avea trecerea liberă în apropierea cîmpului de tragere a ori cui și nu ca azi a se forma așa zisul cordon de siguranță în afara zonei de tragere, întrebuințînd soldați care nu se puteau opune gloanțelor și erau nevoiți a sta ascunși, mai ales că auzeau șuerînd gloanțele pe deasupra lor.

Inventatorul sus citatului apărător posedă pe lîngă brevetul de invențiune No. 1047 și o adresă de mulțumire sub No. 5180 din partea Inspectoratului Artileriei și aceasta pe cînd apărătorul mobil era mai complicat.

*

„La Rafale".—(*„Vijelia" de Henry Bernstein.*)

Cu Suzanne Desprès în rolul principal.—*„La Rafale"* e de sigur cea mai puternică din piesele lui Bernstein, aceea care ne arată mai bine, strălucitele calități dramatice pe care le posedă cu atîta prisosință acest maistru al teatrului modern.

Acei care cunosc temperamentul acestui scriitor universal apreciat, vor înțelege perfecțiunea acestei lucrări a lui Bernstein, cînd vor ști că resortul piesei sunt: jocul de cărți și dragostea.

De fapt Bernstein a creat în „La Rafale" două tipuri admirabile: o femee îndrăgostită și un jucător de cărți și'a făcut din aceste tipuri eroii unei acțiuni dramatice, chiar tragică, care se desfășoară în 3 acte, 3 scene capitale—una de fie-care act—și care constitue la un loc una din operele cele mai pasionante ce s'a dat teatrului în aceste timpuri. S'ar putea spune că nici odată Bernstein nu ș'a ales un subiect mai potrivit puternicului său talent ca în *„La Rafale"*.

Nici odată imaginația sa, n'a conceput o acțiune mai strinsă, mai puternică, mai sfîșietoare, mai mișcătoare,

„La Rafale" este drama, sau mai bine zis tragedia jocului de cărți. Jocul de cărți are aci rolul vechei fatalități și ie sublim conflictul ce are loc între cele două forțe mondiale Hazardul și Amorul.

Subiect periculos și greu, din care însă maestrul a făcut o operă strălucită.

Aceasta ie drama care se va reprezenta pe scena Teatrului Național din Iași în seara de Joi 16 Aprilie a. c. cu marea Suzanne Desprès în rolul principal, celelalte roluri fiind interpretate de excelenții artiști ai Teatrului parizian de „L'Oeuvre", Teatru, subvenționat de guvernul francez, care adună sub acoperișul său la toate reprezentațiile elita intelectuală a Parisului.

Ne putem închipui ce serbare va fi pentru ieșani văzînd „La Rafale" cu Suzanne Desprès înconjurată de trupa cea mai bună care s'a văzut în turneurile trupelor străine.

Persoanele care ș'au oprit bilete de întrare la agenția teatrală „Thalia" (Maximovici) să se grăbiască a le rîdica fiind foarte numeroase cereri de satisfăcut.

*

Poetul și dramaturgul Ludwig Fulda a terminat o nouă comedie în trei acte: „Exemplul", cu un subiect modern.

*

Serbarea jubiliară a Universității din Lipsca, pentru a 500 a aniversare a întemeirei sale are loc între 28 și 30 Iulie anul curent.

*

Englitera a pierdut nu de mult un mare poet pe Swbourne; iată acum că i s'a rătăcit un altul: John Davidsoan.

In adevăr acesta din urmă a dispărut de cîteva septămîni din localitatea lui și nu i se poate da de urmă.

*

Savanții englezi au propus d-nei Curie să prezideze secțiunea de electricitate la viitorul congres internațional de chimie, aceasta constitue pentru d-na Curie, o justă repraație. pentru ostracismul îndurat acum 5 ani, „Royal Society" acordase „Dravy Medal" soților Curie, dar prezența unei femei în institutul sacru „șocînd" pe pontifii lumii științifice de acolo, soțul ei fu singurul admis a primi onorurile decernate ambilor.

Astăzi i se prepară doamnei Curie o primire din cele mai călduroase în suvenirul nedreptății de atunci.

*

A apărut No. 13—15 pe 1 și 15 Martie și 1 Aprilie a revistei bisericească și didactică „Viitorul", cu următorul sumar:

Modificarea legei clerului mirean.—Din pățaniile mele.—Scrisoare.—Micile încercări.—Cronica bisericească, literară și artistică.—Meditațiuni.— Dragoste de biserică.— Mingîierea unui mă suf.—Scrisoare.—Informațiuni,—Bibliografie.—Foiletn.

Informații

❑ **DIN HUSI.**—*Jubileul Regelui.* Cu prilejul serbărei jubileului Regelui membrii partidului conservator-democrat din județul Fălciu și orașul Huși au expediat M. S. Regelui următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui

Bucureș.i

Sire,

Conservatorii-democrați din județul Fălciu cu prilejul împlinirei a 70 ani de viață luch mată binelui și mărirei României, depun la picioarele Majestății-Voastre omagiul celei mai statornice credințe și celui mai nesfîrșit devotament.

Să trăești Sire. Se trăiască M. S. Regina. Să trăiască Dinastia.

Th. Cerquez, Em. Buznea, Dr. Th. Gidei, Gh. Ghibănescu, St. Gheorghiu, Gh Constantin, Căpitan D. Mardare, N. Berea, Dr. Șărbănescu, C. Buznea, Preot D. Lascar, Al Idriceanu, Gh. Cireș, Dr. P. Viad, Gh. Rișcanu, Gr. Buznea, Ec. Buznea, Th. Buznea, Emil Emandi, Gh. Vezbianu, D. Donea, Dr. Sp. Dragoș, Vas. Radu, I. Radu, N. Păsculescu, Preot Coman Vasilescu, P. Popescu, P. Georgescu, D. Bialus, Dr. Alex. Spiru, Preot. Gh. Antoniu, Gh. Boghiceanu, Gh. Neștianu, N. Caroivan, V. Caroivan, I. Florescu, Igr. Stegariu, Grigore Enciu, N. Enciu, Dr. C. Bosie, Ahil. Gheorghiade, Al. Calerghi, N. Calerghi, Preot. C. Gheorghiu, D. Manoliu, D. Dimitriu, Gr. Rișcanu, St. Rișcanu, P. Geles, Gh. Harhoces, Preot. P. Hanganu, P. Dăscălescu, I. Zinghir, I. Dăscălescu, Preot D. Ciofîrlan, St Filon, P. Ștefănescu, Gh. Ionescu, I. Bordae, Gh. Pascal, I. Lovin, Gr. Agarici, Il. Trandafir, V. Arhire, I. Cogălniceanu, St. Radovici, Gabriel Gh Cogălniceanu, I. Agarici, V. Tulburu, C. Vasiliu, I. Tulburu, St. Iliescu, Preot P. Pavlov, I. Chiriac, C. Oțăreanu, Preot I. Nacu, Preot I Cozma, V. Alexa, Gh. Neștian, V. Popa, Preot V. Anastasiu, Preot I. Tigheci, Eni Mihailescu, C. Mircea, C. Guțu, St. Guțu, C. Hotnog, M. Sandovici, Gh. Andriuță, C. Zaharia, I. Polcovnicu, C. Ionescu, C. Filon, I. Ulea, Th. Filon, C. Bujoreanu, Preot S. Chitic, Sandu Negoță, I. Luca, C. Bălan, P. Cozma, Gh. Jacotă, Preot Gh. Chitic, N. Ionașcu, S Balțatu, V. Tuchilă, B. Mihailescu, C. Bădros, Gh. Ghiban, M. Ghiban, C. Anastasiu, I. Buzincu, Preot Maleș P, Al. Popescu, Preot C. Maleș, Ilie Hușcă, D. Dumitrașcu, Preot V. Moțet, Preot V. Ionescu, P. Cătănescu, V. Dobrea, Gh. Grancea, Gh. Sava, Th. Radu, V. Stegariu, A. Pandelea. Gav. Darie, Preot A. Maleș, N. Bădărău, N. Ciulei, Preot I. Casu, C. Bucur, M. Dimitriu, N. Oghină, Gh. A. Grigoroaei, V. A. Grigoroaei, Pară Dimitrie, D. Goian, V. Chiriac, Preot A. Chiriac, C. Bondescu, Petru Gîdei, Preot V. Mitru, Gr. Grigoriu, M. Lecachi.

❑ Concursul corurilor școalelor secundare din localitate va avea loc la Teatrul Național Duminică 17 Maiu a. c.

Dimineața va fi concursul școalelor de fete, iar după amiază concursul școalelor de băeți.

❑ Lucrătorii tipografi din localitate constituiți în societatea **„Unirea"** au proectat o excursiune în capitală pentru a vizita principalele ateliere și diferitele așezeminte industriale.

Excursiunea va avea loc în zilele de 28, 29 și 30 Iunie a. c.

Colegii lor Bucureșteni au hotărît să facă lucrătorilor tipografi din a doua capitală o primire grandioasă.

In acest scop Societatea **„Gutenberg"** a lucrătorilor tipografi, Cercul **„Artă și Muncă"** și **„Federația Tipografică"**, vor organiza pe lîngă multe alte surprize și o frumoasă serbare în onoarea vizitatorilor, urmată de un mare banchet.

❑ **Isprăvile unui judecător.**—In urma unor denunțuri contra judecătorului Cazimir Dobjansky din Ocol. Scorțeni, Bacău, procurorul general de Iași s'a transportat în localitate din ordinul d-lui ministru de justiție și după o anchetă de 4 zile, la 19, 20, 21 și 22 Martie 1909 a constatat lucruri grave și nedemne pentru un magistrat, așa:

S'a constatat din depozițiile a 3 avocați și a personalului judecătoriei, că o femee din Luncani, Elena Ignat pentru a-i amîna un proces a adus în ședință public un balgăre de unt judecătorului Cazimir Dobjansky și procesul i s'a amînat.

S'a constatat că de la un locuitor Take Badu din Tescani a luat 2 care cu fîn pentru a-i da cîștig de cauză într'un proces.

Era găzduit totdeauna pe la proprietari și arendași, în special la o fabrică de spirt, din împrejurimi, și de unde i se trimetea și sticle cu romuri și coniacuri, fapte stabilite prin martori.

S'a mai constatat de procurorul de Bacău că a luat unui om din Luncani, Ion St. Lich, un țap în valoare de 100 lei, sub pretext că e din vînat oprit, confiscîndu-l pentru sine, nefăcînd nici un act.

Judecătoria Scorțeni a transformat-o într'un adevărat club de cărți, după proprile declarații ale funcționarilor judecătoriei și avocaților din localitate.

In ședință publică se exprimă cu vorbele cele mai scandaloase și nedemne pentru prestigiul și onoarea unui magistrat.

S'a mai constatat însă și alte fapte, căci în această anchetă, ce a durat 4 zile, au depus peste 25 de martori, printre cari mulți avocați, oameni de prin comunele de ocol, primari, notari etc.

❑ Membrii corporației confecțiunilor, au fost convocați pentru Duminică 12 Aprilie la orele 2 p. m. în adunare generală, în localul corporației, avînd a se discuta mai multe chestiuni.

❑ Pensiile civile și militare pe luna curentă se vor plăti cu începere de la 18 Aprilie.

❑ Zilele acestea I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei va face numirile de noui membri în consistoriul spiritual al Eparhiei Moldovei și Sucevei, pe termen de trei ani.

❑ Consiliul de higienă al orașului va fi convocat în ședință ordinară la 15 Aprilie, spre a discuta mai multe chestiuni.

❑ Zilele acestea va sosi în gara Iași, prin Ungheni, un nou transport de fîn comandat din Caucazia, pentru a fi distribuit la țărani.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a întocmit orariile de vară ale cursului primar.

S'au alcătuit tablouri deosebite pentru școalele urbane de băeți; pentru școalele urbane mixte; pentru clasele I și II unite de la școalele de băeți urbane; pentru clasele III și IV unite de la școalele urbane de băeți; pentru școalele urbane de fete cu clasele I și II unite; pentru școalele urbane de fete cu clasele III și IV unite; pentru școalele unde se aplică lucrul manual în clasa III și pentru cele unde se aplică lucrul manual în clasa IV-a.

Lecțiile zise de o oră țin cîte 50 de minute, cele zise de o jumătate de oră se țin cîte 25 de minute.

Timpul de recreație s'a socotit deosebit de cel acordat pentru studiu. Recreațiile țin cîte 10 minute.

Tablourile au fost date publicațiilor oficiale ale acestui minister, pentru a le pune la îndemîna tuturor membrilor corpului didactic primar.

❑ Operațiunile de recrutare la dispărțirea a II-a au luat sfîrșit ieri. Din 215 tineri înscriși au lipsit 100.

Luni comisiunea va începe operațiunile la dispărțirea IV-a.

❑ Senatorul Ferdinand Dreyfus din Paris a sosit ieri în București. Va vizita Sinaia și Curtea de Argeș.

DIVERSE

— Ieri pe la orele 3 p. m., automobilul societății „Union Baugesellschaft" tre îad pe strada Carol cu o viteză mare a dat peste podarul Constantin Pantaciun și trîntindu-l jos, i-a cauzat o leziune la picior.

— Astă noapte a încetat din viață d-na Olender, soția asistentului S. Olender de la farmacia Racoviță.

— Un început de incendiu s'a declarat aseară la Hîrșcu Veisman din strada Cucu No. 32 și un altul la brutăria Rosa Moscovici din str. Cucu No. 8.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

LEONIDE ANDREIEF

9)

A fost...

„Voi merge la mănastirea Troitzky, la baia de aburi. Sau că mă asurzești cu mărul tău. N'ai de cît opt zile de trăit și tu....

— Opt zile?

— Da, desigur opt zile. N'o spun eu asta, ci medicii. Eram culcat azi dimineața și tu nu erai aci; iată că sosec studenții și unul zice: Sărmanul nostru diacon, îi vine în curînd rîndul! Cel mult dacă o va mai duce o săptămînă!

— săp-tă-mînă!?

— Hé, dar ce-ți închipui că *ea* va avea milă de tine și te va cruța numai pe tine? Laurent Petrovitch apăsa asupra cuvîntului *ea* ca pentru a acentua înțelesul îngrozitor—Haide, ia te uită bine! Puneți bine termometrul! Ei prostule! Mă voiu duce la Mănăstirea Troitzky. Mă voiu duce la baie. Au fost pe lume oameni mai buni ca tine și tot au murit.

Fața diaconului devenise galbenă ca șofranul. Nu putea nici să vorbească, nici să plîngă, nici chiar să geamă.

Liniștit și încet își lăsa capul pe pernă și-l acoperi cu plapoma pentru a nu mai auzi vorbele lui Laurent Petrovitch, și a uita de lumea întreagă și rămase nemișcat; dar Laurent Petrovitch nu încetă să vorbească: fie-care vorbă a lui cu care rînia pe diacon, îi aducea lui o mîngăiere, o ușurare. Și cu tonul cel mai blînd, îl regretă:

— Da tăticule, așa este. Numai o săptămînă. Și tu îți măsori temperatura, și ți numeri gradele! Iată gradele!

Și în ceia ce privește baia de vapori, vei vorbi de a pe lumea cealaltă!

In acest moment întră studentul și Laurent Petrovitch tăcu, cu părere de rău. Incercă să-și ascundă capul sub plapomă cum făcuse și diaconul, dar îndată și-l descoperi și cu un surîs batjocoritor privi pe student.

— Văd că azi nu vine sora d-sale, zise el cu aceiași bunătate prefăcută și acelaș surîs răutăcios.

— E suferindă! răspunse scurt studentul, a cărei frunte se încreți.

— Așa?! Ce nenorocire! zise Laurent Petrovitch dînd din cap. Și ce-i lipsește?

Dar studentul nu răspunse și se prefăcu că nu auzise întrebarea. De trei zile, de cînd fata, pe care o iubia nu venise să-l vadă la oara visitei. Și nici în ziua aceia nu veni. Torbitzky se prefăcea că se uită din întîmplare pe fereastră, neavînd ce face, dar în realitate se silia să zăriască în stînga, poarta clinicei, care dealmintrelea nu se putea. Cînd își întindea gîtul, aplicîndu-și fruntea pe geam; cînd se uita la ceas; însfîrșit auzise ceasul bătînd 4; timpul visitei trecuse.

Palid și obosit bău un pahar de ceaiu, se întinse pe pat, neobservînd tăcerea neobicinuită a diaconului, nici limbuția tot atît de neobicinuită a lui L. Petrovitch.

— Haide, sora noastră nu va veni nici azi—zise acesta și surîse cu răutate.

IV

Noaptea fu îngrozitor de lungă și deșartă. Lampa ardea cu flacără mică sub abajurul albastru; tăcerea părea că vibrează de nelinişte, ducînd din odaie în odaie, geamătele surde, respirația grea și horcăitul bolnavilor. Intr'o odaie o linguriță căzu pe podea și sgomotul ce-l făcu era clar și argintiu ca acel produs de un clopoțel, vibră mult timp în aerul greoi și tăcut. Nici unul din cei trei locatari ai camerei No. 8 nu dormiră în noaptea aceia, dar stăteau liniștiți în pat ca și cum ar fi dormit. Numai studentul Torbetzky uitînd prezența tovarășilor săi, bodogănia din cînd în cînd, cîte o vorbă, se întorcea, se agita, suspina, își aranja într'una plapoma și perna. De două ori se sculă și ieși în coridor ca să fumeze; însfărșit adormi învins de puterea imperioasă a organismului în covalescență. Și somnu-i era sănătos; pieptu-i se ridica cu o mișcare înceată și regulată. Fără îndoială că avea visuri frumoase, căci pe buze îi apăru un surîs curios și mișcător contrastînd cu corpul său în nemișcare și ochii închiși. De departe din sala de cursuri întunecată și goală se auzi bătînd oarele trei, cînd Laurent Petrovitch care ațipise auzi un sgomot înăbușit, amenințător, misterios.

(Va urma).

Biuroul „AURORA"

IAȘI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii și informații de la orice autorități.

— Mijlocește vînderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi bănești pe ipoteci și garanțiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui Aurelian G. Nicolau Iași—str. Bărboi 19.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 șură și pivniță în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la st. Gheorghe.

Ultime informaţii

Remaniare sau retragere?

Cu cît persistă mai mult zvonurile de remaniare ministerială, cu atît, de fapt, este mai sigur că remaniarea nu se va face, că nu se poate face.

D. I. I C. Brătianu a declarat unui ministeriabil, al cărui nume este citat în zvonuriie de remaniare, că M. S Regele nu pare a fi de avizul unei remaniări, întru cît ea n'ar contribui la întărirea guvernului.

Nici eu nu cred, a declarat primul-minisfru, că o remaniare ne-ar întări. Dacă am sondat pe Suveran în această privinţă, este că remaniarea, în ce mă priveşe, ie o chestie de angaajament: m'am angajat în special faţă de Al Constantinescu.

Dacă reuşesc să conving pe Suveran de necesitatea unei remanieri, vom sta la putere până 'n toamnă. Dar eu aşi preferi să ne retragem acum, de cît să ne cîrpim fără folos.

D. Brătianu a comunicat şi junimiştilor imposibilitatea unei remanieri şi imposibilitatea unei guvernări şi de atunci junimiştii spun cui stă să-i asculte că ei vin singur la putere.

❑ *D. Xenofon Eraclide, ajutor de primar, a presintat ieri seara, la ora 5, demisia sa primarului.*

Asupra cauzelor circulă mai multe versiuni, dintre cari cea mai acreditată este următoarea: cu prilejul combinaţiunilor ce se fac pentru eventualitatea unei vacanţe prefectoriale, s'a pus înainte şi numele d-lui Fîntânariu, prim-ajutor de primar. Ca succesor al acestuia s'a convenit la numirea d-lui M. Carp şi cînd, în treacăt, s'a vorbit de d. Eraclide, d. Fîntânariu n'ar fi avut cuvinte de laude pentru colegul seu.

De aci demisia d-lui Eraclide, care pare a fi irevocabilă.

❑ **Regulamentarea tribunalelor** —Potrivit noului legi judecătoreşti, tribunalele urmează a fi regulamentate, în ce priveşte orariile, speţele de judecată şi grefele.

Ministrul de justiţie cerînd, în această privinţă, de urgenţă, avizul tribunaalului Iaşi, o consfătuire a avut loc ieri în camera primului-preşedinte al tribunalului.

In ce priveşte orariul, părerea a fost ca el să nu se schimbe, ca şedinţele să înceapă tot la ora 12 şi că această oră să fie trecută şi în citaţii, actualmente părţile citindu-se pentru ora 11.

Privitor la secţia III (notariat) s'a emis părerea să se treacă în regulament ca acelei secţii să'i se repartizeze si afaseri civile. Pînă 'n present secţia III judecă asemenea afaceri în baza unei decisiuni ministeriale a d-nului Giani, pe cînd legile de organizare judecătorească din 1881 şi 1890 au împedicat aceasta.

Secţiunei III să-i fie trecute toate afacerile privitoare la: urmăriri de orice fel, proprii, sechestru asigurătoare, vînzări mobiliere, cereri de interdicţiuni, de punere sub consiliu judiciar, ieşire din indiviziuni şi împărţeli, înprumuturi pe dote —toate să fie adresate de justiţiabili direct secţiei III.

O altă părere emisă a fost aceea ca fiecare secţie de tribunal să aibă cîte două săli de şedinţi, pentru ca să se poată judeca şi alte afaceri, în timpul în care se vor judeca acelea de competinţa judecătorului unic.

Toţi grefierii de cl. II din Iaşi, să fie înaintaţi la cl. I.

❑ **Sinuciderea unui soldat.**—Aseară pe la orele 7 şi jumatate, pe cînd maşina No. 671, condusă de mecanicul Amancei şi care mergea spre Ciurea, în dreptul cantonului No. 121, un soldat s'a aruncat pe linie înaintea maşinei, care trecînd peste el l'a sdrobit.

Mecanicul a oprit maşina timp de 5 minute şi a dat de ştire cantonistului, care la rîndul său a avizat autorităţile.

Soldatul sinucis se numeşte Gh. Ianoş, din compania a 7-a, regimentul 13 Ştefan cel Mare. El luase hotărîrea probabil de mai înainte de a se sinucide, căci s'a asvîrlit înaintea maşinei la o distanţă de 5 metri, aşa că mecanicului i-a fost foarte greu să oprească.

Cadavrul lui a fost rîdicat de pe linie şi dus la cantonul 121 până cînd au sosit autorităţile.

Din ordinul procurorului, cadavrul a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

S'a orînduit o anchetă.

❑ Sunt mai bine de 8 zile de cînd direcţiunea generală a serviciului sanitar, prin organele sale, face gestiunea medicamentelor depozitului de droguri din localitate.

Rezultatul nu se cunoaşte. Ceia ce se ştie, e că în tot acest timp nu s'a eliberat nimănui nici medicamentele cele mai urgente, aşa că nevoiaşii suferinzi aşteaptă în zadar uşurarea suferinţelor lor.

❑ Eri s'au terminat operaţiunile Consiliului de revizie la comuna Ţigănaşi. In ziua de 11 April. Comisiunea va pleca la Tr.-Frumos.

❑ De oare-ce la magazia gărei se zice că ar exista oare-care neregularităţi şi delapidări în sarcina magazionerului. Sittner, o comisiune de controlori a sosit de la Bucureşti şi a inceput o anchetă.

❑ Am anunţat că fostul casier al Băncei comerciale din Bacău, Gorănescu, a cărui cerere de eliberare provizorie a fost respinsă de curte, a făcut recurs.

Afacerea a fost repartizată la secţia II-a a Curţei de casaţie, cu termen la 13 curent.

❑ Cu subscrierea documentului Oficial al noului tratat comercial austro-romîn, au fost desemnaţi ca plenipotenţiari: d. I. Brătianu, din partea Romîniei, iar din partea Austriei: principele Schoenburg de Hartenstein şi domnii Riedl şi Stereny.

❑ D. maior G. Vălcanu, inspector regional al judeţului Iaşi, a demisionat astăzi din postul seu.

❑ Se crede că d. Eraclide, care a demisionat din postul ajutor de primar, va demisiona şi din partidul liberal local.

❑ **Mutări de medici militari.**—D. medic căpitan Sava N. Gh., de la şcoala fiilor de militari Iaşi, a fost numit medic al infirmeriei de la Frumoasa; d. medic locotenent Meţianu I. N., de la spitalul militar divizia VI-a a fost transferat la şcoala fiilor de militari; d. medic căpitan Niculescu Gh., din regimentul 1 roşiori, a fost transferat în regimentul 8 artilerie, în locul d-lui med. căpitan Ionescu Marcu, care trece la regimentul 1 roşiori; d. medic locotenent Dumitriu de la infirmeria Frumoasa, a fost transferat la spitalul militar al corpului IV de armată; d. medic locotenent Chiriceanu Sp. Gh., de la spitalul militar al diviziei a VIII-a, a fost transferat la regimentul 8 roşiori; d. medic veterinar căpitan Petrovici I., din regimentul 9 roşiori, a fost transferat în regimentul 8 roşiori, în locul d-lui veterinar sub-locotenent Stoicescu Gh., care trece la regimentul 2 calaraşi; d. medic căpitan Popescu Gh., de la divizia de Dunărea în regimentul Bacău No. 27; d. medic sub-locotenent Nicoleanu I. Constantin, din regimentul 8 roşiori la spitalul militar „Regina Elisabeta".

❑ Astăzi s'a amînat procesul correcţional la secţia I-a a tribunalului, privitor pe agregatul facultăţei de Medicină din Iaşi, Corneliu Şumuleanu, inculpat pentru delict de lovire.

❑ Camera de punere sub acuzare a respins cererile de punere în libertate provizorie ale lui Hassalovici şi Ilovici, acuzaţi de dare de foc.

— Tribunalul a confirmat mandatul de arestare lansat contra lui Aizic Şaraga. De asemenea a făcut apel V. Gheorgiu, acuzat de crimă săvîrşită, dar neisbutită al cărui mandat a fost confirmat de secţia III-a.

A mai făcut apel Maria Faur, deţinută complice la atentatul contra d-nei Cozadini.

❑ Invăţătorii suplinitori, adunaţi în conferenţe generale, au vizitat astăzi fabrica de tutun.

Mîine învăţătorii vor vizita atelierele căilor ferate, de la Frumoasa şi fabrica de fînghii.

❑ Din Bivolari se comunică că nişte rău făcători au incendiat o gireadă de orz, două girezi de trifoiu şi una stînă veche, proprietatea domnului Marcu Juster.

S'a orînduit o anchetă.

❑ In ziua de 21 Aprilie a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru aprovizionarea cu 330 steri de lemne, necesari penitenciarului central din localitate.

❑ Ziarele liberale din Iaşi şi Bucureşti s'a grăbit a lansa cu tendinţă ştirea de incidentele de la şcoala Profesională a Reuniunii Femeilor Romîne.

Sîntem în măsură a relata faptele în mod precis. Cu adresa No. 48 din 6 April a. c. direcţiunea şcoalei face cunoscut d-nei Vişinescu că i s'a primit demisiunea dată pe ziua de 31 August a. c.

Tot odată i s'a aplicat pedeapsa suspendărei pe 10 zile cu începere de la 6 curent pentru nedisciplină şi critică asupra comisiunei de concurs, în care a luat parte d-na inspectoare El. Mîrzescu. Preşedintele ceruse pedeapsa de o lună iar comitetul s'a oprit la 10 zile.

❑ Astă seară Joi 9 April, program nou la teatrul cinematografic Pathè Freres, sala Sidoli.

Acest program cuprinde între altele frumoasa comedie Poliţaiul, o variantă foarte reuşită la „Sherlok Holmes". Fineţa desăvîrşită a unui detectiv parizian este redată în modul cel mai perfect şi în cele mai mici detalii. Noul program cuprinde apoi: Pulverizatorul, scene comice,—„E o născocire, ea minte" sau legenda lui Putifar în haine moderne,—sporturi şi distracţii în Batavia (Iawa), Dresare modernă şi foarte multe scene comice şi de pe natură.

Reamintim cetitorilor noştri că două programe se vor mai succeda pe pînza cinematografului, după cari apoi, stagiunea se va închide.

❑ Biletele norocoase de loterie pentru clasa VI-a se găsesc de vînzare la COLECTURA PRINCIPALA
TH. P. MAXIMOVICI
Agenţia Theatrală „Thalia" Piaţa Unirei

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 9 Aprilie.

Vizetele Prinţului Germaniei

Bucureşti.—Aseară a avut loc la colonia germană un dineu, după care apoi o delegaţie a colonii s'a prezentat prinţului Moştenitor al Germaniei, căruia i-a oferit un frumos album.

D. Muller, preşedintele coloniei a pronunţat o cuvîntare, după care prinţul moştenitor s'a întreţinut cu fiecare membru în parte.

Azi dimineaţă, prinţul Moştenitor al Germaniei, însoţit de A. S. R. Principesa Măria s'a dus şi a vizitat regimentul 4 roşiori, a cărui comandat e principesa Moştenitoare.

Aci au fos primiţi de ofiţerii regimentului, cu care prinţul Germaniei s'a întreţinut în mod foarte afabil.

De la regimentul de roşiori, prinţul moştenitor al Germaniei s'a dus la Hipodrom luînd parte la antrenarea cailor ce vor lue parte la alergările de Duminică.

Deseară la orele 5 va avea loc la Palat o audiţiune muzicală. Va cînta orchestra ministerului instrucţiunei publice.

Va urma un prînz intim la Palat.

Recunoaşterea Bulgariei

Paris.—O notă oficioasă spune că d. Pichon va primi astă seară pe d-nii Nelidov şi Stancicov şi că e de prevăzut că că d. Pichon va notifica d-lui Stancicov recunoaşterea regatului Bulgariei, de către Franţa. Preşedintele Fallieres va telegrafia mîine Ţarului Ferdinand felicitări pentru fericita izbîndă a negocierilor Turco-Bulgare.

D. Pichon va telegrafia felicitări Ţarului Ferdinand şi d-lui Malinoff. Agenţia Havas află din Sofia că ministrul Rusiei a sosit aci azi dimineaţă, că ministrul Rusiei a notificat guvernului Bulgar recunoaşterea de către Rusia a independenţei Bulgariei.

DUMA

Petersburg.—Un mare scandal a fost azi în şedinţa Dumei. Preşedintele a propus ca să se trimeată o telegramă de felicitare regelui Ferdinana al Bulgariei, cu ocazia recunoaşterei independenţei.

Deputaţii s'au împotrivit şi un mare scandal s'a ivit.

In cele din urmă, preşedintele a spus că va trimete o scrisoare personală şi apoi a părăsit fotoliul.

Tulburările din Persia

Taebrisa.—Agenţia Reuter află că o violentă luptă a avut loc eri între naţionalişti sub conducerea lui Satar Kan şi trupele şahului la Şangaran. Naţionaliştii au perdut 60 morţi şi 100 de rîniţi, nu se cunosc perderile trupelor şahului. Ruşii se refugiase la consulatul Rusesc.

*

Fez.—Beu-Sintir a învins alaltăeri pe Mehala Sherificiu căruia i-a luat tunuri, puşti, muniţii, cartuşe şi cai. O mehală a plecat azi dimineaţă pentru a pedepsi tribul Beu-Sintir.

Gravele evenimente din Turcia

Constantinopol.— Se asigură că azi a avut loc o întrunire secretă a deputaţilor la San Stefano.

Comandantul flotei Rustem a sosit la San Stefano şi a anunţat supunerea flotei întregi.

*

Constantinopol.—Se zice că s'a stabilit un acord cu armata, care se aproprie. Acordul conţine următoarele puncte:

S'a renunţat la detronarea Sultanului; cea mai mare parte din garnizoana Constantinopolului a fost înlocuită cu trupele din Salonic: 600 de jandarmi macedoneni au fost însărcinaţi cu menţinerea ordinei în Capitală. Trupele din Salonic nu vor intra în Constantinopol. Guvernul va emite o proclamaţie. Toate trupele depun un nou jurămînt. Flota de răsboiu părăseşte Constantinopolul sub pretext de manevre.

*

Salonic.—Comandantul corpului III de armată Sefcat, însoţit de Muktar, comandantul jandarmeriei şi de Talarbei, au plecat la orele 7 şi 30, cu un tren special pentru a se asocia cu trupele din faţa Constantinopolului.

Două torpiloare care se aflau la Salonic, au primit ordin de la ministrul marinei de a se supune ordinelor sale.

Comandanţii au răspuns că nu recunosc pe un ministru nelegal.

*

Constantinopol. — După informaţiile de la persoanele oficiale reiese că un acord cu trupele nu s'a putut stabili. Până aseară s'au adunat la Ceatalcea 25000 de soldaţi. Ei se vor răscula numai în cas de primejdie pentru constituţie, iar nici de cum şi pentru apararea junilor turci

Toate cluburile albaneze, informate de această decizie. s'au solidarizat cu Mahometanii din Valona, cari tratează pe ofiţerii junii turci ca ostatici pentru apararea deputatului albanez Ismail Kemal.

*

Constantinopol. — Directorul poliţiei, 10 ofiţeri ca comisari de poliţie şi 60 agenţi ai poliţiei din Salonic, au plecat la Constantinopol pentru serviciul de siguranţă.

După o informaţie din Aleppo din 20 Aprilie 400 de deţinuţi au fugit din fortăreaţa Pajas şi au atacat Kirschamul, unde au comis omoruri.

Ei s'au dedat la jafuri şi s'au dus în urmă la Antiochia, unde au făcut masacre si jafuri timp de 24 ore.

Măcelul contra Armenilor şi jafurile au luat un caracter general.

Autorităţile locale nu dispun de trupe suficiente.

Un crucişitor englez a sosit la Alexandreta.

*

Constantinopol.—La Stambul domneşte mare nelinişte din cauză că se svoneşte, că armata din Salonic întrînd astă-seară în oraş va proclama starea de asediu.

Numeroşi locuitori fug.

*

Messina.—Vasul de resboiu Loreley a sosit eri seară, situaţiunea nu este încă sigură.

Străinii de la Adana au fost scapaţi, ceа mai mare parte fugind la Messina. N'a sosit nici o ştire despre inginerii caei ferate dela Bagdad la Basche.

Doi misionerl Englezi au fost asasinaţi.

*

Londra.—Agenţia Reuter află din Constantinopole că în Vilaetul Aleppi tulburările se întind.

Constantinopol. — Se urmează cu tratativele cu comandanţii trupelor.

Tinerii turci cer restabilirea vechiului guvern.

Sultanul a avut astă-noapte o lungă consfătuire cu fiul seu şi cu credinciosul seu amic Navir Alga, consfătuire care a durat până în zorii zilei.

*

Constantinopol.—Ştirile din provincie sunt foarte alarmante. Albanejii răsculaţi se dedau la masacre. Ei au ucis pe comandanţii trupelor, punînd stăpînire pe căzărmi. Ofiţerii tineri turci au fost omoriţi.

*

Constantinopol. — In Asia Mică masacrele sunt îngrozitoare.

Puterile au hotărât să trimeată flote spre a salva străinii care sunt ameninţaţi.

❑ Triumful Suzanei Desprès în Germania şi Viena.— Celebra artistă Suzanne Desprès a repurtat în turneul ce-l face acum un adevărat triumf. La München a asistat la toate reprezentaţiile sale toată Curtea Regală şi Principele regent. La Stutgardt a asistat Regele Wurtembergului care a felicitat călduros pe marea artistă. La Viena—unde ie considerată cea mai mare artistă franceză actuală—a fost, cu ocaziunea reprezentărei „Elektrei" decorată de Imparat prin Archiducele Frantz Salvator. Publicul i a făcut o manifestaţie impozantă; aplauzele păreau că nu mai luau sfîrşit.

Incunoştiinţare

Mi se aduce la cunoştinţă că un oare care Iancu Iosupovici, fost neguţitor de lemne, în unire cu un samsar de procese Şeril şi cu alţi indivizi certaţi cu cinstea, ca Condoianu, Alexiades (cel cu afacerea Macri) umblă prin oraş şi se laudă că aşi fi dator lui Iosupovici peste 10000 lei, după nişte hotărîri vechi cedate lui.

Pentru a pune pe de o parte capăt unui şantagiu ce se caută a se exercita asupra mea de Condoianu & Comp şi pe de altă parte spre a feri pe cei de bună credinţă să nu cadă victima lui Iosupovici care, după cît se spune, caută a trece pretinsele sale drepturi—anunţ că nu datoresc lui Iosupovici nici un ban, că am dovezi emanate de la însuşi Iosupovici că nu-i datoresc nimic şi dacă va îndrăsni să facă uz de actele ce au rămas la el, voi cere la rîndu-mi eă-mi dee socoteală de avutul meu şi atunci se va vedea că am fost spoliat.

I. M. Verona.

LA ATELIERUL
D-nei Nathalie Czaikowsky
Se caută bune LUCRATOARE

De inchiriet 5 camere dintre care un salon mare şi un antret în strada Golia 13. Se preferă societăţi ori birouri pentru toate odăile sau o parte.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.
A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De inchiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.
Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

Lemne pentru Foc
PRIMUL DEPOZIT ROMÂN „SOCOLA"

In strada Socola, la capătul liniei tramvaiului, în stînga lîngă rampa drumului de fer, sunt depuse spre vînzare, o mare cantitate de lemne pentru foc, din diferite esenţe şi de cea mai bună calitate, clădite în figuri de cîte; 1 m. 40 cm. înălţime; 1 m. lăţime şi 2 m. lungime sau 2 m. 80 cm. cubi fie-care figură, adica 2 palme vechi. Patru asemenea figuri reprezintă 11 m. 20 cm. cubi sau stîngenul mare Moldovenesc.

Lemnele sunt sănătoase, drepte, fără cioturi sau putregai şi uscate; ele sunt bine clădite şi se vînd pe loc la depozit, chiar cîte o figură din ori-care esenţă, cu preţ avantajos, spre deplina satisfacere a tuturor cumpărătorilor.

ADMINISTRAŢIA

ANUNCIU

CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, având 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc... sunt şi de vînzare şi de închiriat.
Doritorii a se adresa la proprietar.

Dr. Louis Mendel
Specialist în boli de gură şi dinţi.
Cabinet special pentru executarea diferitelor lucrări în Cauciuc şi metal. Plombe de Aur şi Porcelan.
A preluat Cabinetul Dentar al Dentistului N. WASSERMAN.
Str. Lăpuşneanu 11 bis.

Sanatoriul „S-ta MARIA"
Iaşi.—Str. Zmeu 3 (Beilic)
— TELEFON —
Instalat după ultimile cerinţi a higienei, cu tot confortul, Băi, Lumină electrică, etc.
Se primesc pacienţi atinşi de maladii interne, chirurgicale şi faceri.
Pensiunea de 8, 12, şi 15 lei pe zi.
Consultaţii cu toţi medicii. Prospecte la cerere.
Dr. I. Şeptilici Andrieş

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra morţei, accidentelor şi epizotiilor

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

En voi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care **Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore**

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Duminecă **la 3 ore ziua**

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate ciştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozurj Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel maĭ Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 699 – Sîmbătă 11 Aprilie 1909

Cine ne dă lecții de Dinasticism!

„Conservatorul“ s'a pus să ne facă școală de dinasticism.

E nostim de tot. Vorbind de Te-Deumul de la Mitropolie, din București, confratele nostru, constată cu mirare absența șefului nostru, d. Take Ionescu, și a celorlalți fruntași ca d-nii Disescu, Bădăreu etc.

Și tot „Conservatorul“, adaugă că înțelege pe d. Take Ionescu, să fi lipsit de oare-ce se află actualmente la Londra, iar d. Disescu se găsește la Bruxelles; dar d. Bădăreu, care a sosit din Paris în noaptea zilei de 6—7 Aprilie, cum se face că a venit direct la Iași—și n'a participat la acest serviciu religios unde au asistat toți fruntașii politici ai celorlalte partide?

De aci, concluzia, că partidul nostru se găsește într'o delicată situație față de Palat, și că fruntașii noștri au făcut gol în jurul Suveranului, la o aniversare atît de scumpă pentru Dinastie, de oare-ce au căpătat convingerea că succesiunea puterei va fi încredințată de Rege, partidului d-lui Carp!

Frumoasă și bogată imaginație, n'avem ce zice!

Nu mai un lucru, nu l'a putut explica „Conservatorul“, a doua zi după publicarea acestui articol,—de înaltă școală de dinasticism, ce ne face,—și politeță față de Regele nostru — și credem că nici nu'l va explica vr'odată: miile de semnături de pe numeroasele telegrame trimese de organizațiile conservatoare-democrate din întreaga țară, Suveranului nostru, cu ocazia jubileului.

Manifestația aceasta puternică de iubire și devotament către Rege, ni se pare că nici partidul Carpist, nici partidul liberal, n'au făcut-o—și prețuește mai mult în ochii Suveranului și ai țării, de cît presența d-lor Filipescu și Marghiloman la Te-Deumul de la 7 Aprilie, pe care „Conservatorul“, o remarcă cu o atît de mare satisfacție sufletească!

Dar articolul din organul oficios al partidului junimist, n'a fost scris numai în scopul de a se face o atît de eronată constatare, la adresa căpiteniilor noastre; el tradează oare-cari intențiuni, cari nu onorează de loc nici pe inspiratorii lui, nici pe ziarul care i-a făcut onoarea de a-i consacra un loc pe prima pagină și imediat după articolul de fond.

Junimiștii se simt așa de tari la Palat, că au nevoe să ne presinte pe noi, ca fiind foarte slabi.

Existența noastră ca partid politic puternic și superior prin organizația ce are față de celelalte 2 partide istorice înfrățite, le-a dat mult de suferit și de gîndit bieților partizani ai d-lui Carp. In deosebi se tem de marea întrecere pe care organizația noastră politică ar putea s'o aibă la Palat, cucerind cu bun merit Inalta încredere a Suveranului, tot așa cum a cucerit încrederea țării reale, a întregului corp electoral și a tutulor bunilor Romîni.

Și de aceia, nu scapă nici un prilej, pentru a nu ne presinta ca fiind în desconsideracția Palatului, care încarcă cu toate atențiile și onorurile numai pe conducătorii partidului d-lui Carp!

Este și aceasta un mijloc de a'ți mai recruta cîte un partizan sau cel puțin de a fi mai strînge rîndurile atît de slăbite, cînd pui în evidență și în mod falș că te bucuri de mai multă trecere sau considerație în ochii Regelui, de cît alți adversari politici.

Dar asemenea mijloace numai prind azi de loc, căci lumea judecă și din trecutul tău, și al Suveranului, adevărata situație a partidelor și bărbaților politici față de Tron.

Cînd reușești să stai cu zecii de ani în opoziție, tocmai fiind că te bucuri de prea multă încredere a Coroanei, și cînd, de necaz că nu poți s'o obții o asemenea confiență, prin acțiuni politice, cari rîdică și în fața țărei și a Tronului pe un partid politic, te năpustești a doua zi în potriva Suveranului cu atacurile cele mai nedemne, se înțelege că nimenea nu mai poate să creadă nici în sinceritatea sentimentelor tale dinastice, nici în marea încredere ce vrai să arăți că inspiri Palatului.

De la primii ani ai Domniei Regelui nostru, de pe timpul faimosului Orășanu, țara n'a mai avut ocazia să vadă publicîndu-se pamflete de cele mai josnice trivialități și perfide invențiuni la adresa persoanei Regelui și a Augustei Sale familii, ca cele apărute acum vr'o trei ani în ziarul de tristă memorie „*Protestarea*“ scos de tovărășia Filipescu-Marghiloman.

Dacă Suveranul, nostru cu sufletul seu atît de nobil și delicat, poate uita asemenea ticăloase fapte, cari înjosesc pe cei ce le săvîrșesc, apoi țara nu poate și nici trebue să le uite.

Interesele țărei și dinastiei—atît de indisolubil legate unele de altele, cer imperios ca să fim totdeauna *în gardă* față de politicianii ambițioși, cari nu se dau în lături de a improșca cu noroi cele mai Scumpe și Inalte persoane în Statul nostru, cînd nu li se dă putința satisfacerei unor vulgare vanități.

. . . . . .

Cea mai înaltă și superioară calitate politică a șefului nostru, care îl rădică deasupra tutulor conducătorilor celorlalte partide este **statornicia** sentimentelor Sale de Inaltă stimă și devotament față de Coroană.

Poate să vorbească cu fruntea sus și fără a'și reproșa nimic tot astfel și d-nii Filipescu și Marghiloman?

De dinasticismul acesta să ne vorbească „Conservatorul“ dacă are curajul!

ȘEF și SITUAȚIE

Partidul liberal nu mai le partid, guvernul nu mai le guvern. Brătianu II, în aurora domniei sale, se aseamănă cu domnia de pe urmă a tatălui seu: țara nu-l vrea, ai sei nu l vor.

O fi aceasta răzbunarea demiterei ilegale a d-lui Sturza, poate că Nemesis, zeița răzbunărei, torturează așa fel dinastia Kronprinților Brătieni, cari au crezut că expediția nocturnă a d-lui Sturza și manifestul acela imposibil din Martie 1907, vor introna definitiv dinastia nulă și gravă a Brătienilor.

Realitatea ne arată lucrurile cu totul altfel. In guvern avem în totul cinci miniștri. O complectare se impune, dar ea nu se va putea face. O complectare cu d. d. I. Constantinescu, stăruitorul de la Creditul rural, avocat—chițibușar, ar fi doar o complectare a ridicolului colectivist și un nou semn de intrebare la capitolul autorității morale.

Salva-va, eventual, prezența d-lui Stere în minister, toată corabia care se înneacă?

D. Stere declară că nu va intra în minister, că nu va juca, deci, rolul pilotului abil. Dar d. Stere are obiceiul să se lase rugat și dacă va ceda rugămintilor, intrarea sa va provoca nemulțumiri în cadrele vechi—iar guvernului nu-i va servi de tonic întăritor.

Trei luni după preluarea șefiei partidului liberal și a guvernului, d. I. I. C. Brătianu a ajuns aci: nu se poate ținea în picioare, nu se poate așeza.

Tot ce poate face sunt greșeli de tactică, intrigi și infamii. Atît face fiind că atît poate face un om nepregătit pentru o situație prea înaltă

D lui Brătianu i-a succes să parvie la asemenea situație la vrîstă de 43 ani

A reușit să joace, în politică, rolul copilului miraculos, dar dacă copilul miraculos poate produce sensații în artă, în muzică—în politică nu merge.

Toată greutatea cu care guvernează, sunt dovezi că d. Brătianu și-a văzut visul împlinit macar cu zece ani prea de vreme.

Pretențiunile d-lui Haret

Cu toate desmințirile foilor liberale că d. Haret, nici n'a demisionat nici n'a tratat asupra demisiei cu d. Ionel Brătianu, faptele însă dovedesc contrariul.

D l Spiru Haret s'a retras supărat la Valea Călugărească; acolo l'a vizitat d. Ionel Brăteanu, nu de dragul de a-i face vizita de sf. serbători, ci de a stărui pe lîngă d. Haret să revină asupra demisiei, ceeia ce n'a reușit.

D. Haret s'a tînguit d-lui Brăteanu de duplicitatea politicei sale, duplicitate care i a rîdicat în contra-i și pe senatori și pe deputați.

Văzînd că din cauza retragerei sale s'ar prea putea ca regimul întreg să se prăbușească, d. Haret a conces d-lui Brăteanu că ar putea rămînea în guvern, dar dîndu-i-se alt departament, cel al domeniilor de pildă. Oferta s'ar fi făcut lesne, căci tot era și este vorba de trecerea d-lui Anton Carp la alt departament; dar d. Haret a mai impus d-lui Brăteanu și altă condiție; și anume ca titularul de la instrucție să-l desemneze dînsul, Haret, pentru ca să fie sigur că va lucra în numele lui și nu va schimba nimic din personalul pus de d sa.

La această pretenție a d-lui Haret d. Brăteanu a holbat ochii mari, l'a măsurat din cap pînă în picioare, și a tăcut în semn vădit de mirare.

— Da, precum nu mă mai pot prezenta Camerilor ca ministru de Instrucție cu legi respinse și amînate, tot așa țin ca urmașul meu la instrucție să fie un continuator al administrației mele, să se inspire de la mine, ca să nu se știrbeze nimic prin lipsa mea, din autoritatea mea ce am făcut'o în școală.

— Și pe cine a-ți recomanda D-v, în acest caz să vă fie urmașul, ripostă d. Ionel Brăteanu?

— Persoana ar fi lesne de găsit. Aud că Dv, v'ați fi oprit asupra d-lui C. Stere. Eu din parte mi aș considera aceasta ca o lovire dată mie, întru cît raporturile mele personale cu d. Stere; sunt mai mult ca rele. Și apoi d-sa ar fi omul care n'ar ținea seamă întru nimic de ceia ce am făcut eu.

— Ei atunci!

— Eu cred că persoana care a făcut frumoasă figură în parlament, care a susținut vederile mele în trecuta opoziție și deci singurul care va lucra în vederile de continuitate, nu e de cît d-: Anghelescu, deputatul de Buzeu.

— Cumnatul D-voastre!

— Da; dar ce are a face!

D. Ionel Brătianu a înțeles atunci natura supărărilor d-lui Haret; i-a amintit însă de serbările jubilare, de datoria ce are guvernul de a fi unit la primirea înalților oaspeți și asupra pretențiunilor formulate n'a dat nici o atenție.

Iată un ministru care și-a impănat administrația cu neamuri și chiar în succesiunea ministerului ține să o treacă tot la neamuri.

Dinastie la dinastie; molima se întinde, căci peștele de la cap se impute.

Chestii actuale

FIORII CAPITALEI

Am văzut cu o hii serbătorirea Capitalei!

Puhoiul de lume ce se mișca ca valurile mării, dus de curiositatea norodului a eșit să vadă mîndre fețe împărătești, feți logofeți cu părul de aur creț, veniți din părțile de Miază-noapte să aducă bătrînului nostru Suveran bătul de *Mareșal*, varga făuritoare de minuni a poveștilor noastre populare.

Și tot ce poate măgului ochiul norodului, a fost.

Intăiu mîndreța de Regină, asea babă drăguță care toarce și răstoarce *firul* caritătii creștine pentru toți desmoșteniții soartei. Mama răniților, luminătoarea orbilor, zîna meșteșugurilor frumoase, urzitoarea poveștilor Peleșului, Soția doftor, Regina mamă, acum e baba cea frumoasă pe care o viață întreagă a legat-o de poporul de țărani de la Dunărea și dacă *Ea* nu iubește în desjuns pe acest norod de țarani, poporul *O* iubește pe *Dînsa*, căci nu vede în *Ea* de cît sufletul mare și larg de femee lovită atît de adînc de soartă de și stă pe tron de Regină.

Și acest popor nebun de Regină rîde la rîsul ei, zîmbește la zîmbetul ei, și-și adîncește și mai mult dragul de tron și Rege prin însușirile S. le de femee.

Vine apoi în ținută măreață Princesa, așa de serisă ca o icoană de biserică, pe care Duhul D-zeesc o umbrește și cu mlădițe tinere în juru-i o binecuvintează. In odraslele ei cresute și născute în țară, norodul vede reînoirea seriilor de domni pămînteni. Ea fiind ogorul udat de soarele României pentru a da țării o domnie romînească. Și creștinescul norod care e deprins a proslăvi pe Maica Cerului, proslăvește în frumoasa și mîndra Princesă pe mama Dinastiei. Și în nesfîrșitele urări ale mulțimei, norodul nu proslăvește numai prezentul ci își înoadă în visări dulci și senine șiragul viitorului, strîns lipit în cutele sufletului aceste tinere și din poveste Regine.

Și norodul dă buna zi vadă bălanii oaspeți, legați prin înrudire cu Voevozii noștri. Crai de ghindă veniți din mărginile pămîntului în lung și lat să aducă urări de sănătate bătrînului lor moș, Voevodul nostru.

Iar mai presus de toate norodul vine lacom să vadă cu ochii pe *moșneagul* nostru Rege. Moșneag, da, Imparat e, dar moșneagul ce privești, nu e un moșneag de rînd, ci e Regele Neamului Romînesc!

Și legînd firul vieții zi de zi, ceas de ceas, de bucurie și de durere, și de senin și de cumpănă, norodul născut și crescut sub larga domnie a moșnegului nostru Rege, tremură la vederea lui, dorindu-i din suflet, trai inzilit pentru ducerea pe căi liniștite și de spor neamului Romînesc.

Și acest norod, care a privit la Regele său virtutea ostașului, greul Războiului, truda luptei, vijîitul obuzelor, grijele Statului, azi e prea mulțumit cu o clipă de surîs, cu o blajină intoarcătură de cap, căci moșneagul ce privim a bine meritat de la norodul său tot dragul lui prin Inaltele sale calități de Rege.

Odihna moșnegiei Sale I o dă întreagă, grijele zilei să-i fie mai puține și toate să-i meargă pe lin și pe încetele, căci *apusul de soare* al Măriei Sale trebue să fie liniștit, creștinesc și Inalt.

Fiorii Capitalei sunt fiorii Tronului țării și acest popor nebun de sine știe prețui pe cei ce întrupează în clipa zilei de serbătorire gîndul și inima unui popor întreg în întruchiparea a tot ce e mai sfînt, mai mare, mai Inalt.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

DRUMUL GLONTELUI

In numărul de eri al ziarului s'a publicat o notiță despre o invențiune din domeniul tecnicei militare: un aparat care să asigure mersul în linie dreaptă și hotărîtă a glonților. Se pare că adese ori, ieșind din țevile puștilor soldățești glonții trimiși cu o țintă anumită, apucă un drum cu totul altul; in loc de a ajunge și a atinge un punct oare-care către care trebuie să se îndrepte, ei rătăcesc, fără nici o direcțiune, pe cîmpul vast și liber și de multe ori nu se sfiesc să se în figă în corpul vre unui om nevinovat ori al unui animal.

Victima nu are nici vremea sá se gîndească de unde-i vine acest dar nepoftit, această pedeapsă necuvenită, ci—într'o clipă—e scăldată în sînge ori își dă ultima suflare.

Glontele e orb; el a pornit din țeava năbușitoare a armei, cu puterea pe care i-o dă iuțeala sa proprie și îndelunga presiune la care a fost supus; el are o singură țintă,—de a se înfige unde va, indiferent dacă va fi un corp omenesc, ori o piatră tare, ori pămînt morale în care va rămînea îngropat pe veci.

Am trecut, întîmplător prin o adîncă impresiune acum cîte-va zile—datorită unui glonte.

Luasem în mînă un revolver pe care-l păstram la îndămînă de un timp încoace.

Cum nu-l mai atinsesem de cîte-va luni de zile, obiectul mi se părea atît de interesant, în cît am vrut să-i simt din nou toate mișcările, toate detaliile tecnice,—fără să mă gîndesc însă la un singur lucru de oare-care... importanță: revolverul era încărcat. Și cum la un moment dat am apăsat, cu indexul drept, pe cucoșul subțire și elastic,—descărcarea avu loc, instantanee, formidabilă, amețitoare, fără să am vremea să mi dau seama de amănunțimi. Am auzit numai detunătura; am zărit flacăra roș albăstrie, am văzut încet-încet umplîndu-se camera de un fum cenușiu și de un miros de plumb topit și—fiind singur—am așteptat ca totul să se împrăștie în liniște... Numai glontele l'am căutat în zădar; nici pînă în momentul de față nu l'am regăsit.

Am dat numai, într'un tîrziu, de urma bucății de lemn pe care a smuls-o din peretele patului, zburînd împreună în cine știe ce colț depărtat al casei. Moliciunea lemnului a împiedecat de sigur ca glontele să ricoșeze, într'o direcțiune pe care ași fi putut s'o *simt* alt-feliu și a dat aventurii o notă de idilă și nu de dramă. Dar am văzut în acea întîmplare cît de orb este drumul glontelui cînd nu-i se dă o țintă precisă ca să nu-și peardă puterea și rostul fără.... folos.

Rodion

SOLDELE OFIȚERILOR

I.

Eșirea din guvern a generalului Averescu, este cauza principală a înlăturării proiectului său de sporirea soldelor ofițerești și a lăsat deschisă discuția asupra acestei chestiuni.

Principii. Soldelor ofițerilor, trebue să satisfacă 2 condiții și anume:

1) Necesitățile ofițerului și 2) necesitățile armatei.

Norma de observat în stabilirea cuantumului soldelor ofițeresti pe grade, ar fi: a) scumpetea vieței. b) chibzuința cumpănită a întrebuințării soldei de fie care oficer. c) Cuantumul soldelor ce se servesc ofițerilor principalelor armate și în special, cele învecinate. d) Comparațiune între produsele ofițerilor în satisfacerea necesităților armatei cu a armatelor invecinate.

Vom trata pe scurt chestiunile de la a, b. și c, aci iar de sub *d*, îi reservăm o desvoltare în un articol special.

a) Scumpetea vieței, e variabilă cu timpul în care se consideră. Necesitățile ofițerului pentru viețuire sunt: Alimentațiunea, echipamentul, chiria, cărți de studii și reviste, dexterități și exigențe sociale în măsură rațională. Cuantumul soldei, trebue să le satisfacă pe toate.

b) *Chibzuința judicioasă a ofițerului în întrebuințarea soldei.* La mare parte din tineretul nostru în general, ca și la tinerii ofițeri în special, chibzuința, lipsește, cauzele sunt de natură diferită: pregătire rea din familie, din școală și asociație neprielnică. Nechibzuința, are atîta influență, în cît adesea transformă viața în supliciu de lipsuri de tot felul și la unii, de li s'ar servi, un cuantum de soldă, dublu și triplu de cel strict necesar, tot n'ar fi suficient. Chibzuința, e absolut necesar, să facă obiectul unei pregătiri sociale bine socotite și bine studiate în economia individuală.

c) *Cuantumul soldelor servite ofițerilor pe grade a armatelor vecine.* Cea mai mare parte a acestor armate, fiind mult mai vechi, sunt și mai experiente în stabilirea cuantumului, este dar logic, al consulta ca normă în stabilirea cuantumului nostru.

Istoricul cuantumului soldelor ofițerești la noi. Pînă la 1871 sub-locotenentul era servit cu 160 lei pe lună, Locotenentul cu 200, Căpitanul cu 240, Maiorul cu 400 Lt.-colonel cu 600, Colonelul cu 800, Generalul de brigadă cu 1000 și Generalul de divizie cu 1200.

Din aceste cifre deducînd reținerea pentru pensii de 10 la sută și taxa de 5 la sută pentru fisc, ofițerii primeau restul.

La 1871, Generalul Florescu, sporește sub formă de indemnitate locuință, soldele ofițerilor cu 40—70 lei ofițerilor inferiori cu 70—80 celor superiori și 100—150 pentru cei generali.

La 1880 se sporește soldele, la sub-locotenenți, Locotenenți și Căpitani pe cînd la ceilalți remîn neschimbate.

La 1895, Generalul Budișteanu, atunci ministru de resboiu, a sporit din nou și în mod simțitor soldele ofițerilor inferiori și ale maiorilor, pe cînd soldele celorlalte grade: Lt.-Colonel, Coloneli și Generali, au remas neschimbate de la 1871. Cu aceste solde, ofițerii se deprinsese, a trăi de la 1895 pînă la 1901. La aceasta, s'a impus taxa de 5 la sută pe solde pentru fisc, și curba Haret, a redus soldele și indemnitățile de servicii, în termen mijlocia cu 15 la sută, iar tariful vamal ce a produs escedente bugetare de 50 milioane, a scumpit viața cu 20 la sută.

Din datele acestea, se poate vedea, că toți funcționarii statului, au trebuit să'și reducă necesitățile cu 40 la sută. In cei 1-a ani, după criza din 1899, nu prea se simțeau efectele reducerei, pentru că chiria și alimentațiunea, se eftenise în o proporție convenabilă, Cînd tariful vamal, a început a'și produce efectele, scumpetea vieței a devenit îngrijitoare; guvernele de voe, de nevoe, au fost silite, să revie la salariile vechi, ba pe unele chiar, se le întreacă, mai 1-u la magistrați, apoi la corpul tecnic, la finanțe, ofițerilor superiori și generali, la instrucție și mai la toate serviciile publice, cu excepție de soldele ofițerilor imferiori.

Revenirea la salariile anterior curbei Haret, a ameliorat traiul tuturor funcționarilor cu 17 la sută cu excepție de ofițerii imferiori; drept și logic ar fi, să li se acorde și acestora salariile ce au avut. —Causele nedreptății, le găsim în chiar întocmirea legiuirilor noastre. Corpul didactic imferior, formează unul din contigentele electorale cele mai puternice, în

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și pănă acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80 - Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

congresele didactice periodice, pe lîngă subiecte de pedagogie, mai tot d'auna au discutat sporirea salariilor și au reușit să li se sporească. Corpul didactic secondar și universitar, care în mare parte ocup cîte 2 catedre, formează clasa de intelectuali, din care se recrutează miniștri, deputați și senatori, prefecți și primari sau ajutoare de comune urbane etc. Pentru aceștiea, sporul salariilor, au stat la voința lor; In alte ramuri de funcționari s'au făcut greve, s'au adresat reclamați, la corpurile legiuitoare și li s'a satisfăcut cererea. In fine pentru ofițerii superiori și generali, s'a găsit că cheltuiala, n'ar fi tocmai mare.

Generalul Averescu înaintea ieșirei sale din guvern, dă la iveală un proect de sporirea soldelor ofițerești, bine studiat, în el se arata soldele pe grade la mai toate armatele europene și stabilea cuantumul pe grade a ofițerilor noștri.—Economia acestui proect, atît cît s'a scris prin ziare, consista în contopirea îndemnităților de serviei cu solda, din spor de salar la gradele de Capitan, de generali de brigadă și de divisie și din gradații la gradele de căpitani și maiori cu oarecare condiții pentru interesul armatei. In fine din o îndemnitate de representare pentru comandanții de diferite trepte etc. Prin dispositiile acestea, se făcea o situație convenabilă gradului de căpitan, la care termină cariera militară, cea mai mare parte a ofițerilor, făcea o dreptate ofițerilor generali a căror solde rămăsese aceleași de la 1871, pe cînd în alte ramuri de funcționarism, se găsesc funcționari cu salarii de 1500—2000 lei.

Mai resultă din proectul citat că sporul soldelor din 1895, n'a fost sprijinit sau în de juns studiat, ci a imitat exemplul celor-l'alte administrații publice după principiul că pentru o plată mai bună, se poate avea un servici mai bun ca consecință, e absolut necesar a se face o lege generală de stabilirea cuantumului salariilor în toate administrațiile publice și după norme bine studiate.

Dacă proectul Averescu, nu s'a transformat în lege, vina nu este a autorului seu, ci a acelora ce au provocat și dat ființă atmosferii încărcate de la ministerul de resboi, al cărui singur și unic scop, a fost doborîrea fostului ministru de resboi. Au reușit, dar și sporirea soldelor, s'a ajurnat la calendele grecești.

Un militar

CUVÎNT

la

Sfînta și luminata zi a Invierei

«Aceasta este ziua pe care Domnul a făcut-o ca să ne bucurăm și să ne veselim într'însa».

Iubiți Creștini,

O tăcere adîncă domnea, în noaptea cînd Mîntuitorul a înviat, în grădina unde El fusese îngropat de cucernicul bărbat Iosif din Arimathea.

Printre frunzele și ramurile maslinilor, de abia se strecura vîntul lin și răcoritor. Ciripitul și cîntul păsărelilor amuțise de cu seară, căci ele de mult se adăpostiseră în cuiburile lor, doar cîte un țipet lung, jalnic și ascuțit al vre unei paseri de noapte mai spinteca văzduhul. De jur împrejurul Golgotei, nici o suflare de om de cît sgomotul produs de pasul apăsat și regulat al străjarilor mormîntului sfînt. Luna și miriade de stele luciau în întunerecul nopții producînd umbre imense și misterioase împrejurul celor 3 cruci de pe „locul Căpățînei" și reproducîndu-și în acelaș timp luminile lor în apa Cedronului, care din cînd în cînd mai întrerupea și ea tăcerea cea înfiorătoare prin murmurul ei...

Iată însă că de odată în mijlocul acestei liniști mormîntale, apare o lumină strălucitoare, nemai închipuit de puternică și orbitoare la vedere... Intr'o clipită ostașii ce străjuiau mormîntul sfînt, cad ca trăsniți la pămînt; greaua peatră de pe ușa mormîntului se dă la o parte, ca o frunză bătută de vînt și Mîntuitorul în toată splendoarea Sa Dumnezeiască ese din mormînt împrăștiind în juru-l raze strălucitoare de lumină cerească.

Doui îngeri îmbrăcați în veșminte albe ca zapada, iau loc imediat: unul de către cap și altul de către picioare unde zăcuse trupul Aceluia, ce acum arăta și dovedea Atotputernicia Sa. Vîntul duce ca fulgerul departe, prin șuerul său, vestea cea prea fericită că: *„Christos a înviat"*...

Și încă întuneric fiind, o umbră de om se strecoară printre arbori căutînd cu ochi nesățioși să străbată întunericul ca să vadă ceva... Și iată că această umbră ia forma de om în ființa Mariei Magdalina, care înspăimîntată de cele văzute și necrezînd ochilor, privește cu nesaț mormîntul. Intr'un suflet aleargă la Simon Petru și la Ioan — iubitul lui Iisus — și cu toții dînd fuga spre locul minunat, au văzut giulgiurile cu care fusese înfășurat Domnul, zăcînd singure, piatra răsturnată și doui îngeri strălucitori șezînd pe dînsa față 'n față.

Spăimîntați foarte de bucurie și frică, se întorc în mare grabă și vestesc tuturor pe care-i întîlnesc că Christos a înviat. Toți își amintesc de îndată de profeția Impăratului David: „Nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei lăsa pe cel cuvios al tău să vadă putrejune". (Ps. 15, 10).

Neînchipuit de mare a fost bucuria apostolilor și mironosițelor, iubiți creștini, la primirea vestei cei prea minunate că Christos a înviat. Mare e și bucuria noastră fraților, care ne-o manifestăm acum la mijlocul nopței: cu mii de facle luminoase, cu veselia pe față, cu sufletul înfiorat de înălțătorul moment și cu gura rostind: „Invierea ta Christoase Mîntuitorule Ingerii o laud în ceruri"... și salutîndu-ne cu dragoste frățească, prin cuvintele: „Christos a înviat!" și: „Adevărat că a înviat."....

Nu numai noi, dar toată făptura se bucură și se veselește; însăși natura cea maestoasă tresare și scutură de pe grumazii săi jugul cel apăsător al ernei, apăugind prin noua ei învestmîntare la bucuria și veselia generală. Soarele strălucește mai puternic și mai mult, chemînd la viață pe oameni, animale și plante; înlăturînd cu chipul acesta ceața și întunerecul de pe fața pămîntului. Peste tot pămîntul, holdele, țarinele, grădinele, livezile, arborii... se îmbrac cu noua haină de sărbătoare: verdele.

Păsărelile cîntînd în mii de chipuri se rostogolesc sglobii în aer, pline de vioiciune și bucurie. Mielușeii sar neastîmparați împrejurul oițelor pe covorul verde de iarbă și în sfîrșit... toată suflarea tresaltă de adîncă veselie în această sfîntă și luminată zi a Invierii.

Iisus Christos a înviat din morți, căci s'a aratat Mariei Magdalina, care credea că El este grădinarul, recunoscîndu-L însă după voce, Mîntuitorul dispare imediat ca iarăși foarte curînd să se arăte lui Simon Petru.

Christos a înviat pentru că intrînd prin ușile încuiate S'a arătat apostolilor, ce erau adunați în mod ascuns într'o casă din Ierusalim de frica Iudeilor.

Christos a înviat, pentru că S'a arătat la doui discipuli pe cale, care călătoreau spre un sat, anume Emaus.

Christos a înviat, căci după opt zile S'a arătat și lui Toma, care nefiind de față la prima Sa arătare, nu crezuse că a înviat, pănă ce acum nu s'a încredințat prin pipăirea ranelor de pe trupul Mîntuitorului.

Christos a înviat de oare-ce 40 zile dela înviere neîncetat S'a arătat tuturor ucenicilor învățîndu-i ca mergînd în toată lumea să învețe toate popoarele, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al sfîntului Duh.

Christos a înviat, căci altfel apostolii săi, ucenicii apostolilor și miile de martiri nu și-ar fi vărsat în zadar sîngele lor, și... pentru că, cu o repeziciune miraculoasă, legiuni întregi de credincioși se adun sub stindardul învățăturei blîndului Mîntuitor pe care stă scris: „Ce ție nu-ți place altuia nu face" „Ce vreți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea".

Iar dacă Christos a înviat, și noi iubiți Creștini, vom înviea din morți la ziua cea de apoi, pentru că El S'a pogorît la Iad, a călcat moartea și a eliberat pe toți cei ce zăceau din veac în umbra mohorîtă a morții.

„Căci dacă Christos n'a înviat — zice Ap. Paul—deșartă este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre. Atunci și cei ce au adormit în Christos sunt perduți. De nădăjduim în Christos numai în viața aceasta, suntem cei mai de compătimit de cît toți oamenii." (Paul, 15; v. 17—20).

Așa dar Iubiți Creștini, de multă bucurie sunt pătrunse astă-zi simțurile noastre, cînd serbăm Invierea Domnului. Iar această bucurie ce se revarsă în torente în sufletele, inimele, cugetele și simțurile noastre se va revărsa de si gur și în palate ca și 'n umilele colibe. Și asupra bogatului ca și asupra săracului și asupra fericitului ca și asupra nenorocitului.

Pătrunși toți iubiților, pîn' la cele mai dinlăuntru fibre ale inimei noastre de sublimele raze ale învățăturei blîndului mieluțel Christos, ne vom întrece cred, cu toții, ca'n această unică și măreață zi, să fim frate cu fratele nostru, liberatori cu cei încarcerați, blînzi și îngăduitori cu cei mai mici ai noștri, și mai ales... cu mînile deschise larg de tot pentru sărmani, săraci, văduve, orfani și pentru cei ce plîng poate astă-zi, nefiindu-le cu putință a întîmpina nici macar cu o lumănărică această strălucită zi.

Așa făptuind iubiților, dar numai așa, veți putea rosti fără rușine, sfială și îndoială vestea dulcei noastre mame, Biserica: „Christos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcînd și celor din mormînturi viață dăruindu-le."

Pr. Constantin Dinescu
Licențiat în Teologie

28 Martie.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a împrimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Litere-Științe-Arte

Un monument.—Se agită în toată țara ideea rîdicărei unui monument în amintirea marelui poet Eminescu, de la moartea căruia se îndeplinesc două decenii în cursul lunei Iunie. S'a constituit un comitet; probabil se vor constitui numeroase subcomitete; se vor organiza subscripțiuni și se va realiza suma necesară pentru monumentul proiectat.

Ceea ce n'am aflat încă pînă acum din ziare este dacă monumentul va fi rîdicat în întăia sau în a doua capitală a țărei. Noi optam firește, pentru acesta din urmă—și credem că avem rațiuni destule pentru aceasta. In orașul nostru se cuvine a se da adăpost acelui monument, pentru că aici a fost leagănul și isvorul dintăi al poeziei eminesciane, aci și-a petrecut anii de tinerețe și de fecundă creațiune poetică — și se cuvine ca a doua capitală să se mîndrească a-i adăposti figura în bronz care-l va eterniza, după cum geniul lui a eternizat graiul romînesc.

*

Din Colorada ne vine vestea că s'a inventat un nou tip de case de fer la care s'ar adapta un fonograf. Aceste casete vor avea cîte un cuvînt ca și celelalte, dar acest cuvînt va fi pronunțat și tesaurul nu se va deschide decît dacă viberațiunile vocei pronunțind termenul convenit, coincidează exact cu vibirațiunile înregistrate pe cilindrul fonografic.

*

Ce ar face oare dacă s'ar scoborî în New-York. Un pastor originsl ne instruește cu precisiune asupra acestui punct. In primul rînd el ar refuza să se nască într'a „5-a avenue" ci din contra ar căuta să se nască întrun ghetto din East-Side printre evrei s'au Ailieni.... In loc de a întreținea bisericile milionarilor el ar face socialism în acest cuartier cu prost renume, unde desigur ar întîlni pe Upton Sinclair. După ce ar converti pe săracii le'ar ameliora soarta iar după aceia s'ar uni spre a 5 a avenue, anatemisînd în drumul său lucsul, aurul și five-o clokurile băgătașilor. Vă mai închide cafenelele curăță străzile și restabili ziua de 8 oare. Zelosul păstor afirmă chiar cu siguranță că „Mîntuitorul" n'ar pune piciorul la reprezentațiile Salomeei unde Mary Garden învelită doar în șapte voaluri dansează în jurul capului sfîntului Ion.

*

Rămășițile lui Alexandru cel Mare trebue să fie ascunse în vreun colț al orașului egiptean, care poartă numele său. Ptolomei depuse oasele lui Alexandru într'un sicriu de aur ce se păstra la Mempphis.

Sicriul de aur a fost apoi înlocuit prin unul de sticlă în care Julius Cesar și August au contemplat rămășițile celui mai mare cuceritor al antichității. Astăzi însă nu se mai știe unde se află aceste relqui ilustre.

Frankfurter Zeitung referă că Institutul egiptean din Cairo a ținut două ședințe pentru a discuta această interesantă problemă. Max de Zoghelb susține că oasele lui Alexandru trebue să fie sub moșcheea Rali Daniel. Cercetările vor fi însă aci foarte grele, de oare ce autoritățile au zidit pivnițele Moscheei. Pe de altă parte Maspero nu este de părerea lui de Zogheb. El spune că acum douzeci de ani a făcut cercetări îndelungate în locurile indicate fără ca să găsească ceva.

Informații

❑ *„Conservatorul" minte cînd afirmă că d. Al. A Bădăreu se afla în București în ziua aniversărei a 70 a a M. S. Regelui și că n'a venit într'adins la Te-Deumul dela Mitropolie.*

D. Al. A. Bădăreu a sosit în Capitală Mercuri dimineață, 8 Aprilie, la orele 8, venind din Iași.

„Conservatorul" ca și toată presa junimistă însă, văzînd manifestația unanimă a partidului conservator-democrat, de devotament și iubire pentru Coroană, exprimată prin telegramele trimise din toate unghiurile țărei de la partizanii noștri M. S. Regelui cu ocazia jubileului, nu'și pot potoli necazul și cată a produce o diversiune în spiritul publicului.

❑ Consiliul permanent al instrucțiunei va lua în cercetare referatele pentru aprobarea cărților didactice după 14 Aprilie.

Referatele vor fi cercetate de către consiliu fiind față autorii și referenții.

❑ **Circulară** — Ministerul instrucției publice a trimis primarilor comunelor o circulară prin care le cere să dispună să se trimită acestui minister un tablou cuprinzînd sumele prevăzute în budgetul comunei ca îndemnizări de locuință pentru fie care director în parte de școală primară de băeți, cînd nu are locuință la școală, precum și sumele prevăzute pentru combustibil ce li se dă acelorași directori, în conformitate cu art. 71 din legea învățămîntului primar.

In același tablou, la rubrica informațiunilor, să se arăte și prețul curent la care se închiriază o casă de mărimea locuinței directorilor cari domiciliază în localul școalei, precum și prețul curent al stînjenului de lemne și al tonei de cărbuni.

Aceste date fiind necesare cît mai curînd, ministerul instrucțiunei roagă să-i fie înaintate cît mai de grabă.

❑ **In cursul** lunei April va eși de supt tipar volumul III din *Ispisoace și Zapise*, colecțiune de documente din archiva Sf. Spiridon din Iași, publicată de d. Gh. Ghibănescu.

In acest volum merg documentele din 1631—1641.

In cursul lunei Maiu se pune supt tipar vol. IV din această colecție.

❑ Autoritățile din Bivolari au arestat niște țigani, presupuși a fi incendiatorii girezelor de paie de pe acea moșie, proprietatea d-lui M. Juster.

❑ P. C. S. Archimandritul Teodosie Atanasiu, egumenul bisericei „Precista Maria" din Roman și fost egumen al bisericei Sf. Spiridon, a fost numit vicar al Mitropoliei din București.

Se zice că P. C. S. Archimandritul Teodosie Atanasiu va fi ales în unul din locurile vacante de Archiereu.

❑ Membrii Camerei de meserii au fost convocați în adunare generală pentru mîine Sîmbătă 11 Aprilie, orele 9 dimineață, spre a discuta mai multe chestiuni între care: cererea Corporației din Tg.-Frumos relativă la modificarea unor articole din statutul acelei Corporații, relativ la micșorarea cotizațiilor membrilor acelei corporații; adresa corporației confeșiilor relativă la decizia luată în ședința de la 19 Ianuarie, cu privire la ajutoarele bănești ce se acordă membrilor acelei corporații; aprobarea budgetului corporației din Roman pe exercițiul 1909—1910; aprobarea budgetelor corporațiilor din Buhuși și P.-Neamț, și alte chestiuni.

❑ In astă seară Vineri, 10 Aprilie c., membrii Societății „Unirea", a lucrătorilor tipografi, se întrunesc în adunare generală, fiind la ordinea zilei, mai multe chestiuni importante de discutat.

❑ Astăzi învățătorii suplinitori, adunați în conferințe generale, au vizitat atelierele căilor ferate de la Frumoasa și fabrica de frîghii de la Copou.

Conferințele vor lua sfîrșit mîine Sîmbătă.

❑ Colonia germană din Iași a serbătorit ziua aniversărei nașterei M. S. Regelui, printr'o serată, la care au luat parte și consulii Germaniei și Austro-Ungariei.

După președintele coloniei, au vorbit d-nii Loehoeffel și Seemann, apoi următoarea telegramă a fost expediată M. S. Regelui.

„Asociațiunea germanilor din Iași, prezintă M. Voastră, cu cel mai profund respect, omagiile ei pentru ziua nașterei Voastre. Facă Domnul ca M. Voastră să mai domnească încă multă vreme, în deplină fericire".

❑ Astăseară Vineri 10 April, program nou la teatrul cinematografic Pathè Freres, sala Sidoli.

Acest program cuprinde între altele frumoasa comedie Polițaiul, o variantă foarte reușită la „Sherlok Holmes". Finețа desăvîrșită a unui detectiv parizian este redată în modul cel mai perfect și în cele mai mici detalii. Noul program cuprinde apoi: Pulverizatorul, scene comice,—„E o născocire, ea minte" sau legenda lui Putifar în haine moderne,—sporturi și distracții în Batavia (Iawa), Dresare modernă și foarte multe scene comice și de pe natură.

Reamintim cetitorilor noștri că două programe se vor mai succeda pe pînza cinematografului, după cari apoi, stagiunea se va închide.

DIVERSE

— D-na Maria căpitan Vivoschi a dat naștere unei dragalașe fetițe care a primit numele de Maria Speranța. Să le trăiască.

— Tînărul lucrător tipograf Gh. Duduica, a încetat din viață astă-noapte, după o lungă și grea suferință.

LEONIDE ANDREIEF

10)

A fost...

Sgomotul părea că e o continuare a bătăilor de ceasornic, și se auzi la început dulce și frumos ca un cîntec îndepărtat. Laurent Petrovitch ascultă: sunetul creștea și se răspîndia. Era tot melodios, dar sămănă acum cu plînsul timid a unui copil închis într'o odaie fără lumină și care temîndu-se de întunericul din odaie și de părinții săi, își reține suspinele, de care-îi e plin pieptul.

Dar în minuntul următor, Laurent Petrovitch se trezise bine și înțelese enigma: era cine-va care plîngea, un om în vîrstă care plîngea, urît, înecîndu se în lacrimi.

— Ce s'a întîmplat?—întrebă Laurent Petrovitch înspăimîntat. Dar nu primi nici un răspuns.

Snspinele încetară și această tăcere brusă făcu odaia mai goală și maitristă. Pareții albi păreau înghețați și nu era nici o ființă vie, căreia să se fi putut plînge de singurătatea și spaima sa.

— Cine plînge?—repetă Laurent Petrovitch. Tu diacoane?—Suspinele căutau să se ascuudă unde-va îndărătul lui Laurent Petrovitch, dar de odată nemai putîndu-se stăpîni isbucniră cu putere,

Plapoma care acoperia corpul diaconului pe mișcă și tăbliță de metal se lovi ușor de ferul patului.

— Dar ce ai? Ce ție? murmură Laurent Petrovitch. Haide nu mai plînge!

Dar diaconul plîngea întruna; și tot mai des se lovia acum tăblița de pat, sguduită de mișcările sacadate ale micului corp tremurînd. Laurent Petrovitch se așeză în pat, se gîndi puțin și apoi încet de tot își scoase picioarele umflate de sub plapomă. De abia le puse jos și simți căldură și văjăituri la cap; respirația i se opri și presimți că va cădea. Susținîndu-se cu greutate în picioare, el așteptă sfîrșitul amețelei, și inima-i svîcnia atît de puternic ca și cum cine va ar fi lovit cu ciocanul în pieptul său.

In sfîrșit Laurent Petrovitch își reveni și cu hotărîre trecu spațiul care l despărția de patul diaconului—un spațiu enorm de un pas și jumătate. Din nou fu nevoit să se odihnească, să răsufle tre cînd acest obstacol. Respirînd greu el puse mîna pe corpul tremurînd, care se dăduse la o parte, pentru a-i face loc pe pat; și foarte blînd c'un ton rugător, îi zise:

—„Nu plînge! De ce plîngi? Ți-e frică de moarte"?

De odată părintele diacon își descoperi fața și cu o voace plîngătoare zise:

— Ah! tăticule!...

— Ei bine? Ție-e teamă?

— Nu tăticule, nu mi-e teamă! răspunse diaconul cu același accent plîngător, dar dînd cu energie din cap. Nu nu mi-e frică! repetă el; și întoreîndu-se din nou cu fața la perete, reîncepu să plîngă și să suspine.

— Nu te supara pe mine, pentru cele ce ți-am spus adineori! se rugă Laurent Petrovitch. Ce prost ești, amicul meu, de-a te supăra.

(Va urma)

Ultime informaţii

❑ *D. C. Stere pune condiţie ca să între în guvern: să între şi d. Radovici, şeful liberalilor prahoveni.*

D. Stere vrea această satisfacţie pentru debutul său o dată cu al d-lui Al. Constantinescu—patripedul.

❑ *Din cercuri universitare bucureştene cari au contact cu d. Haret, a început să transpire din convorbirea ce-a avut loc, în ziua de Paşti, la Valea Călugărească, între primul—ministru şi ministrul instrucţiunei.*

D. Haret a arătat că voturile Camerei şi Senatului şi radiările pe cari d. Costinescu le-a făcut în budgetul şcoalelor, au fost motivele cari l'au îndemnat să demisioneze.

D. Haret, la insistenţele d lui Brătianu a declarat că consimte să iee alt minister, cu condiţia că la instrucţie să fie numit cumnatul său, doctorul Anghelescu.

Puteţi numi şi pe un altul, a spus d. Haret, numai pe Stere nu.

D- Brătianu i-a răspuns:

— Dacă d-ta ne faci greutăţi, ne vom retrage. Dar să nu uiţi că vei fi fost cauza retragerei guvernului.

In unele cercuri se afirmă că ameninţarea aceasta l'ar fi muiat pe d. Haret şi că, cu prilejul ultimelor sărbări din Capitală, Ministrul şcoalelor ar fi declarat că-şi retrage demisia, care se află în mîinele d-lui Brătianu.

❑ *D. maior G. Văleanu a demisionat încă de acum trei săptămîni din postul de inspector regional al judeţului Iaşi. D. Văleanu dă sanatatea sa zdruncinată ca motiv a demisiei şi asigură că va pleca în străinătate pentru cît-va timp.*

La Iaşi stăruе să fie adus d. N. Cozadini, inspectorul regional al judeţului Roman. Amicii d-lui Cozadini cred, însă, că d. P. Poni, preşedintele consiliului agricol superior, se va opune la acea transferare.

Unii liberali stăruе pe lîngă d. Kernbach, prefectul judeţului, ca să treacă inspector regionul.

❑ *Misterul ce învăluе demisia subită a d-lui Eraclide din postul de ajutor de primar, dovedeşte că acea demisie are motive, mult mai serioase, de cît supărarea d-lui Eraclide, că n'ar fi fost luat în seamă cu prilejul unor combinaţii politice.*

Se pare că chestia abatorului, asupra căreia Opinia a insistat de mult, a determinat demisia d-lui Eraclide.

D. Eraclide, spun unii liberali, n'ar fi fost destul de energic faţă de cartelul casapilor. Un avocat, care ocupă şi o funcţie publică, n'ar fi străin de cauzele cari au provocat demisia d-lui ajutor de primar.

Dar acel avocat, pînă în prezent, a ramas la postul său.

Unii liberali ar dori ca demisia d-lui Eraclide să nu fie primită decît mai tîrziu, alţii au şi început a stărui ca d. dr. Ţaranu să iee locul demisionatului.

❑ *D. C. Stere s'a întors astă-zi din Bucureşti. A declarat prietinilor sei, că, în adevăr, a fost înritat să între în minister, dar a refuzat.*

— Părerea mea este, a zis d. Stere că guvernul nu poate dura. Şi eu, care înţeleg să fac treabă, nu pot intra într'un minister, care va mai dura încă cel mult o sesiune parlamentară.

Vom arata mîne dacă ministerul se va complecta fără de d. Stere.

❑ Textul demisiei d lui Eraclide este următoriul:

Domnule Primar, vă rog să bine voiţi a primi demisia mea din postul de ajutor de primar. Vă mulţumesc pentru încrederea ce mi-aţi arătat o.

Important este că nici d. N. Gane, nici d. Fîntănariu, nu l'a întrebat pe d. Eraclide de ce a demisionat.

❑ *D. Stelian a convenit la numirea d-lui G. Săndulescu ca procuror la Curtea din Iaşi.*

Prefectura de poliţie a fost propusă d-lui N. Cozadini, care, însă, pune oare-care condiţii spre a primi.

Se vorbeşte şi despre d. Fîntănariu.

Acesta, însă, întrebat a declarat:

— N'am fost întrebat de nimeni, oficial, dacă primesc—prin urmare nu poate fi vorba despre mine.

❑ *P. C. S. Archimandritul Irimia Iliescu, marele eclisiarh al Mitropoliei locale. a fost numit, pe ziua de 1 Mai, superior al Capelei de la Baden-Baden.*

❑ Lucrările de drenaj ce se fac la antrepozitele din localitate, au fost oprite astăzi din ordinul inginerului Protopopescu, care a constatat că acele lucrări nu se execută conform cu planurile.

Ministerul a fost înştiinţat.

❑ Iată textul telegramei de condoleanţe, pe care M. M. L. L. Regale şi Regina au trimes'o d-lui T. Rosetti, cu ocazia morţei surorei sale, Elena Doamna Cuza.

„Regina şi cu Mine iau o mare parte la adînca voastre durere şi roagă Cerul să vă dea puterea pentru a suferi cu resemnare această crudă încercare.

«Noi vom păstra o pioasă amintire de Alteţa Sa, Principesa Cuza, prea iubita voastră soră, care a fost o adevărată mamă pentru cei săraci. Imi pare rău însă că după dorinţa ilustrei defuncte nu se pot face funeraliile naţionale, datorite ultimei Principese domnitoare a României; totuşi îmi iau învoirea să trimet o coroană pe care un aghiotant are ordinul s'o depună la Solesti pe mormîntul decedatei Principese, drept mărturie a veneraţiei Mele". **CAROL**

❑ D. căpitan în retragere Mihailes cu venind ieri la inspecţia silvică locală, în interese de afaceri, a fost bruscat de inspectorul Bantaş, care a refuzat să-i pună la dispoziţie unele dosarii.

D. Mihailescu s'a plîns cui de drept.

❑ La magazinul gărei locale a avut loc ieri obişnuita inspecţie anuală. De aci svonul, înregistrat şi de noi, că inspecţia s'ar fi făcut spre a se constata oare cari neregularităţi.

Inspecţia, din contra, a constatat cea mai perfectă regularitate.

❑ **Ajutorarea inundaţilor.** — Astă-zi au fost convocate la primărie, victimile inundaţiilor Bahluiului, cărora urmează a li se distribui banii adunaţi prin liste de subscripţie.

Proprietarii, ale căror case au suferit mari stricăciuni, sunt în număr de 135

Distribuirea banilor se va face cu începere de Luni.

Comisiunea care va distribui sumele va fi prezidată de d. Gh. Kernbach, prefectul judeţului.

❑ D. Prim-Preşedinte al Curţei lucrează la observaţiile ce le va remite d-lui ministru al justiţiei, privitoare la regulamentarea curţei şi grefelor.

❑ Epitropia casei sf. Spiridon a contractat cu d. inginer Heinric von Hössle din München, de a procura toate furniturile şi a efectua toate lucrările pentru instalaţia de aer comprimat şi inhalaţii la băile Sănic pentru suma de 160.000 de lei.

Instalaţiile vor fi gata şi vor putea funcţiona în vara anului 1910.

❑ Se zice că I. P. S. S. Mitropolitul Pimen ar fi luat dispoziţia ca preoţii cari fac parte din consiliile de administraţie ale societăţilor cooperative, să demisioneze din aceste posturi.

❑ Profesorii facultăţei de medicină din capitală, vor da un banchet în onoarea d-lui dr. Toma Ionescu, decanul acestei facultăţi, cu ocaziunea numirei sale ca membru al Academiei de medicină din Paris.

Acest banchet va avea loc Sîmbătă.

❑ Imediat după reîntoarcerea d-nului Take Ionescu în ţară, amicii noştri din Brăila vor oferi un banchet şefului partidului conservator-democrat.

❑ Pe ziua de 15 Aprilie a. c., se vor face cîte-va schimbări şi mutări printre notarii din judeţul nostru.

❑ La Holboca a fost descoperită o bandă de hoţi de cai, care opera de mai multă vreme în comunele din împrejurimi.

❑ **Judiciare** — Societatea internaţională de transport Köhn şi Mittler, a cerut declararea în stare de faliment a firmei I. şi N. Tischler.

S'a fixat termen pentru ziua de 16 c.

— Curtea de Apel secţia II a a pronunţat astă zi achitarea lui Zberea, fost conductor al serv. judeţean din Vaslui, care a fost condemnat de tribunalul de acolo la un an închisoare, pentru delapidări.

— La secţia I-a a tribunalului se judecă astă-zi indivizii V. Proca, Tinca Mihailescu şi altele două, acuzaţi de furt în prejudiţiul d-lui avocat Abgar Buicliu.

— La secţia I-a a tribunalului se judecă astă-zi acţiunea în adulter ce-a fost intentată de d. N. Ene contra soţiei sale şi a d-lui Ianculescu.

Desbaterile au fost declarate secrete.

— Ion Balan şi Al. Ianov au atacat la drumul mare pe d. Garabet Manea, în scop de a-l prada. Balan a fost prins şi înaintat judelui-instructor cab. I. Ianov a dispărut.

❑ Mitropolitul a vizitat astă-zi Seminariul local.

INSERŢII ŞI RECLAME [1]

In numărul de ieri al *Opiniei* d. I. N. Verona publică o incunoştiinţare prin care sunt şi eu calomniat.

Din parte-mi răspund, că d. Verona, înainte de a calomnia pe alţii ar face mai bine să-şi achite multele datorii ce le are. Eu îmi plătesc datoriile în plin, pe cînd d. Verona abia dacă poate plăti zece la sută, cum ie cazul recent cu d-na Iulia Bartaşa, care a reclamat la parchet contra d-lui Verona.

M. Alexiades.

1) Autorul este responsabil de cele publicate aci.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 10 Aprilie.

BOALA M. S. REGELUI

Bucureşti. — Suveranul se află de cîte-va zile din nou suferind.

In ziua de 7 Aprilie, M. S. a făcut o mare sforţare pentru a asista la Te-Deum. Regele s'a obosit însă prea mult şi din cauza indispoziţiei Sale, Prinţul Moştenitor al Germaniei a renunţat de a mai merge astăzi să viziteze portul Constanţa.

Fotograful Mandy a fost chemat azi dimineaţă la Palat pentru a fotografia familia regală, în grup, cu prinţul moştenitor al Germaniei. Singurul care nu s'a fotografiat e Suveranul care din cauza oboselei nu s'a dat jos din pat.

Convenţia

Bucureşti.—Convenţia comercială cu Austro-Ungaria a fost semnată astăzi. Ea va fi semnată mîine de M. S. Regele.

Mîine Sîmbătă-Suveranul va primi în audienţă pe delegaţii austro-ungari.

Lueger şi M. S. Regele

Bucureşti.—M. S. Regele a primit o călduroasă telegramă de felicitare din partea primarului Vienei Lueger.

Junimiştii şi puterea

Bucureşti.—Junimiştii, care zilele acestea anunţau că venirea lor la putere e o chestie numai de cîteva zile, au făcut acum să apară în ziarele lor o desmintire arătînd că o schimbare de regim nu se va face până la toamnă!

Excesele din Asia Mică

Viena.—In urma ştirilor neliniştitoare primite din diferitele posturi din Asia Mică, privitoare la groaznicele excese făptuite de poporul de jos, crucişătorul cuirasat „Kaiser Karl" şi crucişătorul „Zenta" au fost trimese în apele turceşti.

Imparatul Wilhelm şi Imparatul Frantz Iosef

Viena. — „Neue Freie Presse" află că Imparatul Wilhelm are intenţia de a vizita pe Imparatul Frantz Iosef, la reîntoarcerea sa din Corfu, pe la 15 Maiu viitor.

Recunoaşterea independenţei Bulgariei

Paris.—Franţa de acord cu Anglia a declarat că e gata să recunoască independenţa Bulgariei.

Totuşi această recunoaştere a fost subordonantă cîtor-va formalităţi şi e foarte probabil că nu va fi făcută de cît după 24 sau 48 ore.

Regele Petru şi recunoaştearea independenţei Bulgariei

Belgrad.—Regele Petru a transmis felicitările sale Regelui Ferdinand al Bulgariei pentru recunoaşterea independenţei regatului Bulgariei.

Guvernul sărbesc a adresat felicitările sale prin ministrul seu la Sofia.

In chestia băncei

Viena.—Guvernul austriac a notificat cabinetului ungar că refuză din principiu, banca cartelată propusă. Miniştrii Kosuth şi Apponyi vor supune probabil Sîmbătă Impăratului propunerea de a înfiinţa o bancă Naţională ungară independentă.

Convenţia cu România

Viena.—In şedinţa consiliului industriei la ministerul comerţului, d. Weisskirchner a comunicat că convenţia comercială cu România va fi iscălită Vineri.

*

Buda-Pesta. — Secretarul de stat d. Szterenny a plecat spre Bucureşti, spre a semna convenţia comercială cu România, în numele guvernului ungar.

Gravele evenimente din Turcia

Constantinopole.— La San-Stefano a avut loc astăzi o şedinţă secretă a adunărei naţionale. Erau de faţă 19 senatori şi 120 deputaţi adunaţi sub preşedenţia lui Said Paşa.

S'au discutat două propuneri,—cea dintăiu referitoare la depunerea Sultanului şi cealaltă conţinînd o declaraţie, după care se recunoaşte ca legală înaintarea armatei macedonene în contra Capitalei.

Mareşalul Ghazi Muktar s'a pronunţat în contra depunerei Sultanului.

In timpul şedinţei, 5 vase de răsboiu au apărut în faţa oraşului San-Stefano, ceia-ce făcu o bună impresie şi a dispus adunarea să admită prima pronunere. Şeikulislam ar fi consimţit până acum la depunere.

S'a discutat chestia amnistiei generale,—după schimbarea de domnie, s'a hotărît să se facă o proclamaţie, care va fi publicată ca supliment şi care va conţine declaraţia despre legalitatea înaintărei armatelor tinerilor turci şi cele două proclamaţii ale lui Hussein Husni.

*

Constantinopole.—Corpului din Salonic, Mahmud Cefket a sosit la San-Stefano.

De asemeni au sosit până acum 220 deputaţi, spre a lua parte la adunarea naţională.

*

Constantinopol —După depeşile consulare, populaţia din Damas şi atte localităţi s'a mai liniştit, în urme influenţei depuse de către autorităţile militare.

Aceste depeşi socotesc la 15.000 numărul victimeler armene din vilaietul Adana.

Sunt o mulţime de sate complect distruse. Autorităţile vilaietului, pentru a se justifica în faţa Europei, cer de la Mitropolitul armean din Adania o declaraţie, după care miscarea revoluţionară armeană ar fi provocat măcelul armenilor.

*

Constanttinopole.—După ziarele tinerilor turci, consiliul de miniştri de eri a hotărît că ministrul de resboiu trebuie să însărcineze o comisiune ca să cerceteze condiţiile recentei tulburări şi să stabilească pedepse.

*

Paris.—Corespondentul ziarului „Le Matin" a avut o convorbire la San-Stefano cu Enver Bey, care a declarat că Sultanul Abdul-Hamid nu poate domni mai muit: tot ce poate cere el, e să scape cu viaţă.

*

Constantinopole.—Cercurile diplomatice cred că chestia depunersi Sultanului n'a fost încă rezolvată, aşa în cît ceremonia Selamlîcului poate că va avea loc mâine menţinerea la domnie a Sultanului ne fiind exclusă.

Detronarea Sultanului

Constantinopol.—Consfătuirea de la San-Stefano a ţinut până după miezul nopţei. In cele din urmă, adunarea a votat cu 150 voturi detronarea Sultanului Abdul-Hamid.

*

Constantinopol.—Se prepară acum formalităţile pentru proclamarea noului Sultan.

Şeful ordinului Mevlevif a fost chemat de urgenţă la Constantinopol, a cărui atribuţiune se ştie că este, de asista la instalarea noului Sultan, şi a atinge pe acesta cu Sabia lui Osman.

Ordinele lui Abdul Hamid nu mai sunt respectate. El dispusese ca flota să nu părăsească Constantinopolul, flota însă a plecat.

*

Berlin. — Se desmint ştirile răspîndite că puterile ar fi făcut intervenţii pentru menţinerea sultanului Abdul Hamid.

Zuzanne Desprès în teribilul rol din „Elektra"

„Elektra".—Puternica dramă a lui Hofmannsthal—se va reprezenta la Teatrul Naţional din Iaşi, Vineri 17 Aprilie cu marea artistă Suzanne Desprès în rolul principal, iar celelalte roluri vor fi jucate chiar de artiştii eminenţi care au creat rolurile la Paris. „Elektra" are două acte, rolurile Suzannei Desprès în această piesă e teribil şi doborător; e tot timpul în scenă în parda simţirilor celor mai dramatice şi înduioşătoare. După admirabila, extraordinara scena cînd „Elektra" danţează şi cîntă de bucuria morţei Clytemnestră şi cade moartă şi ea în delirul seu nebunesc, nu mai poţi scoate o vorbă de la Suzanne Desprès o zi întreagă, ie zdrobită. Această explică pentru ce cu „Elektra" cea grozavă nu s'a putut da decît piese în care ea nu joacă: „Le Jeu de la morale et du hasard" şi „Le fardeau de la liberté" două comedii amuzante şi spirituale. Trebuie un contrast după teribila încordare din „Elektra", unde toţi nervii publicului sunt zguduiţi. In cele 2 comedii joaca pe lîngă eminentul artist Lugné Poe, artiştii care au creat ralurile la Paris.

La Viena cu ocazia reprezentărei „Elektra"—cînd ovaţiunile şi strigătele de entuziasm păreau că nu mai iau sfârşit—Imparatu la decorat premarea Suzanne Desprès prin Archiducele Frantz Salvator.

Rar, foarte rar, vor avea ieşănii prilejul să vadă un spectacol atît de sublim, atît de mişcător ca cel care va avea loc Vineri 17 Aprilie la Teatrul Naţional.

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene. str. Buzdugan 10.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

CABINET DE CHIRURGIE şi TEHNICA DENTARA

D-r S. EIGHER

— STRADA LAPUŞNEANU 23 —

Extracţiuni, plombe, denturi.

Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

Biuroul „AURORA"

IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi băneşti pe ipoteci şi garanţiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui Aurelian G. Nicolau Iaşi—str. Bărboi 19.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte, Vinuri, Stofe de lână, Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De zînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz întreg	24—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI — No. 700 — Duminecă 12 Aprilie 1909

D-l C. Stere in minister

Preşedintele clubului liberal din Iaşi este netăgăduit o personalitate politică, hultuită pe o întinsă cultură literară. Strădănuinţa ce şi-a pus de a fi un arbitru literar şi un promotor de curente literare nu i-a succes, pe cît i-a succes creşterile sale politice.

D. C. Stere nu poate fi răvnit pe terenul literaturei cum poate fi răvnit şi chiar răvni pe terenul politicei. Pe acest teren d-sa a izbutit să-şi creeze o atmosferă de doctrinar politician, pe care cercul îngust al raţiunei de partid l'a învins, dar nu l'a convins; de aceia îşi păstrează în interiorul partidului liberal o ţinută, care dacă nu invederează destrăbălarea şi dezagregarea în care a întrat partidul liberal, nu puţin contribue însă la aceasta. Dacă pe numele vechiului luptător parlamentar V. G. Morţun s'au deprins toate nuanţele liberale a'l îngădui de ministru, ce rol şters în schimb şi-a dat vechiul parlamentar ideolog în haina sa de *escelenţă*!

Nu credem că tot aşa de lesne s'ar împăca toate cadrele liberale pe numele prezidentului clubului liberal de la Iaşi, d. C. Stere.

Din vechii socialişti, cei 2 directori ai *Contemporanului* s'au vîrît pînă în gît în apele liberalismului, unul preparînd bucătăria de presă a partidului, din cele mai ordinare substanţe—e Ion Nădejde; altul împunîndu'şi un rol şters, mai şters chiar ca a lui Anton Carp!

Nu tot ast fel se cată a fi rolul directorului revistei *Viaţa Romînească*. Directorul de la Iaşi, precum a reuşit să fanatizeze un cerc de muncitori intelectuali în jurul marei sale Reviste, fanatizare care denotă ceva, aşa a izbutit să-şi creeze şi în Cameră un cerc de intimi ai săi, constituind un simbure politic în creştere.

Dar tocmai acest simbure—extrema stîngă a Camerii stă în aşa antipod cu extrema dreapta a Senatului, că numai de formă stau supt aripa aceluiaşi partid, fiind în amîndouă extremele foarte puţin liberalism — prea *alb* la Senat şi prea *roş* la Cameră!

Iată de ce o întrare a unui parlamentar ca Stere în guvern, ar mări şanţul politic între duhul celor 2 corpuri legiuitoare.

Una la mînă!

Al doilea; situaţia centrală politică a partidului liberal şi implicit şi a guvernului nu îndrituеşte pe d. C. Stere să cîrpească ministerul.

Guvernul liberal în această de a doua sesiune a făcut *legi de cîrpeală* politică. Partidul şi guvernul s-a cîrpit pe sine, punîndu-şi petece cum s'a întîmplat. la întrebaţi pe toţi miniştrii cu ce fel de petece şi-au cîrpît legile lor! Sărmanii!

Ministrul de Culte a eşit cu sacul spart şi la Cameră şi la Senat; ministrul de finanţe tot aşa; ministrul de interne *tij*. Dar o sesiune de cîrpeală politică e înainte mergătorul unei sesiuni de lichidare. Cei peticiţi, ori cît ar căuta să-şi ascundă petecele, se văd şi apoi ce guvern e acela care îşi cîrpeşte aşa de prost opera sa legislativă!

Ei bine, prezidentul clubului de la Iaşi şi directorul revistei *Viaţa Romînească*, ca un nou în politica ţării Romîneşti ţine să nu-şi înceapă cariera politică într'o epocă de cîrpeală şi lichidare politică. Nu că n'ar avea predecesori în aceasta, chiar între prietenii săi politici!

A fost dat liberalismului leşan să furnizeze bătrînului Ioan Brătianu miniştrii *de o zi*. Şi răposatul V. Gheorghian şi chiar d. Nicu Gane, *da, Nicolai Gane*, au fost miniştri *efemeri* în vremurile viziratului lui Ion Brătianu. Ne place a crede că d. C. Stere, care e un doctrinar şi intelectual în politică îşi dă samă şi are ambiţia de a fi ceva, mai mult de cît un mininistru *efemer*, într'un guvern *efemer* şi pentru o sesiune *efemeră*.

C. Stere şi ministru *efemer*! Nu consună cu raţiunea de a fi chiar a partidului liberal la Iaşi.

Iaşii liberali suferă de lipsă de oameni. Şi Ionel Brătianu o ştie aceasta; şi deci are interesul ca să rîdice vaza politică a prezidentului clubului, de a avea cu o zi mai înainte titlul de *excelenţă*.

Cele 2 foaste escelenţe liberale s'au exoflisit singure din cauza *nevoilor* curente. Fi-va *spovedania* actualului prezident o piedică în ezitare, sau rîvna de a fi ministru *nou şi cu perspectivă* într'un cabinet *nou şi cu perspectivă*!

Dacă d. C. Stere a ezitat jinduind scaunul de preşedinte al clubului de Iaşi, tot n'a putut aduna pe toţi răzleţii şi surplantarea cu noi elemente dă o indicaţie politică a preşedenţiei sale.

Nu tot ast-fel fi-va şi în cabinet ca ministru. Deja aici taberile se asmut şi vîrful colţilor s'au înfipt în carnea atîtor miniştri. A mai hărăţi pe unii şi pe alţii prin întrarea d-lui C. Stere ca ministru ar fi a face ca colţii să între şi mai adînc şi să rupă şi carne cu piele cu tot.

Aceasta o evită şi Ionel Brătianu şi o ocoleşte şi d. C. Stere.

In acest înţeles trebue luată declaraţia făcută de însuşi d. C. Stere, care încheagă situaţia:

„Părerea mea este că guvernul nu poate dura. Şi eu nu pot întra într'un minister, care va mai dura încă *cel mult* o sesiune parlamentară.

Gh. Ghibănescu

Schimbări în Administrație

Acum doi ani încă d. Săndulescu trecea drept o energie. Prefectura poliţiei Iaşi, în fruntea căreia se reclamă prezenţa unui om energic, ca să pună frîu şi să ţină în respect anumiţi anarhişti nu anarhişti de profesie, ci d'intre aceĭ pentru cari anarhia a ajuns o profesie—acea prefectură, sub liberali, ajunsese în mod natural apanagiul d-lui Săndulescu.

In ultimul timp, însă. energia prefectului mergea spre anemie. Insăşi el a recunoscut lucrul acesta şi a insistat să fie trecut în magistratură, în parchetul curţei.

De la prefectură la parchetul Curţei—ie mare distanţă şi mare osebire. D. Săndulescu a renunţat la viaţa politică, a renunţat a fi stăpînul oraşului şi s'a exilat în azilul liniştei şi al dosariilor coreţionale.

Am minţi dacă am spune că ne pare bine de falimentul energiei d-lui Săndulescu.

Interesul de a nu lăsa ca anarhia, trăndăvia, spectacolele antisemite date pe socoteala evreilor—ca toate acestea să nu prindă rădăcini prea adînci, acest interes n'are culoare politică. Toţi au, din contra, interes să biciuiască sistemele acelea—şi că mîna de fer care o va face, va fi mînă de liberal, sau de conservator, sau de conservator-democrat—indiferent: ea va fi fost o mînă energică.

Insăşi d. Săndulescu a înţăles că un prefect nu se poate face proteguitorul anarhiei şi s'a demis.

Retragerea d-lui Săndulescu se presintă sub formă de roman în două părţi. Prima parte—care s'a sfîrşit cu bine—a fost dificultatea extra-ordinară cu care s'a lasat convins d. Stelian ca să subscrie decretul de numire. A doua parte—nerezolvită încă—este succesorul d-lui Săndulescu.

Prefectul poliţiei trece procuror la curte In locul prefectului ie vorba să se aducă inspectorul regional de la Roman, iar prefectul judeţului Iaşi ie vorba să treacă inspector regional la Iaşi.

Toate aceste imposibilităţi nemărginite oglindesc starea de sărăcie a partidului liberal din Iaşi, atît de puternic altădată, atît pe anemiat astăzi, cu toată infuzia socialistă.

Ce a ramas din acel mare partid şi ce va rămînea din el în opoziţie, cînd se va face răfuiala cea mare?

Oameni cu suprafaţă cată să se lefegiuiască: prefectul judeţului vrea să fie inspector regional, ca să aibă toată vremea să facă versuri; prefectul poliţiei preferă somnolenţa parchetului curţei..

In plin faliment ie partidul liberal din Iaşi.

JUNIMIȘTII ȘI PUTEREA

Junimiştii n'au scapat nici de data asta ocasia de a se face ridicoli.

Aflînd de la însuşi şeful guvernului, despre oare cari intenţiuni de a părăsi puterea, au anunţat pretutindeni că cel mult pînă la Sf. Gheorghe, se vor instala ei la cîrma statului.

Cînd au văzut însă că Suveranul nu prea gîndeşte la fel cu dînşii, şi că chestiunea succesiunei liberalilor nu poate fi rezolvată bătînd din palme, au început să se desmintă unii pe alţii, ba încă să dee certificate de sănătate guvernului liberal şi să spună, că până la toamnă nu se poate vorbi de o schimbare de regim.

Acesta este primul act al Comediei politice pe care junimiştii o joacă de ani de zile şi o repetă totd'auna la zile mari.

După aceea, va urma actul al 2-lea cu înjurături sau cel puţin împunsături la adresa Suveranului că le-a lăsat să le treacă ocazia de a-i aduce la putere.

Iar după ce le va trece necazul, vor sfîrşi cu actul al 3-lea, care coprinde cunoscutele atacuri în potriva takiştilor — singurii lor adversari, şi din pricina cărora se îndepărtează pe fie ce moment de putere

Sunt aşa de ahtiaţi bieţii junimişti de a se vedea odată la putere—că în fiece noapte nu visează de cît pe Rege încredinţîndu-le guvernul.

Visurile acestea au luat la ei caracterul unei adevarate boale, şi trebue multă luptă şi muncă, ca să-i readucă la realitate.

Dar acela care cel mai mult îşi bate joc de la o vreme de dînşii este dl. Ionel Brăteanu.

Ori de cîte ori trece prin vr'o încurcătură cu guvernul, sau observă vr'o atitudine prea rece din partea palatului, le spune: pregătiţi-vă, că o să fiţi chemaţi la putere. Şi sărmanii junimişti, 'l cred, 'l iau în serios, şi lista ministerială carpistă e şi făcută.

Dar a doua zi simptomele crizei au trecut, şi junimiştii rămîn păcăliţi, pentru ca, după scurtă vreme, să reînceapă iarăşi istoria aceasta.

Iată în ce hal au ajuns pretinşii continuatori ai politicei cavalereşti a ilustrului Alex. Lahovary şi a marelui Lascar Catargiu.

O simplă şi caraghioasă jucărie în mîna liberalilor cari în momente de lupte le utilizează serviciile, iar în timp de linişte şi pace îşi bat joc de dînşii!

Chestii didactice

Maeştrii de desen şi Desenul

Congresul maeştrilor de desen, ţinut zilelele acestea în Bucureşti, a pus în discuţie metodica desenului, valoarea sa educativă şi mijloacele pentru a promova educaţia estetică şi profesională prin desen.

S'au întrecut conferenţiarii în a arăta importanţa desenului din punct de vedere educativ şi din schimbul de vederi dintre maeştri, din lecţi le ţinute, din discuţiile urmate s'a văzut că au început şi maeştrii să-şi dea samă de rostul general al meseriei şi obiectului lor.

In învăţarea desenului fiesare elev vine cu puteri deosebite în a prinde tecnica lui. Rod de imaginaţie, desenul nu izvorăşte atît din învaţarea gramaticală a şcolii, cît din aplisările sufletului.

In deobşte copiii dau dovadă de imaginaţie în arta desenului, şi care părinte au constată cu plăcere purceluşii cu coada bîrligată, oiţe cu meii după dînsa, apoi străzi, case, arbori desenaţi în perspectivă de copiii lor, ceia ce dă iluzia a unor straşnici talente.

Mai e încă un fapt notoriu tuturor: plăcerea care rezultă din destinderea naturei supt creionul colorat al copilului îl face atent, îl ţine pironit, să fie cuminte, şi cu cît drag se îndeasă să fie apreciat de mai marii lui.

Toate aceste le pierde copilul cînd trece pragul şcoalei. Libertatea fantaziei lui e îngrădită de gramatica technicei desenului. Liniile moarte şi geometrice omoară fantazia, după cum alfabetul mut şi rece îngreue copilului priceperea cărţii căci se procede de la simplu şi abstract, la compus şi real.

Nu ne-a surprins dar de loc părerea unora din maeştri, cari punîndu-se pe acest teren au cerut ca în cursul primar învaţarea desenului să fie lasată la propria iniţiativă a copilului, care nu va găsi în fantazia lui imboldul de gradare progresivă în arta desenului.

Judecat din acest punct de vedere lucrul, ce apreciere putem face asupra a buzului de desen geometric ce se face la învăţarea cuvintelor, unde pentru învăţarea a 29 cuvinte normale, din care să reiasă cunoaşterea alfabetului, se sileşte copilul să deseneze lucruri fără rînduială nevăzute şi neînţelese de dînsul, rece ca şi natura din afară, şi care n'a licărit în sufletul copilului nici o emoţie, nici o imagină. Şi dascali şi elevi se tree de asemenea încălcări neregulate ale desenului în arta scrierii şi departe de a se opri la năstărîmbele doctrinei le consideră cu drept ca nea[illegible].

Profesia de maestru [illegible] de desen o[illegible] talentul şi rari profesori [illegible] de desen îşi cultiva talentul lor de artişti. Cauza de desen e mormîntul artei pe[illegible] marea majoritate a maeştrilor noş[illegible] şi tare ne-am mira ca în măsura ce aptitudinea pentru sporirea artei tale descreşte să crească aptitudinea pentru a promova aplicarea talentului la alţii, mai ales în tru cît acest talent e stînjenit prin gramatica tehnicei desenului aşa cum se predă rece, sarbăd şi cu prea mult abuz de teorie.

***

CATE-VA NOTE

Acum două zile carpiştii veneau iar la putere. Nu fiind-că se retrăgeau liberalii dar fiind că Kronprinzul a fost la Nababul şi a lăsat acolo carta de vizită.

Astă-zi iarăşi nu vin la putere, fiind-că Regele pleacă la Carlsbad. După cum vedeţi şi motivul care avea să-i aducă la putere şi motivul care nu-i mai aduce, sunt foarte delicate: Carta de vizită a Kronprinzului înseamnă că vin la putere; plecarea Regelui a amînat chestia.

Unii cred în stele, în visuri. Carpiştii maniaci moderni, cred în cărţi de vizită şi în apă de Sprudel.

*

Tanase, plenipotenţiarul Nababului, s'a întîlnit cu servitorul d-lui Take Ionescu şi l'a amărît zicîndu-i:

— Aşa-i că Kronprinzul n'a fost la voi?

— La voi a fost fiind-că i s'a zis: „la ora asta Nababul nu-i acasă". La noi n'a fost, fiind-că ştia că boerul nu e în Bucureşti.

*

Un avocat din Pesta, care s'a prezentat zilele acestea, în instanţă, cu o floare în butonieră, a fost condemnat, pentru acel fapt, la douzeci coroane amendă şi somat să scoată floarea, dacă vrea să poată pleda.

La noi purtatul floarei în butonieră este o specialitate a d-lui Carp. De cincizeci ani, de cînd face politică poartă floare în butonieră şi încă nu s'a convins că, o singură floare nu face primavara.

OAMENI ŞI LUCRURI

CUPA CEA AMARĂ...

Intre darurile numeroase ce s'au făcut Regelui Carol cu prilejul jubileului se află unul cu deosebire preţios şi simbolic în acelaşi: timp darul Reginei Elisabeta. El constă dintr'o cupă de cristal de munte, iar învălitoarea cupei e o ţesătură proprie făcută de mîna Carmen Sylvei, impletită cu peste o sută de perle scumpe. Cupa şi învălitoarea se află într'o frumoasă cutie pe care s'a gravat o poesioară de trei strofe, plină de înţelesuri adînci.

Cupa vieţei, din cristal curat de munte tu, eroule ai golit o pînă 'n fund, pres chimbînd picăturile amare ale băuturii într'o rouă de perle; ele se află cusute toate în matasa cea fină. Sunt stropii vieţei trăite, prefăcuţi în pietre strălucitoare, pentru ca prin lumina lor curată să nu se cunoască amărăciunea..

Şi de astă dată, Carmen Sylva evocă ideea unei vieţi de Suveran în luptă, a unui Rege care n'a prea gustat fericirea, ci a cunoscut de multe ori din suferinţi şi din amărăciuni.

In discursul pe care l'a rostit la Sigmaringen—oraşul natal al Regelui Carol—în ziua de 20 Aprilie, primarul acelei localităţi amintia cuvintele rostite de către Suveran în ziua înmormîntării fratelui Său Leopold:

—„Cine ar fi crezut ca el va muri înnaintea mea, el care ducea o viaţă liniştită, lipsită de iritaţiuni şi grijă cum este viaţa pe care am dus-o Eu".

Cetitorul care a urmărit „Memoriile" Regelui Carol îşi poate da seama de cîte frămîntări a avut într'adevăr de îndurat acest Prinţ, în drumul suitor către titlul de Rege şi către liniştea visată a bătrîneţelor, începînd cu acea seară—9 Mai 1866—în care s'a despărţit de părinţii Săi care erau „serioşi şi întristaţi".

... Şi iată că acum în pragul bătrîneţilor adînci, iată jubileul îl găseşte plătind tribut unei boli care dă dureri fizice mari. In jurul Lui se dau serbări, se rostesc discursuri, se fac elogii,—dar mai presus de toate şi mai stăpînitoare este impresia boalei şi a slăbiciunii, iar Muza care vrea să-l celebreze, găseşte accente întristătoare şi evocă mai cu osebire partea negativă a vieţei: suferinţa, grija, plînsul.

Carmen Syla în primul capitol al propriilor Sale „Memorii" afirmă că de la o dată încoace—moartea unicului copil—n'a mai avut o zi bună, nici o zi de lumină. Acum lirismul poetei aşterne umbră de duioşie peste bătrîneţea Suveranului, iar din toate aceste, noi învăţăm odată mai mult ceea ce e necesar să ştie omul:

Că pretutindeni viaţa este legată de suferinţi şi că fericiţii pămîntului gustă şi ei din cupa cea amară şi o umplu de lacrimi adescori.

Rodion

A 70-a aniversare A M. S. REGELUI

Numeroase şi variate au fost articolele ocazionale publicate asupra jubileului de 70 de ani a M. S. Regelui Carol. Credem că articolul de ma[illegible] din „Noua Revistă Romînă" e din[illegible] mai remarcabile şi-l reproducem [illegible] în ajunul jubileului.

M. S. Regele Carol împlineşte la 7 ale lunei curente vîrsta de 70 ani, vîrstă pe care aşa de rar au atins'o în trecut domnitorii ţărei noastre.

Cu această ocaziune vor fi numeroase manifestările de iubire şi devotament pentru bătrînul monarh; mai numeroase ca de obicei poate, fiindcă pe măsură ce anii trec să întăreşte şi mai mult în conştiinţa concetăţenilor noştri credinţa că viaţa lungă pe care Cerul o dăruеşte M. S. Regelui Carol este cea mai mare bine facere ce se poate aduce neamului romînesc întreg. După actul „unirei" şi al „biruinţei" din războiul cu Turcii, „bătrîneţea îndelungă şi liniştită" a primului Rege este o chezăşie puternică pentru statornicirea desvoltărei normale a Statului Romîn în viitor. Aibă parte iubitul nostru Suveran de o bătrîneţe îndelungă şi liniştită.

*

Dar „îndelungă" este bătrîneţea, după voia Celui de sus, „liniştită« este însă după cum şi-o face omul singur, zice înţelepciunea populară. Monarhii, cu deosebire, n'au norocul să se bucure de altă linişte, în afară de aceea pe care şi-o pregătesc ei singuri; liniştea lor este rodul unei munci nentrerupte. Liniştea „bine meritată" pe care o poate gusta ori şi ce negustor retras din afaceri, nu este între bunurile pe care monarhii le pot atinge măcar! Regele Carol în nici un caz. Anilor Lui de muncă vor trebui să urmeze alţi ani de muncă, dacă este ca acele cîştigate să se menţină...

In adevăr, nu există în Europa contimporană un suveran cu o misiune mai grea de îndeplinit ca Regele Carol. Ceilalţi suverani au în ajutorul lor tradiţiunea ţărei, le dă lor şi indicaţiuni despre calea ce trebue urmată în viitor. La ei cumpăna între aceea ce trebue păstrat şi aceea ce trebue schimbat este uşor de ţinut, fiindcă această cumpănă are un punct sigur de reazim, are tradiţiunea. Regele Carol n'are acest ajutor. El nu poate invoca tradiţiunea ţărei, nici pentru a rezista curentelor prea înaintate, nici pentru a cîştiga indicaţiuni despre viitor. Tradiţiunea ţărei noastre în parte este necunoscută, în parte este rău cunoscută. Dacă Regele Carol s'ar rezima pe dînsa, cumpăna judecăţii sale ar sta rău de tot.

Curentele sociale înaintate cer, bunioară, ca în ţara romînească proprietarii rurali să fie expropriaţi şi bunurile lor să fie împărţite la ţarani. Regele Carol, ca reprezentant al culturei europene, trebue să reziste negreşit; dar rezistenţa Lui o poate El care rezima pe tradiţiune? Foarte cu greu; dacă nu chiar cu neputinţă.

Acei ce se pretind cunoscători în istoria proprietăţii noastre rurale,—acei a căror scrieri sunt *premiate de Academie* (şi Academia este prezidată de însuşi M. S. Regele),—afirmă că în România proprietatea rurală este rezultatul spoliaţiunei săvîrşite de proprietari în dauna ţăranilor; spoliaţiune care s'a continuat pînă mai acum de curînd! Care socialist, oricît de fanatic ar fi el, ar putea pretinde oare mai mult decît reîntoarcerea la binecuvîntatul trecut; la trecutul comunitar, aşa cum este descris de cărturari specialişti? Iată dar, cum, în cestiunea cea mai importantă care se poate pune într'o ţară tradiţiunea ajută pe M. S. Regele Carol!

In ceea ce priveşte atitudinea Coroanei faţă de partidele politice, tradiţiunea este încă şi mai îndrăzneaţă. Principiul modern, că „regele domneşte dar nu guvernează", a fost practicat, în trecutul nostru, pe o scară foarte întinsă. Atot puternicia coterii or boereşti de odinioară a rămas un ideal pentru aşa zisele partide

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

storice din prezent. Și dacă M. S. Regele Carol ar binevoi să urmeze această tradiție, cele două partide istorice s'ar întrece între ele care să-i decearnă mai întâiu titlul de Rege „perfect constituțional".

Și așa în multe alte cazuri și anume în cele mai grele. Tradiția țărei, departe de a întări ordinea socială, atîtă la dezordine și anarhie. In ea mai nici odată nu-și poate găsi Regele un reazim.

In conștiința claselor sociale și mai puțin. Cei mai svăpăiați revoluționari se găsesc la noi în mijlocul latifundiarilor, iar cei mai cumpătați în mijlocul sărăcilor. Mentalitatea romînului se asemănă în multe privințe cu mentalitatea ceetei nobilimi poloneze.

*

Cum este greu a pune temelia unei clădiri durabile pe nisipurile mișcătoare ale Africei, tot așa este de greu a pune temelia unui stat cu organizație europeană pe sbuciumările fără țintă ale unui suflet de popor.

M. S. Regele Carol a încercat o asemenea operă grea, și în parte a avut fericirea să o desăvîrșească. Misiunea sa a fost să aducă ordine în manifestările contradictorii ale poporului romînesc și să stabilească o viață politică cu o țintă conștientă. Unele împrejurări și unii oameni din jurul său l-au ajutat la aceasta, posibil..., nu este mai puțin adevărat însă, că tot pe atîtea împrejurări și tot pe atîția oameni, din jurul său, l'au împedicat de la aceasta... Meritul Lui rămîne în întregime.

Activitatea bătrînului Suveran este încă și pentru multă vreme, indispensabilă Țărei. Țara așteaptă chiar să se continue și mai intensiv activitatea Suveranului, căruia îi urează, cu toate acestea, o bătrînețe îndelungă și liniștită.

C. Rădulescu-Motru

Litere-Științe-Arte

Congres medical.—Din partea biroului celui de al 16 lea congres medical internațional, care are loc în Budapesta în zilele de la 29 August—4 Septembrie a sosit al doilea rînd de înștiințări adresate medicilor.

Se fac pregătiri mari pentru congresul acesta căruia Ungurii vor să-i dee o organizație exemplară și toată pompa cuvenită.

In mod definitiv s'a alcătuit reprezentanța congresului pentru Romînia din următorii profesori.

Toma Ionescu, decanul facultăți din București, președinte. Membrii sunt:

Profesorii Angelescu, Babeș, Buicliu, Cantacuzino, Demonsthène, Draghiescu, Mălărescu, Manolescu, Marinescu, Minovici, Obreja, Paulescu, Petrini-Galați, Paul Petrini, Rămniceanu, Severanu, Sion, Stoicescu, Satzu, Teohari, Tomescu Juvara, Proca, Manicatide și Bălăcescu.

S'au anunțat și diverse comunicări științifice din partea medicilor romîni.

*

Statistica profesiunilor din 12 Iunie 1907 arată că, în Germania, numărul femeilor cari muncesc în felurite profesii, a sporit mult. De la 1895 pînă la 1907, numărul total al femeilor a sporit cu 18.58 la sută, iar al celor ce au o profesie, cu 56.59 la sută. In acelaș restimp, numărul barbaților care muncesc în vre-o profesie, a a crescut numai cu 19.85 la sută; iar ținînd seamă și de servitori cu 19.75 la sută. In 1905 erau 5.264.393 de femei cu profesie, față de 15.506.482 de barbați, deci aproape numai o 1/3; în 1907 însă erau 8.243.498 de femei cu profesie, față de 18.583. 864 de barbați deci mai mult de jumatate. Socotind și servitoarele, sunt în Germania aproape zece milioane de femei cu profesie. Jumatate din femeile mai în vrîstă de 15 ani își cîștigă viața muncind pe salar.

*

In Marsilia se află o scrisoare încă nedeschisă și prevăzută cu sigilul regesc expediată acum 279 ani.

Ludovic al XIII a adresat acest memorabil document, prea măritului, excelentului și neînvinsului împărat al musulmanilor sultanului Amurath, prea bogat în onoare și virtute, celui mai iubit al nostru prieten.

Scrisoarea fusese încredințată camerei de comerț din Marsilia, care avea cei mai siguri și mai inți curieri între Franța și Levante. O piedică neașteptată, poate ciuma, care a bîntuit pe acolo în acele vremuri a împiedicat expedierea scrisoarei care a rămas în palatul camerei de comerț până azi.

Se bănuește că Ludovic al XIII ruga pe sultan în scrisoare, să permită vapoarelor franceze a se aproviziona cu cele necesare traiului în porturile turcești de care ce în Provincie bîntuia pe atunci foametea.

*

Un învățat suedez, d. Johanson, a reușit să facă niște cilindre de oțel cu baze așa de plane, în cît nu au înălțături sau adîncături cari să treacă peste o zecime de micron. Lipind două cilindre de acestea prin bazele lor, moleculele sunt așa de aproape în cît se atrag și cilindrul de dedesupt nu cade, măcar că pămîntul îl atrage. Două cilindre cu base de cîte 3 centimetri patrați, care au stat lipite timp de cîte-va minute, nu s'au deslipit pînă ce nu au atîrnat de cel de jos 37 de klgr. și n'a lucrat această greutate timp de 40 de minute. Cînd cilindrele n'au apucat a sta lipite timp mai lung, tot e între ele o despărțitură, de-aceea curentul electric nu trece din unul în altul; dacă le lăsăm lipite mai mult timp, nu le mai putem desprinde, fac un singur cilindru, neaparat că de data aceasta curentrul electric trece.

*

Emile Zola despre Suzanne Després Iată ce spunea Emile Zola despre marea artistă Suzanne Desprès care va apărea pe scena Teatrului Național din Iași, Joi 16 și Vineri 17 Aprilie a. c. în *„La Rafale"* și *„Elektra"* sublima ei creațiune în care atinge culmele artei dramatice:

„Marele său talent ie făcut din adevăr „și duioșie. Ea dă chiar viața, prin ad„mirabila simplicitate a jocului, prin chi„pul în care creiază în întregime perso„nagiile întrupîndu-le, dîndu-le ființă. Și „blindețea în care învăluie trista soartă „omenească, nu exclude la ea precizia„ner, forța. Ie desigur artista care m'a „mișcat mai adînc, în ultimele vremuri, „prin tot ce a evocat în mine ca ade„văr, dureros și bun". *Emile Zola.*

*

A apărut cu ocazia aniversărei a o sută de ani de la nașterea lui Felix Mendelssohn Bartholdy, o biografie a acestuia de Jacques Hartog, cel mai de seamă istoric musical al Holandei.

*

Fii lui Sonenthal au fost primiți în audiență de către Imparatul Franz Iosef care a adus cele mai mari elogii defunctului artist dramatic.

*

Un jubileu rar a fost acel serbătorit zilele aceste de către comicul vienez Franz Tewele,—jubileul de 50 de ani de activitate teatrală.

*

La Paris s'a deschis Lunea trecută „Congresul internațional pentru harta cerului", la care iau parte aproape 70 de astronomi adunați de prin toate unghiurile lumii. Lucrările pentru această hartă au început de acum două zeci ani.

Harta va da relațiuni detailate asupra poziției și mărimii a milioane de stele, dar mai cere de lucru alți 20—25 ani.

Ca președinte al congresului a fost ales Sir David Gill, vice-președintele societății regale astronomice a Britaniei.

Informații

❑ **Burse pentru croitorie.**— Comuna Iași, a înscris în budget burse pentre învățătura croitoriei și părinții, cari ar dori ca fiii lor să învețe această meserie, să prezinte Administrației Comunale cereri însoțite de următoarele acte:

1) Certificat de absolvirea a cel puțin patru clase primare;

2) Actul de vaccin;

3) Actul de nastere, din care să se constate că, copilul are maximum vîrsta de 15 ani.

❑ Un parastas va fi oficiat mîine, Duminică, la mormîntul regretatului G. Mîrzescu.

Sumarul numărului de mîine din **Noua revistă romînă**, de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu Motru.

Noutăți: Activitatea extra-bisericească. Rolul germanilor în cultura romînească.—Un recensent neserios la revista „Cultura Romînă".—Societatea Romîno-Balcanică.—Premiu pentru abonați noștri.

Chestiuni actuale: St. Antim. Fundamentul chestiunii sociale în Romînia.

Chestiuni sociale: Kesnin-Bey. Pentru înțelegerea schimbărilor din Turcia.—Eugen Porn. Din psihologia publicului nostru de teatru.

Literatură: Gabriele D'Annunzio Viva l'amore!.—Artur Gorovei. Pentru trei zeci de lei.

Note și discuțiuni: *** Arta națională la diferite popoare. (conferință d-lui Al. Tzigara-Samurcaș).—L. Bachelin. Cum se traduce la noi în bibliotecile populare.

❑ **Mișcarea de la C. F. R.** D-nii șefi de stație: I. Balasan din ruginoasa, C Dimitriu din Rebricea, I. Dimitrescu din Crasna, Iulius Runcan din Bălteni, G Costinescu din Bîrnova, Ion Al. Popovici, din Nicolina și C. Vînătoiu din Bărzești, au fost înaintați șefi de manevră; șeful de tren I. Constantinescu din Iași a fost avansat în salar.

Au fost înaintați în salar impiegații: Gh. Protopopescu, T. Ț peneag, M. Salater, M. Negrescu, I. Bota, M. Alexandrescu, D. Toran, Cr. Andreescu, P. Cristescu, C. Nicolau, M. Drăghici, N. Bădescu, Ilie Popescu, A. Bedros, C. Bogdan, Gh. Avramescu, St. Ionescu, V. Izvoreanu, Șachrin, A. Dinescu, I. Moisescu, C. Vulcănescu, D. Lazăr, I, Nineacă, N. Vitășescu, I. Bărbulescu, I. Paraschivescu, Gr. Platcu, M. Constantinescu, Cornel Archimescu precum și desenatorii Hupe Herman, Ion Andreescu și C. Bartolomeu.

❑ Au fost admiși la proba scrisă pentru examenul de capacitate specialitatea filosofiei d-nii: M. Antoniade, Octav Botez și Dumitrescu Drăguțu.

❑ Comitetul permanent al instrucțiunei se va ocupa în ziua de 21 Aprilie cu cărțile de limba romînă.

Tot în această zi au fost invitați la minister autorii acestor cărți pentru a lua cuvîntul în apărare.

In urmă discuțiilor contradictorii cari vor avea loc, consiliul permanent își va da avizul.

❑ Preotul Ioan Gotcu a fost numit predicator la penitenciarul central din localitate.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a făcut astăzi o vizită la seminariul „Veniamin Costachi", din localitate.

❑ Examenele particulare de curs primar vor începe la 13 Iunie.

Cererile pentru o clasă se vor adresa revizoratului școlar; iar pentru două sau mai multe de a dreptul ministerului instrucției.

Institutele particulare cari au mai mult de 20 elevi de fiecare clasă, pot cere comisiuni aparte pentru primele trei clase, „a patra urmînd" să se dea numai la Stat.

❑ Autoritățile din Tulcea au cerut prinderea și arestarea comerciantului I. D. Tabacof, care fusese declarat în stare de faliment și care a dispărut.

❑ Astă-zi s'a ținut la prefectura de județ licitație publică pentru darea în exploatare a mai multor păduri ale statului, pe perioadal de exploatare începînd de la 1 Septembrie a. c.

❑ D-șoara Ecaterina Basilă, absolventă a școalei de menaj, a fost numită maestră de bucătărie la școala rurală de gospodărie casnică „Procopie Florescu", din comuna Tătușești.

PENTRU INUNDAȚI

— SUBSCRIPȚIA *„OPINIEI"* —

Suma din urmă 2216 lei

Lista șefului Gărei Iași.

Neculai Iordănescu 2 lei, D-trie I. Ionescu 2, Dr. M. Gh Gane 1, Ehu Livin 1, D. Andriescu 50 bani, Ștefan Constantinescu 50 bani, M. Antoneanu 50 bani, D. V. Alecu 50 bani, V. Horhotă 50 b., Anastasiescu 50 b., Donisie Hent 50 b., C. Folescu 1 leu, C. Negură 2, Vasilovici lei 1.50, V. Stroian 1, P Neagu 50 b., Bulargul 1 leu, Sitner Isidor 50 b., Aritonovici Ion 50 b., Mihailescu Th. 50 b., Nicolau C. 1 leu, Pop Victor 1, Pretorian Virgiliu 1, Andronachi Mihai 1, Al. Ciocoiu 1, Aritonovici Eugen 1, A. Gheorghiade 1.

Totalul listei 25 lei.

❑ Ca o continuare la persecuțiile contra generalului Averescu, următoarele mutări în armată se anunță din București:

D. căpitan D. Sutzu, șef de cabinet în ministerul de răsboiu, a fost mutat în reg. de călărași din Giurgiu.

D. căpitan Lucian Trantomir, șeful biroului budgetului din minister, a fost mutat în reg. de roșiori din Bîrlad.

D. lt. Atanasescu, fost adjutant al d-lui general Averescu, a fost mutat în reg. 4 roșiori din Bîrlad

❑ Pe locul, unde odinioară era frumoasa grădină botanică a d-rului Fătu, din str. soșeaua Arcu, primăria a găsit cu cale ca droagele ce adun gunoaele de prin oraș să fie deșertate pe acest loc, producînd o mare murdărie și creînd un focar pentru propagarea tuturor bolilor infecțioase.

Iată cum lucrează edilii noștri pentru acest oropsit oraș.

❑ S'a pus în vedere primarilor din comunele rurale că ei nu mai pot elibera bilete de vîzări de vite, de cît pentru fiecare vită în parte și cu excepție pentru viței, malaci și mînjii, care pot fi trecuți la un loc cu mamele lor atîta timp, cît sunt sugători.

❑ Ministerul de interne a trimes o circulară administratorilor de plasă, prin care le pune în vedere că atunci cînd n'au vre-o delegație prealabilă și procedează la sigilarea vre-unei averi, să vestească despre aceasta autoritatea judecătorească competinte.

❑ **Intrunirea lucrătorilor tipografi.**— Aseară lucrătorii tipografi, membri ai societății „Unirea" din localitate, s'au întrunit în adunare generală și au discutat mai multe chestiuni de ordin general, între care aderarea și înscrierea întregului corp tipografic ieșan în „Federația Tipografică" a lucrătorilor tipografi din întreaga țară, cu sediul la București. Scopul federației este de a grupa pe aceștia la olaltă pentru a-și putea crea o situație mai bună și tot odată ai pregăti pentru viața publică.

In urma discuțiunilor urmate, la care au luat cuvîntul, d-nii: I. Alexandrescu, M. Bogdan, B. Brociner, N. V. Ștefăniu, C. Voinescu, și N. Burdujan, adunarea a aprobat cu mare entuziasm înscrierea în „Federația Tipografică."

Pentru a cimenta și mai mult legăturile de prietenie între lucrătorii-tipografi, ieșeni și cei din capitală, s'a hotărît a se face o escursiune în corpore, la București, în zilele de 28, 29 și 30 Iunie cu care ocazie se vor vizita atelierile tipografice principale, cari, în ultimul timp, au luat o dezvoltare foarte mare din punctul de vedere tehnic. De asemenea se vor vizita și alte așezăminte industriale.

Colegii din București, pregătesc escursioniștilor o primire demnă și grandioasă de un corp luminat ca discipolii lui Gutenberg.

❑ Se știe că bacanul Antoniade din Iași se află depus pentru bancrută frauduloasă. Eri au fost depuși la Galați, și frații sei din care unul, Mihai, ie consilier comunal.

❑ Luni se vor începe operațiunile de recrutare a tinerilor din dispărțirea a III-a.

Pa tabloul acestei dispărțiri sunt înscrișii 415 tineri.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

❑ Persoanele care s'au reținut bilete de intrare la Agenția tetrală *„Thalia"* (*Maximovici*) pentru mult așteptatele reprezentațiuni ale marei artiste Suzanne Després eunt rugate să-și rădice din timp biletele fiind numeroase cereri de satisfăcut.

❑ Ziarul liberal local dezminte știrea că d, Eraclide ar avea intenția să se retragă din partidul liberal, dar nu dezminte știrea că d. Eraclide a demisionat din ajutoria de primar, nici nu spune că a demisionat.

❑ Au fost numiți domnii: Mihail Barbu, maestru de violină la liceul Internat și A. Moldrich maestru de contrabas la același liceu din Iași.

❑ Aflăm pozitiv că agenția noastră diplomatică din Sofia va fi rădicată la legațiune de cl. II.

D. Duiliu Zamfirescu este desemnat ca ministru plenipotențiar.

❑ Aseară a încetat din viață căpitanul Mihai Dumănescu, care a luat parte în răsboiul din 1877, ca sub locotenent. în regimentul 5 linie din Iași.

De origine basarabean, Dumănescu era una din rudele lui Vartic și cu pretenții la moștenirea de milioane a acestuia.

Cum procesul nu este terminat, Dumănescu a hotărît prin testament, ca în caz că va fi recunoscut moștenitor, partea lui s'o iee doamna Nacu, în casa căruia căpitanul a murit.

DIVERSE

— Astăzi dimineață a încetat din viață domnișoara Elena Ștefăniu, maistră de lucru manual la Podul-Iloaie.

Inmormîntarea va avea loc Marți, la orele 2 p. m.

— Mîine, va avea loc, la cimitirul „Eternitatea", înmormîntarea tînărului tipograf Gheorghe Duduica.

Cortegiul va pleca de la locuința defunctului strada Fulger, urmat de Societatea „Jubileul Carol I" al cărui membru a fost și de către Sosietatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași.

LEONIDE ANDREIEF

11)

A fost...

— Dar nu mă supăr de loc! De ce m'aș supara? Mi-ai adus tu moartea? Doar ea vine singură.

Și diaconul suspină adînc.

— Atunci de ce plîngi? întrebă L. Petrovitch. Mila pentru diacon se calmă și se schimbă într'o îndoială obositoare. Ochii săi se plimbau fără încetare pe fața diaconului cu barbișonul sur; și simțind sub mîna sa tremurul corpului slăbit, își pierdu răbdarea.

— De ce plîngi așa? repetă el cu insistență. Diaconul își acoperi fața cu mîinele și zise tare cu o voce copilărească.

— Ah! tăticule, tăcicule îmi pare rău după soare! De ai ști... cum e... la noi... în guvernămîntul Tambov... cum strălucește acolo!...

Laurent Petrovitch nu înțelegea și era gata să se înfurie contra diaconului.

Dar îndată își aminti de atingerea luminei calde, ce întra ziua prin ferestre și auria tavanul; își aduceau aminte cum strălucia soarele în guvernămîntul Saratov, pe Volga, în pădure, pe cararea prăfuită care traversa cîmpia. Își lovi pieptul cu mîinele și cu un suspin răgușit căzu pe spate alături de diacon.

Și așa au plins împreună. Jeleau soarele pe care n'aveau să-l mai vadă, pomii cari nu pentru dînșii aveau să producă fructe, jeleau viața dulce și îngrozitoarea moarte. Liniștea odăiei ducea suspinele și plînsetele lor, le răspîndea în odăile învecinate, le amesteca cu horcăielile sănătoase ale gardienilor obosiți de munca zilei, se amestecau cu tusa și geamătele surde ale bolnavilor cu suflul ușor al convalescenților. Studentul dormea dar îi pierise surîsul de pe buze. Mica lampă electrică strălucea cu o lumină nemișcată și fără viață. Pareții albi se uitau și ei cu indiferență.

Laurent Petrovitch muri în noaptea următoare la orele 5 către ziuă. Adormind greu, se trezi deodată cu ideia că moare, și că trebuie să facă ceva; să chieme într'ajutor, să țipe, să-și facă cruce. Pe urmă își pierdu cunoștința. Pieptu i se cobora și se ridica tare, picioarele-i se depărtau și se apropiau, capul greu cădea de pe pernă.

Părintele diacon auzise din somn un vuet și întrebă fără să deschidă ochii:

— Ce ți-e tăticule!

Dar nimeni nu-i răspunse și iar adormi.

A doua zi dimineață medicii îl asigurară că se va îndrepta. El îi crezu și fu fericit. Șezînd în pat, el salută cu capul pe toți care treceau, le mulțumea și le doria ziua bună.

Fericit fu și studentul; și în această noapte avu un somn liniștit și sănătos. Căci în ajun prietena sa reveni să-l vadă, îl îmbrățișă cu dragoste și stătu chiar 20 minute mai mult decît visita reglementară.

Și însu-și soarele se înălță mîndru și vesel.

M. A.

Biuroul „AURORA"

IAȘI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii și informații de la orice autorități.

— Mijlocește vînderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi bănești pe ipoteci și garanțiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui Aurelian G. Nicolau Iași—str. Bărboi 19.

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene, str. Buzdugan 10.

Ultime informaţii

❑ **REMANIAREA MINISTERIALĂ.— Remaniarea ministerială, după informaţiunile precise ce le-avem, se va face pe ziua de 15 c.**

D. Stere, rugat de prietini, a consimţit să intre în minister dacă i se va da portofoliul finanţelor. D. Cestinescu va trece la război, dacă, până în cele din urmă, va consimţi la aceasta. D. Haret rămîne la ministerul său; d lui Constantinescu i se va da ministerul Industriei.

❑ **Plecarea Regelui.**—*Suntem informaţi că M. S. Regele va pleca la Karlsbad în ziua de 22 c.*

❑ *Ziarele carpiste continuă cu stupida intrigă privitoare la lipsa d-lui Badareu de la Te-Deumul din Capitală, în ziua de 7 April.*

D. Badareu n'a putut fi în acea zi la Te-Deumul din Capitală, fiindcă era în Iaşi de unde a expediat o călduroasă telegramă de felicitare M. S. Regelui.

Vor înţelege ziarele stupide.

❑ *D. C. Stere s'a simţit ofensat de un articol apărut acum câte-va zile în ziarul local al carpiştilor, prin care era acuzat că n'ar fi străin de delegaţia ce s'a dat avocatului consiliului general din Kişinău de a studia actele privitoare la proprietăţile rurale ale Spiridonici în Basarabia.*

D. Stere, care a citit articolul incriminai abia ieri seara, a însărcinat pe d-nii Leon Bogdan *şi* Const. L. Negruzzi *să ceară cuvenitele lămuriri generalului Skeletti, directorul ziarului carpist.*

Cartelul s'a presintat d-lui Skeletti şi unii afirmă că acesta a promis să rectifice articolul, alţii pretind că numele autorului, care ie un redactor al ziarului, va fi publicat în numărul de astă zi al gazetei carpiste.

*

O ieşire pe teren—nu va avea loc, aceasta ie cert. Dar cartelul care s'a presintat în numele d-lui Stere, are o semnificaţie politică cu totul importantă, pentru concubinajul junimisto-grecenist local. In adevăr, domnii L. Bogdan şi C. Negruzzi, sunt junimişti fruntaşi şi d. Skeletti cărora ei s'au presintat în numele d-lui Stere, este un vechiu prietin al d-lui Carp.

Doi fruntaşi junimişti merg, deci, contra ziarului junimist local şi cartelul care l'au primit explică suficient, că ei desaprobă atacul special în contra d-lui Stere. Dacă directorul ziarului va rectifica articolul incriminat, situaţia va fi aceasta: doi junimişti fruntaşi martori ai d-lui Stere pentru calomnii ce-i s'au adresat de un ziar junimist, au cerut explicaţii directorului şi acesta, junimist şi el, a rectificat desaprobînd gazeta.

❑ **Transferări de regimente.** — *Se crede că la toamnă, după manevre, regimentul 7 Roşiori din Iaşi, va fi transferat în Capitală; în locul acestui regiment va fi adus aci regimentul de Roşiori din Tecuciu, în locul căruia va fi transferat un regiment din Capitală.*

❑ *S'ar fi convenit definitiv la numirea d-lui P. Fîntânariu ca prefect al poliţiei.*

❑ *D. Stelian n'ar agrea numirea d-lui Bagdat ca prim preşedinte al Curţei de Casaţie.*

Ministrul justiţiei crede că acea numire ar indispune Curtea de Casaţie.

Din această cauză mişcarea în magistratură întîrzie.

❑ *Prefectul judeţului lucrează la raportul pentru dizolvarea consiliului comunal din Trg-Frumos.*

❑ *Mitropolitul nutreşte ideia să dărîme biserica sf. Nicolae cel sărac.*

Epitropii se opun, întru cît biserica are fonduri şi proprietăţi din partea familiilor Balş şi Beldiman.

Biserica a fost clădită în secolul 17 în margina din afară a tîrgului.

❑ P S. S. Mitropolitul Pimen se va duce mîine dimineaţă spre a inspecta capela de la penitenciarul central din localitate.

I. P. S. S. va ţinea cu această ocazie o predică în capela penitenciarului.

❑ **Clericale.**—La Mitropolie au devenit vacante două locuri de preoţi şi două locuri de diaconi, în locul preotului St. Ionescu fost director al Mitropoliei, demisionat, a preotului A. Vasiliu, care rămîine la biserica Talpalari şi în locul diaconilor: Chesarie Ştefănescu care s'a permutat la Episcopia Rîmnicului şi Simionescu, care a servit 27 ani la Mitropolie şi care a rămas numai la biserica Talpalari.

— Noul consistoriu spiritual al Mitropoliei Moldovei şi Sucevei va fi alcătuit în cursul săptămînei viitoare.

— E vorba ca pe ziua de 15 Aprilie I. P. S. S. Mitropolitul Pimen să facă oare-cari schimbări în personalul administrativ al mănăstirilor din Eparchia sa

❑ Lucrătorii fabricei de cicoare Adelberg, str. Sf. Lazăr, au surprins în podul casei pe numitul Josef Mazurkevici, asupra căruia s'a găsit şi un revolver încărcat cu 6 focuri.

❑ **Militare.** — Pentru formarea Regimentului No. 36 de infanterie cu garnizoana în Bucureşti, ministerul de războiu a dat ordin corpurilor de trupă, ca pe ziua de 16 April să trimeată un număr de oameni destinaţi din oficiu, afară de regimentele 33 şi 35 care vor da cîte un batalion de oameni.

— Golurile lasate la regimente prin trimiterea camenilor activi la regimentul 36 vor fi complectate prin chemarea oamenilor lasaţi la vatră din contingentul 1906 şi 1907.

— D. maior C. Petalla din Regimentul 13 Ştefan cel Mare, va fi avansat la gradul de lt.-colonel şi numit comandantul şcoalei militare din localitate în locul d-nului lt.-colonel Lupan, care e avansat colonel şi mutat la Galaţi.

— Se vorbeşte în cercurile militare locale cum că d. colonel Cernătescu din regimentul 5 Vlaşca va fi numit comandantul regim. 13 Ştefan cel Mare în locul d-nului lt.-colonel Băltăceanu care a fost avansat colonel.

— Administratorul cl. II-a I. Theodorescu, ofiţer cu îmbrăcămintea la regim. 13 Ştefan cel Mare, a fost mutat în garnizoana Tecuci.

— Pe ziua de 1 Aprilie a. c. s'au avansat la gradul de sergenţi următorii caporali secretari: Dim. V. Păun, I. Chipăruş şi C. Grigorescu din Regimentul 13 infanterie.

❑ D. St. Sihleanu, inspector general al învăţămîntului secundar, se află astă zi în Iaşi.

D. Sihleanu a asistat la o producţie a corului elevilor liceului naţional şi a rămas încîntat de progresele elevilor sub conducerea d-lui profesor En. Mezetti.

❑ Invăţătorii suplinitori adunaţi în conferenţe generale au vizitat eri mai multe fabrici din localitate.

Astă-zi conferinţele lor au luat sfîrşit.

❑ **Concentrarea sergenţilor** — Toţi sergenţii bacalaureaţi congediaţi din corpul IV de Armată, vor fi concentraţi de la 20 Aprilie la 20 Iunie, spre a face stagiul de plutonieri.

❑ Aseară a fost adusă şi internată în spitalul Sf. Spiridon, fetiţa Maria Hrimu de 5 ani, din Podul Iloaie, victima lui Vasile Munteanu zis Ritter, care—în stare de bieţie—a atentat, la pudoare acum 4 zile.

❑ Prietinii d-lui Eraclide afirmă că acesta a căzut victima extremei sale gentileţi, că prea îndatora pe prietenii colectivişti.

Aceiaşi prietini asigură că fostul ajutor de primar ar fi cerut să se facă o anchetă, care va stabili vinovăţiile.

Nici macar prietinii d lui Eraclide nu mai neagă existenţa vinovaţilor.

❑ Administratorii de plasă vor fi convocaţi din nou zilele acestea la prefectura de judeţ, spre a li se da mai multe lămuriri.

❑ O mişcare se va face în serviciul sanitar pe ziua de 15 Aprilie a. c.

❑ Aseară pe la orele 9 şi jumatate, sergentul din punctul Trei-Erarhi, a observat că din depozitul de jos din sub sol al magaziei de ştofe Mantel, din strada Ştefan-cel-Mare No. 68, eşia fum.

Inştiinţînd pe propietarul magazinului şi scoborîndu-se în dapozit a găsit nişte petici unse cu gaz şi aprinse.

Poliţia face cercetări pentru a afla cine a încercat să incendieze numitul magazin.

❑ **Universitare.**—D. Iulian Teodorescu, profesor de Dreptul şi procedarea penală, va interveni la minister, prin rectorat, pentru a înlesni studenţilor facultăţei de drept din Iaşi să viziteze, în cursul lunei Iulie, penitenciarele însemnate din ţară.

— Consiliul facultăţei de litere a fost convocat pentru Marţi, spre a rezolvi mai multe chestiuni curente.

— Inscrierile la examenele de vară la facultăţile de litere şi drept, vor începe de la 10 Mai şi vor dura pînă la 20 Mai.

— Cursurile şi lucrările seminariale la facultatea de drept vor începe la 15 Octombrie a. c.

❑ Astăseară Sîmbătă 11 April, program nou la teatrul cinematografic Pathè Freres, sala Sidoli.

Acest program cuprinde între altele frumoasa comedie Poliţaiul, o variantă foarte reuşită la „Sherlok Holmes". Fineţa desăvîrşită a unui detectiv parizian este redată în modul cel mai perfect şi în cele mai mici detalii. Noul program cuprinde apoi: Pulverizatorul, scene comice,—„E o născocire, ea minte" sau legenda lui Putifar în haine moderne,— sporturi şi distracţii în Batavia (Iawa), Dresare modernă şi foarte multe scene comice şi de pe natură.

Reamintim cetitorilor noştri că două programe se vor mai succeda pe pînza cinematografului, după cari apoi, stagiunea se va închide.

Mîine Duminică la 3 ore ziua, Matineu, cu preţurile pe jumătate; seara reprezentaţie cu preţurile obişnuite.

❑ **Judiciare.**— In procesul de adulter despre care am vorbit ieri, tribunalul a condemnat pe d na Ene, în lipsă, la o lună închisoare, iar pe d. Ianculescu la o sută lei amendă.

— La Botoşani se judecă astăzi, în continuare, procesul referitor la arendaşul Oskar Gutmann, invinuit de contravenţie la legea sanitară.

— Camera de punere sub acuzare a respins apelurile: Mariei Faur, acuzată de complicitate la atentatul contra d-nei Victoria Cozadini; Vasile Gheorghiu, pentru crimă săvîrşită dar neisbutită; a lui M. A. Şaraga, acuzat de omor şi a al lui Petre Sirgi, care fiind expulzat a reîntrat în ţară.

— Creditorii firmei I. şi N. Fischler au fost convocaţi pentru ziua de 2 Mai spre a se pronunţa asupra cererei de morator.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 11 Aprilie.

Plecarea Kronprinţului

Bucureşti.—Moştenitorul Germaniei a plecat azi dimineaţă.

La gară prinţul moştenitor al Germaniei a fost condus de A. A. L. S. Principele Ferdinand şi principesa Maria şi de autorităţi.

Dejun

Bucureşti.— D. Em. Porumbariu a oferit astăzi un dejun delegaţilor austro ungari pentru încheerea convenţiei.

In chestia remanierei

Bucureşti. — Ocultiştii şi generoşii vor să împedice remaniarea sau complectarea guvernului.

D. Brăteanu a declarat însă că chiar zilele aceste va trebui să complecteze guvernul.

D. Djuvara insistă să treacă la ministerul de externe, ceea ce pune din nou în încurcătură pe d. Brătianu.

Numirea d-lui general Wartiade ca ministru de razboi e sigură.

Schimbarea situaţiei din Turcia

Constantinopole.—Selamlicul a avut loc fără incident, sultanul a fost aclamat.

*

Constantinopole.—Seikul Islamul, marele vizir, ministrul de resboiu, au asistat la Selamlik „Au fost de faţă aceleaşi trupe ca de obiceiu, în afară de trupele diviziei a 2-a care formează garnizoana din Ildiz-Kiosk. Mai asistau şi trupe de marină, un detaşament de cavalerie, o companie de vînători din Salimk, aceasta din urmă fără ofiţeri.

*

San Stefano.—In şedinţa secretă adunarea naţională, sub preşedinţia biroului Camerei, s'a anunţat că protocolul Turco-Bulgar a fost depus.

Cu toate ocupaţiunile cele lalte pe care le are adunarea, s'a hotărît să se ocupe de acest protocol care s'a trimes în consiliul unei comisiuni.

*

Constantinopole.—Ziarul „Osmanli" publică un articol de fond, enumerînd nenorocirile căzute pe capul naţiunei din cauza lui Abdul Hamid şi cerînd abdicarea lui.

Ziaral „Ikdam" are de asemenea un articol de fond contra regimului Abdul Hamid, Şalih Paşa comandantul corpului din Salonic, a sosit la San-Stefano. Nazim Paşa, comandantul corpului de armată din Constantinopole a venit azi dimineaţă. la San Stefano.

Relaţiunile dintre garnizoana Constantinopolitană şi armata Macedoneană nu este încă limpede.

Două companii din Ianina au fost trimese la Valona şi Argiro Castros, unde situaţiunea tinerilor turci pare ameninţată.

Proectul de a se forma batalioane de miliţii a fost părăsit în urma ordinului sosit din Salonic.

La 9.45 seara trupele Macedonene pare că vor să înainteze spre Capitală.

Macricoci, localitate între San-Stefano si zidurile oraşului, a fost ocupat astă seară. Pare că şi înaintarea spre Pera şi Bosfor s'ar fi început.

Se svoneşte că toate evenimentele şi manifestările de azi n'ar fi de cît un vicleşug spre a linişti spiritile ostile junilor turci şi se crede că acţiunea contra Ildiz-Kioscului va avea poate loc astă-noapte. Cite-va tipografii sunt ameninţate de grupe de soldaţi, din cauza limbajului violent al ziarelor contra sultanului şi din cauza celor publicate despre armata macedoneană. Limbagiul unor ziare au devenit de eri cît se poate de îndrăzneţe. Ziarul Grecesc „Neologos" scrie de pildă: „Azi este ultima zi a domniei lui Abdul Hamid. Un crucişător şi trei distrugătoare de torpile soseso astă-seară la San Stefano spre a reunia escadra".

*

Constantinopol. — „Chefket" desminte categoric ştirea răspîndită că armata s'ar apropia de capitală pentru a detrona pe Sultan.

*

Constantinopol. — Se asigură că azi după amiazi, pe cînd regimentul de cavalerie din cazarma Dand Paşa, care se află situată în faţa zidurilor Stambulului se afla la Selamlik, trupele macedonene au ocupat-o şi cînd cavaleria s'a reîntors şi a găsit cazarma ocupată, s'a produs o luptă, al cărei rezultat nu se cunoaşte.

Se credé că acest fapt a provocat înaintarea trupelor macedonene.

Se aşteaptă ca aceste trupe să pătrundă astă-noapte în Constantinopole. Populaţia se teme de evenimente extra-ordinare. Stambulul este ca şi despopulat.

*

Constantinopol.—Azi dimineaţă, în şedinţa publică a adunărei naţionale, s'a dat citire la vre-o 15 depeşi de protestare din provincie şi la depeşile valiilor din Monastir şi Angora, felicitînd adunarea.

*

Constantinopol.—Depeşa corespondentului special al agenţiilor asociate:

Selamlikul de azi a dovedit că s'a făcut o împacare perfectă. Marele vizir a comunicat diplomaţilor de faţă la Selamlik că preşedintele senatului Said Paşa a exepediat din San-Stefano Sultanului o telegramă exprimîndu-i supunere şi asigurîndu-l că nu cer altă ceva de cît schimbarea în bine a intenţiilor Sultanului.

Un aghiotant, în numele Sultanului, a comunicat diplomaţilor prezenţi că Mahmut Safket a telegrafiat azi dimineaţă că este mirat de svonul ce s'a răspîndit cum că armata macedoneană n'a venit de cît pentru menţinerea ordinei şi pentru pedepsirea vinovaţilor. Se aşteaptă o proclamaţie către popor şi un comunicat către corpul diplomaţilor. Pentru asigurarea liniştei se va proclama aci starea de asediu.

Schimbarea situaţiei s'ar datori comandantului de corp de armată Nazim, care a fost azi dimineaţă la San Stefano şi a comunicat că opinia publică şi o mare parte a garnizoanei sunt pentru Sultan. Detronarea lui ar putea provoea mari vărsări de sînge.

Diplomaţie este foarte mirată de neaşteptata schimbare. Desfăşurarea evenimentelor este aşteptată cu nerăbdare.

Bombardarea Constantinopolului

Constantinopol.— Liniştea a fost numai aparentă. De asemeni s'a produs o totală schimbare a lucrurilor.

Pe la orele 6 trupele din San-Ştefano au ocupat cele două căzărmi şi la întoarcerea trupelor cari erau în oraş, a început încăierarea.

Constantinopol.—Tinerii turci, profitînd de prilej, au început să bombardeze Capitala. Ofiţerii tineri-turci s'au îmbrăcat în uniforme de soldaţi, conducînd trupele spre Ildiz-Kiosk Din toate părţile se trăgeau focuri. In momentul în care a început încăerarea la cele două căzărmi. un număr de 5000 oameni au plecat la faţa locului să dee ajutor. Ministrul de rezboi, însă, i-a oprit.

Constantinopol,—Intrarea trupelor în Constantinopole s'a făcut la ora I noaptea. Trupele au ocupat toate localurile publice. Asemenea străzile şi portul. Ancorarea în port a fost oprită. De la orele trei noaptea, a început a se auzi salve din toate părţile. Sunt mulţi morţi.

Cazarma Taxim ie punctul central de luptă. In zorii zilei trupele au pornit spre Ildiz Kiosk care era bine întărit.

In cele din urmă garda s'a predat. Oraşul este pustiu. De la ora zece dimineaţa n'a mai venit nici o ştire.

Bucureşti.—După o ultimă telegramă din Constinopol la Yldiz Kiosk s'a arborat drapelul alb de supunere.

Luptele nu se mai dau de cît de formă, Victoria junilor turci este complectă.

Cutremur de pămînt

Lisabona.—Un puternic cutremur de pămînt a fost resimţit aci la ora 5 după amiază.

Populaţia a eşit înspăimîntată pe străzi.

Recunoaşterea Bulgariei

Londra.—Marea Britanie a recunoscut azi îndependenţa Bulgariei.

Ciocnire de vase

Christiana. — Vasul „Oxford", plecînd din Christiania, s'a ciocnit lîngă Dolbak cu vasul „Edith".

Acesta din urmă s'a scufundat în 2 minunte. Căpitanul vasului, o femee şi 15 marinari au pierit; pilotul şi 4 marinari cu un călător au scapat.

TEATRUL NAŢIONAL

Sîmbătă 11 April 1909

PRODUCŢIUNEA

Elevilor Liceului Naţional

cu concursul

D-nelor A. Pruteanu, V. [illegible] D-rei A. [illegible] Luzinschi, [illegible] Botez

şi al d-lor

Ed. Caudella, St. Dragomir, E. Mezzetti

I.

1) Hübsch Imnul, 2) E. Mezzetti Voinicul, 3) I. Vidu Lugojana cor mixt condus de d. E. Mezzetti.

4) Bellini, Souvenir, violină, M. Bîrsan acompaniat de d. E. Caudella.

5) Dumitrescu, Danse villageoise, flaut I. Theodorescu acompaniat de A. Cernătescu.

6) Porumbescu, Pe-al nostru steag, 7) I. Vidu. Picl cor bărbătesc condus de Al. Ionescu.

8) Schubert, Ave Maria, 9) Swendsen, Romance vioară, executate de E. Strassberg acompaniat de domnul E. Mezzeti.

10) Ost. Goga, Oltul, resitat de Gh. Răut.

11) E. Caudella, Amintiri patriotice, violină, M. Bărsan acompaniat de d. E. Caudella.

II.

CURCANII

Piesă naţională în 4 acte de Grigore Ventura, jucată de elevi

Preţurile obicinuite. Inceputul la 8 trei sferturi precis.

De arendat Moşia Buhăeşti-de-Mijloc, judeţul Vaslui, gara Buhăeşti.

A se adresa la Proprietară: D-na Maria August Reschkano, 51 strada Păcurari, Iaşi.

CABINETUL DENTISTIC

—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —

D-rii med. H. şi M. Pekelman

(2 săli de operaţie)

— *Strada Alexandri No. 3* —

Se efectuează *orice operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor*: Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.

Precum şi *cele mai moderne lucrări de proteză dentară*: coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, cu şurubi; etc

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De inchiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

CABINETDE CHIRURGIE

şi

TEHNICA DENTARA

D-r S. EIGHER

— STRADA LAPUŞNEANU 23 —

Extracţiuni, plombe, denturi.

Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa] De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. General Romulus Boteanu
Vice-preşedinte: „ Dr. I. Costinescu

MEMBRII:

Dl. Alex. Marghiloman mare proprietar fost ministru
„ N. Lahovari mare proprietar, fost deputat
„ Pariano mare proprietar fost deputat
„ C. Wachtel mare industriaş, bancher şi proprietar
„ M. Darvari mare proprietar, deputat
„ I. Racottă mare proprietar, fost deputat
„ D. R. Rosetti avocat
„ Pavel Michiu mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ Major Miron Costin profesor la marele stat major al armatei
„ Dr. Vet. Alexandrescu, medic şef al judeţului Ilfov.
„ Dr. Vet. G. Udritzki profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:
cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS

EN FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian

— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garanteazâ serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 701 — Marți 14 Aprilie 1909

Convenția cu Austria și D. I. I. C. Brăteanu

Convenția comercială cu Austro-Ungaria s'a încheiat. Cari sunt avantagiile pe care Statul nostru le va trage de pe urma acestui nou tratat cu Imperiul vecin, nu se cunosc încă. Vom avea ocazia să le aflăm însă, pe dată ce guvernul va supune convenţiunea ratificărei Parlamentului, dacă nu cum-va o va publica şi mai înainte prin ziarele oficioase.

Vom discuta atunci partea economică şi comercială a tratatului, şi vom vedea dacă guvernul nostru a fost la înălţimea situaţiei şi a ştiut să tragă toate profitele, din împrejurările în cari s'au urmat tratativele între reprezentanţii ambilor State.

De data aceasta, voim să facem o constatare, cu oare-care caracter politic şi care priveşte mai mult persoana d-lui I. I. C. Brătianu.

Sunt din amicii d-sale cari susţin, că chestiunea convenţiunei comerciale i-a servit drept *trambulină* pentru a face cunoscutul salt la şefia guvernului şi partidului liberal.

Fără o asemenia ocazie, tînărul conducător al liberalilor, spun amicii cei mai apropiaţi — n'ar fi ajuns şef de guvern, înainte de a fi şef de partid, — iar şefia partidului n'ar fi obţinut-o la putere fiind şi cu preţiosul sprijin al agenţilor de poliţie, al carnetelor de liber parcus şi al şefilor de gări ai Excelenţei Sale d. V. G. Morţun!

Ce să fie adevărat din toate acestea?

Noi ştim, că astă toamnă, pe cînd d. Sturdza, conducea departamentul externelor, iar comisiunea romînească, începuse la Viena tratativele, pentru încheiarea convenţiunei, la Bucureşti—şi apoi în alte centre mai importante ale ţărei se începuse o mişcare sgomotoasă în potriva Austriei. Ba, la Craiova, mişcarea a luat şi un caracter mai grav, căci de la întrunirea de protestare împotriva pretenţiunilor prea exagerate ale Austriei, de cari vorbeau oratorii liberali, cu o perfectă cunoştinţă, cetăţenii s'au dedat şi la oare-cari turburări de stradă, cari n'au fost lipsite de atacul cu pietre a consulatului Austro-Ungar din localitate şi a intervenţiei forţei armatei.

Aceste manifestaţiuni, au supărat foarte mult, pe şeful d'atunci al guvernului şi al partidului liberal—şi în plin consiliu de miniştri, bătrînul Dumitru Sturdza nu s'a putut opri de a acuza direct pe d. I. I. C. Brătianu, de a fi autorul moral, al acestor dureroase incidente de natură a preia dificultăţi externe.

Lumea politică, spunea atunci, că tînărul ministru de interne, văzînd falimentul pe care l'a dat opera sa de reforme agrare, îşi caută un motiv de retragere de la putere, şi chestiunea convenţiei comerciale cu Austria, era cea mai minunată platformă de opoziţie pentru liberali.

Dar agitaţiile la un moment dat s'au liniştit. Ziarele brăteniste cari ameninţau cu denunţarea imediată a convenţiunei—au amuţit, iar manifestaţiile din ţară, pe cari Ministrul de Interne, părea a le ignora, au încetat într'o clipă, şi comisiunea romînească, şi-a suspendat sine-die lucrările şi s'a reîntors în ţară.

Două luni mai tîrziu, bătrînul şef al liberalilor, pe care generoşii din guvern şi din partid, îl acuzau de a se fi angajat prea mult la Viena, cu prilejul întrevederei sale cu cancelarul Austriei, Aerenthal,—părăseşte provizoriu guvernul, pentru cauză de boală,—iar d. I. I. C. Brătianu, ia interimatul externelor.

Şi după scurt timp, într'o bună noapte, devine president al Consiliului, şi mai pe urmă conducător al partidului, primind ast-fel, prin anticipaţie şi de sus în jos consfinţirea unei situaţii politice în Stat şi în ţară.

Este oare vr'o legătură, între aceste grăbite şi extrem de delicate schimbări în rostul unui guvern şi al unui partid, şi între chestia convenţiei cu Austria?

Inşişi amicii d-lui I. I. C. Brătianu, o presintă sub forma unei abile presiuni, de natură nu atît a fi rîdicat pe descendentul cel mai vrăstnic al familiei Brăteniste la situaţia pe care o are azi în ţară, cît pentru a se cîştiga de Statul nostru foloase cît mai mari dintr'un tratat comercial cu un Stat de cari mari interese economice ne leagă de zeci de ani.

Dovadă,—spun ei—este graba cu care îndată după obţinerea preşidenţiei consiliului de către d. I. I. C. Brătianu, s'au reluat negocierile,—şi la Bucureşti chiar—între ambele comisiuni—şi uşurinţa şi perfecta înţelegere cu care ele au dus pînă la capăt întreaga convenţiune.

. . . . . .

Un viitor, foarte apropiat ne va arăta, ce temeiu trebue să punem pe toate aceste afirmaţiuni de sursă Brătienistă, şi ne va încredinţa cine a tras de pe urma acestei importante convenţiuni, avantagii politice, mai mari: ţara, ori d. I. I. C. Brătianu!

Vespasian I. Pella.

„Naţionalismul" d-lui Iorga

Din cercuri foarte distinse ne vine intrebarea: „de ce n'a participat d. Iorga la înmormîntarea Domniţei?"

La fel cu naţionalizmul d. Iorga exploatează şi cuzismul. Dar n'a simţit primitiva datorie să vie la mormîntul Domniţei.

Fiind-că, cu asemenea împrejurare, nu poţi face tărăboiu, nu te poţi da în spectacol şi misiunea d-lui Iorga încetează acolo unde începe seriosul.

Ilustrul A. D. Xenopol, care ie şi naţionalist şi un mare propagator pentru imortalizarea în bronz a chipului lui Cuza, agitîndu-se, însă, în mod patriotic şi demn, încălzind astfel inimile Romînilor pentru tot ce ie bun şi vrednic, d. Xenopol n'a uitat să aducă Domniţei moarte prinosul seu de respect. Un manifest al ilustrului istoric invitase pe cetăţeni să fie presenţi la Soleşti în ziua aceea de cumplită durere pentru ţară. Poate că acelei invitări a d-lui Xenopol i s'a datorat faptul că macar d. A. C. Cuza a fost faţă la înmormîntare.

Dar d. Iorga, care a venit pe nerăsuflatele la procesul cîrciumarilor; care s'a pus, se pune şi se va pune cu drag în fruntea tuturor mişcărilor pătimaşe şi fără rost, d. Iorga n'a venit să sărute mîna Domniţei moarte.

Lipsea motivul. Lipsea motivul cel rău, fără de care profesorul dela Bucureşti nu se mai găseşte în mediul seu.

Iată explicaţia. Şi dacă ne pare rău de ceva, e că am fost nevoiţi să facem comparaţie între naţionalismul d-lui A. D. Xenopol şi între parodia grotească a d-lui Iorga.

Succesul „Excelenţei"

Mare succes, în serie, pe aceasta familie a Nababului. A mers succesul din tată în fiu. Kronprinzul a lăsat carta sa de vizită la palatul Nababului. Primarul Vienei a scris o scrisoare d-lui Mişu Cantacuzino.

Intrebarea naturală ce decurge din aceste două mari succese este: „cine vine la putere?" Şi răspunsul natural: „nu d. Take Ionescu".

Din amîndouă—succesul fiului ie mai evident. Kronprinzul a mai lasat cărţi de vizite şi altor fruntaşi politici; Lueger, însă, numai fiului i-a scris i-a scris o scrisoare care se tipăreşte în toate ziarele carpiste şi ie păcat că acele ziare nu sunt citite. Ele spun, cu litere de aur, că consiliul comunal al Vienei a făcut cinstea d-lui M. Cantacuzino, fostul primar, să dee numele seu (poate trebue S mare?) unei stradă din capitala Austriei.

Apoi publică scrisoarea care, lucru curios, nu spune acelaşi lucru. Doctorul Lueger, în scrisoarea către „Excelenţa" M. Cantacuzino, spune, în adevăr, că consiliul comunal din Bucureşti, acum doui ani spre comemorarea vizitei lui Lueger în Bucureşti, a dat unei strade din Bucureşti numele de „Viena", unei alteia „doctor Karl Lueger".

Iar consiliul municipal vienez, doi ani mai tărziu, a dat unei singure strade, situate în dispărţirea XII, numele de „Cantacuzino", în comemorarea vizitei delegaţiei consiliului comunal şi a memoriei prinţului Şerban Cantacuzino care, spune scrisoarea, în anul 1683, a luat parte la asediul Vienei.

Unde ie succesul d-lui Cantacuzino? Strada Fîntînei din Bucureşti a fost schimbată în strada Lueger, fără de nici un adaus, fără de nici o exhumare.

Iar doui ani mai tîrziu, ca revanşă silită, consiliul vienez n'are curajul să zică stradei aceleia din fundul capitalei strada „Mihail Cantacaziuno", ci i zice „Cantacuzino" în amintirea şi a lui Şerban Cantacuzino, care, precum a dovedit o ultimă polemică, nu este identic, ca neam, cu Nababiştii.

Acesta ie realul succes al „Excelenţei". Acesta ie unul, carta de vizită e al doilea succes, iar morala imoralei fabule este: „nu Take Ionescu vine la putere".

Desperaţi panglicari!

SĂRMANUL GENERAL

Poţi fi profet în ţara ta, cînd ie vorba să năzdrăvăneşti ce se va întîmpla în partidul carpist local. Spre pildă; cînd comanda ziarului conservator local trecuse din strategia subţire a căpitanului în acea a generalului, noi am prezis acestuia că concentrarea sa nu va trece mult peste cele 28 zile ale Cleretei.

D. general Skeletti s'a evaporat peste noapte. Ziarul e cărui comandă o luase, nu-i face măcar banal cinste a unui adio cum se cade. Generalul a scris o scrisoare preşidentului şi a părăsit cîmpul de luptă.

Atît spune notiţa vestitoare a Evenimentului. Noi vom spune ceva mai mult: că ne pare rău de retragerea domnului Skeletti.

Intr'o lume de svăpăiaţi, care face un fel de gazetărie epileptică, generalul era o frumoasă notă discordantă; avea ca ţel înlocuirea polemicilor desperate, la care nici un om sănătos nu mai răspunde, cu gazetărie mănuşată.

Noi i-am spus de cu vreme: „de un milion de franci benzină vei avea nevoe, bravule general, ca să curăţi mănuşele, albe, Ai să vezi murdărindu-se mii pe zi.

Şi iar am fost profeţi în ţara noastră.

Şi iar ie vacant postul de director al ziarului carpist local. Ce căpitan sau maior va veni acum la rînd nu se ştie. Unii vorbesc despre reangajarea vechiului căpitan, alţii pretind că se va recurge, pentru schimbarea norocului, la un comandant civil: frumosul şi simpaticul A. D. Holban va fi exhumat şi depus în cavoul directorilor ziarului local.

Demiterea generalului Skeletti este menită să fie producătoare de surprize. Conflictul, care s'a produs de la incidentul Stere, îmbracă o formă prea gravă, prea s'a dat în spectacol viaţa ră dintre junimişti şi greconişti, ca să ne închipuim că totul se va mărgini la demiterea fostului director, care a cerut o revenire asupra acuzărilor contra d-lui Stere.

In analele politice stă unică pildă că martorii unui liberal într'un incident cu junimişti, să fie doui junimişti şi ca directorul gazetei junimiste să se retragă de la ziar, fiind-că el n'a putut dezavua ţinuta ziarului său.

Iată un incident cu proporţii prea mari, cu consecinţi grave, dacă bine înţeles, halul junimist local n'a ajuns pînă acolo, că în contra fruntaşilor junimişti, cari au desaprobat articolul, va triumfa fruntaşul grecenist, care după cum declară un comunicat delicios, îşi ia răspunderea „asupra" celor relatate.

BOMBAGII D-LUI HARET

Bătrînul dr. Rămniceanu, vice preşedintele Senatului, într'un elan de indignare a botezat pe toţi ciracii sanitari al dr. I. Cantacuzino de la direcţia serviciului Sanitar de *bombagii*.

Mii de gloanţe şi şrapnele, ar fi zis un militar Moş Teacă!

Bombagii a exclamat d-nul Rămniceanu în adînca sa înţelegere de cele ce se petrec sub guvernarea d-lui Ionel Brătianu la însuşi departamentul, său prin grăţia a doi doctori *bombagii*.

Imprumutăm şi noi cuvîntul, care se alătură minunat de bine la acel de *cazaci* ce s'au dat ciracilor d-lui Haret.

Cazacii Zaporojeni erau spaima ţărilor Romîne cînd cădeau năvala dinspre Nistru. Pe unde treceau foc şi pîrjol făceau pe ţară De groaza lor, ca şi de a Tătarilor lumea o împungea de fugă în codrul apropiat şi lăsa să treacă furia acestor năvălitori Cazaci.

Dar cînd Cazacii erau şi bombagii, era şi mai aman!

Un profesor de la Severin în dorul de a face bine unui elev sătean, că a zăbovit cu 10 zile plata taxei şcolare, şi-a găsit beleaua cu cazacii bombagii ai d-lui Haret, căci bineie i l'aintors în rău, pentru că a surpat autoritatea directorului vampir şi nedrept. O nedreptate strigătoare la ceriu, căci cazacii bombagii nu pot concepe limita nedreptăţii.

Se ţin în Bucureşti examene de capacitate, din care 2 pentru şcolile comerciale şi unul de croitorie pentru fete. Preşedinte al acelor examene e cazacul bombagiu d-n Brătilă, un om inventat, în ale învăţămîntului prin mila stăpînului şi puterea clicei.

La cele 2 dintăiu examene, cu toate neregulele provocate de un membru din juriu, liberal sadea, ba încă din cei din beciurile Băncii lui Carada, cu toate anulările de teze pentru a fi examenul curat şi cinstit, cazacul bombagiu stărue pentru casarea lor, pentru că au îndrăsnit să iasă doi Moldoveni întăi la examen, ceia ce n'a putut erta cazacul bombagiu.

Să iasă 2 moldoveni, nu din elevii d-lui Brătilă, e un scandal mare şi el singur şi-a casat lucrarea lui caracterizată în formă! Şi ministrul dornic de a satisface pe bombagii săi a dat voe să facă din examene harcea-parcea şi le-a hăcuit. Se ţine cel de al treilea examen, de croitorie; examenul are foarte multe lipsuri şi aprecieri părtinitoare, în senzul că s'a favorizat un sistem de a fi, în loc de apreciarea largă în meserie. Ei bine! fiind că au căzut toate candidatele de la Iaşi, elevele celei mai bune şcoli cu cea mai bună reputaţie, cu cea mai veche directoară şi cu cea mai de vază inspectoare chiar, cazacul bombagiu Brătilă ajutat de alţi cazaci a aprobatăra cu amîndouă mănile acest examen în cel mai scurt timp posibil de cercetare.

La primele 2 examene s'au cercetat examenele 6 luni ca doar ar găsi motiv să strice rezultatul reuşitei elevilor de la Iaşi, la acest de al 3-a examen au fost de ajuns 6 zile ca să se aprobe rezultatul, pentru că n'au reuşit nici una din elevele de la Iaşi.

Iată operă de cazaci, şi încă de cazaci bombagii.

Explozia bombelor însă a avut şi alte victime. Doar bombagii nu se contrazic.

OAMENI ŞI LUCRURI

INSUFLEŢIRE

Par'că nu le venise oamenilor să creadă, —aşa se părea de mare minunea. O zi caldă, cea dintăiu zi caldă şi frumoasă de primăvară s'a abătut ieri asupra oraşului, cu toată abundenţa de lumină, cu toată bunătatea şi cu toată mulţumirea pe care e în stare să o verse în auflete o asemenea zi splendidă.

Venită după o iarnă infinit de lungă, după atîtea luni neîntrerupte de geruri şi de nouri,—această unică zi aducea par' că răsplata multor suferinţi, mîngăierea tuturor plictiselelor de care era copleşită lumea nerăbdătoare, lacomă de un ceas, de o clipă de senin şi de cer curat.

De aceea mai nu ne venea să credem că minunea s'a înfăptuit cu adevarat; că — de astă dată — cerul nu se va dezminţi pe sine însuşi şi nu ne va minţi pe noi, de atîtea ori dezamăgiţi de cînd aşteptăm să moară iarna cea fără de moarte.

Şi ce mult însamnă o zi, o singură zi de primăvară, sosită după o asemenea nesfîrşită iarnă! Cu puterea pe care le-o dă şi lor lunga lor aşteptare îndărătul norilor,—razele învăluie în lumina şi căldura lor, fiece atom al pămîntului, pătrund prin toţi porii organizmelor şi îşi exercită puterea binefăcătoare şi învioratoare.

Menirea lor este de a trezi viaţă pe unde era toropeală; de a semăna putere şi dorinţă de traiu, acolo unde domnia oboseală şi desgust, de a face să domnească plăcerea, unde era nemulţumirea vagă; farmecul lor e nevăzut dar simţit peste tot şi noi—muritorii de rînd, osîndiţi la o existenţă omenească de astăzi pe mîne — simţim crescînd intensitatea de viaţă, ne simţim trăind într'un timp mai scurt—un traiu mai îndelungat.

E nemăsurată cîtimea de arome cu cari inundă lumea o singură zi de primăvară. Căci grădinile şi cîmpiile tresar cu o abundenţă uriaşă, — iar parfumurile se transmit nu numai prin florile de-abia răsărite, ci prin fiinţele gingaşe care le poartă pe piepturi în cea dintăiu zi frumoasă de primăvară,—făcînd o graţioasă tovărăşie — ideala tovărăşie care există de cînd lumea între floare şi femee...

Fii binevenită între noi, Primavară dătătoare de forţă, de consolare şi de doruri; fii binevenită acea care îndreptţi umerii încovoiaţi, care descreţeşti frunţile îngîndurate şi dai ochilor tot seninul pentru ca să vadă lumea mai frumoasă, mai bună de cum este...

Rodion

Soldele ofiţerilor şi interesele armatei

II.

Armata trebue în mod absolut, să fie pregătită de resboiu în condiţiunele cele mai bune, potrivit progresului general în care trăim.

Pentru ajungerea acestui scop, ofiţerii, se, li se servesc o soldă bugetară şi solicit sporirea ei, trebue să dea tributul lor deplin şi desăvîrşit, lucru ce se constată din resultatele produse.

Pentru stabilirea cuantumului soldelor, s'a luat de normă, cuantumul soldelor ofiţereşti a principalelor armate Europene este drept, dar să comparăm, şi rezultatele la cari, au ajuns acele armate, cu ale noastre.

Să luăm de pildă instrucţia tecnică şi disciplina; sunt ele la fel, sau la aceiaşi înălţime? Date statistice, ne arată că ne aflăm în stare de inferioritate. De ex: Raportul Ministrului din 1904 către M. S. Regele, ne arată, pe corpuri de trupă, situaţia armelor, ca lasînd de dorit.... 12 ani puşca infanteriei, a servit cu înălţător necomplect. Până prin 1906 instrucţia tragerei, a fost mai mult o imagine, chiar acum, nu se poate face sistematic în toate părţile. Rezultatele ce se constat în tabelile regionale de instrucţiune şi la manevre, de şi în progres, las încă de dorit.

Din afirmaţiunele ofiţerilor noştri, verbale şi scrise, ce au făcut stagiu de instrucţiune în armata Austro-Ungară şi Germană, (se constată) că suntem înapoiaţi în resultate.

De comparăm situaţia disciplinei, găsim deosebiri şi mai pronunţate există un ziar militar intitulat „Idealul Armatei" întreţinut din abonamentul ofiţerilor activi şi cîţiva din reservă... Nemulţumiţii sunt colaboratorii, reserviştii scriu şi iscălesc numele lor propriu, iar cei din activitate *anonim*.

Dacă cele ce s'au scris şi se scriu în acel ziar, ar fi idealul armatei, atunci, n'am fi departe de disciplina armatei sîrbeşti. E curioasă mentalitatea unora din acei colaboratori; vorbind de fostul ministru de resboiu, întrebuinţează atîta patimă şi violenţă, în cît ai crede că e vorba de vr'un mare defraudator, dar nu cere trimiterea lui în judecata Curţei de Casaţie ca singură competintă, ci înaintea consiliului de onoare; unii se rîdic în contra apărătorilor Generalului Averescu, dar le place proiectul acestuia de sporirea soldelor şi reproşează actualului ministru de rezboiu civil, pe care'l repudiază ca nepriceput în ale armatei, de ce nu şi l'a însuşit?

De întoarcem medalionul pe partea opusă şi, consultăm trecutul nostru nu tocmai depărtat, găsim. Detronarea lui Cuza-Vodă, pusă la cale de ambele partide istorice şi adusă la îndeplinire de ofiţeri cu o parte de armată. Pronunciamentul ofiţerilor de cavalerie din 1894, efectuat de o parte din ofiţerii acestei arme instigaţi şi încurajaţi de partidul liberal în contra celui conservator.

Condamnarea generalului A. Angelescu la închisoarea corecţională şi modificarea ast aplicat din codul penal, spre a nu perde dreptul la pensiune.

Fraudele colosale, comise de colonelul Marian, în care se zice, că ar fi amestecate personalităţi influente, din a căror cauză procedura, dăinueşte de 2 ani trecuţi şi ziarele păstrez o tăcere totală.

Unele fraude, s'au judecat de consiliile de resboi, alte s'au terminat prin sunicideri şi altele sunt pendinte în diferite părţi.

Mai sunt, se vede, şi fraude legale, căci unele ziare, afirm temeinic, ci s'ar fi luat prin licitaţie publică de un mare politician 8 mii de hectare de pădure, din domeniile Statului cu un preţ pe hectar, pe care alt concurent, l'ar fi plătit cu mulţumire, de 4 ori mai mare. Diferenţa e de mai multe milioane.

Din datele acestea, se poate vedea, că situaţia disciplinei, eminată, de o stare morbidă foarte periculoasă, provocată şi întreţinută de partidele istorice cu colaborarea probabilă a baivocaţiei militare. Pe cînd, această stare dăinueşte, formînd sistemă, un Ministru de resboi, general în activitate, rugat să fie Ministru, ie alungat din această demnitate, ieste urmărit în urmă extra legal, de partidele istorice unite, asmuţite cu probabilitate de biurocraţia militară jenită în dominaţia ei, 2 ani de zile.

Biurocraţia militară, a fost tot d'auna compusă din ofiţerii cei mai savanţi specialişti, dar cari după ce au lucrat o viaţă întreagă în o specialitate, au trecut în alte, pe care a trebuit s'o ia de la cap

la bătrîneţe. Ca consecinţă ne-a improvizat comandanţi de brigadă şi de regiment, cari, neştiind să le conducă s'a întîmplat ca o brigadă să nu mişte din loc în ziua de 30 August 1877 la atacul redutei Griviţa, cînd atacul a fost respins, iar altul a dispărut din capul regimentului şi n'a fost găsit de cît după 3 zile. După resboi, activitatea sa, a fost calificată de un militar anonim prin 1895. Boala reformelor în armată, de organisări reorganisări şi desorganis cu ordine, contra ordine şi desordin fanteria şi ofiţerii ei în rioritate faţă de cele-l-al stituit în ligă avînd cent şi ramificaţii în toate co statute oculte pentru ierarhice, ivite în infan

Mulţi biurocraţi, s'au noastră militară în m or.—Pregătirea armate iva, dis primul put aplic t de mi l. In t aut ntru d ui, de á prim istribu propo în Bu erilor le s iune cel Bu anul r ca ato ios ie de instrucţiune spre a se inspira din modul cum Bulgarii, au putut dobîndi, aşa resultate, cu sacrificii relativi mici.

Proporţia dintre bugetele ministerelor de resboi şi instrucţie, se găseşte şi la cele-l-alte ministere. De considerăm, bugetul ministerului de interne, s'ar crede să ţara, se găseşte într'o ocupaţie de jandarmi, de inspectori de tot felul şi cînd cea mai mică mişcare agrară se produce ca la Bădeni (jud. Iaşi), întră spaima în tot aparatul acesta, şi se cheamă armată

Armata, are lipsă de ofiţeri, de cadre grade inferioare, de arme, de muniţii de resboi şi echipament.—Spaima rescoalelor ţărăneşti din 1907 trecută, în 2 ani, s'a inglobat bugetul cu 40 milioane, din care armatei nu s'a dat de cît 2, iar escendentele se ştie cum s'au întrebuinţat.—Aci are loc proverbul, pe cît se dă, pe atît se profită la împrejurări, ce sameni, culegi. Se dă puţin, se profită tot puţin, sameni discordie, se culege tot discordie.

Bulgarii au făcut altfel. Efectele produse le-am văzut, le vedem şi le vom vedea în viitor, pînă se va aranja definitiva succesiune a chestiunei orientale. Să luăm bine seamă, să nu vie şi în detrimentul nostru.

Dacă partidele de guvernămînt, nu pot să dea armatei ce-i trebue şi contează mult pe sprijinul alianţelor, cel puţin, să nu mai invenineze disciplina cu politica între ofiţeri, să caute a tămădui pe cît vor putea discordia şi patimile din armată şi să fie incredinţate de recunoştinţa ei.

Conchidem, dar, că noi ofiţerii, avem dreptul la sporirea soldelor, dacă nu mai mult, cel puţin, la aceea ce ni s'a luat; dar şi interesul armatei cere să i se vindece ranele, şi să-i dăm garanţii suficiente în viitor. **Un militar**

In chestia cărnei

Se vorbeşte iarăşi de Abator şi de ghelirurile pe care acest aşezămînt animalcesc le oferă celor cu „autoritatea morală".

In această privinţă am citit cu plăcere un articol al lui G. Jocu, publicat în *Belşugul*.

Jocu, care ştie multe şi spune puţine, are, în acel articol, unele nuanţe, importanţa cărora nu va scapa nimănui.

Anul 1908 a fost secetos şi ca urmare din lipsa furajelor, oamenii încă din vară s'au vîndut vitele cu cît au putut prinde pe ele, mai pe nimic şi totuşi carnea s'a vîndut şi se vinde aici cu 90 bani la creştini şi 1 leu şi 20 la evrei.

Pricina este fără îndoială, cartelul negustorilor măcelari; nu putem rămîne în urma americanilor, cu trusturile lor.

In urma campaniei întreprinsă de presa locală, prin Iulie trecut s'a făcut la abator o anchetă, în scop de a cerseta la faţa locului mijloacele pentru eftinirea cărnei.

De cu vreme văzusem şi eu lungul convoiu de trăsuri comunale, care transportau pe neînduplicaţii cerberi ai gazetelor noastre, care neavînd altceva mai bun de făcut, alarmase lumea cu scumpetea cărnei şi cereau îndreptarea.

In aceiaşi zi către seară 'i am întîlnit din nou la Anton în Tătăraş, la grădinuţa poreclită: Picioral de Paris; discutau cu aprindere, cele ce văzuse la abatoriu şi miş-maşul răcoritor oferit de d. ajutor, n'a putut să facă pe reporteri a judeca rece chestiunea, ba încă în gazetele de seară s'au exprimat nedumerirea lor.

M'am dus cu mintea înapoi cu aproape ani, până la 1897, cînd de şi era un ploios şi ca consecinţă furage din estul, iar vitele destul de scumpe, mai ult de cît îndoit ca acum, totuşi gazele asurzise şi atunci lumea zicînd că e umpă carnea cu 80 bani kgr. şi 90 pentru evrei; aceştia plăteau atunci cu 30 ani mai eftin ca acum.

Pe acea vreme era primar tot bunul şi ntegrul d. Nicu Gane, iar ajutor prim, răposatul Iorgu Tacu şi secund, d. Ed. Ghica, actualul prefect de Vaslui! Ca să se dea o satisfacţiune opiniei publice revoltate, s'a hotărît ca primăria să taie pe contul său vite, ceia ce s'a şi făcut îndată; iar rezultatul a fost, că s'a scoborît preţul cărnei la 60 bani în pieţele publice pentru creştini şi 70 pentru evrei, iar după 15 zile numai, negustorii măcelari au lăsat şi ei carnea la 50 şi 55 bani.

Pentru a sărbători acest frumos gest atît de folositor populaţiunei, edilii de atunci, au dat un modest dar delicios prînz, chiar în sala abatorului, la care au luat parte şi reprezentanţii presei locale, şi'n sunetul paharelor pline cu vin de la Soituzu şi nectar de la Amira, şi a drăguţelor doine ale lui Borteanu, uitase veselii comeseni că se află într'un loc şi între nişte oameni, cari prin meseria lor sunt atît de sanguinari.

Bilanţul socotelelor depus la primărie, relativ la această îndrăzneaţă, dar frumoasă întreprindere, se poate observa şi astăzi, şi se va vedea că nu s'a pierdut nici un ban, de şi cheltuelele cu diurne şi transportul vitelor chiar cu trenuri accelerate, pentru a sosi la timp, îngroaşă suma destul de multişor.

O singură piele de bou se rătăcise prin alte magazii şi ne reamintim desigur nesfîrşitul haz ce a făcut spiritul muşcător al răposatului Tacu, cînd a fost întrebat în această chestiune de un consilier comunal, d. Motăş 'mi pare.

Dar cum se scurge vremea de repede şi cum uităm învăţămintele de uşor.

Azi, 'mi spunea un mare negustor măcelar, conştiincios şi cu bun simţ: „In abatoriu nu să jupoaie numai boii, dar şi oamenii".

Mai eri mă aflam cu un prietin la abatoriu, unde făceam anticameră d-lui director Autonom Georgescu, al II succesor al mieu acolo, funcţionar destoinic şi energic; cînd de odata vine a eşi trăsură de astă vară, cu d. Eraclide, ajutor de primar, care de alt-fel se vede, că se ocupă serios a-şi îndeplini atribuţiunile şi inspectează des abatorul, căci altfel s'ar lua măcelarii cîmpii şi mai rău.

A venit vorba şi de scumpirea cărnei, şi timid am intrat şi eu în vorbă întrebînd: De ce nu taie comuna vite?

— Dar ce, să ne expunem la pagube, după cum a făcut Tacu? (De d. Ghica, fiind-că trăeşte n'a pomenit nimic)!

— Vă înşelaţi 'i replicai eu, nu s'a pierdut atunci nimic, doar o piele s'a rătăcit, de sigur prin alte magazii; de ce nu cercetaţi dosarele?

Am remas fără respuns, căci d. ajutor a întors privirea de la mine şi a continuat vorba cu alţii spuind: „suntem dezarmaţi, suntem dezarmaţi, căci şi noua lege comunală ne iea dreptul să facem măcar un aiard de control".

Sinceritatea d-lui Eraclide era vădită; dar tot atît de vădită era şi naivitatea d-sale în materie de gospodărie comunală şi tot m'am hazardat a'i mai da un sfat chiar dacă aş fi rămas fără respuns.

— Regulamentul abatorului făcut sub auspiciile d-lui C. Sterea, pe atunci ajutor de primar, prevede că hahamii sunt comunali şi dacă nu vor servi cu credinţă, pot fi daţi afară; măsura s'a aplicat de către d-l C. Chirilă, pe timpul primăriei d-lui A. Bădăreu, cu admirabile rezultate.

— „Dar aşa, ori pe care-i vom aduce vor face la fel, se vor uni a doua zi cu casapii".

D. Spiridon Irimescu, preşedintele comercianţilor romîni, fiind faţă, ca priceput în materie, l'am întrebat: „Societatea dv. are ceva parale, de ce nu tăceţi vite în abatoriu, ca detailiştii trunchieri să fie şi angrosişti, după cum aceştia să fie detailişti sau trunchieri; atunci carnea ar fi mai eftină, cel puţin cu atît, că n'ar mai trece prin mai multe mîni"?

— „N'avem de ajuns bani, dar sperăm că vom avea în curînd, chiar de aceea am venit la d. ajutor de primar, care ce e drept 'mi-a promis tot concursul".

Şi într'adevăr am văzut, că are toată bună-voinţa şi doreşte a fi util, dar lipsa de experienţă şi tinereţea 'l doboară.

Nu e vorba de clevetiri sau invinuiri, dar nu pot să'mi explic, de ce d. Fîntînaru, care cu o hotărîre demnă de toată lauda, a dispus ca în interesul sănătăţei publice, să se taie porcii în abatoriu, unde există o instalaţie proprie în acest scop, încă de la înfiinţarea lui, şi cu toate astea, nici o administraţie până acum, nu îndrăznise a face la fel; de ce, zic, nu'i dă mînă de ajutor colegului d-sale mezin, ca şi carnea s'o eftinească, cu cît se va putea? S'ar reuşi cu siguranţă!

Dar să încheiu, căci printre măcelari sunt şi abonaţi, anunciî şi osebit de aceasta Hajdău a spus odată „că nu eu voiu schimba mersul lumei, cu umărul sau cu pumnul" şi vorbea Hajdău, ce să mai zic eu? **G. J.**

Cumparaţi Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua şi Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAŞI (Piaţa Unirei)

Dacă voiţi să fiţi CONŞTIINCIOS servit la toate clasele şi să primiţi plată cîştigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat şi până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80 - Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

Litere-Ştiinţe-Arte

Concertul de aseară a avut un frumos succes artistic. In faţa unui public de elită s'a relevat un talent artistic foarte promiţător al tînărului Georges Baltă, elev al conservatorului din Paris unde urmează cursurile profesorului Le Marchand. Figură extrem de simpatică tînărul viitor artist a dovedit nu numai că posedă în perfecţiune accentul pur francez—după un timp relativ scurt de studiu—dar şi excelente aptitudini dramatice şi o memorie admirabilă, aşa că a putut debuta prin o bucată de forţă şi de temperament ca „Crève des forgerons de François Coppée şi să culeagă aplause meritate. Publicul iaşan a făcut foarte bine încurajînd pe tînărul Baltă pentru a-şi continua studiile sale la Paris.

*

Se spune că un învăţat neamţ ar fi descoperit din scrisorile Charlottei v. Stein, această vestită prietină a lui Goethe, că era o simplă femee cu apucături urîte, că şi-ar fi bătut joc de marele scriitor şi că aprecia mai mult scrierile dulcegului Kotzebue de cît Faust-ul nemuritor. Va să zică, spune savantul, nu merită această neînsemnată fiică a Evei atîtea laude şi preamăriri.

*

Ziarele parisiene se ocupă actualmente cu multă vivacitate de o chestiune mult controversată: „In care vrîstă se află femeia la apogeul frumuseţei".

Numeroşi artişti scriitori şi scriitoare îşi au exprimat părerea asupra acestei chestiuni. Marcel Prevost crede că frumuseţea femeei este foarte trecătoare; parisiana ne spune el, se află în culmea frumuseţei între 30—40 ani. Poetul Abel Bonard crede că apogeul framuseţei îl atinge femeia mai de timpuriu şi pentru o mai scurtă durată anume între 25—30 ani. Domnişoare Breslau ne spune: fiecare femee care poartă framuseţea vrîstei ei este frumoasă; ea mai adaugă că astăzi se dă în general puţină importanţă vrîstei în materie de frumuseţe. Apogeul frrmuseţei femeeşti se află după dînsa între 30—40 ani. Scriitoarea d-na Morni crede că între 35—40 se află femeia în culmea frumuseţei, iar d-na Dieulafoy spune că abia între—45 atinge femeia această culme.

*

Succesul *Elektrei* în Capitală a fost extra ordinar. Iată cum se exprimă cronicarul „Universului."

D-na Suzanne Desprès a avut aseară în *Elektra* o creaţiune extra ordinară. S'a rîdicat pînă la înălţimea simbolului. N'a fost fiica, care urmăreşte răzbunarea morţei tatălui ei, ci răsbunarea însăşi. Marea artistă a fost aseară clasică în toată puterea cuvîntului.

Foarte bine d. Rameil în Oreste; bine d-na Papandet în Chrysotemis,sora Elektrei.

Iar „Viitorul" scrie:

D-na Desprès a ştiut să întruchipeze ura aprigă a Elektrei pentru mumă-sa Clitemnestra, şi nu se poate mai mare laudă de cît dacă vom adăuga că nu a tulburat întru nimic seninătatea sufletului nostru, că odată cu jocul de care eram stăpîniţi a încetat şi ura.

Informaţii

❑ O bancă din localitate a primit, spre a fi încasate, două poliţi, pe suma de 380 şi 320 lei. Ambele poliţi au dispărut şi una din ele a şi fost încasată, nu se ştie de cine.

Se cerdetează.

❑ Următoarea mişcare între intendenţii spitalelor Spiridoniei, va avea loc pe ziua de 1 Mai: d. N. Ştefănescu, intendentul spitalului din Tg.-Ocna va fi lasat în disponibilitate, după cererea medicului primar Gheorghiu; d. Pavelescu, intendentul spitalului din Galaţi, va fi transferat la Tg.-Ocna; la spitalul din Galaţi va fi numit intendent un anume Botez fost practicant în cancelaria Epitropiei.

Dacă asemenea numire ie la locul ei, dacă ie potrivit ca gospodăria unui spital să fie încredinţată unui fost practicant de cancelarie—iată ce întrebăm pe domnii epitropi.

❑ Consiliul de răsboiu al corpului IV de armată va fi convocat pentru zilele de 27, 28 şi 29 Aprilie a. c, cînd va judeca mai multe procese, de puţină importanţă.

❑ Astă-zi comisiunea de recrutare şi-a început operaţiunile la dispărţirea a III-a.

Operaţiunile de recrutare la această dispărţire vor dura trei zile.

❑ Negutitorul Rosenştein din Podul-Iloaiei a dispărut din localitate după ce a contrat mai multe datorii scontînd la Iaşi două poliţi de cîte 5000 lei fie-care cu semnătura falşificată a unui frate al său.

❑ In locul celor trei învăţători care au fost numiţi învăţători agricoli în judeţul nostru, au fost numiţi suplinitori: Preotul Gheorghe Popovici, la şcoala din Ciurea; d-na Smaranda Neculau la şcoala din Cojeasca; d-ra Maria Codrescu la şcoala din comuna Poeni.

❑ Pe ziua de 15 Aprilie a. c. se va face numirea unui secretar al inspectoratului învăţămîntului primar, circumscripţia Iaşi.

❑ Sîmbătă după amiază, învăţătorii suplinitori, ale căror conferenţe generale su luat sfîrşit, au vizitat şcoala superioară de Arte şi Meserii, din localitate.

❑ In urma intervenirei ministrului de interne, moşia Puţurenii, din judeţul Dorohoi, proprietatea Spiridoniei, a fost vîndută ţaranilor cu 480 lei hectarul. Plata se va face în rate, timp de două zeci ani, cu cinci la sută iuterese de întîrziere.

Un avocat al Epitropiei a plecat la Dorohoi ca să transcrie actul de vînzare.

❑ Decretul cu mutările în armată pe ziua de 8 Aprilie, n'a apărut pînă astă-zi, din cauză că au intervenit oare-cari schimbări în tabloul cuprinzind mişearea.

❑ In ziua de 30 lunie a. c. se va ţinea la Iaşi congresul institutorilor şi învăţătorilor din toată ţara.

❑ **Din Vaslui.**—Una din ale primarului Vasluiului' d. Zucă Motăş: Acum cît va timp un oarecare Weinstein ceruse autorizaţia de a construi o moară sistematică, pentru fabricarea făinei.

Primarul refuză şi a declarat categoric că nu va da această autorizaţie.

Acum, în timpul din urmă însă, dl. Zucă Motăş şi-a „schimbat" hotărîrea şi, spre surprinderea tuturora a dat cuvenita autorizaţie lui Weinştein. Acesta a angajat la lucru asemenea oameni, însît construcţia nu inspiră nici o garanţie de soliditate.

Marţea trecută s'a dărîmat un părete şi a omorît un om din cotuna Sanca, comuna Laza. Nu s'a luat însă nici-o măsură.

Alta: primăria locală a vîndut d-lui Cezar Isăcescu, secretarul primăriei, mai mulţi stîlpi pentru lămpile care luminează oraşul, cu preţul de 5 lei bucata, cu toate că un alt ofertant, Angheluţă oferisă 10 lei bucata!

— Femeea Anica A. Petrovici, din cotuna Albeşti, comuna Dolheşti şi-a tăiat gîtul cu un briseag.

Nenorocita a fost adusă şi internată la spital.

— D-na A. Ghinea a luat frumoasa iniţiativă de a înfiinţa în localitate, un atelier de croitorie, unde confecţioanează roshii şi costume mult mai eftin ca croitoresele care au format un cartel.

Primăria a oferit d-nei Ghinea suma de 700 lei, cu condiţia de a învăţa 2 copile in atelier.

❑ Eri a avut loc la cimitirul „Eternitate" înmormîntarea regretatului căpitan veteran Dumănescu.

Două companii din regimentul Stefan cel Mare No. 13 au dat onorurile.

❑ Anton Kratejl, directorul unui circ de cai, care fusese astă-earnă în localitate, aseară pe cînd venea de la Dorohoiu spre Iaşi, cu trenul No. 190, în dreptul staţiei Truşeşti a încetat subit din viaţă.

Kratejl venea la Iaşi, spre a se interna în spital, căci era suferind.

Vagonul în care s'a întîmplat decesul a fost oprit în staţia Truşeşti, pînă la sosirea procurorului.

DIVERSE

— Peste cîteva zile Regia va pune în consumaţie un nou tip de ţigarete numite „Prinţul Carol".

Ele vor avea o forma cu totul deosebită de a celor existente.

Tutunul va fi de calitatea întîia.

Aceste ţigarete vor fi puse cîte 10 în fiesare pachet. Pachetul va fi format din carton alb ca al ţigaretelor „Pelişor, iar la fiecare pachet va fi ataşată şi cîte o cutie de chibrituri din cele numite „Jupiter".

Aceste pachete se vor vinde cu 60 bani sau 6 bani ţigareta.

— In seara zilei de 17 Maiu a. c. Societatea de ajutor reciproc „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează o frumoasă „Serată Dansantă" în Sala Teatrului Circ Sidoli, urmată şi de un prea frumos bazar de obiecte cu toate numerile cîştigătoare.

Comitetul organizator al acestei Serate Dansante, pregăteşte mari surprize publicului vizitator.

— Aflăm cu plăcere că d-na dr. Popescu, directoara şcoalei primare din Păcuraţi a dat naştere unui drăgălaş băeţel care a primit numele Dimitrie.

Să le trăiască.

MARK TWAIN

Ceasornicul meu

— O istorioară instructivă. —

Ceasornicul meu, nou şi frumos, mersese optsprezece luni, fără se apuce înainte sau să rămînă în urmă, fără să i-se strîce ceva la mecanism sau să se oprească vre-odată. Ajunsesem să-l cred infailibil în ce priveşte indicarea timpului şi a zilei şi să-i consider maşinăriile şi rotiţele nemuritoare. Dar într'o zi am uitat să-l întorc. Lucrul m'a suparat foarte mult, ca şi cînd ar fi fost prevestitorul unor nenorociri mari. Dar încetul cu încetul m'am înveselit din nou, am pornit ceasornicul pe nimerite, şi am dat dracului presimţirile mele neînţelese. A doua zi am intrat la cel mai bun ceasornicar din oraş ca să aflu ora exactă. Ceasornicarul mi-l luă din mînă, îl cercetă cu luare aminte, apoi îmi zice: „E cu patru minute înapoi. Regulatorul trebue împins înainte." Incercai să-l împiedic, să l fac să înţeleagă că ceasornicul merge perfect de bine, — dar înzădar! Tot ce ştia să vază şi să înţeleagă varza asta omenească, era că ceasul e cu patru minute înapoi şi că regulatorul trebue împins înainte. Şi astfel, în vreme ce mă învîrteam plin de groază în jurul lui, rugîndu-l să lase ceasul în pace, — săvîrşi fapta infamă — calm şi fără milă. Ceasul meu începu să meargă înainte. Şi începu să miargă zi cu zi, tot mai mult înainte. Intr'o săptămînă se îmbolnăvi de friguri turbate şi pulsul îi bătea de 150 pe minută. După două luni lăsase mult îndărăt toate eeasornicele oraşului şi întrecuse calendarul cu mai bine de treisprezece zile. Ajunsese deja pe la sfîrşitul lui Noemvrie şi se bucură de zăpadă, de vreme ce frunzele de toamnă încă nici nu căzuseră. Mă zoria cu plata chiriei şi a altor datorii într'un mod atît de costisitor, încît nu eram în stare să le satisfac toate. L-am dus la un ceasornicar să mi-l reguleze.

Ceasornicarul m'a întrebat dacă l-am mai reparat vre-odată. I-am răspuns că nu, fiindcă pînă azi n'am avut nici o nevoe să-l repar. Mă privi cu o privire plină de fericire răutăcioasă, deschisă ceasul cu zor, îşi aşeză un păhărel de zar în ochi şi privi maşinăriile. Mi-a spus că are nevoe să fie curăţit şi uns, pe urmă regulat — să vin peste 8 zile.

Dupăce l a curăţit, l-a uns şi l-a regulat, ceasul meu începu să meargă încet, tot mai încet, pînă ajunse să bată ca un ceasornic cu clopot. Incepui să pierd trenurile, pierdeam zilele de scadenţă, întîrziam dela masă; ceasul meu făcea din trei zile patru şi poliţele mele ajungeau toate protestate; dreptat-drept recădeam în ziua de eri, în ziua de alaltăeri, apoi în săptămîna trecută, şi încetul cu încetul am început să înţeleg că, singur şi părăsit, rătăcesc în săptămîni trecute, pierzînd lumea din ochi. Par'că descoperiam în mine un fel de simpatie ciudată de tovarăş pentru mumia din muzeu şi dorinţa de-a sta cu ea de vorbă.

Mă dusei din nou la un ceasornicar.

Mi-a desfăcut ceasornicul, sub ochii mei, tot în bucăţi, apoi mi-a spus că cilindrul e „umflat." Mi-a făgăduit că în trei zile are să mi-l repare. După reparaţie, ceasul meu în medie mergea bine, dar nimic mai mult. Pentru o jumătate de zi mergea ca norocul, şi lătra şi gîfăia şi ţipa şi necheza şi sforăia, — încît nu eram în stare nici să mă mai gîndesc, aşa zgomot făcea; şi cîtă vreme mergea ssa, nu cred să mai fi fost în ţară un al doilea ceas care să fi putut ţine pas cu el. Restul zilei, însă, începea să miargă încet, tot mai încet, tîrîndu-se aproape, pînă ce toate ceasurile pe cari le întrecuse— îl ajungeau iarăşi. Cînd se împlineau, însă, douzeci şi patru de ore era şi el la staţiune fix la termin. Era o medie frumoasă şi dreaptă şi nimeni nu putea spune că ceasul meu ar fi făcut mai mult sau mai puţin decît datoria sa. O medie corectă e, însă, uumai o virtute blajină pentru un ceasornic şi la-m dus din nou la ceasornicar. (Va urma)

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene, str. Buzdugan 10.

Ultime informaţii

—

❑ Cu întrarea în minister a d-lui Stere se repetă exact opereta de acum un an a alegerei sale ca president al clubului liberal local.

Alaltăieri, d. Stere nu întra în minister, fiind-că n'avea ce căuta într'un guvern de astă-zi pe mîne. A doua zi d. Stere consimţise să între în acel guvern în agonie, dar cu o condiţie: să iee finanţele. Şi buletinul spunea: finanţele s'au dat d-lui Stere.

Dar d Costinescu — aceasta ie situaţia pe ziua de azi—nu vrea să cedeze finanţele. Şi atunci d. Stere care nu vrea de cît finanţele, a consfinţit. să iee domeniile.

Ce pacat că n'avem şi un minister al poştelor şi telegrafelor!

❑ *D. Emil Costinescu, ministrul finanţelor, este foarte urmărit de situaţia politică*

Ceea ce l'a urmănit mai mult este faptul că-i s'a propus să se mute la ministerul de rezboiu.

Acestei amărăciuni d. Costinescu i-a dat curs într'o scrisoare pe care a adresat-o unui prietin al seu, care nu este liberal:

— Socotesc, scrie d. Costinescu, să mă retrag din minister şi să-mi reiau toată libertatea de acţiune.

❑ *Comitetul inspectorilor generali ai armatei, întrunit zilele trecute, a respins propunerea pentru numirea d-lui General Averescu ca inspector general al armatei.*

D. General Averescu a fost numit comandantul brigăzei Tecuciu.

❑ *Martorii d-lui C. Stere în chestia incidentului cu ziarul Carpist local, au comunicat că directorul ziarului a voit să rectifice articolul, dar că un redactor şi-a luat respunderea.*

In ce priveşte redactorul, martorii au refuzat să dreseze proces-verbal.

❑ *Grave neregularităţi au fost descoperite în sarcina unui funcţionar superior al primăriei Iaşi.*

Se zice că s'ar ancheta.

❑ *O întrunire la care au luat parte patru liberali fruntaşi a avut loc Sîmbătă seară, la d. Gane a casă.*

Unii au fost de părere ca să se înăbuşe afacerile de la Primărie, ca demisia d-lui Eraclide să nu fie primită, căci scandalurile ar putea da loc la mari nemulţumiri în club.

Pentru cazul că d. Eraclide va rămănea la postul seu, d. Fîntănariu nu va mai trece prefect de poliţie, ci va fi numit d. Chilimoglu.

❑ *In daravelile de la comună, în afară de avocatul despre care am vorbit, sunt grave indicii de vinovăţie contra unui doctor.*

Fapt este, că astă-zi carnea cuşer se vinde cu **trei-zeci bani** *kilogramul mai ieften, de cît sub administraţia d-lui Eraclide.*

❑ *Consilierii comunali au fost convocaţi în şedinţă intimă pentru astă-zi, Luni, ora cinci, spre a se ocupa de chestia demisiei d-lui Eraclide.*

Dacă nu vor surveni alte evenimente, demisia va fi respinsă,

❑ *O delegaţie de 6 studenţi din Bucureşti a venit în localitate pentra a lua înţălegere asupra unui mare congres al studenţilor romîni din ţările surori şi al studenţilor din ţară.*

E vorba ca acest congres să se ţie în Iaşi, la 20 August a. c.

❑ In sarcina d-lui Ghelmegeanu, şef de secţie la administraţia financiară din Iaşi, s'a descoperit Simbătă seara o delapidare în sumă de 987 lei, operată în condica de ambulanţă, unde a comîs şi unele falşuri.

Ancheta a continuat azi dimineaţă şi pînă acum suma delapidată se urcă la 1800 lei.

Ghelmegeanu opera în modul următor: la perceperea taxei de 25 bani la sută de la contracte, el avea pe lîngă registrul oficial şi un registru propriu al lui, de unde tăia recipise şi le elibera persoanelor respective. Cum Ghelmegeanu lipseşte din oraş de Simbătă, un mandat de arestare a fost lansat astăzi contra lui, iar afacerea a fost repartizată la cabinetul I al judelui de instrucţie.

Parchetul de Ilfov a fost invitat să'l prindă şi să'l aresteze.

Faptul a fost descoperit de d. Petrescu, administrator financiar, care a insărcinat pe d. controlor Virgil Pavelescu cu anchetarea.

❑ Azi s'a înaintat ministerului statele şcoalei de Belle Arte şi ale pinacotecei pe luna Aprilie.

❑ D. D. G. Sofian, presidentul Curţei de Apel din Iaşi' i s'a acordat un concediu pe timp de două luni, de la 1 Mai pînă la 1 Iulie,

❑ D. N. Tufescu, farmacist şi şef al depozitului de droguri de pe lîngă prefectura de judeţ, şi a dat demisia din acest judeţ.

❑ In unele cercuri liberale se afirmă astă-zi că faţă cu evenimentele de la Primărie, cari au răsturnat toate planurile, d. Săndulescu nu va mai fi numit în magistratură.

Dăm ştirea, pe care n'am putut-o controla, sub cuvenita rezervă.

❑ Zilele acestea consistorul spiritual al Mitropoliei urma să se întrunească spre a judeca mai multe procese clericale.

Cum însă noul consisteriu încă n'a fost alcătuit procesele au fost amînate din oficiu.

Judecarea acestor procese va avea loc în primele zile ale lune Maiu.

❑ In vederea alcătuirei comisiunilor pentru examenele elevilor preparaţi în particular în lunie, ministerul instrucţiunei publice a cerut direcţiunilor şcoalelor secondare din localitate un tablou al profesorilor şi maiştrilor care n'au predat cursuri la şcoalele particulare.

De asemeni a mai cerut un tablou de elevii retraşi din şcoli înainte de Decembrie 1908.

❑ Expoziţia artiştilor romîni în viaţă se va deschide în ziua de 26 Aprrlie a. c. la Bucureşti.

Expoziţia va dura 2 luni.

In cursul acestei săptămîni va avea loc o întrunire a artiştilor expozanţi, spre a alege încă 4 membri, care să complecteze comisiunea juriului expoziţiei,

Lucrările pentru expoziţie se vor primi pînă la 18 Mai a. c.

❑ **O fabrică de ape minerale în Iaşi** Cu începere de la 15 Aprilie acest an, va începe să funcţioneze în Iaşi o nouă fabrică sub numirea de „Prima fabrică de ape minerale din Iaşi."

Se cunosc în adevăr constatările făcute de specialişti reputaţi în materie, cari au dovedit că apele minerale fabricate sunt superioare din punct de vedere microbian şi higienic celor naturale. Aşa se explică că multe ţeri streine posedînd asemenea ape, ni le trimet nouă, iar ele consumă în lăuntrul lor ape minerale fabricate. In ţară, oraşele mari ca Bucureşti, Ploeşti au mai multe asemenea fabrici. Ceea ce se înfiinţază în Iaşi, prezintă publicului toate garanţiile cerute de higienă. Apa va fi fisrtă, iar compoziţia chimică a apei mineralizată, asemănătoare apelor de Vichy, Borszek, Giess'hübler etc., va fi aşa ordonată ca principiile vătămătoare să fie excluse, iar unele cari nu s'ar putea exclude să fie mult reduse.

Ingrijirea pentru aceasta a luat'o asupră-şi dl. chimist sanitar expert, profesorul D. Cădere, care zilnic va sta la fabrică, controlînd prepararea apelor.

❑ Ministerul de răsboiu, printro circulară, face cunoscut că a fost înştiinţat că guvernul rusesc, văzînd că mulţi soldaţi dezertori se refugiază pe teritoriul rusesc, a luat decizia ca pe viitor dezertorii prinşi să fie trimeşi în Siberia.

❑ Rei-voitori acuză pe funcţionarul St. St. Rişcanu, din Huşi, că ar fi semnat telegrama clubului conservator-democrat din Huşi către M. S. Regele.

Iscălitul este d. S. Rişcanu, cetăţean din comuna Tifu.

❑ **Producţia liceului**.—Sămbătă seara a avut loc la Teatrul Naţional, producţiunea dată de elevii liceului naţional din localitate, cu concursul d-nelor Aglae Pruteanu, V. Cuzinski, d-ra H. Bottez şi al d-lor Eduard Caudella, State Dragomir şi Enrico Mezzetti.

Sala teatrului era arhiplină de lume şi producţiunea a fost în general cît se poate de bine reuşită.

Corul mixt, condus de eminentul profesor d. E. Mezzetti, a deschis producţiunea cu „Imnul regal" de Hübsch, după care admirabilele bucăţi „Voinicul", o compoziţie a d-lui Mezzeti şi „Lugojana" de I. Vidu. Bucăţile au fost mult aplaudate şi bizate.

Elevul M. Bîrsan, cu un talent surprinzător, a executat la violină, frumoasa bucată a lui Bellini „Souvenir", acompaniat de maestrul E. Caudella. Cu multă precisie şi exactitate a executat din flaut, „Danse villageoise" de Dumitrescu, elevul Ioan Teodorescu, fiind acompaniat de d. A. Cernătescu.

Au urmat apoi două bucăţi: „Pe-al nostru steag" de Porumbescu şi „Pîc" de I. Vidu, cîntate, în mijlocul admiraţiei publicului, de corul bărbătesc condus de d. Alex. Ionescu. Elevul E. Strassberg a executat la vioară, cu multă pricepere, dînd dovadă de mult talent, „Ave Maria" de Schubert şi Romanţa de Swendsen, fiind acompaniat la piano de d. Enric Mezzetti.

Publicul a rămas încîntat de bucăţile executate atît de corul şcoalei, cît şi de bucăţile executate din instrumente de elevi.

Elevul Gh. Răut a recitat clar şi cu o dicţie curată, foarte bine, „Oltul" de Oct. Goga. Elevul M. Bărsan a mai executat la violină, frumoasa bucată „Amintiri patriotice" de E. Caudella, cu acompaniamentul compositorului, cu care s'a terminat partea I a a programului.

In partea a doua a urmat „Curcanii", piesă naţională în 4 acte de Gr. Ventura, jucată de elevi şi cu care producţiunea a luat sfîrşit, şi în care a jucat şi d-nele Pruteanu şi Cuzinschi şi d-ra N. Bottez. S'au distins mult elevii Rennescu în ţigauul, Mircea Manoilescu şi Lupu.

Publicul a resplătit cu aplauze şi ovaţiuni pe elevi. Producţiunea a fost foarte bine reuşită şi părinţii s'au putut convinge de educaţia şi progresul fiilor lor.

❑ Inscrierile la concursul pentru catedra de desemn antic la şcoala de Belle Arte din Iaşi, nu se vor primi decît pînă la 24 Maiu.

Examenul, se va ţine în ziua de 1 Iunie.

❑ **Clericale**.—Eri la orele 3 după amiazi, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, s'a dus la penitenciar spre a inspecta capela.

I. P. S. Sa a fost primit de mai mulţi preoţi şi de personalul penitenciarul.

După ce a vizitat spitalul, I. P. S. S. Mitropolitul a ţinut o predică, în capela penitenciarului.

— Direcţiunea Mitropoliei a trimes parochiilor cuvîntarea rostită de I. P. S. Mitropolitul Pimen la Senat, cu ocazia discuţiei legei sinodale.

— I. P. S. S. Mitropolitul a convocat pe toţi diaconii nelicenţiaţi din localitate hotărîndu-le să 'şi aleagă parochii în judeţ, spre a fi hirotonisiţi preoţi în comunele rurale.

— In cursul zilelor acestea I. P. S. S. Mitropolitul va vizita mai multe biserici din localitate.

— Pe ziua de 1 Maiu a. c. I. P. S. S. Mitropolitul va face cîte-va schimbări în ad-ţia mănăstirilor.

Tot pe acea zi se vor face şi numirile definitive de pretoerei.

❑ **Judiciare**.—Principele Gr. M. Sturza va fi scos oficial de sub consiliu judiciar în ziua de 25 Aprilie, cînd expiră termenul de apel.

— Importantul proces d'intre erezii prinţului D. Sturdza cu M. Fischer şi B. Juster, privitor la cuantumul arenzei moşiei Flămînzi, se va judeca la 5 Maiu la sec. III a tribunalului.

— Tribunalul Botoşani a isprăvit Sîmbătă cu ascultarea martorilor în procesul arendaşului Gutmann.

După ce s'a respins un nou incident de amînare rîdicat de acuzare; s'a dat cuvîntul procurorului. Continuarea s'a amînat pentru ziua de 20 c.

In proces pledează: domnii G. Nicoleanu, Vespasian Pella şi Ramiro Săvinescu, pentru Gutman; M. Ciulei şi G. Nicolau, pentru Şmilovici; Michiu, pentru Caras; Teodoru, pentru părţile civile.

— Tot tribunalul Botoşani a judecat procesul referitor la Cernovodeanu şi Segall, acuzaţi că au falşificat, pe poliţi, semnătura d-lui G. Stroici.

Cernovodeanu a fost condemnat la 10 ani şi Segal la cinci ani închisoare corecţională.

— La secţia II-a a Curţei de Casaţie se judecă astăzi recursul lui Gorănescu, contra decisiei Curţei de Iaşi, s. II, care i-a respins eliberarea provizorie pe cauţiune.

— Tribunalul secţia I infirmînd mandatul de arestare lansat contra lui Gh. Rişcanu, zis Valentin, invinuit de vagabondaj, primul procuror a făcut apel la Camera de punere sub acuzare.

❑ Numai trei zile ne mai despart de mult aşteptatele representaţiuni ale cebrei artiste **Suzane Desprès** care întovărăşită de *întreaga* şi excelenta trupă de la Teatrul parisian „*L'Ouvre*" va apărea în „*Rafale*" şi „*Elektra*" două sublime condiţiuni ale marei artiste.

Ieşenii aşteaptă cu nerăbdare să asiste la aceste extra-ordinare spectacole în care marea artistă *Suzanne Desprès* va arata tot ce poate produce genialul ei talent.

Cei ce au încă bilete de scos de la agenţia teatrală „*Thalia*" (Maximovici) să se grăbească fiind numeroase cereri.

❑ D. Maior C. Frim, sub directorul şcoalei militare, va fi mutat în batalionul Cetate din Bucureşti şi căpitanul Mincu Oprescu, di statul major, va fi mutat să-şi facă stagiul în regimentul 11 Focşani.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 13 Aprilie.

Boala Suveranului

Bucureşti.—După cum am anunţat M. S. Regele se află suferind.

Suveranul sufere de ficat şi continuă a fi indispus.

Din această cauză nu se poate încă fixa data plecărei Suveranului în străinătate.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Astăzi urma să se ţie un consiliu de miniştri, în care avea să se discute chestia remanierei şi complectărei ministerului.

Consiliul nu s'a putut ţinea, din cauză că M. S. Regele se află încă suferind şi nu poate lucra cu nici unul din membrii guvernului.

❑ *E probabil că consiliul de miniştri se va întruni Joi.*

Situaţia în Constantinopol

Viena.—„Fremdenblatt" a deschis o polemică contra alegaţiilor ziarului parisian „L'éclair", care a anunţat că puterile care compun tripla alianţă au căzut de acord asupra împărţirei imperiului Otoman.

Ziarul vienez scrie că n'a fost nici odată vorba de un asemenea proect în cercurile competinte ale triplei alianţe.

Politica de anexare a cabinetului vienez contrazice absolut această alegaţie.

In adevăr, dacă Austro Ungaria a lasat lucrurile în stare în care se găseau în Iulie trecut, la începutul revoluţiei turce, e foarte adevărat că s'a evitat convulsiunile în care se desbate actualminte imperiul Otoman. Guvernul Austro-ungar n'a avut nici odată intenţia de a se despărţi de linia sa de conduită.

Constantinopol. — Toate căzărmile mici, corpurile de gardă şi baratcele din împrejurimile Ildiskioskului sunt goale şi deschise.

Poarta principală a palatului Sultanului, ca şi alte intrări sunt deschise. Gardele sunt complect dezarmate.

Ofiţerii şi soldaţii, ca şi servitorii palatului confirmă că garnizoana Ildis kioskului au părăsit complectamente cartierele.

Trupele din Salonic ocupă intrarea principală a quartierului. Imprejurimile ildisului sunt complect evacuate.

Palatul imperial din Tschiragan, de pe Bosfor e păzit de trupele macedonene. Se fac preparative pentru a se ocupa şi garda altor palate ale sultanului. Soldaţii dejaci rămîn credincioşi Sultanului. Mulţi din ei au fost făcuţi prizonieri.

La Pera se vorbeşte că ocuparea Ildiz - Kioskului e terminată. Sultanul Abdul-Hamid va fi îndepărtat din Capitală şi înlocuit la tron prin fratele său Reşav-Effendi.

Constantinopol.—La ora 1 după amiază trupele din Salonic au ocupat toate rîdicăturile dimprejurul Ildizului, apoi inelul de fer a fost sfărîmat. Ocuparea Ildizului nu mai e de cît o chestie de o oră.

*

Paris.—Agenţia Havas află din Constantinopole că la ora 1 după amiază, garnizoana Ildizului a capitulat, depunînd armele.

Torpiloarele aşteaptă în Bosfor, pentru a preveni fuga Sultanului.

*

Constantinopol.—Noaptea din urmă a fost liniştită.

După ziarele greceşti, Mahmud Schefket a sosit eri cu statul seu major şi a stabilit cartierul seu general la ministerul de resboiu.

Ziarele turce n'au apărut.

*

Constantinopole.—Poarta e în absolută neactivitate.

Mahmud Schefket şi statul său major exercită dictatura militară.

Se asigură că Sultanul se află încă tot în palatul din Ildiz-Kiosk.

Misiunile diplomatice au fost informate de ambasadorul german, baronul Marshall, că starea de asediu a fost proclamată la Constantinopole.

D. Hurchid, e minisirul artileriei şi preşedintele Curţii Murţiale.

Schefket Paşa a fost proclamat generalism.

Ziarele greceşti evaluiază pierderile suferite de ambele părţi în timpul zilelor din urmă, la 500 morţi şi răniţi.

*

Constantinopol. — Până la orele 7 seara Ildiz-kioskul încă n'a fost ocupat. Numai căzărmele care se găsesc în apropiere de palat au fost ocupate de către trupele din Salonic.

Cavaleria şi patrulele supraveghiază împrejurimele Ildizului. Ofiţerii au declarat că ocuparea efectivă a Ildizkioşcului va avea loc chiar în astăseară.

Se asigură că principii şi princesele din haremul lui Abdul-Hamid au părăsit Ildizul în noaptea trecută.

Ofiţerii care veghiază la întrările Ildizului asigură că Sultanul n'a părăsit palatul.

După alte versiuni, Sultanul ar fi părăsit Ildiz Kioskul azi dimineaţă.

Inainte de amiazi s'a început debarcarea trupelor macedonene la Scutari. Cite-va incidente au fost provocate de reacţionari. De ambele părţi au fost morţi şi răniţi.

Trupele din Salonic au ocupat marea cazarmă „Selimie".

Bucureşti.—Toate firele telegrafice din Turcia au fost tăiate.

Singura cale de comunicaţie cu Constantinopolul este cablul Constanţa-Constantinopol.

Telegramele ce se expediază prin acest cablu sunt numeroase.

Constantinopol.—Adunarea naţională, ajutată de trupele din San-Stefano şi-a făcut intrarea în Capitală.

*

Constantinopol.—După ziarul „Turcia" numărul morţilor din ambele părţi e de 1140.

*

Constantinopol.— Galip, inspectorul general al jandarmăriei din capitală e supraveghitorul stărei de asediu.

Ordinea e păzită de jandarmii din Salonic. După orele 8 seara nimeni nu mai are voe să mai iasă pe stradă. Purtarea armelor este oprită.

Bucureşti.—De azi la amează n'a mai sosit nici-o telegramă din Constantinopol.

Se afirmă că la Constanţa ar fi venit o telegramă, cari anunţă fuga Sultanului.

Mari cutremure în Portugalia

Lisabona. — In urma unui violent cutremur de pămînt, care a desolat regiunea Ribatejo, 40 cadavre au fost scoase de sub dărămături şi un mare număr de răniţi.

Regele Manuel a petrecut noaptea la locul catastrofei.

In cursul nopţei s'au simţit noui remurători la Santarem şi la Aviz.

Camerile au votat un credit de 100 conţi.

*

Lisabona.—Cutremurile şi bubuiturile au încetat în toată ţară.

La Ribajeto au fost scoşi de sub dărămături 39 morţi şi un foarte mare număr de răniţi. Mai sunt încă 120 dispăruţi.

Oraşele Benavente şi Zamora au fost distruse. Salvatena şi San-Stefano au suferit mari stricăciuni.

Demisia guvernului unguresc

Buda-Pesta. — Guvernul şi-a dat demisia.

Primul ministru Wekerle a făcut cunoscut aceasta astă-zi în Cameră.

Cauza e că nu s'a admis înfiinţarea unei bănci separate.

Kronprinţul la Viena

Viena.—Prinţul moştenitor al Germaniei a sosit au la orele 2 după amiază venind din Bucureşti. Va petrece 2 zile în Viena şi va vizita pe Imparatul Frantz Iosef.

Prinţul a fost primit la gară de Imparatul, Archiducii, ambasadorul german şi miniştrii Bavariei şi Saxei. Primirea a fost din cele mai cordiale, Imparatul şi archiducii purtau uniformele prusiane şi prinţul moştenitor al Germaniei uniforma regimentului de husari austro-ungar, al cărui ofiţer este. In tot parcursul dela gara la Hofburg prinţul Frederic Wilhelm a fost obiectul celor mai entuziaste reclamaţii. Seara a avut loc un mare prinz la palatul imperial, la care au luat parte. Impăratul Frantz Iosef, prinţul moştenitor al Germaniei Archiducii şi archiducesele, ambasadorul German şi baronul d'Aehrenthal. După prînzul de gală prinţul moştenitor al Germaniei s asistat la reprezentaţia dela Operă.

Jalnicii: Economul Vasile Hanganu, Zoe Hanganu, Dr. Ion Hanganu, Constantin şi Elena Hanganu, au durerea a vesti moartea prea iubitului lor fiu şi frate

Emil Hanganu

Student în drept

încetat din viaţă ieri noaptea şi vă roagă să asistaţi la ceremonia înmormîntărei, care va avea loc Marţi, 14 a. c., ora 4 p. m. la cimitirul Sfi. Vasile Galata,

INSERŢIE

—

M. Verona, despre care am relatat într'un număr trecut, a fost cârciumar în strada Goliei şi a avut multe daraveri cu parchetul.

M. ALEXIADES

1) Redacţia nu respunde de această inserţie.

Biuroul „AURORA"

IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se insărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi băneşti pe ipoteci şi garanţiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui Aurelian G. Nicolau Iaşi—str. Bărboi 19.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:
cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizootiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:
D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscririle de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2te, Avenue de la Bourdonnaye, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care **Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore**

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca **la 3 ore ziua**

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 9.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru proschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 702 — Mercuri 15 Aprilie 1909

POLITICA de ŞANTAJ

Termenul e cam aspru—dar va fi foarte drept, dacă se vor adeveri cele spuse de noi cu privire la partea politică şi personală a d-lui I. I. C. Brătianu, în afacerea convenţiei comerciale cu Austria, şi de aceia insistăm şi azi asupra ei.

Este un fapt netăgăduit, că pînă în seara de 21 Decembrie 1908, cînd s'a primit demisia d-lui Dimitrie Sturdza din guvern, d. I. I. C. Brătianu, avea cu totul alte vederi, în chestia convenţiei cu Austria.

In consiliile de miniştri ce s'au ţinut de la Octombrie şi pînă la plecarea d-lui Sturdza în străinătate, s'au produs mari neînţelegeri între miniştri asupra acestei chestiuni, cari au luat o formă foarte acută, iar d. Sturdza a putut să constate, că în potriva vederilor şi angajamentelor sale luate la Viena, are întregul cabinet.

Vom spune azi lucrurile aşa cum s'au petrecut atunci; căci e bine ca toată lumea să ştie prin ce momente dificile a trecut ministerul liberal în cursul lunelor Octombrie şi Noembrie, din pricina dezacordului dintre şeful guvernului şi viitorul şef.

D. Sturdza a comunicat atunci Suveranului, puternica disensiune produsă în guvern, din cauza modului de a vedea, diametral opus, a celorlalţi membri ai guvernului, iar d-nii Brătianu şi Costinescu, nu s'au dat în lături de a spune şefului Statului, că vederile d-lui Sturdza sunt potrivnice intereselor Statului şi jicnesc sentimentele reale ale ţărei şi că prefer mai bine o retragere de la putere de cît să nesocotească aceste interese şi sentimente.

Şi pe dată s'a început în ţară acea campanie patriotică (!) naţională (!) în potriva Austriei, patronată pe sub ascuns de însuşi Ministrul de Interne, spre a deschide ochii d-lui Sturdza şi încredinţa pe Şeful Statului, că după anul de răzvrătire ţărănească 1907,—nu e exclus să avem şi anul de răsvrătire orăşenească din 1908 din pricina încheierei unei convenţiuni dăunătoare intereselor claselor comerciale ale ţărei, strîns legate cu statul vecin prin multiplele lor afaceri. Presa brătenistă, a dat cea dintâi semnalul acestei protestări a ţărei, calificată de spontanee şi legitimă, şi soluţia unei *denunţări imediate a convenţiei,* pentru a forţa lucrurile în sensul vederilor d-lui I. I. C. Brătianu, era socotită de ziarele liberale ca ceva imperios pentru liniştirea spiritelor.

Aceste fapte, desfăşurate sub ochii tutulor, au făcut pe mulţi să creadă că ne vom găsi în faţa unei schimbări de regim; şi cine ştie dacă d. Sturdza amărît peste măsură de conduita tînărului Ministru de Interne, n'ar fi persistat în hotărirea retragerei sale, dacă nu i s'ar fi cerut de către Şeful Statului, găsirea unui mijloc împăciuitor atît pentru restabilirea armoniei în guvern, cît şi a liniştei în ţară.

Atunci, s'au oprit ori-ce negocieri cu comisiunea statului vecin, şi s'a dat ordin delegaţiunei romîne, să părăsească Viena, suspendîndu-se *sine die* ori-ce continuare a tratativelor. Dar supărarea pricinuită d-lui Sturdza a fost aşa de puternică, şi dovada ingratitudinei celor pe cari i-a ridicat în partid la situaţiuni atît de înalte, a fost aşa de sdrobitoare, în cît, bătrînul şef al guvernului a căzut greu bolnav şi după o şedere de cîte-va săptămîni în casă, a trebuit să solicite Suveranului un concediu de şase săptămîni şi să părăsească ţara pentru a-şi căuta de sănătate.

Şi iată, că după două săptămîni de zile—deci în cursul concediului acordat, d. I. I. C. Brătianu transformă concediul provizoriu al d-lui Sturza într'un concediu definitiv; interimatul preşidentiei Consiliului, încredinţat d-lui Haret, îl transformă prin decretul făurit la ministerul de Interne, şi semnat de toţi miniştri, într'o presidenţie de consiliu pentru d-sa—şi ce e mai ciudat e că după ce obţine îndeplinirea formalităţilor, aşa zise constituţionale, prin aprobarea de către Suveran a decretului Consiliului de Miniştri, se duce la clubul liberal, şi răstoarnă din şefia partidului pe d. Sturdza, proclamîndu-se d-sa de conducător al liberalilor.

Prin toate aceste procedeuri şi cari au impresionat în chip foarte urît opinia publică, a ţărei, d. I. I. C. Brătianu a vrut să dovedească schimbarea unei complecte directive în politica internă şi externă a partidului liberal, şi a cărei influenţă se va manifesta în ce priveşte partea externă tocmai în chestiunea convenţiei cu Austria, care servise drept motiv de seziune, în guvernul Sturza cu o lună de zile înainte.

Aceste fapte atît de adevărate trebuesc restabilite şi reîmprospătate—pentru că în ele se va oglindi, spiritul de concepere şi acţiune a guvernului brătienist, în înjghebarea convenţiei cu Austria.

In momentul cînd ea va fi adusă la cunoştinţa ţărei, se va şti *în ce curăţenie de suflete* a fost frămîntată—*şi pe ce preţ* de demnitate şi cinste politică a fost obţinută.

D. I. I. C. Brătianu, va fi singurul vinovat şi responsabil în faţa ţărei de pe urma unei convenţiuni de umilire sau aservire economică, după cum va merita toată lauda, dacă dînsa va aduce cîştigul moral şi material pe care avem tot dreptul să'l pretindem de la Imperiul vecin.

Se va vedea atunci, dacă politica tînărului şef al guvernului şi al partidului liberal, cu prilegiul crizei din guvern, din Octombrie, a manifestaţiilor sgomotoase şi populare din Noembrie, şi a decapitărei d-lui Sturdza din Decembrie, n'a fost o politică de şantaj, numai pentru a ajunge la înalta situaţie, pe care o ocupă azi în statul nostru şi în politica ţărei.

Vespasian I. Pella.

INVINCIBILA MUŞAMA

Un moment se vorbise, oficial, despre chestia scumpetei excesive a cărnei; despre dătătoarele de franci trunchiuri de carne; despre prohibirea importului cărnei din comunele megieşe. Apoi despre farmecul depozitelor de lemne, despre jamboanele fabricei cutare, despre autorizaţiile pentru clădiri şi reparaţii de case.

Intrase groază mare în liberalii locali. Se îngroziseră şi carnivorii, acei cari, asemenea mâţelor, se infruptă cu deliciu din carne crudă; intrase frica şi în acei cari, de par'că ar locui pe altă lume, nu ştiau că la primăria Iaşi sunt... mâţe.

Intruniri la d Gane acasă. Preliminări extra-ordinare pentru pedepsirea vinovaţilor. Nici nu se mai vorbea despre aceştia. Nu se vorbea de cît despre succesorii lor.

De-o dată a fulgerat pe vreme senină. A fulgerat în senzul că cei vinovaţi au prins curaj, iar cei cu autoritatea morală, teribilii cari leşină după gospodărie ideală, au fost prinşi de groază.

— Dacă ne scotorosim de cei cu carnea, cu trunchiurile, cu depozitele de lemne, facem bortă mare în partid. Să dăm deci fie-căruia libertate individuală şi să rămînem cu partidul negăurit.

Zis şi făcut. Zis şi făcut în senzul că formula de astăzi este: „incidentul a fost închis. La primărie nu va mai avea loc nici o schimbare."

Nici la abator. Nici la trunchiuri. Nici în materie de jamboane. In tocmai a la Mac Mahon: „J'y suis, j'y reste".

Iată ce minune a făcut invincibila muşama. Şi nu ie nici o deosebire—asta e iar minune—între muşamaua poporanistă şi cea colectivistă.

Vom isprăvi cu un clişeu vechi, care va aduce, la timp, mari sensaţii: vom reveni.

„REMANIAREA"

De cînd tot dă să se remanieze şi nu poate, guvernul a reuşit să ajungă cinematograf. Un cinematograf cu filme foarte sărăcăcioase, ca număr: Stere şi Alex. Constantinescu. Sărăcăcioase ca număr, dar şi foarte ridicol imperechete: Stere şi Constantinescu—degeaba se trudeşte guvernul să facă din ei doi un fel de Rodica şi Dodica....

Dar în fine... In rulările zilnice a celor două nume citate, mai tras la muncă ie d. Stere. D. Stere a ajuns să implinească rolul lui Fregoli: acum nu intră, acum intră. Şi cînd intră iese foarte repede. Pe hîrtia ziarelor d. Stere a deţinut aproape toate portofoliile, dar n'a depus încă jurămînt. Şi nu, doar, că, în neştiinţă, gazetele ar da informaţii greşite. Ci aşa îl fregolează cei mai mari pe d. Stere. La ora cutare se convine să iee finanţele, apoi industria, acum domeniile.

Fireşte, d. Stere va fi acasă la ori ce minister, sau se va simţi străin ori unde. Om cu vastă cultură literară, cu ochiul ager, bine dotat de natură—de ce n'ar putea fi d. Stere sau la externe, sau la finanţe, sau la domenii?

Că la nici unul din aceste departamente nu se face literatură—asta ie atît de adevărat, că perechea nepotrivită a d-lui Stere, rotundul Constantinescu, declară că este gata să primească ori ce minister.

D. Stere va fi la locul seu ori unde, cînd vremea, i va îngădui să poată face practică; iar de va fi fost inspre prohod, va fi fost un ministru ale cărui calităţi se vor cunoaşte la altă chemare.

Ori cum va fi, ceea ce se pêtrece astăzi cu remaniarea şi, mai ales, cu preliminarele remanieri ale d-lui Stere, nu sunt chezăşie că guvernul ie tare.

Din contra. Lentoarea, tărguelile, şoaptele, invederează fiinţa la treburile statutului ale unui guvern cărui i se trag clopotele. Şi de ar fi slab numai guvernul! Tot partidul ie sleit şi cu cît guvernul se opinteşte să deţie puterea, cu atît partidul se anemiază mai mult.

Un istoric falsificator

In ultimul număr al *Vieţii Romîneşti* d. Ibrăileanu se ocupă de d. N. Iorga aruncîndu-i grava invinuire de *falsificator*. Invinuirea este gravă, dar perfect justificată şi complect dovedită. Rar sau poate, nici odată, s'a văzut vre-un om, care să se manifeste în publicistică cu atîta rea credinţă ca d. Iorga.

Ce-i pasă d-lui Iorga de adevăr de dreptate? Astea s mofturi. D. Iorga vrea să parvie; d-sa crede că trebuie să parvie—din fericire puţini cred ca d-sa—şi prin urmare... scopul justifică mijloacele.

Cetiţi No. 35 din anul curent al *Neamului* şi veţi vedea, cîtă rea credinţă se pune în redactarea lui. In ura sa şi-a prietenilor săi pentru *Jidani*, d. Iorga şi *Neamul* său insinuează, calomniază, fără scrupul.

Iată un fapt concret. In amintitul număr al ziarului d-lui Iorga este un articol „Mochi Fischer în Oltenia", în care se spune—jelindu-se situaţiunea d-lui C. G. Vernescu—că toate moşiile acestuia ar fi încăput în mîna lui Mochi Fischer şi că fruntaşul nostru d. A. Badareu n'ar fi străin de această operaţie.

Este drept, că articolul nu e semnat de d. Iorga; dar întru cît s'a publicat în ziarul său şi deci cu autorizaţiunea sa, îi vom da şi noi epitetul atît de justificat, pe care i l a aruncat d. Ibrăileanu: d. Iorga este un *falsificator*.

Şi este falsificator, nu numai pentru că ceea ce spune *Neamul* nu este adevărat; dar şi pentru că adevărat este tocmai *contrarul*.

Dintre moşiile d-lui C. G. Vernescu, *una singură* este arendată lui Froim Fischer, — Mochi Fischer nu deţine nici una — iar rolul d-lui A. Badareu, care este avocatul şi procuratorul d-lui Vernescu, este tocmai de a *rezilia contractul acestei moşii* — Ripicenii — *şi de a l scoate* pe Froim Fischer de pe moşie. In acest scop, d. A. A. Badareu se judecă cu Froim Fischer înaintea Curţei de Apel din Iaşi, s. 2-a.

Acesta este adevărul, şi cînd d. Iorga spune altfel, *falsifică* după cum de altfel îi este obiceiul.

Nu ştiu dacă a falsifica este un punct din programul „partidului" naţionalist; desigur însă că este un punct principal din programul d-lui Iorga. Şi cînd te gîndeşti că d. Iorga este... istoric!

Dar iată un alt fapt, cuprins într'un articol al aceluiaş No. al *Neamului*, articol care, dacă e sub anonimat, d. Iorga însă nu poate fi scutit de ori-ce răspundere. Este vorba de contractul încheiat de ministrul Justiţiei din toamna anului 1906 cu d. N. Cuţarida, inginer, pentru restaurarea palatului Justiţiei din Iaşi Acest contract a fost, după cum se ştie, anulat de Trib. comercial de Ilfov ca nefiind făcut pe baza unei legi speciale potrivit legii comptabilităţii statului. Şi *Neamul*—cu aceiaşi rea credinţă—aruncă aceasta în sarcina d-lui A. Badareu, ca şi cum pe timpul ministeriatului său s'ar fi încheiat pomenitul contract.

Ei bine *Neamul* d-lui Iorga *falsifică şi de astă dată*. Ori-ce om ştie—şi d. Iorga este om—că asemenea contracte se fac pe baza unor oferte, că aceste oferte se fac prin licitaţie publică; iar d. Iorga trebue să se fi interesat şi aflat, că d. A. Badareu *nu mai era ministru nici cînd s'a ţinut licitaţia, cu atît mai mult cînd s'a încheiat contractul* cu d. N. Cuţarida. D. Iorga ştie că în Iunie 1906 d. A. Badareu s'a demis din guvern urmîndu-i d. D. A. Greceanu *sub ministeriatul căruia s'a făcut şi licitaţia şi contractul* pentru restaurarea palatului justiţiei din Iaşi.

Dar, dacă n'ar falsifica, care ar mai fi rostul *Neamului* şi al d-lui Iorga? Este curios şi trist însă, că asemenea pornire o are un... istoric. Noroc că d. Iorga nu-i singurul istoric, căci nu ştiu întrucît istoria ar mai fi istorie.

Em. Socor.

CATE-VA NOTE

Kaliful, care este simbolul Orientului, stă închis la Ildiz. O viaţă de om a stat închis acolo, nimeni nu l'a văzut, doar în timpul scurt al Selamlîcului. Şi acum ie prizonier—şi iar nu-l vede nimeni.

D asupra Ildizului filfîie steagul alb: mînia lui Allah l'a lovit pe Abdul Hamid.

Sultanul stă închis înăuntru, iar în afară stă tineretul turc. Tineretul, de care prizonierul de astă-zi se teme de decenii, a făcut minuni cu prilejul venirei primăverei.

*

O întrebare indiscretă: „de ce culoare este steagul alb ce-a fost arborat la Ildiz".

*

O culme: Sultanul prizonier să sufere de constipaţie.

OAMENI ŞI LUCRURI

IN PRĂPASTIE....

Cine a trecut, plimbîndu-se în barcă pe cornul de aur, sau venind cu vaporul prin gura Bosforului—şi n'a rămas uimit de splendoarea pe care o desfăşură sus, sus pe înălţimi parfumate de grădini miraculoase—Ildiz-Kioscul?

Fortăreaţă puternică, invincibilă ea a fost împrejmuită de tot ce poate încînta privirea, de tot ce poate îmbălsăma văzduhul şi în această fermecătoare închisoare stă pînă mai eri cel mai mare despot şi cel mai încovăiat sclav al Europei,—Sultanul Abdul Hamid.

Vizitatorii Constantinopolului cari au putut să iee parte la serbările de Vineri ale Selamlîkului şi-au putut da seama de un curios fenomen, de domeniul psihologiei. Apariţia Sultanului, marea senzaţie a zilei, era pentru spectatorul european, decepţia cea mai mare,—a proape o impresiune penibilă. Văzut chiar de la o distanţă respectabilă—unde erau plasaţi străini iprevăzuţi cu suficiente garanţii şi mereu supraveghiaţi de agenţi secreţi—Sultanul părea nu numai uricios, dar absolut deplorabil.

Mare la trup, dar uscăţiv, cu nasul covoiat, cu ochii holbaţi, cu umerii obraobrajilor excesiv de reliefaţi, cu nişte urechi largi pe care le depărta încă marginile fesului,—aşa îl vedeai prin sticla binoclului sosind în goana unui docar uşor de la poarta aurită a Ildizului pînă în pragul moscheei, urmat de trăsuri numeroase în care erau cadînele favorite şi numeroşii prinţi. La reîntoarcere mînă singur. ţinînd frînele în mînile-i osoase şi subţiri, urmat de o droaie de militari în uniforme strălucitoare şi strigînd: „Trăiască Padişahul!"

Cea mai... orientală impresiune îţi rămîne în faţa acestui spectacol de umilinţă tîrîtoare şi europeanul plecă dezgustat din mijlocul unei feerii copilăroase, care nu se putea menţinea multă vreme în contra spiritului vremei şi a bunului simţ universal.

Pe cînd armata Ildizului era supusă acestei umilinţe groteşti,—o altă armată se pregătia, modernă, europeană, vrednică şi bine înzestrată; această armată a luat acum cu asalt Ildiz Kioscul, prefăcîndu-l aeve în ceea ce era sub altă formă: o închisoare a Sultanului Abdul-Hamid.

Pînă eri Padişahul tremură de umbra sa proprie; acum tremură de teama pedepsei cuvenite pentru miile de vieţi jertfite capriciilor sau siguranţei lui.

Bosforul şi Cornul de aur nu vor pierde însă nimic din exotica lor frumuseţe. D potrivă.

Rodionin

Sf. Neculai cel sărac

De 14 ani stă închisă şi nu se face rugă în biserica lui sfîntul Neculai, zis cel sărac. Era în zi de Paşti 1895, cînd după rugile frumoase ale Invierii lui Cristos, o crăpătură mare se vazu în păreţii bisericei. Se opri slujba. De atunci pînă azi locaşul lui D-zeu stătu de adăpost buhniţilor şi cucuvesilor, cum stau încă şi azi nu puţine din locaşurile lui D-zeu în Iaşi.

Şi după biserici se cunoaşte creşterea ori scăderea unui oraş; şi Iaşii sunt în decădere. Bisericile închise sunt ameninţate a fi dărîmate, cum s'a dărîmat vechea biserică a Dancului Iurie postelnicul din 1541, cea întâiu biserică zidită de boerul moldovan, după ce în principiu Sultanul Soliman Magnificul sorocise a fi Iaşii Capitala Moldovei, revenind Petru Rareş a 2-a oară domn.

Şi sf. Neculai aflăm că ar fi pe cale de a se dărîma, lucru ce ne-ar face a protesta şi mai mult, căci s'ar lipsi Iaşii de o biserică din cel mai frumos loc, şi care vorbeşte de creşterile Iaşilor în suta a XVII.

Iaşii erau mici de tot în secolul al XVI; marginea tîrgului din sus era strada Goliei de azi; în 1574 boerul Golie Ion logofătul, face bisericuţa de lemn *în afară la marginea tîrgului Iaşii.* Cam tot către margină era zidită biserica Dancului la 1541.

După 1600 tîrgul Iaşi a început a se urzi în spre Muntenimi (azi Sărărie), înfiinţîndu-se tîrgul *nou* zis de sus, căci era la deal, dincolo de păscărie, sau *măji* (strada Primăriei de azi) şi dincolo de *bărărie* (strada Vovideniei). O boerosică *hagioae*—să fie o Prăjeasă?—podi acest tîrg nou, lucru pentru cari uliţa de sus de la sf. Spiridon până în dosul Goliei s'a zis 300 de ani *podul Hagioaei.*

De la deal de tîrgul nou de sus se întindeau Muntenimile de jos, de mijloc şi de sus (azi Sărărie şi Copul) şi unde avea mai apoi să se întindă Iaşii în terasă.

Pentru carăle cu marfă ce veneau şi eşeau din tîrg la Carvasara (vamă), ce venea la sf. Lazăr, vornicii de oraş luase măsuri ca nici un car să nu treacă pe podul Hagioaei, nici mai în vale pe uliţele săpate ale tîrgului, ca să nu le strice, ci le serecise un drum pe din afară de tîrg.

Uliţa din afară mergea din uliţa Păcurari de azi, drum săpat din vechiu pe costişa cu ape de izvoare, avînd în dreapta culmea cu pădure a dealului cu un păr mare rotat prin locul arestului de azi, apuca strada lui sf. Neculai de azi, tăia spitalul sf. Spiridon în două, pe unde era uliţa Ianculeului vel logofăt, tăia apoi uliţa sf. Teodor de azi şi eşia drept în uliţa sării, spre a face prin tîrgul Cucului şi prin Bărboi la Carvasara, unde mai apoi se rîdică biserica Sfîntul Lazăr de M. Racoviţă Vodă.

Pe îmbe laturile acestei uliţe din afară a început a se urzi case de mici slujbaşi şi de boerinaşi de Curte „între care Movileştii şi Prăjeştii sînt arătaţi de astele de proprietate. Aşa pe stînga tot locul Universităţei vechi cu toate împrejurimile sale era al Doamnei Marghita, soţia lui Simion Movilă Vodă, iar pe dreapta locul unde e azi Cabinetul de Istorie naturală cu toate împrejurimile era al Prăjeştilor încă din secolul al XVI-a.

Incetul cu încetul şi boeri evlavioşi ca şi Domni au început a urzi biserici pe acest drum din afară. Aşa începînd cu Doamna Marghita, se rădica biserica Sf. Atanasie, cea mai veche din partea nouă a oraşului. Apoi Solomon Bărlădeanul vel logofăt rădică către 1660 biserica Sf. Teodor, unde lăsă 2 icoane cu inscripţia sa proprie. Către 1704 se urzeşte biserica lui Sf. Spiridon, ce va juca apoi un rol aşa de mare în istoria socială a Iaşilor prin întemeiaea spitalului prin sîrguinţa a 3 negustori şi a voevodului C. M. Chean Racoviţă.

Tot în apropierea acesteia, unul din boerii Veisa diacul ridica biserica Cuvioasa Paraschiva zisă azi Metocul maicilor de la Varatic şi Agapia.

Tot pe latura acestei uliţi din afară rădică către 1670, parcalabul de Chişinău Luca, biserica cu hramul Sf. Neculai, zîs de popor cel sărac, căci tocmai atunci, Antonie Ruset Vodă, restaurase biserica Sf. Neculai cel domnesc a lui Ştefan cel Mare, şi-i făcu 3 altare, după modelul Chiliwului; Iar după înţelesul de atunci ideia de *mult* se arăta prin cuvîntul *bogat*; deci Sf. Neculai *cel bogat* (cu 3 altare) şi Sf. Neculai cel *sărac* (cu un altar).

Biserica era deja zidită în 1690, cînd

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80 - Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

n luna Maiu 29 primește danie un loc de casă de la Gl gorie, fustașul despre Doamna și de la Damaschina, femeea lui, cumparat parte de la Rugină și parte de la Andrei apariul „si l-am dat danie la Sfînta biserică *la Sf. Neculai care iaste făcută de Luca parcalabul de Chișinău și care iaste pe dinafară*".

Acest Luca era gnere lui Carabăț și avea moșia Pulberenii de la Lăpușna. Partizan lui Duca a avut să îndure urmările politicei tulburi a timpului și un lung proces de moșie se încinge, în care cetim toate peripețiile vieței și averii acestui Luca parcalabul.

Credem că acest Luca parcelalul a făcut biserica în lemn, cum erau mai toate bisericuțele din Iași, și că în cursul sec. al XVIII proprietatea sa s'a schimbat, după prefacerile ce a luat tîrgul în partea aceasta a locului, cu deschiderea uliței Copoului, pe atunci *drumul săpat* al Botoșanilor, tăindu-se de vornicu de poarta țintirimul bisericei în două cum și zaplajii ogrăzilor curților boerești, pentru a deschide drumul larg de 4 stînjeni.

Către sfîrșitul sec. al XVIII biserica era în proasta stare. Și atunci a stat biserica 16 ani părăsită până cînd M. Balș, nazirul podurilor din Iași se milostivi și o rîdică așa cum este astăzi în piatră.

Restaurarea bisericei făcută de M. Balș făcu pe cronicarul Manolachi Drăghici să afirme că însuși acest boer a zidit din nou biserica lui Sf. Neculai: „el a zidit și biserica Sf. Neculai cel sărac de lîngă casele sale și au înzestrat'o cu loc și cîteva benale din jur făcînd la poartă cișmea cu o statue de piatră în forma unui eremit, dar s'a stricat în vremea Turcilor la 1821".

Și astăzi după o sută de ani biserica a stat închisă 15 ani din cauza surpăturilor în zid.

Epitropia legînd an de an cu noduri veniturile bisericei a strîns un fond de 35,000 lei și a dispus repararea radicală, dînd clopotnița jos, va drege zidul și va împodobi-o pe dinlăuntru cu zugrăveală nouă.

Ca averi, biserica are dughenile din fața cofetăriei Tafli, cum și o vie la Vișan, dăruită de Vlădica Filaret Beldiman Agamios.

La această biserică a slujit după vremuri economul C. Buțureanu, protoereul orașului și profesorul de Religie de la Sf. Sava, și tatul lui V. Buțureanu și al regretatului Gr. C. Bețureanu.

A se dispune dărămarea de tot a acestui locaș dumnezeesc ar fi a se adăuga încă una din blăstămurile acestui tîrg că fiecare Mitropolit al Moldovei ce vine silește nu a zidi biserici, ci a dărîma.

Gh. Ghibănescu

Litere-Științe-Arte

Un erou.—In cea mai nouă piesă a lui Henry Bataill — Le scandale — figurează și un Romîn. A spune că nu ne este prezentat în culori tocmai simpatice sau în trăsături recomandabile e de prisos. Nu e pentru întâia — nici pentru cea din urmă dată că vre un scriitor străin, în căutarea unui tip „exotic" sau în argoul parizian, a unui „rasta" oare care—alege pe unul din „Belgia Orientului". Dramaturgul Steindberg a fost dintre acei cari au făcut școală în această privință. Cu toate aceste nu fără o reală senzație de regret constatăm că odată mai mult un scriitor de mare talent cum e d. Henry Bataille contribue a ne arata și lumină defavorabilă. De la elogiile d-lui Leo Clarétie—criticul dramatic—pînă la critica d-lui Bataille au dat multe îndărăt.

*

Numărul 1 vol. 6 din „Noua revistă Romînă" cuprinde un foarte interesant și bogat sumar cu articole semnate de d-nii St. Antim, Kesmin Bey, Eugen Porn, Anton Gorovei și numeroase actualități.

*

„Viața Romînească", de sub direcția domnilor C. Stere și Dr. I. Cantacuzino, No. 3 (Anul IV) a apărut cu următorul ales sumar:

I. Al. Brătescu-Voinești: Blana lui Isaia.—Natalia Iosif-Negru: Cîntecul Dainei (Poezie).—Spiridon Popescu: Izbăvirea blăstămului.—G. Coșbuc: Cel mai bun cuvînt.—H. Sanielevici: Clasificări literare (Literatura medievală).—Mircea D. Rădulescu: Povestea firului de argint (poezie).—Octavian Goga: Emeric Mad'ach: „Tragedia Omului". Tabloul XII. (Traducere).— Ion Minulescu: Alea jacta est (poezie).—D. Drăghiceăcu: Calendarul.

Supertițios.—Const. Manolache; Două primăveri... (Poezie).—D. D. Pătrășcanu Simfonie wagneriană.—Gh. din Moldova: Strofe (Proverb): Nu te teme.... Confidențe)—Izabela Sadoveanu: Cronica Literară (Profiluri femenine: M-me Henry de Règnier (Gérard d'Ouville).—Spiridon Antonescu: Cronica Artistică Expoziția de la Teatrul Național).—I. G. Duca: Cronica Externă (Marile puteri și criza orientală)—A. Mirea: Cronica Veselă (Caileidoscop: O plimbare la șosea).—Gt.: Scrisori din Bucovina.—I. Russu Sirianu: Scrisori din Ardeal.—D. Anghel și St. O. Iosif: Fragmente inedite din „Carmen Saeculare".—G. Ibrăileanu: D. N. Iorga critic și polemist.—P. Nicanor & Co.: Miscellanea (Politica Ardelenilor și... cenzorii ei.—„Muza de la Burdujeni" plagiată.—Caran D'Ache.—Licență poetică.—„Scriitori și Curente" Recenzii, Reviste etc.

*

Chestiunea distribuirei rolurilor lui Sonnental a fost în parte elucidată foarte simplu: nimeni nu le capătă deocamdată. Așa zisul seu reportor clasic „Natan și Lear" etc. remîn deocamdată în suspensiune din pietate. Kainz candidează contrar așteptărilor la rolul Walenstein pentru care Reiner părea indicat. Dar această distribuire se va hotărî definitiv la toamnă cu ocazia ciclului „schilerian" care se va da cu ocazia aniversărei de 150 ani de la nașterea lui Schiller.

*

După o statistică a Științei sunt în Europa 125 universități care au fost frequentate anul trecut de 228.732 studenți.

Berlinul se află de astă dată în frunte cu 13844 studenți; Parisul cade pentru prima oară în al doilea rînd cu 12.985. Germania posedă douăzeci și una universități cu aproape 49.000 studenți. Franța are șasesprezece cu 32.000.

Mai menționăm: Austro-Ungaria 11 universități, 30000 studenți. Anglia 15 universități, 25.000 studenți. Rusia 9 universități, 23000 studenți. Spania 9 universități, 12,000 studenți. Elveția 7 universități 6.500 studenți. Belgia 4 universități 5000 studenți, Suedia 3 universități 5000 studenți, Romania 2 universități 5000 studenți, Holanda 5 universități 4.00 studenți. Italia cu 21 universități și 24.000 studenți.

*

Ziarul profesionist la Rèclame a oferit trei premii în valoare de 2000 1000 500 lei celor mai mari artiști în reclamă printre artiștii Europei. Premeile trebuiau să fie decernate conform votului abonaților respîndit prin toate statele continentului nostru.

La 20 Martie se făcu cunoscut resultatul scrutinului anume mare majoritate a întrunit.. Sven-Hedin neobositul explorator cu (17.542) voturi căruia îi reveni premiul întâi în materie de reclamă. Distincțiunea aceasta îi a asigurat-o modul cum el și-a pregătit reparația din centrul Asiei, cum și-a aranjat „primirile" la plecare și „reîntoarcere" și cum a știut să accentueze gratuit prin toată presa europeană importanța observațiunilor și cercetărilor sale, ast-fel că de atunci încoace se atrage aproape zilnic atenția lumei asupra sa prin intermediul foiletoanelor științifice.

Chiar și Ignaz Paderewsky polonul virtuos în pian și reclamă n'a putut reveni de cît două treimi din voturile lui Sven Hedin.

El primi cu 12005 voturi, al doilea premiu. Iar cu premiul al treilea fură nevoiți să se împartă doi artiști, almintrelea foarte mult apreciați Richard Strauss și Gabriele d'Annunzio.

Informații

❑ Ziarele liberale publică un comunicat în chestia incidentului Stere-Ziarul carpist ieșean.

Comunicatul descrie peripețiile exact cum le-am relatat noi și apoi adaugă: neapărat, d. Stere n'are nimic de obiectat la aprecierile personale ale d-lui (urmează numele aceluia care și-a luat respunderea articolului). Rămîne numai de cercetat cine ia răspunderea pentru faptele citatului redactor, la Ziarul oficial al partidului, al cărui șef este d. M. Cantacuzino? Aici ie aici.

❑ Sf. Sinod se va întruni în sesiune ordinară în cursul lunei Mai c.

Cu această ocazie se va face și alegerea a doui archierei, în locurile P. P. S. S. Nifon Ploșteanu și Ghenadie Georgescu Băcăoanul, aleși Episcopi.

Sfîntul Sinod va recomanda trei candidați pentru fie-care loc și ministrul cultelor va alege doui prelați care vor fi numiți archierei.

Sunt candidați Archimandriții: Nicodim Munteanu, vicarul Mitropoliei din Iași, Iulius Scriban, directorul seminarului din București, Teodosie Atanasiu, fost egumen la biserica Sf. Spiridon Iași, actual vicar al Mitropoliei de București și preotul Nazarie.

Se afirmă că vor fi aleși cei doui vicari: P. C. S. Archimandritul Nicodim Munteanu și P. C. S. Teodosie Atanasiu.

❑ Din cei 150 tineri strîgați eri la recrutare la dispărțirea a III-a au lipsit opt-zeci și nouă.

Operațiunile de recrutare la această dispărțire vor dura pînă poimîne Joui.

❑ D. locot. Hermeziu, din regimentul 13 Ștefan cel Mare a fost permutat în corpul de grăniceri.

❑ La 1 Maiu vor începe conferințele ce le va ținea la Seminariul „Veniamin" d. Ilie Ghibănescu profesor.

❑ Zilele acestea va eși de sub tipar fascicula I din vechea și marea revistă a societății istorice din București sub direcțiunea d-lui Gr. Tocilescu „Revista pentru istorie, filologie și arheologie", care reapare cu un comitet nou de redacție și cu o bogată materie de specializare.

Vom da la timp sumarul.

❑ D. locotenent Petru Manolescu, din compania de pomperi, din localitate, a obținut un concediu de 90 de zile, în țară și străinătate.

❑ **Programul examenelor teoretice și concursurilor elevilor și elevelor școalei de Belle-Arte.**

Secțiunea desenului și picturei. Concurs pentru elevi.

Anul I.—Concurs de bust după antic (desemn) de la 18—23 Maiu inclusiv în sala respectivă.

Anul II. — Concurs de figură antică (desemn) de la 11—16 Maiu inclusiv în sala anticilor.

Anul III.—a) Concurs de cap de expresie după natură (desemn) de la 11—16 Maiu inclusiv. b) Concurs de studiu după natură (desemn) de la 18—23 Mai inclusiv. Aceste concursuri se vor face în atelierul elevilor anului al III-lea.

Pictura. Anul IV.—Concurs după natură (figura depinsă) de la 25—30 Maiu inclusiv, în atelierul anului al III-lea împreună cu elevele. Mărimea pînzei va fi 0 m. 85 cm. pe 0 m. 65 cm.

Anul V.—a) Concurs de cap de expresie (pictura) de la 11—18 Mai inclusiv.

b) Concurs studiul nudului în racursi (pictură) de la 18—23 Maiu inclusiv. Acest concurs se face în atelierul No. IV elevii împreună cu elevele.

c) Concurs de compoziție, schiță la pictură va fi în zilele de 25—26 Maiu inclusiv.

Schița depusă va fi executată pe o pînză de dimensiuni 0 m. 40 cm. pe 0 m. 32 cm.

Concurs pentru eleve

Anul I.—Concurs după antic (bust în desemn) de la 18—23 Maiu inclusiv, în sala rotundă de antic.

Anul II.—Concurs după antic (figură în desemn) de la 11—16 Maiu inclusiv în sala rotundă.

Anul III.—Concurs de cap de expresie (desem) de la 11—16 Mai inclusiv în atelierul anului al 3-lea elevi.

b) Concurs la studiul după natură (figură desemn) de la 18—23 Mai, în atelierul anului III împreună cu elevii.

Anul IV și V.—In aceleași zile și în aceleași săli ca și elevii.

Secția sculpturei. — Concurs pentru elevi și eleve.

Anul I.—Concurs după bust antic, modelaj în lut, figura modelată va avea 0m. 82 cm. pe 0 m. 55 cm.

Anul II.—Consurs după figură antică, modelaj în lut.

Anul III.—Concurs după natură figură model.

Anul IV.—Concurs de modelare rondo base.

Anul V.—Concurs de compoziție. Acest concurs consista în o schiță modelată, în baso relief sau în rondo base.

Schița modelată în baso relief va fi de 0 m. 53 cm. pe 0 m. 41 cm. în rondo base, schița va fi de 0 m. 34 c m.

Toate aceste concursuri se vor ținea de la 1—6 Iunie inclusiv.

Examenele teoretice

Istoria Artelor și estetica 8 Iunie.

Anatomia 10 Iunie.

Desemn, geometrie Perspectivă 12—14 Iunie.

Concursul de peisaje în desemn și pictură, în zilele de 15, 16 și 17 Iunie.

Deschiderea expoziției din concursuri și lucrările făcute în cursul anului școlar de către elevi și elevelor școalei precum și examinarea lor se va face în ziua de 21 Iunie.

❑ **Clericale.**—Au fost numiți protoerii în eparchia Moldovei și Sucevei următorii preoți:

Preotul Constantin Masă, din comuna Bistrița, județul Neamț, protoereu al județului Neamț, în locul preotului Gervescu; preotul Alexandru Simionescu, licențiat în teologie, de la biserica Sfș. Neculai-Popăuți, jud. Botoșani, protoereu al județului Botoșani, în locul preotului N. Sbîrnea; preotul Gh. Nepotescu, din comuna Hănești, județul Dorohoiu a fost numit protoereu al județului Dorohoiu, în locul protului Sandovici.

— Sf. S. arhidiaconul Vasile Marțian a fost numit copist în cancelaria Mitropoliei în locul vacant.

— După cît știm, în consistoriul spiritual al Mitropoliei Moldovei și Sucevei vor fi numiți preoții: Ioan Gotcu, de la biserica Sf. Spiridon, Pavel Savin, rectorul Seminariului, Dăringă din Tîrgul-Frumos și Al. Șerban actual protoereu al județului, care va demisiona pe ziua de 1 Maiu.

— Ministerul instrucțiunei publice a aprobat numirea d-lui Gabriel Pârvu, în postul de director al cancelariei Mitropoliei.

— Sf. Sa preotul Ștefan Ionescu, fost director al Mitropoliei a fost trecut la pensie, din cauză de boală.

❑ Ministerul instrucțiunei a trimes direcțiunilor școalelor secundare bugetele acelor școli, pe exercițiul financiar 1909-1909—1910.

Prin adresa cu care înaintează acele bugete, ministerul pune în vederea direcțiunelor, ca statele de lefuri urmează a fi înaintate ministerului pînă la 12 ale fiecărei luni.

Da asemenea la statele pe fiecare lună. se va anexa cîte un tablou de inspecțiile ce s'au făcut școalei, în cursul acelei luni.

❑ D. col, dr. Acontz a inspectat astăzi spitalul militar de ochi de la Frumoasa.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

❑ M. S. Regele a semnat decretul prin care se aprobă transacția dintre ministerul agriculturei și obștea locuitorilor îndreptăței din satul Mitoc, pendinte de comuna Șipotele, Iași.

❑ D. Gh Popescu învățător, Perieni, Tutova, a scris o piesă de teatru pentru Teatrul sătesc: *„Intre 2 babe".* Aici se pune în scenă 2 babe vrăjitoare, cari descîntă 2 fete făcîndu-le de ursită și de vîntoase, și nereușind să reiasă superioritatea dictorilor.

Teatrul sătesc numără azi un bun început de lucrări dramatice, în care învățătorii ocupă primul loc. Mai toate însă din aceste lucrări sufăr de un rău general: toate sunt făcute în anumită temă dată, nefiind isvorîte din viața vie de toate zilele, ci din anume concept politic social.

❑ Din Cernăuți ni se scrie că deputatul Aurel Onciul a intervenit la ministerul agriculturii, al financelor și de interne să se deie 100,000 cor. din mijloacele fondului pentru alinarea lipsei de nutreț pentru vite, mai departe 125.000 cor. din mijloacele statului pentru a cumpăra semințe și cîte-va mii de coroane din creditul de lipsă pentru ajutoarele individuale în comunele Brașca și Tolova din Bucovina.

Toate subvențiile acestea au fost admise.

❑ Cererile de înscriere pentru examenele particulare se mai primesc la ministerul instrucției publice numai până la 30 Aprilie. Sub nici un motiv nu se va mai prelungi termenul. Cererile, însoțite de acte și adresă, se vor trimite direct ministerului.

❑ Ultimele două programe care vor fi proectate pe pînza cinematografului din sala Sidoli și cu care se va încheia stagiunea actuală, vor fi din cele mai bogate și interesante. Penultimul program începe Joi 16 April și se compune numai din noutăți și totul cuprins în acest program este interesant și atrăgător. Notăm numai cîteva din multele sugete: Captivitatea, evadarea și procesul reginei Maria Stuart o reconstituire fidelă a marelui eveniment istoric; Poftit la masă, comedie de moravuri pariziene, interpretată de cei mai buni artiști comici parizieni, urmărit pe acoperemîntul unei biserici din Paris, Barca de salvare în timpul operărei—un progres al tecnicei moderne, navigația aeriană și surprizele sale.

Programul nou de Joi seara cuprinde escepțional, un mare număr de comedii, scene de pe natură, instructive etc.

❑ Lucrările pentru construirea noilor localuri de școli rurale în județul nostru se vor începe în cursul lunei lunie a. c.

❑ Primarul comunei rurale Podul-Iloaia și-a înaintat demisia.

DIVERSE

— D-nii Goldenberg și Aberman librari, au reclamat poliției că tînărul Avram Mendelsohn, din serviciul lor, a dispărut cu suma de 300 lei, pe care a încasat'o de la un client.

Poliția îl urmărește.

Se zice că acesta ar mai fi escrosat și alte persoane.

MARK TWAIN

Ceasornicul meu

— O istorioară instructivă. —

Mi-a spus că e stricat „arcul regal". I-am răspuns că-mi pare bine că e numai atîta. Ca să fiu, însă, sincer, trebue să vă spun că n'avem idee măcar de ce putea fi „arcul regal", dar nu mă puteam mărturisi, în fața unui străin, drept prost. Imi repară arcul, dar ceease cîștigase ceasul pe deoparte, a pierdut pe de alta. Mergea o vreme oarecare, apoi sta o vreme și iar se oprea, și așa înainte, cum îi plăcea. Și de cîte ori pornea din nou făcea o smuncitură ca o armă care e descarcă. Cîteva zile mi-am vătuit pieptul sub haină, dar în cele din urmă m'am dus din nou la un ceasornicar.

L'a desfăcut tot bucăți, și privi cu lupa ruina; apoi mi-a zis că trebuie reparată piedeca. A fixat-o și i-a dat din nou drumul. Mergea acum bine,—atîta numai că tot la zece minunte minuntarele se încrucișau ca niște foarfece și porneau înainte în tovărășie. Cel mai bătrîn om din lume ar fi fost incapabil să citească ora de pe astfel de ceasornic. Și l-am dus din nou să mi-l repare.

Ceasornicarul acesta mi-a spus că s'a îacovoiat stiela și că spirala nu e dreaptă. A mai adăugat că parte din mașinării de-asemeni trebuie reparate. A îndreptat toate neajunsurile descoperite și ceasornicul mergea minunat, afară numai că, din vreme în vreme, după cîte opt ore de muncă pacinică, deodată se porneau înăuntrul lui toate rotițele și bîzîiau ca o albină, iar minuntarile începeau să se învîrtească așa de repede, încît își pierdeau complect individualitatea și păreau un painjeniș delicat aruncat peste cadran. In șase sau șapte minunte făcea apoi celelalte doauzeci și patru de ore și se oprea cu o smuncitură.

Cu inima mîhnită m'am dus la un alt ceasornicar și am stat să privesc cum îl desface în bucăți. Hotărîsem să mă interesez mai de-amănuntul de chestiune, căci începea să devină serioasă. Cumpărasem ceasornicul cu 200 de dolari, iar pentru reparații dasem două sau trei mii. Cum stam și-l priveam cu atențiune, deodată bag de seamă că acest ceasornicar e un vechi cunoscut al meu—un mecanic de vapoare de-odinioară și nu dintre cei mai buni. Cercetă și acesta toate mașinăriile cu multă grijă, tot cum făcuse și ceilalți, apoi își rosti verdictul cu aceeași siguranță neșovăitoare. Mi-a zis:

„Are prea mulți aburi,—trebuie să îngreuezo supapa!"

Drept orice răspuns, i-am spulberat creerii și l-am îngropat pe cheltuiala mea.

Unchiul meu William (a răposat săracul!) avea obiceiul să spue că un cal este cal bun pînă a fugit odată,—și un ceasornic e ceasornic bun pînă a ajuns odată pe mîna ceasornicarilor. Și se întreba întotdeauna cu mirare ce se alege oare din căldărarii și armurierii și cîrpacii și mecanicii și ferarii cari nu se pot ferici cu meseria lor...

Dar nimeni nu i-a știut a respunde la această întrebare.

Ultime informaţii

❑ **Situaţia politică.** — *Avem ştiri pozitive despre chestia remanierei şi ele arată că întrarea în minister a d-lui Stere, întîmpină mari dificultăţi.*

Remaniarea a fost hotărîtă şi ea urmează a fi hotărîtă în primul consiliu de miniştri ce se va ţinea sub preşedinţia M. S. Regelui.

Un liberal fruntaş, care ocupă loc de onoare într'unul din corpurile legiuitoare, ne-a declarat următoarele:

Domnii Costinescu, Haret şi Anton Carp, pe faţă, d. Stelian în culise opun resistenţă la întrarea d-lui Stere în minister. Iar în partidul liberal se rîdică mii de voci contra unei asemenea eventualităţi.

Nu ie nimic personal în aceste manifestări ostile d-lui Stere.

Este, însă, mare teamă că ideile politice şi, mai ales, cele economice ale d-lui Stere, vor aduce mari perturbări, de oare ce de la enunţarea acelor idei, de la declaraţia d-lui Stere că între ideile sale şi ale guvernului există mare diferenţă, de atunci n'a trecut multă vreme şi deci abizul d'intre d-sa şi guvern există încă.

De mai multe simpatii spre a întra în guvern se bucură domnii V. Missir şi Em. Porumbaru - a încheiat fruntaşul liberal declaraţiile sale.

❑ *Noul prefect al judeţu'ui Fălciu a primit ordin de la ministrul de interne eă contramandeze toate dispoziţiile ce luase predecesorul său doctorul Lupu şi cari produsese cunoscutele perturbări.*

Prima contramandare a avut loc ieri; prefectul a dat ordine telefonice ca să se revie asupra expulzărilor evreilor din satele din Fălciu. Toţi expulzaţii au fost înştiinţaţi să se întoarcă.

❑ *In chestia incidentului Stere-ziarul carpist local, d. Stere a adresat o scrisoare d-lui M B. Cantacuzino, prin care întreabă, dacă presidentul clubului carpist aprobă ţinuta gazetei în chestia ştiută.*

Dacă d. Cantacuzino a răspuns în scris d-lui Stere, nu ştim. Ştim, însă, pertinamente că, întîlnind ieri pe d. Stere, d. Cantacuzino i-a spus:

Să ştii că am făcut astă-zi pentru tine un foarte mare sacrificiu: am fost în redacţia ziarului conservator local.

In aceeaşi ordine de idei, o lungă intrevedere a avut loc ieri între d. Cantacuzino şi generalul Skeletti, căruia i-a spus:

— Te rog să reiei direcţia gazetei. Şi dacă cine va nu ţi convine acolo, să-l congediezi pe răspunderea mea.

Junimiştii asigură că d. generac Skeletti va relua comanda deliciosului ziar.

❑ *Şeful de secţie Ghelmegeanu, în sarcina căruia au fost descoperite falsuri şi delapidări, a fost adus astăzi din Bucureşti.*

La un moment dat Ghelmegeanu dispăruse de la palatul justiţiei. Agenţii poliţieneşti l'au prins la amiază pe strada de sus.

Ghelmegeanu a fost declarat arestat şi depus. El a cerut voie jadecătorului de instrucţie să poată scrie o scrisoare femeei sale.

❑ Consiliul comunal, întrunit ieri, a respins demisia d-lui Eraclide. Asupra faptului vom reveni.

❑ Se pun mari stăruinţi pe lîngă d. Stelian ca să revie asupra decisiei sale de a complecta locurile vacante la Casaţie numai cu munteni.

Se pun mari stăruinţi pentru numirea d-lui Suciu, consilier la Curtea din Iaşi.

❑ Intrebăm pe d. primar, dacă măturătorii din serviciul gunoaielor Comunei sunt prezenţi la postul lor, sau dacă nu cumva sunt plecaţi în concediu. Pretutindeni unde te întorci, dai de munţi de gunoaie, cari infectează aerul şi periclitează igiena publică. Ceea ce e mai curios, e că chiar atunci cînd domnii de la primărie sunt direct interesaţi, încă nu se iau măsurile cuvinte.

Un caz între multe altele este următorul: în strada sf. Sava alături de locuinţa d-lui X. Eraclide al doilea ajutor de primar, este o mică curte comună mai multor locatari. In această curte zace de vre-o două săptămîni un adevărat munte de gunoi, care imfectează aerul şi totuşi nimeni nice vecinii nu se mişcă.

Acelaş lucru în strada Toma-Cozma No. 18.

Nu ştim să fi fost vre-odată Iaşul în aşa hal de murdărie şi de infecţie.

❑ D-nii: Alexandru Ioanid, Ion Bălteanu şi Gheorghe Lungu au fost numiţi revizori de vite în judeţul nostru.

Revizorii: Dim. Negoescu, Alex. Borcea, Daniil Atanasiu, Gheorghe Chiru, Gh. Rusu şi M. Petcu, au fost lasaţi în disponibilitate.

❑ Un grup de profesori universitari şi oameni de litere din localitate, au hotărît să se constitue într'un comitet, care să ia iniţiativa de a serba şi la Iaşi în mod solemn, aniversarea morţei lui Eminescu.

❑ **Judiciare.**—Procesul Leff, care urma să se judece astăzi la secţia II-a a Curţei, s'a amînat din nou, dosariul fondului fiind la Curtea de Galaţi.

— Cele trei femei, cari au operat furturi în prejudiţiul d-lui avocat Buicliu au fost condemnate la cîte un an închisoare Furul V. Proca, implicat în acelaşi fapt, a fost condemnat la 6 luni.

— La secţia II a tribunalului urmează să se judece mîine afacerea privitoare la Tescu, Lăzărescu şi Caras, implicaţi în falsurile de la comuna P.-Iloaiei.

❑ Tribunalul secţia II, în urma unei divergenţe, a desfiinţat astă-zi, într'un proces d'intre Faslich cu Peretz, jurămîntul more judaico şi a dispus ca jurămîntul să fie prestat în istanţă.

D. preşedinte Al. Gane, făcînd osebită socotinţă, a fost pentru menţinerea jurămîntului more judaico.

❑ **Suzanne Desprès** cu excelenta trupă de la teatrul parisian „L'oeuvre" joacă acum pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti. Sîmbătă seara a reprezentat acolo „Elektra" care a stărnit un entuziasm indescriptibil; aplausele şi ovaţiunile nu mai luau sfîrşit. La sfîrşitul reprezentaţiunei publicul i-a făcut o călduroasă manifestaţie.

La Iaşi celebra artistă va juca Joi 16 Aprilie „La Rafale" şi Vineri 17 Aprilie „Elektra" piesa în care dînsa atinge culmele artei dramatice.

Acei cari şi-au oprit bilete de intrare să se grăbiască să şi le scoată fiind foarte numeroase cereri.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 14 Aprilie.

Scrisoarea M S. Regelui

Bucureşti.—M. S. Regele a trimes următoarea scrisoare d-lui I. Brătianu preşedintele consiliului de miniştri:

Scumpul meu preşedinte al consiliului

Adînc mişcată este inima Mea faţă de marea manifestaţie, pe care întreaga ţară într'un singur grai, şi-a aratat dovada de iubire şi devotament, cu prilejul aniversărei a 70-a a naşterei mele.

Tot aşa de scumpe Imi sunt sincerile urări şi simpatia cu care cetăţenii Capitalei au întîmpinat pe scumpul Meu Oaspete şi rudă, A. S. I. Prinţul Moştenitor al Germaniei.

Lăudat fie numele Domnului, care Mi-a dăruit îndelungata domnie de 43 ani, hărăzîndu-Mi asemenea sentimente a scumpului Meu popor.

Telegramele şi urările ce Mi-au venit scrisorile adresate, din partea reprezentanţilor naţiunei, a înaltelor corpuri, clerului, justiţiei, armatei, universităţilor, cluburilor politice, corporaţiilor şi diferitelor societăţei de toate ramurile, sunt o nouă şi neîntrecută dovadă a dragostei ce Mi se păstrează.

Toate aceste mărturisiri de dragoste au un profund răsunet în sufletul Meu şi ele îmi sunt ca un isvor de puteri noui; Mă voiu sili a răsplăti aceste sentimente de iubire, prin muncă necurmată, închinată binelui obştesc.

Dorinţa Mea ar fi să mulţumesc fiecăruia. Aceasta fiind cu neputinţă, vă rog, scumpul meu preşedinte al consiliului de miniştri, de a fi interpretul Meu pe lîngă toţi cetăţenii ca şi pentru iubita Mea capitală, care au luat parte la serbarea zilei Mele de naştere, arătînd tuturora dragostea şi recunoştinţa ce le păstrez.

Primeşte, te rog, scumpul meu preşedinte al consiliului, încredinţarea stimei şi afecţiunei Mele."

CAROL.

Chestia mişcărei în armată

Bucureşti.—In unele cercuri politice se afirmă, că în afară de indispoziţia Suveranului, care a contribuit la întîrzierea publicărei mişcărei în armată, mai sunt şi oare cari observaţii care le-a făcut M. S. Regele cu privire la unele înaintări şi permutări.

Suveranul a făcut în primul rînd observaţia că pe tablou era pusă numai o singură avansare de general şi apoi că numele domnului general Averescu lipsea.

Secţia IV

Bucureşti.—Se afirmă că la secţia IV a a Curţei de Bucureşti vor fi numiţi domnii: Zambrescu, Alexiu, Tăsloanu, Clinceni şi doi avocaţi.

Explozie pe un submarin

Neapole.—O puternică explozie de benzină s'a produs azi la 6.30 după amiază pe bordul submarinului „Foca" pe cînd se proceda la încărcarea unei cantităţi de benzină. Până acum au fost 3 morţi şi mai mulţi grav răniţi, dintre echipagiu şi lucrători. Sunt temeri că vor fi şi alte victime. Spre a se evita ulterioare explozii sub merdibilul a fost scufundat în basin. Ducele de Oasta au vizitat pe răniţi.

Halul serviciului sanitar

Bucureşti.—Negligenţa de la direcţiunea generală a serviciului sanitar a ajuns la culme.

Nervosul dr. Sion a făcut asemenea manipulaţii cu fondurile serviciului, că din toate părţile ţărei sosesc zilnic plîngeri că personalul n'a fost plătit pe cîte trei sau patru luni.

Astă-zi s'a primit o nouă reclamaţie din jud. R.-Sărat.

Se crede că de astă dată i se va înfunda d-lui Sion.

O afacere senzaţională

Petersburg.— Se afirmă că generalul Gherasimov, şeful poliţiei din Petersburg va fi dat judecăţei pentru aceiaşi crimă, pentru care a fost judecat Lepukdiof.

Generalul va fi arestat.

Situaţia în Persia

Teherau.—Un cablogram german află că Şahul a încheiat pace cu oraşul Tacbris promiţînd constituţiune. Lungi conferinţe au loc actualmente la Bagisas. Şahul a primit pe miniştrii Angliei şi a Rusiei.

Forţele Ruseşti în drum spre Tacbris conţin 4 Batalioane, 4 escadroane, 12 tunuri.

Camera Ungară

Buda-Pesta.—Camera. Preşedintele consiliului d. Wekerle declară că cabinetul şi-a dat dimisia pentru că guvernul austriac a refuzat proectul băncilor în cartel şi pentru că între membrii guvernului austriac nu există un acord cu privire la procedarea interioară în chestia băncei.

Din cauza crizei, Camera şi-a amînat şedinţele.

In numele naţionalităţilor d. Mahaly romîn, a spus că regretă că guvernul care avea un caracter provizoriu nu şi-a îndeplinit misiunea de a introduce sufragiul universal.

Călătoria d-lui Fallieres

Vilefranche. — Preşedintele Fallières, însoţit de ducele Genua şi de principele Vasimoto a trecut azi dimineaţă în revistă vasele Italiene, Spaniole şi excadra franceză. Pe bordul vasului „Victorio Emanuele" ducele de Genua a oferit un prînz în onoarea d-lui Fällières. Toastînd ducele a mulţumit marinei franceze, pentru concursul dat cu ocaziunea dezastrelor din Sicilia. Preşedintele a răspuns că Franţa n'a făcut de cît să îndeplinească o datorie care incumbă tuturor naţiunilor.

*

Visa.—Regele Belgiei şi d. Fallières au schimbat vizite.

D. Fallières a adresat o telegramă Regelui Italiei, exprimîndu-i plăcerea ce a avut'o trecînd în revistă escadra italiană.

Guvernul vede în trimeterea escadrei în apele franceze o nouă dovadă de sentimentele de amiciţie pentru Franţa.

Situaţia în Constantinopol

Constantinopol.—ora 10 dim. Oraşul a reluat aspectul seu obişnuit. Magazinele sunt deschise; toate comunicaţiile locale sunt restabilite.

Pretutindeni se observă o mare mişcare. Străzile care dau la Port sunt înţesate de lume.

Un tren militar a sosit eri din Dedeacaci. Două soseşe azi.

N'au apărut de cît foarte puţine din ziarele turceşti.

*

Constantinopol — Un incendiu a izbucnit azi dimineaţă la cazarma „Taxim" care a rezistat alaltă-eri trupelor macedonene.

Mişcările trupelor în oraş şi împrejurimi continuă.

Apropierea de lagările şi posturile milităreşti în afară de Pera şi împrejurimele Ildizului, este strict interzisă.

Se afirmă de înaltul comandament că ocuparea Ildizului are de scop principal dominarea stabilimentelor militare ce se găsesc aci.

Tefic Paşa a părăsit eri Ildizul. Diferite ştiri spun că o mare parte din garnizoana din Ildiz Kiosk a fugit alaltăeri, fiind bănuită că a luat parte la ultimile evenimente.

*

Constantinopol.—Se fac numeroase arestări în toate clasele societăţei.

Adunarea naţională din San-Stefano a hotărît eri să transfere sediul ei la Stambul. Erau de faţă 160 deputaţi.

O proclamaţie a lui Sefket Paşa de eri, declară că a venit cu armata lui spre a paraliza lovitura dată contra constituţiei care este conformă cu legea Seriat. Proclamaţia expune operaţiile făcute până acum de armată şi adaugă: „actualminte toate cazarmele, şcoalele şi posturile militare din Stambul, Pera, Galata, Chichli, Nisantah şi Sentori sunt ocupate".

Ordinea a fost restabilită Toate măsurile de protecţie au fost luate.

Proclamaţia invită populaţia a'şi relua ocupaţiile, funcţionarii statului a'şi relua munca, căci altfel vor cădea în prescripţiile legei votate eri.

*

Constantinopol. — Azi s'au concediat mai multe sute de feciori, bucatari, grădinari şi păzitori ai Ildiz-Kioscului.

La Stambul se cumpără portretul principelui Raşad şi se cîntă cîntece de libertate. Poarta care era închisă de Simbătă e redeschisă astă-zi. Biurourile funcţionează.

*

Constantinopol.—Adunarea naţională a ţinut o şedinţă secretă. Se afirmă că adunarea a discutat comunicatul marelui vizir declarînd că întreg cabinetul şi-a dat demisia. Adunarea ar fi fost de părere ca guvernul să rămînă încă în funcţiune. Adunarea a mai hotărît ca să păstreze cît-va timp caracterul de adunare naţională.

Contrar svonurilor răspîndise, sultanul n'a părăsit Ildiz-kioscul. Aceasta e cert dovedit. Se afirmă că în şedinţa secretă de eri, adunarea naţională a fost încunoştiinţată că Sultanul a exprimat printr'un aghiotant satisfacţia sa lui Mahmud Sefchet.

Constantinopol.—Tinerii turci continuă cu execuţiile celor vinovaţi. Eri dimineaţă ei au împuşcat 100 de persoane; astăzi au fost arestate 150.

*

Constantinopol.—Toate gărzile de la Ildiz Kiosk au fost complect dezarmate.

Sultanul se află singur în Palat.

Se caută acum a se stabili dacă el e vinovat sau nu de evenimentele din ultimele zile.

După toate probabilităţile Sultanul va fi închis în palatul de marmoră.

*

Constantinopol.-Svonurile despre supunerea Sultanului persistă.

Astă-zi la ora 1 la arsenalul artileriei a început prepararea tunurilor.

Peste o oră, zice o telegramă, populaţia va fi vestită, prin 101 salve de tunuri, despre întronarea noului sultan.

Circulă zvonul că Abdul Hamid a fost exilat în Asia-Mică.

Imparatul Germaniei la Viena

Viena.—Invitat fiind de Imparatul Frantz Iosef Germaniei, la întoarcerea sa din Corfu, va sosi la Viena pentru cîte-va zile, pe la mijlocul lunei Mai.

Principele moştenitor al Germaniei a luat masa astă sară la Archiducele Francisc Ferdinand.

Recunoaşterea Bulgariei

Sofia.—Reprezentantul austro-ungar la Sofia a primit azi instrucţiuni cu privire la recunoaşterea indepedenţei Bulgariei.

Alegeri

Sofia.—Cu ocazia alegerilor legislative suplimentare de eri, guvernul a cîştigat 28 scaune din 31.

Institutorii ploeşteni la Plevna

Sofia.—Institutorii din Ploeşti au vizitat azi dimineaţă monumentul şi curiozităţile din Plevna.

Au luat prînzul la şcoala de agricultură. După amiază au vizitat Griviţa şi Poradim, de unde vor sosi la ora 10 la Sofia.

Se face pretutindeni institutorilor romîni o primire entuziastă.

Tînăr funcţionar caut cameră mobilată, eventual cu pensiune, într'o bună familie. Oferte la ziar R. G.

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

CABINETDE CHIRURGIE
şi
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUŞNEANU 23 —
Extracţiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De arendat Moşia Buhăeşti-de-Mijloc, judeţul Vaslui, gara Buhăeşti.

A se adresa la Proprietară: D-na Maria August Reschkano, 51 strada Păcurari, Iaşi.

CABINETUL DENTISTIC
—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —
D-rii med. H. şi M. Pekelman
(2 săli de operaţie)
— Strada Alexandri No. 3 —

Se efectuează *ori ce operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor*: Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.

Precum şi *cele mai moderne lucrări de proteză dentară*: coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, cu şurubi; etc

Biuroul „AURORA"
IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi băneşti pe ipoteci şi garanţiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui Aurelian G. Nicolau Iaşi—str. Bărboi 19.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APEBITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:
cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscrierile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Duminecă la 3 ore ziua

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.
Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa
Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştîncios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 703 —Joi 16 Aprilie 1909

Din vălurile regimului

Regimul liberal e putred. Putrezeciunea sa o dovedește halul de anarhie, care stăpînește toate cercurile, de la cele mai de sus și conducătore pînă la cele mai de jos.

Politicianismul cel mai hidos a cuprins duhul guvernanților de azi, unde nu vedem nici o orientare, nici o călăuză, dovadă vie că și partidul e fără cap și guvernul fără direcțiune. Merg lucrurile așa prin sine, dar fără a se opri la călcările de la om la om, de la lege la lege.

Nota anarhiei însă ne-o dă direcțiunea serviciului sanitar, și felul cum a înțăles și d. Ionel Brătianu și d. dr. I. Cantacuzino să diriguiască departamentul internelor cu serviciile anexate.

Contra acestui duh al anarhiei s'a războit Senatul și pilda destrăbălării ne-a dat'o atitudinea energică a vicepreședintelui Senatului, dr. Rîmniceanu, care, în plin parlament, și în aplausele Senatorilor a înfierat anarhia de la direcția Serviciului Sanitar.

Ionel Brătianu a voit și voește ca din administratori de plasă și din medicii țării să facă o falangă liberală *curat roșie*, pentru ori-ce întîmplare. La departamentul său în special a dat vînt băeților să prindă tot, să *roșască* tot, să tulbure tot: Politicianismul exagerat ce a stăpînit pe legiuitor la organizarea a două servicii publice din cele mai însemnate a produs zizanie chiar în sinul partidului liberal și de fapt din spiritul în care s'a făurit organizarea serviciilor atărnătoare de interne au eșit și iese frămîntările politice din lăuntrul partidului liberal.

Generoșii au pus stăpînire pe ministerul de interne, și acest duh *generos* îl împrăștie pînă în cele mai îndepărtate unghere ale țării.

Județe tipice în aceasta am avut și avem: Iașii, Fălciul, Vasluiul, Tutova, Covurlui, Prahova, Tulcea, etc.; deci o împănare generoasă în regulă. Dar cel mai tipic în felul său ne place a pune Fălciul.

Aproape 2 ani încheiați a fost prefect aci dr. N. Lupu, cel mai clasic reprezentant al regimului *roș* liberal. In acești 2 ani s'au sporit elementele generoase din județ cu 10 administratori de plasă în loc de 3; cu 5 medici, cu cîți-va profesori reclamagii și cu o poliție unică în felul ei.

Toți acești slujbași ai statului fac întîiu politică și apoi administrație. Interesele cetățenilor sunt cîntărite nu după cerințile echității și ale legii ci după cel al rasei și partidului.

In acest cadru se explică toată vînzoleala politică a subalternilor generosului prefect. Ori-ce slujbaș nou era cernut din punct de vedere generos, și în deosebi serviciile atîrnătoare de interne erau trecute prin aceste furci caudine politice. N'a fost județ în țară unde slujbașul public al statului să facă pe față politică, în club, în cafenele, la tribună, în presă chiar, călcînd cea întîiu cerință a legii de organizare: slujbașul e creat *prin partid* pentru nevoile țării, iar nu *prin țară* pentru cerințele de partid.

Iată că în urma unui concurs vine medic de oraș la Huși tînărul dr. Adrian Romanescu, scoțînd din cașcavalul suplinirei pe dr. Ioan Hobincu, mîna dreaptă a d-lui dr. prefect. Venirea unui medic nou la Huși fără avizul prealabil al prefectului doctor era deja o încălcare de atribuții.

Imediat s'a pus să-i cerceteze credințele politice și de și liberal în convingeri, din prietenii d-lui Ioan Pilat din Dorohoi, nu era trecut în catastivul roșilor generoși; *inde irae*!

Tot aparatul administrativ a fost pus în mișcare să facă zilele amare acestui doctor negeneros. Tot ce se poate inventa ca șicane; tot ce se poate unelti ca diatribe a fost pus în joc. Birjari, jîdovi hrăpareți, femei pierdute, chelneri. servitori, mahalagii, băiași chiar, iar mai presus de toate poliția cu sub-comisarii, epistații săi a urzit complotul, a împănat direcția generală cu anonime, a înaintat fapte, cari au adus în 8 luni 3 anchete, au provocat 2 procese, au zăpăcit lumea.

Și pentru ce toate acestea? Pentru că doctorul comunal, un medic tînăr, cu concurs, dornic de cariera lui, nu s'a lăsat să fie tîrît în politicianismul generos al prefectului, ci și-a făcut datoria.

Primăria e foarte mulțumită de serviciul doctorului, îi dă chiar certificat la nevoe; cetățenii de toate culturile dau năvală la cunoștințele doctorului, și atunci cei jigniți în clientela lor, se pun în slujba politicianilor și provoacă scandalul.

Și aici începe jocul politic. Ura politică a generoșilor de la serviciul sanitar se izbește de declarația primarului, de avizul consiliului sanitar superior.

Doctorul Romanescu e achitat în unanimitate de consiliul sanitar superior, iar în avizul dat consiliul sanitar cere pedepsirea calomniatorilor, în cazul de față fiind *polițaiul și prefectul*.

Iar primarul de Huși afirmă prin raportul No. 7501 din 31 Oct. 1908, că *poliția de Huși nu execută ordonanțele date de noi în interesul salubrității publice*".

Primar la Huși e d. Dobrea Dobreanul, ales contra voinței prefectului.

In asemenea atmosferă păcătoasă a fost adus de soartă, să trăiască tînărul medic A. Romanescu; și nu putem de cît să ne îndignăm și noi că tocmai la Huși s'a oploșit cel mai anarhic duh de administrație, grație edecurilor adunate de dr. N. Lupu pentru a'și înjgheba un partid personal, în apele generoase, și a da țării cel mai clasic exemplu al unui hal de administrație anarhică

In o broșură de 55 pagini, supt titlul: „*o pagină din viața unui medic comunal*" de dr. A. Romanescu, noi cetim toate peripețiile a 10 luni de guvernare anarhică a d-lui Ionel Brăteanu prin acoliții săi în cel mai prizărit județ din țară, județul Fălciu.

Anarhia de stil și ordine ce stăpînește broșura din cap în cap încă este dovada adîncilor tulburări sufletești pricinuite de anarhia administrației de Fălciu.

Gh. Ghibănescu

„Salvarea" PARTIDULUI

— *Dacă d. Gane dă garanție pentru d. Eraclide, consimt ca el să fie ales primajutor de primar, în locul d-lui Fîntînariu.*

La una din ultimile intruniri ale fruntașilor liberali din Iași—astfel grăise d. Stere.

Se convenise, în principiu, la desemnarea d-lui Fîntînarea ca prefect de poliție și vorba veni asupra succesorului primului ajutor de primar.

Deputatul Ath. Gheorghiu zise atunci:

— *Succesorul nu-i greu de găsit: ie d. Eraclide, ajutor de primar.*

La propunere ripostă d. Stere precum arătam mai sus, iar primarul, chemat să dee gir pentru d. Eraclide, răspunse prin tăcere.

Acest motiv și o vie explicație ce urmase a doua zi între d. Eraclide și d. Fîntînariu, avu de efect demisia celui întîiu.

Astăzi d. Eraclide a fost rugat să-și reiee locul. D. Eraclide nu putea fi prim ajutor de primar, pentru care post se reclamă studii speciale, dar poate fi ajutor de primar.

S'o spunem repede: persoana d-lui Eraclide ne este perfect egală. El ori un altul—indiferent.

Din chestia aceasta avem să tragem însă concluzii morale. Este indubitabil că așa cum a vorbit d. Stere și cum a tăcut primarul, despre un om cu care lucrează de aproape doi ani—este indubitabil că fumul a ieșit și prin urmare....

Partidul liberal de la Iași este, însă, un partid de sfinți. D. Stere, pînă mai alaltăieri, punea mîna 'n foc pentru toți acei cari gospodăresc orașul.

Evidența a stabilit contrariul. D. Stere știe astă-zi că acei cari s'arătau mai aprinși pentru prestigiul moral al partidului, erau acei cari, după sistemul vechiu, fugeau înainte strigînd „tălharii".

De ce d. Stere, care ar fi avut tot interesul să taie în carne vie, ca să arate că, sub a sa conducere, partidul trebue să meargă spre ideal, de ce d. Stere a pus sabia în teacă?

A „salvat" partidul. S'a temut că spărtura va fi prea mare, că dacă vor ieși toți acei cu musca pe căciulă, nu mulți vor rămînea înăuntrul partidului.

Ce-a făcut îl privește. Dar un lucru știe astă-zi d. Stere: că nu mai poate vorbi cu lacrimi de bucurie 'n ochi, despre profunda moralitate în partidul său.

Nu.

Chestii actuale

Anarhia bombagiilor

Lupul a plecat de la prefectura de Fălciu, dar i-a rămas ceata. Și-a schimbat Lupul părul, dar ai lui năravul ba. Poliția de Huși, administratorii de plasă, medicii de județ și de plasă au rămas cu năravurile Lupului.

Că la poliție se bat slujbașii între ei, este una. Directorul poliției V. Bedreag, licențiat în drept și fiu de răzeș s'a tărnuit cu polițaiul, licențiat în drept, dar bulgar.

Că medicul primar de județ, nu 'și cată de slujbă ci de gazetă și transformă pe medicii de plasă în scriitori de ocazie și încasatori ai banilor pentru gazeta locală este iarăși știut.

Că directorul prefecturei, giamgiul I. Dinescu, își permite a trata pe țăran că e vestita fiară selbatecă de huiduit și de hărețit de ori și cine și mai ales de administratori ca d-sa este iarăși știut, cum este știut că tot d-sa a transformat pe notari, pe secretari comunali, pe administratorii de plasă în încasatori pentru ziarul lor de ocară-reclamă.

Dar un nou văl se ia de pre halul administrației d-rului Lupul. A apărut de curînd o broșură în care medicul comunal dr. Romanescu din Huși dă publicității toate șicanele ce a avut să îndure de pe urma agenților inferiori ai d rului Lupu.

Dr. Romanescu profesează medicina de 8 luni în Huși ca medic comunal, cu concurs. In acest scurt timp a suferit 3 anchete din partea *bombagiilor* d-rului Lupul, căci poliția de Huși dornică de a păzi sănătatea masculină a orașului prin inspecțiile subfustanee medicale, și a găsit cliente de rădicat contra d-rului exigent în salubritatea publică, cum și toți deliquenții cu băuturi falșificate și locuințe insalubre s'au pus în slujba poliției pentru a face anonime și a mătura pe doctor.

Broșura d-rului Romanescu aruncă o lumină vie asupra duhului de anarhie ce bombagii d-rului Lupu au întrodus la Huși, și sărmanul tînăr doctor un partizan în idei politice a d-lui I. Pilat de la Dorohoi, a fost cel întâiu osîndit să fie sfășiat de ceata Lupului.

Ancheta a condus'o Lupul în persoană, întimidînd marturii, iar *Cazacul* dr. inspector sanitar a fost un adevărat bombagiu făcînd anchete căzăcești.

Urmarea;

Consiliul sanitar superior a achitat în *unanimitate* pe doctorul dat judecății, și a cerut motivat ca instigatorii și calomniatorii să fie dați în judecată și pedepsiți.

Este dar un act oficios de dare în judecată a administrației dr. N. Lupu și poliția de Huși s'a arătat nedemnă de situația sa, căci e înferată și de primarele Dobreanu prin raportul oficial înaintat Direcțiunei generale sanitare și prin avizul consiliului sanitar superior din București, că departe de a fi un organ de executat legile, este un cuib de șicanat oamenii pe sfînta dreptate.

Rînd pe rînd abusurile administrative ale dr. Lupu, iese la iveală. Vor eși tot așa la iveală și celelalte acte de anarhie, ale acestui ilustru doctor, oglindă vie a regimului care l'a inventat și cocoțat.

***

CATE-VA NOTE

Un ziar carpist scrie despre Kronprinzul: „foarte afabil, foarte maleabil, moștenitorul s'a aratat și foarte intim cu unii: spre pildă a făcut o preumblare calare pe un cal al d-lui Marghiloman.

Intimitățile în materie de călărie diferă. Dar și aceasta ie o intimitate: cînd călărești calul cui-va, te poți și tutui cu el.

*

Un biet sorțar se căznea ieri să scape de armată. Pretextase, spre acest sfîrșit diverse boli, cari toate fură găsite inventate.

— Alt motiv mai ai? îl întreabă presidentul.

— Is unul la nevastă, domnule președinte, răspunse sorțarul și mi-e teamă că, incazarmat, vom fi mai mulți.

*

Un confrate povestește următoriul caz delicios: comandantul gardiștilor din București s'a făcut colector de bilete de loterie, silind pe gardiști să-și încerce norocul la colectura sa.

La București bilete de loterie—la Iași bilete de teatru: Fortuna și Melpomena pe capul bieților gardiști!

*

Epoca nu se ocupă de cît de chestia chiriilor după atîtea ani de opoziție îngrijorarea pare mai mult de cît legitimă!

*

Conservatorul prezice o conflagrațiune europeană și apoi se întreabă tot el: ce va fi în cazul unui războiu? Ce să fie A. S. I. Griguță, va fi furnizoarea finului și atîta tot...

*

Ca dentiștii cei proști, ca moașele cu experiență economicoasă, Nababul se prăpădește după acte de mulțumiri.

După ce a obținut act de mulțumire umoristic de la ministrul finanțelor și act de mulțumire pentru două fălci de pămînt, Nababul publică acum, în ziarele pe cari le subvenționează, un act de mulțumire pentru că a dat islaz cu parale.

Preotul, care 'i mulțumește pentru această „lăudabilă mărinimie" — 'i zice „Excelență"—ceea ce dovedește destul, că Nababul și-a scris singur mulțămirea.

Dacă, fereasca D-zeu, Nababul ar fi dat pămînt pe gratis—am fi înțeles, sau, mai bine, n'am fi înțeles lăudabila sa mărinimie.

Dar să vinzi pămînt pe parale și să primești mulțumiri, asta dovedește că ele sunt auto-mulțumiri.

OAMENI ȘI LUCRURI

UNDE-VA INTR'UN COLȚ...

... Mijlocul nopții; tăcerea e nu numai deplină, dar simțită, tangibilă par'că, materializată prin dispariția ori cării mișcări împrejur. Afară, în grădiniță, firele proaspete de iarbă par mult mai răsărite de cum sunt, iar liliecii de abia înmuguriți, îmi parcă au dat flori... întunericul nopții suggerează imagini de lucruri ce nu există, închipuește și întrupează forme noui, mărește sensațiile, dar mai cu seamă dă gîndului porniri și înaripări cu totul necunoscute în timpul zilei, avînturi puternice și un neastîmpăr neobișnuit.

Ast-feliu și acum—aud chemări discrete, îndemnuri ascunse. Mica grădiniță cu straturile ei proaspete, umezite de rouă, strîmtată însă prin apropierea străzii—deschide de odată minții orizonturi largi, cîmpuri vaste, ademeniri irezistibile spre liniște; le arată în mod vag, nelămurit, dar cu claritatea și cu intensitatea unei dorinți neînfrînte; mica grădiniță se desface și se întinde luînd proporțiile unui paradis infinit de verdeață și de straturi înflorite, plin de parfumuri îmbătătoare; se deschide tot mai mult, tot mai departe, acum ocupă întinderea toată a pămîntului, căci ori încotro mă întorc cu mintea descopăr un colț de lume bun pentru un adăpost, pentru liniște, pentru mulțumire.

Unde e,—unde e oare colțul acesta și cine l'ar descoperi ca să-l arăte și să-l ofere călătorului trudit, naufragiat în mijlocul luptelor, al neajunsurilor și al neplăcerilor?

Unde se află colțul de Eden uitat pe pămînt spre a mîngăia, spre a calmà, spre a tămădui simțirea, spre a readuce pacea dorită sufletelor obosite?

N'ar trebui să fie acolo, nici lipsă, nici frămîntări, nici ambițiuni, nici patemi; n'ar trebui să fie oameni cu care—fără de voie—să te măsori și să te încaieri; n'ar trebui să afli despre nimic din cîte se întîmplă în lume, căci tot ce afli îți vorbește despre răutatea oamenilor, despre uri și despre deșertăciuni.

Ci ar trebui numai să fie alături și să te păzească luminoasa veghe a doi ochi blînzi și buni, făcîndu-te să nu-ți aduci aminte nici odată și sub nici un chip suferințele și dezamăgirile prin cîte ai trecut.

Unde-va într'un colț de lume,—care însă nu se găsește nicăiri...

Rodion

Moartea unui poet englez

Moartea lui Swinburne.—Un novator.—Humaniștii și literatura păgînă.—Shelley și Swinburne.—Mișcarea naturalistă din secolul al 16-lea și influența lui Swinburne.—Poeme și Balade.—Școala lui Swinburne.

Anglia a pierdut mai zilele trecute pe unul din cei mai iluștri ai ei poeți contimporani, Algernon-Charles Swinburne, vechiu revoluționar al literelor, care a luptat multă vreme, pănă în fine a triumfat, îmbătrînind într'o atmosferă de glorie necontestată.

Nu e de mirare că Swinburne nu e tocmai cunoscut la noi, de oare ce foarte puțină lume urmărește azi la noi mișcarea literară a Angliei, dar pentru acei cari l'au cunoscut, moartea lui Swinburne, e considerată ca un eveniment deprimant de oarece el începuse a face parte din pleiada de supra-oameni, cari fac a nu fi meniți să împărtășească soarta massei.

Swinburne a studiat la Oxford și acolo a căpătat el, în celebra și savanta universitate, acea remarcabilă cultură clasică care a făcut epocă.

La început el fu crezut humanist, dar aventurile sale literare, par a avea oarecare analogie cu acele ale humaniștilor francezi ai Renașterii, care încîntați de literatura păgînă, terminară cu un fel de panteism acut.

Aceasta se întîlnește mai rar la Englezi, dar foarte des la francezi. Cu toate aceste cazul lui Swinburne nu e insolat un Shelley d. ex. a trecut prin aceleași peripeții spirituale.

Intocmai ca Latinii și Grecii cari au suscitat mișcarea naturalistă în Franța, atunci cînd au fost „inventați" în secolul al 16-lea, Shelley și Swinburne au apărut în timpurile moderne în Anglia, ce două inteligențe, în care lucra simburele gîndirei antice.

„Poemele și Baladele" lui Swinburne, provocase o vie mișcare literară, devenind „clasice, după înțelesul francez al cuvîntului.

*

Poemele și Baladele, care apărură în 1886, readuseră în toată libertatea fabulei literaturii antice.

Ele le interpretară ca pe niște prodigioase simbole ale naturii, ale sensualității primordiale și durabile.

Ele comentau cu o superbă abondență invocația la Venus, care e în poema lui Lucrețiu un fel de alegorie primordială a lumei.

Ele conduceau în fine la un pesimism liric, în care toate forțele vieței se deslănțuiau cu entusiasm.

Publicarea „Poemelor" fu un scandal, la care coboară toată critica engleză, care acuza pe Swinburne, de a fi fondatorul „școalei de carne".

Dar nu e mai puțin adevărat că „Poemele și Baladele", fondară reputația lui Swinburne.

In 1870, el publică o „Odă asupra proclamării Republicii Francezе".

Ca și Schelley, Swinburne se arată republican infocat.

In 1866 apare „Viața lui Victor Hugo" Swinburne, era un mare admirator al poetului „satirei", fără a avea totuși unele reserve.

Natural era, ca un romantic de talia lui Hugo, să găsească oare-care răsunet în sufletul acestui descendent și continuator al lui Shakespeare și Shelley.

Dar întocmai cum puse în admirație lumea întreagă prin ideile sale, tot astfel provocă mirarea lumei engleze mai ales, prin forma versurilor sale.

Cu toate aceste, Swinbourne moare la vrîsta de 72 de ani, în mijlocul unei atmosfere de superioritate și de glorie, pe care a cîștigat'o—se-i drept—cu multă muncă și după lupte îndelungate.

*

Ca parte biografică, se mai poate adăoga, că prezenta curiozitatea unui caracter mixt, adică foarte blînd și foarte violent în acelaș timp.

In preumblările sale zilnice prin parcul Winbleborn, el oprea copii și le umplea buzunările de bomboane, dar dacă din întîmplare, vre-un birjar se arăta nepoliticos, își găsea beleaua cu el. „Iți arăt eu cum știe să înjure un poet", sunt vorbele în destul de cunoscute publicului londonez.

In momentele-i de mînie era teribil. Intr'o zi, călcă în picioare toate pălăriile din vestiarul clubului seu.

In tinerețea sa, Swinbourne avea fizicul foarte impresionant. Maupasant, care i-a făcut cunoștința la Etretat în 1868, a

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor DIMEIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

scris în „Semaine Française" din Decembrie 1882 următoarele: „Are corpul unui copil, fără umeri și fără piept, purtînd un cap enorm. O frunte imensă, care pare a fi înghițit tot restul corpului, se înalță ca un dom deasupra obrazului, care se termină prin un nas și o bărbie ascuțite. Ochii și gura, aveau ceva care reamintea pe șarpe, în timp ce craniul seu, dădea impresia sigură a geniului".

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a ,l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Litere-Științe-Arte

Ultime suveniri asupra lui Swinbourne. Pentru a ne face o idee despre indignarea ce a provocat în populația engleză. „Poemele și Baladele lui Swinbourne se citează următoarea întîmplare." Legros, expusese la Londra un tablou reprezentînd călugării în refectoire. Intr'un unghiu al tabloului artistul pictase o pisică,—Swinbourne, care făcea critica tabloului, și iubea foarte mult pisicele scrise două rînduri făcînd elogii portretului pentru acea pisică.

Un amator cumpara tabloul dar puse să se șteargă pisica numai fiind-că Swinbourne o lăudase în critica sa.

*

Swinbourne mai era cît pe ce să provoace un incident diplomatic în 1890. In luna August a acestui an el publică în „Fortwighty Review" un poem de o violență extremă contra țarului, indicînd bombele și asasinatul contra tiranului. Acest poem scris de primul poet al Angliei, provoacă o interpelare în Camera Comunelor.

Membrii guvernămîntului fură nevoiți să mărturisească spre rușinea lor că nici unul nu găsise timp pentru a ceti poemul lui Swinbourne.

*

Duma a refusat să voteze o legislațiune protejînd drepturile autorilor străini, dînd prin aceasta o curioasă dovadă de... liberalism și independență.

Este desigur foarte regretabil că marii librari ai Rusiei au avut atîta influență asupra acestor deputați încît să le tolereze a profita gras de pe urma unui furt manifest.

Dar în schimb „Societatea autorilor dramatici" care percepe taxele cuvenite autorilor ruși pentru piesele lor representate la Paris, n'ar putea să reînoiască experiența lui Boris Godounov și să refuze pur și simplu achitarea taxelor percepute pentru autorii ruși?

*

Există încă astăzi o contemporană a lui Cromwel anume: o mare broască țestoasă în vîrstă de 250 ani. Ea se numește Mathusalem și era cît pe ce să fie îngropată de vie zilele trecute. Ziarele engleze anunțase chiar moartea ei și-i publicau biografia. Dar degeaba se grăbise ziarele, broasca seculară are să mai fie încă mult timp obiectul de atracție al grădinei zoologice londoneze.

*

Expoziționea artistică internațională din Veneția a fost deschisă cu o mare solemnitate în fața prințului de Udine—representant al regelui și al ministrului de instrucțiune publică Rava. Artiștii münchenezi formează un grup compact la această expoziațiune, în special sînt bine representați artiștii diriguitori ai secesionului. Anume: Diez, Haberman, Kelber, Samberger, Schramm-Zittan etc. etc.

*

In teatrul din München s'a representat eri pentru prima oară noua lucrare a lui Ottor Ernst „Tartüff patriotul". Piesa se ridică în contra falșilor patrioți și satirisează cu severitate diferite tipuri ale societății.

Convenția cu Austro-Ungaria

După 3 ani de negocieri, convenția comercială cu Austro-Ungaria s'a încheiat alaltăeri.

Prin noul tratat de comerț, valabil pînă în seara de 31 Decembrie 1917, Austro-Ungaria a acordat României următoarele avantagii:

România nu va putea importa în Austria vite vii, ci numai carne. In scopul acesta se vor înființa, la graniță, abatorii. Carnea destinată importului în Monarhia vecină va fi examinată de veterinari austriaci și exportul se va face cu supravegherea polițienească austriacă.

Cantitatea de carne de vite permisă a se introduce în Austria, e supusă unei progresiuni. In primul an al convenției nu va putea intra în Austria de cît un număr mic de vite, vre o 10,000 la număr. Numărul vitelor crește apoi în chip progresiv pînă cînd atinge cantitatea permisă importațiunei sîrbești, adică 35 mii vite tăiate.

Importul porcilor începe cu vre-o 30.000 și isprăvește cu o țifră ceva mai mare de cît contigentul sîrbesc, care e de 70.000

In mijlociu, importul în Austria pe timpul de 9 ani, cît va dura convenția, este cu ceva mai mic de cît cantitatea acordată Serbiei.

Cantitatea de import a cărnei de oaie nu e în schimb supusă nici unei progresiuni.

In ce privește schimbul de producte brute de animale, Austria își rezervă o înțelegere posterioară cu Romînia.

Neapărat, pe lîngă aceste avantagii Austro-Ungaria ne-a mai acordat avantagii pentru exportul lemnelor, a petrolului și a cerealelor.

Cum însă pentru aceste articole piața austro ungară nu prea are însemnătate și cum noi avem drumul Mărei Negre, lucrul nu are multă importanță.

Insemnătatea cea mare o aveau vitele.

De la 1882, de la închiderea fruntariilor austriace pentru vitele noastre, creșterea vitelor a decăzut la noi în chip fulgerător. In vremea aceasta întinderile supuse plugului, au sporit fără încetare, iar pămîntul supus agriculturei s'a scumpit în așa grad că azi se va putea cu greu decide cine-va să-și destine pămînturile pășunelor.

Mai cu seamă că Austria și-a rezervat dreptul de poliție sanitară asupra cărnei de provinienței romînă, așa că cel puțin în primii ani de aplicare a convenției, Romînia se va putea folosi într'o măsură foarte restrînsă de drepturile acordate nouă prin noul tratat de comerț.

Pe lîngă aceasta se mai adaugă și altă împrejurare prin votarea de către liberali a legei pentru monopolul vînzării băuturilor spirtoase, consumul alcoolului a scăzut în chip considerabil. In anul 1908—1909, după punerea în lucrare a legei cîrciumilor, consumul alcoolului a căzut la jumătate, și în aceiași măsură va scădea și prodesul de bozhot, deci și putința de a îngrășa vite.

Astfel că din acest punct de vedere, ne vom putea folosi iarăși foarte puțin de avantagiile acordate nouă prin convenț une.

Dar greșala cea mai fundamentală, comisă de guvern, e fără îndoială aceea de a nu fi cerut și de a nu fi obținut exportul vitelor vii.

Serbia a făcut cu Austria o experiență rea. Șicanele poliției veterinare austriace a adus mari pagube crescătorilor sîrbi și de aceia credem că cu greu se vor găsi la noi proprietari cari să se decidă a se dedica creșterei vitelor pentru export.

*

Dar mai e ceva Guvernanții noștri și în special d. Ion I. Brătianu, cînd nu era încă ministru-prașediate, presa asupra d-lui Dimitrie Sturdza să nu cedeze pînă ce nu va obține de la Austro-Ungaria pentru noi un contigent de vite mai mare de cît cel acordat Serbiei.

Azi d. Ion Brătianu e șeful guvernului ba încă d-sa deține și interimatul externelor, deci avea în mîna d-sale toată puterea și întreaga direcțiune a desbaterilor obținut-a d-sa ceeace impunea d-lui D. Sturdza să ceară?

Adevărul e că Serbia a obținut un contigent mult mai mare de cît cel acordat Romîniei.

In adevăr, regatul sîrbesc va avea dreptul să exporteze în monarchia vecină carne de la 35.000 vite cornute și de la 60.000 porci.

Noi în urma acordării unor mari avantagii industriei textile austriace, ar fi trebuit să cerem un contingent mult mai mare de cît cel acordat Serbiei.

Neapărat, chiar dacă am fi căpătat avantagii cît de mari, nu ne-am fi putut folosi de ele în primii ani, din cauza unei totale lipse de vite la noi.

In orice caz însă, dacă Austria ne acordă un contigent mai mare, și dacă experiența primilor ani ne-ar fi arătat că vecinii noștri înțeleg să aplice cu sinceritate și cu bună credință, clauzele convențiunei, numărul mare de vite pe care i-am fi putut exporta ar fi putut îndemna pe mulți proprietari să înceapă creșcătoria, ceeace, fără îndoială, ar fi fost cu cîștig mare pentru economia noastră naț onală.

Numărul restrîns de vite cari se vor putea însă exporta, nu va atrage pe mulți, așa că nici mai tîrziu această convențiune nu ne va putea folosi la mult, iar avantagiile acordate nouă de către Austria nu reprezintă un echivalent întreg al folososelor ce am acordat noi Austriei, prin noul tratat de comerț.

Informații

❑ Consiliul de disciplină al baroului avocaților din Piatra-Neamț suspendase dreptul de a exercita profesiunea, d-lui avocat Vasile Al. Krupenski, pe motiv că își are biroul instalat într'un local necuviincios. Această decizie a fost dată pe baza articolului 29 din legea avocaților.

D. Krupenski făcu apel la Curtea din Iași, susținînd că este victima persecuțiunei din partea consiliului de disciplină, fiindcă refuzase să partisipe la sindicatul format de avocații pietreni pentru exploatarea mai ales a țăranilor și pentru că nu aderase la greva organizată de ei contra legei judecătoriilor de ocoale, cînd cu cunoscuta grevă generală a avocaților. D. Krupenski mai arată că se califică de local necuviincios locuința unui croitor stimat, din fața palatului justiției unde de altfel ține cu chirie odaia în care își are biroul de aproape 5 ani.

Curtea de apel respinse apelul.

Recursul făcut de d. Krupenăki, s'a înfățișat eri înaintea Curței de casație secția 1-a, însă fiind-că d-sa a mai depus încă un motiv de recurs afacerea s'a amînat pentru ziua de 19 a. c.

❑ In urma întrebărei făcută de ministerul instrucțiunei publice, revizoratul școlar a răspuns că în județul nostru sunt 12 institutori și învățitori, care au urmat cursuri speciale de lucru manual.

❑ In urma modificărilor introduse în regulamentul școalelor normale de învățători și învățătoare, ministerul instrucțiunei publice a trimes o circulară direcțiunilor acestor școli asupra modului cum trebue să se ție examenele de capacitate la aceste școli.

Aceste examene vor consta din două probe, una orală și alta scrisă.

La proba orală, pe lîngă dizertațiunea se va ține fie care elev, va mai trece și o a doua probă orală consistînd dintr'o convorbire asupra unui autor clasic, de pedagogie, istorie sau literatură, subiect care se va fixa de ministerul instrucțiunei în cursul lunei Aprilie.

Convorbirea va dura 20 de minunte pentru fiecare candidat. Nota pentru această probă va fi media notelor date de fie care membru din comisiune, afară de maestrul de desemn.

In ce privește proba scrisă, de limba romînă, ia va consta dintr'o compunere liberă asupra unei chestiuni aleasă de candidat din cele 5 subiecte fixate de minister și care vor putea fi luate din pedagogie, istorie sau literatură.

Deosebirea pintre această nouă dispoziațiune și cea din trecut, este că de acum inainte candidații la examenul de capacitate vor trebui să se pregătească din cîte și trele materiile de învățămînt, căci nu vor ști din care anume obiecte li se va da compunerea pe viitor.

❑ Pentru astă-zi seara este convocat Senatul universitar din București pentru a recomanda un titular la catedra de igienă de la Iași. Ni se afirmă cu preciziune că candidatul recomandat, cu mari elogii, de către majoritatea comisiunei, însărcinată cu cercetarea lucrărilor, s'a servit în memoriul său de lucrări fictive, că lucrările citate în memoriul seu la pagina 8, 9 și 10, nu există. Candidatul în chestiune spune în memoriu supliment că aceste lucrări sunt publicate în C. R. Soc. Biologie din 1908, căutîndu-se la locul indicat aceste lucrări, se constată că ele nu există și că totul e o încercare d'a induce senatul Universitar în eroare, în detrimentul celorlalți candidați. Majoritatea comisiunei, între motivele susținătoare ale raportului seu, se servește de aceste lucrări închipuite. Dacă faptul este adevărat, atunci el este extrem de grav. In tot cazul credem că senatul universitar, înainte d'a se pronunța, e bine să confrunteze memoriul supliment pag. 8, 9 și 10, cu revista C. R. al soc. de Biologie și să se convingă d'adevăr.

In caz de nedreptate, vom reveni cu detalii scrie Acțiunea.

❑ D. M. Dragoș, mare proprietar și agricultor, s'a înscris în partidul conservator-democrat din Iași.

Suzanne Desprès în teribilul rol din „Elektra"

„Elekira"—puternica dramă a lui Hofmannsthal—se va reprezenta la Teatrul Național din Iași Vineri 17 Aprilie cu marea artistă Suzanne Desprès în rolul principal, iar celelalte roluri vor fi jucate chiar de artiștii eminenți care au creat rolurile la Paris. **„Elektra"** are 2 acte; rolul Suzannei Despès în această piesă e teribil și doborîtor; e tot timpul în scenă în prada simțirilor celor mai dramatice și mai înduioșetoare. După admirabila, extraordinara scenă cînd Elektra dansează și cîntă de bucuria morței Clytemnestrei și cade moartă și ea în delirul seu nebunesc, nu mai poți scoate o vorbă de la Suzanne Desprès o zi întreagă; ie zdrobită. Aceasta explică pentru ce cu **Elektra** cea grozavă nu s'a putut da de cît piese în care ea nu joacă: „Le Jeu de la morale et du Hasard" și „Le fardeau de la liberté" două comedii amuzante și spirituale. Trebue un contrast după teribila încordare din Elektra, unde toți nervii publicului sunt zguduiți. In cele două comedii joacă pe lîngă eminentul artist Lugnè Poe, artiștii care au creat rolurile la Paris.

La Viena cu ocazia reprezentărei „Elektrei" cînd ovațiunile și strigătele de entusiasm păreau că nu mai iau sfîrșit. Imparatul a decorat pe marea Suzanne Desprès prin Arhiducele Frantz Salvator.

Rar, foarte rar, vor avea ieșănii prilejul să vadă un spectacol atît de sublim, atît de mișcător ca cel care va avea loc Vineri 17 Aprilie la Teatrul Național.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a trimes o circulară revizoratului școlar, punîndu-i în vedere următoarele:

Cînd un membru al corpului didactic e nevoit să absenteze de la școală pentru alte cauze de cît cele arătate de art. 176 din regulament, va fi dator să ceară concediu prin director sau diriginte, arătînd deslușit motivul și persoana ce socotește că-l poate suplini, precum și titlurile ei și să aștepte la post aprobarea concediului,

Diriginții sau directorii, vor certifica pe cererile de concedii ale petiționarilor dacă motivul pentru care se cere concediul este sau nu întemiat și dacă petiționarul a părăsit sau nu postul.

❑ Astăzi s'a făcut înmormîntarea lui St. Ioanid, fost 25 ani funcționar la gara Iași.

Toți funcționarii de la inspecția locală și o delegație din Galați, au urmat carul funebru.

DIVERSE

— D. Ioan Vasiliu, fost revizor de vite a fost numit secretar și revizor de vite în Iași.

— D-ra Ana Gafencu a fost numită moașă la Bălceni, jud. Iași, în locul d nei Tarsița Ivanovici.

— Ion Frimu, păzitor la biserica Trei-Erarchi, s'a luat eri la ceartă cu concubina lui Ecaterina Maslovici, din strada Carol, care'l părăsise; la un moment dat Frimu s'a repezit la ea și a mușcat'o, rupîndu-i nasul.

— Serva Tinca Sturdza, de la farmacia Blumenfeld, a încercat să se sinucidă aruncîndu-se de la etajul al II-lea.

Cauzele nu se cunosc.

VIAȚA

— După Maxim Gorki —

Erau doi oameni în tovărășie cu Viața și amîndoi nemulțumiți de ea.

Și Viața întrebîndu-se ce voesc dînșii, primul răspunse cu voce înecată:

— Sunt revoltat de cruzimea ființei tale; în zadar mintea mea se silește să pătrundă rostul traiului: sufletul îmi încezește în îndoială... Și totuși conștiința îmi spune că omul e, dintre toate creaturile lumei, cea mai bună.

— Ce-aștepți tu de la mine? întreabă cu nepăsare Viața,

— Fericire!.. Ca să pot fi fericit, trebue să împac elementele dușmane, care luptă în sufletul meu: eu zic „doresc" și tu îmi răspunzi „voește".

— Voește ceeace aștepți de la mine! întrerupse Viața.

— Nu voesc să fiu victima Vieței! exclamă omul, voesc să fiu stăpînul Vieței mele și totuși mă încovoi sub jugul traiului! Spune-mi pentruce!

— Vorbește mai lămurit! zise cel-l'alt drumeț care se găsea mai aproape de Viață.

Dar fără să-l asculte, aceasta urmă:

— Voesc să trăesc liber după dorințele mele; nu voesc de loc să fiu de datorie fratele nici sclavul aproapelui meu; voesc să fiu după placul meu fratele ori sclavul lui. Societatea a zidit închisori pentru liniștea stăpînilor săi; nu voesc să se poarte cu mine ca cu o piatră pe care o arunci unde vrei și cînd vrei! Sunt om. Sunt sufletul și rațiunea de a fi a Vieței...

Trebue să fiu liber...

— Taci mai degrabă! îi spune Viața cu un surîs rece. Tu vorbești prea mult. Știu eu de mai înainte tot ce poți să spui.

Vrei să fii liber? E, bine, fii! Luptă cu tine însuți! Invinge-mă! Fii stăpînul meu, voiu fi sclava ta! Eu sunt întotdeauna blîndă cu învingătorii. Dar trebue să învingi.

— Spune, ești tu în măsură să ei cu asalt libertatea?

Ești tu demn de victorie?

Ai conștiința puterei tale?

Omul îi răspunse abătut:

— M'ai făcut să lupt cu mine-însumi, mi-ai ascuțit mintea cu un cuțit și eu vai! mi-am înjunghiat conștiința.

— Haide, fii om și nu mai plînge așa! —întrerupe cellalt drumeț.

Dar el continua:

—Ași voi să mă odihnesc odată, sunt zdrobit de greutatea vieței, ah! lasă-mă să gust fericirea.

Iar Viața suvizind rece și disprețuitori

— Cînd vorbești astfel, răspunde, ceri sau te milogești?

Și omul răspunde cu un ecou îndepărtat:

— Implor...

— Acela care imploră e un cerșetor. Ei bine, află, sărmane om, că Viața nu face cu nimeni pomană.

Nu știi că omul liber nu imploră, ci ia? Tu ești sclavul dorințelor tale. Acela singur e liber care are tăria de a face să amuțească în sufletul lui toate dorințele pentru ca să'și identifice întreaga lui ființă cu o singură voință, mă înțelegi acum? Du-te.

Și omul înțelese și ca un cîine supus care adună fărămăturile căzute de la masa stăpînului, el se lungi la picioarele Vieței.

Și viața cu un ochiu grav privea pe celalalt tovarăș; el avea figura oțelită dar plină de bunătate.

— Dar tu, ce implori?

— Eu nu cerșesc, cer.

— Ce?

— Dreptate! Cer Dreptatea, restul îl voi lua în urmă.

Ceeace voesc acum e Dreptatea, prea de mult timp de cînd o aștept.

Am așteptat-o cu mucă stăruitoare, fără de ajutorul nimănui. Am așteptat-o, dar e destul! Voi să trăesc acuma. Dreptate! O cer! Unde este Ea?

Și Viața răspunse nepăsătoare:

— Ia-o! **G. Aslan.**

Biuroul „AURORA"

IAȘI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii și informații de la orice autorități.

— Mijlocește vinderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi bănești pe ipoteci și garanțiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui Aurelian G. Nicolau Iași—str. Bărboi 19.

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi și bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi și bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite și cu curent electric.

Tînăr funcționar caut cameră mobilată, eventual cu pensiune, într'o bună familie. Oferte la ziar R. G.

Ultime informaţii

❑ *Mîine, Joi, urmează să se ţină un consiliu de miniştri, în care se va hotărî remaniarea sau cîrpeala ministerului.*

Dacă d. Costinescu va consimţi să treacă la războiu şi dacă oculta va permite d-lui Carp ca să se retragă, atunci se va face remaniarea cu d-nii Stere şi Constantinescu.

Cum, însă, aceasta este foarte puţin probabil, vor intra în minister d-nii V. Missir şi un militar.

D. Porumbaru va fi numit ministru la Roma.

❑ *Unii din cei mai intimi prietini ai d-lui Stere au declarat ieri:*

—Stere va lua finanţele, sau nu va intra în minister.

❑ **In ultimul moment aflăm, că d Emil Costinescu a telegrafiat astă-zi d-lui Stere că consimte să-i cedeze ministerul finanţelor.**

O altă telegramă oficială anunţă că remaniarea se va face pe ziua de 23 Aprilie.

D. G. Kernbach, actual prefect de judeţ, va fi numit secretar general al ministerului de finanţe.

❑ Consulul general al Germaniei în Iaşi a fost autorizat să înlocuiască pe colegul seu din Bucureşti, timp de şase săptămîni, cît va dura concediul celui din urmă.

❑ Am anunţat că executarea lucrărilor de drenaj de la antrepozitele din Iaşi au fost oprite, ele făcîndu-se contra prevederilor planurilor.

Peste două zile vor sosi în Iaşi doi funcţionari superiori, însărcinaţi de d. Costinescu să ancheteze.

❑ Cercetările privitoare la V. Ghelmegeanu, fostul şef de secţie al administraţiei financiare, au continuat ieri pînă la orele 10 seara şi vor continua şi astăzi.

Ancheta a constatat că Ghelmegeanu a comis 27 falşuri şi că, în prima zi a venirei sale la Iaşi de la Huşi, a şi comis un fals.

Suma descoperită pînă acum ca delapidată, corespunde cu suma ce-i a fost reţinută din salar pentru garanţie.

*

Din cercuri medicale ni se scrie:

„Parchetul n'ar greşi dacă ar dispune o anchetă medicală în ce priveşte pe Ghelmegeanu. Toată faptele exterioare ar pleda că suntem în faţa unui inconştient".

❑ S. S. Pastorul Perschmann, de la Merzebrück (Saxonia), a fost mutat la Iaşi.

Noul pastor protestant a sosit ieri în localitate. Instalaţia sa va avea loc duminică şi va fi presidată, în lipsa consulului german, de d. Lehlöffel, vicepreşedintele coloniei germane locale.

Biserica protestantă din Iaşi stă sub protectoratul direct al M. S. Impăratului Germaniei, care o subvenţionează cu două mii mărci anual.

*

Locoţiitorul de pastor de până acum, părintele Perschert, a fost numit pastor voiajor, cu reşedinţa în Buzeu.

❑ In tot timpul absenţei din Iaşi a consulului general al Germaniei, afacerile vor fi girate de d. Zorn, dragoman.

❑ Direcţia generală a Băncei Naţionale a retras d-lui G. Panu delegaţia de cenzor.

In loc va fi numit d. Jipescu, secretarul general al finanţelor, care după o laborioasă practică de caiafă a d-lui Costinescu, a căzut în disgraţia acestuia.

Secretar general va fi numit d. Eug. Neculcea, actual director general al vămilor.

❑ Ministrul Haret a ordonat o anchetă în afacerea Moraraşu, în ce priveşte pe studentul Cumpătă.

Ne avînd, probabil, încredere, că rectorul sau decanul vor proceda cu destul venin, d. Haret a însărcinat cu ancheta pe domnii St. Sihleanu şi S. Haliţa.

❑ **Aniversarea morţei lui Eminescu.** Astă zi la orele 5 p. m. se vor întruni la Universitate d-nii: A. D. Xenopol, dr. G. Bogdan rectorul universităţei, dr. Dragomir Hurmuzescu, I. Simionescu şi Leon Cosmovici, pentru a se consfătui asupra chipului cum s'ar putea comemora mai impunător, în cursul lunei lunie a. c. aniversarea a 20 de ani de la moartea marelui nostru poet Mihail Eminescu.

Pe lîngă solemnitatea religioasă şi festivităţile artistice ce se vor organiza, e vorba să se organizeze un mare pelerinaj la Dumbrăveni domeniul principelui Leon Ghika, unde se află bustul poetului.

❑ **Mişcarea în magistratură.**—Următoarele numiri au fost hotărîte în locurile vacante de la casaţie: d. Bagdat, prim-preşedinţe; domnii St. Stătescu, actual procuror, Panait Ionescu, primul preşedinte al Curţei de Galaţi, A. Suciu, consitier la Iaşi, Tăslăoanu consilier la Galaţi—consilieri.

Pentru al şaselea loc se va alege între domnii Scarlet Popescu, primul preşedinte al Curţei de Bucureşti şi între un avocat.

La secţia a IV-a a Curţei de Bucureşti vor fi numiţi: I. Sinescu, de la Curtea din Craiova, A. Alecsiu la curtea din Galaţi, Rădulescu, primul grefier al casaţiei, Iuliu Brezoianu, deputat, şi alţi doi, cari n'au fost hotărîţi încă.

La Curtea din Galaţi vor fi numiţi, domnii: Aronovici, primul—preşedinte al tribunalului şi Istrati, procuror la Iaşi.

La curtea din Craiova, domnii: Dopsescu, primul preşedinte al tribunalului Mehedinţi şi Poenariu, preşedinte al tribunalului Dolj.

*

Dacă d. Suciu va fi numit la Casaţie, consilier la Iaşi va fi numit d. I. Corjescu, iar prim—preşedinte d. Ghinea Ionescu. D. Urlăţeanu va trece consilier la Galaţi.

❑ Studenţii facultăţei de ştiinţi au fost convocaţi pentru Joui 16 Aprilie, orele 10 a. m, la Universitate, pentru a hotărî facerea unei excursiuni ştiinţifice în ziua de 23 Aprilie împreună cu profesorii.

❑ In urma dispoziţiei I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, preoţii din local tatăl au slujit săptămînă la cimitirul „Eternitatea" şi la cimitirul sf. Vasile.

❑ Demisia primarului Bottez din comuna Podul-Iloaia a fost respinsă.

❑ **Mişcarea de la poştă.**—La poşta din localitate s'a făcut următoarele avansări şi numiri:

D. Linde Anton a fost înaintat impiegat cu 140 lei lunar, d. Ştefănescu Vasile ca împiegat cu 120 lei, iar d. Pantazi Teodor şi Cerkez Elvira înaintaţi ca împiegaţi a 100 lei lunar.

Au fost numiţi împiegaţi a 90 lei lunar: Linde Eugenia, Dăncinescu Elena, Cehan Natalia, Misihănescu Alesa, Soficu Constantin, Frunzetti Anibal, Morţun Eleonora, Buchman Alexandru, Frunzetti Natalia, Sava Natalia, Pothaiski Lucreţia, Poruzan Lucia, Balcan Ana, Soficu Maria, Cristescu Corina, Papana Elena, Stamboliu Lucreţia şi Brînzoi Ortansa.

❑ D. Neculai V. Adam, controlor fiscal circ. Iaşi, a fost transferat la Botoşani.

In locul său a fost numit d. Aurel Bolitineanu.

❑ D. maior Frimu, de la şcoala fiilor de militari, a fost transferat la regimentul 5 pioneri.

❑ Parchetul a fost înştiinţat că nişte necunoscuţi făcători de rele, au pus foc unor case de la via d-nei Ecaterina Stefănescu, din satul Goruni, comuna Tomeşti.

Casele au fost complect distruse.

Se presupune că focul a fost pus de doi băieţi de şcoală.

❑ Astă-noapte un incendiu a isbucnit în comuna Cucuteni, distrugînd casele locuitorului Gh. Lupu.

Se crede că focul a luat naştere din imprudenţă copiilor numitului locuitor, care se jucau cu nişte cărbuni aprinşi pe lîngă nişte stuh, aşezat în marginea caselor.

❑ Patronii stoleri şi lucrătorii s'an pus din nou în grevă, în urma unei noui consfătuiri ce au ţinut'o.

Greva a fost provocată, zic ei, pentru că li se face prea mare concurenţă.

❑ Un incendiu a isbucnit aseară în pădurea de la Liţcani, foastă proprietatea d-lui Arghiropol, cumparată odată cu moşia de către cassa rurală.

Au ars vr-o 20 de hectare de pădure. S'a reuşit ca focul să fie localizat la timp.

Se crede că focul a fost pus şi s'a deschis o anchetă.

❑ In urma reclamaţiunei d-lui Sfetea din Bucureşti cum că mai mulţi librari au pus în vînzare cărţi poştale cu fotografiile familiei regale, dîndu-le ca din editura sa, poliţia a cercetat aseară prin toate librăriile din localitate, confiscînd un mare număr de cărţi poştale.

❑ Incă o întrunire intimă a avut loc alaltăeri la d. N. Gane.

S'a renunţat ca d. Fîntînariu să fie numit prefect al poliţiei.

Despre succesorul d-lui Săndulescu se va vorbi abia după ce întrarea acestuia în magistratură va fi fapt împlinit.

In acel caz va fi numit d. Kilimoglu.

❑ Elevii clasei a VIII-a a şcoalei fiilor de militari vor pleca la 18 Maiu a c. în excursiune prin judeţele Neamţ şi Bacău, împreună cu cîţi-va profesori ai şcoalei.

❑ La 19 April (1 Mai) va intra în vigoare noul orar al C. F.

In ce priveşte Iaşul, singura schimbare este că trenul de Galaţi va sosi la orele 1.55 în loc de 1.15

Expressul cu legătura la Berlin nu va fi introdus decît la 1 lunie st. n.

Un nou expres Bacău—Bucureşti va pleca din Bacău la orele 5.45 dimineaţa şi va fi la Bucureşti la orele 4.10 d. a.

❑ E probabil că în şedinţele de la sfîrşitul acestei luni ale consiliului de răsboiu al corpului 4 de armată, se vor judeca şi cîte-va proccse privitoare pe ofiţeri.

❑ In cursul săptămînei viitoare directorii şcoalelor secundare şi maiştrii de muzică şi gimnastică, din localitate, se vor întruni, în vederea întocmirei programului sărbărilor şcolare ce vor avea loc cu ocazia zilei de 10 Maiu.

❑ **Mişcarea în armată**—In lumea militară din localitate domneşte o vie nemulţumire din cauză că mişcarea în armată apărută astă-zi nu cuprinde nici înaintările, nici mutările ce trebuiau să se facă. Iaşul nu e cuprins de loc la înaintări.

S'a făcut numai următoarea mişcare: d. căpit. Darvari Mihai, avansat la gradul de maior, transferat la serviciul de geniu al corpului IV; d. lt.-colonel Georgescu Cristodulo, de la comandamentul corpului 4, ca comandant al şcoalei fiilor de militari din localitate, d. maior Gh. Liciu, din reg. 13 Ştefan cel Mare, la comandamentul corpului 4, d.-locot. Aristide Hermeziu din reg. 13 Ştefan cel Mare, la graniceri (punctul Bivolari), d. lt.-colonel Vrabie Const. din reg. Rachova 25 după cerere în regimentul 13 Ştefan cel Mare, d. lt.-col. Băltăceanu St., din regimentul 13 Ştefan cel Mare după cerere ca comandant al reg. 1 Mehedinţi 17; adjut. cl. II Cruceanu Const., din ministerul de răsboiu, la corpul 4 de armată, la vacanţa ce există. d. maior Raiovici T. din regimentul 12 art. la serviciul art. corpul IV de armată, d. lt-col. Lupan Gr. comandantul scoalei fiilor de militari, în vederea înaintărei, ca comandant al reg. 3 artilerie.

❑ Ministerul instrucţiunei, luînd în considerare recomandaţia comisiunei examenului de abilitare ca docent şi raportul membrului, consiliului permanent de instrucţie însărcinat cu examinarea dosarului examenului de abilitare cum şi avizul consiliului permanent de instrucţie a numit pe ziua de 15 Aprilie pe d. Nicolae Titulescu docent al facultăţei de drept din Iaşi, în specialitatea dreptului civil.

❑ Astă-zi s'a judecat la secţia II-a a Curţei apelul direcţiei căilor ferate cu d-na Ecaterina Stîngaciu şi moştenitorii victimei Stîngaciu, care şi-a găsit moartea cu ocazia accidentului de la Sîrca.

Curtea a dat cîştig de cauză d-nei Stîngaciu şi fiilor ei.

❑ După-cum am anunţat, consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi constituit zilele acestea.

Preşedinte al consistoriului va fi numit păr. I. Gotcu.

❑ **Judiciare.**—Tribunalul s. I-a a reconfirmat astă-zi mandatul de arestare al falitului băcan Antoniade.

— La secţia II-a a tribunalului a venit astă-zi spre confirmare mandatul de arestare lansat contra lui V. Ghelmegeanu, fost şef de secţie la administraţia financiară.

Avocatul lui Ghelmegeanu, d. Oswald Teodoreanu, a susţinut că nu poate fi vorba de delapidare întru cît suma ce lipseşte ie mai mică de cît suma pe care Ghelmegeanu o are depusă garanţie.

Tribunalul a rămas să se pronunţe Sîmbătă, până cînd va capata raport de la administraţia financiară.

— Procesul falşurilor de la primăria P.-Iloaei, care urma să se judece astă-zi la secţia II a tribunalului, s'a amînat.

❑ Mîne sară Joi 16 Aprilie are loc prima reprezentaţie a marei artiste **Suzanne Desprès** şi a întregei trupe de la teatrul parisian *„L'Oeuvre"*.

Se va reprezenta **„La Rafale"** una din sublimele creaţiuni ale marei artiste.

Va asista un public numeros şi select puţine bilete mai fiind la agenţia *„Thalia"* (Maximovici).

❑ Individul, care s'a îndeletnicit multă vreme furînd mînerele de la uşi, a fost prins şi arestat astă zi.

El este Avram Segal, de 17 ani, de fel din Roman.

❑ Ultimele două programe care vor mai fi proectate pe pînza cinematografului din sala Sidoli şi cu cari se va încheia stagiunea actuală, vor fi din cele mai bogate şi interesante. Penultimul program începe Joi 16 April şi se compune numai din noutăţi şi totul cuprins în acest program este interesant şi atrăgător. Notăm numai cîteva din multele sujete: Captivitatea, evadarea şi procesul reginei Maria Stuart, o reconstituire fidelă a marelui eveniment istoric; Poftit la masă, comedie de moravuri pariziene, interpretată de cei mai buni artişti comici parizieni; Urmărit pe acoperemîntul unei biserici din Paris; Barca de salvare în timpul operărei—un progres al tecnicei moderne; navigaţia aeriană şi surprizele sale sau Aeroplanul şi turnul Eiffel.

Programul nou de Joi seara mai cuprinde escepţional, un mare număr de comedii, scene de pe natură, instructive etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 15 Aprilie.

Boala Regelui

Bucureşti.—Regele sufere de influenţă. Se află acum că a contractat'o cu prilejul unei prenmblări pe care Suveranul a făcut'o, cu automobilul, pe soşeaua Cotroceni.

Automobilul fiind defectuos, s'a oprit la un moment dat şi Regele a trebuit să stee aproape o oră în plin aier.

Influenţa s'a complicat în urmă cu o bronchită.

Retragerea lui Carada?

Bucureşti. — Se vorbeşte despre retragerea de la Banca Naţională a celui mai misterios bărbat din Romînia, a celebrului Carada!

D. Anton Carp va relua direcţia băncei.

Mişcarea în diplomaţie

Bucureşti. – Se asigură că următoarea mişcare va avea loc în corpul diplomatic: d. Nanu va fi numit la Roma, d. Duiliu Zamfirescu la legaţia din Sofia; d. Popovici, fost ataşat, secretar general, d. Popiniu va fi rechemat.

Contra d-lui Averescu

Bucureşti.—S'a aflat că mai mulţi ofiţeri ar fi manifestînd dorinţa să dee un banchet în cinstea generalului Averescu.

Imediat s'a întreprins o anchetă. Din indiscreţia unora s'a aflat cine sunt promotorii.

Li s'a interzis să'şi execute planul şi o adevărată prigonire a fost întreprinsă contra lor.

Ministerul de rezboiu

Bucureşti.—Din sursă liberală se află, că ministerul de rezboi a fost oferit de d. Brătianu d-lui general Crăiniceanu, şeful marelui stat major.

D. Crăiniceanu a cerut 24 cesuri răgaz, în care timp a cerut să-i se comunice cu ce persoane se va remania ministerul.

In urmă a comunicat d-lui Brătianu, că refuză să primească.

Evenimentile din Turcia

Constantinopol.—Oraşul e pavoazat. Cea mai mare linişte domneşte.

Fostul Sultan Abdul-Hamid va fi exilat în Salonic. El a declarat unui deputat că n'are nici o vină în evenimentile din 13 April, că D-zeu îl va judeca şi că a făcut fapte bune pentru ţara sa.

Despre noul guvern nu se ştie nimic pozitiv.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.
A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De arendat Moşia Buhăeşti-de-Mijloc, judeţul Vaslui, gara Buhăeşti.
A se adresa la Proprietară: D-na Maria August Reschkano, 51 strada Păcurari, Iaşi.

D-r Max Schwamm
Viena, IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

DE VÎNZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.
A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

CABINETDE CHIRURGIE şi TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUŞNEANU 23 —
Extracţiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

ANUNCIU
CASSELE colonelului Tarnoschi din strada Asachi No. 2, având 5 camere pentru stăpîn, sofragerie, bucătărie, grajd, remiză, pivniţă petruită etc.. sunt şi de vânzare şi de închiriat.
Doritorii a se adresa la proprietar.

Dr. Louis Mendel
Specialist în boli de gură şi dinţi.
Cabinet special pentru executarea diferitelor lucrări în Cauciuc şi metal. Plombe de Aur şi Porcelan.
A preluat Cabinetul Dentar al Dentistului N. WASSERMAN.
Str. Lăpuşneanu 11 bis.

Dr. Suzana Vechsler
Boli de Femei.—Faceri.
Consultaţiuni 2—4 p. m.—
Strada Anastasie Panu No. 43

Comptabil Tînar absolvent al Şcoalei comerciale superioare din Iaşi oferă serviciile la o moşie. A se adresa la „Opinia"

De Inchiriat
Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.
A se adresa la d-ul Ing. M. Ene. str. Buzdugan 10.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steurman
Str. Golia 12

Anibal I. Ciurea
AVOCAT
Strada Muzelor No. 6.

BAILE OGLINZI
TÎRGUL NEAMTZ
(PRIN GARA PAŞCANI)
Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.
BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reinchenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metorite, salpngite, fiterome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT
O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.
Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f60c
Raymond GARIEL
2ter, Jnai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Duminecă la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Pădurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz întreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 704 —Vineri 17 Aprilie 1909

Iarăşi chestia remanierei

Pe d. Ionel Brătianu, îl urmăreşte fatalitatea, ori de cîte-ori se încearcă să-şi remanieze cabinetul. De la Ianuarie tînărul prim-ministru se luptă să rîdice la înalta demnitate de consilieri ai tronului, pe cîţi-va favoriţi ai săi—şi la fie-ce moment se isbeşte de dificultăţi, cari survin pe neaşteptate..

Intăi reformele legislative, mai apoi vizită cronprinţului german; iar acum boala Regelui, iată serioase piedici întîlnite de d. Brătianu în drumul seu.

Pentru a-şi trece diferitele proecte de legi, îngrămădite unele peste altele, în Cameră şi în Senat, d. Brătianu avea nevoe de concursul complect al majorităţilor sale. Or, acest concurs i-ar fi lipsit, pe dată ce ar fi făcut remaniarea cabinetului. Căci, sunt atît de mulţi, cari aşteaptă să fie preferaţi pentru portofoliile vacante, în cît cei rămaşi pe din afară ar fi luat imediat poziţie în potriva guvernului şi i-ar fi pricinuit în Parlament mari neajunsuri, cari ar fi periclitat trecerea proectelor de legi mai importante.

Ademenind pe fie-care poftitor de portofoliu ministerial, cu cele două vacanţe din cabinet, d. Brătianu a reuşit să amuţească pe fruntaşii gălăgioşi din partid, şi să întrunească în jurul urnelor Parlamentului, toate glasurile majorităţilor atît de desmembrate.

Dar odată legile votate şi parlamentul închis, d. I. Brătianu, trebuia să-şi îndeplinească angajamentele şi să procedă, cel puţin la complectarea vacanţelor din minister, dacă nu la o refacere mai largă prin sacrificarea a doi-trei din colegii săi.

Insă, iată, că se anunţă sosirea în ţară a moştenitorului tronului Germaniei. Pregătiri peste pregătiri, program, serbări oficiale, atîtea şi atîtea preocupaţiuni, cari au pus din nou pe al doilea plan, chestiunea remanierei.

Şi acum, cînd kronprinţul german, a părăsit ţara, pe cînd d. Brătianu, se socotea scăpat de ori-ce obstacol, vine boala Regelui, poate cel mai greu şi serios obstacol, pentru tănărul prim-ministru.

Cum? să solicite Suveranului, onoarea de a-i încuviinţa refacerea ministerului, cînd 'L vede atît de indispus şi suferind?

Şi dacă este adevărat că cel mult peste 15 zile, Suveranul va pleca la Karlsbad pentru căutarea sănătăţei, atunci remaniarea atît de mult aşteptată şi dorită de cei interesaţi se amînă *sine die*.

Sunt însă două versiuni, cari circulă de multă vreme în privinţa remanierei, şi cari explică suficient pentru ce ea nu s'a putut face pînă azi. Prima, că d. Brătianu s'a angajat prea mult faţă de amicii săi, le-a promis la prea mulţi această înaltă demnitate, în cît în loc să-şi întărească guvernul şi partidul de pe urma remanierei 'şi l'ar slăbi şi mai mult. De aceia, prefera o situaţie deja rea, alteia şi mai rele, şi pentru a nu-şi arăta propria slăbiciune, recurge la atîtea şi atîtea pretexte, ca să temporizeze la infinit rezolvarea acestei chestiuni.

A doua versiune şi care ni se pare a fi cea mai serioasă, e că Regele se împotriveşte la ori-ce refacere a Ministerului, neadmiţînd de cît complectarea celor două vacanţe, din cari una—p r i v i n d departamentul armatei, al cărei şef suprem e Suveranul,—i s'a indicat deja d-lui Brătianu, persoana care urmează a fi recomandată de d-sa Regelui pentru acest portofoliu.

In cît d. Brătianu, nu are disponibil de cît un singur portofoliu pentru cel puţin 10 aspiranţi.

De ce Suveranul, nu voeşte să acorde remaniarea, nu trebue să ne mire. Deja d. Brătianu a avut două decrete de însărcinări pentru alcătuirea cabinetului; iar dacă n'a ştiut să profite de ele, atît mai reu pentru d-sa.

O a treia însărcinare, ar fi prea mult pentru un tînăr şef de guvern şi de partid, în împrejurările politice prin care trece ţara—şi mai ales ţinînd seamă de felul cum s'a pronunţat ţara în ultimul timp în potriva lui,—şi guvernul ar căpăta prea mult pecetea de guvern personal al Regelui. Ori nici această împotrivire a Suveranului, d-lui Brătianu nu-i convine s'o mărturisească faţă de prietenii săi, căci ar însemna mărturisirea unei slăbiciuni politice şi mai mari şi în tot cazul n'ar justifica cu nimic şederea sa mai departe la guvern.

Dar ori pe cari din aceste două versiuni ar fi să le credem, sau ori care altele pe cari culisele politice le-ar mai scoate la iveală, un fapt însă rămîne constatat pentru toată lumea:

Ţara are la cîrma ei, un guvern provizoriu, a cărei şedere la putere devine din zi în zi mai problematică. şi al cărui act de deces îi este deja redactat.

Că se vor complecta sau nu cele două vacanţe ministeriale, şi e posibil mai mult că da, de oare-ce nu poate rămînea în aceste timpuri de frămîntări interne şi externe, două din cele mai importante departamente fără miniştri titulari, totuşi prin această complectare, nu se va da nici un dram de viaţă mai mult unui guvern în agonie.

Cel mult pînă la toamnă se va putea spune, ca şi de o poveste tristă şi nespus de dureros trăită, despre nefasta guvernare liberală, că: **a fost!**

Vespasian I. Pella.

APUSUL unui POLITICIAN

Steaua d-lui N. Filipescu scapătă într'un lung asfinţit. Apusul acesta a început în sala de arme de pe ch'iul Dâmboviţei şi pare a fi isprăvit la Gara Făurei.

In zadar se zbuciumă d Filipescu, în zădar a încercat d-sa fel de fel de combinaţiuni,—toate i-au ieşit pe dos.

A încercat să meargă cu d. P. P. Carp şi stă de zece ani în opoziţie, a încercat să atragă de partea lui pe Nababul şi pe cei doui fii ai lui, şi nu s'a ales decît cu ei, restul partidului a urmat pe d. Take Ionescu.

Azi d. N. Filipiscu e renegat pe insula junimistă. D. P. P. Carp îl întrebuinţează la toate şi la nimic. Cînd e vorba de scandal, d. Filipescu în frunte, când e vorba de o alegere d. Filipescu e la mahala, cînd e vorba de vre-o cădere ruşinoasă într'o alegere, d. Filipescu e cel vinovat

Intrebuinţat la muncile cele mai iuţi şi mai degrădătoare a grupului junimist, —d. N. Filipescu tot îşi mai păstra iluzia că e un erou, că în cele din urmă tot va reuşi ca d. P. P. Carp să nu-l mai privească batjocoritor prin monoclu.

Dar d. Carp e nărăvit din naştere şi d. Filipescu, ori câte legături ar avea, cu Vasluiul n'a mai putut suferi înjosirea de a se vedea redus la rolul unui simplu vechil politic al boerilor junimişti.

Trecerea Nababului şi a fiilor lui la junimişti, a însemnat pentru d. Filipescu o zi de nădejde plină. Cantacuzinişti păreau a fi contingentul politic al d-lui Filipescu.

Azi însă se vădeşte că socotelile eroului dela Făurei n'au eşit nici de data aceasta D. Gh. Gr. Cantacuzino cât şi fii d-sale, în loc să urmeze orbeşte pe povăţuitorul lor, l'au părăsit. Azi Cantacuzinştii par a'şi fi inclinat cumpăna către d. Al. Marghiloman.

Faptul că Nababul cedează, d-lui Marghiloman, oficiosul său Conservatorul *nu lasă nici o îndoială în această privinţă.*

Dar şi d. Filipescu s'a văzut nevoit să capituleze: Epoca *trece şi ea în mâna d lui Marghiloman, aşa că umbra de putere, care mai dădea d lui Filipescu, iluzia că este cineva, se duce.*

Steaua d-lui Filipescu care a început să scapete în sala de arme, e azi pe deplin apusă,—d. Filipescu nu mai poate conta în viaţa noastră politică.

LARGA SATISFACŢIE

De ce nu s'ar bate şi o medalie comemorativă cu chipul ex-fostului ajutor de primar Eraclide? De ce nu s'ar dispune, cu unanimitatea voturilor sfatului obştesc—se 'nţelege—ca bustul d-lui Eraclide să fie şezat în sala de şedinţi? Şi de ce, iarăşi, n'ar deveni şi ministeriabil d. Eraclide?

Pentru faptul că demisionase din postul său, d. Eraclide a fost obiectul unei şedinţi intime, a fost rugat să revie, şi după ce a revenit, i se tipăreşte, în ziarul oficios local, un panegiric, care dacă n'a fost scris de însuşi fostul şi actualul ajutor de primar, apoi trebue să fie opera unui adversar.

Acelaşi ziar nu spusese o vorbă despre demisia d lui Eraclide, dar nici nu o desminţise. Nu numai atît. Nici măcar zvonurile ce circulau asupra motivelor demisiei n'au fost desminţite. D. Eraclide era, pe acele vremuri, un mort viu.

Acum a înviat. Şi ziarul oficios, într'o notă cordială, află şi el despre foasta demisie a d-lui Eraclide; află despre consiliul de la 13, despre respingerea demisiei, despre faptul că d. Gane a fost numit ambasador, ca să comunice d-lui Eraclide ruga ferbinte ca să şi reiee postul. Iar la sfîrşit dă cea mai categorică desminţire svonurilor răspîndite „de ziarele opoziţiei, asupra motivelor demisiei".

Acum trei zile încă acele zvonuri nu erau desminţite. Astă-zi ele se desmint, dar—lucru foarte curios—nu se spune, tot nu se spune, de ce demisionase irevocabil d, Eraclide?

Iată o largă reabilitare fără expunere, de motive, dar cu filosofice sub înţelesuri. Căci ca demisia d-lui Eraclide să fi fost de aşa natură ca întreg consiliul, constituit în areopag, să fi cerut iertare d-lui Eraclide; ca d. N. Gane înălbitul să fi fost delegat trimis extra-ordinar pe lîngă d. Eraclide, iată dovezi că demisia acestuia n'a fost un simplu capriciu —şi cu toate astea nu ni se dau motivele.

Din parte-ne suntem luminaţi. Şi aşteptăm aceeaşi satisfacţie şi pentru inginerul Cugler,

Mai ştii?

CATE-VA NOTE

Două sunt reportagiile cele mai uşoare la ordinea zilei: 1) Misterul din staţia B. M. 2) remaniarea ministerială. Ar fi şi un al treilea: mişcarea în magistratură care, cu cît se mişcă mai mult, cu atîta stă mai mult locului.

Misterul din staţia B. M. este cu atît mai pasionant, cu cît, pînă astă-zi nimeni nu ştie dacă misterul stă în staţie sau în cele două majuscule: B. M.? In adevăr, ce o fi însemnînd cele două litere? Se ştie ce ie X. J. ce ie B. B. ce ie Rp şi S P.A. dar după trei luni de misterioasă staţie, nu se ştie ce ie B. M.

Şi fiind-că nu se ştie, reportajul asupra misterului este uşor, dovadă că ie tot uşor şi asupra remanierei ministeriale, fiind-că aceasta a fost totdeauna specialitatea reporterilor: să scrie foarte mult despre lucruri misterioase, nesigure.

*

Ce mai puternică emulsie pentru recapatarea tinereţei s'a descoperit acum în urmă: este revoluţia. Dovadă că toţi bătrînii turci de acum o săptămînă au devenit în urma revoluţiei: tineri turci.

*

Caa supliment la mişcarea în armată, făcută excepţional pe ziua de 15 Aprilie se anunţă reangajarea d-lui general Skeletti comandant al ziarului conservator local.

Chestii şcolare

Atitudinea învăţătorilor

Societatea învăţătorilor şi învăţătoarelor din Romînia are un organ central al ei „Revista Invăţătorilor". Locul unde apare această revistă se schimbă în fiecare an. A fost un an la Buzeu, apoi a trecut la Galaţi, apoi la Ploeşti, după cum congresul învăţătorilor hotărăşte trecerea redacţiei şi administraţiei de la judeţ la judeţ.

Din comitetul de redacţie al acestei reviste fac parte învăţători aleşi din toate judeţele, iar ca membri onorifici sunt o sumă de profesori secundari de pe la şcolile normale din ţară, foştii profesori ai actualilor redactori.

Coloanele revistei sunt ocupate adesa de articolele unora din profesorii secundari, şi deci o comunitate sufletească transpiră din cele tipărite în revistă.

Iată însă că în duhul anarhiei care stăpineşte învăţămîntul şi în coloritul Haretist în care îi place a se zbate, redactorii anuali ai revistei, un mititel şi prizărit colaborator, un învăţător detaşat la şcoala primară de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală din Galaţi, dus de gîndul de a se arăta mai haretist de cît toţi ceilalţi colaboratori ai Revistei, uitînd de legătura morală între corpul didactic al şcolilor normale din ţară, dintre cari unii şi din cei mai aleşi figurează chiar ca membri de onoare în comitetul de redacţie şi că mulţi din aceşti profesori îşi au poziţia lor bine definită în corpul didactic şi în societate, uitînd zic de toate acestea, şi vizînd anumite cazuri, anumite persoane, vine şi într'un articol mai mult ca nesuvîncios, obraznic chiar, vine şi califică că pe la şcolile normale nu s'au oploşit de cît *ciurucurile* din învăţămînt, pe cînd cei mai de samă au trecut la licee şi gimnazii.

Ne-a mirat tonul acesta nesuvîncios al iscălitorului cu iniţiale, ne-a mirat însă mai mult redactorii revistei, că au îngăduit să publice asemenea diatribe, căci diatribe sunt a califica de *ciurucuri* profesori ca C. Meissner, ca Gr. Patriciu, ca Ana Conta Kerabach, ca St. Velovan, ca Sol. Haliţa şi alţii, cari reprezintă ştiinţa pedagogică a timpului nostru.

Eşirea aşa de nesăbuită a scriitorasului de la Revistă n'a putut să nu aibă urmările ei; de cît şi retractările făcute în cel mai apropiat număr mirose tot a haretism.

Şi iată că un alt necunoscut scriitor, practicant învăţător la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală a Societăţei pentru învăţătura poporului romîn, vine şi rectifică cu mult *brio* că toţi profesorii, toţi maeştrii şi submaeştrii, cum şi personalul de supraveghere al sus zisei şcoalei sunt din cei mai străluciţi membri, gata de sacrificii chiar, pentru că.. pentru că... între profesorii acelei şcoali se prenumeră d-nii Petre Gîrboviceanu, administratorul casei bisericei, Gh. Adamescu inspector general primar, M. h. Popescu administratorul casei şcoalelor şi alţii, toţi în jurul d-lui Haret.

Dar au rămas *ciurucuri* ceilalţi profesori de la Iaşi, Bîrlad, Cîmpulung, Craiova, pentru că prin tonul ce a luat Revista învăţătorilor din Romîuia nu merită nici o atenţie din partea nimănui, ci din contra ocolire şi dispreţ.

* * *

OAMENI ŞI LUCRURI

GAFFA...

Cuvîntul este intraductibil şi preferăm a nu-l înlocui; e prea plastic şi prea suggestiv ca să l izgonim din limbă, tocmai noi cărora ne datoreşte în bună parte existenţa.

Gaffa este fatalmente legată de activitatea ziaristului şi ea apare sub nenumarate forme şi în cele mai diverse împrejurări.

Bună oară. Pe ziua de eri am avut marea... neplăcere de a primi o admonestare—pe deplin meritată fără îndoială şi în acelaş timp spirituală cum ştie numai el să scrie — din partea maestrului Caragiale. Ne-a onorat astfeliu cu o nouă dovadă că urmăreşte cu luare aminte modesta noastră proză, de sigur cu intenţia de a culege material de observaţiuni sau—poate—de geniale parodii.

Maestrul ne-atrăgea atenţia asupra unei gaffe istorice, cu privire la domnia lui Stefan cel Mare. Nu o eroare de tipar, nici de cifre, ci pur şi simplu o gaffă propriu zisă, consistînd într'o afirmare precisă şi o concluziune consecutivă, prin urmare o greşală complectă, izvorîtă din un „lapsus memoriae"—sau poate numai din graba pusă întru plasarea unei comparaţii cu „aluri" istorice.

Cauza esenţială a gaffelor gazetăreşti provine din acea fatală grabă ce punem în scrisul nostru, eliminînd putinţa ba de multe ori şi dorinţa unui control, sau chiar a unei simple recetiri a prozei aşternute: e poate excesiva încredere în noi înşine sau totala lipsă de încredere ce se manifestă pe această cale.

Ziaristul propriu zis săvîrşeşte gaffa din cauza marei cîtimi de proză ce are de fabricat; ziaristul... accidental nu poate consacra scrisului decît puţina vreme cîtă-i îngăduie — ocupaţiunile mai importante sau mai rentabile.

Una din gaffele cele mai frequente ale ziaristului cotidian este cea făcută cu ocazia „dărilor de seamă." O carte, o revistă, un extras de articol soseşte la redacţie. Secretariul le trimite redactorului respectiv, îndatorat cu cuvenitele recenziuni sau rezumate. Omul însă e preocupat de griji cu totul altele, — de citit îi arde lui atunci? Dar autorul cărţii sau al articolului subliniat cu crayonul roşu aşteaptă rezumatul; o rubrică specială a ziarului e creată doar în acest scop anume; stăruinţe s'au pus suficiente pe lîngă secretarul de redacţie care la rîndul său, le-a transmis colegului specialist. Acesta se execută. Citeşte titlul, aruncă o fulgerătoare ochire asupra lucrării şi — scrie „despre" ea: ca nuca în perete. Gaffa e gata de tipar.

S'ar putea culege şi povesti cazuri anumite şi foarte picante despre asemenea gaffe din activitatea publicistică. Dar lucrul ne-ar duce prea departe şi apoi se prea poate să comit indiscreţiuni ori să fac vre o „gaffă"...

Rodion

Aventurile unei planete

Trăieşte sau moare?—Peripeţiile telefonului.—Semne ciudate.—Evoluţia planetei.—O comunicare celebră.—Semne luminoase.—Primele ştiri.

Un colaborator ştiinţific al ziarului „Matin" a dat alarma, asum de cuvînd, că bunul vecin ceresc al Pămîntului—planeta Marte—e pe cale de peire în văzduhul infinit.

Credem că pesimismul omului de ştiinţă e exagerat. Dar pentru că lucrul e posibil,—credem că e bine ca să rămînă cetitorilor noştri cîteva date asupra acestei mult discutate planete, totdeauna de actualitate.

Iată ce putem compila în această privinţă, rezumat în două articole—după o revistă.

*

Intr'unul din cele mai recente numere revista ştiinţifică „Cosmos" face cunoscut că la postul de telegrafie fără sîrmă de pe muntele Wilson, din California, se posedă un receptor de o sensibilitate extremă imaginat de d. Nicolas Teslal s'au primit nişte semnale foarte ciudate, ce nu prezintă nici o asemănare cu cele întrebuinţate de obiceiu, şi pe care telegrafiştii nu stau nici o clipă la îndoială spre a le atribui locuitorilor din planeţa Marte, cu toate că oare cum originea lor s'ar putea considera în Japonia, ai cărei operatori cunosc foarte bine funcţionarea ginga,ului aparat, inventat de vestitul savant, care este necunoscut aproape tuturor celorlalţi manipulatori.

Această tălmăcire, ori cît ar părea de năsdrăvană, nu este însă de loc imposibilă, comunicaţiunea între planete fiind foarte realizabilă, dacă se admite că ambele corpuri cereşti sunt locuite de fiinţe inteligente, cari au ajuns să posedă instrumente optice sau electrice destul de perfecţionate.

De sigur, în alte timpuri cu mult înapoiate, cînd se credea că numai singur Pămîntul se bucura de protecţiunea divină de a fi însămînţat cu făpturi cugetătoare, această explicaţiune era considerată nu numai ca o simplă utopie ci ca o erezie ce ameninţa pe cel care o propovăduia a fi ars de viu pe rug.

Astăzi însă, cînd Astronomia ajutată de celelalte ştiinţe a isbutit să împingă privirea omului până în nesfîrşitul cerului şi să constate prin mijlocirea analizei spectrale că şi celelalte lumi ce colindă veşnic ca şi noi spaţiul nemărginit, dînd retoscale împrejurul unui soare, sunt constituite din aceleşi elemente ca şi astrul pe care îl locuim— raţiunea nu se mai poate opune a vedea şi în multe din celelalte corpuri cereşti leagănul unor fiinţe inteligente ca şi noi sau chiar cu mult mai inteligente şi înţelepte.

*

Luînd în seamă gradul înaintat de evoluţiune al planetei Marte faţă de starea actuală a Pămîntului, fraţii noştrii extraterieni au mulţi sorţi de a fi cu mult superiori nouă, după cum şi omul matur se găseşte faţă de copil.

Civilizaţiunea Martienilor poate să se găsească într'un grad de înaintare pe care nu-l poate întrevede nici chiar poeţii noştri; ştiinţa lor e posibil să fi străbătut multe taine ce zbuciumă de veacuri minţile savanţilor noştri fără să le fi dat de rost; maşinismul lor nu e de mirare să fi ajuns la o perfecţiune neînchipuită de cei mai vestiţi ingineri terestri sau visată de un Jules Verne sau de un Wells, care e îngădue să stăpînească aparate prin care să vadă toate strădaniile noastre, multe meschine, pe cînd noi ne îndoim încă de existenţa lor!

Nu aceasta este prima oară cînd Martienii pare că ne dau de ştire.

După cum cred mulţi astronomi, încă de mult vecinii noştrii din sistemul solar ne vestesc existenţa lor săpînd canale uriaşe, drepte şi lungi de mii de kilometri şi largi de sute, pe care apoi le dublează însemnîndu-le şi cu numeroase semnale luminoase.

*

In anul 1892 presa din întreaga lume a făcut mult sgomot împrejurul comunicărei d-lui Porrortin, la „Academia Franceză de ştiinţe", relative la trei puncte luminoase, cu mult înţeles, ce observase pe planeta vecină.

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor DIMEIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

Ceva mai tărziu, în ziua de 8 Decembrie 1900, astronomul american Douglas a înregistrat la observatorul Flagstoff—construit înadins în America de Nord la o înălțime de 2200 m, pentru studiul planetei Marte—un alt fenomen foarte curios, constituit dintr'o serie de linii drepte luminoase, lungi de mai multe sute de km. care după ce se aprindeau subit și străluceau timp de un ceas și zece minute se stingeau iarăș într'o clipă.

— Prea era semnificativ felul sum se presenta acest fenomen și chipul brusc cum năștea și dispărea pentru a-l atribui vre-unui fenomen natural cu toate că, după aceasta, mulți învățați l'au explicat prin luminarea vîrfurilor munți'or sau norilor planetei vecine, în amurgul serei, de scăpătatul soarelui.

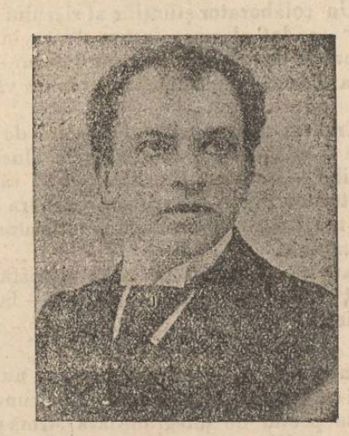

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Litere-Ştiinţe-Arte

Lina Cavalieri.—Care a terminat chiar acum turneul în America cu mult succes, a fost întrebată asupra mijloacelor de care dispune pentru a'și păstra așa de bine frumusețea. Artista a dat fără nici o jenă toate lămuririle dorite, dacă într'adevăr în aceasta poate consista secretul frumuseței ei, rămîne la aprecierea damelor. Lina Cavalieri bea dimineață cacaua cu lapte lîngă care adaugă o bucată de carne friptă pîine cu unt și miere. După aceea face o baie călduță și se masează cu unt de lemn de masline. Mai urmează o scurtă preumblare după care iar este masată, și Lina Cavalieri susține că toate damele ar fi așa de frumoase ca dînsa, dacă ar urma prescripților ei.

*

Institutul Franței va fi strălucit reprezentat la sărbările care se dau în Moscova la 9 Mai, în onoarea centenarului lui Gogol. Cinci academiciani sunt gata să plece în mare uniformă cu sabia la brîu. Institutul se bazează multpe prestigiul uniformei verzi și a pălăriei cu pene pentru a înalța prestigiul literar al Franței.

*

Cînd au văzut sau mai bine cînd au auzit Parizianii prima operă pe scenă? Iată ce răspunde un ziar la această întrebare.

Cardinalul Mazarini era un amator pasionat de muzică și teatru. Pentru aceasta a căutat să aclimatizeze în Franța muzica dramatică. La 1645 a făcut să se reprezinte opera lui Atto Melani „Finta pazzia", dar opera n'a avut succes. La moartea papei Urban al VIII-a, Barberinii, cari erau cei mai mari editori în Roma, au trebuit să fugă din acest oraș, fiind persecutați de Inocențiu X lea și s'au dus în Franța. Mazarini i-a primit cu toate onorurile, și aceștia i-au prezentat pe poetul Francisco Buti și pe muzicantul Luigi Rossi, care au fugit din Roma cu dînșii. Buti și Rossi au compus pentru carnavalul din 1647.

Orfeu, e prima operă adevărată ce s'a jucat la Paris. Opera a avut un succes desăvîrșit. Ana de Austria nu se mai sătura ascultînd pe cîntăreții italieni.

Curînd însă Mazarini deveni impopular și ziarele au început să-l atace pe tema că s'a transformat în impresar. Această campanie a avut de efect micșorarea avîntului ce luase muzica dramatică atunci..

*

Elsa Ierusalem, o tînără scriitoare în vrîstă numai de 32 ani a devenit celebră cu o repeziciune uimitoare prin publicarea romanului „Bondarul sfînt". Prima ei lucrare „Venus pe cruce" a scris'o la vîrsta de 18 ani.

*

Maurice Donnay alimentează actualmente scena franceză cît se poate de îmbelșugat. Nu mai puțin de patru piese ale sale se represintă acum pe scena pariziană Anume la teatrul din Gymnase o comedie în trei acte, la „Odeon" o lucrare cam fantastică a poetului, intitulată „Reforma ortografiei teatrul „Renaissance" se dau tocmai „Aventurile lui Telemac" lucrare făcută în colaborare cu Jules Lemaître și în interval Donnay are o nouă lucrare dramatică în preparație.

Informaţii

Următoarele mutări au mai fost făcute în armată:

D-nii locot. Stoianovici Al. din bat. 8 vînători în reg. Stefan cel Mare No. 13, locot. Irimescu Ilie din Rachova 25, în bat. 4 vînători; locot. Gheorghiu Cristea din reg. Roman 14 în bat. 4 vînători, locot. Isac Petre din reg. 13 Ștefan cel Mare, în reg. 6 Tecuciu 24, sublocotenent Șumuleanu C. din reg. Roman 14 în reg. 13 Șefan cel Mare, căpit. Ressel C. de la corpul 4 de armată la statul major general, locotenentul Negulescu G. din reg. 7 roșiori în reg. 4 roșiori, d. Popescu N. Constantin, adm. cl. II. din reg. Roman No. 14, la comp. 4-a subsistență; administratorul cl. III Popovici Leon, de la corpul 4 de armată în reg. 13 Stefan cel Mare, d. Teodorescu Ion ad. cl. II din reg. 13 Ștefan cel Mare în reg. 6 Tecuciu No. 24; Popescu Anibal adm. cl. III, de la comp. IV ad ție, la corpul 4 de armată, Mișoc Gh. ad. cl. III de la școala fiilor de militari la serv. de geniu al corpului 4 de armată.

Următoarea mișcare s'a făcut printre medicii veterinari de județe:

D. Ștefan Bossie, medic veterinar definitiv al zonei Iași, a fost detașat la zona Zimnicea.

D. Sergiu Cernoianu, medic veterinar definitiv al zonei Zimnicea, a fost detașat la circ. 3-a Ohaba (Mehedinți).

D. Nic. Broșteanu, medic veterinar provizoriu al circ. 3-a Ohaba (Mehedinți) a fost detașat la zona Iași.

D. Ioan Stănescu, licențiat în farmacie, fost farmacist militar, a fost numit șef al depozitului de droguri, de pe lîngă prefectura de județ, în locul d-lui N. Tufescn, demisionat.

Eri s'au terminat operațiunele de recrutare la dispărțirea a III-a.

Comisiunea va începe mîine se lucreze la dispărțirea a IV.

Comisiunea din județ va 'început Sîmbătă operațiunile la Podul-Iloaia.

Am anunțat alaltăieri că d. M. B. Cantacuzino l'a convins pe d. general Skeletti să reiee direcția ziarului conservator local.

Acest ziar anunță ieri că d. Skelete a reluat direcția. Faptul a produs mari nemulțumiri între greceniști, cari acuză pe general de simpatii pentru partidul conservator—democrat.

Eri după prînz d. Eraclide s'a prezentat la primărie și și-a reluat postul de ajutor de primar.

Ancheta privitoare la Ghelmegeanu va fi terminată astă-zi de controlorul Pavelescu. Delapidările și falșurile sunt identice ca sume: fie-care fiind de cîte 794 lei.

Ghelmegeanu se află închis în penitenciar în aceiași cameră cu băcanul falit Antoniade.

D. George Sculi, medic al spitalului rural Dămienești, jud. Roman, a fost transferat în aceeași calitate la spitalul „Regele Carol" din Gurbănești, județul Ilfov.

In cursul viitoarei săptămîni, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va convoca pe toți protoereii din Eparchia sa, în vederea organizărei conferințelor administrative ale protoereilor.

Poimîne Sîmbătă se vor plăti la administrați financiară, pensiile civile și militare pe luna Aprilie a. c.

Luni 20 Aprilie, comisiunea de judecată, compusă din d-nii prof. dr. I. Cantacuzino, Matei Cantacuzino și Maldarescu, se va întruni la orele 9 seara, în localul universității din București, pentru a judeca procesul d-lor N. Iorga și M. Dragomiresen.

Acuzația va fi susținută de d. St. Sihleanu, inspector general al învățămîntului superior și secondar.

Astă-sară Joi are loc prima reprezentație a celebrei artiste **Suzanne Desprès** cu **„La Rafale"**.

Mîne sară Vineri **„Elektra"** cea mai sublimă a ei creațiune.

Un public numeros va asista la aceste mult așteptate spectacole.

*

Cu expresul Berlin de astă-zi Susanne Desprès cu întreaga trupă a teatrului parisian „L'Oeuvre" a sosit în localitate.

De la Archiva.—Membrii societății științifico-literară „Archiva", au ținut aseară obișnuita ședința săptămînală.

S'a dat citire unui studiu al d-lui prof. T. Neculau, intitulat „Carbonatul și salicilatul de Magnezîu de la Șarul Dornei" iar apoi s'a luat în discuțiune propunerea d-lui dr. Sunda relativă la necesitatea studiilor albaneze la universitățile noastre.

A urmat apoi o critică a dicționarului geografic al Bucovinei, întocmit de d-nul Grigoroviță, profesor din București, pe socoteala societății geografice. In dicționarul sea geografie, d. Grigoroviță a dat precădere denumirilor străine înaintea celor romînești, pe care le cam nesocotește.

Budgetul ordinar și extraordinar al comunei Iași a fost aprobat, cu următoarele modificări:

La cheltueli: Lei 5115 se vor reduce de la art. 64, subvenția parochilor etc., fixîndu-se la 66 885 lei anual, cît s'a prevăzut de administrația casei bisericei; lei 10.000 se vor suprima de la art. 116, alocațiune la budgetul extraordinar, pentru clădirea unui local de școală primară, lei 5115 se vor adăoga la art. 117 fond pentru deschiderea de credite suplimentare și extraordinare, sau în total, lei 66.115.

Budgetul extraordinar: la venituri: lei 10.000 se vor suprima de la art 8, alocațiune la budgetul ordinar pentru constituirea unui al doilea local de școală primară; la cheltueli: lei 10.000 se vor suprima de la art. 4 în vederea modificărei aduse la partea veniturilor.

Din Vaslui ni se scrie că eri a încetat din viață acolo Cesar Simionescu, avocat fost magistrat, în etate de 58 ani.

Elevii școalelor secondare din localitate au început repetițiile pentru jocul „oinei", ce va avea loc de 10 Maiu.

Cu ocazia frumoasei excursiuni ce societatea de gimnastică, sport și muzică din localitate, o organizează la Ciurea pentru ziua de 18 Maiu a. c., cînd se va face și inaugurarea monumentului rădicat pentru eroii din acea comună căzuți în războiul pentru independență, trupele din localitate, în frunte cu muzica militară vor defila în fața monumentului.

Tot cu această ocazie se speră a se face sfințirea bisericei noui, construită în Ciurea. Sfințirea se va face de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei, care se crede că va lua parte la această serbare.

Ministerul instrucțiunei publice a dat o decizie, care hotărăște modul cum se va preda pe viitor instrucția militară în școli.

Prin acea decizie se hotărăște, ca instrucția militară să se facă numai de către elevii claselor superioare de liceu, elevii școalelor superioare de comerț și elevii școalelor normale.

Pentru controlul acestui învățămînt prin aceiași decizie sunt numiți 16 ofiteri luați din foștii revizeri militari școlari.

Acești instructori au fost repartizați 3 pentru Capitală, iar cîte unul pentru orașele Iași, Craiova, Bîrlad, Galați, Buzeu Botoșani, Ploesti, Focșani, Pitești Brăila, Bacău, Piatra-Neamtz, Tulcea și Turnu-Severin.

Iată acum care sunt acești ofițeri: maiorii Constantinescu Ion și Presan Ioan la București, maior Mantu Ion, la Brăila, căpitan Jipescu la Galatz; maior Graur Th la Craiova; căpitan Sachelaride C. la Botoșani; maior Strîmbeanu Gr. la Turnu Severin; căpitan Brezeanu la Buzeu; căpitan Irimia Ioan la Tulcea; căpitan Stoenescu N. la Bacău; maior Mihăescu Ion la Focșani; căpitan Velicu C. la Bârlad; maior Dragoș Andrei la Ploești; căpitan Ionescu Vasile la P.-Neamtzu; căpitan Pelimon Romulus la Piteșt și căp. Velciu Anghel la Iași.

Elevii vor face instrucția militară o oră pe săptămînă și anume Joia după amiază, cînd toate clasele vor face instrucția împreună.

Duminică după amiazi, la orele 2, va avea loc la societatea de gimnaștică, sport și muzică, adunarea general anuală.

Se va face darea de samă și apoi se va proceda la alegerea noului comitet.

Suzanne Desprès în teribilul rol din „Elektra"

„Elektra"—puternica dramă a lui Hofmannsthal—se va reprezenta la Teatrul Național din Iași Vineri 17 Aprilie cu marea artistă Suzanne Desprès în rolul principal, iar celelalte roluri vor fi jucate chiar de artiștii eminenți care au creat rolurile la Paris. **„Elektra"** are 2 acte; rolul Suzannei Despès în această piesă e teribil și doborîtor; e tot timpul în scenă în prada simțirilor celor mai dramatice și mai înduioșetoare. După admirabila, extraordinara scenă cînd Elektra dantează și cîntă de bucuria morței Clytemnestrei și cade moartă și ea în delirul seu nebunesc, nu mai poți scoate o vorbă de la Suzanne Desprès o zi întreagă; ie zdrobită. Aceasta explică pentru ce cu **Elektra** cea grozavă nu s'a putut da de cît piese în care ea nu joacă: „Le Jeu de la morale et du Hasard" și „Le fardeau de la liberté" două comedii amuzante și spirituale. Trebue un contrast după teribila încordare din Elektra, unde toți nervii publicului sunt zguduiți. In cele două comedii joacă pe lîngă eminentul artist Lugnè Poe, artiștii care au creat rolurile la Paris.

La Viena cu ocazia reprezentărei „Elektrei" cînd ovațiunile și strigătele de entusiasm păreau că nu mai iau sfîrșit. Imparatul a decorat pe marea Suzanne Desprès prin Arhiducele Frantz Salvator.

Rar, foarte rar, vor avea ieșănii prilejul să vadă un spectacol atît de sublim, atît de mișcător ca cel care va avea loc Vineri 17 Aprilie la Teatrul Național.

Ministerul instrucțiunei a trimes o circulară revizorilor școlari, prin care'i invită a pune în vedere învățătorilor și institutorilor cari predau cursuri la școalele de adulți, ca cel puțin odată pe septămînă să predea și lucrul manual, care s'a dovedit a fi foarte folositor.

De oarece în județul nostru s'au făcut mai multe alipiri și deslipiri de cotune, mai multe consilii comunale din județ au fost disolvate, urmînd a se face noui alegeri.

D. Octav Nicolau a fost numit intendent al spitalului spiridoniei din Galați, iar d-na Luisa Nicolau a fost numită garderoberă la acelaș spital, în locul d-nei Poitevin.

D. dr. Vieriu a fost recomandat medic secundar la spitalul din Bîrlad, iar d. dr. Catrinariu ca medic secondar la ospiciul Socola, în locul decedatului dr. Popovici.

De trei zile la penitenciarul central din localitate se procedează la predarea pe samă, actualul director d. N. Făgărășanu fiind transferat la Tg. Ocna.

De oare ce sunt care-cari bănuieli, direcțiunea generală a închisorilor a trimis pe d Teodorescu, șef de biurou, în direcție, spre a asista la predare.

DIVERSE

— Camera de punere sub acuzare, respingînd apelul primului-procuror, a pus în libertate pe G. Rișcanu, învinuit a nu avea domiciliu.

— Armurierul regimentului Ștefan cel Mare 13, Paraschiv Bejan, a fost condemnat la 3 luni închisoare de către consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată, pentru că a îndosit armamente.

El a făcut recurs la consiliul de revizie, dar i-a fost respins.

EDGAR ALLAN POE

CĂTRE ELENA

Te-am văzut odată—o singură dată—sunt ani de atunci: Nu pot să spun *cîți* sunt—dar *nu* sunt mulți. Era la miezul unei nopți de Iulie; de sus luna plină, avîntîndu-se întocmai ca sufletul tău, pe căile pustii ale Cerului, trimetea un văl de lumină ce cădea ca o mătase argintie, în liniștea, căldura și ațipeala firei, peste fețele înălțate în sus a mii de trandafiri ce creșteau într'o grădină vrăjită, unde nici vîntul nu îndrăznea să sufle decît tiptil—cădea peste fețele îndreptate spre cer ale acestor trandafiri, care își dau, în schimbul iubirii de lumină, sufletele lor îmbălsămate într'o moarte estatică—cădea peste fețele înălțate în sus ale trandafirilor, care surîdeau și mureau în straturile lor, fermecați de tine și de poezia prezenței tale.

Imbrăcată toată în alb, te-am văzut pe jumătate aplecată peste un strat de viorele, pe cînd luna cădea peste fețele în sus ale trandafirilor, și peste fața ta, înălțată—vai, în durere!

N'a fost oare Soarta, atunci în miezul nopții de Iulie—n'a fost oare Soarta (al cărei nume e și Durere) care mi-a poruncit să mă opresc la poarta acelei grădini, ca să respir parfumul trandafirilor ațipiți? Nici un pas nu turbura liniștea: lumea nesuferită toată dormea afară de tine și de mine—(O Cer!—O Doamne! cum îmi bate inima împreunînd aceste două vorbe!)—afară de tine și de mine. Mă oprii—privii—și într'o clipă toate pieriră. (Ah, nu uita: grădina era vrăjită!). Strălucirea de mărgăritar a lunei se stinse: straturile de iarbă și potecile șerpuite, florile fericite și arborii tînguitori nu se mai văzură: chiar mirosul trandafirilor muri în brațele aerului. Totul-totul peri, afară de tine—afară de mai puțin decît tine: afară numai de lumina divină a ochilor tăi—afară de sufletul din ochii tăi înălțați spre cer. Nu-i văzui de cît pe ei—ei erau lumea pentru mine. Nu-i văzui decît pe ei—îi văzui numai pe ei ceasuri întregi—îi văzui numai pe ei pînă ce luna apuse.—Ce sălbatece povești de dragoste par a fi scrise pe cristalinele sfere cerești! Ce durere întunecată! și ce sublimă nădejde! Ce mare tăcută și senină de mîndrie! Ce îndrăznețe năzuinți! Și încă ce adîncă, ce nepătrunsă putere de dragoste!

Dar acum, întru tîrziu, scumpa Diană pieri din vedere, în culcușul ei apusan de nouri cu trăsnete; și tu ca o stafie, printre copacii care te înmormîntau, lunecași departe. *Numai ochii tăi rămaseră.* Nu *voiră* să plece—și de atunci n'au mai plecat. Luminîndu-mi singuratecul meu drum spre casă, în noaptea aceia, de atunci nu mai m'au părăsit (cum m'au părăsit speranțele). Mă urmăresc—mă cîrmuesc prin viață. Ei sunt conducătorii mei—și eu sclavul lor. Menirea lor e să lumineze și să aprindă—datoria mea, *să fiu mîntuit* de lumina lor strălucitoare, să fiu purificat de focul lor electric, să fiu santificat în focul lor elizean. Ei îmi umplu sufletul cu Frumusețe (care e nădejde) și sunt sus pe Cer—stelele la care îngenunchiez în tristele și tăcutele veghieri ale nopții mele, și chiar în strălucirea meridiană a zilei pururea îi văd—ca doi Luciferi ce scînteiază blînd, iar lumina lor nici Soarele n'o stinge!

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 8 Mai a. c. oara 11 a. m. se va ține în camera acestei Primării în conformitate cu art. 72-84 din legea comptabilității publice licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere a construirei gheretelor din piața Nicolina și piața Bădăreu.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte de a le Statului sau garantate de Stat.

Devizul și caetul de sarcini se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 07536 14 Aprilie 1909

Biuroul „AURORA"

IAȘI Str. BARBOI No. 19

— Se ocupă cu procurări de acte, copii și informații de la orice autorități.

— Mijlocește vinderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.

— Imprumuturi bănești pe ipoteci și garanțiuni sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui Aurelian G. Nicolau Iași—str. Bărboi 19.

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi și bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi și bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite și cu curent electric.

Tînăr funcționar caut cameră mobilată, eventual cu pensiune, într'o bună familie. Oferte la ziar R. G.

Ultime informaţii

❑ *Din cercuri liberale autorizate aflăm următoarele :*

Informaţia de ieri a Opiniei, *privitoare la telegrama pe care d. Costinescu a adresat-o d-lui Stere, nu era riguros exactă.*

D. Costinescu, acum cîte va zile, bazat pe ştirile ziarelor că d-sa s'ar opune la intrarea deputatului de Iaşi în minister, a telegrafiat acestuia, desmințînd acele ştiri.

Noi credem, am aflat din aceiaşi sursă, că astă-zi se va remania cabinetul. D. Stere va lua finanţele, d. Costinescu războiul şi d. Al. Constantinescu, domeniile.

❑ Comitetul instituit pentru a construi o biserică romînească la Ierusalim a colectat pînă acum suma de 16.000 lei.

Un preot din judeţul Prahova a făcut cunoscut I. P. S. S. Mitropolitului Primat că e dispus să doneze 12.000 lei de îndată ce se va începe zidirea bisericei.

Sunt 3 locuri propuse pentru construirea acestei biserici. Cel mai convenabil ar fi cel din apropierea sfîntului mormînt, pentru care se cere 120.000 lei.

D. T. Burada a cerut concursul guvernului pentru a se aduce la bun sfîrşit, dar guvernul n'a vrut să dea nici un concurs.

Zilele acestea d. Burada va pleca la Ierusalim pe cheltuiala comitetului.

❑ La sfîrşitul lunei aceştia comitetul inspectorilor generali ai armatei se va întruni în vederea alcătuirei tabloului avansărilor în armată ce se vor face pe ziua de 10 Mai a. c.

❑ Mercuri 22 Aprilie va avea loc la Teatrul Sidoli, o a doua reprezentaţie cinematografică extra ordinară, dată de societatea de giminastică, muzică şi sport din Iaşi, sub patronajul unui comitet numeros, format din persoane de elită, în scopul de a aduna fonduri pentru a rîdica „adăpostul Dochia" pe falnicul munte Ciahlău.

Pe lîngă vederi cinematografice din cele mai alese, se va proecta pe pînză o splendidă şi bogată serie de vederi, reprezentînd o escursiune de la masivul Călimanilor la Dorna şi apoi cu pluta pe valea Bistriţei pînă la Piatra.

❑ Architecţii însărcinaţi cu facerea clădirilor noi la Slănic, pleacă astă-zi acolo.

Săpăturile vor începe mîine.

❑ Domnul Ştefan D. Popescu, profesor, luîndu-şi concediu de la 8 Aprilie spre a lua parte la examenele de Capacitate pentru Cosmografie, Ministerul a aprobat ca suplinitor, pe tot timpul lipsei d-sale, la seminarul Pedagogic Universitar şi la şcoala Comercială superioară pe d-l N. C. Cumpătă, licenţiat în ştiinţele Fizico chimice.

❑ Casa rurală a cumpărat moşia Valea Rea (Bacău), proprietatea d-lui locotenent Al. Buzdugan, pentru 229.000 lei.

❑ Domnii St. Sihleanu şi Sol. Haliţa au început astă zi la Universitate, ancheta privitoare la studentul Cumpătă, asistent la laboratorul de ştiinţi, acuzat că ar fi agitat în favoarea preutului Morăraşu.

❑ Domnii St. Dragoş, maior Rădulesu şi Vasilescu-Carpăn, numiţi experţi în diferendul d'intre comuna Iaşi cu societatea electrică, au sosit azi dimineaţă în Iaşi şi au început studiarea actelor.

❑ Membrii corporaţiei constructorilor au fost convocaţi în adunare generală pentru Duminică 19 Aprilie.

❑ Se zice că numirea unui medic primar al comunei nu se va face de cît pe ziua de 1 Maiu a. c.

❑ Moaşele şi agenţii sanitari aflători în serviciu au fost confirmaţi de direcţiunea generală a serviciului sanitar, în posturile lor.

❑ E vorba ca pe ziua de 1 Maiu st. n. să se facă o schimbare în intinerarul mersului trenului din ţară.

❑ Domnii Mavromati şi Netter, avocaţi ai statului în Iaşi, au fost confirmaţi în posturile lor şi vor depune mîine jurămînt.

❑ Se ştie că termenul pînă cînd se vor trimete tablourile pentru expoziţia artiştilor în viaţă ie pînă la 18 Aprilie.

Expozanţii se vor întruni la 21 Aprilie la Bucureşti, spre a alege juriul. Din Iaşi vor participa d-nii : Em. Bardasare, Stahi, Bălăcescu, Vasile Costin, A. D. Atanasiu, şi Ilie Burghelea.

❑ In urma congresului maiştrilor de caligrafie şi desemn, ministerul instrucţiunei publice a însărcinat pe d. Strîmbulescu, inspector al învăţămîntului caligrafiei să întocmească o schimbare în metoda programului lecţiilor de desemn pentru secţiile clasică şi modernă, iar d. A. D Atanasiu din Iaşi a fost însărcinat să facă acelaş lucru pentru secţia reală.

Ei au întocmit deja aceste schimbări, pe care le-au făcut cunoscut ministerului şi prin care se preconizează „metoda liberă.

Programul schimbat se va pune în aplicare cu începere de la toamnă.

❑ D. George Bogdan, membru în consiliul administrativ permanent, a fost delegat inspector administrativ pentru Moldova.

❑ Muzica batalionului 4 de vînători va începe să cînte la grădina Copou de la 3 Maiu a. c.

Muzica va cînta : Mercurea şi Vineres de la 10—12 a. m. şi Marţea, Joia şi Duminică, seara.

❑ Se ştie că la Iaşi fusese transferat ca director al penitenciarului central din localitate d. I. Naum-Iuau, directorul închisoarei din Focşani.

Din sorginte sigură aflăm însă că d Naum şi-a dat demisia, aşa că postul remîne vacant.

❑ Iată circulara pe care a trimes'o ministerul instrucţiunei publice direcţiunilor şcoalelor secundare din localitate, în vederea întocmirei comisiunelor pentru examinarea elevilor preparaţi în particular :

„In vederea întocmirei comisiilor pentru examinarea elevilor pregătiţi în familie sau institute private, sunteţi rugaţi ca, până la finele acestei luni, să ne trimiteţi un tablou de toţi institutorii şi institutoarele de la şcoalele urbane din acel judeţ. In acest tablou veţi specifica :

Ultimul an în care a făcut fiecare parte din comisiile examinatoare ;

Dacă cad în prevederile articolului 3 din regulamentul pentru examenele de învăţămînt primar al copiilor pregătiţi în particular ;

Penalităţile ce au suferit ;

Institutorii şi institutoarele se recomandaţ pentru a face parte din comisiile examinatoare de anul acesta.

Răspunsurile trebuesc trimise înainte de 1 Maiu.

❑ Succesul Suzannei Desprès în Bucureşti a fost triumfător. M. S. Regele a acordat marei artiste medalia Bene-Merenti clasa I.

❑ D. Fîntînariu a fost astă zi acasă la d. Eraclide. D. Fîntînariu, după ce l'a maltratat pe colegul seu în mod special, s'a dus să-i presinte omagiile sale.

Pînă 'n cele din urmă se va rădica şi un monument d-lui Eraclide.

❑ Se ştie că Curtea de Apel secţia I-a în urma cererei d-lui Dalban, a trs se din listele electorale pe d. Emil Rey, avocat în Bacău şi că înalta Curte, secţia III, a casat decisia.

Iată importanta jurisprudenţă stabilită su acea împrejurare :

„Din faptul că o persoană s'a născut în Romînia, că atît dînsa cît şi părintele ei au ocupat funcţiuni publice şi neîntrerupt s'au bucurat de drepturile politice, fiind înscrişi în listele electorale, se stableşte în favoarea acelei persoane prezumţiunea că este romîn de naştere şi că are posesiunea de Stat a dreptului său electoral şi care prezumţiune nu poate să fie dărîmată de cît prin acte, cari ar stabili în mod neîndoios, că este străin de origină şi supus unei protecţiuni streine".

❑ **Congresul studenţilor romîni.** — Se ştie că în anul trecut se hotărîse ţinerea unui congres al tuturor studenţilpr romîni. Ideia congresului s'a isbit însă de realitatea crudă a lucrurilor, de piedicile pur materiale.

Acum se agită din nou ţinerea unui asemenea congros.

„Uniunea studenţilor romîni", societatea centrală a întregei studenţimi din Bucureşti, întărită prin elemente noui, tinere şi entuziaste, condusă de un comitet devotat ideei şi în complectă înţelegere cu studenţimea de la Iaşi a luat, încă înainte de Paşti, cu unanimitate hotărîrea să lucreze pentru realizarea congresului. In acest scop comitetul „Uniunei" a trimes societăţilor studenţeşti din Austro-Ungaria, o comisiune arătînd rostul congresului cerînd avizul fraţilor de acolo şi însărcinînd pe vicepreşedintele ei, d-l Mircea Russu Şireanu, ca să trateze în numele societăţei cu studenţimea din Austro-Ungaria.

Comitetele studenţeşti de la Bucureşti şi Iaşi lucrează deja de pe acum, ca să asigure fraţilor din afară de România absolut toate înlesnirile necesare. Congresul se va ţinea la Iaşi ; studenţimea din capitala Moldovei va avea sarcina frumoasă să primească şi să găduiască sutele de studenţi romîni, să grijească ca aspectul congresului să fie demn şi impozant.

La Bucureşti, se lucrează pentru propaganda cît mai largă pentru congres şi organizarea lui pe temeiu sigur.

Studenţii romîni din Austro-Ungaria, cari voesc să participe la congres, se vor anunţa la societăţile lor respective, iar acestea vor binevoi să se adreseze „Uniunei studenţilor romîni". Listele de participare a studenţimei din Austro-Ungaria se vor trimite, împreună cu listele dela Bucureşti, la timp, de cu vreme, la Iaşi.

Toate celelalte modalităţi şi programul congresului, se vor stabili treptat-treptat încă de pe acum, aşa că vacanţa de vară, cînd toţi se risipesc pe la căminele lor, va găsi studenţimea noastră gata de congres. Toate informaţiile oficiale se vor publica la timp.

După toate probabilităţile congresul se va ţinea la 20 August a. c.

❑ **Judiciare.** — Experţii şi-au depus raportul în privinţa registrelor şi mărfurilor firmei Daniel Rechler.

Tribunalul se va pronunţa Sîmbătă asupra cererei de moratoriu făcută de acea firmă.

— Recursul lui Gorănescu, fostul casier al Băncei Comerciale din Bacău, de a fi elibarat provizor pe cauţiune, a fost respins de Curtea de casaţie s. II.

— Curtea de Apel secţia II a condemnet astăzi la cîte 7 luni închisoare pe N. Ştefăniu, fost primar al comunei Buznea C. Ionescu şi M. Weiss, invinuiţi de fals în acte publise.

❑ Ultimele două programe care vor mai fi proectate pe pînza cinematografului din sala Sidoli şi cu cari se va încheia stagiunea actuală, vor fi din cele mai bogate şi interesante. Penultimul program începe astă-zi Joi 16 April şi se compune numai din noutăţi şi totul cuprins în acest program este interesant şi atrăgător. Notăm numai cîteva din multele sujete : Captivitatea, evadarea şi procesul reginei Maria Stuart, o reconstituire fidelă a marelui eveniment istoric ; Poftit la masă, comedie de moravuri pariziene, interpretată de cei mai buni artişti comici parizieni; Urmărit pe acoperemîntul unei biserici din Paris ; Barca de salvare în timpul operărei—un progres al tecnicei moderne; navigaţia aeriană şi surprizele sale sau Aeroplanul şi turnul Eiffel.

Programul nou de Joi seara mai cuprinde escepţional, un mare număr de comedii, scene de pe natură, instructive etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 16 Aprilie.

Plecarea Regelui

Bucureşti.—Zilele acestea M. S. Regele va pleca la Sinaia şi de acolo în străinătate.

Din cauza plecărei Suveranului, d. Brătianu nu va mai pleca la Paris.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă la ora 11 a avut loc un consiliu de miniştri la ministerul de interne.

De şi consiliul a durat până la ora 1, nu s'a discutat nimic nici asupra remanierei, nici asupra complectărei cabinetului, ceea ce doveşte în destul cît de încurcată este situaţia.

Nouă mişcare în armată

Bucureşti.—D. general de brigadă Crăiniceanu G. a fost avansat general de divizie, rămînînd şef al marelui stat major al armatei; d. general Coandă, de la divizia a IV, transferat în ministerul de resboiu; d. general Năsturel, din divizia a III-a artilerie, numit comandant al diviziei II Craiova; d. general Iarca Alex.. numit comandant al diviziei V Buzeu; d. general Zottu, numit comandant al div. IV; d. general Hîrjen, a fost numit comandant al diviziei VI Focşani; d. colonel Polizu V. a fost numit comandantul brigăzei a X-a; d. colonel Vlădescu, din regim. Mehedinţi 17, în reg. Putna 10 comandant.

O mare desmințire a d-lui Costinescu

Bucureşti.—D. Emil Costinescu, întors ieri în Bucureşti, a declarat că n'a oferit Ministerul de finanţe d-lui Stere, nici n'are de gînd să treacă la război.

Indigeni omoriţi

Aden.—Agenţia Reuter află că oamenii din tribul Vorsagnii, sub comanda fiului Sultanului, au jefuit 20 şi omorît mai mulţi indigeni, cari se găsesc sub protecţia Angliei.

Nenorocire

Nyegersufalu.—12 lucrători, încercînd să treacă Dunărea într'o luntre, care s'a răsturnat în mijlocul fluviului, s'au înecat

Ceilalţi au fost salvaţi.

Evenimentele din Turcia

Constaneinopol.—Textul oficial al fevaului, publicat cu prilejul detronărei Sultanului Abdul Hamid, spune că Seidulimanii mahomedani, care s'a făcut vinovat de ştergeri în cărţile sfinte, în ceea ce priveşte mai multe chestii importante, a intersis şi ars aceste cărţi, apoi a risipit şi a furat banii publici, fapte contrare legei seriat. Mai mult încă e lucru cert că fostul sultan a omorît sau a întemniţat şi surgunit pe supuşii săi şi după ce luase obiceiu de a comite fel de fel de crime şi de nelegiuri el a jurat că va apuca calea cea dreaptă, dar a fost sperjur şi a mai persistat să producă un resboiu civil în imperiul otoman.

In urma acestei fapte din mai multe părţi din imperiu au sosit rugăminţi şi sfaturi ca să se detroneze acest calif, fiind că detronarea lui este o necesitate pentru poporul mahomedan.

Marţi 27 Aprilie, adunarea compusă din senatori şi deputaţi, a adoptat în unanimitate redactarea fetwaului, citit şi iscălit de către Seikul Islam, hotărînd detronarea sultanului Abdul Hamid II, din demnitatea de califal Islamului şi de Sultan otomanilor.

Moştenitorul legitim, Mahomed Reşad Effendi a fost apoi proclamat Calif şi Sultan sub denumirea de Sultanul Mahomed al V-lea.

*

Constantinopol.-Schimbarea sultanului a fost primită şi în provincie cu bucurie şi aplause.

Muhta Paşa şi alţi membri ai uniunei liberale au fost arestaţi eri.

*

După cele ce spun ziarele turceşti noul Sultan a ales pentru reşedinţa sa palatnlui Dolma Bogtce.

Noul Suveran a spus că dorinţa sa este de a domni conform cu legea seriat şi cu Constituţiunea.

El a adăugat că e mîndru de a fi cel dintăi adevărat Padişah liberal.

Presa turcească aduce omagiile sale noului Suveran şi speră că o eră nouă începe pentru imperiul otoman. Ziarele asigură că cabinetul actual a demisionat dar că Sultanul a rugat pe miniştri ca să rămîe în funcţiuni în mod provizor.

*

Constantinopol.—Se asigură că că trimeterea fostului Sultan Abdul Hamid la Salonic, a fost o condiţie pe care noul Sultan a trebuit să o primească, înainte chiar de proclamarea sa. In interesul purificărei complecte a regimului din Ildiz-Kiosk şi a anturajului fostului Sultan nu va fi amnistie şi nici expulzare.

*

Constantinopol.—Iată cîte-va detalii privitoare la transportarea fostului Sultan Abdul Hamid.

Intăi fostul Sultan a protestat energic cînd i s'a anunţat această ştire ; apoi s'a supus hotărîrei fatale, luată de către adunarea naţională. Sultanul, foarte abătut, a fost transportat ca prizonier şi supraveghiat în mod sever de o mare escortă, urmată de o mică suită, între care 11 femei.

*

Roma.—Agenţia Ştefani află din Constantinopole că depeşile consulare din Adania, anunţă că cruzimile continuă. Se afirmă că într'o localitate aproape de Adania 100 de misionari ar fi fost arşi de vii într'o biserică.

Excese de tot felul se petrec în întreaga regiune.

*

Constantinopole. — Se svoneşte că fostul mare vizir Kimil Paşa a fost arestat.

Actualul mare vizir Teofik Paşa a fost însărcinat să formeze noul cabinet.

*

Salonic.—Fostul Sultan Abdul Hamid a sosit ieri în Salonic la orele 10 dimineaţă.

Aci era aşteptat de generalul Robilan şi de o escortă de 30 jandarmi.

El a refuzat să ia loc în automobil şi a plecat cu trăsura la palatul Aladine.

*

Costantinopolol.—Noul Sultan va apărea mîine la Selamlîc.

Se continuă cu arestarea partizanilor fostului Sultan.

Rişaav Paşa remîne ca ministru de externe.

Adunarea naţională a alcătuit două proecte : 1) toate persoanele avute să arăte pece cale au dobîndit averele, căci în caz contrar vor fi desposedaţi de averile lor. 2) sclavii şi sclavele de la Ildis-Kiosk să rămînă la palat.

Tribunalul marţial continuă cu arestările şi pedepsele.

Nawir Yaka, intimul fostului Sultan va fi strangulat astă-zi.

*

Constantinopole. — După ultimile ştiri, numărul victimelor turburărei din Adania se urcă la 35,000.

Ziarele anunţă că cele petrecute la Adania sunt opera lui Abdul-Hamid, pe care ziarele îl atacă cu violenţă.

Mulţi soldaţi declară că au fost subvenţionaţi cu banii lui Abdul-Hami.

Salonic.—Prinţul Burhan Edin, fiul Sultanulului Abdul Hamid continuă de a aduna trupe în Asia Mică.

In Anatolia adepţii lui Abdul Hamid fac preparative pentru răzbunare.

ANUNCIU

Direcţiunea Şcoalei Superioare de Arte şi Meserii din Iaşi caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul şi scoaterea de cursuri şcolare pe peatră de litografiat.

Şcoala posedă instalaţie complectă pentru litografie.

Direcţiunea oferă salar lunar şi întreţinere.

Doritorii se vor adresa Direcţiunei şcoalei.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Faceri.

Consultaţiuni 2—4 p. m.—

Strada Anastasie Panu No. 43

Comptabil Tînăr absolvent al Şcoalei comerciale superioare din Iaşi oferă serviciile la o moşie. A se adresa la „Opinia"

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene. str. Buzdugan 10.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

Vaccinări şi Revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steurman

Str. Golia 12

Anibal I. Ciurea

AVOCAT

Strada Muzelor No. 6.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă ; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

De arendat Moşia Buhăeşti-de-Mijloc, judeţul Vaslui, gara Buhăeşti.

A se adresa la Proprietară : D-na Maria August Reschkano, 51 strada Păcurari, Iaşi.

CELE MAI COMPLECTE

Analize Chimice şi Microscopice

DE

Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.

execută

Doctor A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi

— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai deham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
21e, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz întreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 705 —Sîmbătă 18 Aprilie 1909

Se caută un om

A propos: ce e cu noul șef? Nădăjduim că publicul cititor n'a uitat cu desăvîrșire că partidul liberal se află sub înalta obláduire a unui șef nou—căci și după șase luni un șef nu încetează de a fi nou. Ba, în speță, șeful e încă nouț de tot, e încă cu desăvîrșire virgin de ori-ce faptă care să-l fi scos în relief, să-l fi distins cît de cît.

Și tocmai asta e chestiunea. Mă rog, ce e cu noul șef, care în mintea tuturora presupunea, firește, o nouă șefie, o *altă* șefie.

Este drept că la proclamarea sa d. Ionel Brăteanu a declarat că reia firul,—cel de la 88, ori cel de la 907, tot aceea face, pentru că de formă ni se vorbea de unitate și continuitate. Dar în fond, să mărturisească sincer ori-ce liberal: nu ni se spunea de ani de zile că după plecarea d-lui Sturdza și prin întronarea tînărului său urmaș va începe și pentru partidul liberal o eră nouă? Nici o contestare nu se încape: acesta a fost gîndul intim al tuturora, aceasta a fost speranța dulce a naivilor din partidul liberal, acesta a fost praful care se arunca în ochii tuturor adevăraților doritori de progres.

Și uite: acea eră nouă a venit *în principiu*. D. Sturdza, dacă n'a plecat de bună voie, a fost înlăturat în mod brutal. Graba și brutalitatea cu care s'a efectuat actul acesta, nu înlătura speranțele naivilor, ci din potrivă, le întărea. Cînd, în toiul unei ierni cumplite, d. Sturdza a fost transportat la sanatoriu, iar „țara liberală" chefuia cu lăutari, toată capitala răsuna de strigătele *maalalei*:

— Trage-i bă! că s'a democratizatără ai noștri!

Astă-zi toată lumea se întreabă cu drept cuvînt: unde e schimbarea? Unde este noua eră, întrupată *în fapt*?

Desfidem însă să se dea un răspuns neted, clar și cinstit. Schimbarea se vede, însă numai în sînul partidului, în debandada din sînul acestui partid. Dar pentru țară schimbarea este egală cu zero. Cît timp a fost deschis parlamentul ordinea zilei a fost ocupată cu tot soiul de mici legiferări mai mult sau mai puțin anoste, mai mult sau mai puțin meschine, cari cînd n'au avut un interes de coterie și de căpătuială, n'au prezintat nici un interes. Dar s'a dat o speranță, care cadra ciudat cu regimul nostru constituțional, dar în fine era o speranță: după închiderea parlamentului—se șoptea din sferele oficiale—se va vedea adevărata inaugurare a noului regim. Dar cum nimic nu este etern în lumea asta, nici sesiunea parlamentară n'a fost eternă. Sesiunea s'a închis. Și după ce s'a utilizat și un alt pretext—sarbările regale — iată că lumea se întreabă din nou: ei, ce este cu noul regim? ce este cu programul d lui Ionel Brătianu? ce este cu democratizarea partidului?

Nimic! Nu este nimic!

Și grozav bănuim că naivii din partidul liberal—sunt și de aceștia! —și marea masă cetățenească, după ce-și vor fi repetat zădarnic asemenea întrebări, vor începe și să-și răspundă, și parafrazînd vorba cîntecului vor zice că pentru atita lucru

Nu era zor numai de cît
Pe fostul șef să-l dăm de gît!

D. Ionel Brătianu a fost în dreptul său să aspire la șefia partidului. După cum zice într'un loc criticul Gherea este permis și celui mai mic poetaș să aspire a ajunge un Shakespeare. Dar poirtașul, ori-cît ar aspira, rămîne tot ceea ce este, pe cînd d. Ionel Brătianu, mai norocos de cît toată lumea, și-a atins ținta, a ajuns șef. De aici încolo a început însă pentru el marea tragedie. Nu poate face nimic, nici nu știe ce-ar putea face. D. Brătianu ne amintește comicul personagiu din „L'anglais tel qu'on le parle" al lui Tristan Bernard, care angajîndu-se interpret, ajunge să esclame melancolic:

— Și totuși ar trebui ca un interpret să aibă măcar ideie de vr'o limbă streină!

Și, în definitiv, nici nu e vinovat omul că s'a întins mai mult de cît îl ținea... mușamaua liberală; în partidul liberal nu era *alt-cineva* care să ia locul d-lui Sturdza. Dacă fostul șef n'ar fi fost înlăturat în chip grosolan, el tot n'ar mai fi putut sta multă vreme, și pe urmă tot d. Ionel trebuia să vie.

Să urmărim lupta-i aprigă și fără sens. Să-i urmărim zvîrcolirile vrednice de condeiul lui Cervantes. Toate vor fi inutile și vor constitui cel mult o lamentabilă comedie.

Pînă cînd în partidul liberal nu se va ivi un *om*—pe care pînă acum nici nu-l bănuim măcar în zarea cea mai depărtată—d. Ionel Brătianu va fi șef în felul d-sale, dar partidul liberal nu va fi partid și el nu va putea să dea un guvern.

„REMANIAREA"

De această una dată lucrul era hotărît: în consiliul de miniștri de ieri, Joi, se va decide definitiv asupra remanierei ministeriale sau, măcar, asupra complectărei.

Două ore a durat istoricul sfat ministerial și—lucru afurisit—tot n'a fost postat gardistul în strada Rotarilor, la casa d-lui Al. Constantinescu. Mai frumos este că consiliul, convocat ca să tranșeze o dată remaniarea sau complectarea, nici nu s'a ocupat de ele. Așa că remaniarea, asemenea bătrînului bric Mircea, cu cît pare că înaintează mai mult spre sfîrșit, cu atît dă și mai mult îndărăpt.

Dar că nici nu s'a atins chestia în consiliu, aceasta, de sigur, sună ca un frumos cuplet de operetă si dovedește că guvernul este perfect înțeles!

Pe timpul afacerei Dreyfus, într'un ajun de Paști, Caran d'Ache făcuse, într'o caricatură, un delicios tablou al stărei spiritelor în Franța. O familie, întoarsă dela Inviere, discută cu aprindere stadiul „afacerei". Cînd să se pună la masă, bătrînii pun o condiție celor mai tineri: *et surtout pas de l'affaire.* **Și pînă a se așeza pe jilțuri, comesenii, cu toată parola, iar se ceartă și farfuriile, scaunele, furculițele — zboară de la unul la altul.**

Și remaniarea ie o afacere. A ajuns chiar un fel de dificilă afacere.

Adunați ca s'o tranșeze, miniștrii, dându-și seama de starea lor sufletească, mai cuminți de cît franțujii din caricatura regretatului maestru, au decis nici să nu discute grava chestie. Căci altmintreli epilogul ar fi fost cam identic cu acel al caricaturei.

Remaniarea și misterul din stația B. M. vor rămînea și sujete pentru vremea cea rea a castraveților verzi.

Și ie regretabil, zeu așa, că gardistul va întîrzia atîta să fie postat în strada Rotarilor, la casa d-lui Al. Constantinescu.

Chestii actuale

Romînii la Ierusalim

Bătrînii noștri în dorul lor de sfințire și de religiositate țineau ca cel mai mare lucru în viața lor, să facă un drum la Ierusalim spre a se face *hagii*. Supt tăria credinței și înrîurirea copleșitoare a bisericei, mulți boeri, dar mai ales negustorii își legau zi de zi economiile și în sunete de clopote plecau din tîrgul lor spre a se sfinți la locul, unde Hristos Isus a primit crucificarea de la Romani.

Cei mai mărunței și mai slabi în pungă se mulțumeau cu un pelerinaj la Neamț, la hramul mănăstirei, la Ispas, ori se duceau la Chiev, ca să vadă în orașul mamă al tuturor *garodurilor* rusești, sfințenia și cucernicia.

Și un drum și altul erau anevoiase. Săptămîni întregi se făcea drumul cu căruța până la Chiev; luni întregi se făcea drumul cu corabia pe mare până la Ierusalim.

Hagiografia romînească are un lung și mare protocol, și în acest dor de sfințenie se întîlneau în pelerinaj boeri și negustori creștini din toate unghiurile romînismului.

Erau Hagii și la Galați și Brăila, și la București și Craiova; și la Sibiu și Iași și urmele acestor stări se văd și azi în patronimicele unora din cei eșiți la suprafața trebilor publice.

Azi pelerinajul spre sfîntul mormînt s'a împuținat, dar nu s'a istovit. Negustorimea romînească nu se mai duce, fiind-că așa de tare s'a supțiat, că mai s'a desființat; boerimea s'a occidentalizat, că nu o poți scoate din Paris și Nizza. Iar rarii călători cari apucă drumul Orientului, se duc cu ochiul sarcastator al călătorului curios, iar nici de cum credul și bigot. Duhul acesta al vizitatorului modern la Ierusalim ni-l dă d-na Pogacer (Irimescu) în scrierea sa *Ierusalème parle.* Și totuși este un strat de călători cari țin încă la acea veche credință ca să vadă Ierusalimul, ca loc sfînt, și să se sfințească. Dăm toată aprobarea acestui adînc sentiment de evlavie, care a făcut o dată fala neamului nostru, ce'și disputa întâietatea în Orient prin dărnicia binefacerilor sale.

Și ori cum am judeca lucrurile, nu era puțin lucru pentru țările noastre și Voevozii noștri să primească vizitele patriarhilor Orientului și să se întreacă în mile și danie.

Azi asemenea făptuitori s'au stins și cu ele s'au stins și drepturilor istorice; de cît ca popor ortodox în concertul celorlalte popoare creștine ce-și au biserici în cetatea sfîntă, trebuia ca și neamul romînesc să-și aibă casa sa—*saraiul valah* —în Cetatea Sionului.

Ceia ce înaiate făceau domnii și boerii, azi au luat inițiativa particularii anonimi, doraici de credință și buni romîni.

Ori cît de slab răsunet va produce în inima *actualilor* vatra aceasta sfîntă, întreprinderea e frumoasă, e mare, e tradițională și mîne, cînd călătorul romîn plecat în tren înlesnit și pe linia nouă Sentari—Damasc—Bagdat—Mesa, va scoborî la Ierusalim prin poarta orientală, va fi prea mulțumit să găsească acolo o casă romînească—un Bogdan sarei—cu o lume romînească, întregindu-i graiul de la al țării sale, rugile fierbinți ce se înalță către Iehova tatăl, Avraam patriarhul, Moisi legiuitorul, Isus mîntuitorul în toate limbile de pe pămînt, pentru ca opera sa să fie mai sfîntă, mai frumoasă, mai înaltă.

Încă nu e istovit sentimentul credinței în neamul romînesc, pentru a părea din poveste zidirea unei case și biserici romînești la Ierusalim, în anul mîntuirii lumei una mie optsute și nouă. ***

CATE-VA NOTE

Cel mai delicios tablou a reușit să ni-l dee tot d. Aurel Geblescu. El—tabloul—reprezintă acest trio potrivit: 1) d. Aurel Geblescu; 2) marele Vizir și 3) Sultanul. La ușe stă și „se vaită" baronul Aerenthal.

Legenda tălmăcește că d. Geblescu a reușit să obțină o alianță Romîno-Turcă pe care o iscălește marele Vizir și Sultanul! Nu se spune însă, dacă a iscălit-o și d. Geblescu.

Noua alianță este ofensivă, defensivă și, mai ales, inofensivă.

*

De și cu o mare întîrziere, d. Aurică Geblescu vestește că a oferit serviciile sale d-lui Carp cu prilejul alegerei partiale de la Ploiești, în Decembrie trecut. D. Geblescu a întrat în biroul d-lui Carp cu șoșonii în picioare, de oare ce era „rănit de ghete".

D. Geblescu vorbește apoi de „progresiunea retrogradă" a junimiștilor, cari au avut la Ploiești mai puține voturi, în balotaj, de cît la primul scrutin.

Se miră și d. Geblescu că, în loc să sufere de paralizie generală progresivă, junimiștii sufer de „progresiune retrogradă".

*

D. Moise Pacu de la Galați, celebrul țîrcovnic cu capul spart, reproduce în fie-care număr din *Galații* o singură vorbă de laudă pe care i-a adresat-o *Sămănătorul.*

Propunem d-lui Pacu să reproducă și următoarea odă pe care i a închinat-o un admirator al său:

Au nu-l cunoașteți voi pre el
Pre sfîntul Moise mic și chel,
Cu chiposul de clisiarh
Și cuvios ca un exarh?
Din ceruri pare pogorît
Asupra lumei slobozît
Ca s'o împărtășească'n șir
Cu fleacuri din al său potir.

Dacă d. Pacu va reproduce acest fragment, îi vom servi și restul.

*

D. N. Iorga răspunde precum urmează d-lui G. Ibrăileanu: „gîndește-te, domnule, cine ești și *despre cine scrii* și apoi năzuește la răspuns."

Tot d. Iorga recomandă Kronprinzului o carte a sa, care, dacă va citi-o, îi va servi foarte mult cînd va fi Impărat.

Noi pariăm că mostrele acestea, dacă d. Iorga n'ar fi o apă cu d. Cuza, acesta le-ar trece anexă la jidanii în presă.

*

Cînd *Monsieur X.*—nu eroul piesei cu acest titlu, ci d. Eraclide, care este în acelaș timp și ex-ajutor de primar și ajutor de primar—cînd prin urmare d l X și-a dat demisia, ziarul liberal n'a vorbit de el: a fost „un mort viu". Acum după ce acelaș d. X și-a retras demisia, iar nu se mai vorbește de dînsul, e un... viu mort. Vorba poetului:

Era pe cînd nu s'a văzut,
Azi îl vedem—și nu e.

Nu știm—vorba altui poet—dacă e mai bună o „moarte vie" de cît o „viață moartă".

Dar se vede că d. Eraclide a fost pre destinat să rămîie un X.

OAMENI ȘI LUCRURI

„VIJELIA"

Sarah Bernhard aparține acum cu desăvîrșire trecutului și istoriei. Cu toate sforțările, în adevăr extraordinare pe care le-a putut încă face, nimeni nu va mai regăsi în ea pe artista fenomenală de acum un sfert de secol, pe marea dătătoare de emoțiuni și de efecte.

Parisul posedă astăzi încă foarte însemnate forțe artistice, grație cărora și literatura dramatică se află într'o stare mai înfloritoare ca în nici-o altă țeară din lume. Iar între toate, aceea care a știut, în momentul de față să cucerească mai pe deplin Europa întreagă, care a știut, să-și impună personalitatea artistică mai cu netăgăduită autoritate și să ridice încă odată prestigiul Parisului dramatic—este Suzanne Desprès.

Din Capitală în capitală, ea vine serbătorind triumfuri, culegînd aplauze, fermecînd și cutremurînd simțirile. In fiece an artista părăsește Parisul, răspunzînd par'că unei chemări universale și readucînd apoi Franței artistice omagiul tuturor țărilor, omagiul tuturor națiunilor, deprinse să vadă neaparat ridicîndu-se din inima Parisului marele genii producătoare de frumusețe și de sentimente.

Care e misterul acestor succese crescînde? Lumea care a luat parte la spectacolul de aseară al d-nei Suzanne Desprès și-a pus din nou această întrebare, admirînd acea sobrietate de mijloace, pe care le întrebuințează artista în jocul ei Nimic extraordinar prin exagerare,—dar cît de extraordinar în efecte! Fără neajunsurile fizice ale Sarhei Bernhard, d-na Desprès are de asemenea o constituție gracilă,—dar cît de mlădioasă și cît de plastică în schimb! De la început la sfîrșit ea își modulează corpul de par'că ar fi răsărit în marmoră de sub dalta sculptorului; în fiece clipă ea știe găsi gestul cumpătat, simplu, dar atît de însinuant, accentul blînd, duios, dar atît de mișcător, încît pătrunde pînă în adîncul sufletelor unde pune în vibrare coardele celor mai tainice simțiri. Nu e nici o „poză" în acțiunea ei pe scenă, ci e viață, viața însăși adevarată, deplină și reală, de-asupra căreia nu se ridică pentru că nu simte trebuința. Ci găsește în cadrul realității simple tot ce trebuie ca să pasioneze și să ne zguduie. E o ființă ca toate ființele, aproape o femee ca toate femeile—eroina „Vijeliei", dar în tot momentul simțim fiorii întîmplărilor dramatice prin care trece, ni se comunică întreaga durere și compătimire cu suferințele ei; ne prinde și pe noi acea furtună a vieței sale, frămîntată de nenorociri, vîrtejul care anunță deznodămîntul fatal în preajma unei iubiri fără noroc.

Ce frumoși erau aseară, ochii d-nei Desprès, ce frumoasă era ea însăși în lupta ei pentru iubire! Rodion

Istoric și falsificator

Intr'un număr trecut al „Opiniei", d. Em. Socor releva articolul d-lui Ibrăileanu din recentul număr al „Vieții Romînești" în care se dădeau pe față o întreagă serie de falsuri ale d-lui N. Iorga, falsuri literare și *istorice.* Și d. Socor, complectînd opera d-lui Ibrăileanu, denunța alte falsuri ale d-lui Iorga, de astă dată în domeniul politic.

Dacă am avea spațiul necesar, am complecta, la rîndul nostru, și pe d. Ibrăileanu și pe d. Socor, arătînd că falsurile denunțate de aceștia nu sînt uniecle din viața de publicist a d-lui Iorga. Cel puțin de 5—6 ani încoace, d. Iorga nu face alt-ceva de cît să falsifice, zi cu zi, ceas cu ceas, în toate ziarele și revistele ce i se pun la dispoziție, în toate ziarele și revistele pe cari le scoate el singur, cînd nu mai găsește unde să-și plaseze falsurile.

Chestia este foarte importantă. D. Iorga declară bucuros că e om cinstit, și o declară cu orice prilej și chiar fără prilej. Nu știm dacă și atunci cînd face asemenea declarații săvîrșește... *un fals.*

Inclinăm a crede că *da*, pentru că nu e vorba aici de cinstea curentă, aceia care te obligă să nu vîri mîna în buzunarul cuiva, ci de cinstea aceea superioară care îți poruncește să nu spui de cît ceea ce crezi și să nu crezi de cît ceea ce, prin cercetări serioase, te-ai convins că este adevărat. Această cinste domnul Iorga n'o are.

Și ne întrebăm un lucru: cînd d-nul Iorga își permite să falsifice elementele unui fapt care se petrece la unul din tribunalele noastre, în văzul și sub controlul tuturora; cînd d. Iorga, avînd înainte-și cartea d-lui Ibrăileanu, pe care și ori care cititor poate s'o aibă înaintea sa, își permite s'o falsifice din scoarță în scoarță,—ce să mai credem de toate documentele istorice cu cari operează d. Iorga, documente cari nu sînt de cît la îndemîna specialiștilor și marele public nu le poate controla?

Zilele trecute, cu prilejul vizitei Kronprinzului german, d. Iorga, sub propria sa iscălitură, se măgulea cu speranța că distinsul oaspete va citi „Geschichte des Rumänischen Volkes" (Istoria Poporului Romîn, scrisă în romînește de **N.** Iorga), pentru a scoate de acolo învățăminte pentru viitoarea sa domnie în Germania.

Cititorii știu că noi nu... falsificăm nimic. Iată textual ce zice d. Iorga:

«Și va putea ocupa timpul—cutez a spune—cetind o carte în limba germană, care se cheamă „Geschichte des rumänischen Volkes" („Istoria noamului romînesc"), 2 volume, Gotha, 1906, de profesorul de Universitate N. Iorga din București... *Și va culege prințul străin o învățătură istorică pentruDomnia* **lui** (subliniat în text), *ce va să fie, și care se anunță grea*».

Ca modestie, n'avem nimic de zis: este tot ce poate fi mai caracteristic pentru d. Iorga.

De cît, și în acea carte sînt multe falsificări, dovedite de un om care o fi prietinul d-lui Iorga, dar nouă nu ne este prietin: d. I. Nădejde. Noroc că în această chestie putem fi liniștiți: un critic german a arătat că volumele d-lui Iorga sînt scrise atît de încîlcit, încît e probabil că dacă d. Iorga n'ar rămînea numai cu „cutezanța", și Kronprinzul i-ar citi opera n'ar înțelege-o.

Și nu e de mirare! Slavă Domnului, știm ce înseamnă pentru romîni să citească scrierile romînești ale domnului N. Iorga.

*

D. Ibrăileanu face o operă bună. Mi-a plăcut articolul d-lui Ibrăileanu și, mai ales, mi-au plăcut două vorbulițe de la urmă.

Iată-le: **va urma** E un angajament le care luăm act, mai cu samă că el se referă la alte categorii de enormități iorgiste.

Nu-i mai puțin adevărat că lucrarea d-lui Ibrăileanu sufere de un mare păcat, care-i scade valoarea. D. Ibrăileanu scrie *pro domo*, se apără de acuzații cu totul gratuite, pe cari d. Iorga i le-a adus prin fals și fraudă. „Spiritul critic" al d-lui Ibrăileanu pentru care d. Xenopol n'are destule laude, pe care d. Xenopol îl consideră ca o lucrare de valoare menită să deschidă noui drumuri, este pentru dl. Iorga o lucrare ridicolă, al cărei cel mai mare păcat pare fi că autorul ei s'a

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

servit și de Xenopol... știți: nulul Xenopol!!

Nu tăgăduim dreptul—ba chiar datoria—d-lui Ibrăileanu de a se apăra. Dar de ce a văzut d-sa numai acum, cînd e personal în joc, că d. Iorga e un falsificator de rînd?

Și nu acuzăm personal pe d. Ibrăileanu care e liber să scrie ce vrea și despre cine vrea; îl acuzăm în calitatea d-sale de prim-redactor al „Vieții Romînești"; în această calitate este dator să denunțe toate relele de cari sufere viața noastră intelectuală—și d. Iorga este expresia lămurită și întristătoare a unuia din relele cele mai grave.

Iar d. Ibrăileanu pe semne că nici n'a bănuit așa ceva, căci iată ce spune:

Și, totuși îi voiu răspunde (d-lui Iorga). Îi voiu răspunde pentru acei cari nu mi-au cetit volumul (căci pentru cei care l'au citit volumul e un răspuns suficient) și cari ar putea crede că am scris în acel volum enormitățile pe care d. Iorga mi le pune în spinare. Și îi voiu mai răspunde *și pentru datoria ce am* de a demasca pe acest domn care VREA să introducă în publicistica noastră niște procedeie, după cum se va vedea, foarte noui și foarte vinovate.

Datoria există, negreșit; dar că d. Iorga abia acum vrea să introducă acele „procedeie" și că, dacă nu apărea „Spiritul critic" al d-lui Ibrăileanu, d. Iorga n'ar fi adus cele mai teribile ultragii ori cărui spirit critic și chiar propriului său spirit critic... asta ar fi crezînd'o poate cei de la „Viața Romînească", dar asta, vezi, este o cîudată... falsificare, de sigur involuntară, dar provenită dintr'un exces de bună-voință.

Motivul *aparent* pentru care „Viața" a avut pînă acum o atitudine *prea* bine-voitoare față de d. Iorga, ar fi că d. Iorga este un savant. Logica asta e cam trasă de păr. *Tocmai* pentru că d. Iorga este un savant—și, ce-i drept, este *oarecum*—tocmai de aceea trebuia să i se atragă atenția c'a alunecat pe un povîrniș primejdios—primejdios tocmai pentru savantlicul d-sale, și primejdios și pentru publicul care i-ar lua drept temeinice *toate* afirmările.

Dar admițînd chiar seriositatea fetișizmului în paginile unei reviste de valoarea „Vieței Romînești", este oare d-l Iorga personagiul care să se poată bucura de avantagiile unui asemenea fetișizm?

Să ne înțelegem. Ca istoric d. Iorga este un simplu culegător de documente—culegător adesea foarte *simplu*. Chiar pe vremea cînd nu apăruse în ipostasul de falsificator, d. Iorga comisese multe greșeli. Iu tot-d'auna pripit, și cîte odată insuficient preparat, d. Iorga a comis gaffe, sau cum a zis un critic al d-sale, a comis *boațe*—memorabile.

Dar cu sau fără boațe, culegorea de documente nu este încă operă de istoric. Istoricul face alt-ceva, mai mare: el găsește legi generale,—vezi opera ilustrului nostru istoric, d. A. D. Xenopol—ori cel puțin trece prin sita criticei faptele de cari se ocupă, și le desface rostul și înțelesul, legătura lor cu ce-a fost înainte și cu ce co-există cu ele. Așa ceva nu găsim la d. Iorga. Iar dacă e vorba cel puțin de istoricul popular, care fără să descopere nimica, povestește trecutul pentru a lumina pe contemporani și a le insufla dragostea de neam, nici asta n'a făcut-o d. Iorga, pentru că nu știe să scrie: „Ștefan cel Mare" al d-sale e un scandal, și noi dăm un premiu elevului de clasa V-a secundară care ar putea înțelege ce boscorodește acolo d. Iorga.

Și atunci de unde atîta bună-voință din partea „Vieții Romînești" pe care recunoaștem că d. Iorga n'a pierdut nici un prilej ca s'o bruftuiască cum e mai rău? Socotit-au domnii de la „Viața" că verbiajul d-lui Iorga nu merită atenție și nu face nici un rău? Dar atunci de ce s'a ridicat cînd l'a falsificat pe d. Ibrăileanu? Ori să fi fost o tactică? N'am putea-o înțelege, pentru că noi nu vrem să credem ce zic gurile rele, că adică ar fi fost o tactică politică, recte: politicianistă.

Atunci? Rămîne ca misterul să-l deslege... Istoria, cînd va fi servită de alți istorici de cît alde Iorga.

*

Ori cum ar fi, bine că și „Viața Romînească" a consimțit să fie mai... cum să zicem?... mai în rolul ei adevărat,—și bine că *va urma*.

Noi, mai puțin chemați în asemenea materii, am început mai de mult să ne facem datoria.

Și nu vrem moartea d-lui Iorga; vrem îndreptarea lui.

Liviu

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu*, și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Litere-Științe-Arte

Ape minerale.—Suntem aproape de sezonul băilor, de epoca în care multă lume se deplasează pentru a bea în scurt timp din minunatele surse dătătoare de sănătate. De aceea ni se pare cu adevărat la actualitate știrea că vom avea în Iași o fabrică de ape minerale artificiale, la fel cu acele din Capitală—și avînd destinația de a procura pe prețuri derizoriu ape minerale artificiale, de o puritate chimică garantată.

Știința a dat de mult aprobarea ei fabricațiunii și consumului apelor de feliul acesta. E destul să cităm în această privință pe savantul nostru d-r Istrati, care scrie în prefața unei lucrări speciale:

„... In ce privește apele ușor mineralizate, higienice ca băutură curent, cît și apele mineralizate cu scop terapeutic, ele se pot face, se fac și se vor putea face în mod mult mai dezvoltat, cu cît oamenii culți vor fi mai pătrunși de importanță și indicațiunile speciale ale chimiei biologice".

Apelor naturale datorite întîmplărei și variabile, se dă astăzi preferință apelor mineralizate artificiale făcute în mod judicios și rațional.

De aceea vom urmări cu interesul științific ce comportă noua întreprindere ieșană.

*

Cu ocaziunea desvălirii monumentului lui Gambetta la Nizza, ziarul „Cris de Paris" dă la iveală o mulțime de anecdote picante din viața acestuia.

Gambetta poseda mai mult spirit decît tact, din această cauză el căpătă într'o bună zi o lecțiune cam drastică.

Gambetta fusese de curînd înlocuit la prețedenția camerei franceze. Vizitînd într'una din zile pe o damă din cunoștințele lui, zări în odaia ei de culcare portretul amicului damei și zise: „A, uite, colegul meu." — Pentru ce colegul d-tale? se miră dama. Apoi bine, nu-i el „prețedintele camerei"?

—„Da, dar el nu i înlocuit și nici n'are să fie" fu răspunsul, scurt.

*

Conried, popularul director al lui „Metropolitan House" din Newyork a murit pe coastele Franței unde venise să-și recapete sănătatea.

Era cel mai ingenios impresariu și a înzestrat Newyorkul cu cele mai mari întreprinderi artistice.

*

Sîmbătă în 18 Aprilie 1909 are loc un *Mare Concert* dat de d-șoara Maria Grigorescu, primadonă cu o voce de Contralto-soprano, cu extensie vocală de patru octave în sus și jos; absolventă cu Diplomă de Licență și Magistero în Canto a Conservatoarelor din Iași și Milano și medaliată cu medalie de aur.

Partea I-a.—1) a) Boieldieu. Toujours seule. Romanță, b) Ponchielli. Gioconda operă (II rosario) cîntate de d-ra Maria Grigorescu. — 2) Recitări zise se d-nul State Dragomir.—3) a) F. Gumbert. Oiseaux légers. Serenadă.—b) Bizet. Carmen operă (Arie Bohemă) cîntate de d-ra Maria Grigorescu.

Partea II.—4) a) Schubert. Der Wanderer (arie). — b) M. Barbu. Violonist. Frumoasă Visătoare! (romanță) cîntate de d-ra Maria Grigorescu. — 5) Monoloage zise de d-nul State Dragomir. — 6) Verdi, Trovatore operă. Stride la Vampa! și *si tu la ignori tu pur* (Azucena) cîntate de d-ra Maria Grigorescu.

Partea III-a.—7) a) Iosephina Zvass. Sylva romanță. b) E. Mezzeti. In freamătul nopții, serenadă, cîntate de d-ra Maria Grigorescu. — 8) Haydn. No. 76. Quartet de coarde executat de d-nii: M. Barbu, Violina I, Gh. Tăzlăuanu, violina II, I. Bobescu, Viola, St. Dimitrescu, Violoncel.—9) Arditi. Parla Valse. Cîntat de d-ra Maria Grigorescu. — 10) H. Proch. Variations. Cîntate de d-ra Maria Grigorescu.

Informații

❑ D. Colonel P. Greceanu, comandantul regimentului de excortă, va veni zilele acestea în Iași, pentru a inspecta escadronul de excortă (jandarmii călări) din localitate.

❑ Ministerul de interne voind să cunoască activitatea depusă de administratorii de plasă de la numirea în funcțiune și pînă acum, a dat un ordin circular prefecturilor ca să le pue în vedere să înainteze, pînă la 1 Mai a. c. un raport cum au găsit plasa la instalarea lor și ce au făcut de atunci, în fie-care direcție, pentru îmbunătățirea situațiunei și la ci rezultat au ajuns.

Pentru a se cunoaște și mai bine roadele ce le dă noua organizație a plășilor, pe viitor administratorii vor trimite, din trei în trei luni, asemenea rapoarte.

Această măsură va servi ministerului de interne ca să poată generaliza lucrările folositoare ce se vor fi executat în unele plăși și să dea pildă pe acei cari își înțeleg misiunea lor.

❑ Comisiunea pentru examenul de capacitate, la istorie, terminîndu-și lucrările și-a depus raportul și lucrările la ministerul instrucțiunei.

Acest raport va fi supus aprobărei d-lui ministru al instrucțiunei.

Iată candidații care au reușit la acest examen.

Specialitatea principală, d-nii E. Panaitescu, C. Dascălu, G Coriolan, E. Revent, P. Irimescu, I. Marinescu, Crudu D. Mirodof, M. Petrescu, I. Anghelescu, N. Stoenescu, T. Ciuntu, și Secreșeanu.

Specialitatea secundară, domnii R. Caracaș, Ionescu-Boteni și Georgescu.

❑ Ministerul instrucțiunei face cunoscut că toate cererile de scutire de taxă pentru elevii care se prezintă la examen ca pregătiți în particular, trebue să fie adresate administrațiunei Casei Școalelor, singura care poate acorda asemenea scutiri.

❑ Mai mulți cetățeni ne roagă să atragem atențiunea celor în drept asupra halului fără de hal în care se găsește grădina publică din strada Ghica-Vodă. Zaplazul de jur împrejur e stricat. Grădina are acum aspectul unui ocol pentru rămători care se adună în acel loc.

Cei în drept au cuvîntul.

❑ **DIN VASLUI**—Aseară, pe la orele 10 și jum. tînărul Gălușcă, a încercat să se sinucidă, împușcîndu-se.

Numitul tînăr se retrăseseră în ograda caselor de vis-a-vis de teatru și la un moment dat și-a tras un glonte în partea stîngă a pieptului.

Lumea care se afla la teatru fiind alarmată de detunătura armei, a alergat la fața locului, unde a găsit pe Gălușcă, trîntit jos, scăldat în sînge.

Nenorocitul a fost transportat la spital.

Cauza care l'ar fi determinat să'și puie capăt firului vieței, ar fi o dragoste nenorocită. Gălușcă întreținea relații de dragoste cu o tînără cunoscută din localitate. El a lasat două scrisori: una adresată aceleia care-i cucerise inima și cealaltă familiei.

Starea lui este destul de gravă.

— Procurorul a plecat la Tansa, unde face cercetări pentru a descoperi criminalii care au ucis pe fostul primar Rișcanu.

❑ Marți 21 Aprilie artiștii în viață, care organizează o mare expoziție la București, se vor întruni în Capitală pentru a alege 4 membri, cu care urmează a se completa juriul acestei expoziții. Pictorii vor alege 2 membri din sînul lor, iar sculptorii și architecții cîte unul.

Din Iași fac parte din acest juriu d-nii Em. Bardasare, pictor și C. Bălăsescu, sculptor, din partea școalei de Belle-Arte din localitate.

❑ In seara zilei de 17 Maiu a. c. Societatea de ajutor reciproc „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează o frumoasă „Serată Dansantă" în Sala Teatrului Circ Sidoli, urmată și de un prea frumos bazar de obiecte cu toate numerile cîștigătoare.

Comitetul organizator al acestei Serate Dansante, pregătește mari surprize publicului vizitator.

Suzanne Desprès în teribilul rol din „Elektra"

„Elektra"—puternica dramă a lui Hofmannsthal—se va reprezenta la Teatrul Național din Iași Vineri 17 Aprilie cu marea artistă Suzanne Desprès în rolul principal, iar celelalte roluri vor fi jucate chiar de artiștii eminenți care au creat rolurile la Paris. **„Elektra"** are 2 acte; rolul Suzannei Despès în această piesă e teribil și doborîtor; e tot timpul în scenă în prada simțirilor celor mai dramatice și mai înduioșetoare. După admirabila, extraordinara scenă cînd Elektra dantează și cîntă de bucuria morței Clytemnestrei și cade moartă și ea în delirul seu nebunesc, nu mai poți scoate o vorbă de la Suzanne Desprès o zi întreagă; ie zdrobită. Aceasta explică pentru ce cu **Elektra** cea grozavă nu s'a putut da de cît piese în care ea nu joacă: „Le Jeu de la morale et du Hasard" și „Le fardeau de la liberté" două comedii unde toți nervii publicului sunt zguduiți. In cele două comedii joacă pe lîngă eminentul artist Lugnè Poe, artiștii care au creat rolurile la Paris.

La Viena cu ocazia reprezentărei „Elektrei" cînd ovațiunile și strigătele de entusiasm păreau că nu mai iau sfîrșit. Imparatul a decorat pe marea Suzanne Desprès prin Arhiducele Frantz Salvator.

Rar, foarte rar, vor avea ieșănii prilejul să vadă un spectacol atît de sublim, atît de mișcător ca cel care va avea loc Vineri 17 Aprilie la Teatrul Național.

❑ Consiliul de resboiu al corpului IV de armată, în una din ședințele sale trecute, a condemnat pe soldatul Vasile Chirilă din regimentul 7 Rachova No. 25 la 2 ani închisoare, căci pe cînd era ordonanță la căpitanul M. Cezar s'a introdus în locuința acestuia și în lipsa căpitanului, spărgînd saltarele a furat mai multe obiecte, pe care în complicitate cu soldatul Vasile Ciobanu le-a vîndut. Acesta din urmă a fost condemnat la un an închisoare.

Consiliul de revizie cercetînd ori recursurile numitilor soldați, a casat decisia consiliului de resboiu, trimițînd procesul să se judece din nou la consiliul de resboiu din Galați.

❑ E vorba ca să se organizeze în curînd un serviciu de trăsuri-automobile între Hîrlău și Botușani, pentru a răspunde nevoilor negustorilor și a locuitorilor din aceste două localități.

❑ Cu toate că suntem în a doua jumătate a lunei Aprilie, totuși cea mai mare parte din personalul inferior din județ' n'a primit încă salariile pe luna Martie a. c.

E o adevărată bataie de joc din partea direcțiunii generale a serviciului sanitar.

DIVERSE

— Sergentul major de jandarmi rurali Manole Matran, din județul Fălciu, a fost transferat în compania jandarmilor rurali din jud. Iași.

— Au fost numiți debitanți de tutunuri: Tudor Dolniceanu, în comuna Șipotele și Gh. Onu în comuna Andrieșeni, din județul nostru.

— Aflăm cu plăcere că d-na Ortansa E. Petit a dat naștere unei micuțe blonde, care a primit numele Margaretta. Să le trăiască.

GABRIELLE D'ANNUNZIO

VIVA L'AMORE!....

Schitul se ivea după o perdea străvezie de plopi și de sălcii albe dintre care răsărea clopotnița colțurată, pătînd cu nuanța ei roșiatică albastrul închis al cerului.

Rîndunelele umpleau pridvoarele cu cîntecul lor vesel: erau ciripiri, erau triluri, erau ciugulituri, piuri, gînguiri voluptoase, duete de dragoste.

Fra Lucerta lăsa cite odată să-i scape sapa din mînă, încremenind așa, estatic, ascultînd cu ochii paenjiniți. Iar cînd se desmeticea, ochii par'că erau a unei pisici sălbatice; și el însuși o ființă scoasă dintr'una din grozavele pînze ale lui Gerolamo Bosch; înalt, uscat, aspru, cu rasa sură din care eșea capul mare pleșuv, încadrat de barba neagră.

Dar trebuia să-l vezi pe înserate, sub portic, în ograda tăcută: locul acela era oare cum bunul lui. Pe ziduri edera stăpînitore își întindea verdele ei închis, atîrnîndu și vițele printre stîlpi, cățărîndu-se îndrăzneață pînă la ferestruica de sus, alcătuind mănunchiuri, cunune, capiteluri din frunzele cutremurate la cea mai mică bătaie de vînt; la mijloc era puțul.

Și el cum sta în umbra porticului par' că s'ar fi gîndit la acqua pontica sau la il grande elisir...

Cu toate acestea, de ar fi fost zărit în vremea lui Nicola Flamel sau a lui Paracelso, nu i-ar fi tulburat visele neatinsele minuni ale pietrei filosofale, ci chipurile supraumane, transfigurate din tablourile lui Giotto sau Fra Angelico.

Lui Fra Lucerta îi plăceau florile Ce de griji și cîte jertfe nu făcea el pentru cele cinci straturi mari din dosul bisericei. In vremea de demult scormoneau pămîntul călugării; nu creșteau de cît ici și colo celidoniile printre scaeți și pirul sălbatic. Dar pe urma mînei iubitoare a lui Fra Lucerta se ivise un întreg norod de flori; micsandre, dungi de garofe, de mașcate, de rozete orientale care acopereau cu sonoritatea stăpînitoare a gamei lor roșii notele tinere de clematite, crini și „nu mă uita"; desișuri de liliac care își amestecau liliachiul lor limpede cu albastrul stins al iacintului; și apoi tufe de trandafiri, cuiburi de vanilie, buchete de pansele, narcise mirositoare,—o sinfonie largă și puternică de culori și parfumuri ce vibrau în soarele de Maiu.

Călugărul, lungit pe brînci în țărînă par'că ar fi făcut parte el însuși din pămînt; atît se simțea de pierdut, ca o firimitură, în sînul naturei nemărginite; acele furnicări și fiori și susure, acele fîșiiri nelămurite îi amorțeau simțirea și-l toropeau, i se părea că i ca un pai dus de un vîrtej grozav, în adîncurile vîltori ale materiei: i se părea că sîngele curgînd nu se mai întoarce spre inimă ci își urma mersul mai departe, armonios, în infinit: îl simțea în artere sîngele acela, mereu altul, mereu nou, ca și cum ar fi tîșnit dintr'un izvor peste care un zeu bun al Elladei ar fi răspîndit aburi din ambrozia-i nemuritoare.

Sta acolo ațipit, cu brațele întinse în iearbă; i se părea că a ajuns el însuși humus, rodnic; simțea isbucnind din toate fibrele vii o tinerețe întreagă de lăstari și de flori.

Era prins de un fel de beție solară, apoi se întorcea clătinîndu se să se închidă în chilie; șovăind de—alungul coridoarelor întunecoase, tăcute, nesfîrșite, ce te făceau să cugeți la Escurial.

In clipa acea trecea Mena cu tovarășele ei. Cîntau acelaș cîntec totdeauna, cîntecul care zice:

Tutte le fundanelle se so sseccate
Pover'amore mi'! more de sete.
Toate fîntînele au secat,
Biata-mi iubire piere de sete

Călugărul ascuțea urechea. Acele cadențe molcume, strecurate cu o tinerețe de sunete, limpezi, se pierdeau în văzduhul roșiatic, în unde, ca și apa unui lac dacă arunci o piatră în ea; spre sfîrșit aveau triluri ușoare, ce-l făceau să cugete la fiorul orgei din biserica Santa Lucia, cînd maestrul Tavitte încetă să cînte; și se simțea inima Menei, a acelei fetișcane oacheșe care se îmbăta par'că de o notă, ca de mirosul fînului cosit. (Va urma).

ANUNCIU

Direcțiunea Școalei Superioare de Arte și Meserii din Iași caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul și scoaterea de cursuri școlare pe peatră de litografiat.

Școala posedă instalație completă pentru litografie.

Direcțiunea oferă salar lunar și întreținere.

Doritorii se vor adresa Direcțiunei școalei.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Faceri.

Consultațiuni 2—4 p. m.—

Strada Anastasie Panu No. 43

Comptabil Tînăr absolvent al Școalei comerciale superioare din Iași oferă serviciile la o moșie. A se adresa la „Opinia"

Ultime informaţii

❑ Ni se afirmă, că suma ce-a fost prevăzută în budgetul comunei, pentru personalul de control al lucrărilor de canalizare şi apă, ar fi complect epuizată.

Ni se explică, că diurnele ar fi fost distribuite cu atîta profuziune, că suma prevăzută, de şi foarte mare, s'a epuizat.

Cerem lămuriri d-lui primar, de şi suntem convinşi că d. Gane nu ştie ce se petrece la primărie.

❑ Importante—ca îndrăzneală—modificări, au fost introduse în planul de canalizare al oraşului.

Strade importante ca: strada Vechie, str. de sus şi altele, nu vor mai fi canalizate.

De ce?

❑ D. Gh. Ibrăileanu îşi va înaugura Sîmbăta la orele 5 p. m. cursul de Istoria literatutei moderne, în aula universităţei, pentru ca să poată asista şi publicul.

❑ Revizoratul şcolar a înaintat ministerului cultelor un raport asupra conferenţelor generale ale institutorilor şi învăţătorilor, care au avut loc în vacanţa Paştelui.

❑ Protoereu judeţelor din Eparhia Moldovei şi Sucevei vor fi convocaţi la Mitropolie pentru ziua de 23 Aprilie a. c., cînd vor asista şi la serbarea hramului catedralei.

❑ Astă-zi comisiunea de recrutare şi-a început operaţiunile de la comisia dispărţirei a IV-a.

Comisiunea va lucra la această dispărţire 3 zile.

❑ D. Take Ionescu va sosi în Iaşi, într'o afacere profesională, în ziua de 21 Aprilie.

❑ Ni se scrie din Cernăuţi că alaltăeri s'a prezentat la presidentul ţărei, o deputaţiune sub conducerea d-lui deputat baron d-r Alex. Hurmuzachi, cerîndu-i să intervină pentru transformarea şcoalei gr. or. de fetiţe, într'un liceu gr. or.

Presidentul ţărei a promis deputaţiunei că va stărui ca cererea aceasta să fie la 1 Septembrie un fapt îndeplinit.

❑ Procesul fraudelor de la recrutarea din Bacău, în care este implicat şi căpitanul doctor Popescu-Cernica, achitat de tribunal, se va judeca la 26 Mai, la secţia II-a a Curţei.

❑ La sfîrşitul lunei Iunie a. c., administratorii de plasă, cari au fost numiţi provizoriu, vor trese la reşedinţele plăşilor un examen practic, pentru a putea fi numiţi definitivi pe ziua de 1 Iulie.

❑ Din Bivolari ni se comunică că în noaptea de 14 Aprilie a. c., nişte rău făcători au pus foc pădurei Blănăreasca, proprietatea răzăşilor din Bunesti.

Şeful de post Doroftei şi d. V. Manole au prins de veste la timp şi au adunat mai mulţi oameni din sat, cu cari ducîndu-se la faţa locului au localizat focul. Au ars 3 hectare. Pagubele se urcă la 2000 lei.

❑ După cum am anunţat, în ziua de 1 Mai, se va ţine examenul conducătoarelor de grădini de copii.

Examenul se va începe la orele 9 a. m. în localul şcoalei secundare de fete nr. II, din Capitală, str. Icoanei.

Vor fi admise la acest examen absolventele şcoalelor normale de învăţătoare şi absolventele şcoalelor secundare.

Examenul va consta din trei probe:

O probă scrisă asupra unui subiect de pedagogie; o probă orală care va consta din interogaţii asupra pedagogiei, limba romînă, istoria romînilor şi geografia Romîniei şi o probă practică care va consta dintr'o lecţiune ţinută la una din grădinele de copii.

Candidatele pentru a obţine titlul de conducătoare vor trebui să obţie la cîte-şi trele probe nota 7.

Cererile se vor adresa ministerului instrucţiunei până cel mult la 25 Aprilie.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut direcţiunilor şcoalelor secundare, că conform cu dispoziţiile noului regulament fie-care elev trebue să aibă potrivit noului regulament al şcoalelor secundare la fie-care obiect 4 note bimestriale. In cazul cînd un elev lipseşte în mod îndelungat pentru motiv de boală bine constatată, în cît la unul sau mai multe obiecte n'a căpătat notă, el va fi ascultat din toată materia făcută în lipsa sa şi supus la aceleaşi probe ca colegii săi.

Dacă absenţa durează un bimestru, el va fi ascultat oral şi scris la toate materiile.

Dacă elevul absentează din aceleaşi cauze ultimul bimestru, el va putea fi admis a trece examenul integral în Septembrie şi nota obţinută la acest examen să se combine cu notele primelor bimestre urmate la şcoală pentru a da media anuală.

Obţinerea acestui drept este supusă prescripţiilor următoare: elevul trebue să ceară pe temeiul unui certificat medical, învoirea înainte de 10 Maiu, prezentînd şi recipisa de plata ultimelor rate de taxă; cazul trebue să se cerceteze de visu de director care să refere ministerului şi acesta să aprobe.

Acest examen integral nu se admite pentru elevii din clasele I, IV şi VIII.

❑ La 26 Aprilie a. c., se va face alegerea noului consiliu comunal din Bivolari.

Se observă e mare fierbere de carece e vorba să se prezinte mai multe liste.

❑ Mîine dimineaţă vor avea loc pe şesul Şorogarilor exerciţii de lupte între regimentul 8 roşiori din Botoşani şi regimentul 13 Ştefan-cel-Mare din localitate.

❑ **Clericale.**— I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei a convocat astă-zi din nou pe toţi diaconii din localitate.

I. P. S. Sa le-a cerut să primească a fi hirotonisiţi preoţi pentru parochiile de la ţară, căci în caz contrar vor rămînea diaconi pentru tot-deauna.

— Celor doi diaconi: Z. Buznea şi Vîrlănescu, cel dintăi intendent al cimitirului „Eternitatea" şi celalt al cimitirului de la Galata, I. P. S. S. Mitropolitul le-a îngăduit să rămînă în aceste posturi pînă la toamnă.

Tînărul Petru Băiculescu, nepotul I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, a fost numit custode la biserica Trei-Erachi, in locul d-lui Popovici.

❑ D. Cumpătă, licenţiat în ştiinţi, a prestat astăzi un memoriu d-lor Sihleanu şi Haliţa, în chestia anchetei ce se urmează contra numitului licenţiat.

❑ D. Lt.-Colonel Vrabie, din regimentul Rachova No. 25, care a fost transferat la regimentul Ştefan cel Mare No. 13 va ţinea loc de comandant al acestui regiment.

D. lt.-colonelul St. Băltăceanu, pleacă în astă-seară la T.-S verin, spre a lua comanda regim. Mehedinţi.

❑ Rectortul universităţei a cerut primăriei să-i cedeze terenul ce vine lîngă Universitate, dinspre casele Krupenech, care acum e un adevărat depozit de gunoaie, pentru a'l planta şi a mări grădina universităţei.

❑ **Universitare.**—Ministerul de instrucţie a făcut cunoscut rectoratului universităţii că a admis cererea societăţei ofiţerilor veterani „Virtutea militară"—făcută prin rectoratul universităţii,—ca pe viitor, fii militarilor veterani—studenţi—să fie scutiţi de plata taxelor universitare.

— Studenţii cărora li s'a admis a lua masa la cantina universitară sînt chemaţi a se prezinta la rectorat Luni la orele 9 jum. pentru a-şi primi subvenţiile.

— Duminică îşi vor trese examenul de abilitare ca docenţi, d-nii Eugene Melick şi Aureliu Zeuleann—primul în specialitatea dreptului internaţional public, cellalt, a dreptului internaţional public şi privat.

Comisiunea va fi prezidată de d-nul Matei B. Cantacuzino, avînd ca membri pe d. D. Alexandrescu, P. Missir, Vasile Dimitriu şi A. C. Cuza.

— La seminarul pedagogic universitar au reînceput lecţiunile practice. Marţi va avea loc lecţia d-lor practicanţi Stamboilu şi E. Revent.

— D. I. Petrovici îşi va relua cursurile de „Psihologie" Sîmbătă 18 c. orele 5 jum., iar cele de „logică" Mercuri 22 April, aceeaşi oră.

— Studenţii facultăţii, de ştiinţe au hotărît eri ca excursiunea de petrecere studenţească ce vor face în ziua de Sf-tul Gheorghe, să aibă loc la Bîrnova. Profesorii sînt rugaţi a bine voi să-i însoţească. Ei vor pleca cu trenul de 8.35 dimineaţă şi se vor întoarce seara la 9. Contribuţia de participare a fiecăruia e de 1 leu 85 bani şi se primeşte de d-nii A. Simionov, I. Apostolescu şi B. Baidaf.

Trenul şi hrana priveşte pe fiecare aparte.

❑ **Judiciare.** — Tribunalul s. I-a s'a pronunţat astă-zi într'o speţă foarte importantă: locotenentul Al. Petrescu, acum defunct, se căsătorise de două ori: divorţă de prima femee şi se căsători apoi cu d-ra Eufrosina Popp din Arad.

Murind locotenentul, nevasta sa dintăiu ceru revenirea asupra desfacerei căsătoriei, pe motiv că transcrierea se facuse tardiv.

Tribunalul a admis cererea şi acum se vor prezinta două soţii pentru a obţinea pensia locotenentului.

Tribunalul s. II a amînat astăzi pentru 29 April, judecarea cererei pentru declararea în stare de faliment a firmei Tischler.

Aceeaşi secţie a amînat pentru 22 Mai procesul dintre soţii Teodoroff şi Norbert Ostersetzer, proprietarul fabricei „Fortuna".

Teodoroff-fiul a murit într'un accident întîmplat la acea fabrică.

❑ Primul-preşedinte al tribanalului, obţinînd un concediu, va pleca astă-zi la Bucureşti.

❑ Era vorba ca jandarmii rurali dintr'un judeţ să fie mutaţi în al treilea judeţ la rînd.

O circulară a ministrului de războ anunţă că această măsură a fost contramandată.

❑ Clădirea stabilimentului de inhalaţii şi aier comprimat la băile Slănic va costa 86,000 lei şi instalaţiile 160,000 lei.

La anul lucrările şi instalaţia vor fi terminate.

❑ D. M. Cîslaru, fost secretar al camerei de Comerciu din localitate, a fost numit şef de biurou cl. III la ministerul de industrie.

❑ Sezonul de la băile Slănic promite să fie foarte animat. Foarte multă lume va veni acolo. Epitropia a închiriat aproape toate odăile ale otelurilor de acolo

❑ Ultimele două programe care vor mai fi proectate pe pînza cinematografului din sala Sidoli şi cu cari se va încheia stagiunea actuală, vor fi din cele mai bogate şi interesante. Penultimul program de astă-zi Vineri 17 April şi se compune numai din noutăţi şi totul cuprins în acest program este interesant şi atrăgător. Notăm numai cîteva din multele sujete: Captivitatea, evadarea şi procesul reginei Maria Stuart, o reconstituire fidelă a marelui eveniment istoric; Poftit la masă, comedie de moravuri pariziene, interpretată de cei mai buni artişti comici parizieni; Urmărit pe acoperemîntul unei biserici din Paris; Barca de salvare în timpul operărei—un progres al tecnicei moderne; navigaţia aeriană şi surprizele sale sau Aeroplanul şi turnul Eiffel.

Programul nou de Joi seara mai cuprinde escepţional, un mare număr de comedii, scene de pe natură, instructive etc.

Mîine Sîmbătă matineu la ora 3 p. m. cu preţurile în jumătate, iar seara reprezentaţie cu preţurile obişnuite.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 17 Aprilie.

Chestia remanierei

Bucureşti.—In cercurile liberale se vorbeşte că remaniarea ministerială n'a fost amînată pînă la toamnă, ci pentru ctte-va zile.

Se afirmă că d-nii A. Djuvara şi Emil Costinescu sunt pentru o remaniare mai largă.

Unii mai afirmă că acum ar mai fi vorba şi de întrarea în guvern a d-lor Radovici şi Vintilă Brătianu.

Boala domnului Dimitrie Sturdza

Bucureşti. — Fostul prim-ministru, d. Dimitrie Sturdza, se află din nou grav bolnav.

D. Sturdza plecasă la Karlsbad, dar a fost nevoit să se reîntoarcă la Paris, unde se află actualminte.

Un mare incendiu

Ploeşti.—Un mare incendiu a isbucnit azi dimineată la rezervorul de păcură a societăţei „Regatul Romîn", din Poiana.

Focul a distrus întreg rezervorul. S'a produs şi o explozie.

Nu se ştie prin ce împrejurări a luat naştere focul.

Pagubele se urcă la 150.000 de lei.

Cerere de extradare

Paris.—Guvernul rus a cerut celui francez extradarea teroristului Teodorosov, care a încercat acum două zile să ucidă pe contele Witte.

Şahul promite amnistia

Teheran.—Agenţia Reuter află că Şahul Persiei, sub impresia evenimentelor din Constantinopol, ar fi promis amnistia pentru delictele politice locuitorilor din Taebris.

Aşteptarea unui fericit eveniment

Amsterdam. — Agenţia Reuter află că deşi Regina n'a născut încă, starea suveranei este însă absolut satisfăcătoare.

Camera Comunelor

Londra.—Cancelarul tezaurului d. Lord George supune adunărei budgetul statului care se închee cu un definit provenit din cauza legei pensiilor şi construcţiunilor navale.

VIZITĂ

Atena.—Regina Angliei şi Impărăteasa mamă a Rusiei vor vizita la 7 Mai Curtea grecească.

Evenimentele din Turcia

Salonic.— Călătoria lui Abdul Hamid spre Salonic s'a făcut fără nici un incident.

Eri sultanul era foarte abătut şi părea că sufere. A călătorit med tînd şi dormind pe jumătate. Nu a cerut în tot parcursul, de cît un pahar de apă.

O puternică escortă de cavalerie a condus pe Adul Hamid la vila Allatini, amenajată în grabă pentru găzduirea lui. Abdul Hamid s'a sculat de vreme şi a privit lung poziţiunile frumoase ale locului său de exil.

Sentinelele opresc pe curioşi de a se apropia de vilă.

Se afirmă că Abdul Hamid nu va fi dat judecăţei. Viaţa îi este asigurată.

Constantinopol. — Ştirea că Burhan Edin ar fi strîns oaste în Asia Mică este fantezistă.

Adunarea naţională a hotărît că noul Sultan să repete în faţa adunărei jurămîntul prestat alaltă-eri.

Un comunicat oficial al comandantului pieţei maiorul Romzi, zice că Sabeh Edin a fost pus în libertate, neconstatîndu-se nici o vină asupra lui.

*

Ziarele spun că noul Sultan primind cîţi-va militari din corpul armatei din Salonic şi voind să dea fie-căruia cîte 50 lire, aceştia au refuzat, rugînd pe Sultan, a nu face nici-odată daruri în bani soldaţilor săi.

Toţi membrii armatei din Macedonia au jurat să nu primească daruri în bani şi le-au şi refuzat.

*

Constantinopol. — Gărzile au fost retrase de pe la ambasade şi desfiinţarea celorlalte măsuri militare arată o potolire progresivă.

Ziarele spun că nadiaeneucul favorit şi consilierul intim al lui Abdul Hamid a fost condamnat la moarte.

*

Sultanul Mehmet a dăruit naţiunei toată averea sa privată.

Toate guvernele şi Suveranii străini l-au felicitat; cu ocasia suirei pe tron a lui Mehmet.

Se svoneşte că întreaga corespondentă a lu Abdul Hamid conţinînd numeroase secrete politice interne şi externe, a fost confiscată.

*

Londra.—Evenimentele din Turcia au produs efervescenţă printre mahometani Indieni.

*

Constantinopol.—Fiul cel mai mare al noului Sultan Via Eddin va fi proclamat moştenitor al tronului.

Felicitări Regelui Bulgariei

Viena. — „Politische corespondenz", află că Impăratul Francisc Iosef a adresat regelui Ferdinand al Bulgariei, în ziua de 26 Aprilie, o telegramă de felicitare, la care Regele Ferdinand a răspuns. Asemenea a fost felicitat de Regele şi baronul de Aehrenthal care a mulţumit foarte cordial.

Călătoria d-lui Falierès

Paris. — Preşedintele Fallierès s'a întors aici azi, fără incident.

Călătoria Suveranilor Angliei

Bair. — Suveranul Italiei şi ducele de Aosta au sosit aici azi dimineaţă şi la ora 11 au sosit şi suveranii Angliei şi împărăteasa mamă a Rusiei, pe care i-a vizitat suveranii Italiei; la ora 12 jum. suveranii Angliei au înapoiat pe bordul cuirasatului italian vizita suveranilor Italiei unde au luat şi prînzul.

Accidentul unui ofiţer ieşan

Tîrgovişte.—Azi dimineaţă, pe la orele 7 şi jumatate, pe cînd mai mulţi ofiţeri elevi ai şcoalei superioare de cavalerie antrenau caii în vederea alergărilor ce vor avea loc la 14 Maiu a. c., calul sublocotenentului Burada, din regimentul 7 roşiori din Iaşi, speriindu-se a trîntit jos pe ofiţer.

Sublocotenentul Burada a căzut din fuga calului, cu capul în jos, remînînd în nesimţire. El e greu rănit şi într'o stare destul de gravă a fost transportat la spital, unde i s'au dat îngrijiri de către d. dr. Constantinescu, medicul şcoalei de cavalerie.

Sub locotenentul Burada este fiul d-lui I. Burada, prim-preşedinte al Curţei de Apel din Iaşi.

Atitudinea Prinţului Gheorghe

Viena. Ziarele publică o telegramă din Belgrad, care anunţă că prinţul Gheorghe al Serbiei a hotărît să se înstrăineze de familia sa.

El a făcut declaraţia că a fost înşelat pentru a renunţa la dreptul seu de succesiune la tronul Serbiei şi că va lupta pentru a'şi recapata drepturile.

Se afirmă că prinţul Gheorghe ar avea intenţia ca cu ajutorul armatei, pe care el contează, să detroneze pe regele Petru, tatăl seu.

Nemîngăiaţii fraţi aduc la cunoştinţă, în numele întregei familie, decesul prea iubitului lor

William Marcus

Corpul defunctului a fost transportat astă-zi la Cimitir şi depus în capela mortuară.

Inmormîntarea va avea loc Duminecă 19 Aprilie, ora 3 p. m.

Const. Stefănescu

Dr. în drept

AVOCAT

VASLUI, str. Huşilor

CABINETUL DENTISTIC

—CHIRURGICAL ŞI TECHNIC —

D-rii med. H. şi M. Pekelman

(2 săli de operaţie)

— Strada Alexandri No. 3 —

Se efectuează *ori ce operaţiuni privitoare la chirurgia dinţilor*: Vindecarea radicală a fistulelor dentare, regularea dinţilor strîmbi, extracţiuni absolut nedureroase; plombe de porcelană arsă; plombe de aur plastice şi turnate, etc. etc.

Precum şi *cele mai moderne lucrări de proteză dentară*: coroane şi punţi de aur fixe, piese cu plăci de aur, cu şurubi; etc

---

De închiriat de la 23 April 1909 în str. Apeducul, No. 3, lîngă str. Albă 2 apartamente mari cu cîte 5 odăi şi bucătărie, 2 apartamente cu cîte 3 odăi şi bucătărie.

Se predau din nou zugrăvite boite şi cu curent electric.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAŞCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie p torească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reinchenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metorite, salpngite, fiterome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:
cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
c) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care **Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore**

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Duminecă **la 3 ore ziua**

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 706 —Duminecă 19 Aprilie 1909

Dinasticismul liberalilor

După junimiști, a venit rîndul liberalilor, să ne dee lecții de dinasticism. Adversarii noștri, și-au împărțit timpul și rolurile în modul următor: Prima săptămînă după jubileul Regelui, și-au luat-o junimiștii, iar tema lor, a fost neparticiparea la serbări, a fruntașilor noștri.

Liberalii și-au luat a doua săptămînă după jubileu, iar drept temă, telegramele trimese Regelui de toate organizațiile noastre din țară.

Cu junimiștii ne-am răfuit — și ce le-am spus și dovedit va fi, credem, suficient să le treacă pentru multă vreme pofta de a ne mai reproșa acte de pretinsă neatențiune față de persoana Regelui.

Sinceritatea sentimentelor noastre dinastice, numai autorii „Protestărei“ n'au dreptul să ne-o conteste.

Cînd ai la activul tău politic fapte din acelea, pe cari azi îți ie rușine să le recunoști, un sentiment de modestie și bun simț îți cere să faci mai puțin pe moralistul.

Noi am învitat pe d-nii Filipescu și Marghiloman, să discute prin comparațiune cu ei, dacă le dă mîna, statorniciea sentimentelor de dragoste și stimă către Rege, cu cari șeful nostru d. Take Ionescu, s'a mîndrit totdeauna, și ambii sub-șefi junimiști au tăcut; iar presa lor a închis discuția.

Acum au reluat-o liberalii. Le vom închide și lor gura, căci în această chestiune, sunt și mai vulnerabili de cît junimiștii. N'ar fi de cît să răsfoim cîte-va pagini din istoria partidului liberal, pentru ca să arătăm cine îndrăznesc să facă azi pe educatorii în materie de devotament către Dinastie.

Primii ani de Domnie ai Regelui, de la 1870—76 au fost frămîntați de cele mai deșuchiate mișcări antidinastice, în capul cărora se afla însuși Ioan Brătianu, care a fost arestat și dat judecății, fiind dovedit ca conspirator al detronărei Domnitorului, și al schimbărei formei de guvernămînt a Statului prin proclamarea Republicei de la Ploești.

Poate o asemenea republică, printr'un atavism nenorocit o visează azi și odrasla sa Ionel Brătianu, cînd întrevede în țară paralel cu întărirea dinastiei regale, și întărirea dinastiei Brătieniste.

Dar autorul faimoasei broșuri *Spionul Prusian*, cine e altul de cît d. Dumitrie Sturdza, al doilea șef al liberalilor?

Că mai tîrziu, și Ioan Brătianu și Dumitru Sturdza, au devenit foarte dinastici, ba Dimitrie Sturdza, chiar prea exagerat în sentimentele sale de dinasticism, aceasta este o dovadă și mai mult de nestatornicia și sinceritatea sentimentelor lor.

Se poate vorbi tot ast-fel și de șeful nostru, d. Take Ionescu, care are o viață politică de 30 ani, din cari 17, de sfetnic sau consilier al tronului?

Dar liberalii nu pe această temă au pus discuțiunea cu noi a chestiunei dinastice.

Nu puteau să vorbească ei, de abținerea noastră de a participa la serbările Regelui, cînd cu trei ani în urmă, cu prilejiul celor 40 ani de domnie, au criticat în chip sălbatic marea lucrare de comemorare a sărbărilor regale: **„Expoziția“**, și cu toții și-au dat cuvînt de ordin să facă gol în jurul Regelui, și să se abțină de a călca cu piciorul în expoziția, pe care familia Regală, a vizitat-o zile de-a rîndul—și a admirat-o față de toată lumea!

Erau prea recente manifestările acestea de înaltă considerațiune pentru persoana Regelui (!) pentru ca liberalii să nu dee în sarcina junimiștilor răfuiala cu noi pe tema absurdă a abținerilor de la serbările regale.

Liberalii ne impută însă un fals dinasticism din faptul că am trimis Regelui, cu prilejul aniversărei de la 7 Aprilie telegrame de felicitare cu semnăturile tuturor membrilor clubburilor noastre din țară.

Nu dragoste către Suveran, ne spun ziarele liberale, am voit să dovedim noi prin această generală manifestare a sentimentelor noastre, *ci forța numărului partizanilor noștri.*

Deci un nou prilej de reclamă și față de țară și față de Rege, a partidului nostru, cu ocazia unui Jubileu Regal!

Judecata aceasta a liberalilor este mai barocă de cît a junimiștilor.

Dar dacă spiritul de reclamă ne-a determinat pe noi să expediem Regelui, telegramele în chestiune, am dori să știm de ce spirit au fost călăuziți în 1900, cînd ei au expediat Regelui cu prilegiul noului an, telegrame circulare din toate orașele țărei, purtînd sute și mii de semnături?

Pe atunci se afla la cîrma țărei guvernul conservator, și nici un eveniment de seamă nu se petrecuse, pentru a provoca această manifestare în bloc a partidului lor față de Rege.

Motivul era intrarea noastră în secolul al XX-lea și liberalii găsiseră prilejul să ureze șefului Statului ca și anii de Domnie de la începutul noului secol să fie tot atît de glorioși pentru țară, ca și cei de la sfîrșitul secolului al 19-lea.

Și cu toate acestea nimeni nu s'a gîndit să comenteze în chip pătimaș aceste telegrame-circulare, iscălite sub cea mai mare discreție și expediate la un moment dat din toate unghiurile țărei.

Hotărît, numai actele liberalilor față de Rege, sunt sincere și curate; tot ce fac celelalte partide și în deosebi noi, sînt pornite din sentimente egoistice, și interese de partid!

Ce oameni!... Ce oameni!...

Vespasian I. Pella.

Magistratura ideală

Cu prilejul discuțiunilor asupra proiectului de reformă judecătorească, s'a observat că creiarea celei de a patra secțiuni la Curtea de Apel din București, este un lux nepermis, iar punerea în aplicare a proiectului special de la 1 Aprilie curent, adică aproape de vacanța cea mare, dovedește neîndoios că autorul legei scelerate are grabă mare să-și facă o magistratură proprie.

Faptele învederează bănuiala. Suntem în 18 Aprilie și secția cea nouă n'a început să funcționeze. De acum încolo, în cazul cel mai bun, ea va putea intra în activitate la 1 Mai și abia 6 săptămîni dacă va putea funcționa în curentul an judecătoresc.

Mișcarea în magistratură întîrzie și ea se datorește stăruințelor, tîrguielilor, presiunilor ce se pun din toate părțile pentru ca fie-care să-și plaseze pe favoritul seu.

Aceasta se numește, pe limba colectivistă, că era mare nevoe de acea lege criminală a lui Stelian, ca să se curăță atmosfera, ca să se așeze dreptatea pe temelii solide și să avem—pasă-mi-te—o justiție ideală.

Dacă l'ar fi durut capul pe d. Stelian de o justiție adevărat ideală, n'ar fi procedat cum a procedat. Căci cum a procedat își va creia, incontestabil, favoriți, dar își va creia și dușmănii.

Așa trebuia să fie. Căci nu colectivistul pătimaș, care s'a încălzit la școala cea ră a lui Stătescu—nu el avea chemarea să „reașeze“ justiția.

O va slăbi—asta ie sigur.

Evenimente senzaționale

D. Dimitrie Greceanu și prințul Caragea au plecat astă-zi la moșia acestuia din Neamțu.

Cu litere din acelea săritoare 'n ochi cu care se tipăresc, în deobște, sau ultima invenție asupra remaniărei, sau ultima invenție a cinematografului, cu litere la fel, a apărut tipărită ieri, în ziarul local al conservatorilor, știrea senzațională pusă la întrarea în articolul de față.

Și ne place a crede că direcția ziarului aceluia, care se află în stare de revoluție cu redacția și aceasta care se află tot ast fel cu direcția că ambele părți beligerante, în cazul special, au convenit să se zățuiască notița cu litere grase.

Evenimentul acesta nu este banal: d. Greceanu a plecat la o moșie. S'ar putea deschide o delicată paranteză cu întrebarea: dacă cel cu care a plecat d. Grecianu ie prinț și moșia unde au plecat ie tot a prințului, dacă, prin urmare, d. Caragea are două calități mai mult de cît d. Grecianu: coroană are și moșie are—de ce, în gazetă, s'a tipărit primo numele d-lui Grecianu și apoi acel al d-lui Caragea?

Dar aceasta ie chestie de formă și în ziua de azi fondul trage mai greu la cîntar și fondul ie: fostul ministru a plecat la o moșie—și faptul constitue un eveniment, căci altmintreli n'ar fi fost trecut la ziar cu litere grase.

Dar de ce plecarea cuiva la o moșie constitue ea un eveniment? De ce constitue ea un eveniment într'o țară eminamente agricolă?

Nedumerirea aceasta ne-a și determinat să scrim aceste șiruri și să analizăm motivele faptului.

Să fie oare pentru că fostul ministru a plecat în tovărășia unui prinț? Dar prințul acesta ie cumnatul d-lui Grecianu. Să fie spre a spune că fostul ministru al justiției are de cumnat un prinț?

Poate. Dar deună-zi d. Grecianu a plecat la Galați. Și de și plecase singur, o notiță cu litere tot grase vestise evenimentul.

Suntem deci în fața unui sistem și acest sistem are rostul său. Nici d. M. B. Cantacuzino nu se deplasează rar. Și cu toate astea ziarul înregistrează numai atunci plecarea presidentului, cînd ea este în legătură cu procesul Iorga, la Universitate.

D. Grecianu reprezintă redacția ziarului local, care se compune din mai mulți, d. Cantacuzino, are cu el direcția, care se compune din unul.

Anunțările că sufletul redacției a plecat la Galați sau la moșie, sunt sincere explozii de iubire pentru d. Grecianu. Atît se poate spune despre activitatea sa... politică, atît se spune.

Și cînd nu-l va mai lua prințul la moșie, nici la Galați nu va mai avea treabă, să nu vă mirați cînd veți citi într'o zi: „astă-zi, la orele... iubitul nostru fruntaș d. D. A. Greceanu, a trecut pe piața Unirei“.

On n'est jamais trahi que par les siens.

Chestii școlare

CLICI și EXAMENE

Felul cum s'au petrecut lucrarile cu examenele de capacitate pentru școlile comerciale și profesionale de fete, aruncă o lumină vie asupra spiritului ce stăpînește astăzi departamentul Instrucției, de cînd d. Haret conduce frînele învățămîntului public.

Incunjurat de o clientelă profesorală, aleasă din cadrele învățămîntului secundar, clica creată în juru-i a manifestat un spirit de exclusivism și de hatîr că a indignat și indignează toate cercurile didactice, afară de cele bucureștene.

In imensa sa majoritate clientela d-lui Haret fiind luată din cadrele profesorilor bucureșteni a făcut să se împrăștie în țară o atmosferă de predomnire a acestei clici în dauna a tot ce e curat, cinstit și muncitor din țară. Bucureștenismul în învățămînt e urmarea bucureștenismului în minister, și acest bucureștenism în minister derivă din felul d-lui Haret de a-și întinde clica în corpul didactic.

In materie de cărți, de programe, de metode, de prosedări, totul se subordonează spiritului bucureștean, de și e ridiculizat pe la congrese, pe la conferințe, știința lor demascată, pedagogia lor răsuflată.

Această clică bucureșteană care a acaparat învățămîntul strică școalei prin administrație fiind că creiază favoruri, venituri pe căi necinstite, pe care presa le-a divulgat, dar cei mai mari s'au făcut neaude ne-avede.

Concentrarea ca tot ce se face în învățămînt să plece de la București: comisii, examene, cărți, programe, metode, a adus neîncrederea țării în autoritatea morală a acestora, și e de ajuns a pomeni că partidul Conservator dăduse o egală îndreptățire și Iașilor, putîndu-se ținea examene și la Iași, cu profesori și de la Iași, ba și din alte părți, generalizînd spiritul, apropiind mintea, unificînd gîndul.

Astăzi însă, bieții candidați cari se duc la examene trebue să afle nu cum să știe mai bine, dar cum se predă și la București, căci știe și simte că va fi întrebat nu asupra adevărului în sine ci asupra adevărului profesat de cutare profesor sau maestru bucureștean, aceasta constituind adevăratele furci caudine ale concursurilor supt d. Haret.

Cîteva exemple: S'a ținut examen de limba latină; s'au prezentat de la Iași licențiați eminenți. Ei bine; studentul de la Iași s'a dus cu literatura clasică cetită de el, cu autorii traduși de el, cu cele spuse de profesorul lor, dar chestiile dîndu-se din autorii traduși numai la București anume *Propertius*, bucureștenii au trecut examenul în materia lor cu profesorul lor, pe cînd Ieșenii au căzut.

Comisiunea nu s'a întrebat *ce* și *cît* știe candidatul străin, dar l'a respins pentru că n'a știut *anumit* ceva care făcuse el și cum făcuse el.

La examenele speciale de croitorie același lucru. S'au respins candidatele nebucureștene nu pentru că n'au știut croi și coase elegant și bine, ci pentru că în cutare amănunt a aplicat alt sistem și nu acel al maestrei de la București din anumită foae de manuscript.

Această subordonare a tot ce trăește în țara romînească spiritului îngust și exclusiv bucureștean a răsculat toată țara căci trebuie să se protesteze contra încălcării și exasgerării sistemului Haretist dus la extrem.

Țara nu e tributara cîtor va, și nici aptitudinea și capacitatea tutulora lăsată la cheremul clicei bucureștene din jurul d-lui Haret.

Inspectorul de gimnastică al d-lui Haret face un program ridicul de gimnastică, cu o terminologie demnă de Nikipercea; toți maeștrii protestează; programul rămîne și se impune.

Se face un congres de gimnastică în Iași; Bucureștenii vin cu morga lor și se iau la hartă cu reprezentanții celorlalte societăți de gimnastică din țară; urmarea s'a făcut un gol în jurul celor cu morga bucureșteană.

Și în special în comerț și meserii țara întreaga e lăsată la căsăpeala a 2 fețe bucureștene de cel mai pur haretism, d. Brătila și Adelsberg, care și-au bătut joc așa pe sfînta dreptate de candidații din țară.

Vom mai reveni.

***

CATE-VA NOTE

Actul final al detronărei lui Abdul Hamid, ultimul tiran și despot al Europei, a fost și actul cel mai delicios: plecarea fostului Kalif.

Dar nu atît plecarea lui; cît a tovarășelor sale de drum. Unsprezece dame din Harem au fost alese și au consimțit să împartă cu fostul tiran amărăciunile exilului la Salonic.

Plecarea avu loc, cu tren expres, tărziu noaptea. Abdul, care natural, nu era dispus să îngrijească de tualeta sa, apăru cu barba albă, de și ea era, grație alifiurilor, pînă atunci, roșie.

Cele 11 dame, însă, erau foarte vesele. Exilul însemna pentru ele, ceea ce n'a însemnat încă pentru nimeni: cea mai complectă libertate.

Prima dovadă au dat'o admirînd cu nesaț trenul, care ducea pe stăpîn în exil. Ele nu văzuseră încă tren și isbucniră în rîs de... admirație, cînd auziră flueratul strident al mașinei.

Extrem de elegante, nevoalate, purtînd delicioase manteluri de voiaj—haremistele în libertate trebue, în sufletele lor, să fi avut admirație pentru junii turci, nu din alte motive, dar pentru că acțiunea lor le-a prilejit să inhaleze oxigen, în plin aer.

Și cînd trenul se puse în mișcare, cele unsprezece dame rîseră iar, cu gura plină, de flueratul mașinei, așa de strident că înăbușise oftatul adînc al predecesorului lui Mehmet V.

OAMENI ȘI LUCRURI

RĂSĂRIT...

...De ieri pînă astăzi,—de aseară tîrziu pînă acum în zori de ziuă, cît de mult au crescut firicelele de iarbă, cît de tare s'au înmulțit floricelele albe ale tufelor și cît de frumos s'au îmbrăcat coroniițele cele dintăiu ale salcîmilor!

Îți vine a crede că stînd în apropierea lor, ai putea măsura cu ochii lungimile cu care cresc treptat-treptat; ai putea să numeri firele cele nouă răsărite proaspete acum și să auzi cum se ridică atîta viață nouă în natura încunjurătoare.

Cu toate aceste oamenii trec grăbiți. Nici unul nu are aierul de a se gîndi la toate aceste; nimeni dintre ei nu pare preocupat de această gingașă problemă, ci aceleași figuri îngrijorate, cu cari ne întîlnim totdeauna și la tot pasul, ne întîmpină și acum în zorii zilei; aceeași grabă febrilă pune lumea toată întru ajungerea mai curîndă la țel; aceeași proză obișnuită stăpînește preste tot și de cu dimineață încă sunt umerii încovoiați, iar fețele sunt de pe acum întunecate de neodihnă. Și cît de frumoasă este lumina zorilor așternîndu-se încet-încet pe coline, pe turnuri, pe acoperișuri, pe clădiri și pe straturi! Numai pe figurile oamenilor nu se reflectă în deajuns această lumină curată; numai ele nu se folosesc de seninatatea ce izvorăște din puritatea ideală a zorilor de primăvară.

In cele cîteva secunde cînd am meditat reflecțiile aceste îmi pare că iarba s'a mai ridicat puțin, că florile s'au mai înmulțit, iar concertul păserilor dimprejur pare un imn de salutare acestei abundențe de viață ce se vestește prin toți porii organizmelor pe cari le numim neînsuflețite, dar care se bucură de o viață reală, intensă, liniștită, spre deosebire de cea omenească,—atît de apăsată de neliniște.

...Și pe cînd în juru-mi simt răsărind cu atîta calm și putere toată această cătime de viață,—colo, aproape, se naște —în zorii zilei—o altă viață nouă. Sunt poate pentru dînsa imnurile acestea pe care le ciripesc păsările cu micuțele lor guri? Mă gîndesc oare la dînsa în momentele cînd caut să-mi astîmpăr nerăbdarea privind de sus firele de iarbă și cerul senin de Aprilie?

Ce încîntător s'ar ivi această nouă existență, dacă n'ar fi gemetele de durere, lung răsunătoare în aerul liniștit al celei mai frumoase dimineți!...

Rodion

Aventurile unei planete

II.

Cele trei puncte misterioase.—Semnele misterioase.—Oare ne chiamă?— Cum să răspundem? — Părerea unui savant-poet.— Opiniile astronomilor. — Prea puține cercetări.—Două lumi.

Mai acum de curînd în cronica cerească s'a vorbit mult de trei puncte care în anul 1901, au fost distinse în planeta Marte de telescoapele puternice, formînd un triunghiu, mic în aparență dar imens în realitate, în vîrfurile căruia străluceau niște focare luminoase ce reeșeau prin albeața lor din fundul sîngerînd al lumei vecine.

Aceleași trei puncte misterioase, cari reamintesc și pe cele observate în 1892, au revenit iarăși la ordinea zilei acum trei ani, de data aceasta însă manifestase într'alt chip.

Mai mult timp în acest an, adică în 1906 posturile de telegrafie fără sîrmă au înregistrat în șir trei puncte, trei bătăi—toc, toc mereu repetate, produse ca de o persoană ce dorește cu insistență să-si arăte prezența.

Făcîndu-se o cercetare amănunțită s'a constatat că nici o stațiune pămîntească nu emisese aseminea semnale în acele ceasuri.

In acest caz și avînd în vedere și semnalele primite acum de curînd e natural ca lumea, sau măcar o parte din omenire să se întrebe cărei cauze se datoresc? De unde provin? Nu cum-va ne cheamă cineva?

*

Intr'o care care măsură aceste semne enigmatice se puteau lămuri prin automatismul, nedeslușit încă, din pricina căruia cîte odată aparatele obișnuite numite „Morse“ emit spontaneu tocmai aceleași trei bătăi, cînd atmosfera este peste măsură încărcată cu electricitate.

Această explicațiune nu este însă de cît o ipoteză. Tot așa, avînd în vedere bine înțeles, că faptul în sine nu este imposibil după cum am arătat—putem presupune că ne găsim în fața unei chemări din altă lume.

*

Admițînd că această închipuire este adevărată, cum am răspunde noi chemării Martienilor?

Inlăturînd deocamdată „Telepatia“ sau „Telegrafia iubirei“ după cum îi zicea regretatul Hajdeu și despre care științele psihice nu și-au spus încă ultimul cuvînt, nu rămîne de întrebuințat de cît două mijloace destul însă de eficace: telegrafia optică și cu deosebire telegrafia electrică, bine înțeles cea fără sîrmă.

Incă din anul 1896 poetul savant C. Cros, într'o broșură foarte interesantă relativă la „Comunicațiunele interplanetare“ arată că felul cel mai nimerit de a stabili această telegrafie ar fi să formeze pe pămînt mai multe figuri geometrice regulate, ocupînd suprafețe enorme, constituite din fare electrice foarte puternice care vor fi lăsate în funcțiune pănă ce se vor vedea reproduse aceleași semne pe Marte.

Haweis propune tot întrebuințarea luminei electrice consentrată însă pe o suprafață întinsă, de pildă cum ar fi orașul Londra ce ocupă aproape o suprafață de

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

28 km. patrați, strălucit luminat și care să producă alternativ câte cinci minunte lumină și cinci minunte obscuritate în orele cînd circulațiunea ar fi mai mult sau mai puțin suspendată.

Galton, alt savant englez, din potrivă spune că ar fi mai potrivit să se opereze ziua, reflectînd lumina solară pe niște oglinzi uriașe lungi de 25 m. și late de 15 metri.

Vestitul astronom Lockyer crede însă ca metoda lui Haweis, care utilizează semnalele luminoase pe un fund obscur, pare mult mai fericită de cît era a lui Galton.

După cum se vede mijloace s'ar găsi destule și chiar și bani de cîștigat pentru cel care va isbuti prima oară să între în comunicațiune cu vre-unii din frații noștri siderali de osrese d-na Cognet a depus în acest scop la „Academia Franceză" în anul 1900, un premiu de una sută mii de lei,

*

Cu toate acestea nici o întreprindere mai serioasă nu s'a făcut pentru a deslega această importantă problemă. Afară de d. Mercier care în anul 1900 a dus—din nenorocire fără nici un folos—o campanie dîrjă pentru a scoate la bun sfîrșit rezolvirea acestei chestiuni, nici o încercare serioasă nu s'a mai făcut de atunci și probabil că încă mult timp de aci înainte tot nimic nu se va isbuti.

Această apatie față de una din cele mai interesante probleme ce și-a pus mintea omenească provine în primul rînd din pricină că afară de savanții și oamenii cu adevărat culți—cari cu toată buna voință nu pot face nimic în această împrejurare în care e nevoie de o cooperațiune mult mai întinsă—lumea în general nu prea este mișcată de asemenea cercetări fiind mai mult preocupată de misterul ce învălue nenorocirea cine știe cărei familii sau de isprăvile lui Sherlock Holmes.

In aceste condițiuni ar trebui poate ca Martienii să mai aștepte încă cîteva veacuri, căci deocamdată chemările lor sunt zadarnice, omenirea pămîntească nefiind destul de coaptă spre a înțelege că este folositor a se ocupa și de altă lume dela care nu trebuie însă să aștepte numai de cît vre-un cîștig economic.

Litere-Științe-Arte

Eminescu comemorativ.—Cu ocazia apropiatei aniversări a 20 de ani de la moartea marelui poiet va apare în editura Iliescu Grossu un album artistic-literar care va cuprinde, între altele, compoziții artistice de desemn și pictură pentru poeziile lui Eminescu, articole și fotografii inedite din viața și opera sa precum și o bogată colecție din articolele d-lor Titu Maiorescu, N. Gane, Dobrogeanu Gherea, Vlăhuță, Caragiale, Panu, Iacob Negruzzi, Mihail Dragomirescu, etc asupra genialului poet.

Paginele de muzică cuprinse în album vor avea ca text poeziile cele mai cunoscute ale lui Eminescu.

Sperăm că editorii vor lua măsuri ca lucrarea să fie cît se poate de îngrijită pentru a sărbători în mod demn amintirea genialului poet. Cu atît mai mult cu cît în prospectul imprimat ce s'a distribuit s'au strecurat unele neglijențe de stil, probabil din cauza grabei cu care a fost redactat și tipărit.

*

Peile roșii din Columbia britanică, cari în cea mai mare parte au trecut la creștinism, cultivă cu multă ardoare muzica religioasă Aș, ziarele americane anunță că în orașul Port-Samson s'a reprezentat „Timpurile Mesiei" cu un cor compus din 50 de indieni.

Artiștii principali aparțineau de asemenea rasei roșiei, iar în publicul care aplauda foarte mult jocul artiștilor predomina elementul indian.

*

Societatea geografică din Londra a bătut o medalie de aur pentru locotenentul Shakleton, în amintirea expediției la polul sud la care locotenentul a luat o parte activă. Insoțitorii lui Shakleton vor primi aceiași medalie, în argint.

*

O nouă lucrare a contelui d'Avenel, care se ocupă în special cu chestiuni de economie națională, dă interesante date asupra bogăției Francezilor în trecut și acum Așa, avuția Franței a crescut în ultimii 25 de ani, de la 45 la 230 miliarde. Franța de astăzi e de șase ori mai bogată de cît Franța de sub „l'ancien regime" și de zece ori mai avută de cît sub regimul feudal.

Caracteristic pentru Franța e că averea mijlocie a luat o dezvoltare considerabilă; 5000 de francezi au peste 100,000 lei rentă anuală, între aceștia, peste o mie au cîte 200.000. O sută douăzeci de francezi au cîte un milion venit anual.

*

De curînd s'au găsit în satul Ostran din Germania, o sumă de manuscrise, foarte importante, datorite lui Ruther și unora din contimporanii lui, precum Gaspar Cruziger (1542), Filip Melanchton, Paul Luther (1582), Iohannes Ernest Luther (1582) și Iohannes Friedric Luther (1582). Pe lîngă acestea, un mare număr de scrisori ale lui Martin Luther și 16 pagini din Biblia tradusă de el.

*

Sumarul numărului de mîine din **Noua Revistă Romînă** de sub direcțiunea d-lui O. Rădulescu-Motru, profesor universitar, este următorul:

Noutăți: Viitorul congres esperantist. —Algeron Charles Swinburne.—Misiunea lui Strat la Sigmaringen în lumina noilor documente.—Teatrul Național: Suzane Desprès. — Din elita scriitoarelor noastre: Riria.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru, Politica din Orientul Europei în judecata dealogilor.

Psihologia: N. Zaharia, Nebunia lui Eminescu.

Literatura: Algeron C. Swinburne, Baladă din țara viselor. Octave Mirbeau, Moartea cîinelui.

Pedagogia: G. Aslan, Adolescență.

Note și discuțiuni: Vinax, Revista revistelor. Gheorghe A. Lefteriu, Socialismul este științific?

*

O nouă lucrare apărută în Londra și scrisă de Greenwood pune iarăși chestiunea paternității operelor lui Shakespeare. Și iată cum:

Greenwood spune că e imposibil ca Shakespeare care a crescut la Statford, într'un mediu sărăcăcios și incult să poată fi autorul unor opere cari arată nu numai cea mai admirabilă genialitate, dar o perfecțiune de formă care denotă o cunoaștere adîncă a culturei engleze. Ben Jonson, care a fost amicul lui Bacon și al lui Shakespeare din Stratford și care adesea vorbește de amîndoi nu pomenește de los de Shakespeare autorul și Greenwood vede în asta un sprijin pentru teza sa, căci dacă Shakespeare din Stratford ar fi autorul atîtor capo-d'opere n'ar fi scăpat nepomenit de Jonson.

Greenwood se întreabă dacă nu cumva Jonson știe secretul asupra paternității operilor date azi ca ale lui Shakespeare de trece cu vederea pe Shakespeare autorul, mulțumindu-se să vorbească de Shakespeare actor.

Lucrarea lui Greenwood sprijinindu-se pe singura probabilitate a coexistenței în aceiași lume artistică a doi Shakespeare, din care unul scria capo-d'opere; iar celălalt le juca, nu poate fi luată în serios.

Informații

❑ *Legea privitoare la naturalizarea Dobrogenilor va fi pusă în aplicare la 1 Mai.*

Alegerile de deputați și senatori se vor face în Septembrie.

❑ Vineri 24 Aprilie a. c. fiind ziua onomastică a M. S. Reginei, un Te-Deum se va oficia la Mitropolie, de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Școalele nu vor ținea cursuri în acea zi.

❑ Astăzi vor lua sfîrșit operațiunile de recrutare la dispărțirea a IV.

❑ **O circulară.**—Multe prefecturi au întrebat ministerul de interne dacă debitanții comunali pot fi arendași de pămînturi cari nu ar fi țărănești, sau cei cari aveau contracte de asemenea arendări, înainte de a fi debitanți comunali, pot să continue a ține în arendă și acele terenuri până la expirarea contractelor.

Luînd avizul ministerului de finanțe, ministerul de interne a comunicat următoarele:

Debitanții comunali cari erau arendași de terenuri țărănești, înainte de a exploata o cîrciumă comunală, nu mai pot fi arendași ale acelor terenuri, ci trebue să renunțe imediat la contractele ce le-ar mai avea pentru arendarea terenurilor, căci astfel li se va închide cîrciuma și retrage brevetul.

Un debitant comunal nu poate fi arendaș de pămînturi, chiar cînd acestea n'ar fi țărănești, legea monopolului vînzărei băuturilor spirtoase oprind pe cîrciumari de a încheia contracte pentru munci agricole, afară numai de cazul cînd ar fi proprietari, și singur nu ar putea cultiva acele pămînturi, căci s'ar distrage de la exercițiul comerțului său. Se știe că legea pretinde comerțului de băuturi la sate să se exersite personal de cîrciumar.

❑ In urma unei consfătuiri pe care au ținut'o patronii și lucrătorii steleri din localitate, au hotărît ca să menție greva lor începută în ziua de 5 Aprilie a. c. până la 5 Maiu.

❑ D-nii șefi de stație și controlori: A. Donath, H. Ulrich, Gr. Dabija, V. Haluș, A. Cogălniceanu, C. Rîpan și C. Ohl. din inspocția de mișcare Iași, au fost avansați în salar.

❑ Sergentul Trofescu I., din regimentul 6 Tecuci No. 24 a fost numit sub-ofițer de administrație cl. II, la batalionul 4 vînători iar sergentul Plugaru Gh., din regimentul 7 artilerie, sub-ofițer de administrație cl. II la corpul IV de armată.

Sub-ofițerul de administrație Dimitriu Gr. de la corpul IV de armată a fost permutat la regimentul Suceava No. 16 sub-ofițerul de administrație Figaro Ion din regimentul 4 Ilfov 21 la corpul 4 de armată.

❑ Ministerul instrucțiunei va trimete și anul acesta, zece dintre elevii școalelor inferioare de agricultură, la stațiunea sericicolă din Capitală, pentru a învăța creșterea sistematisă a viermelor de mătase.

❑ Ministrul Cultelor a făcut cunoscut revizoratului școlar că este informat că unii directori de școale fac lucrările de cancelarie, în timpul orelor de clasă.

Ministerul cere să li se pună în vedere că lucrul acesta fiind dăunător studiilor, va lua măsuri contra acelor directori.

❑ După cum am anunțat, elevii școalei fiilor de militari din localitate, vor începe excursiunile anuale la 18 Mai a. c.

Elevii clasei a VII-a se vor duce în escursiune în județele Neamț și Bacău, unde vor face studii topografice, iar elevii celorlalte clase vor face escursiuni în împrejurimile Iașului.

❑ Comisiunea de recrutare a județului a început să lucreze astă-zi la Podul-Iloaia.

❑ Membrii ligei culturale secția Iași, se vor întruni zilele acestea, spre a se consfătui asupra congresului ligei, ce se va ținea la Iași,

❑ Ziarele din Cernăuți au început să agite o chestie foarte importantă: o mai bună comunicație de trenuri între Bucovina și România.

Realizarea acestei idei ar face ca drumul de la Iași la Cernăuți și de acolo la Viena, să se facă în 24 ore.

In adevăr, dacă s'ar introduce un tren accelerat, care să plece din Iași la orele 8 dimineața, el ar sosi în Cernăuți la orele 2 d. a. și ar ajunge ast-fel trenul accelerat care pleacă la 2.20 din Cernăuți și sosește în Viena, a doua zi dimineața la orele 8.

❑ La ministerul nostru de externe lucrează de cîte-va zile o comisiune mixtă romîno-rusă, pentru încheerea unei convențiuni privitoare la conflictele de frontieră ce se ivesc foarte des între cele două state de-alungul Prutului și la gurile Dunărei.

Din comisiune fac parte d-nii Burghele, directorul afacerilor consulare din ministerul de externe; maior Ștefănescu din corpul de grăniceri și d. D. G. Ionescu, administratorul pescăriilor din Tulcea,—din partea României; d-nii Rosdewensky, consilier la legația rusă și Semenov, directorul domeniilor din Rusia de jos, din partea Rusiei.

❑ Eri a fost semnat decretul prin care Sf-tul Sinod este convocat pentru ziua de 1 Maiu viitor, în sesiune ordinară.

In această seziune Sf-tul Sinod se va ocupa și cu alegerea a doui Arhierei.

❑ După dispoziția ministerului de interne, membrii consiliului permanent administrativ și secretarul general al ministerului de interne vor face inspecții administrative.

D. Luca Ionescu, președintele consiliului administrativ a fost însărcinat pentru județele: Dolj, Iași, Suceava, Ialomița și Brăila.

D. Manolescu pentru județele: Tecuciu, Vaslui, Fălciu, Covurlui și Putna; d. Al. Crasnaru, membru al consiliului ad-tiv, pentru județele: Buzeu, Mehedinți, Bacău, Vlașca și Prahova; d. Bogdan, membru al consiliului ad-tiv, pentru județele: Roman, Ilfov, Romanați, Dâmbovița și R.-Sarat.

D. I. T. Ghica pentru județele: Neamț, Olt, Dorohoiu, Botoșani și Tutova.

❑ Anunțăm cu părere de rău moartea survenită ieri seara, a prietinului nostru Sandu Răducănescu, în etate de 65 ani, devotat membru al clubului conservator-democrat local.

Condoleanțele noastre întristatei familii.

❑ Astă-zi dimineața la orele 9 s'a prăbușit schelea de la casele Hălăceanu, foaste Goldental, strada Păcurari.

Șase lucrători italieni, cari se aflau pe schele, au căzut jos și o șansă aproape inexplicabilă a voit ca muncitorii să se aleagă numai cu spaima.

Este o mare fatalitate că d. Hălăceanu construește și că d. Cugler, alt savant, este inginerul șef al comunei.

❑ Au fost numiți administratori financiari:

D. S. Ciocîrdel la Brăila, în locul d-lui M. Cornea, mutat la Dorohoiu;

D. Alexandru Basuioceanu la Constanța în locul domnului St. Ciosilteu, mutat la Covurlui.

D. C. I. Profiriu la Tecuciu, în locul vacant;

D. Gr. Teodoresu la Fălciu, în locul vacant.

❑ D-na Angela Dr. Steuerman a dat naștere astă-zi dimineața unei fetițe. Mama și copila se află în perfectă sănătate.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

❑ Const. Dimitriu a fost numit copist la serviciul administrativ, de la prefectura de județ, în locul d-lui Al. Mucenic.

DIVERSE

— Aflăm cu plăsere căsătoria d-nului Constantin Grigoriu, plutonier din regimentul Ștefan cel Mare No. 13, cu d-ra Elena Popovici.

— In Cotnari și Horodiștea s'a ivit epidemia de rugeolă.

— Epitropia bisericei din Ciurea și comitetul organizator al marei excursiuni de la Ciurea, ce va avea loc la 18 Maiu, a. c., aduce vii mulțumiri d-nei prinseze Elena Ghyka, care a binevoit a dona un frumos policandru pentru noua biserică construită în comuna Ciurea.

— Impiegatul de clasa II Vasile Alexandrescu, de la vama Iași, a fost avansat clasa I-a.

— In ziua de 14 Maiu a. c., se va ținea licitație la ministerul instrucțiunei publice, pentru aprovizionarea: a 400 tone păcură pentru Universitatea din Iași, 90 tone pentru liceul Internat din Iași precum și pentru aprovizionarea cu 300 tone cărbuni de pămînt pentru școala normală de învățători din Iași, 7 tone cărbuni și 8 tone coks pentru școala normală de fete din Iași, 200 tone coks liceul Internat, 2 tone cărbuni și 2 tone coks școala secundară de fete, 5 tone cărbuni și 2 tone coks școala profesională de fete, 40 tone cărbuni și 2 tone coks pentru Universitatea din Iași, 40 tone cărbuni și 2 tone coks Institutul de Anatomie din Iași, 2 tone coks Corul Mitropolitan Iași.

Tot în acea zi se va ținea licitația pentru aprovizionarea cu lemne de foc a școalelor secundare: 1600 m. c., școala normală „Vasile Lupu", 500 m. c. șc. normală de fete, 700 m. c., liceul Internat, 300 m. c. liceul Național, 150 m. c. gimnaziul „Ștefan cel Mare", 120 m. c., gimnaziul Alexandru cel Bun, 800 m. c. Seminariul, 160 m. c. școala secundară de fete, 220 m. c. școala profesională de fete, 480 m. c. Universitatea, 20 m. c. Facultatea de Medicină, 400 m. c. Institutul de Anatomie, 50 m. c. Biblioteca, 50 m. c. Arshiva, 160 m. c. Conservatorul, 150 m. c. școala de Arte Frumoase, 120 m. c. seminarul Pedagogic, 15 m. c., școala de cîntări Bisericești, 100 m. c. școala de gospodărie casnică „Principesa Maria" și 400 m. c. școala de Arte și Meserii.

— In cimitirul satului Bosia s'a găsit lepadat un copil abia născut

— Amintăm Onor Public cît și Onor sale clientele că salonul de Mode al d-rei Elena Deleanu din str. Veche No. 27, a pus la dispoziția d-lor modelele sale mai noi pentru sezonul de vară.

GABRIELLE D'ANNUNZIO

VIVA L'AMORE !....

Glasul ei se stingea totdeauna la urmă tovarășele sfîrșeau deodată, dar ea nu, pare că nu i-ar fi plăcut să-l lase să piară acel frumos mi dela urmă, și îl strecura cu o voluptoasă legănare din cap, îl mîngîia cu o ultimă alintare, îi da nuanțe și modulații ușoare, pînă ce rămînea așa cu buzele întredeschise și cu privirea pierdută, ca să-l vadă par'că dispărînd și risipindu-se în văzduh

Ați făcut vreodată, în copilărie, baloane de săpun? Balonul scos încet-încet, din pai, se rotunjește, crește, crește, se colorează, oglindește apoi fereastra, ghivecile cu flori, casele de peste drum, cerul, și copilul mai nainte de a-i da drumul în vînt se oglindește în el rîde, îl leagănă încet ișor, apoi îi dă drumul: globul diafan se înalță în văzuh lin, lucește o clipă în soare și dispare.

Călugărul ascultă amețit. Notele acelea îi veneau acolo, în chilia întunecoasă ca niște voci ale naturei. Melodia aceia înceată, în ton minor, îi deștepta mii de fantazii adormite în minte; i se părea c'a mai auzit-o odată, de mult, nelămurită, în nopțile fără somn ale întîiei lui tinereți.... O, zdravăna lui tinerețe, arsă de soare, acolo, în mijlocul viilor dela Spoltore, cînd se lua la întrecere cu greierii în cîntec!

Mena și tovarășele se depărtau ocolind rîul printre plopi. Se mai auzi o frază îndrăzneață vie:

Tromaa lari lira, viva ll'amore! apoi acel mi final, apoi numai vîjîitul apei la stăvilarele din apropiere.

Fra Lucerta aprinse lumînarea, apucă vechia carte de rugăciuni și îngenunchie înaintea lui Christos răstignit. Insă simțea ceva, acolo, între Christos și el, ceva care îl împingea îndărăt: se apleacă și mai tare, aproape cu ciudă voia să se roage:

„Doamne Dumnezeule, nu te depărta de mine, ajută-mi, căci mi s'au pus împotrivă gînduri zadarnice și spaime mari".

De geaba... Acel binecuvîntat mi, îl avea în auz încă, lung, stăruitor, nuanțat:

Tromma lari lira, viva ll'amore!

Se ridică; luă biblia, o deschise la cartea lui Salomon citi „cîntarea cîntărilor" cu privirea aprinsă. Pe fereastra deschisă năvăleau unde de miresme.

„O, logodnica mea, buzele tale picură faguri de miere, miere și lapte se află sub limba ta..."

Prin trupul lui de treizeci și cinci de ani, simți, bietul călugăr, un fior ce i se păru o fără de lege:

— Doamne! Doamne!

Inchise cartea vechie, eși din chilie, trecu prin coridoarele negre, eși afară sub bolta largă.

O minunată lună plină de lunie albea întreaga cîmpie adormită.

Trecu așa zile multe în zbucium înfrigurat, în vise chinuitoare, în îndoeli, și ușurări. Nici acolo, între florile lui, nu-și mai găsea pace, acele clipe de adîncă uitare, în sinfonia atotputernică a naturei căuta zadarnic nota omenească, acel mi, acel mi care rîdicîndu-se din pieptul vesel al Menei îi zguduia toate fibrele și îi ardea sîngele.

— Da, de ce, de ce?—întrebă el tremurînd, îngenunchiat înaintea lui Christos, în puterea nopții.

Cîte odată, stînd sub porticul ogrăzii tăcute își depăna în gînd toată viața, de pe cînd bătea cîmpurile ca un pui sălbatic, culegînd aglici de prin grîu ca să le ducă Mariei, copilei aceleia cu părul roș ca și fuiorul porumbului. O, își amintea de Maria! Acea parte a adolescenței lui îi apărea acuma ca un petic de cer înflăcărat; i se părea că și atunci îl încercase niște fiori, ceva flacări la cap, cîți-va fiori pe șira spinării...

Dar cît de dulci erau atunci, acolo, după măceși, cînd Maria se întorcea la cei trei stejari și venea singură cu o sarcină de crăci pe cap. El îi tăia calea scoțînd un țipăt, s'o sperie, și să audă apoi rîsul acela frumos al dinților albi între două buze roșii și proaspete ca fragii din Mai.

(Va urma).

ANUNCIU

Direcțiunea Școalei Superioare de Arte și Meserii din Iași caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul și scoaterea de cursuri școlare pe peatră de litografiat.

Școala posedă instalație complectă pentru litografie.

Direcțiunea oferă salar lunar și întreținere.

Doritorii se vor adresa Direcțiunei școalei.

De arendat Moșia Buhăești-de-Mijloc, județul Vaslui, gara Buhăești.

A se adresa la Proprietară: D-na Maria August Reschkano, 51 strada Păcurari, Iași.

Comptabil Tînăr absolvent al Școalei comerciale superioare din Iași oferă serviciile la o moșie. A se adresa la „Opinia"

Ultime informaţii

❑ *La tribunalul Iaşi, s. III, s-a autentificat astă-zi un act de vînzare,* prin bună învoială, *intervenit între eforia sf. Spiridon şi d. Al. Solomon Steinfeld din Buda Pesta, prin care epitropia a vîndut acestuia 12,951 arbori de brad, din pădurile Slănicului (Bacău) pentru suma de* **280,000 lei.**

După cum se vede o vînzare atît de însemnată s'a făcut prin bună învoială şi noi n'avem cuvinte să protestăm contra acestei flagrante călcări a legei, care cere să se ţie licitaţie pentru vînzări în valoare mai mare de 10,000 lei.

In tot cazul, fiind-că ie vorba de o sumă de 280,000 lei, cerem ministrului de interne, care ţipă că represintă cinstea, să orînduiască o anchetă, care să constate în primul rînd, valoarea reală a arborilor vînduţi.

❑ *D. Stere, telegrafic chemat de d. Brătianu, a plecat ieri seara la Bucureşti.*

Un consiliu de miniştri, în vederea remanierei, va avea loc astă-zi Sîmbătă, oarele trei.

❑ *Se ştie că, potrivit nouei convenţiuni austro-romîne, care va întra în vigoare la 1 Ianuarie 1910, urmează să se clădească un abator, unde vor fi tăiate vitele pentru export.*

Aflăm că acel abator va fi clădit, chiar în cursul verei, aproape de Burdujeni, la doi kilometri departe de frontiera austriacă Iţcani.

❑ Sub-locot. I. Burada, care, după cum am anunţat ieri, a fost victima unui grav accident la Tărgovişte a, a încetat din viaţă ieri sub seară.

Tatăl nenorocitului ofiţer, d. prim-preşedinte al curţei de Iaşi, d. I. T. Burada, se afla la Bucureşti, la fratele seu doctorul Burada din Roman, care se supuse unei grele operaţiuni.

Groaznica veste i-a fost comunicată la Bucureşti, de unde d. Burada a plecat la Tărgovişte a.

Luăm vie parte la marea nenorocire de care a fost lovit d. Burada şi 'i transmitem cele mai simpatice condoleanţe.

❑ D. N. Gane, noul academician, îşi va ţinea discursul inaugural în cursul lunei Mai.

D. I. Negruţi va respunde d-lui Gane.

❑ Aseară pe la orele 9 şi 5, pe cînd trenul de Bucureşti eşise din staţia Nicolina, mergînd spre Ciurea, se afla pe linia ferată I. Ştefănescu, contabil la o moşie din judeţ.

Mecanicul observîndu-l a oprit trenul, ceia-ce a produs o mare spaimă printre călători. Datorită chibzuinţei mecanicului Ştefănescu a scapat neatins.

❑ D. Niculcea, directorul general al vămilor, a sosit azi dimineaţă în localitate pentru a cerceta un diferent ivit la antrepozite.

❑ Astă-zi s'au achitat la administraţia financiară pensiile civile şi militare pe luna Aprilie a. c.

❑ Eri pe cînd plutonierul Belizar, din regimentul 7 roşiori se afla în manej, calare, făcînd exerciţii cu soldaţii, a căzut jos de pe cal, fracturîndu-şi un picior.

❑ D-nii C. B. Penescu şi d-r Puşcariu, epitropi ai casei Sf-lui Spridon, au plecat azi dimineaţă, cu automobilul judeţului, spre a inspecta spitalele din Tg-Frumos şi Hîrlău.

❑ D-nii: Gh. Bedreag, N. Cumpătă, Ioan David, Ioan Baccinschi, D. Caşion, Gheţu Leon, C. Merişă, Gh. Postică, Teodor Aurelian, Mironescu Eug., Dumitraşcu N., Iulian Teodorescu şi D. S. Antonescu, aparţinînd de Universitate, au fost dispensaţi de chemarea sub arme pentru mobilizarea anului 1909—1910.

❑ Prin noul budget al ministerului instrucţiunei publice, spre mirarea tuturora, nu s'a adus sporirea de salar a nici unuia dintre membrii corpului universitar.

Budgetul a fost primit astă-zi de toate facultăţile.

Nu s'au sporit de cît salariile servitorilor universităţei!

❑ **Militare.**—Inaintea Consiliilor de revizie alei clasei anului 1910, s'au prezentat anul acesta următoarele două cazuri:

1) Tineri care după ce au fost amînaţi de două ori succesiv, a treia oară au fost găsiţi buni, iar după încorporare au fost lasaţi la vatră ca debili, astfel că dînşii apar acum înaintea Consiliului pentru a patra şi chiar a cincea oară.

Asupra acestor cazuri, consiliile neavînd dreptul a da hotărîri, toate actele se vor înainta Ministerului de Rezboiu.

2) Tineri care se prezintă cu certificate de reformă obţinute ca voluntari înainte de a fi împlinit vrîsta de 20 ani, sau cei cu certificate de departare din şcoala militară pentru motive de sanatate.

Vrîsta legală a recrutării fiind de 21 ani, de certificatele produse de către prima categorie de tineri nu se va ţinea seamă, ei vor fi scutiţi, amînaţi, sau recrutaţi după constatările medicului recrutor.

De asemenea nu se va ţinea seamă de certificatul de departare din şcoala militară, de oarece altele sunt condiţiunile cerute unui ofiţer şi altele pentru un soldat. In consecinţă şi pentru aceştia se va pronunţa medicul recrutor.

❑ Vorbim mai sus de dispariţia contabilului moşiei Popeşti. El a fost prins la amiază, în stare de beţie, aproape de gară. Asupra lui avea un revolver.

A fost arestat la s. I.

❑ Am vorbit la timp despre planul societăţei A. G., concesionarea tramvaielor electrice în Iaşi, care constă în dublarea liniilor principale şi în întinderea unor alte linii.

In acest scop societatea vrea să cheltuiască încă două milioane, să dubleze liniile spre gară şi la Copou şi să prelungească altele: precum Socola pînă la grădina Rivalet, Nicolina pînă în dealul Galatei şi Copou pînă la şcoala normală „V. Lupu".

In schimb, concesia să-i fie prelungită încă cu 20 ani, adică în total, pe timp de 60 ani.

❑ La proba scrisă de capacitate specialitatea cosmografiei au reuşit din Iaşi domnii I. Bulai, Nichifor, Bedreagă, Rîşcanu, şi Colia Muzicescu.

Examenele practice vor începe Luni 20 curent.

❑ Sublocotenentul I. I. Burada, din regimentul 7 roşiori, despre al cărui grav accident ne-a comunicat eri corespondentul nostru din Tîrgovişte a, a încetat din viaţă eri la orele 4 p. m.

Ştirea a produs o adîncă impresie printre ofiţerii din localitate, care regretă mult pe fostul lor camarad.

Astăzi după amiazi s'a făcut la Tîrgovişte a prohodul şi la orele 5 corpul va fi pornit la Iaşi.

Mîine dimineaţă la 8 şi 30, de la gară corpul va fi condus direct la cimitirul „Eternitatea", unde va avea loc înmormîntarea.

Cîte-va escadroane din regimetul 7 roşiori vor da onorurile şi împreună cu ofiţerii vor urma cortegiul de la gară la cimitir. De asemeni vor asista şi ofiţeri de la şcoala de cavalerie din Tîrgovişte a.

*

Baroul ieşan a expediat următoarea telegramă de condoleanţe d-lui I. Th. Burada, prim-preşedinte al Curţei de Apel, tatăl nefericitului ofiţer.

D-lui I. Th. Burada
Prim-Preşedinte al curţei de apel din Iaşi
Tîrgovişte a

„Membrii baroului iau parte din toată inima la marea nenorocire ce v'a lovit şi vă roagă să primiţi expresiunea celor mai sincere condoleanţe".

— Ofiţerii din garnizoana locală vor depune o coroană mîine dimineaţă pe coşciugul defunctului ofiţer.

De oare ce nu s'au lansat invitaţii, familia roagă pe prieteni şi cunoscuţi să ia cunoştinţă că înmormîntarea are loc mîne dim. la orele 9 şi să asiste.

Trimetem îndureratei familii expresia sincerilor noastre condoleanţe.

❑ Anul trecut au venit în Iaşi patru sîrbi, sub conducerea lui Svetozar Socolovici şi s'au angajat să aducă pentru societatea Union un număr de muncitori sîrbi, necesari la lucrările de la Timişeşti. In urmă au primit un avans de 4000 lei şi au dispărut.

Afacerea a fost instituită de judecătorul de instrucţie cabinetul II, care a calificat faptul de abuz de încredere. Circulări au fost date pentru prinderea sîrbilor şi alaltăieri Sosolovici a fost prins la Calafat.

Astă-zi a fost adus în Iaşi.

❑ E aproape deplin stabilit că d. general de divizie Wartiade, comandantul corpului III de armată, va lua zilele acestea portofoliul răsboiului.

D. general de divizie Crăiniceanu, şeful statului major general al armatei, va trece ca comandant al corpului III de armată, d. general de brigadă Alex. Averescu, fost ministru de răsboiu, actualminte în disponibilitate, va fi numit şeful statului major general al armatei.

Cu această ocazie se va numi şi un titular la brigada a III-a de cavalerie.

❑ Mîine la orele 3 p. m. membrii societăţei de întreprinderi „Redeşteptarea" se vor întruni în adunare generală în localul societăţei, din strada Alexsandri, fiind la ordinea zilei aprobarea definitivă a statutelor şi alegerea comitetului.

❑ Sf. Sa I. Bobulescu a fost numit diacoa la Mitropolie, în unul din locurile vacante.

❑ Contabilul moşiei Popeşti, proprietatea d nei Lucia Cantacuzino Paşcanu, a trimis o scrisoare cu un om din sat, că, perzînd toţi banii în cărţi, s'a hotărît să se sinucidă.

Parchetul a dat ordin ca numitul să fie urmărit, căci este sigur că a fugit, nu că s'a sinucis.

❑ Pentru controlarea gestiunei firmei Daniel Rechler, tribunalul a numit astăzi o comisiune compusă din d-nii M. Wachtel, M. Diamant şi L. Brüll, care; la fiecare 15 zile, în unire cu judele sindic, să facă controlul necesar.

❑ Ministrul justiţiei a delegat pe procurorul general să meargă la Roman şi să ancheteze privitor la cazul V. Racoviţă, despre care am vorbit într'un număr anterior.

❑ Alegerea consiliului comunal de Bivolari, în ziua de 26, c. va fi prezidată de d. consilier judeţan Dimitrie Bosînceanu.

❑ *Bîrlad.*—Profesorul Gavril Onişor a încetat azi din viaţă. Inmormîntarea se va face mîne Duminică 19Aprilie.

❑ Mîine urma să aibă loc coloqiul examenului de abilitare ca docenţi, în specialităţile dreptului internaţional şi public a d-lor E. Melic şi A. Zeuleanu.

Din cauză însă că d. prof. Missir pleacă în astă seară în Capitală, examenul se amînă.

❑ La reprezentaţia de aseară de la Teatru s'a întîmplat un regretabil scandal al cărui provocator a fost controlorul Negruţi.

D. Gheorghiu, profesor la şcoala normală de învăţători, se aşezase pe locul indicat de biletul său în stal-balcon; cînd vine controlorul Negruţi, îmbrăcat în haine civile obişnuite, şi îl somează să-i cedeze locul. Pentru a nu provoca scandal chiar în momentul cînd se ridica cortina, d. Gheorghiu cedează; dar după primul act, arată biletul şi-i spuse controlorului pe care de altfel nu-l cunoştea şi nu-i ştia nici calitatea—că nu înţălege să fie deranjat de pe locul său, invitîndu-l ca la al doilea act să nu se mai întîmple aceasta.

Răspunsul controlorului Negruţi fu o înjurătură de mahala, iar cînd d. Gheorghiu protestă împotriva acestei necuviinţe, controlorul rîdică mîna să-l lovească. Urma o mică altercaţie simţitoare, prin care Negruţi primi lecţiunea bine cuvenită, cea ce atrase o mulţime de lume, care se indignase de purtarea numitului controlor.

Ne mirăm cum asemenea oameni—aceasta nu este primul scandal provocat de numitul controlor—sunt ţinuţi în asemenea însărcinări. D. Baiciu ar trebui să facă o alegere mai cumpănită pentru asemenea servicii. Deocamdată cerem să ia măsuri de aşa natură ca numitul Negruţi să nu mai aibă ocazia de a face asemenea scandale.

❑ **Judiciare.**—Tribunalul s. II a acordat astăzi un moratoriu de şase luni de la data cererei, firmei Daniel Rechler.

— La secţia I-a a Curţei urma să se judece astăzi cererea pentru instituirea unui consiliu judiciar doamnei Eugenia Docan. Procesul s'a amînat.

— Secţia II a Curţei a respins astăzi apelul procurorului de Fălciu în contra sentinţei achitătoare date în cauza lui Gotlieb, acuzat de atentat la pudoare.

❑ **Tribunalul** s. II, în camera de deliberare, s'a ocupat astăzi de mandatul de arestare, pe care judele instructor Seuly l'a emis contra lui V. Ghelmegeanu fost şef de secţie la Administraţia financiară, învinuit de falşuri şi delapidări.

Tribunalul a infirmat mandatul. Cum, însă, primul-procuror a făcut apel la Camera de punere sub acuzare, care se va pronunţa Marţ., Ghelmegeanu a fost recondus la penitenciar.

❑ Ultimele două programe care vor mai fi proectate pe pînza cinematografului din sala Sidoli şi cu cari se va încheia stagiunea actuală, vor fi din cele mai bogate şi interesante. Penultimul program de azi Sîmbătă 17 April şi se compune numai din noutăţi şi totul cuprins în acest program este interesant şi atrăgător. Notăm numai cîteva din multele sujete: Captivitatea, evadarea şi procesul reginei Maria Stuart, o reconstituire fidelă a marelui eveniment istoric; Poftit la masă, comedie de moravuri pariziene, interpretată de cei mai buni artişti comici parizieni; Urmărit pe acoperemîntul unei biserici din Paris; Barca de salvare în timpul operărei—un progres al tecnicei moderne; navigaţia aeriană şi surprizele sale sau Aeroplanul şi turnul Eiffel.

Programul nou de Joi seara mai cuprinde escepţional, un mare număr de comedii, scene de pe natură, instructive etc.

Mîine Duminică matineu la ora 3 p. m. cu preţurile în jumătate. iar seara reprezentaţie cu preţurile obişnuite,

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 18 Aprilie.

Sinuciderea din Vaslui

Vaslui.—Administratorul fermei statului „Laza", d. I. Tiulescu şi a curmat astă-zi firul vieţei, împuşcîndu-se.

Cauzele nu se cunosc pînă acum.

Parchetul a deschis o anchetă.

Noul Sultan

Constantinopol.—La Selamlikul care a avut loc la Sf-ta Sofia, Sultanul a trecut pe mare; s'a odihnit la vechiul Serai, a schimbat haina civilă, luînd uniforma militară şi suindu-se din nou în trăsură deschisă, cu doi eşi, a traversat cuprinsul vechiului Serai. A eşit apoi pe poarta Gulhane şi a mers la Sf.-ta Sofia. In trăsură cu el se afla mareşalul Ahmed Muktar.

In alte două trăsuri se aflau cei trei fii ai Sultanului şi o suită militară puţin numeroasă.

A avut loc o destul de mare desfăşurare de trupe. Publicul a fost admis pînă la întrarea în Moschee. Sultanul a fost viu aclamat şi saluta şi surîdea. In urmă s'a intors pe acelaş drum.

Au asistat mulţi străini şi cîţi-va diplomaţi.

*

Constantinopol.— O depeşă primită de o ambasadă confirmă ştirea că batalionul care a fost transmis de la Deagaci la Adana, a luat parte la măcel, precum şi la transporturile de trupe pentru vilaetul Adana şi Aleppo.

Trei noui batalioane au plecat din Deagoci spre Adana şi Aleppo.

*

Constantinopol.—După o ştire primită din Dardanele, trei crucişetoare engleze şi două torpiloare au sosit în ziua de 24 Aprilie la Lemnos.

*

Constantinopol.—Depeşile consulare sosite cu începere de la 24 c., cu privire la situaţia internă generală, în vilaetele Bagdad şi Bassaraa, sunt foarte neliniştitoare.

Au avut loc încăierări sîngeroase cu diferite triburi, ceia ce a pricinuit mobilizarea cîtor-va batalioane de redifi şi vor face necesare şi alte măsuri militare.

transportarea voluntarilor la căminele lor, au început.

*

Constantinopol.—„Osmanisches Lloyd" află că tribunalul de rasboiu a însărcinat pe ministerul de poliţie să aresteze pe prinţul Burhanedin, Himi, a refuzat ministerul de interne.

*

Salonic.—Cu ocazia revizuirei magasiilor de arme de la Valona, făcută în mod provizoriu de către 3 ofiţeri, s'au constatat lipsuri.

Cînd ofiţerii au părăsit magasiile, un soldat albanez care era de santinelă, a tras asupra ofiţerilor şi au ucis pe un maior şi pe un căpitan. Cel de al treilea ofiţer a reuşit să fugă.

Berlin. — Ziarul „Norddeutsche află" că ambasadorul turc a notificat schimbarea la tronul turc.

Guvernul a exprimat guvernului turc felicitări pentru Sultan şi pentru poporul Otoman.

Ambasadorul german a fost însărcinat să exprime guvernului turc felicitări.

*

Londra.—Din Salonic vine ştirea că fostul Sultan Abdul Hamid va fi adus în faţa unui tribunal şi că va fi condemnat la moarte.

Călătoria unor Suverani

Constantinopol.—Aci a sosit Yachtul „Victoria and Albert" avînd pe bord pe Suveranii Angliei şi Italiei.

Ei au schimbat tuasturi în modul cel mai cordeal.

Situaţia gravă în Serbia

Londra.—In Serbia e o situaţie foarte încurcată şi foarte gravă, care ameninţă actuala dinastie.

In cîteva părţi s'au produs încăierării sîngeroase.

Poştaşi pedepsiţi

Paris.—Consiliul de miniştri ţinut la Elliseu, a decis, să trimeată înaintea unui consiliu de disciplină pe poştaşii care au refuzat să dea lămuriri asupra cuvîntărilor ţinute în meetingurile contra guvernului.

Călătoria Suveranilor germanilor

Viena. — Perechea imperială germană întorcîndu-se la 14 Maiu, se vor opri la Viena, unde va fi primită în mod solemn şi unde va rămînea 24 ore.

Mulţumim adînc întregului barou din Vaslui, magistraţilor şi tuturor persoanelor, care au condus până la ultimul locaş pe scumpul lor coleg, prieten, povăţuitor Oscar Simonis.

Domnului Vasile Sassu deputat păstrăm vie recunoştinţă, căci prin cuvîntarea sa în deosebi a relevat bunătatea sufletească ce acest suflet mărinimos a aratat în ori ce împrejurări a vieţei sale.

Mulţumim oraşului Vaslui care ne a aratat simpatia ce 'şi cîştigase acolo scumpul nostru frate şi unchiu.

Adolphina Gregorovici cu copii
Emilia Stefan B. Stefanescu

Situaţia la Taebris

Taebris.—Avantgarda trupelor ruseşti a intrat azi dimineaţă aci şi a fost salutată cu mare bucurie de mulţime şi de colonia europeană.

Directorul vămei şi ajutorul seu care se aflau ascunşi de două săptămîni la consulatul rusesc şi alţi ruşi refugiaţi aci, au părăsit eri localul consulatului.

✝

Nemîngăiata familie vesteşte cu adîncă durere moartea prea iubitului ei

Sandu Răducănescu

fost comisar comunal şi de poliţie,

încetat din viaţă Vineri, 17 c, orele 6 seara. Corpul defunctului a fost transportat ieri seara la cimitirul „Eternitatea", iar înmormîntarea se va face Duminecă, 19 a, ora 4 d. a.

Inştiinţare Subsemnatul Simon Rosenstein, comerciant de cereale din P.-Iloaei, declar prin aceasta că girul de pe poliţa în valoare de lei 5000 ce mi s'a protestat în ziua de 16 c, de către d. S. Stern şi semnată de către Mendel Rosenstein, actualmente dispărut din ţară, **este fals**, fapt pentru care am reclamat astăzi parchetului local.

Mai declar că n'am actualminte nici un gir pe nici un fel de poliţă, nici în Iaşi, nici aiurea şi dacă cum-va se găsesc asemenea poliţi, semnătura mea, pe ele **ca girant**, este falsificată.

S. Rosenstein

Preparator special de franceză, germană, matematici, curs primar, secundar.

Adressaţi-vă în scris **Mihăilă Sf. Atanasie No. 4.**

Tînăr funcţionar caut cameră mobilată, eventual cu pensiune, într'o bună familie. Oferte la ziar R. G.

Biuroul „AURORA"

IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

Plasări şi împrumuturi de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. Imprumuturi băneşti pe ipoteci şi **garanţii** sigure.

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui Aurelian G. Nicolau Iaşi—str. Bărboi 19. **Executări silite.**

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret separat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene. str. Buzdugan 10.

De inchiriet 2 camere, 1 bucătărie, 1 şură şi pivniţă în strada Bărboi 6 cu 320 lei pe an chirie, începător de la sf. Gheorghe.

De Inchiriat 2 dugheni, în Str. de Sus No. 45, vis-a-vis de Sf. Spiridon şi 2 apartamente în ogradă; de asemeni 5 apartamente în Str. Zugravilor 19.

A se adresa d-lui Teitler Strada de Sus vis-a-vis de Sf. Spiridon.

D-r Max Schwamm

Viena IX Elisabethpromenade 35

TELEPHON 12304

Consult. în limba romînă şi franceză

Vaccinări şi Revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steurman

Str. Golia 12

Sanatoriul „S-ta MARIA"

Iaşi,—Str. Zmeu 3 (Beilic)

— TELEFON —

Instalat după ultimile cerinţi a higienei, cu tot confortul, Băi, Lumină electrică, etc.

Se primesc pacienţi atinşi de maladii interne, chirurgicale şi faceri.

Pensiunea de 8, 12, şi 15 lei pe zi.

Consultaţii cu toţi medicii. Prospecte la cerere.

Dr. I. Andrieş Şeptilici

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Jnan de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care **Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore**

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Duminecă **la 3 ore ziua**

MATINEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.
Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa
Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 707 — Marți 21 Aprilie 1909

Guvern de sezon-mort

Spiritualul nostru confrate, d. Diogène de la *Independența*, se ocupă, în revista de ieri, de „Femeea turcă". Va să zică, e ceva mai pretențios de cît omonimul d-sale din vechime. Vechiul Diogene căuta cu lumînarea un *om*, de ori-ce natie, de ori-ce sex; d. Diogene cel nou caută anume o femee și încă turcească. Gustul omului! Negreșit, cînd e vorba de femeie, de ori-ce neam ar fi, subiectul e foarte agreabil; și, cînd e vorba de femeea turcă, el devine chiar palpitant, prin vălul pe care-l rîdică, prin misterul pe care-l înlătură.

Și totuși, mărturisim că la citirea articolului am fost cuprinși de o neliniște vagă; din capul locului titlul ne-a părut suspect. Adică de ce așa, pe negîndite, ziarul francez al d-lui Ionel Brătianu a căpătat un interes atît de particular pentru femeea turcă? Și, cu tot cavalerizmul care se impune mai cu seamă unui ziar franțuzesc, de ce tocmai locul de frunte să fie jertfit numitei femei? Dar d. Diogene pare a fi presimțit această mirare a cititorilor și de aceea a ținut să-și explice preferința. „Despre ce alt am putea vorbi? se întreabă d-sa de la început; politica *șomează*, nimic nu e la ordinea zilei și alt subiect nici n'am putea găsi". A, iată-ne lămuriți! Nu este nimic la ordinea zilei și

Dacă nu-i, și nu-i, și nu-i
Subiectul la vremea lui,

firește că și femeea turcă poate să-i ție locul.

Dar atunci nu mai e vorba de o simplă chestiune de technică profesională, ci e vorba de un fenomen foarte interesant, cu înțeles foarte adînc. Presa liberală a întrat în mod oficial și lățiș în teribila vacanță, în teribilul sezon-mort. Zicem în mod oficial și lățiș, pentru că, drept să spunem, cu toată abilitatea ei de-a masca lucrurile, noi remarcasem de multă vreme că se zbătea amarnic în ghiarele sezonului mort.

...Așa dar, iată puse la cale toate interesele mari și vitale ale acestei țări. Guvernul nu mai are nimic de vorbit cu țara, el nu mai are să-i supuie bilanțul activității trecute, el nu mai are s'o consulte asupra activității lui viitoare; toate astea sunt lucruri făcute și acum nu mai rămîne de cît să ne căutăm de petrecerea fie-care în parte: țara acasă la ea, guvernul în bugetul său, iar presa pe la ferestrele vecinilor, ca să ne povestească, în formă anecdotică și amuzantă, ce nostimade a mai văzut pe acolo.

Aceasta ar fi o interpretare. De cît, ne-am permite să propunem o alta, *mai* corespunzătoare cu realitatea:

Nici unul din interesele mari ale țărei nu este pus la cale; și nici dintre cele mai mititele. Dar guvernul nu are nimic de vorbit cu țara, pentru că nu vorbesc aceeași limbă, pentru că de doi ani zadarnic au cercat să se înțeleagă. El nu are să-i supuie bilanțul activității lui trecute, pentru că ori-cît s'a servit de comptabili îndemînatici, bilanțul se vede fals, cale de-o poștă; și nu are s'o consulte asupra activității lui viitoare, pentru că așa ceva nu există nici în forma proiectului celui mai palid, pentru că în guvern domnește cea mai jalnică dezorientare și nimeni dintre membrii lui nu mai știe nici rostul legilor făcute, nici rostul legilor ce va fi să mai prefacă. Iar în desfrîul acesta al judecății, în disperarea aceasta de anarchie nebună, cel mai dezorientat este acela care-i și cel mai mare, adică Înălțimea Sa Șeful Ionel Brătianu, căci numai din acest punct de vedere s'a mai păstrat neștirbită firearsca erarchie. In așa împrejurări singurul lucru ce se recomandă, singurul lucru cu putință, este să ne căutăm de treabă fie-care în parte: țara la ea acasă, descurcîndu-se cum o ști sub noianul nevoilor de tot felul; guvernul, în budgetul său, încurcîndu-se, cum o ști, sau mai exact: fără să mai știe cum, sub greutatea unei răspunderi pe care nici n'o bănuise; iar presa—cel puțin cea guvernamentală—în absoluta-i neputință de-a mai găsi vr'un rost și logică în cumplita anarchie, să dea buluc pe la ferestele vecinilor, ca să povestească apoi, în formă anecdotică și amuzantă, ce nostimade a văzut pe acolo.

Aceasta e situația, din care guvernul nu știe cum să iasă și din care puțini prevăd ce anume o să iasă. Ce-i drept, mai găsise el guvernul un corectiv care să îmbunătățească soarta: este tovărășia cantacuzino-carpistă, cu care cînd se drăgostește, cînd se pă ueste. Ei bine, faptele de pînă acum au dovedit un lucru: tovărășia aceasta nu este mai de folos guvernului de cît îi va fi d. Diogene și femeea turcă.

Și în aceste condiții de ce-l mai torturați pe d. Brătianu cu veecinica întrebare dacă complectează cabinetul? Vorbă de prisos și pace! Știe el ce să răspundă? Și, dacă ar răspunde, se mai socotește el dator să-și potrivească vorba cu fapta? Și apoi, chiar dacă remaniarea s'ar face, are ea vre-o deosebită valoare, cînd ținem socoteala de împrejurările în cari s'ar face? Să nu uităm că este un sistem special care e sistemul brătienist și după care cine-va poate vorbi de să-ți spargă urechile și să nu spuie nimic, poate munci din răsputeri, fără să facă ceva, poate alerga nebunește și să rămîie în veci pe loc. Grație acestui sistem s'a putut inființa un al nouălea minister și totuși să fie numai șapte miniștri. Grație acestui sistem nu s'a respectat nici vîrsta, nici munca d-lui Sturdza cînd a avut nenorocirea să se îmbolnăvească și a fost isgonit înainte chiar de a-i expira concediul ce obținuse, pentru ca—Doamne ferește!—să nu rămîie departamentul d-sale sub conducerea unui interimar,—și în același timp se pot păstra două departamente fără titulari, declarîndu-se categoric că aceasta nu constituie nici un inconvenient.

Așa-i felul guvernului actual. E un guvern de vacanță, un guvern de sezon mort. La început lucrul s'a ascuns cu grijă, dar adevărul a răzbit și toată lumea îl știe. Acum presa guvernului îl recunoaște și ea, de voie, de nevoie. In curînd îl va proclama și guvernul însuși.

DEBUTUL UNUI MINISTRU

Intre actualii sfetnici ai Tronului, e și unul fericit: d. V. G. Morțun. Fostului sub-șef al social-democrației romîne Zeița norocului îi surîde. Căci, pe cînd fostul șef, d. Nădejde, a ajuns abia lefegiu la acea „Voință Națională" *care se hrănește din capitalul infam al Băncei Naționale, al acelei Bănci care fusese somată altă dată de prictenul Pițurcă, să dee și proletariatului infama mașină cu care se tipăresc bumăștile—pe cînd astfel este situația morală a fostului șef, fostul sub șef, d. Morțun, șeade pe banca ministerială.*

Șeade pe moale. Lui nimeni nu-i scoate pe nas obscura origine politică; nimeni nu-i reproducè vechile păcate literare; nimeni nu-i vorbește de alianța cu Mochi Fischer—fostul social-democrat a ajuns un privilegiat.

Dar nici d. Morțun nu face nimănui nimic, nici la ministerul seu pentru care are cădere mare—ministrul lucrărilor publice nu face absolut nimic

Ziarele vorbesc doar de excusiunile ce le face d. Morțun—în automobil și mai vorbesc și de multele sale opere inginerești —electorale.

In adevăr, de cîte ori, spre mai marea durere a guvernului, se ivește cîte o alegere parțială, se anunță că ministrul lucrărilor publice, s'a ivit și el prin județul special și că a hotărît să facă cutare linie ferată, să refacă cutare soșea.

Nu face nimic, însă. D. Morțun a ajuns bărbat nobil și știe că numai burghezii se țin de cuvînt.

Dar iată că, după trecere de peste doi ani, d. Morțun a debutat realminte. Toate ziarele din București vorbesc despre acest debut și-l presintă sub forma exploziei unui suflet generos.

O femee, cu un copil mic în brațe, s'a presintat la domiciliul privat al d-lui Morțun, a lăsat pruncul acolo cu observația scrisă ca ministrul lucrărilor publice să se îngrijească de acel copil.

D. Morțun a primit combinația și a vestit toate ziarele, despre lăudabila sa faptă...

Debutul, de această dată, e real și ar fi de dorit ca și ceilalți miniștri să imite frumosul exemplu. Guvernul actual tot nu se poate împăca cu ai sei, să înfieze macar copiii altora...

Un nou soi de filantropie

Cea mai urîtă sfănțuială se practică la serviciul tecnic al comunei Iași. Un moment era vorba ca, spre a pune capăt scandalului, architectul șef al comunei, d. N. Cugler, să fie destituit.

Dar sub administrația actuală procedeul ie alt-fel. Cei necinstiți sunt lăsați să opereze, iar în cazul de care ne ocupăm primarul personal a intervenit pentru acel Cugler, fiind-că singura... calitate accidentală ce-o are cîntărește foarte greu: d. Cugler ie cumnat cu d. P. Poni. Deci, d. Cugler, sub acest regim al cinstei ideale, are dreptul să trafice cu dătătoarele de lei noi daraveri de la serviciul tecnic.

Dar prea a luat vînt architectul comunei și o anchetă făcută acum în urmă, la un imobil din strada de jos, a invederat oficial că d. Cugler abuzează .. de calitatea cumnăției.

Și ca să nu-l jignească pe d. Poni și să-i treacă pe la nas d-lui Cugler că prea a lățit-o, administrația comunală, prin d. Fîntănariu—d. Gane tot n'a voit să-l jignească pe d. Poni—a luat o faimoasă dispoziție, dar faimoasă de tot: ca planurile de construcții, de cari ar avea nevoe cei nevoeși, să fie executate gratuit de serviciul tecnic, pentru ca ast fel populația nevoiașă să fie pusă la adăpostul speculațiunilor indivizilor, cari mișună în jurul primăriei.

Iată un mare act filantropic! Există și o populație nevoiașă, care își face clădiri—mici sau mari—și acelei populațiuni i se vor face gratuit, planuri de construcții.

Dar pentru populația bogată? Sau aceea nu clădește.

S'a recurs la acest truc, la populația nevoiașă care își clădește case, spre a arăta că la primărie se speculează lumea, care are treburi la serviciul tecnic. Și cum „populația nevoiașă" și o simplă variantă și „indivizii cari mișună în jurul primăriei" sunt variante, doar dacă s'a făcut aluzie la un oare-care Kahane, jidanul cumnatului d-lui Poni, care este om de înțălegere.

S'a ajuns deci la un nou soi de filantropie pentru a face pe d. Cugler să înțeleagă, că prea exploateză rubedenia sa cu spițerul agricol. S'a ajuns la acest sistem, fiind-că, dacă, precum ar fi fost natural, se cerea demisia lui Cugler, iar ar fi fost nevoe de ședință intimă, de votul consiliului, de iertare cerută cumnatului...

Noul soi de filantropie nu-l va mișca pe d. Cugler. Una ie flantropia, alta cumnăția—lucrul acesta banal îl va explica Kahane lui Cugler.

Iar noi vom zice, ceea ce știe toată lumea: *on y vole.*

CATE-VA NOTE

Nevoiașii, cari ar voi să-și clădească imobile, sunt înștiințați că serv. tecnic al comunei Iași le va face planurile gratuit.

Și în poveste și în viața reală se 'ntîmplă, nu o dată, că asupra cerșetorilor, cari 'și exhibau betegiile, sau lăcrimau ani întregi la colț de stradă, să se fi găsit, după moartea lor, ascunse în hainele lor rufoase, grămadă de parale. Cerșetori bogați și calici mîndri—lucrul s'a mai văzut. Dar nu s'a știut încă pînă mai ieri și faptul s'a aflat prin o dispoziție a administrației comunale din Iași, că toată populația nevoiașă de aci este o populație bogată și că administrația caută să îndemne pe cei nevoiași, prin prime gratuite ce li se acordă, ca să-și rădice case în tărgul Iașului.

Dispoziția comunală spune, în adevăr: „populația nevoiașă, care vrea să-și clădească imobile, este vestită că planurile vor fi executate gratuit de serviciul tecnic al comunei."

Firește, va trebui un control ca nu cumva cei bogați să abuzeze de planurile de case pe cari vor voi să le facă cei săraci. Și controlul va fi actul de sărăcie. „Vă rog, va zice petiționarul nevoieș, să-mi efectuați gratuit un plan pentru casa pe care voiesc s'o clădesc în strada cutare. Alăturez actul de paupertate."

Cerșetorii în haine negre vor capata astfel o falangă contrarie: nevoieșii proprietari de case.

După exemplul comunei Iași, va veni apoi ministrul de finanțe cu dispoziția de a se scuti de taxe succesorale pe erezii proprietarilor nevoiași; cu actul de paupertate pe care proprietarul îl obținuse pentru obținerea planului gratuit, erezii lui vor cere să li se acorde un mormînt gratuit; iar de se va întroduce și impozitul pe venit—proprietarii nevoiași vor fi scutiți—se 'nțelege.

Așa se merge spre democrație!

*

Tribuna liberală de la 19 Aprilie aduce la cunoștința generală că „Sultanul Abdul Hamid a fost detronat de partidul constituțional *sau* de junii turci."

Dacă nu vă supărați, de cine anume a fost detronat? N'ați putea să precizați?

*

La celebra stație B. M. s'a întîmplat iarăși un eveniment senzațional: s'a găsit o scrisoare cu adresa „Trandafirescu-Ploiești", care scrisoare conținea următoarele: „mă sinucid ca și Jeanna Cristescu".

Scrisoarea s'a găsit—dar sinucisa nu. Prin urmare, de aci încolo, misterul s'a dublat și se va zice: Misterele din stația B. B. M. M.

OAMENI ȘI LUCRURI

In potriva bătăii

„Răvașul poporului" este una din cele mai bune gazete populare. „Răvașul" se adresează țăranilor și caută să-i lămineze în toate privințele. Până la ce punct reușește, asta e altă întrebare și în tot cazul nu pune în joc nici talentul, nici buna-voința redactorilor — incontestabile acestea—ci putința țăranilor de a pricepe lucrul *scris*.

In ultimul număr acest ziar publică un articol „Despre bătăi".

„Toți sătenii noștri au un obiceiu foarte „rău: pentru nimica toată sar la bătaie. „Părinții își bat copiii, bărbații își bat „nevestele, oamenii între dînșii se bat, „ca și cum o palmă ori un pumn ar fi o „bună dimineață".

Și autorul continuă pe tonul acesta sugestiv, arătînd ce pedepse prevede legea în potriva bătăușilor și sfătuind pe sătenii—să se astîmpere, ca să nu intre în bocluceri.

Negreșit, sunt frumoase sfaturile acestea, dar mare nedreptate li se face sătenilor cînd li se impută numai lor acel „obiceiu foarte rău". Se pare că el e dintre acele cari „născute sunt cu lumea, cu lumea vor pieri". Căci se bate și în orașe: în școli, în căzărmi, în familie și, mai cu seamă, la poliție.

Bătaia este o adevărată instituție, universală și permanentă. Toată lumea sare la bătaie: până și profesorul universitar care se crede jignit de un coleg.

Dar dacă facem țăranilor acest act de dreptate de a recunoaște că nu numai ei au răul obiceiu de a sări la bătaie, același act de dreptate trebue să-l facem romînilor în genere, pentru că și peste hotare,—și anume în țările cele mai civilizate—„răul obiceiu" domnește a tot puternic. Acum cîți-va ani a fost în Germania o teribilă campanie în potriva bătăei în armată, așa cum fusese și la noi cu mult mai înainte. In ce privește bătaia în școală știm că mai cu seamă unii pedagogi engleji o recomandă categoric și stăruitor—și, dacă nu ne înșelăm, în școalele din Anglia este chiar reglementată.

Cît despre bătaia de la poliție, cea mai celebră dintre bătăi, pot spune ce-am văzut eu însu-mi în Franța, și desigur că au văzut toți cîți au avut... norocul să se afle în capitala lumii în vremuri mai agitate. Am fost la Paris în toiul afacerei Dreyfus. La putere era un guvern dreyfusard—Waldeck-Rousseau-Millerand—dar poliția, care se bucură acolo de oare-care autonomie, era mai multă naționalistă. Și seara—cam în fie-care seară—pe de o parte asistam la bătăi, adesea sîngeroase, între cetățeni—ceea ce denotă cît de puțin bătăuși sunt cetățenii *conștienți* ai Franței, aceia cari fac politică—iar pe de altă parte vedeam cum *operează* poliția franceză. Ce sunt pumnii gardistului romîn—pe cari de alt-fel îi cunosc numai din vedere—pe lîngă ai gardistului din Paris, pe cari vai! i-am simțit de atîtea ori, numai pentru că, doritor să văd totul de aproape, nu mă supuneam cu prea multă promptitudine ordinului: *circulez!*

Și nu-mi vine a crede că aceiași pumni cari lucrează atît de sălbatic pe marile bulevarde, ar sta într'un dulce farniente cînd obligațiile profesionale îi aduc în beciurile polițienești.

Negreșit, mai trebuie mult ca să ne dezbărăm de asemenea apucături, cari rămîn, în toată puterea, chiar cînd le dăm o formă romantică și pretins civilizată.

Ce sunt duelurile, la urma urmei, de cît manifestarea acestui instinct brutal? Ori ne luăm la bătaie ca să ne rupem nasurile și urechile, ori ne înțepăm cu frigările, nu e aceeași barbarie?

Interim.

GHEREA DECORAT

D. Gherea a fost decorat cu medalia bene-merenti, clasa I. Și d. Gherea, interviewat de un ziarist, a declarat că, de și îi pare rău că trebuie să răspundă cu o nepoliteță, totuși va fi silit să refuze medalia, pentru că principiile sale îi dictează astfel.

Firește, nouă ni se pare exagerată scrupulozitatea maiestrului dela Ploiești; nu mai puțin, nu-i putem face nici o imputare, întru cît d-sa trebuie să procedeze conform principiilor d-sale, iar nu conform principiilor noastre.

Și de altfel, d. Gherea nu e singurul cu asemenea principii. Acum vr'o 15 ani d. Al. Vlăhuță a scris un articol intitulat *Bene Merenti*, în care se ridica foarte vehement în potriva și a celora cari decern și acelora cari primesc această medalie. D. Vlăhuță își isprăvea articolul cu o apostrofă teribilă, pe care nu ne-o amintim textual, dar care cuprindea cam acest înțeles:

— Tineri, fugiți de această rușine!

*

D. Gherea fiind acum *de actualitate* ar urma să vorbim despre d-sa, adică despre opera d-sale. Dar lucrul nu e tocmai necesar: d. Gherea e cunoscut, lumea noastră cultă îl știe pe din afară și îl apreciază la justa și înalta sa valoare; iar dacă în opera sa, deja veche, se pot găsi și unele greșeli, de sigur aceasta nu-i scade însemnătatea și fac rău unii școlari ai săi, ca d. Sanielevici de la „Viața Romînească" a d-lui C. Stere, că iau cîte o dată un ton agresiv, absolut nepotrivit, și în tot cazul fără urmări posibile, întru cît a fi vorba de o scădere a reputației distinsului critic.

*

...Adică să ne înțelegem. D. Gherea e cunoscut, pe deplin cunoscut, de acea parte a publicului care *putea* să-i cunoască. Mulțimea, al cărei cel mai entuziast apostol este d. Gherea, mulțimea nu-l cunoaște pe d-sa.

„Intre ai tăi ai fost și ai tăi nu te-au cunoscut".

Sînt cîteva anecdote nostime—și autentice. Cîndva s'a publicat una în *Lumea Nouă*. D-na Dobrogeanu-Gherea călătorea în tren. Face cunoștință cu o tovarășe de drum.

— A, doamna Gherea? Eu admir mult pe soțul dv. Versurile d-lui Rion-Gherea sînt *mon livre de chevet.*

Rion-Gherea! Bietul Rion, un distins fiu al universității din Iași și scriitor care promitea mult, era la ordinea zilei: tocmai... murise cu cîteva luni mai 'nainte și în presă se vorbea încă de dînsul.

Dar de atunci cultura noastră a făcut multă cale. Ce mai vreți? A ajuns și guvernul să cunoască pe criticul și economistul Gherea, vorbim de guvern, în întregul lui, reprezentat prin ministerul instrucției publice, căci o altă ramură a guvernului îl cunoștea de mult: vorbim de ministerul lucrărilor publice, care era în cele mai bune relații cu d. Costică Dobrogeanu, restauratorul gării Ploești.

Și aici, o altă anecdotă: într'o zi un director C. F. R. lua masa, în gara Ploești, împreună cu d. Fonton.

— Ban bîrtaș ne-ați dăruit, zise demnitarul nostru.

— Putem să vă trimetem mulți de aceștin, răspunde d. Fonton.

*

E drept să spunem că această adevărată revoluție pe care e constitue decorarea d-lui Gherea, este o revoluție de jos în sus. Alți demnitari ai statului, mult mai mărunței, au știut despre d. Gherea, înainte de a ști miniștrii.

Acum cîți-va ani gazetarii din Galați prezentîndu-se într'o zi la poliția acelei urbe, pentru obicinuitele informații, au găsit una foarte puțin obicinuită, în raportul unui umil gardist:

„Am condus la comisia III pe individul C. Dobrogeanu Gherea, care a făcut scandal în cîrciuma lui Sava Pietroiu".

Faptul era adevărat—în parte: era la Galați un anume C. Dobrogeanu, care se ținea de scandaluri și care, firește, nu era... Gherea. In mintea gardistului însă Gherea era o denumire care urma în chip

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

natural aceleea de Dobrogeanu.

Micul demnitar care scrisese raportul constituia deci, un fel de simptom cultural: de pe atunci oficialitatea începuse să cunoască—în mod imperfect,—pe maiestrul Gherea.

In mod imperfect, firește, pentru că progresele mari nu se realizează dintr'odată. Eram în clasa I de liceu cînd am citit primul volum de Gherea. Mi-l dăduse un coleg, pentru că nu știu de ce ajunsese la ordinea zilei și se vorbea mult de dînsul. Colegii povesteau că e un birtaș paralitic, servit numai de prinți—refugiați ruși. Am citit deci cu multă ardoare volumul, și se pare că l'am și înțeles. Numai într'o privință nu eram dumerit: ce-o fi aia *critice?* Nici proprietarul volumului, nici ceilalți colegi nu m'am putut dumeri.

*

Dacă am fi avut alți minlștri de instrucție, miniștri-literați, colegi de-ai d-lui Gherea, poate că de mult d-sa ar fi fost decorat, deși cu mulți dintre ei—ca d-nii Maioreseu, Missir, Panu, etc.—d. Gherea a fost în polemici, dacă nu triviale, dar în tot cazul destul de îndîrjite, în cari sarcazmul avea cîte o dată locul întâi. Nu s'au uitat articolele „zacherlin" ale lui Hașdeu, în care defunctul maiestru *desființa* pe Gherea, Caragiale, Dalavrancea, Viahuță și Anton Bacalbașa.

Hașdeu, sarcastic și răzbunător, nu s'a mulțumit cu toată verva risipită în *Revista Nouă*; a simțit nevoia să dea un atac și mai direct. Și ducîndu-se la restaurantul gării Ploiești, comandă o porție de sarmale—specialitatea casei—după care chemă chelnerul și-i spuse:

— Să spui lui d. Gherea că am fost aci și că am găsit sarmalele d-sale *mai presus de ori ce critică.*

Chelnerul a fost foarte măgulit și a raportat textual cuvintele de mai sus.

*

D. Gherea a rîs cu multă poftă și a povestit tuturora vorba de spirit a lui Hașdeu. Iar acesta, mulțumit că și-a putut cheltui verva, n'a păstrat nici el supărare în potriva criticului. Din potrivă, au continuat a fi buni prieteni și, de sigur, dacă Hașdeu ar fi ajuns ministru, ar fi decorat de pe atunci pe d. Gherea, iar acesta, de sigur, ar fi refuzat și atunci.

De cît, refuzul acesta e platonic, el nu poate avea nici o sancțiune. D. Gherea este și rămîne decorat—indiferent dacă va purta sau nu decorația—iar din cazierul său literar această particularitate nu mai poate lipsi.

Liviu

Afacerea Ghelmegeanu

Publicăm aci memoriul pe care d. avocat Osw. A. Teodoreanu l'a adresat Camerei de pune sub acuzare în afacerea Ghelmegeanu:

Domnule Președinte,

Virgil Ghelmegeanu e dat judecății pentru falsuri în acte publice, cari au mascat delapidarea unei sumi de 1545 lei în calitatea sa de șef de secție al Administrației Financiare Iași. Acesta e faptul, alte fapte nu i se impută. Instrucția bănuește posibilitatea de descoperire și a altor fapte. Simplă bănuială însă, care nu poate motiva nici o măsură. Instrucția însă, dispune arestarea lui Ghelmegeanu, și motivarea din mandate: „pentru a nu dispare și a fi față la o eventuală condamnațiune".

Acesta e motivul judecătoresc, căci considerantul intim e altul, și anume: gravitatea faptului și calitatea de funcționar superior, a arestatului.

Să examinăm toate trei motivele:

1) Frica de dispozițiune nu e serioasă. In adevăr, am dovedit tribunalului, că Ghelungeanu s'a dus la București cu permisiunea șefului său din Iași, că acolo s'a presentat la Ministerul Finanțelor unde aflînd despre suspendarea sa, a plecat imediat la Iași și aci s'a presentat instrucția.

Nu procedează ast-fel un om care ar avea intențiunea să dispară. Dar frica de dispariție cată a fi imediat înlăturată și pentru că, faptele imputate lui Ghelmegeanu n'au produs și nici puteau produce vr'un prejudiciu. In adevăr dacă defraudarea atinge cifra de 1545 lei, ea este copleșită de garanția lui de peste 1700 lei cum dovedesc actele pe care le-am presentat tribunalului. Sub acest raport e discutalită în drept însă-și existența delictului, care în fapt va fi discutabilă și sub raportul responsabilității morale a omului. Nu e de crezut că un funcționar inamovibil, cu un onorariu de peste 300 lei pe lună, cu o garanție bănească de peste 1700 lei, cu o situație socială excelentă, căsătorit și soția sa avînd o dotă de 20000, bine privit de toată lumea, funcționar excelent, îndatorind fără distincțiune pe toți cei-se veneau în raporturi cu el, afabil și cuviincios, nu e de crezut repet, că în momentul cînd comitea faptele ce i se pun în sarcină, era în plenitudinea facultăților sale intelectuale și morale. O absență mentală, o boală progresivă, cu un cuvînt o stare patologică poate fi unica explicațiune, a aberațiunei, de care s'ar patate faptele imputate lui Ghelmegeanu.

O internare într'un sanatoriu, o căutare medicală, iată ce se impune autorului lor, nu închisoarea, care poate înrăutăți reul, și care este evident inutilă și păgubitoare.

2) și 3) Gravitatea faptelor și calitatea de funcționar superior, nu pot iarăși determina privațiunea de libertate, oriît ar justifica sufletește atare motive o măsură judecătorească. Arestul de instrucțiune, nu e expiratoriu, căci nu e pedeapsă, acest arest e permis magistratului, în cazuri grave, dar zice art. 93 pr. pen. „cînd arestarea este indispensabilă instrucției causei sau este reclamată de un interes al siguranței publice".

Dacă aceste motive legale, nu militează în favoarea arestărei ea îmbracă haina arbitrariului, e excesivă și devine ilegală.

Motivele sufletești nefiind de ordin legal și nici înscrise măcar în actele pe care tind a le justifica, ele nu sunt recunoscute utile din punct de vedere social și ca atare sunt contrarii și spiritului și literei legei. Iată pentru ce aceste motive cată a fi înlăturate. In cît: „ce va zice lumea, ce vor zice ceilalți funcționari, ce vor zice inferiorii, ce concluzii se vor trage în general", din lăsarea în libertate a lui Ghelmegeanu, sunt considerente streine legei și principiilor, contrarii interesului social și vredaice de epoca celebrelor „letre de cachet", pe care le-a distrus revoluțiunea franceză, consacrînd drepturile omului, recunoscute de atunci încoace de toate constituțiunile popoarelor care aspiră la titulatura de *civilizate.*

Sistemul acestei onorate camere de a se rosti în neființa prevenitului și avocatului seu ne face a nu putea dovedi în toate detaliile și a nu putea discuta toate amănuntele care interesează apărarea cu toate acestea, convinși că adevăratele principii și idei de drept trebue să triumfe, că nu toate cererile parchetului merită aprobare, că hotărîrea de infirmare a mandatului Ghelmegeanu rostită de Trib. Iași secția II e perfect întemeiată în fapt și drept, o rugăm pe onor. cameră să bine-voiască a respinge apelul d-lui Prim Procuror făcut contra acelei hotărîri.

Actele pe care ne rezămăm sunt depuse în dosarul tribunalului.

Primiți vă rog d-le Președinte asigurarea prea distinsei mele considerațiuni.

O. A. Teodoreanu.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a imprimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu,* și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Litere-Științe-Arte

Un debut.—Sîmbătă seara d. G. Ibrăileanu, numit de curînd suplinitor la facultatea de litere, și-a inaugurat cursul său. D. Ibrăileanu n'a făcut nici un fel de introducere, a intrat de-a dreptul în subiectul d-sale, ca și cum de cînd lumea ar fi ocupat catedra: și *aceasta* ar fi fost impresia numerosului public prezent, dacă debutantul, fără voia sa, n'ar fi fost supărat de accidentul inerent ori cărui debut: emoțiunea,—o emoțiune adîncă, copleșitoare, abia stăpînită, care pornește din fundul inimei și se oprește în gît, hotărîtă parcă cu tot dinadinsul să-ți zugrume vocea...

Și, ce firească estede obiceiu această emoțiune și ce firească era ea, mai cu seamă, în cazul special, cînd acela care aborda catedra spre a vorbi elevilor era tocmai elevul de ieri al acestei universități și cînd sala în care avea să se petreacă solemnitatea era aceeași în care debutase, mai ieri, d. C. Stere!

De sigur, d. Ibrăileanu va fi fost mult mai emoționat de cît am putut să observăm noi; de sigur, acel ceas și mai bine cît a vorbit, reușind să păstreze șirul și să nu se îngîne de cît arare, va rămîne în sufletul d sale ca unul din ceasurile de grea cumpănă, de grea luptă și.. de plăcută victorie.

...„Opinia" s'a pronunțat la timp despre tot ce va fi fost pripit sau neregulat în numirea d lui Ibrăileanu, sau poate numai în felul în care voise întâiu s'o facă d. Haret. E de prisos deci să mai avem și azi în vedere acele mici detalii. Azi ne aflăm în fața faptului îndeplinit; d. Ibrăileanu e profesor suplinitor și—nici o îndoială nu încape—mîne va fi *definitiv.* In viața culturală a Iașului, a cărui viață mai clipește aproape numai prin partea-i culturală, evenimentul nu este de loc neînsemnat și se cade să-l înregistrăm cu toată cinstea, căci doară n'am sta și aci să ținem socoteală dacă noul profesor ne este prietin sau adversar și, făcînd proces de intenții, să socotim anume pînă la ce grad de agresivă ostilitate ar fi în stare, eventual, să meargă d-sa și amicii d-sale, cînd ar fi vorba de un adversar al lor.

O asemenea comptabilitate exactă o lăsăm în seama d-lui Iorga. In ce ne privește preferăm să rămînem sub impresia solemnă și mișcătoare pe care ne-a făcut-o debutul de Sîmbătă,—mișcătoare mai ales prin manifestația făcută tînărului profesor de foștii săi elevi din alte școale—și să ne facem visuri despre tot folosul ce ar putea să rezulte pentru viața noastră culturală din această *avansare* a d-lui Ibrăileanu.

*

Sumarul numărului de astăzi din **Noua Revistă Romînă** de sub direcțiunea d-lui O. Rădulescu-Motru, profesor universitar, este următorul:

Noutăți: Viitorul congres esperantist. —Algeron Charles Swinburne.—Misiunea lui Strat la Sigmaringen în lumina noilor documente.—Teatrul Național: Suzane Desprès. — Din elita scriitoarelor noastre: Riria.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru, Politica din Orientul Europei în judecata dealog lor.

Psihologia: N. Zaharia, Nebunia lui Eminescu.

Literatura: Algeron C. Swinburne, Baladă din țara viselor. Octave Mirbeau, Moartea cîinelui.

Pedagogia: G. Aslan, Adolescență.

Note și discuțiuni: Vinax, Revista revistelor. Gheorghe A. Lefteriu, Socialismul este științific?

Informații

❑ Domnii Take Ionescu și A. A. Badareu vor sosi în Iași, mîine, Marți.

❑ **Școala de pictură bisericească.**—La monăstirea Cetățuia din apropierea Iașilor se va înființa cu începere de la 1 Iunie un atelier de pictură bisericească, pe lîngă care se va alipi și o școală de pictură.

In acest scop I. P. S. S mitropolitul Pimen a Moldovei, a cerut starețului de la monăstirea Neamț să întrebe pe călugării mai tineri, cari ar avea dorința să urmeze cursurile acestei școale.

❑ După cum se știe, în curînd se va ține la Iași congresul studențesc.

La acest congres vor lua parte și delegații a studenților romîni din Austro-Ungaria.

Pentru organizarea congresului se vor institui două comitete unul la Iași care va avea în deosebi sarcina primirei și găzduirei studenților, iar cel din București va avea sarcina organizărei și întreținerea legăturilor cu studenții romîni din Austro-Ungaria.

❑ La 20 April se va vinde licitativ averea societății de conserve alimentare din Iași, care, precum se știe a fost declarată în stare de faliment.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei a fost decorat cu ordinul Coroana României, în gradul de mare cruce.

❑ D. C. Manoliu silvicultor șef cl. II-a a fost numit provizoriu ca șef al regiunei I-a silvice Iași.

❑ Eri dimineață cu trenul de 8 și 30, corpul nefericitului sub-locotenent I. Burada a fost adus în Iași.

Pe peronul gării se aflau membrii Curței de Apel, membrii tribunalelor, care veniseră se mîngâie pe părintele ofițerului, d. I. Burada prim-președintele curței de Apel, se aflau apoi ofițerii regimentului 7 roșiori, precum și un numeros public. Din Tărgoviștea a venit o delegație de 5 ofițeri.

Cosciugul mortuar a fost scoborît din tren și așezat pe un afet de tun. Două escadroane din regimentul 7 roșiori, în frunte cu muzica militară, au dat onorurile.

Cortegiul a pornit apoi la orele 9 la cimitirul „Eternitatea", unde a avut loc înmormîntarea. D. sub-locot. Carp din reg. 7 roșiori a ținut o mișcătoare cuvîntare.

❑ Cu începere de la 1 Maiu st. n trenul ce sosea de obiceiu din Vaslui la 1 și 25 p. m., va sosi la 1 și 55 și trenul care pleca spre Vaslui la 3 și 15 p. m. pleacă la 2 și 50 p. m.

❑ D. Leon Popovici a fost numit agent sanitar în județul Iași; d. Vasile Tataru a fost numit mecanic la serviciul de desinfectare din Iași.

❑ Eri la orele 5 p. m. în casele d-nei Dăscălescu, din strada Oaste s'a oficiat căsătoria d-rei Lucreția Dăscălescu, cu d. Constantin Călotă, funcționar din jud. Neamț.

După terminarea cununiei, muzica vînătorilor a intonat valsurile cele mai frumoase, dansîndu-se cu mult foc pînă la orele 5 dimineață, cînd tinerii căsătoriți au părăsit Iașul luînd trenul spre Peatra-Neamtz.

Printre asistenți remarc:

Doamnele: Căpitan Roșu, Protopopescu, Popovici, Dorobanțu, Constantiu Popazu, Dumitriu, Dăscălescu etc.

Domnișoarele: Ortanse și Natalie Dăscălescu, Constantiu, Popovici, D. Protopopescu și Lenta Minea.

Domnii: Căpitan Roșu, căpitan Protopopescu, locotenent Dorobanțu, locoten. Popazu Georges Popazu, Calotă, Dăscălescu, Popovici etc.

❑ După cum am anunțat, Joi 23 Aprilie, sărbătoarea Sf. Gheorghe, se va oficia cu o deosebită pompă hramul Mitropoliei.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, asistat de întregul cler al catedralei și de 2 Archierei.

Vor asista toți protoerii din Eparchia Moldovei și Sucevei și stareții mănăstirelor.

Tot în acea zi se va oficia, cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sft. Gheorghe (Lozonschi).

DIVERSE

— Următoarea mișcare s'a făcut în corpul silvic al statului, regiunea I Iași:

D-nii: V. Bontaș, șeful reg. I Iași; Al. Damian, ajutor al șefului; T. Tamaseanu, șeful ocolului Varatic; N. Pușcariu, șeful circ. și ocolului Tg. Neamț; I. Stoian, șeful ocolului Sinești; P. Cernătescu, șeful oc. Ciurea; C. M. Dumbravă, șeful circ. și ocolului Tomești; Gh. Teodorescu, cap al ocolului Tătărași; I. Voroneanu, cap al ocolului Dolhasca; V. Sacinschi, cap al ocolului și circ. Rișca; Victor Mihăilescu, cap al ocolului Tărnăuca; C. Vasiliu, cap al ocolului Coșula; Gr. Cretescu, cap al cancelariei reg. I Iași; C. Sava, cap al circ. și oc. Adîncata; N. Brătescu, cap al oc. Regina Elisabeta; D. Borș, cap al circ. și oc. Regina Elisabeta; I. Coșei, cap al oc. Pipirig.

— Aflăm cu plăcere logodna plutonierului Constantin Grigoriu din Regimentul 13 Ștefan cel Mare cu d-ra Elena Popovici.

— Au fost scutiți de taxele universitare următorii studenți și studente: N. Andreescu, Agripina Eugenia Musteață, Adolf Pralea și Ioan Nicolau.

— D-ra Sofia Ciucă, absolventă a facultății de litere a cerut decanatului universității să-i admită a trece examenul oral de licență luînd în considerare proba scrisă trecută în sesiunea de Octombrie anul trecut.

GABRIELLE D'ANNUNZIO

VIVA L'AMORE !....

III

După aceia tatăl său, ca să nu stea acolo, fără să facă nimic, îl dete la școală, la schit. Acolo călugării pnseră stăpînire pe sufletul lui, se făcu tăcut, singuratic, gînditor.

Cîte-va luni apoi muri tatăl lui, de vărsat, într'o noapte de vară, de care își aduce aminte par'că ar fi fost eri, cînd îl chemă cu un gemăt înăbușit din camera de alături, și îi strînse mîinile ca în niște lanțuri, privindu l țintă cu ochii aceia sticloși, fără să poată rosti nimic. O, ochii aceia! Rămaseră deschiși și după ce bătrînul își dete duhul, și el n'avu curaj să-i închidă, n'avu!

Se trezi singur. Nici pe mamă-sa n'o cunoscuse, ea odihnea de optsprezece ani sub buruienile cimitrului din San Donato. Se trezi singur, și se făcu călugăr.

Credința pentru el era ca un fel de friguri, avea amețeli și aiurări. Se îmbăta cu fantasiile supraumane scornite de sufletul lui, ca și altă dată de soare și de mirosul mașcatei. Cînd sîngele și carnea se răsculau sub rază, se arunca acolo înnaintea acelui negru Christos al lui, încolăcindu-se ca un șarpe cu coada tăiată.

Și cerea îndurare, și varsa lacrimi arzătoare ca lava, care-i frigeau luminile ochilor și-i lăsau dungi pe obraji.

Apoi avea potoliri depline, sănătatea puternică și mîndră a jertfei; se bucura de a domni peste vechile chinuri și nebunii, ca un vultur peste uragan. Dar erau potoliri scurte; lupta lăuntrică reîncepea și mai dureroasă: el o astupa cu o putere îndrăsneață și adîncă: și într'unele clipe scrîșnea din dinți ca un ostaș sub cuțitul chirurgului.

După vre-o cinsprezece ani rămase singur în schit; îi lasară chilia și acel petic de pămînt din dosul bisericei. Atunci îi ajunse prieteni florile din brazde și rîudunelele de sub streșini. Intr'o dimineață de Mai, Dumnezeu se confundă pentru el cu buna natură.

Era aproape de vecernie. Spre munți cerul era galben auriu cu dungi, stropituri și șerpueli liliachii, ceva mai sus se desfăcea într'o manta albastră ca a mărei, neînchipuit de diafană,—iar în jos, spre Adriatica, în isbucniri, țîșniri, roșii ce se păreau răsfrînte de un foc.

Fra Lucerta sta sub un plop să se răcorească, uitîndu-se la șirurile de rîndunele din văzduh; stăvilarele scoteau fîșiiri și murmure mîngîioase.

De odată o bătaie de vînt aduse pînă la el cîntece depărtate: par'că erau susurile unor trimiși, dar călugărul recunoscu glasul Menei și sîngele îi pieri, se făcu alb ca un giulgiu....

Veneau înnainte cele trei fete cu fustele prinse'n brîu și cu bucheţele de flori în cap ca paparudele. Mena, între celelalte două, cu brațele goale pînă în coate, iar sînii, abia strînși în ilicul negru vărgat cu mătase galbenă, palpitau de minune la fiecare pas.

Veneau mereu cîte trele cu brațele înlănțuite: de o parte rîul verde, de alta grîul galben unduios, te făceau să cugeți la o surprinzătoare Terracota de Barbella pentru canzoni d'amore.

Cînd fură lîngă el se plecară.

— Bună seara, părinte—și trecură.

El se uită la Mena cu ochii aceia de pisică sălbatică, gata par'că s'o mănînce.

— Ce mai lună,!—rosti încetinel Cecalina, fata cea blondă din dreapta, care făcea dragoste cu căprarul.

Tovarășele pricepură că ea se legase de capul bietului călugăr și se puseră pe rîs: hohotele metalice se amestecară cu miile de glasuri ale serei, sub plopi.

Fra Lucerta își simți inima sfîșietă; se gîndi la unghiile Menei, fără să-și dea seamă de ce.

Niște friguri încete îi ardeau sîngele și-i rătăceau mintea.

Sîngele și carnea martirizată atîția ani se rîdicau acum teribil, poruncitor, ca doi sclavi sălbătăciți în apararea dreptului lor.

Trebuia să fie văzut, bietul călugăr! întins acolo pe scîndura goală, cînd îl rodea răul și fiorul îl străbătea pîn'la oase, ca un șarpe subțire, și sub țeastă simțea o flacără vie! Trebuia să te uiți în ochii aceia nemișcați, arși, lucitori, ca niște cărbuni aprinși!....

(Va urma).

Epitropia spitalului israelit

DIN IAȘI

CONVOCARE

Epitropia spitalului israelit roagă pe membrii cotizanți ai spitalului să bine voiască a lua parte la adunarea generală anuală ce va avea loc:

Duminică 3 Mai ora 4 p. m.

în cancelaria Administrației cimitirului istraelit str. Primăriei (casele Tausig), la ordinea zilei fiind:

1) Aprobarea bilanțului anului expirat și votarea budgetului pe 1909-1910.

2) Alegerea unui epitrop în locul rămas vacant prin moartea regretatului fost președinte, Moritz Gelber.

3) Chestiuni și propuneri eventuale.

Vice-președinte, **L. Iuster.**

Iași, Aprilie 1909

Ultime informaţii

❑ **Preţul cărnei de miel s'a urcat astă-zi la un leu şi zece chilogramul. Tot odată s'au dat ordine ca să se oprească importul cărnei de miel din comunele învecinate, unde carnea se vinde cu cinci-zeci la sută mai ieftin.**

După cum se vede jaful a reînceput Nu înţelegem de ce primarul şi primul său ajutor stau nepăsători în faţa unei asemenea îndrăzneţe spoliaţiuni, care, ori ce s'ar spune, invederează că asociaţia de necinstiţi a început iarăşi să opereze.

In numele populaţiunei, alarmată de acest jaf, cerem ca pentru zdrobirea cartelului, *care plăteşte ca să fie tolerat,* **să se permită imediat introducerea cărnei din comunele învecinate.**

❑ **La Primărie domneşte desperare din cauza modului cum lucrează comisia de experţi, numită de tribunal, ca să refereze asupra conflictului ivit între comună şi societatea electrică.**

Fără de nici o ruşine, societatea electrică a trimes experţilor, de îndată ce aceştia au fost numiţi, două rînduri de memorii şi experţi le-au primit cu uşurinţă, necerînd memorii şi primării.

Acum ei lucrează pe faţă în interesul societăţei, făcînd pe arbitrii nu pe experţii, ocupîndu-se, lucru foarte curios, nu de partea tecnică, ci de cea juridică.

❑ *D. Kilimoglu s'a decis să primească prefectura poliţiei Iaşi.*

Dar tot mai există îndoială, în cercurile liberale, că d. Stelian va consimţi la numirea d-lui Săndulescu ca procuror de Curte.

❑ **Convenţia cu Austro-Ungaria.**—Iată cum au fost fixate cifrele în ce priveşte carnea tăiată: pentru vite mari, în anul întâi 10,000; în anul al doilea 12 mii, în al treilea 15,000, în al patrulea 20,000, în al cincilea 22,000, în al şaselea 25,000 şi în al 7, 8, 9 an, cîte 35,000.

Pentru mascuri: în anul întâi 50,000, în anul al doilea 60,000, în al treilea 70,000, în al 4, 5, 6 an cîte 90,000, în al 7, 8 şi 9 an, cîte 120,000. Iar pentru oi cîte 100.000 pe an.

Taxele vamale au fost scăzute pentru celuloză cruda la lei: 5(—3), idem albită 8 (—4).

Apele minerale naturale 0.1 (—2.9), cuie de potcoave 18 (—8), cleiu de oase 20 (—10), doage de stejar lucrate cu toporul 0.05 (—1.95), acid carbonic lichid 15 (—5), acid nitric 16 (—9) plăci de piatră şi de cărămizi 5 (—15), piatra de granit natural şi bazalt 0.3 (—0.1). Maşinele agricole vor plăti aceeaşi taxă vamală ca celelalte maşini. Pălăriile ţărăneşti transilvaniene care plătiau taxa vamală 800 lei vor plăti 250 lei sub denumirea de pălării ordinare. Cărbunii de Petroşeni şi Sziltal care plăteau 0.06 lei vor fi taxaţi ca cărbunii obişnuiţi. Thermalit un fabricat ce serveşte la izolat, va plăti 2 lei în loc de 7.

Fer în tone va plăti taxa redusă de 5 lei ca şi cel adus din Germania. S'au mai redus taxele vamale pentru izolatori electrici din faianţă sau porţelană, butelii, albastru de Berlin, albastru de Paris, Indigo, ultramarin şi colorile albastre şi verzi.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a decis să înfiinţeze o „carte de aur a corpului didactic primar." Această lucrare va cuprinde toată activitatea desfăşurată în afară de şcoală de membrii corpului didactic primar.

In acest scop, s'a trimes o circulară institutorilor şi învăţătorilor, prin care sunt invitaţi a răspunde ministerului asupra următoarelor lucrări extra şcolare.

Cuptoarele de pîine, creşterea viermilor de mătase, asociaţiile şi lăptăriile, lucrul manual, băncile populare, societăţile corale şi instrumentale, juriile de împăciuire pentru ţărani, societăţile pentru asigurarea vitelor, casele de economie şcolară, şezătorile, muzeele şcolare, corurile bisericeşti, societăţile de cumpătare, de cumpărare şi vînzare în comun, publicaţiunile corpului didactic, împăduririle, cercurile culturale, gospodăriile model, cultura viţei de vie, bibliotecele şcolare şi populare, agricultura, cîmpurile de experienţă, clădirile de biserici, localurile de şcoală şi serbările şcolare.

❑ După cum s'a anunţat, studenţii facultăţii de teologie din Bucureşti au hotărît să facă o excursiune în Bucovina, cu care ocazie să viziteze pe colegii lor din Cernăuţi.

Această excursiune va avea loc în a doua jumătate a lunei Maiu a. c.

La reîntoarsere, studenţii în teologie se vor opri şi în Iaşi, spre a vizita oraşul.

❑ Eri după amiazi s'a făcut la cimitirul „Eternitatea", înmormîntarea regretatului Sanda Rădăcănescu.

❑ D. Gh. Mereuţă a fost confirmat în postul de secretar al Camerei de Comerţ, Circumscripţia Iaşi.

❑ Comisiunea de recrutare a oraşului Iaşi va începe să lucreze Vineri la dispărţirea a V-a.

La această dispărţire operaţiile comisiunei vor dura trei zile.

❑ D. Crudu, a fost numit director al şcoalei de croitorie din localitate.

❑ D. I. T. Burada, primul-preşedinte al Curţei, a obţinut un concediu pe timp de şase zile.

❑ Autorităţile n'au putut stabili cauzele sinuciderei lui Al. Tuilescu, administratorul fermei statului Laza, din judeţul Vaslui.

Se spune că Tiulescu era suferind şi afară de aceasta ar mai fi avut şi oarecare neînţelegeri familiare.

❑ In ziua de 25 Maiu a. c. se va ţinea la Iaşi, un nou examen pentru obţinerea titlului de cotari publici autorizaţ

❑ Aseară a avut loc la şcoala fiilor de militari un banchet dat de ofiţerii, profesorii şi elevii şcoalei, în onoarea d-lui lt.-col. Lupau, comandantul şcoalei, care părăseşte această demnitate, fiind avansat la gradul de colonel şi numit comandant al regimentului 3 de artilerie.

❑ Astă-noapte nişte hoţi au spart o fereastră a locuinţei lui Costachi Gherman, din strada Albinetz No. 47 şi introducîndu-se înăuntru, au spart saltarele şi nişte garderoabe, de unde au furat haine, şi obiecte, în valoare de 400 lei.

❑ Astă-noapte un incendiu a iscucnit în satul Cristeşti comuna Brăieşti, la casele locuitorului Ghiorghe Ungureanu.

Focul a distrus casele, două şuri, un paravan şi un coşer cu porumb şi datorită numai ajutoarelor locuitorilor, focul n'a luat proporţii mai mari.

Pagubele cauzate se urcă la 1500 lei,

❑ D. T. Stelian, ministrul justiţiei, a telegrafiat d-lui prim-preşedinte Burada, cu prilejul marei nenorociri pe care acesta a încercat o: „iau vie parte la marea nenorocire ce v'a lovit."

Consilierii Curţei şi personalul grefelor au telegrafiat condoleanţele lor.

❑ D. Petru Băiculescu, care a fost numit custode la biserica Trei-Erarhi, a fost numit şi intendent al palatului mitropolitan.

❑ **Ministerul instrucţiei face cunoscut rectoratului universităţii că prin bugetul rectificativ a decis mărirea salariilor profesorilor universitatari cu cîte 100 lei iar a agregaţilor cu cîte 70 lei.**

Indemnizaţia de chirie a secretarului general a fost suprimată.

❑ **Anul acesta studenţii facultăţii de ştiinţi vor trece cu d. Costăchescu examenele de Iunie, la cursurile de chimie ale d-lui P. Poni.**

❑ **Direcţiunea generală a serviciului sanitar a cerut serviciilor sanitare să'i trimeată un tablou de sumele ce mai sunt de plătit din exerciţiul 1908—1909.**

❑ **La regimentul 7 roşiori din localitate s'au constatat 2 cazuri de morvă.**

Caii au fost împuşcaţi.

❑ D-na Ana Conta Kernbach, inspectoara şcoalelor secundare şi normale primare de fete, a fost delegată să inspecteze şi pe profesorii de pedagogie de la şcoalele normale.

❑ Eri, a avut loc, la Societatea de gimnastică, sport şi muzică, adunarea generală anuală.

S'a procedat la alegerea noului comitet şi au fost aleşi:

D. N. Gane preşedinte, V. Teodoreanu şi M. Vlorescu vice-preşedinţi; d. căpitan Filoteanu casier, d. Em. Rogus contabil, d. Tancred Constantinescu preşedinte al secţiei scrimei; d. colonel Rennescu preşedinte al secţiei tirului; d. maior d-tor Vicol preşedinte al secţiei turiştilor; d. inginer T. Lessa preşedinte al secţiei muzicei; d. dr. Ţaranu preşedinte al sec. gimnasticei.

La sfîrşitul adunărei d. V. Teodoreanu care a fost vice-preşedinte de la înfiinţarea societăţei şi până astăzi a făcut o donaţie, ca un omagiu celor doui foşti preşedinţi, portretele d-lui prof. V. Bujor şi I. V. Praja.

❑ **Escursia de la 18 Maiu.**—Inscrierile pentru participarea la marea excursiune ce va avea loc în ziua de 18 Mai a. c. la Ciurea, se face la d. Costescu, (librăria Socecu) Taxa de înscrierea este de 2 lei 50 bani (de la 1 Maiu 3 lei), pentru care se va primi medalia comemorativă, care va da dreptul la: tren dus şi întors, dreptul de a participa la inaugurarea monumentului, şi întrarea în biserică, precum şi participarea la toate distracţiile ce vor avea loc în pădurea „la 2 meri" şi în împrejurimi.

❑ Clubul meseriaşilor din localitate a organizat o frumoasă şi bogată reprezentaţie cinematografică pentru seara zilei de Sîmbătă 25 a. c. în sala circului Sidoli.

❑ In comisiunea Aroneanu s'a ivit printre copii, epidemia de tusă convulsivă.

La Fîntînele s'a stins epidemia de scarlatină.

❑ Cassa rurală a adresat mulţumiri prefecturei de judeţ pentru ajutoarele ce a dat, cu ocazia incendiului din pădurea Cucuteni, proprietatea casei rurale.

❑ **Militare.**—Locotenentul Lăzărescu a fost însărcinat cu comanda plutonului A. R. din regimentul 13 Ştefan cel Mare în locul locotenentului Hermeziu mutat la Grăniceri.

— Pe platoul Şorogarilor au avut loc azi dimineaţă manevre de garnizoană între trupele locale.

— Consiliul de disciplină de pe lîngă regimentul 13 Infanterie va judeca zilele acestea mai multe procese de dezertare.

— D. maior dr. Vicol de la spitalul militar central, va fi avansat locotenent colonel pe ziua de 10 Maiu. De asemenea şi d. căpitan Sava, şeful infirmeriei Frumoasa.

— D. căpitan Bălăceanu din ministerul de războiu direcţia recrutărilor, care a fost în localitate pentru a observa mersul recrutărilor şi deciziile date de consiliul în ceia ce priveşte amînările date de majoritatea consiliului contrar avizului medicului recrutor, a plecat în alte judeţe.

— D. locotenent Teodorescu, ofiţer însărcinat cu îmbrăcămintea, din regimentul 13 Ştefan cel Mare, care urma să fie permutat la Tecuciu, a fost detaşat cu serviciul la comandamentul corpului IV de armată.

— Plecarea soldaţilor din regimentul Ştefan cel Mare la Bucureşti, pentru complectarea efectivului regimentului 36 Vasile Lupu s'a hotărît definitiv pentru ziua de 1 Mai. In locul lor vor fi chemaţi oameni lasaţi la vatră ca surplus de efectiv din clasa anului 1909.

— Ca comandant al pieţei în locul d-lui maior Liciu, mutat la statul major al comandamentului, va fi numit d. maior Stoianovici din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

❑ **Diferendul societăţei de gimnastică cu federaţia.**—Adunarea generală a societăţii de gimnastică, muzică şi sport, ascultînd explicaţiile preşedintelui asupra diferendului dintre societate şi federaţiunea bucureşteană şi urmărind desbaterile congresului acestei federaţiuni, care a avut loc la Iaşi în ziua de 23 Martie a. c., a hotărît cu unanimitate:

a) Aprobă atitudinea comitetului societăţei faţă de federaţiunea bucureşteană b) Constată cu multă plăcere spiritul de împăcare de care a fost nesocotit de o singură persoană; c) regretă că nu s'au votat propunerile venite din partea tuturor membrilor congresului, începînd cu valeroşii delegaţi Craioveni şi terminînd chiar cu vice-preşedintele biroului, de a se da satisfacţia cerută de societatea noastră prin modificarea statutelor; d) Constată că singurul membru al congresului care s'a oprit la această satisfacţie, datorită Iaşului, a fost Preşedintele care ameninţînd cu demisia, a impus o ordine de zi în opoziţie cu spiritul de împăciuire şi propunerilor celorlalţi membri ai congresului. e) Adunarea generală crede că chiar dacă federaţiunea ar avea dreptate, totuşi din motive de delicateţă din partea d-lor, n'ar fi trebuit să facă Iaşilor, tocmai la Iaşi, ceia ce au făcut.—Era bresc şi de bun simţ că în loc să voteze în acel congres îndepărtarea unor societăţi din federaţie—societăţi cari cereau modificarea statutelor, această modificare, să fi modificat mai întâi statutele şi să amîie îndepărtarea acelor societăţi.

Societatea noastră chiar şi acum, jignită cum a fost, ie gata la ori-ce moment în caz cînd i s'ar da satisfacţia cerută la început, fără a mai cere o nouă satisfacţie, bine întemeiată, care ar putea-o cere, e gata a uita ce a fost, şi ar intra să lucreze în federaţie.

❑ **Judiciare.**—La tribunalul Botoşani se judică astă-zi în continuare procesul referitor la fostul arendaş Gutmann şi alţii, acuzaţi de a fi contravenit la legea sanitară.

— Complectul secţiei I a Curţei de Casaţie urmează să judece astă-zi importantul proces d'intre casa şcoalelor cu erezii lui An. Başotă.

— La secţia II a Curţei numează să se judece mîine apelurile părintelui D. Stamati şi primului procuror, contra sentinţei tribunalului s. II, prin care, precum se ştie, preutul a fost condemnat la 500 lei amendă peatru luare de mită.

— Cernovodeanu şi Segall, cari au fost condemnaţi de tribunalul Botoşani, primul la zece ani închisoare, secundul la cinci ani, au declarat apel.

Afacerea a fost repartizată la secţia II a Curţei, cu termen la 30 Mai.

— Ministrul domeniilor a revendicat mai multe vii, situate în comuna Tomeşti, pe cari le deţin, ca dijmaşi, nişte evrei, în contra spiritului art. 7 din Constituţie.

Tribunalul s. I, în sentinţa pronunţată astăzi, a admis acţiunea ministerului.

— Camera de punere sub acuzare se va pronunţa mîine asupra apelului primului procuror în contra infirmărei mandatului de arestare al lui Ghelmegeanu.

Inştiinţare Subsemnatul Simon Rosenstein, comerciant de cereale din P.-Iloaei, dau prin aceasta că girul de pe poliţa în valoare de lei 5000 ce mi s'a protestat în ziua de 16 c, de către d. S. Stern şi semnată de către Mendel Rosenstein, actualmente dispărut din ţară, **este fals**, apt pentru care am reclamat astăzi parchetului local.

Mai declar că n'am actualmente nici un gir pe nici un fel de poliţă, nici în Iaşi, nici aiurea şi dacă cum-va se găsesc asemenea poliţe, semnătura mea, pe ele **ca girant**, este falsificată.

S. Rosenstein

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti, 20 Aprilie.

Regele la Karlsbad

Bucureşti.—Se adevreşte ştirea *Opiniei* că Suveranii vor pleca la Karlsbad înainte de zece Mai.

M. S. a mai fost în Karlsbad în 1907, după îndemnul pianistului Hans Zeller, care l'a sfătuit să petreacă o vară acolo,

Starea d-lui Sturza

Bucureşti.—Telegrame din Paris arată că starea d lui Sturza s'a înrăutăţit aşa fel, că a fost nevoe ca fostul prim-ministru să fie internat din nou la Suresnes.

Ploaie generală

Bucureşti. — Institutul meteorologic comunică, că a plouat abundent în toată ţara.

O grevă a brutarilor

Bucureşti. — Brutarii din Capitală pregătesc o grevă, din care cauză se simte o mare lipsă de pîine.

Pentru astăzi brutarii s'au mulţumit a reduce numărul de pîine ce'l puneau de obiceiu în consumaţie.

Liberalii din Giurgiu

Giurgiu. — Se ştie că liberalii de aci, ca în multe alte centre, sunt foarte divizaţi şi în plină neînţelegere.

Eri a avut loc o întrunire la clubul liberal, cu scopul de a se face o împacare între tinerii şi veshii liberali.

Incercările însă au rămas zadarnice şi neînţelegerile continuă.

Plecarea Regelu la Sinaia.

Bucureşti.—Cu un tren expres, astăzi dimineaţă la orele 11 20, M. S. Regele, însoţit de M. S. Regina, au plecat la Sinaia.

In tot parcursul dela Palat la gară Suveranii au fost călduros aclamaţi de un public foarte numeros.

La gară se aflau toţi miniştrii între cari şi d. Haret. Regele s'a întreţinut cu toţi.

Iar Remaniarea

Bucureşti.—D. Brătianu a declarat că remaniarea se va face pe la 25 April. Impresia acelora cari au vorbit cu d-nul Brătianu este că se va face o remaniare largă.

Incă se pun insistenţi pe lîngă d. Costinescu, ca să treacă la rezboi.

DIN TURCIA

Constantinopol.—Până acum tribunalul de resboiu a condemnat la moarte 9 persoane. Printre aceştia se află şi ucigaşul fostului ministru de justiţie, Nazim Paşa.

Două sute de acuzaţi au fost achitaţi.

*

Constantinopol. Unele ziare anunţă că vilaietul Sivas, oraşul Merzifem, este înconjurat de o armată de 20 mii de mahometani,

*

Monastir. — 600 de soldaţi rebeli au fost aduşi aci din Constantinopol.

Ei vor fi întrebuinţaţi la construirea de şosele şi la alte munci.

Se spune că fostul Sultan Abdul Hamid va fi dus la Ochrida şi închis acolo.

*

Constantinopol.—Cel mult până în trei zile, cînd se va termina cu urmărirea soldaţilor fugari, starea de asediu va fi rîdicată.

*

Salonic.—Din cauza lipsei de localuri indestulătoare, autorităţile din Salonic au telegrafiat la Constantinopol, să nu se mai trimeată aci prizonieri, nici la Monastir sau Ueskueb.

*

Constantinopol.—Rescriptul noului Sultan a produs o vie plăcere în toate cercurile.

In rescriptul seu, Sultanul zice: Dorinţa mea cea mai mare este ca toţi supuşii mei şi din toate clasele naţiunei să se bucure de libertatea, egalitatea şi justiţia, prevăzute de Constituţie; de asemeni ca legee Seriat să fie aplicată pe deplin. Spre a se asigura ordinea în Imperiu, trebuie întâi de luat măsuri ca să nu se mai reînoiască turburări regretabile cum sunt cele care s'au produs în Asia Mică.

Constantinopol.—Eri dimineaţă se auzeau noui împuşcături în Pera.

S'a trimes armată şi tunuri. După ce împuşcăturile au încetat, s'a început evacuarea cazărmilor şi s'a putut constata că soldaţii începuse mica bombardare pentru că nu li s'au ascultat cererile. Ei cereau să fie lasaţi a merge la vetrele lor, auzind că situaţia în provincie este gravă. De asemeni ei mai cer reducerea termenului militar de la 5 ani la 3.

*

Constantinopol. — După ştirile sosite fostul Sultan, Abdul Hamid. a avut Vineri o mare criză, în momentul cînd şi a amintit de serbările selamlicului.

*

Constantinopol.—E foarte sigur că actualul guvern nu va avea majoritatea în parlament. Din această cauză guvernul va fi schimbat.

*

Constantinopol.—In cazarma Fertane, 2000 de soldaţi de marină, de şi se supuseseră trupelor din Salonic, au început acum să se puie în grevă.

*

Constantinopol.—Ştirile din Anatolia sunt foarte neliniştitoare.

Tulburări sîngeroase continuă să se producă acolo.

Guvernul turcesc a hotărît să trimeată trupe pentru a restabili liniştea.

*

Noua principesă

Haga.—Noua principesă moştenitoare a Olandei a primit numele de Iuliana-Luisa, Ema, Maria Monica.

Boala d-lui Iswolschi

Paris.—Ministrul de externe al Rusiei a fost operat de către profezorul Argerer, la braţul stîng.

D. Iswolschi va rămânea pentru cîte-va zile în clinică.

Decorare

Roma.—Regele Italiei a conferit prinţului japonez Nashimoto, marele cordon al ordinului „Anonciada".

Astă seară Regele Emanuel a oferit un prînz de gală la palat, în onoarea prinţului japonez Nashimoto.

Jubileu

Berlin.—Eri au avut loc sărbări organizate cu ocaziunea jueului de 60 de ani a cancelarului Bilow.

Naţionalităţile şi demisia guvernului ungurese

Buda-Pesta.—In şedinţa ţinută la clubul naţionalist, deputaţii au dat următorul manifest:

„Clubul ai cărui membrii au participat la conferenţă aproape în număr complect, discutînd în mod amănunţit situaţia politică, a luat la cunoştinţă declaraţiile făcute cu prilejul demisionării guvernului în şedinţa de eri a camarei de preşedintele clubului în numele întregului partid al naţionalităţilor, In legătură cu această conferenţă a constatat, că situaţia politică actuală a fost provocată de guvern şi coaliţie în urma stăruinţei lor ee a zădărnici împlinirea condiţiilor cuprinse în pact, cari condiţiuni culminează în reforma sufragiului universal. Din motivul acesta se amînă tot mereu presintarea proiectului reacţionar al lui Andrassy înaintea Camerei şi tot din acest motiv s'a fost sulevat şi chestiuea băncii. Este lucru firesc, că înainte de a se aduce pe tapet chestia băncii, trebuia dus la împlinire pactul, în a cărui executare cinstită partidul naţionalităţilor vede singura cale, pe care păşind guvernul poate eşi din încurcătura politică actuală.

Conferenţa a luat cu bucurie la cunoştinţă demisionarea guvernului compus din elemente eterogene şi reacţionare şi aşteaptă ca viitorul guvern să realizeze înainte de toate sufragiul universal, egal şi secret, pentru care partidul naţionalităţilor va lupta şi mai departe cu toat ţăria.

Regia Monopolurilor Statului

Direcţiunea Manufacturei de Tutun

DIN IAŞI

INŞTIINŢARE

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că în ziua de 27 Aprilie 1909, ora 10 diminiaţa, se va ţinea la Manufactura de tutun din Iaşi, licitaţiune pentru furnisarea cantinei lucrătorilor cu pâinea şi carnea necesară, pentru intervalul de la 1 Mai 1909 şi pînă la 31 Martie 1910, în cantităţi de aproximativ:

150,000 kilograme pâine
15,000 kilograme carne

Licitaţiunea se va ţine cu oferte sigilate şi în conformitate cu art. 72. 83 din legea contabilităţei publice Concurenţii spre a putea fi admişi a licita vor depune o cauţiune în numerar sau efecte garantate de stat de 5 % din valoarea furniturei.

Caetele de sarcini şi contractele tip pentru furnituri se pot vedea în ori ce zi de lucru la Direcţiunea Manufacturei.

1909 April 13

Direcţiunea Manufacturei

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizootiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care **Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore**

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	Loz intreg	24—lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 708 — Mercuri 22 Aprilie 1909

Presa franceză și politica noastră externă

A făcut mult zgomot un articol apărut zilele acestea în oficiosul *„Le Temps“* din Paris, cu privire la vizita kronprințului Germaniei în București. Ziarele Berlineze au calificat drept eronate aprecierile făcute de organul francez, asupra intereselor de înalt ordin politic, cari au motivat această vizită, și au considerat ca fiind lipsită de tact eșirea nejustificată a diplomației franceze, în potriva legăturilor ce unesc de mult statul nostru cu marele Imperiu German. Presa noastră s'a ocupat și ea de comentariile pline de răutate ale ziarului în chestiune, cu atît mai mult, cu cît se atribue a fi fost inspirate de sferile superioare ale politicei guvernului francez.

După *„Le Temps“* Germania a profitat cu belșug de situația avantagioasă de a se fi găsit pe tronul Romîniei un membru al familiei de Hohenzollern, și care întot cursul lungei Sale domnii, n'a neglijat un moment de a servi pe lîngă interesele patriei Sale adoptive și pe cele ale patriei mume. Din această pricină, organul francez, constată cu destulă amărăciune scăderea din ce în ce mai pronunțată a influenței franceze în țara noastră, față cu creșterea continuă a influenței germane, și de care suntem strîns legați, indiferent dacă prin această legătură satisfacem mai mult interesele politice și economice ale Germaniei de cît ale noastre.

Și fiind-că s'a atribuit statului nostru, marea cinste de a fi sentinela civilizației la porțile orientului, *„Le Temps“* cu delicatețe de limbaj care îl caracterizează ne numește santinela Germanismului la porțile Orientului.

Articolul în chestiune care a produs un puternic răsunet în lumea politică Europeană, n'a fost aprobat de toată presa franceză, și ziarul *„Journal des Débats“* a dat o delicată lecție confratelui seu parizian, în această chestiune.

„Journal des Débats“ se folosește de împrejurarea că marele puteri au recunoscut Independența Statului Bulgar, pentru a face o fericită comparație între Regatul Bulgar, și Regatul Romîn, atribuind ambilor Suverani meritul de a fi format și întărit Statele, cărora, destinul le-a încredințat conducerea lor.

Și vorbind de regele nostru, organul francez îl consideră cu drept cuvînt întemeietorul Dinastiei în Romînia și organizatorul Statului nostru, realizînd ast-fel o operă uriașă de care trebuie să fie mîndru, iar noi Romînii să-l purtăm o veșnică recunoștință.

Și „Journal des Débats“ arată că Regele nostru a reușit în opera Sa, pentru că a preparat succesul; pentru că în chip prudent a sezizat ocaziunile sau momentele, asimilîndu-Și prin modul acesta vederile, speranțele și interesele poporului romîn care l'a ales de șef.

Și mai departe organul francez, deametral opus vederilor din „Le Temps“, constată că Carol I este pur și simplu Romîn iar nu german cum afirmă „Le Temps“ și că S'a ferit totdeauna în lunga și rodnica Sa domnie să Se înfeudeze politicei vreunei puteri Europene. In diplomație se obișnuește, să se atribuie preferențe cîte-odată prea exagerate pentru cîte un stat puternic, din partea vre-unei stat mic, — dar meritul politicei Regelui nostru a fost tocmai acesta că avut totdeauna în vedere interesele statului Romîn și numai conform acestor interese Și-a plasat sentimentele și preferențele.

De sigur, că și articolul din „Journal des Débats“, nu va închide discuțiunea încinsă în presa apusană cu privire la politica noastră externă. Din potrivă, noi am avea interesul ca discuția să mai preocupe încă lumea cît-va timp, căci ar da prilej multora să mai audă vorbindu-se și de țara noastră și de progresul săvîrșit de ea în ultimul timp, și pe care tocmai presa franceză pare a'l ignora mai mult!

Deocamdată voim să constatăm cît de mare este rolul pe care statul nostru îl are la gurile Dunărei, dacă cu stîta interes se ocupă de noi, celelalte state mari și dacă politica noastră externă le poate da prilegiul de discuțiune, în felul cum am arătat mai sus.

Fie-care din statele mari, ne rîvnește prietenia, pentru că știu cît de mult le folosește. Or, o asemenea prietenie n'o încearcă un stat puternic cu un stat mic, de cît cînd știe că are de stabilit raporturi de reciprocă acțiune, bazată pe o conștiință politică, cinstită și demnă.

Și această politică—care rîdică în ochii Europei Statul nostru, și stîrnește invidia între statele cari nu se simt așa de apropiate de noi, se datorește tocmai șefului Statului, pe care „Le Temps“ îl acuză de a fi mai mult German de cît Romîn sau în tot cazul, prea mult German.

A fost o înaltă și bărbătească politică de prevedere și înțelepciune, pe care Regele nostru a urmărit-o 43 de ani, în toste împrejurările și greutățile interne și externe, prin care a trecut din nenorocire țara, dar care politică însă, a putut servi admirabil la rîdicarea cît mai sus a prestigiului Statului în ochii întregei lumi civilizate.

Că de pe urma acestei politice condusă de interes propriu, privirile și sentimentele tutulor Romînilor au fost îndreptate mai mult spre Germania, aceasta este o altă chestiune.

Putem în ori-ce moment să arătăm pentru ce în plasarea acestor sentimente, ne-am întors decepționați privirile din spre Nord, în spre Apus, și pentru ce le-am oprit, cu puterea noastră de judecată, dincoace de malurile Rinului.

D. Carp, despre partizanii săi

D. Petre Carp, are o idee admirabil de bună despre partizanii săi. Mai zilele trecute, un distins prieten al d-sale, exprimîndu-și regretul că din pricina desbinărei conservatorilor din Ianuarie 1908,—junimiștii sunt condamnați să rămînă multă vreme în opoziție, d. Carp, i-a răspuns:

—„Se face o mare greșeală cînd se susține că sunt desbinați conservatorii. Regele n'are de cît să concedieze pe liberali, și atunci se va convinge toată lumea, ce însemna această desbinare între conservatori. Dacă voiu forma eu ministerul, toți tachiștii vor trece la mine; dacă-l va forma Take, toți junimiștii vor trece la dînsul — așa că tot două partide vor rămîne în țara asta!“

Cuvintele șefului junimiștilor, scoțînd din ele partea zeflemistă, ne spun un lucru nou și important, și anume, cît de mult compteazā d-l Carp pe partizanii săi.

Acum un an, cînd s'a constituit partidul nostru, d-l Carp, spunea că nu vor trece trei luni și nu se va mai vorbi de tachiști, iar acum, după 14 luni, nu numai că ne consideră în stare de a forma guvernul de mâine, dar chiar de a înghiți partidul d-sale!

Să nu mi'se spună că cuvintele d-lui Carp, au fost rostite în glumă, și fac parte din zeflemelele d-sale.

Pentru șeful junimiștilor, zeflemeaua, este calitatea esențială de a face politică, și în zeflemelele sale se cuprind adeseori adevăruri foarte crude pentru rostul partidului pe care cu atîta plictiseală îl conduce azi.

Administrația comunală

Partidul liberal din Iași are tot interesul să se gîndească serios la administrația ce-o are actualmente comuna Iași. Căci această administrație va face ca partidul să se resimtă multă vreme de nemulțumirile ce ea le produce în toate straturile sociale.

Asemenea hal n'a existat încă. N'a existat încă atîta murdărie în strade, n'au existat încă atîtea strade stricate.

Nu este un banal clișeu de ziar, ci ie un mare și trist adevăr, că toate stradele se află în plină dărăpănare, că gunoaiele și murdăriile zac neridicate.

Sunt tablouri groaznice, ce-ar trebui fotografiate, ca să rămîie pilde de indolență și de necapacitate administrativă.

Se și fură la primărie. Vom retracta grava acuzare cînd vom fi invitați la aceasta de șeful local al partidului liberal, care, afirmăm noi, știe că se fură, dar a trebuit sa tacă „din ordine superioare de partid“.

De aproape doi ani de zile populația saracă, ba chiar și acea cu stare materială mijlocii, sînt puse în imposibilitate a se putea hrăni. Vitele se cumpără pe degeaba, prețul mieilor este în naturală scădere față de anotimp, iar prețurile la trunchiuri sunt exorbitante.

Dacă suntem în fața unui cartel, *netolerat,* **al casapilor,** *nesubvenționat de ei,* **întrebăm de ce se îngădue el, de ce, din contra, el este oficial patronat prin acea că s'a prohibit importul cărnei din comunele învecinate?**

Acolo prețul cărnei de miel variază, la kilogram, între 40—50 bani; în Iași ie de un leu și zece. Cheltuelile *reale* **ale trunchierului din oraș sunt ele atît de exorbitante, că prețul la** *un kilogram* **se scumpește cu** *50—60 bani?*

Nu, lucrul nu este natural. Faptul s'a afirmat, de repetite ori, în ultimele întruniri intime de la d. N. Gane; acolo s'a spus, pe înconjuratele, că în anumite direcțiuni, la primărie, se fură.

Cine are interes ca această stare de lucruri să se permanentizeze? In primul loc—nu partidul liberal. Apoi nu d. Gane, nici d. Fîntânariu, ambii gospodari răi, execrabil de răi, dar cinstiți.

Incheiem aci. Dar vom porni campanie foarte acerbă, dacă în cel mai scurt timp posibil măsuri de îndreptare nu vor fi luate.

Chestii actuale

Specialitățile d-lui Brătilă

Cine știe de ce e profesor d. Brătilă? Cine a cetit ceva scris de d. Brătilă? Cine știe la ce școală e profesor d. Brătilă?

Literatura estetică ca și cea didactică nu prenumeră pe d. Brătilă cu nimica; satalogul însă de intimi și lingușitori ai d-lui Haret îl are scris pe d. Brătilă cu litere mari și groase.

Prin d. Haret, Brătilă a fost chemat să administreze direcția a 2-a, a învățămîntului profesional de băeți și fete, mai mult de fete de cît de băeți, căci de cînd d. Brătilă e director de învățămînt d-sa s'a specializat, nu în ceia ce a dat concurs ci în ceia ce prin d. Haret i s'a dat să diriguiască.

Un prieten era într'o seară într'un cerc de doamne, cari discutau cu aprindere de ultimul examen de capacitate în ale croitoriei. De și erau numai cucoane, cum însă caloarea politică nu le lipsea, cucoanele liberale apărau cu atîta căldură persoana și cunoștințile d-lui Brătilă, că-l scoteau cel mai *abitir* specialist în de toate și mai ales în cele fumeești.

O fi știind sau n'o fi știind d. Brătilă toate specialitățile, treaba dumisale; știut este că în cercurile femeești liberale d-sa și-a creat deja o vază de multiplă și complexă specializare, lucru care-l face indispensibil la toate și pentru toate.

D-sa e pus de ministrul său să controleze bunul mers al examenelor, ca să nu se strecoare nimic care ar jigni autoritatea d-lui Haret, și care n'ar conveni clicei.

In acest scop d-sa a figurat ca leușteanul în borș, la toate examenele de contabilitate, de rufărie și croitorie, și a dat coloritul politic acestor examene.

După ce a ținut atîta lume pe cheltuială peste 2 luni la examenele de contabilitate pentru școlile comerciale de gr. I și al II-lea; după ce s'au curățit toate neregulile făcute de un membru din comisie în folosul unora din candidați, clica administrată de d. Brătilă, văzînd că rezultatul nu satisface egoismului ei ca să reușească în primile locuri cîraci de ai clicei, bucureșteni de aproape de-ai d-lui Brătilă ci au eșit un gălățan—d. Grigore Trancu, și un ieșan—d. P. Ballo, amîndoi elevi de la Iași, președintele comisiunilor, cu toată curățenia examenelor, după 6 luni de trăgănare casează examenele bătîndu-și joc de lume și de țară.

Toată țara romînească stă la cherimul și bunul plac al d-lui Brătilă, că dacă d-lui crede de cuviință a aproba un examen vicios îl aprobă, ori casează un alt examen ori cît de corect s'ar fi ținut.

Scandalul a fost mai mare la examenul de lenjerie și croitorie.

Candidatele la lenjerie, în mare parte absolvente din seria I-a a școalei profesionale superioare, au căzut pentru că, potrivit metodelor ce se predau la lenjerie se dădea atenție lucrului elegant, nu atît croelei, și la examen cerîndu-li-se croială, candidatele au căzut. Era acolo o ținută bine definită, deși se puteau împăca cerințele sistemei vechi cu acea nouă pe o altă cale. In ori ce caz cine a fost avizat din vreme a răzbătut, multe eleve la lenjerie dînd prin firea lucrurilor atenție și croelii.

La examenul de croitorie lucrul a fost însă mai bătător la ochiu și mai jiguitor. Aici candidatele se aflau pe același picior de pregătire. Iar ce e mai mult elevele de la Iași veneau cu 3 ani cursul superior, nu ca cele de la București cari au făcut numai 2 ani. Și ori ce s'ar zice, cine e aplecat și lucrează 3 ani altfel va ști de cît cele ce au lucrat numai 2 ani.

Dar în croială e atîta deosebire de modă, atîta parte personală a maestrii că spiritul îngust al clicei Brătilă—Adelsberg s'a văzut de la primele probe.

Pedantismul comisiunei a fost acoperit de rigurositatea excesivă, știut fiind că pedantul e foarte riguros în formă.

Iar specialistul în de toate cele femeești, d. Brătilă, a înlesnit pedanteriei să sacrifice grosul candidatelor, să înjosească vaza unei școli ca cea a Reuniunei de la Iași, și să ducă la estrem nota clicei ce stăpînește astăzi învățămîntul profesional din țară.

* * *

CATE-VA NOTE

Voința Națională constată că *Adevărul* care altă dată a atacat pe generalul Averescu, acum îi arată oare-care bunăvoință.

Și *Voința* zice că asta se cheamă „mister și tachizm“ (?!?).

Dar noi constatăm alt ceva: că doi ani de zile d. general Averescu a fost un ministru admirabil, pe care *Voința* nu știa cum să-l mai ridice în slavă, iar apoi a fost scos cu scandal, și dat pe mîna *haripei* stîngi a d-lui Nădejde.

Și asta se cheamă: mister și brătienizm.

*

Știți c'a apărut *Minerva*, dar poate nu știți că nu l'a angajat și pe d. Iorga.

Și d. Iorga surprins și amărît, exclamă în *Neamul* de ieri:

„Vremea colaborațiilor sănătoase în vederea unui ideal s'a încheiat“.

Dar asta se constată mai cu seamă din tot ce „colaborează“ *Neamul.*

OAMENI ȘI LUCRURI

UN MINISTRU GENEROS

Natural, e vorba de d. V. G. Morțun, singurul generos din minister. Dar nu de „generozizmul“ său politic vrem să vorbim, căci așa ceva e prohibit în rubrica de față; ci de *generozitatea* d-sale pur omenească, în afară de ori-ce considerație politică.

Și totuși, cine știe dacă nu tocmai titulatura sa politică nu i-a adus plăcerea, ca să nu zicem boclucul, de a deveni ocrotitorul micului nevinovat, al cărui gîngurit a pătruns în coloanele presei? O femeie care leapădă un copil,—lucrul s'a mai văzut; ca să-l lepede la ușa unui tînăr—lucrul nu e de cît natural, în cele mai multe cazuri.

Dar, în speță, e remarcabil chipul savant în care a fost ales tînărul: un tînăr, cam bătrîior, nu-i vorbă, dar și *generos.* Titlul *acesta,* iar nu cel de *ministru* a dat speranțe bietei mame denaturate; căci alt-fel, ce legătură e între lucrările publice și nașterea unui copil, care e o lucrare cu totul particulară, ba chiar extrem de personală? Mai curînd ar fi fost indicat d. Ionel Brătianu, căci de!—ca să nu dăm de cît un singur motiv—asistența publică ține de ministerul de interne.

Bunătatea d-lui Morțun, care roagă prin presă pe necunoscuta abandonatoare să vie să și ia copilul, că-i asigură d-sa existența, e demnă de toată lauda.

D. Morțun dovedește pentru a doua oară că e un adevărat generos, căci a mai dovedit-o și acum cîți-va ani, la sosea, cînd s'a aruncat înaintea unor cai ce luaseră vînt, salvînd cu riscul vieții proprii, viața celor din trăsura respectivă. Veți zice că atunci a fost mai mult o dovadă de curaj de cît de generozitate. Ei bine, noi credem că acuma a dovedit și mai mult curaj.

Mark Twain ne descrie nenorocirea unui doctor care a cules de pe stradă un biet cîne șchiop și i-a dat îngrijirile necesare. A doua zi i-au venit doi cîni șchiopi; a treia zi patru; a patra zi opt. Curînd, casa, coridoarele, curtea, strada, toate erau pline de cîni șchiopi, cari scheunau dureros și poruncitor, așteptînd îngrijirile salvatoare. Bietul doctor a trebuit să fugă, ca un tîlhar, căci nu mai putea trăi de cînii șchiopi.

Ce se va face d. Morțun dacă toate mamele nenorocite, încurajate de gestul său mărinimos, vor urma pilda cînilor lui Mark Twain? Cînd s'a aruncat vitejește înaintea cailor de la șosea,—generozitatea No. 1—primejdia era prea mărunțică. Puține persoane, urcîndu-se într'o birjă, ar face anume ca să ia vînt caii, pentru onoarea de a-l avea ca salvator pe d. Morțun. Nu tot așa stau lucrurile cu generozitatea No. 2. Nu zicem că femeile se vor grăbi anume să devie mame, pentru a-și asigura asistența viageră a d-lui Morțun, dar multe dintre acele cari se vor fi grăbit pentru cu totul alte motive, ar putea fi ispitite să profite de ocazie și să l prefacă pe d. Morțun, din ministru ce este, în director de azil.

Dar și pentru alții precedentul acesta poate avea urmări fatale. Lumea generalizează: mîne țara va ști că un ministru generos trebuie să fie și crescător de copii; și iată pe d-nii Stere și Radovici, miniștrii generoși de mîne, iată-i încărcați cu o nouă obligație, pe care nici cînd n'au visat o.

Vedeți ce înseamnă să-ți lași inima să vorbească și să te pripești la fapte bune? Regretul vine numai de cît.

Interim.

Napoleon în Germania

Atacurile istoricilor din secolul al 19-lea. Sybel și Treitschke.—Caracterizarea lui Napoleon I.—Părerile lui Lenz.—Heine și Napoleon.

Se cunosc atacurile aduse de o parte din istoricii secolului al 19-lea contra lui Napoleon.

Sybel și Treitschke mai ales au fost atît de vehmenți în cît se părea că nu va mai rămîne nimic de pe urma gloriei marelui împărat.

Partisani convinși ai unității germane, ei puneau în mod conștient știința lor istorică în serviciul scopurilor politice pe care le urmăreau și se sforțau de a arăta că din trecut trebue să isvorească viitorul, întocmai după cum din Germania neputincioasă și îmbucățită dela începutul secolului, a trebuit să se nască Germania unită și victorioasă de la 1871. Și cum ei mai vedeau în Napoleon al III și în Franța bonapartistă pe adversarul cel mai redutabil al aspirațiilor naționale germane, se poate ușor înțelege pasiunea cu care ei au descris luptele trecutului.

*

Napoleon I, apare lui Treitschke, ca tipul cuceritorului insațiabil, pe care o voință de putere nelimitată și fără frîu îl tîrăște spre întreprinderi tot deauna necumpănite.

Regimul Napoleonian e realisarea practică și logică a două idei cari au prins rădăcini adînci în sinul națiunei franceze: principiul egalității și acela al unității naționale.

Napoleon e autocratul, e „omul-popor“ care domină masa amorfă a cetățenilor egali și în care națiunea, una și indivizibilă se bucură cu o orgolioasă satisfacție de propria sa mărire.

De la începutul carierei sale, el a conceput acest vis de dominațiune universală, pentru care a muncit din răsputeri tot cursul vieței sale cu o tenacitate fără pereche.

In 1801 era liber să se mulțumească cu o pace onorabilă care asigura țărei sale o situație mai glorioasă și mai prosperă de cît în ori care moment al istoriei.

Dar ambițiunea lui fără margeni, setea lui de cuceriri, îl tîrau mai departe din victorie în victorie; instinctul lui de soldat, îl hotărește să fie totdeauna în ținuta de campanie, cu trupele obosite dar totdeauna pregătite pentru atac, chiar în acele momente în care Franța ar fi avut nevoe de cîtva timp de reculegere și în care interesele ei ar fi preferat de sigur o epocă de liniște și de pace.

Nici măcar curagiul nu-l are, cînd a perdut partida, să pue capăt printr'o moarte voluntară, unei vieți lipsite de sens. Și în timpul captivității sale din S-ta Elena el se desonorează prin purtarea lui:

„Titanul moare ca un simplu șarlatan. „Ultimii sei ani au fost brazdați de mul„tiple și variate contestațiuni și prin îm„prăștierea sistematică a minciunilor mon„struoase. El însuși distruge vălul sub „care se ascundea nemărginita jesnicie și

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

„acest spirit gigant care a avut altă dată „dată insolenta pretenție de a călca lu„mea cu botforii săi".

Iată cum vorbește istoricul Treitschke despre Napoleon.

*

Astăzi nu mai sînt împrejurările aceleași. „Bonapartismul a căzut", constată unul din cei mai recenți biografi germani ai lui Napoleon:

„El nu mai constitue un pericol nici „pentru Franța nici pentru Germania. Ger„mania și-a cîștigat statul național grație „victoriei ce a repurtat în contra celui de „al doilea imperiu, cît despre Franța, vic„toria Germaniei i-a dat putința de a fon„da republica care s'a arătat mai viabilă „de cît ori-ce regim politic, din timpul „Revoluției și pînă azi".

Cam acești sînt termenii în care vorbesc istoricii Germani despre marele Napoleon, urît, hulit și depreciat de toată suflarea germană de azi.

Nu tot așa însă îl prezintă literatura germană. Nemuritorul Heine, face lui Napoleon unul din acele portrete cari sînt menite să se întipărească în spiritul celor ce l'au citit vre-odată.

.., Și singur, zise poetul, calare pe calul seu, el traversează parcul, a cărui calcare e oprită de administrație, dar nici unul din agenții poliției nu-i atrage atenția asupra acestei călcări ilicite a domeniului public, Lui, învingătorului...

*

Iată diferența între două ramuri ale gîndirii omenești din aceiași epocă.

Intre ministru și învățător

(Spiru C. Haret și C. Pogor)

De aproape doi ani, am în saltar un gros caet scris frumos, caligrafic, ba pe alocurea tras și la mașină în care am cetit de trei patru ori drama activității extrașcolare a unui harnic și deștept învățător din Iași, C. Pogor, de la Prigoreni.

C. Pogor e prea cunoscut în județul său, între colegii săi, ca frunte de învățător, care în dorul său de a servi satul și pe țarani s'a înhamat cu trup și suflet la carul activității sociale-culturale a învățătorului, înființînd o bancă populară, luînd moșie în arendă cu obștia, iar ca ținută politică C. Pogor a făcut nu puțin zgomot în jurul lui, find cunoscut ca cel mai haretist în tot județul, și Sterist tot deodată. N'a fost cruțat bietul C. Pogor nici de tribună, căci a fost pus să vorbească înaintea colegilor despre politica candidatului cu *vrem pămînt*.

C. Pogor posedă un teanc de scrisori și bilețele de ale d-lui Spiru C. Haret, și dacă numai Pogor posedă peste 30 scrisori, cîte de asemenea scrisori a trebuit să împrăștie în țară ministrul Haret, puternic prilej de vîlvă și de aprindere cu ferbințală la răzvrătire.

C. Pogor a cunoscut personal pe ministrul său, de cînd cu legendara inspecție la școala din Prigoreni, ce l'a găsit sus pe căpița de fîn. Dar ministrul Haret l'a apreciat bine pe C. Pogor în activitatea sa extrașcolară, dovadă corespondența schimbată, audiențele acordate, schimburile de vederi făcute.

Astăzi C. Pogor nu mai e în grațiile d-lui Haret. Ministrul și-a uitat de discipulul său și dacă e vre un caz mai viu, mai puternic, care să dea de gol toată fanfaronada operei d-lui Haret, se va putea cita cazul Pogor.

Contra lui Pogor s'au războit sătenii și anume acei cari din ignoranță ori din atîțare l'au denunțat ca însușitor de bani de ai băncii. Anonimele au curs gîrlă și iată inspectorul Gh. Dumitrescu—Bumbești făcîndu se coadă de topor și înfundînd pe învățătorul C. Pogor, pentru că în procedare a trecut marginele.

Afacerea a mers la parchet, dar prin ordonanța definitivă No. 27 din 25 Maiu 1908 s'a recunoscut nevinovăția lui C. Pogor, și deci a fost scos din cauză.

De 2 ani C. Pogor bate cu jalbele la ministrul Instrucțiunei. De 2 ani de zile C. Pogor scrie cu mîna, cu mașina, cu picioarele, memorii peste memorii; face apeluri la cine crede, la C. Stere, la Solomon Haliță, la Emil Zane, la Popovici Lupa, să-i ia chestia pe mînecă; toate însă au rămas de-a surda, căci nimene nu-l aude. Ministrul Haret nu-i mai scrie scrisorele, ci ori ce protest e pus la coșniță.

Doi ani de zile e de ajuns timp pentru a-l face pe C. Pogor să vadă că d. Haret nu mai este omul dreptății, omul școalei, ci omul clicei, al patimei în politică. Și dacă până acum nu s'a zis nimic în presă este pentru a se convinge și C. Pogor că d. Haret n'are urechi pentru oricine, și mai ales pentru C. Pogor.

Iar I. G. Duca, fostul director al băncilor populare e și mai sectar în chestia lui C. Pogor, căci închide cu lăcăți descoperirea adevărului, pentru a nu se da de gol că în toată activitatea extrașcolară a învățătorului se agită o mare politică de gașcă haretistă, în care nu întră oricine, mai ales un C. Pogor.

Acum C. Pogor a făcut o ultimă sforțare. Și a adus chestia în conferințele didactice de la Iași și a reușit să-și asocieze pe toți membrii corpului didactic din Iași, urban și rural, cari cer directorului general al Băncilor populare să deschidă chestia Pogor.

Credem însă că și acest ultim demers va rămînea tot fără folos. Și atunci ne-am zis: este momentul să reluăm chestia prin presă.

Chestia Pogor desvălue un colț din misterioasa administrație a d-lui Haret în școale și la băncile populare.

Și acum C. Pogor are cuvîntul.

Litere-Științe-Arte

Ce nu s'a făcut.—In activitatea parlamentului pentru seziunea încheiată figură, după cum se știe, și un proiect al reorganizării teatrelor.

Legea a rămas în stare de proiect și dacă exprimăm cu regret această constatare, nu e doară pentru că ar fi fost excelentă sau macar de o reală utilitate. Din contra. Dar acel proiect prevedea între altele oarecari mijloace pentru a înbunătăți starea materială a artiștilor dramatici și a-i păzi de gravele crize financiare prin care-i face să treacă necontenit această ghinionistă profesiune de actor.

In tot cazul pentru artiștii iașeni, garantăm că în bună parte lucrul stă așa cum am zis și prin urmare ar fi dorit din acest punct de vedere pur local și oare cum egoist, să reușească proiectul d-lui Haret în parlament, cu atît mai mult cu cît, de sigur, în părțile lui defectuoase proiectul de lege avea să fie modificat.

In așteptarea nouei legi—actorii noștri trebuie să se gîndească, de-o cam dată, la turnele de vară și la reprezentațiile prin grădini....

*

D. C. Dobrogeanu Gherea lucrează la un studiu asupra cauzelor sociale ale nepotrivirei dintre starea legală și starea de fapt în țara noastră.

*

La Paris s'a deschis cu mare solemnitate „Expoziția artiștilor franceji". Tablourile expuse ocupă 42 de săli și conțin opere de mare valoare.

*

D. F. Roz sub titlul de „Romancieri englezi contimporani" se ocupă de R. Kibling.

Autorul povestirilor din India astăzi în vîrstă numai de 43 de ani, a deputat în cu schițe în cari se vedea nota ironică și de humor care caracterizează și azi opera lui; erau descrieri cari înfățișau pe Englezi departe de „homeul" lor, prezentîndu-i sub o înfățișare ridicolă—uneori autorul e chiar brutal, cinic cu figurile pe cari le descrie. O antipatie, îl îndepărtează de toți care își pierd timpul—pentru romancierul englez și iubirea e o pierdere de timp; simpatiile lui merg spre oamenii, uneori simpli, dar plini de energie, cari înțeleg că au un rost pe lumea aceasta și țin să-și îndepliniască datoria; printre aceștia vedem figurînd de multe ori în opera lui soldații și ofițerii energici din armatele coloniale; în lumea de indigeni printre care a trăit mult timp îl interesează temperamentele cu exploziuni violente, aproape de instincte; parte din povestirile lui ne dau una din notele caracteristice ale spiritului englez, simțul realității combinat cu abstracțiuni, cu alucinațiuni chiar, așa cum se vede și la E. Poe. In compuneri de mai tîrziu, Kipling se înalță la concepțiuni superioare, la arătarea indirectă a felului cum trebuie să fie viața noastră, temeinică și bine orînduită, așa cum ne o arată natura în opera ei In timpul din urmă scriitorul englez ne-a dat creațiuni simboliste, în cari abstracțiunile pleacă de la motive realiste.

*

In biblioteca romînească Socecu a apărut No. 64—67 „Petru și Ioan" de Guy de Maupasant, tradus de N. N. Beldiceanu. „Petru și Ioan" e o capod'operă a romanului intim psihologic. Cu o rară adîncime se înfățișază în el pisma, care naște în sufletul unui om, de altminteri cinstit și se însufletește pe zi ce merge hrănindu-se din evenimente cari o îndreptățesc și se sfîrșește prin a aduce în mod firesc triumful celui pismuit.

De asemeni, No. 47 al aceleiași biblioteci cuprinde „Romanțe pentru mai tîrziu" de Ion Minulescu.

PETRU LICIU

Iată un nume care descrețește fruntea multora;

E destul a 'l ceti și îndată ne dispunem și ne înveselim, întru atîta a împrimat el în sufletul nostru, veselia și buna dispoziție: Apariția lui *Liciu* e apariția humorului și puterea jocului său nu stă în schimonosituri, jocul lui e măsurat și natural, forța lui artistică e atît de mare în cît veselia se revarsă în potop asupra întregei săli, ori de cîte ori *Liciu* își desfășoară talentul lui.

Onor. Public va avea ocaziunea de a 'l admira pe mult talentul și iubitul artist **Petru Liciu** la **Teatrul Național Marți 21 Aprilie.**

El vine însoțit de eminentul artist societar al teatrului Național din București **Ar. Demetriade** și avînd concursul artiștilor și artistelor aceluiași teatru: ca d-rele **M. Filoti, Tina Barbu,** *Ec. Zimniceanu*, și d nii *G. Mihăescu, N. Grigorescu, I. Georgian, etc. etc.*

Se va juca **Diavolul,** comedie în 3 acte tradusă de **d. P. Gusty.**

Indemnăm dar publicul și pe toți admiratorii lui *P. Liciu* a 'și reține din timp locuri, căci prevedem o mare afluență la acest mare festival.

Biletile la Agenția Teatrală „Thalia".

Informații

❑ *Aflăm că s'a luat dispoziția ca o misiune militară extraordinară să reprezinte pe M. S, Regele și guvernul la încoronarea Regelui Ferdinand al Bulgariei.*

Incoronarea se va face la Tîrnova dar data ei nu s'a fixat încă.

Marele incendiu din strada Cismăriei

In zorii zilei —Alarma.—Cum a luat naștere focul.—Panica.—Ajutoare de salvare.—Ajutoarele pompierilor.—Localizarea.—Pagubele.— Cercetările.—Arestările.

Azi dimineață, în zorii zilei, pe la orele 4 fără un sfert, un incendiu a isbucnit în strada Cismăriei, la casele cu No. 6, compuse din mai multe apartamente și locuite de mai mulți comercianți.

Sergentul din pont zări la un moment dat că din podul apartamentului ocupat de atelierul de cîntărire al lui Marin Topologeanu, ieșea un fum gros. Alergînd la fața locului zări eșind și flacări din podul caselor și dădu alarma. Locatarii din celelalte apartamente dormeau. O panică și o învălmășală de nedescris s'a produs cînd, treziți din somn, li s'a anunțat catastrofa ce'i amenința.

Din podul apartamentului lui Topologeanu, focul se întinse imediat la acoperemîntul apartamentului următor, ocupat de fabrica de pielărie al lui Avram Leib Wurm. Au sosit la fața locului comisarii P. Argintoianu și Știubeiu, V. Danu comandantul corpului de sergenți, Stefăniu ajutorul său și alți agenți ai poliției.

Topologeanu, care locuește în strada Smîrdan, a fost imediat anunțat, pentru a veni să'și salveze atelierul seu.

Focul însă se întindea din ce în ce, și în scurt timp flacările au cuprins întregul rînd de case; de la fabrica de pielării a lui Wurm, focul s'a propagat înainte la apartamentul locuit de ciubotarul Solomon Katz, iar de la acesta la magasinul de lipscănie al lui Iție M. Lupu și cel al lui Pincu Segal, în fine la apartamentul locuit de Meier Lueblie, comerciant de lemne.

Cu mare greutate aceștia, buimăciți de somn, au putut să'și scoată o parte din mărfurile lor și din lucruri, cu ajutorul agenților poliției.

Focul amenința să ia proporții și mai mari și o mare panică se ivi între vecinii, de peste drum care și ei acum se pregătiau să'și scoată lucrurile de prin casă pentru a le salva.

Pompierii însă au sosit la timp și subconducerea d-lui capitan Sturdza-Pavelescu, au desfășurat o mare energie, împiedecînd propagarea mai departe a flăcărilor. Acoperemîntul și podul întregei clădiri și o parte din pereți, au fost distruși.

Pe la orele 6 dimineața focul a fost localizat.

Casele sunt proprietatea bisericei armenești, din localitate și erau asigurate De asemeni erau asigurați la soc. „Generală"; lipscanul Iție M. Lupu pentru 9000 de lei, lipscanul Pincu Segal pentru 12900 lei la aceiași societate și Meier Lieblich pentru suma de 4500 lei. Pagubele cauzate de incendiu sunt destul de mari.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a putut constata că focul, după cum spuneam mai sus, a pornit din podul apartamentului din colț, unde era atelierul lui Marin Topologeanu. In acest atelier nu locuiau de cît vre-o cîți-va ucenici. In podul acestui apartament se afla o mare cantitate de hîrtie. Cum e mai mult ca sigur că focul a fost pus, e lesne de înțeles cît de ușor a fost celui ce a pus incendiu.

D. comisar P. Argintoianu a fost însărcinat cu anchetarea. E mai mult de cît sigur că focul a pus și bănuiala cade asupra unor lucrători din atelierul lui Topologeanu.

Au fost arestați băieții Ion Peiniceru, Const. Teodoru și Const Tărcanu, din atelierul lui Topolegeanu, care locuiau în acest atelier și în sarcina cărora cade bănuiala.

❑ **Șeful de muzică locotenentul Popovici, a reușit să evadeze astă noapte, din nou. din ospiciul de la Socola, unde se afla internat.**

Azi dimineață a fost găsit pe strada Sărărie și condus înapoi la Ospiciu.

❑ **D-na Zenobia Matias, din strada Zugravilor No. 57, în urma unei certe ce a avut'o eri cu soțul ei, se hotărî să'și puie capăt firului vieței.**

Se duse în camera ei și luă o cantitate de 150 grame de sulfat de cupru, disolvat în spirit. Zenobia fu apucată de dureri și mama ei prinzînd de veste, a înștiințat poliția.

D. dr. C. Tudor sosind la fața locului, i-a dat primele ajutoare.

Nenorocita a fost apoi transportată și internată la spitalul Sf. Spiridon. Starea ei este gravă.

❑ **Pe ziua de 1 Aprilie a. c., ministerul instrucțiunei publice urma să înainteze o serie de învățători care au reușit la examenul de înaintare pe loc ce s'a ținut anul trecut.**

D. Haret n'a făcut însă nici o avansare și după cît știm a lasat ca la toamnă la 1 Octombrie, să înainteze pe loc pe o parte din acei ce au obținut media 8.

Natural, că și de data aceasta, d. Haret nu va ținea seamă de merite, căci d-sa pregătește acele avansări după sprinceană.

❑ **D. N. Tufescu, sub șef al biroului de droguri de pe lîngă prefectura județului Iași, a fost numit sub-șef al drogurilor din Galați, de pe lîngă prefectura județului Covurlui.**

❑ **D-na Natalia Latoș, institutoare la școala primară „Elena Doamna", a obținut un concediu de două luni de zile.**

D-sa va fi suplinită de d-șoara Calipso Tănăsescu.

❑ **D. C. B. Pennel, pe cînd se afla luna trecută în Capitală, în îngrijirea d-lui profesor dr. Marinescu, i-a povestit acestuia marele inundații, pricinuite de revarsarea Bahluiului.**

La reîntoarcerea în Iași, d. profesor Marinescu a dat d-nului Pennel 60 lei să'i dea comunei pentru ajutorul inundaților.

❑ **D. dr. Ilie Șeptilici Andrieș, a fost numit provizoriu medic comunal la orașul Iași, post înființat din nou;**

D. dr. Mihail Șerbănescu, a fost numit provizoriu medic comunal la orașul Iași post din nou înființat;

D. dr. D. Iamandi, de la circ. Solești (Vaslui) la circ. Bahlui (Iași), în locul d-lui dr. V. Teodorescu transferat, d. dr. Veniamin Vasiliu, a fost numit la circ. Solești (Vaslui) în locul d-lui dr. D. Iamandi, d, dr. V. Teodorescu, de la circ. Bahlui (Iași], a fost transferat la circ. Pleniță, jud. Olt.

❑ **D. dr. Titu Demetrescu, actual medic primar al județului Argeș, a fost numit medic șef definitiv al orașului Iași, în locul d-lui dr. C. Buiucliu, demisionat.**

DIVERSE

— Societatea de ajutor reciproc a funcționarilor tramvaiului electric din localitate, își va sărbători poimîne Joi patronul.

Membrii, în corpuri vor asista la serviciul divin de la biserica Sf. Gheorghe Lozonschi. Societatea roagă pe reprezentanții autorităților și pe reprezentanții societăților de bine facere să ia parte la serviciul divin de la acea biserică.

— In seara zilei de 2 Mai a. c. va avea loc la teatrul Sidoli un frumos bal organizat de societatea de bine facere și ajutor „Sfînta Cruce".

— Individul Vasile Grigoraș introducîndu-se în locuința lui Sebastian Meyn din str. Zugravilor a furat mai multe lucruri din casă și suma de 6 lei. El a foat arestat la comisia disp. I.

— Eri seara a avut loc o adunare a membrilor societății tramvaelor electrice din Iași, sub prezedența d-lui Alexandru Mihail.

S'a procedat la alegerea unei noi comisiuni de control, care să revadă activitatea și mersul societății în intervalul ultim de doi ani. Au fost aleși: d. controlor Vasile Vasiliu, Gheorghe Matei, Nicolae Repede și Nicolae a Axeniei,

GABRIELLE D'ANNUNZIO

VIVA L'AMORE !....

— Bună seara, părinte—și trecură.

El se uită la Mena cu ochii aceia de pisică sălbatică, gata par'că s'o mănînce.

— Ce mai lună,!—rosti încetinel Cecalina, fata cea blondă din dreapta, care făcea dragoste cu căprarul.

Tovarășele pricepură că ea se legase de capul bietului călugăr și se puseră pe rîs: hohotele metalice se amestecară cu miile de glasuri ale serei, sub plopi.

Fra Lucerta își simți inima sfîșietă; se gîndi la unghiile Menei, fără să-și dea seamă de ce.

Niște friguri încete îi ardeau sîngele și-i rătăceau mintea.

Sîngele și carnea martirizată atîția ani se rîdicau acum teribil, poruncitor, ca doi sclavi sălbătăciți în apararea dreptului lor.

Trebuia să fie văzut, bietul călugăr! întins acolo pe scîndura goală, cînd îl rodea răul și fiorul îl străbătea pîn'la oase, ca un șarpe subțire, și sub teastă simțea o flacără vie! Trebuia să te uiți în ochii aceia nemișcați, arși, lucitori, ca niște cărbuni aprinși!...

Acolo, părăsit, fără ajutor înaintea acelui negru Christos al lui, soarele învăpăiat al lui Iulie izbucnea în chilie în batjocură parcă și rîndunelele piuiau și florile întindeau unde de miresme spre soare!

Avea rătăciri grele; îi treceau pe dinaintea ochilor mii de plăsmuiri; viile lui verzi, uesișurile de măcieși, tatăl mut în agonie, sămînța înfricoșată a credinței, fețele depăsătoare ale vechilor tovarăși, și apoi acolo înconjurată de lumină, ca o Madonă, Mena, Mena răspîndit în asfințit veselul cîntec al celor două zeci de ani ai ei...

Visa: I se păru că trece singur prin mijlocul unei cîmpii nesfîrșite, galbenă, tristă, pe cînd soarele îi ardea creerul și setea gîtlejul. Mergea, mergea prin tăcerea acea grozavă, într'acea mare de flacări, cu îndărătnicie, cu furie, ca o hienă înfometată: iar înaintea lui numai cîmpia și arșița roșiatică a zărilor nesfîrșite. Nu mai vedea nimic alt ceva de cît o lumină continuă; se puse pe urlet și vocea lui se stînse fără răsunet în chilie...

Se deșteptă. căută cu mîna uscată cana cu apă, și cana era goală.

Pe fereastra deschisă, veneau crîmpeele unui cîntec, depărtat. Bietul călugăr, ciuli urechia, și inima îi bătea în piept ca un ciocan.

Tutte le fundanelle se so'sseccate!
Pover' amore mi! more di sete.

Se sculă într'o încordare peste puterile omenești, se lipi de zid și lumina asfințitului i se întinse pe obraji.

Cîntecul s'apropia, s'apropia cu acel mi nesfîrșit, mîngăetor, nuanțat; bolnavul își strînse puterile și încercă să scoată capul afară.

— Me...na!

Se rostogoli, la pămînt, rece ca oțelul, sîngele încetă să mai bată, începu iară, din nou se opri; se încolăci, căscă ochii îi închise, iar îi căscă: era în ei o lumină. Simți cutremurul morței trecîndu-i prin vine, pînă la inimă; întinse membrele și înlemni de-abinele.

Afară cerul era de un verde străveziu; ardea focul în vatră și vîntul mai aduse un crîmpei de cîntec:

Tromma larì lirà, wivà ll'amore!

(sîrșit).

Preparator special de franceză, germană, matematici, curs primar, secundar.

Adressați-vă în scris **Mihăilă Sf. Atanasie No. 4.**

CABINETDE CHIRURGIE
și
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUȘNEANU 23 —
Extracțiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc și porcelan

Ultime informaţii

❑ **Cadrele vechi au triumfat contra dorinţei Brătienilor de a remania guvernul cu generoşi.**

Nici d. Stere, nici d. Radovici nu vor intra în guvern. D. Em. Porumbaru, vice-preşedinte al Camerei, va lua portofoliul externelor şi d. Al. Constantinescu vice-presidentul Senatului, pe acel al Domeniilor.

La război va fi numit, după cum noi am anunţat încă de Sîmbăţă, d. general Wartiade.

Remaniarea se va face zilele acestea, înainte de a pleca Regele la Karlsbad.

❑ *D. Carp despre ai săi.*

Un junimist fruntaş spunea zilele trecute d-lui Carp:

— Ar fi nimerit să ne împăcăm cu takiştii, căci numai aşa vom veni la putere.

— D-ta crezi că există două partide conservatoare? Te greşeşti. Dacă venim noi la putere, takiştii vor trece la noi; dacă vin ei la putere, noi vom trece la ei.

❑ **Comisii interimare.**—Disolvîndu-se consiliile comunale ale mai multor comune rurale din judeţul nostru, s'au numit următoarele comisiuni interimare: La comuna Scobinţi: Gr. Dumbravă, preşedinte; Nicolai Ţurcanu şi Vasile Teodorescu, membri. La comuna Cepleniţa: Vasile Suvei preşed.; Cotnari: D. Iliescu preşed.; Gh. a Grigoroaiei şi V. Cozma membri; Uricani: Gh. V. Dumitriu preşed.; Gh. C. Bejanariu şi C. Pandele membri. Ciurea: Ion A. Vuza preşed.; T. Balan şi D. Preutu membri. Miroslava: C. Portăşescu preşed.; Gh. Puţuntică şi I. Bordei membri. Galata: C. Budescu preşed.; P. Dimitriu şi N. Scîntee membri. Rediu-Mitropoliei: Gh. Constantinescu preşed., Ion Anghelache şi C. V. Toma membri. Holboca: Gh. Mititelu preşed.; N. Raţă şi Const. a Mihăesei membri. Costuleni: Alex. Caşcaval preşed., Ion Gh. Iosub şi V. S. Gavril membri. Ungheni: Vasile Vulpe, preşed., Const. Maniu şi Ioan Iftime membri. Cucuteni: Ion Gajbau preşed., Th. Condurache şi Gh. M. Cabalău membri.

Alegerile noilor consilii comunale vor avea loc în ziua de 17 Maiu a. c.

❑ In ziua de 30 Aprilie a. c. se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie pentru aprovizionarea cu lemnele necesare a spitalelor: azilul de infirmi; din oraşul Iaşi 6 vagoane, spitalul Bivolari 50.000 Kg., spit. Voineşti 120 m. c. spit. Ungheni 5 vagoane şi spit. Podul Iloaia 300 m. c.

❑ Autorităţile din Epureni au înştiinţat parchetul că locuitorul Vasile Humariu, lucrător pe moşia Isvoarele, a încetat subit din viaţă, pe cînd se afla la munca cîmpului.

Neexistînd nici o bănuială, parchetul a dat autorizarea de înmormîntare.

❑ Sf. S. preotul I. Ţincoca, din Cernavoda, a fost recomandat în postul de protoereu al judeţului Iaşi, în locul sf. sale păr. Alex. Şerban, numit membru în consistoriu.

❑ Consiliul general al instrucţiunei, sfîrşind cu studierea programelor analitice ale şcoalelor secundare de fete, a început să studieze pe acelea ale şcoalelor de arte-frumoase din Bucureşti şi Iaşi.

❑ Până acum s'au înscris 17 candidate la examenul pentru conducătoare de grădini de copii, ce se va ţinea la 1 Mai.

❑ Toţi protoereii judeţului din Eparchia Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, împreună cu membrii consistorului au fost convocaţi la Mitropolie cu începere de astăzi.

I. P. S. S. Mitropolitul i-a convocat în conferenţe administrative, pentru a chibzui asupra conferenţelor păstorale ce vor avea loc în cursul lunei August a. c,

❑ **O sinucidere.**—Astăzi pe la orele 2 după amiazĕ, tînăra Elena Isciuc, în etate de 19 ani, din mahalaua Vînătorilor No. 4, s'a sinucis, împuşcîndu-se.

Cauzele nu se cunosc. Se crede că la mijloc ar fi o chestie de dragoste.

D. comisar Ştiubeiu, de la dispărţirea a IV-a a fost însărcinat să anchieteze.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din localitate a capatat un număr de 75 membri noui, care s'au înscris zilele trecute în societate.

❑ Elevii şcoalelor secundare din localitate, vor începe să facă de la 1 Mai, excursiuni, în diferite localităţi, din împrejurimile Iaşului.

❑ D. căpitan Alex. Tăutu, din regimentul Ştefan-cel-Mare No. 13 aflat în disponibilitate a fost chemat în activitate.

❑ D. doctor Al. Vrînceanu a fost confirmat medic secundar provizor la secţia chirurgicală de la spitalul central din Iaşi.

D. doctor Liviu Buteanu, medic primar al spitalului Spiridonie din Hârlău, a fost transferat în aceiaşi calitate la Focşani, în locul d-lui doctor Macridessu demisionat.

❑ **Escursia de la 18 Maiu**—Inscrierile pentru participarea la marea excursiune ce va avea loc în ziua de 18 Mai a. c. la Ciurea, se face la d. Costescu, (librăria Socecu) Taxa de înscrie este de 2 lei 50 bani (de la 1 Maiu 3 lei), pentru care se va primi medalia comemorativă, care va da dreptul la: tren dus şi întors, dreptul de a participa la inaugurarea monumentului, şi întrarea în biserică, precum şi participarea la toate distracţiile ce vor avea loc în pădurea „la 2 meri" şi împrejurimi.

❑ Trupele din garnizoana locală vor organiza, în cursul săptămînei viitoare, exerciţii de manevre în împrejurimele Iaşului.

❑ Aflăm că la reprezentaţia pe care societatea de gimnastică din Iaşi va da-o, mîne Mercuri seara, în sala Teatrului Sidoli, pe lîngă numeroasele şi interesantele filme cinematografice, care se vor desfăşura pe pînză; cele 45 vederi splendide luate pe valea Bistriţei, de la Dorna la Peatra, în escursia cu pluta pe acest frumos rîu, vor fi însoţite de descrieri datorite penei măiastre a marelui nostru poet Al. Vlăhuţă, căruia se ştie că se datoreşte cea mai frumoasă lucrare asupra *„României pitoreşti"*.

Această nemerită asociaţie între impresiunea vizuală şi cea a auzului, vor încînta de sigur publicul, pe care 'l sfătuim să nu lipsească dela o asemenea serbare turistică.

De altfel e ştiut că reprezentaţiile societăţei noastre turistice sunt cele mai frecuentate de lumea noastră aleasă; mai ales cînd au scopul de a contribui la ridicarea adăpostului Dochia.

❑ Femeea Zenobia Matiaş, din strada Zugravilor, care s'a otrăvit eri, a încetat din viaţă astă-zi în spitalul Sfîntul Spridon.

❑ **Judiciare.**—In rolul proceselor de astăzi de la secţia II-a a Curţei, se afla înscris şi acel privitor la preutul D. Stamati.

Acuzarea, prin d. procuror Stoenescu, a cerut ca întreaga instrucţie să fie refăcută întru cît, din sentinţa tribunalului nu reesă că martorii au jurat conform art. 153.

D. Nesulaide, pentru apelant, a cerut respingerea incidentului sau cel puţin să se admită refacerea instrucţiei înaintea Curţei, prin citarea din nou a martorilor.

Curtea a admis incidentul în senzul de pe urmă şi procesul s'a amînat pentru citarea martorilor.

— Desbaterile în procesul Gutmann s'au terminat ieri înaintea trib. Botoşani care îşi va pronunţa sentinţa Sămbătă, 25 a. c.

— Curtea s. II, ca instanţă de trimitere, a judecat astăzi acţiunea ce-a fost intentată d-lui I. Popovici, fost poliţai de Botoşani, acuzat de arestarea ilegală a d-lui profesor Tufescu, actual director al liceului Laurian din Botoşani.

Curtea, dupe ce a ascultat pledoaria d-lui Vespasian Pella, a pronunţat achitarea.

— In procesul care s'a judecat ieri la secţia I-a a înaltei Curţi de casaţie între cusa şcoalelor şi erezii cesionari ai def. An. Başotă, avocatul casei, d. M. Antonescu a rîdicat incidentul, că reclamanţii nu se pot judeca de cît pentru suma pe care au plătit'o pentru cesiune.

Asupra incidentului curtea a rămas în deliberare până la 4 Mai.

— In importantul proces d'intre d-nii C. Codrescu şi Berman Iuster, relativ la o convenţiune verbală privitoare la moşia Flămînzi, curtea s. I, care urma să se pronunţe ieri şi-a amînat decisia pentru Vineri.

— In procesul ce-a fost intentat lui Herman Schapira, că ar fi falşifiicat o semnătură pe o cambie, tribunalul s-a pronunţat astă-zi, achitînd pe învinuit.

— Camera de punere sub acuzare a primit astăzi apelul primului procuror şi a confirmat mandatul de arestare al lui Ghelmegeanu.

ULTIMA ORA

— Serviclul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 21 Aprilie.

Procesul Iorga Dragomirescu

Bucureşti —Comisiunea permanentă de judecată de pe lîngă ministerul instrucţiunei publice s'a intrunit aseară la orele 8 pentru a judeca cunoscutul incident petrecut între d-nii N. Iorga şi M. Dragomirescu, ambii profesori ai Universităţei.

Comisiunea de judecată se compunea din d nii: Matei Cantacuzino, preşedinte, dr. I. Cantacuzino şi Măldărescu, membri.

Martori citaţi erau d-nii profesori: dr. Onciul, Mândrescu şi Em. Antonescu. Acesta din urmă a lipsit.

Acuzarea a fost ţinută de d. St. Sihleanu, inspector general al învăţămîntului superior, care după ce face istoricul incidentului dintre cei doui profesori, incident care a ajuns până la bataie, susţine că ori care din cei doui ar fi fost provocatorul. e lucru cert că faptul e de natură a ştirbi prestigiul învăţămîntului nostru superior şi cere pedepsirea ambilor profesori aduşi înaintea comisiunei de judecată.

D. N. Iorga nu s'a prezentat. D-sa a trimes comisiunei un memoriu prin care spune că d sa nu e ca ceilalţi profesori, ci este un savant şi că nu poate fi trimes în judecata comisiunei permanente.

D-sa spune că în adevăr a lovit pe d. Dragomirescu, aceasta numai pentru a'i da o lecţie!

D. M. Dragomirescu, s'a prezentat, asistat de d. Rădulescu-Motru, care a susţinut apărarea.

Comisiunea, după o deliberare de 15 minunte, a achitat pe ambii profesori.

Greva brutarilor

Bucureşti.—Greva brutarilor continuă. Din această cauză, de două zile se simte o mare lipsă de pîine în Capitală. Prin restaurante se serveşte mămăligă, în loc de pâine.

Administraţia comunală a intervenit să se fabrice pâine la manutanţă, care să fie pusă la dispoziţia publicului.

Debandada junimiştilor din Craiova

Craiova. — Debandada între junimiştii Craioveni a luat proporţii mari. Din cauza marilor neînţălegeri ce există, d. general Argintoianu preşedintele clubului, a declarat în plină şedinţă că e dezgustat de aşa politică şi că se va retrage.

D. general Argintoianu s'a ţinut de cuvînt. D-sa şi-a dat demisia din preşidenţie şi astă-zi a declarat că se va retrage şi din club, spre a se ocupa de afacerile sale private.

Până la o nouă alegere a fost însărcinat cu conducerea d. Bumbăcilă.

In chestia convenţiei

Viena.—Agrarienii austriaci atacă cu violenţă convenţia comercială, ce s'a încheiat cu România.

Agrarienii din Austria de jos au ţinut o consfătuire la care a luat parte şi ministrul agriculturei.

Unul dintre agrarieni, Hohenblum a atacat cu violenţă pe ministrul de externe şi întregul cabinet, spunînd că România a dictat în chestia convenţiei. Acesta a cerut să se la o atitudine violentă contra încheierei convenţiei.

Ministrul agriculturei a susţinut că nu sunt juste cele aratate de Hohenblum şi că nu vede nici un pericol pentru agrarieni.

Agrarienii unguri au aprobat convenţia. Ministerul mai declară apoi că convenţia, aşa cum s'a încheiat, nu poate periclita întru nimic ţărănimea austriacă, după cum a afirmat Hohenblum.

Adunarea însă n'a luat în samă cele susţinute de ministerul agriculturei şi a admis propunerea lui Hohenblum de a se duce o campanie violentă contra convenţiei cu România.

Din Rusia

Petersburg.—Nu se atribue în cercurile bine informate nici o credinţă, svonurilor de criză. Primul ministru Stolipin este considerat ca avînd încrederea tesaurului. Se vorbeşte despre restabilirea demnităţii de cancelar, vacantă de la Gorceacoff şi că pentru postul de cancelar ar fi desemnat Stolipin sau Goremvkin.

Jubileul prinţului Bülow

Berlin.—Principele pe Bülow a primit numeroase felicitări cu ocazia aniversărei sale. Imparatul Wilhelm a telegrafiat din Corfu felicitări cordiale, asigurîndu l de deplina sa încredere, între alţii a fost felicitat de către Regele şi de principele moştenitor al României.

Revizuirea Constituţiei în Turcia

Constantinopol.—Pe ordinea de zi a şedinţei Camerei figurează proectul constituţiei, a cărei deliberare şi votare se caută a se face cît mai în grabă.

*

Constantinopol.—Crucişetorul austro-ungar „Zenta" a plecat de la Pireu la Mersina, unde sunt deja ancorate vasele de rezboiu ale celorlalte puteri.

*

Constantinopol.—Camera a început discuţia revizuirei Constituţiei. Proectul tinde mai ales a limita puterea Suveranului şi a stabili suveranitatea naţională.

Revizuirea va trece probabil iute, cu puţine modificări. Astă-zi s'a discutat un sfert din întreaga constituţie.

*

Iată principalele schimbări în Constituţie, discutate azi:

Sultanul de la suirea sa pe tron depune jurămînt pe constituţie şi leflea Şeriat, în faţa parlamentului; miniştrii respunzători depun acest jurămînt colectiv şi separat. Sultanu numeşte pe marele vizir şi pe Şeikul Islam. Marele vizir formează cabinetul care cade printr'un vot pe neîncredere din partea Camerei în contra marelui vizir. Pentru amnistie trebuie un vot al Camerei. Cenzura preventivă este absolut exclusă. Comitetele care ar lucra în contra integrităţei numirei politice a statului sau constituţiei, sunt interzise.

După două refuzări ale unui proiect de lege al guvernului Camera este disolvată, însă dacă noua Cameră e de aseiaşi părere ca şi precedenta, rezoluţia sa este executorie. Seziunea parlamentară durează 6 luni. Senatul este format din 45 membri, dintre cari o treime sunt numiţi de Sultan, iar două treimi sunt aleşi de Cameră, toţi pe 9 ani. Şedinţele Senatului sunt publice.

Dreptul Sultanului de a exila pe persoanele primejdioase este suprimat.

*

Constantinopol.—Dorinţa sultanului de a menţine pe Fevfik paşa, mare vizir este întemeiată pe faptul că sultanul socoteşe că în situaţiunea critică actuală este necesar ca aceasta înaltă funcţiune să fie încredinţată unui om energic care să fie stăpînul acestei situaţiuni.

Se anunţă în mod oficial că şeful statului major generalul armatei macedonene spune că oamenii din batalionul de infanterie a marinei erau de trei zile gata a depune armele. Această supunere a lor s'a făcut eri şi soldaţii au fost transportaţi la ministerul de răsboi. Populaţiunea s'a alarmat deci fără de motive.

*

Constantinopole.—Patriarhul Armeano-Gregorian a primit depeşi anunţîndu-i că doi şefi curzi au atacat cartierul armenesc din Malatia; 34 de armeni au fost asasinaţi pe drumul dintre Kharpont şi Adana. In timpul măcelului de la Adana se consideră aceasta ca o ştire întârziată.

*

Constantinopole.—Masa populaţiei este oare cum inpresionată de cele trei-sprezece execuţiuni care au avut loc azi şi anume: a un-spre-zece soldaţi şi doi ofiţeri; alte execuţiuni vor urma.

Printre hârtiele găsite la Yldiz s'au găsit un mare număr de rapoarte de agenţi spioni din societatea bună ceia ce compromite grav situaţiunea multor persoane. Ambasadorul persan a trimes copie de pe depeşa Şahului prin care anunţă restabilirea constituţiei. Aci se aşteaptă pe Mercuri căderea cabinetului Hilmi Paşa ar fi ocupat în momentul de faţă cu formarea noului cabinet.

Constantinopole.—La Ildiz Kiosk s'a găsit o scrisoare a fostului Sultan Abdul Hamid, pe care acesta vroia s'o trimeată Impăratului Wilhelm al Germaniei şi prin care'i cerea concursul şi ajutorul său, promiţîndu-i în schimb avantaje economice.

S'au găsit de asemeni însemnate sume de bani. Din cauza aceasta nu se va mai face împrumutul ce'l plănuia să'l facă Turcia—banii găsiţi fiind suficienţi.

Legaţiunea rusă la Sofia

Sofia. — După o afirmare dată de loc competinte, agenţia rusă de aci a fost promovată la rangul de legaţiune.

Agentul rus a cerut audienţă pentru a remite noile sale scrisori de creanţe.

Tratate de comerţ denunţate

Washington. — Departamentul statului a formulat intenţia de a denunţa tratatele de comerţ cu o serie de state, din cauza nouei legislaţii asupra tarifelor.

Situaţia la Taébris

Taebris.—Agenţia Westnic află că asociaţia comercianţilor a încurajat sosirea trupelor ruse şi a decis să reia, cu începere de mîine, comerţul prin caravane între Taebris şi Djulva, suspendat de cîteva luni.

*

Taebris.—Agenţia Westnic află că eri dimineaţă 15 cavalerişti ai lui Rakim Khan au tras focuri asupra unui detaşament de cazaci, format din 5 oameni, la 10 versete departare de aci. Cazacii au ripostat. Un persan a fost ucis. Ceilalţi au fugit.

SĂMBĂTĂ 25 APRILIE 1909

Representaţie Cinematografică

la

TEATRUL CIRC-SIDOLI

— Cu program grandios —

In beneficiul

CLUBULUI MESERIAŞILOR

Chinezii la petrecere, Din viaţa pielilor roşii (America de Nord) etc. etc.

ANUNCIU

Direcţiunea Şcoalei Superioare de Arte şi Meserii din Iaşi caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul şi scoaterea de cursuri şcolare pe peatră de litografiat.

Şcoala posedă instalaţie complectă pentru litografie.

Direcţiunea oferă salar lunar şi întreţinere.

Doritorii se vor adresa Direcţiunei şcoalei.

De închiriet de la 23 April **două magazii** în strada Stefan cel Mare No. 15 a se adresa la d. **Neculai Ioan** care locueşte deasupra magaziei.

Comptabil Tînăr absolvent al Şcoalei comerciale superioare din Iaşi oferă serviciile la o moşie. A se adresa la „Opinia"

Tînăr funcţionar caut cameră mobilată, eventual cu pensiune, într'o bună familie. Oferte la ziar R. G.

De Inchiriat

Un apartament de 4 sau 5 odăi cu antret sepărat, cu toate atenansele, grădină mare.

A se adresa la d-ul Ing. M. Ene. str. Buzdugan 10.

BAILE OGLINZI

TÎRGUL NEAMTZ

(PRIN GARA PAŞCANI)

Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reinchenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metorite, salpngite, fiterome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:
cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:
D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de
Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete
şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers
Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.
CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.
Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţei şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Raymond GARIEL
21, Avenue de la Motte-Piquet, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore
CINEMATOGRAF
Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua
MATINEU
cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Plăcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărboi No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.
Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa
Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea
De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 709.—Joi 23 Aprilie 1909

O socoteală de ciocli

Partidul conservator democrat e un partid personal.
«Viitorul»

Ziarele libérale au găsit acum o temă nouă: ci-că partidul nostru este un partid personal, partidul d-lui Take Ionescu. Ce am face noi — se întreabă dumnealor—dacă d. Take Ionescu ar dispărea?

Și această nouă temă este o temă veche, ea a fost rîdicată, cu o comică gravitate, încă de acum un an și mai bine, adică de îndată ce s'a constituit partidul conservator-democrat. Dar în lipsă de subiecte presa adversară recurge la sistemul rotației și reia veșnic temele complect epuizate. Nu e vina noastră deci, dacă din cînd în cînd sîntem siliți și noi să răspundem, reluînd argumentele decizive cu cari am răspuns la timp.

Ce este un partid personal? Firește, nu noi vom contesta valoarea extra-ordinară a d-lui Take Ionescu, care este un om superior. Dar ar fi fost posibil ca în jurul d-sale să se strîngă, cum s'a strîns, și numărul și inteligența și averea, dacă ar fi fost ca politica d-sale să nu corespundă unei necesități sociale, de care unii își dau seamă în mod clar, iar cei mai mulți o simt instinctiv?

Au fost și sunt, la noi și peste hotare, oameni mari, foarte mari, admirați de compatrioții lor și chiar de streini și cari totuși n'au avut și n'au partid. Sunt oameni mari pe cari lumea îi admiră, îi adoră, îi rîdică în slavă, dar nu-i urmează. Sunt oameni tot atît de mari, ori chiar mai mici, pe cari lumea îi urmează, face partid cu dînșii, luptă sub steagul lor, pentru că ei corespund unei trebuinți a timpului. D. Take Ionescu are norocul să întrupeze aceste două însușiri strălucite: o inteligență superioară, în domeniul cugetării pur filozofice și un simț sigur în domeniul necesității practice a vremei; de aceea d-sa este în ambele privinți un deschizător de cale, de aceea d-sa este și șeful teoretic și șeful militant al unui partid politic —al celui mai popular partid politic—de aceea îl urmează lumea.

Acum, ce-ar fi dacă nenorocirea ar face ca d. Take Ionescu să dispară,—iată o întrebare cum nu se poate mai naivă, *dacă* naivitate e la mijloc și nu mai de grabă un gînd răutăcios și meschin de adversari neputincioși.

Este evident că dispariția unui om ca d. Take Ionescu ar fi o mare nenorocire nu numai pentru partidul său, dar pentru țara întreagă. Este evident că un om ca d. Take Ionescu nu se înlocuește ușor. Din fericire d-sa n'a atins încă vîrsta care să ne autorizeze a ne gîndi la această eventualitate. In tot cazul, fie siguri liberalii că în rîndurile noastre nu este obiceiul să pîndim nici moartea vrăjmașilor, necum a conducătorilor noștri.

Și dacă este cine-va care trebuie să se ferească de asemenea discuții este prea liberală.

Nimeni n'a uitat spectacolul hidos pe cari ni l'a prezentat ani de zile partidul liberal. Cum nimeni nu putea să prevadă deznodămîntul... fericit al unei simple îmbolnăviri a d-lui Sturdza, bunii săi partizani abia mai reușeau să ascundă lăcomia cu care-i așteptau plecarea dintre cei vii. Noul șef, proclamat de unii, concurat de alții, dădea semne de o vie nerăbdare. Ultimii ani ai bătrînului au fost amărîți de această goană, care ajunsese fățișă și care-i spunea în fie-care clipă:

— Bătrînule, ce mai aștepți?

Și cînd bătrînul s'a îmbolnăvit, nu i s'a respectat nici concediul de șase săptămîni. Mințile ahtiaților erau prigonite de vorba cam temerară rostită cînd-va de d. Sturdza: *petit bonhomme vit encore*. Și le era frică să nu-și realizeze sinistra amenințare, să nu cum-va să se facă sănătos și să-i trîntească iarăși sub tutela degetului său magnetic.

Cu asemenea mentalitate este natural să se gîndească și la șeful nostru. De cît, e inutil să-i urmăm pe această cale.

Și, mai la urmă, fie că suntem și partid personal. Le putem face și această concesiune. Numai cît, să nu uite dumnealor *cine* este persoana, ce idealuri *personifică* dînsa.

Dacă se pot pătrunde de aceste lucruri, vor părăsi vechea temă pe care într'una se silesc s'o reînoiască. Dacă nu, să le fie de bine. In socoteli de ciocli nu putem intra. Noi nu suntem antreprenori de pompe funebre.

„Triumful" cadrelor vechi

Nu se poate spune că remaniarea nu se prezintă sub formă de stare bolnăvicioasă. Zilnic se publică buletine asupra ei, zilnic alte persoane au să intre în minister și dacă ar fi să ne oprim asupra ultimului buletin, am avea de constatat că triumful este acum al cadrelor vechi.

Domnii Porumbaru și Constantinescu sunt cadre vechi—și numele acestea au venit să înlocuiască pe acelea generoase ale domnilor Store, Orleanu și Radovici.

Pentru țară, cadrele vechi și cadrele nouă, însamnă tot atîta. Liberalii, în complecta lor sărăcie de oameni, au ajuns să aibă specialitatea necunoscuților, căci fie-care va putea spune că ori d. Constantinescu, ori d. Orleanu, ori d. Radovici—tustrei sunt egal de necunoscuți

In ce privește, însă, partidul liberal, el trebue să constate că dacă remaniarea se face cu atîta greutate, faptul se datorește sărăciei de oameni, și dacă, mai la urmă, se va petrece fericitul eveniment, dacă remaniarea se va face cu cadre vechi, cu cadre nuoi sau chiar cu amestecuri din ambele, situația guvernului, situația partidului, ar rămînea absolut neschimbate.

Nici Senatul, care devenise furios acum în urmă, nici Camera, care, în ultimele zile ale sezunei trecute, dăduse semne de febră—nici unul din aceste două corpuri legiuitoare n'ar deveni altfel, dacă remaniare sau completare s'ar face cu din persoanele știute.

Înăuntrul guvernului, partidul n'are persoane cu popularitate mare, de aceea nemulțumirea. In afară de guvern nu ex stă, iarăși, persoane sau măcar o persoană reclamată să intre în guvern, ca să explice de aci pricina nemulțumirilor și să crezi că, la intrarea în guvern a acelor persoane, situația se va schimba.

Partidul liberal se află la o cotitură foarte periculoasă. In asemenea situație gravă a fost expulzat șeful redutat și succesiunea a luat'o un om, care, liberalii singuri o recunosc, nu este de loc potrivit cu situația.

Nu poate fi deci vorba, în asemenea împrejurare, de triumful nimănui, Ci ori cum va eși remaniarea, ori nu va eși de loc—guvernul liberal și partidul liberal nu vor putea vorbi de cît de nesuccese.

SFIRȘITUL unui SCANDAL

D. N. Iorga s'a bătut cu un coleg al seu de Universitate, în chiar cancelaria facultății de litere din București.

Dacă nu s'ar fi bătut cu un profesor „takist", scandalagiul, de sigur, ar fi fost pedepsit, potrivit cu gravitatea și cu rușinea faptei. Dar fiind-că d. Dragomirescu ie conservator-democrat, lucrurile s'au petrecut alt-fel.

Ministrul Haret a patronat din capul locului fapta urîtă a profesorului de istorie: a stăruit ca afacerea să nu fie dezbătută în parlament, iar judecarea ei, de către comisia superioară de judecată, a întărziat vre o șase luni.

Tratat ast-fel, d. Iorga a avut tot dreptul să se arăte îndignat de faptul că a fost chemat în judecată. Și asemenea anarhiștilor, cari refuză să se prezinte înaintea justiției, d. Iorga a refuzat să vină la Universitate. S'a făcut înlocuit prin un memoriu, în care spune că el nu este un simplu profesor, ca toți ceilalalți, și ca acei cari formau comisia de judecată; că el—Iorga—este om de știință și deci nu este demn pentru d-sa să fie judecat de trei profesori universitari, cari, nu sunt oameni de știință.

Caracteristica aceasta invederează, incontestabil, o stare nu normală, ea face parte din domeniul psihiatriei și nu ne îndoim că cei doi doctori din comisiune au dat, în această privință, cuvenitele lămuriri științifice—de și nu sunt oameni de știință—celui de-al treilea judecător care nu este medic.

Comisia nu s'a arătat afectată de nevenirea d-lui Iorga și l'a achitat în absență.

Poate că nu l'ar fi achitat dacă ar fi fost prezent în persoană, căci prezența d lui Iorga, ori unde, ori cum, dă loc la scandaluri.

Un fapt rămîne însă constatat: că prin scandalul ce l'a făcut la Universitate și prin felul cum d. Iorga a înțeles să se conducă față de comisia de judecată, prin ambele a invederat că este anarhist și laș.

Un proces pentru o virgulă

Zilele trecute s'a judecat la consiliul permanent al Instrucțiunei Publice, procesul unui învățător în condițiuni așa de ciudate și originale, care tradează pînă la evidență că o boală adîncă stăpînește departamentul Instrucțiunei, prin ciracii d-lui Haret.

Un învățător dintrun sat, primește într'o zi vizita în inspecție a revizorului școlar. Revizorul fusese avizat de prefectul județului că învățătorul în chestie pe lîngă că e de culoare politică deosebită, dar ca răzeș ce este și-a luat nevasta din satul vecin, 3 chilometri mai sus de satul de reședință al comunei. I se aduce acuzare, că numitul învățător, prea des aplică proverbul, că este de loc din satul nevestei, și că prea o lasă să stea și Luni la părinți, după ce se duce de Simbătă sara. Cei 3 chilometri, distanță, erau dați ca 16 chilometri, și așa prevenit revizorul s'a instalat de dimineață la inspecție pentru a prinde pe învățător cu greșeli.

Revizorul dictează și unul din elevi scrie: „Tata mi a spus să fiu ascultător". Scrie elevul bine; uitase a pune *virgula* înaintea lui *să*. Elevul ezistă să pună virgula; învățătorul ezită, revizorul insistă însă să se pună virgula și o discuție se încinge.

Morala fabulei a fost că cuvîntul celui mai mare a fost mai tare. Invățătorul e notat în condica de inspecție că nu învață pe elevi bine scrierea, că elevii nu știu pune virgula.

Iată dar un nod în papură, virgula între propozițiuni.

După revizor vine inspectorul de circumscripție.

Inspectorului i se vorbise mai pe șleau; i se arătase în culori periculoase rolul învățătorului.

Primarele singur se făcuse complice; chilometrii la distanță creșteau, nepriceperea învățătorului creștea și iată-l și pe inspector instalat în bancă, și dictînd altui elev o problemă, cu fracții ordinare la clasa a IV-a: „Trei inși cumpără 465 kgr. fasole; cel întâiu cumpără $146\frac{2}{5}$: al doilea cumpără $100\frac{1}{4}$; cît a cumpărat cel de al treilea"?

Elevii nu lucrase cu fracții ordinare; programul nu prevede, inspectorul insistă; învățătorul protestează. E notat rău că elevii nu știu a socoti și clasa e *așa și așa*.

Revizorul se războise cu virgula; inspectorul cu fracția. Intre virgulă și fracție a ajuns bietul învățător la consiliul permanent.

Care a fost rezultatul?—*cenzura pe 20 zile*!!

Cînd va veui vremea să se citească dosarul proceselor de supt d. Haret se va face cea mai teribilă constatare, a halului de patimă, ură și răzbunare ce stăpînește învățămîntul public supt d. Haret.

Iată 2 organe administrative școlare, ce și-au uitat de *virgule* și *fracție* și pentru a găsi nod în papură au tîrît la consiliul permanent pe un învățător pentru că nevasta-i din alt sat, și că între satul lui și casa nevestei se punea mare virgulă și prea ordinară fracție!!

Ar face mai bine d. Haret, dacă ar cere de la subalternii săi nu respectul legii, asta nu se poate supt d-sa, ci cel puțin să le ceară cunoașterea programelor și elementele științei primare; să nu se facă de rîs.

Și așa stăm nu tocmai bine cu învățătorii noștri, dar să-i mai prostim e din cale afară de boacănă.

Vorba lui Th. Speranță: ce ar fi fost dacă se vădea și sălăți de fracții și virgule cu punct!

* * *

CATE-VA NOTE

Deputatul Boceanu de la Severin care s'a apucat să bată lumea, protestează tot el prin ziarele guvernamentale.

Apoi dacă-l chiamă Boceanu! El bate și tot el se... boceește.

*

„Ecoul Romanului" atacă pe revizorul școlar Ciocanu, care s'a făcut vinovat de oari-cari... colectivizme.

De cît, d-lui Ciocanu nu-i pasă de acele atacuri, fiind-că îl apără *Voința Națională*.

Și e natural să-l apere *Voința* d-lui Nădejde, căci tot *țiganul* își laudă *Ciocanul*.

OAMENI ȘI LUCRURI

MENTALITATE...

Cînd delegația adunării naționale comunică lui Abdul-Hamid detronarea, acesta protestă în numele dreptății, invocînd tot binele ce-a făcut țării și toată dragostea sa pentru constituție. Delegația socoti că se află în fața unei ultime șiretenii, din care sultanul spera să tragă foloase. Ea îi spuse deci că hotărîrea e definitivă și orice tocmeală e de prisos.

Atunci, în clipa dezastrului ireparabil, sultanul avu o ultimă rugăminte:

—Ași dori să-mi petrec restul zilelor în castelul în care a stat fratele meu. Insă dacă nepotul meu mai locuiește acolo, el trebuie să plece, *căci nu putem admite să fie la un loc două haremuri.*

Pare așa de absurd ca în acele momente sultanul să se fi gîndit la asemenea.. copilării, în cît trebuie să admitem că între noi și turci este o enormă deosebire de mentalitate, că nici o dată nu ne vom putea înțelege unii pe alții și nici o dată nu vom putea pătrunde unii în sufletul celorlalți. Altă rasă și alte împrejurări fac un alt creier și altă inimă.

Deosebiri de mentalitate, provenite poate din mai mici deosebiri etnice ori sociale, se văd și la noi europenii. In timpul afacerei Déroulède din Franța, marchizul Sabran de Pontevès, eliberat din închisoare după o lungă prevenție, declara unui reporter:

— Am fost tratat foarte bine, am avut ziare și cărți, am avut îngăduirea să scriu și să primesc vizite. Dar am avut și necazuri: a trebuit să mănînc cu o lingură de lemn și să-mi mătur singur celula. *Asta m'a neurastenizat complect.*

Firește, multă lume a zis că marchizul e nebun, dacă l'a putut neurasteniza atîta lucru. Ei, dar ce vreți? Era marchizul Sabran de Pontevès, urmașul nobil al unei nobile familii, cunoscută încă de pe timpul lui Henric al IV-lea, și pe el *a putut* să-l neurastenizeze lingura de lemn și măturatul celulei, două lucruri cari pentru mentalitatea lui constituiau în adevăr o mare nenorocire, o adevărată catastrofă.

Și cînd nu-l înțelegem pe Pontevès, de care în definitiv, ne apropie multe, cum o să-l înțelegem pe Abdul-Hamid de care ne desparte totul?

Nu, zău, îmi vine să cred în fondul sincer al pledoariei lui Abdul-Hamid, deși învăluit într'o ușoară exagerare, impusă de situația momentului. Vorbele lui, prin care invoca și dragostea-i de țară și dragostea-i de constituție, conțin dacă nu *adevărul*, cel puțin *un adevăr*; adică deși nu se potrivesc cu realitatea lucrurilor cum este, constitue însă-și realitatea *așa cum o vede* fostul sultan.

Ce îndrăzneți—dar și ce naivi!— sîntem cînd cu simplele noastre mijloace de investigație, pe cari ni le furnizează sufletul nostru vrem să scrutăm sufletul unor oameni de *altă* rasă, *altă* cultură și trăiți în *alte* împrejurări!

Interim.

Comerțul nostru cu Austro-Ungaria

Acum cînd convenția comercială cu Austro-Ungaria s'a încheiat și cînd economia acestei convenții se cunoaște, în trăsături generale, e bine a ne uita să vedem ce ne arată balanța comercială a importului și exportului nostru cu străinătatea, pentru a vedea ce loc ocupă Austria în acest al nostru comerț.

Ne folosim de arătările *Anuarului statistic* al Romîniei ce ne dă datele pe 1906 în comparație cu anii anteriori.

In general Romînia a importat în 1906 marfă în greutate de 734,352 tone, cu o valoare de 422,114,125 lei, pe cînd noi am exportat marfă în greutate de 4,213,331 tone, cu o valoare de 491,360,178 lei, ceia ce vine că tona de marfă importată prețuește în medie 574 lei, pe cînd marfa exportată de noi prețuește tona numai 116 lei adică *valoarea mărfurilor exportate de aci în străinătate e de cinci ori mai mică ca a celei importate.*

Explicarea acestui fapt e că noi introducem marfă fabricată și muncită de mînă de om, ceia ce valorifică mai mult, pe cînd noi exportam produse naturale ale solului, plămădite de soare, vînt și ploae, și în care munca omenească e sau zero sau foarte mică.

Din totalul importațiunilor noastre Austro-Ungaria ocupă locul întâiu, căci s'a importat din Austro-Ungaria marfă în cantitate de 239,834 tone, ceia ce reprezenta 32.6 la sută din totalul importurilor.

***Adică o treime din import noi îl facem din Austria;* iar valoarea mărfurilor importate s'a urcat la frumoasa sumă de 119,387.580 lei, adică 28.3 la sută din totalul valorilor.**

Pentru a încadra și mai bine raporturile noastre economice cu țările germane —ceiace a justificat nota așa de semnificativă a presei franceze, cînd cu vizita Kronprințului Germaniei la noi, pentru înglobarea politicei noastre cu Germania și Austria—vom alătura la comerțul nostru exterior cu Austria și Germania, și atunci vom avea următorul bilanț:

Austro-Ungaria import 239,834 tone, valori 119,387,580 lei.

Germania *import 114,189 tone* valori 142,264,272 lei.

Total import 354,023 tone, valori 261,651,852 lei; ceia ce reprezintă la cantitate 48.5 la sută din totalul mărfurilor importate; iar la valori 62 la sută.

Marfa mai aleasă, mai scumpă, căci e produs numai al fabricilor noi e luăm din Germania, unde t o n a reprezintă 1,245 lei, pe cînd pentru marfa austriacă tona reprezintă numai 495 lei.

In schimb să vedem ce exportăm noi în Austria și în Germania ca să știm dacă rămînem sau nu datori.

Din totalul exportului nostru în 1906, noi am trimes în Austro-Ungaria marfă în greutate de 326,183 tone, și cu o valoare de 31,878,216 lei ceia ce face 7.7 la sută la cantitate, și 6.4 la sută la valori. Iar dacă alăturăm și Germania unde am exportat mărfuri în greutate de 195009 tone și cu o valoare de 23.779,541 lei, adică 4.6 la sută la greutate și 4.8 la sută la valoari; am avea bilanțul general că noi exportăm marfă de a noastră în țările germane în greutate de 521.192 tone, adică 12 la sută. iar ca valoare de 55.657.757 lei, adică 11 la sută din totalul comerțului nostru exterior.

Făcînd bilanțul general noi rămînem datori cu 206 milioane pe an, plata efectivă a mărfurilor germane, plată pe care noi o facem taman cu ceia ce ne cumpără Belgia și Anglia marfă de a noastră: Belgia pentru suma de 152 milioane, iar Anglia pentru 52 milioane lei. Cu plusul de bani Anglo-Belgiani noi cumpărăm marfă Nemțească.

Iată de ce România este o piață bună pentru Germania și Austria, căci Nemții încasază de la noi pe fie-care an 200 milioane pentru mărfurile lor.

Dacă ar fi să cîntărim acum cu cîntarul vămii tonul melancolic al presei franceze în chestia politicei noastre economice, am vedea că în tratatul nostru cu străinătatea, Franța ne-a importat 11962 tone cu o valoare de lei 19413,118, pe cînd noi am exportat în Franța 263,444 tone cu o valoare de lei 28174 758; adică importul din Franța la noi reprezintă 1.6 la sută la cantitate și 4 la sută la valori, iar exportul reprezintă 6 2 la cantitate și 5.7 la sută la valori.

Deci anual Franța ne plătește nouă un plus de 9 milioane lei pentru mărfurile cumpărate de la noi.

Nu greșim dar cînd afirmăm că Regatul Romîniei e pentru țările Germane

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

centrale, o frumoasă colonie pentru care nu cheltuește pe an nici un ban, în schimb industria Germană incasază rotunda sumă de 200 milioane lei anual.

Pentru a invedera și mai bine natura raporturilor noastre economice cu țările germane vom arata pe capitole felul mărfurilor importate și exportate pentru a prinde economia nouei convențiuni comerciale. **Gh. Ghibănescu**

SINUCIDEREA
Administratorului fermei Laza

—Scrisorile sinucigașului—

Am vorbit despre sinuciderea lui Tiulescu, administratorul fermei Laza.

Iată scrisoarea lăsată de către sinucigaș:

Prietenilor și acelora cari vor bine-voi să se intereseze de înmormîntarea mea.

25 Februarie 1909

Rog foarte mult prietenii și pe aceia cari vor bine voi să îngrijească de înmormîntarea mea, să fie așa de buni și să-mi îndeplinească următoarea dorință:

Rog să fiu înmormîntat în pădurea „Scroafa" în pîlcul de pădure ce a rămas netăiată din parchetul anului 1908, acolo unde e chiossul. Groapa să se sape în dreptul copacului pe care'i iscălitura mea cu data de 31 Mai 1908, pe locul unde-i bătut un țeruș. Groapa să fie cît se poate de adîncă.

Inmormîntarea simplă și fără cea mai mică ceremonie.

Costumul în care mor, trebue să rămînă pe mine, nu e permis nimănui să-mi schimbe nimic, chiar dacă vor fi hainele pătate de sînge. Baie, după cum e obiceiul a se face morților nu e nevoe, de oare ce am făcut eu singur înainte de a mă împușca.

Rugați pe d. procurer să grăbească cu formele pentru ca cel mult a 2-a zi să pot fi îngropat.

Autopsie să nu mi se mai facă, de altfel nici nu e necesară.

La groapă să fiu transportat cu harabaua cea verde trasă de 4 cai înaintași: Blas, Adam, Cesărișă și Corbu, mînați de vizitiul Iacob Duhai; vizitiul Vasile Buriacu să conducă după haraba, pe iubitul meu căluț „Novelli", de gîtul căluțului să se atîrne voalul negru ce las pe masa de scris.

Rugîndu-vă să mă ertați pentru osteneala ce vă cer, vă mulțumesc și vă salut cu toată stima.

(ss) A. Tiulescu

2 Aprilie 1909

Toate lucrurile din casă ce nu sînt cuprinse în inventarul cel ataşez la scrisoarea nevestei aparțin ei, de oarece le-am primit ca zestre.

Rog a-i da tot concursul ca să nu întîmpine neajunsuri cu predarea.

Pe plic este tipărit:

Ministerul
Agriculturei și Domeniilor, Ferma
Model „Laza"
Jud. Vaslui

Lucrul manual în școalele de adulți

Ministerul instrucțiunei în vederea importanței predărei lucrului manual în școli a trimis revizorilor școlari următoarea circulară cu privire la predarea acestui curs în școalele de adulți:

Ministerul, ținînd seamă de foloasele ce ar putea trage sătenii din învățarea lucrului manual, a luat dispoziționes, ca învățătorii cari au organizat cursuri de adulți să țină măcar odată pe săptămînă cîte o ședință în care să practice cu adulții vre-una din specialitățile de lucru manual. Ce anume sa va preda, atîrnă negreșit de cunoștințele învățătorilor și de felul materialului prin care se găsește în localitate, sau care se poate procura cu ușurință.

Cu ocaziunea lecțiunilor de lucru manual învățătorii vor atrage atenția adaltilor asupra beneficiilor ce ar putea să realizeze de pe urma lui și în aceeași vreme le vor da sfaturile necesare în vederea recoltărei la timp a nuelilor de răchită, a paelor de grîu și de socară, a papurei, etc., cu un cuvînt a materialului de lucru.

De interesul pe care îl vor pune învățătorii în această chestiune va atîrna în mare parte progresul lucrului manual la sate, ocupațiunile rentabile cu cari sătenii se pot îndeletnici în zilele de lucru cînd sunt nevoiți să stea pe acasă și mai cu seamă în timpul ernei.

Comunicîndu-vă cele ce procedă vă rog să puneți în vedere, învățătorilor cari au organizat cursuri de adulți că ținem mult ca din progresul lor de activitate la aceste cursuri să facă parte și învățămîntul lucrului manual careia sperăm că'i vor da importanța și atențiunea cuvenită.

Litere-Științe-Arte

Hohenzollern.—Despre regele nostru, scrie o revistă pariziană sub titlul: „Les Hohenzollern en Romanie".

Familia Hohenzollern a serbat de curînd la București a 70-a aniversare a regelui României.

In Franța nu sîntem fixați încă asupra numelui ce trebue dat acestui principe; unii pronunță Charles, a la française, iar alții pronunță numele latinisat, Carol.

In adevăr, ar trebui să zicem Carol I, căci acest Hohenzollern Sigmaringen e și el un bun german.

Fără îndoială coroana sa o datorește în bună parte lui Napoleon al III dar tot mai rămîne o strînsă legătură între el și Germania.

Intreg articolașul revistei „L'Opinion" respiră aceeași cunoscută indispoziționes pe care o au toți Francejii de cîte ori vine vorba despre influența germană în Balcani, cu deosebire în România.

*

Intr'o recenzie a sa, criticul teatral Ernest-Charles, vorbind despre cunoscuta operetă: Văduva Veselă, arată inferioritatea acestui produs al geniului nemțesc, menționînd că 14 autori, ajutați de un musicant au compus o piesă, presărată de mici scene de music-hall, iar subiectul e de o dureroasă insignifiență. Musica nu poate fi de cît pe placul fadelor vieneze sau altor burgheze din vre-o capitală austriacă sau chiar germană.

Terminînd, criticul se plînge, contra celor cîți-va Francezi, cari caută a impune—pentru bani—astfel de inepții publicului francez.

*

Se știe, că Balzac a fost aproape toată viața sa persecutat de creditori și el cunoștea atît de bine toate subtilitățile legilor in lupta dintre creditori și debitori în cît romanul său „Gobsek" a fost recomandat tuturor oamenilor ca un fel de călăuză. Dar că după 60 ani de la moartea sa, se i se puie sequestru, aceasta de sigur că n'a visat'o Balzac nici în momentele lui de cea mai exuberantă fantesie. Și acest lucru s'a întîmplat și se va mai întîmpla, căci deocamdată scriitorului persecutat i s'a acordat o prelungire.

Inainte de a se fi însurat cu d-na Hanska, Balzac locuia un mic apartament cu grădină în Passy, Rue Raynouard. Unul din administratorii săi a închiriat locuința și și-a instalat un muzeu-Balzac; acum însă fiind în restanță cu chiria și în imposibilitate de a se achita proprietarul l'adat în judecată cerînd sequestru. Șansele de a cîștiga procesul sunt însă foarte mici.

Atît raportul judecătorului delegat cît și declarațiunile chiriașului îi sînt defavorabile. Acest din urmă spune, că este într'un mod neuman exploatat de proprietăreasă. Această doamnă „Schylok", care e neînduplecată îi ia o chirie întreit de mare continuînd să speculeze amintirea lui Balzac.

*

Nuvelistul american Frederic Day, care a creat figura detectivului „Nic Carter", atît de răspîndit și popular, și în contra căruia e revoltată o mare parte din lume, zicînd că aceste scrieri nu sunt bune de altceva de cît să corupă tineretul, zace bolnav în New-York, suferind de o boală de nervi acută. Boala i-a provenit lui Day din prea marea încordare a nervilor. El se oferise să dea editorului său în fiecare săptămînă o nouă aventură a eroului său „Nic Carter". Fiecare aventură avea să formeze o broșură de sine stătătoare, care să conțină 30000 cuvinte. Pentru fiecare cuvînt Day primește un onorariu de 30 centi. Erau săptămîni însă în cari Day lucra și cinci broșuri va să zică 150,000 cuvinte pentru cari primia suma de 4.500.000 centi, pe o săptămînă bine înțeles, ceeace în bani de ai noștri face aproape 220.000 lei. Incordarea prea mare a fantasiei sale pentru a stărni tot mai mare interes în publicul cetitor, l'a pus acum pe Day în pat. Medicii cari îl îngrijesc nu au prea multă nădejde că se va însănătoși.

Informații

❑ La informația noastră că, alaltăieri, carnea de miel se vînduse cu un leu și zece bani chilogramul, ni se răspunde, fără de nici o jenă, că noi am publicat notița din „ignoranță" sau din „rea credință"—căci prețul era de *70 bani*.

La asemenea îndrăzneală fără de rușine, noi n'avem nimic de replicat.

❑ Ziarul local carpist publică, în interminabilul incident cu d. Stere, un „comunicat" intitulat *să ne înțelegem*.

Nu ne-am fi ocupat de el, precum nu ne ocupăm de faimosul incident, dacă n'ar exista cea mai profundă neînțelegere între titlul „să ne înțelem" și cuprinsul lui. Așa un neînțeles să ne înțelegem pune în umbră chiar neînțelesurile lui Aurică Geblescu și din acest punct de vedere reproducem neînțelegerea:

In ziarele liberale „Voința Națională" și „Vittorul", cetim o scrisoare a d-lui C. Sterea adresată „Epocei", provocat de un articol al „Evenimentului".

Această scrisoare ne silește a lămuri: că incidentul a fost și este de o natură *politică*. Astfel fiind, ori cît de prieteni personali am fi d-lui C. Sterea, ori cît respect am avea de adevăr, nici d. Matei Cantacuzino, nici directorul ziarului „Evenimentul" n'au pentru ce aș pune conștiința în joc, cum o cere scrisoarea, pentru a înlesni d-lui C. Sterea, prin tăcerea lor neaparată, o îndreptățire publică, față de insulte ce *iar* aduce prin ziaristică un *conservator*. Așa împrejurări trebue să rămînă numai la apreciarea necondiționată a d-lui C. Sterea.

❑ Mîine, se va oficia cu o mare solemnitate hramul Mitropoliei. Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de doui Arhierei și 10 preoți.

I. P. S. S. Mitropolitul va ținea o predică.

Au fost învitate să ia parte autoritățile civile și militare din localitate.

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine, viitorul număr al „Opiniei" va apărea Vineri 24 Aprilie, la orele obicinuite.*

❑ D. T. Burada va pleca în astă seară la Ierusalim, în vederea cumpărărei unui loc pentru construirea unei biserici românești.

❑ Mîine cu ocazia serbătoarei Sf. Gheorghe, și poimîne, cu ocazia onomasticei M. S. Reginei și A. S. R. Principesa Elisabeta, autoritățile vor fi închise.

❑ In județ s'au început lucrările de construirea mai multor localuri de școli rurale.

Administrația cassei școalelor a însărcinat doui supraveghetori pentru lucrările începute.

❑ D. Bordei, un fruntaș locuitor din comuna Șipotele ne roagă să atragem atențiunea asupra faptului că președintele cooperativei „Deșteptarea", din acea comună, a comis diferite neregularități.

Această cooperativă s'a înființat la 1906 cu un capital de 15000 lei. Astă-zi societatea, după cum spune d. Bordeiu, se află în mare jenă.

Președintele societății refuză să dea socotelile.

D. Bordeiu roagă parchetul să intervină.

❑ In ziua de 13 Mai a. c. se va oficia la Solești un parastas cu ocazia împlinirei a 40 de zile de la moartea Domniței Elena Cuza.

In aceiași zi se va oficia un parastas și la Mitropolia din Iași.

❑ In ziua de 15 Iunie a. c. va avea loc în fie-care județ examenul de definitivat al administratorilor de plasă, care au fost numiți în mod provizor.

❑ După-cum am anunțat, la 30 Iunie va avea loc în Iași congresul institutorilor și învățătorilor din întreaga țară.

După terminarea congresului institutorii vor face o excursiune la Kișinău.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va începe vizitarea mănăstirilor și a parohiilor din Eparchia sa, după 15 Mai a. c.

❑ Autoritățile din Buda-Pesta au cerut autorităților noastre urmărirea și prinderea tînărului Isidor Brennheim, contabilul unei case de bancă, care a delapidat o însemnată sumă de bani și care se crede că acum cîte-va zile ar fi trecut în România prin Ițcani.

❑ Domnii Bolintineanu și Ghiorghiu au fost numiți controlori financiari în Iași, în locul d-lor Zăvoianu, trecut la pensie, și Adam, mutat la Botoșani.

❑ Adăpostul Dochia pe falnicul munte Ciahlău se va construi în curînd. Societatea de gimnastică, muzică și sport din orașul nostru, sub patronajul unui comitet numeros, format din persoane de elită, a organizat o reprezentație cinematografică pentru astă seară Mercuri 22 April, în sala Teatrului Circ Sidoli. Venitul acestei reprezentații este destinat pentru a se complecta fondul necesar la construirea zisului adăpost.

Programul cinematografic al acestei serate, cu desăvîrșire nou și care cuprinde cele mai interesante sujete, va fi întovărășit de o serie de proecțiuni de pe natură reprezentînd o escursiune de la masivul Călimanilor la Dorna și apoi cu pluta pe valea Bistriței pînă la Piatra.

Mîne Joi cinematograful din Sala Sidoli ne va înfățișa o nouă piesă interpretată de artiștii dramatici de la „Comedie française" și Teatrul Rejane din Paris. Această piesă e intitulată „Bunic și nepot" și reconstitue un episod din războiul franco-german din 1870. Atît reconstituirea cît și interpretarea sunt din cele mai reușite.

❑ Lucrările pentru alimentarea cu apă a tîrgului Podul-Iloaiei s'au adjudecat asupra d-lui inginer B. Diamant din Iași.

Valoarea lucrărilor ie de 43,000 lei cu 4 la sută rabat.

❑ **Carnet sf. Gheorghe.**—Joui 23 Aprilie 1909. D-nii: Gheorghe Lascar, Gh. D. Șerban, Gheorghe Ghibănescu, Gh. Tabacovici, Gheorghe Mavrocordat (Vaslui), Gheorghe Kernbach; Gheorghieș Racoviță, Gheorghe Bogdan dr., Gheorghe Săndulescu, Gheorghe Dobias, Gheorghe Străjescu (Fălticeni), Gheorghe Beldiman Iorgu Costantin (Tîrzii). Gh. Apostolescu, Gheorghe Popovici dr., Gheorghe Gh. Nădejde, Gheorghe Scobaiu, Gheorghe Cariadi, Gheorghe Ciurea, căp. Gheorghe Dimitriu, Gheorghe Bottez dr., Gheorghe Șendrea, Gheorghe Duzescu, Gheorghe Tisescu, Gheorghe Daraban, Gh. Budar, Gheorghe Nica, col. Gheorghe Tereuzescu, Gheorghe Rișcanu (Huși), Gh. Vesbianu (Huși), Gheorghe Bottez, Gheorghe Chirilă, Gheorghe Lates, Gheorghe Florescu preot, Gheorghe Sion-Gherei, Gh. Rober, Gheorghe Papadopol. Gh. Calmuschi, Gh. Damaschin, Gheorghe Molla, Gheorghe Nicolau, Gheorghe Scorpan, Gh. Mihailescu, Gh. Rișcanu, Gh. Panaintescu, Gh. Serion, Gheorghe Urziceanu, Gheorghe Necșanu, Gh. Serban diacon, Gheorghe Săvescu. Gheorghe Carp preot, Gh. Grigoriu, Gheorghe Stănilescu, Gh. Iordăchescu, Gheorghe Bosie preot, Gheorghe Ionescu, Gheorghe Merență, Gheorghe Alexandrescu, Gheorghe Munteanu, Gh. Rișcanu, Gheorghe C. Nicolau, Gheorghe Călinescu, Gheorghe Cănilă, Gheorghe Stefănescu.

❑ In seara zilei de Duminică 17 Mai a. c., va avea loc în sala Teatrului Circ Sidoli o *Mare Serată Dansantă*, organizată de Societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi din localitate. După pregătirile pe cari se fac, această *Serată Dansantă* promite a fi una din cele mai frumoase din cîte au fost pînă în prezent.

Orchestra Muzicei Militare a Regimentului 13 Ștefan cel Mare va cînta în tot timpul seratei.

❑ Fata Elena Isciuc, despre a cărei sinucidere am relatat ieri, era lucrătoare la fabrica de țesetorii Gheller și se bucura de o excelentă purtare.

Eri, sub pretextul că un cîine ar mînca gîinile din Curte, Elena rugă pe mama ei să iasă ca să alunge cîinele.

In intervalul în care bătrîna se afla în Curte, fata lua o pușcă de vînat ce spînzura în perete: și se sinucise.

Asupra sinucisei s'a găsit o scrisoare concepută în acești termeni: „Adio. Ertați mă. Eu vă zic". D-zeu să vă ierte. De loc nu vă înspăimîntați. Pot atîta să vă scriu: să nu credeți că am fost omorîtă de alții. Rămîneți sănătoși.

Fiind bănueli că sinucisa ar fi căzut victima unei seduceri, corpul a fost transportat la morgă. Astă-zi se va face autopsia.

❑ In casa din strada Labirintului a încetat din viață numita Haia Sura Grosman, în etate de o sută ani.

❑ Intre reușiții la examenul de capacitate, specialitatea cosmografiei, se află și d. Rădulescu, licențiat al facultății de științi din Iași, al cărui nume nu ne-a fost comunicat, din greșeală, de corespondentul nostru din București.

DIVERSE

— Președintele societății „Caritatea" felicitînd telegrafic pe M. S. Regele cu ocazia zilei sale de naștere, a primit o telegramă de mulțumire din partea d-lui general Mavrocordato.

— Mîine Joi, se va inaugura noua droguerie medicinală „Crucea Roșie" a d-lui farmacist Gh. Iliescu.

— Ioan Iordachi Ciobanu din strada Semnului No. 5, s-a plîns poliției că concubina sa Maria Lăzărescu i-ar fi furat suma de 600 lei din casă, și mai multe lucruri, iar apoi a dispărut.

— Administrația comunală, va cerceta mîine, întru cît brutarii s'au conformat dispoziției de a rezerva camere spațioase pentru lucrători.

— Mîine va avea loc la cimitirul Eternitatea înmormîntarea tînărului, lucrător tipograf Burghelea Dumitru, care a decedat în ziua de 21 a. c.

Cortegiul va fi condus de membrii corporației „Progresul" din localitate, a cărui membru a fost, precum și de membrii societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

NAȘTERI CELEBRE

Nașterile regale. — Chestia moștenitorului Olandei. — Nașteri din timpurile mai vechi.—Henric al IV și Filip al V-lea. Nașterea ducelui de Bretania.—Nașteri neprevăzute.—Prerogative regale.

Nu puțin se vorbește în timpurile actuale de nașteri regale. „Cutare cap încoronat a notificat prin o scrisoare autografă" colegului cutare, nașterea unei mici principese, sau a unui mic principe lucru ce ne întîmpină foarte des în coloanele ziarelor; acuma însă, se vorbea cu mai multă insistență, cu multe comentarii de nașterea Reginei Olandei. Deși cam tîrziu, poporul Olandez aștepta cu nerăbdare rezultatul stărei interesante în care se afla tînăra și grațioasa lui suverană și cu mărinimia lui de popor senin și harnic punea zilnic la ordinea curentă chestiunea: fi-va principe sau principesă moștenitorul tronului?

*

Această chestiune, care pare a fi preocupat spiritele unui popor întreg, ne întîmpină în mod destul de frequent în cursul istoriei popoarelor.

Așa Henric al IV regele Franței, în timpul... critic, întreba foarte des pe d-na Luisa Boursier, moașa reginei asupra probabilității nașterei unui principe. „Sire, va fi un principe, de voi vrea eu", răspundea celebra moașă.

Filip al V-lea pe punctul de a fi tată în 1707, nu întreba de cît de 50 de ori pe zi pe d-na des Ursins care seria:

„Ceea ce Majestatea Voastră vrea să știe, e dacă sînt sigură că va fi un principe, lucru foarte ușor de ghicit; la ce oră Regina va începe a simți durerile facerei, dacă ele vor fi la început mici și în urmă violente și cît timp vor dura; dacă puterile nu vor părăsi pe Regină și dacă în timpul alăptatului va avea friguri, dacă noaptea va fi împedicată de a dormi și dacă nu va avea dureri la piept —și d-na des Ursins conchidea: „Principii atît de amorezați de femeile lor, îmi par insuportabili".

*

Ducele de Bretania s'a anunțat într'un mod destul de echivoc, la 25 Iunie 1704. Toată curtea lui Ludovic al IV-lea era îngrijorată.

Chirurgul Clement, celebrul medic al Regelui soare, era la postul seu și lacheii cu urechile ciulite.

De odată Ducesa de Bargundia începu a striga. Doctorul Clement pronunță atunci în mod distins următoarele cuvinte: „D-nă, îl țin". Valetul de cameră, aleargă atunci, anunțînd pretutindeni știrea nașterea unui băiat: „e un principe".

Această știre făcu în cîte-va minunte înconjurul orașului Versailles, curierii aleargă în cele patru colțuri ale lumii anunțînd știrea, artileria face să bubue tunurile și focurile de artificii de aprind. Dar doctorul nu vorbise de principe, ci de un alt lucru, cea ce nu împedică mai tîrziu pe tînărul duce să-și facă aparația pe lume, în mijlocul sgomotului și al fastului, cari îl serbau încă din timpul cînd i se prepara cărarea care ne conduce spre locurile aceste.

*

Altă dată delfinii nesocotind protocolul se grăbiau a se naște înainte de vreme. La 29 Septembrie 1820, palatul Tuileriilor dormind în liniște profundă, fu sguduit—de țipetele ducesei de Berry, care se trezise din somn în prada unor dureri îngrozitoare. Mareșalul Sachet sosește într'o ținută sumară și d-na de Gontant, iutînd că se afla într'un costum care nu întrecea pe ale Evei de cît cu cîți-va metri de... batist, alergă in corpul de gardă chemînd ajutor, chirurgul Deneux, emoționat, sosește în grabă și la fie-care tentativă de a apuca pe rebel, zicea: „Cer umil ertare d-nei Ducese".

*

Rangul lor, dădea reginelor Franței o serie de prerogative, ca aceea de a naște în public etc.

La începutul secolului al XVII, publiblicul se compunea numai din prinți. Așa la 1601, la nașterea reginei Maria de Medicis nu fură admiși de cît 200 de persoane. In genunchi, la piciorul patului, cancelarul așteaptă să i se presinte copilul, pentru a-i verifica sexul. Dar încetul cu încetul poporul Francez reclamă drepturile sale. Singura favoare ce obținea regina, era de a i se pune un paravan în fața patului; dar în 1778 Savoiarzii escaladară—și paravanul. Tot poporul îmbrățișă copilul regal și la nașterea lui Ludovic al XIII-lea, Henric IV, zicea cu drept cuvînt: „acest copil e al tuturora."

Biuroul „AURORA"

IAȘI Str. BARBOI No. 19

— Se insărcinează cu procurări de acte, copii și informații de la orice autoritați.

— Mijlocește vinderi, cumpărări, închirieri și arendări de moșii, vii, păduri, vile, case etc.

Plasări și împrumuturi de bani pe ipoteci, gajuri, garanții sigure, cesiuni de cîștiuri etc. **Executări silite.**

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poștă d-lui **Aurelian G. Nicolau** Iași—str Bărboi 19

Wespasian I. Pella

Doctor în drept, avocat

Strada Anastasie Panu No. 20

Ultime informaţii

❑ *Marele scandal judecătoresc de la Iaşi, pe care Hamangiu îl înscenase sub patronajul ministrului Stelian. a luat naştere, precum se ştie, de la afacerea Leff, al cărui faliment fusese calificat de simplu.*

Acum cît-va timp, însă, Leff, ceruse Curţei de Iaşi să-i rîdice falimentul, pe motiv că şi-a achitat toţi creditorii.

Cererea a fost respinsă, iar în urma casării decisiei, afacerea a mers la Gataţi unde s'a judecat ieri, la secţia II, care, admiţînd acţiunea, a declarat rîdicat falimentul.

Am înregistrat cazul, pentru a învedera încă odată vechea ticăloşie Hamangiu-Stelian.

❑ *D. avocat Osvald Teodoreanu, ca apărător al lui Virgil Ghelmegeanu, fost şef de secţie la Administraţia Financiară a cerut astăzi judelui-instructor Sculy, care instrueşte afacerea, să numească o comisie medicală, care să constate starea mintală a clientului seu, care, dupe părerea d-lui Teodoreanu, a dat dovezi de iresponsabilitate în felul cum a procedat.*

D. Teodoreanu a propus pe domnii doctori Bogdan, Brăescu, Zossin şi Lambrior.

❑ *Din împrumutul pentru aducerea apei, se găseşte astăzi disponibilă numai suma de 4.083,443 lei.*

Pentru complectarea cheltuelilor, şi în special, pentru achitarea personalului de supraveghere, comuna va avea nevoe de încă cel puţin 1 milion.

S'a făcut o risipă colosală cu întreţinerea personalului si cu diurnele, aşa că deficitul se explică.

❑ *Se ştie că princesa Maria Morouzzi a donat spitalului «Caritatea» domeniul Ruginoasa în posesiunea căruia spitalul avea să între la primul sf. Gheorghe sau sf. Dimitrie, după decesul Domniţei Elena.*

Cîştiul pînă la sf. Dimitrie a fost achitat azi epitropiei spitalului, aşa acesta a şi întrat în posesia domeniului.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, a cerut administraţiei comunale, să dispue aşezarea unei lampe electrice în curtea Mitropoliei.

In urma însă a conflictului dintre comună şi societatea concesionară pentru iluminarea oraşului dorinţa Mitropolitului Moldovei n'a putut fi îndeplinită, din cauza refuzului categoric al societăţei.

❑ Confratele nostru Th. Cornel din Bucureşti ne comunică, că săptămîna viitoare va începe să apară în fascicole septămînale marea şi importanta sa lucrare „Figuri Contimporane din România".

Dat fiind puterea de muncă şi capacitatea cunoscută a autorului, apariţiunea acestei serioase lucrări, care va face ca or cine să cunoască toate personalităţile din ţară, cari s'au produs pe o cale oare care de activitate, este aşteptată de toţi cu mult interes.

❑ Se ştie că fostul mitropolit sorocise că vechiul lăcaş al bisericei Sf. Mitropolii cu hramul Sf. Gheorghe să fie destinat unui muzeu bisericesc, pentru care scop începuse a se aduna pietre mormîntale şi alte cele.

Cum însă biserica e prea înaltă şi pentru asemenea destinaţie, amenajarea ar fi costat peste 100.000 lei, noul Mitropolit crede de cuviinţă să ceară încuviinţarea fondurilor pentru a zidi pe locul ei o frumoasă capele în stil Vechiu Românesc în care are a se oficia slujbă divină zilnică. Cu această măsură se va economisi catedrala Mitropoliei pentru serviciul de zi căsi şi întreţinerea costă mult şi uzarea e prea mare.

In acest scop se vor face demersurile necesare la vreme pentru a se căpăta fondurile trebuincioase.

❑ Agenţii siguranţei generale din Capitală au găsit eri, într'un hotel, pe elevul Ernescu Eugen din liceul Naţioual din Iaşi, care dispăruse de la domiciliul părinţilor săi acum patru zile.

Din gara Tecuciu, dispărutul trimisese o scrisoare părinţilor săi spunîndu-le că să nu-l mai caute, căci se sinucide.

Mama elevului, care venise în Bucureşti, ca să-l caute, a leşinat cînd şi a revăzut copilul.

Ernescu Eugen, e în vrîstă de 14 ani.

❑ Mai mulţi comercianţi din localitate au fost cercetaţi de administraţia financiară în privinţa unor escrocherii şi înşălăciuni, cari au căzut victimă din partea controlorului financiar S. Nedelcu. D. administrator financiar conduce în persoană ancheta al cărei rezultat se crede că va fi cererea de destituiră a vinovatului,

❑ Astăzi Camera de punere sub acuzare a respins apelul făcut de Alexie Ivanov, inculpat pentru furt, contra ordonanţei judecătorului de instrucţie cab. III, prin care se dispunea arestarea numitului inculpat.

❑ Astă-zi a sosit în localitate turistul bulgar Alfred Melamed venind din Bacău. De aci va pleca să viziteze Vasluiul, Huşul, Bîrladul, Tecuciul, de unde se va întoarce în Basău, pentru a trece prin Palanca în Ungaria spre a-şi continua drumul în Germania.

❑ **Militare.** — Ofiţerii, ale căror nume urmează, sunt admişi, cu fncepere de la 1 Octombrie 1909, ca ofiţeri elevi în anul I de studii a şcoalei superioare de rezboiu.

Căpitanii: Alex. Gorski, de la şcoala de artilerie şi geniu; Pascal Traian din ministerul de rezboiu; Miciora Paul din reg. 7 Artilerie; Pennescu Constantin din batalionul 6 vănători; Petru Cănciulescu din batalionul 5 vănători; Cernovodeanu Paul din regimentul 6 artilerie; Petrescu Richard diu batalionul 2 vănători; Iovanovici Anton de la şcoala de cavalerie; Negură Alexandru din regimentul 12 artilerie; Altenliu Teodor din regimentul 3 artilerie.

Locotinenţii: Serghiescu Theodor din divizionul artilerie călăreaţă; Moucha Eberhardt de la arsenalul armatei; Paltineanu Atanasie din regimentul 2 artilerie; Sichitiu Ioan de la brigada 5-a artilerie; Florescu Gheorghe din regimentul 3 artilerie; Giuşcă Gheorghe din batalionul 5 pioneri; Gabrielescu Emil din regimentul 2 artilerie; Lînariu Nicolae din regimentul 10 artilerie; Ionescu V. Stefan din batalionul 9 vănători; Ilasievici Const. de la şcoala de cavalerie; Septelici Arcade din regimentul Calafat 31; Mladinescu Alex. din regimentul Prahova 7; Tenescu Florea din regimentul 12 artilerie, Stanciulescu Gh., din corpul grănicerilor; Alexandrescu B. Gh. din regim. 2 artilerie cetate; Mihăilescu Neculai din regim. 6 roşiori, Bereşteanu Gh. din batalionul 2 Vînători Regina Elisabeta; Bolintineanu N-lai din batalionul 2 Vănători Regina Elisabeta; Cristescu T. Mihail din regim 4 Ilfov No. 21; Cepleanu Const. din regim. Teleorman No. 20; Şerbănescu M. de la şcoala de cavalerie; Rovinaru Const. de la şcoala de sub-ofiţeri; Antonescu Ioan din regim. 1 roşiori şi Cujbă Const. din regim. 13 Infanterie.

Aceşti ofiţeri elevi vor trebui să fie prezenţi la şcoală în ziua de 29 Septbr.

— Cu trenul de azi dimineaţă, o companie din Regimentul Stefan cel Mare, a plecat sub comanda d-lui locotenent Cujbă la penitenciarul Păngaraţi spre a face gardă 30 de zile.

— In ziua de 24 April, consiliul de revizie al judeţului va începe operaţiunile de recrutare la comuna Copou pentru tinerii din plăşile Braniştea, Stavnic, Bucium şi Galata. Supra revizia şi stabilirea quantumului taxelor militare se va face în oraşul Iaşi, în localul prefecturei de judeţ cu începere de la 2 Mai.

❑ **Universitare.**—Inplinindu-se termenul de două luni pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de chimie tecnologică de la facultatea de ştiinţi din Bucureşti, rectorul a comunicat profesorilor delegaţi cu cercetarea, că dacă, pînă la 20 Mai, nu-şi vor înainta raportul, ministrul va face numirea direct.

— Consiliul facultăţei de litere a fost convocat pentru ziua de 25 c, ora 5 p m., spre a lua cunoştinţă de raportul d-lui A. D. Xenopol privitor la rîdicarea d-lui agregat definitiv I. Bărbulescu, la rangul de profesor definitiv.

— D-nii profesori P. Rîşcanu, Al. Philippide şi Teohar Antonescu, au fost delegaţi de facultatea de litere ca membrii în comisiunea de examen a candidaţilor la catedra de limba şi literatura latină de la facultatea din Iaşi.

— D. profesor G. Ibrăileanu n'a ţinut eri cursul de literatură romînă modernă, fiind bolnav.—D-sa îl va continua Sîmbătă la orele 5.

— Un concediu de o lună a fost acordat d-lui profesor Al. Philippide, ca să poată lua parte la lucrările Academiei Romîne.

❑ **Judiciare.**—La secţia a II-a a tribunalului se judecă astăzi procesul complicilor fostului conductor poştal Costăchescu, care a delapidat 50,000 lei din vagonul poştal.

— Tribunalul Dorohoi a declarat reziliat, în baza legei contra trustului, contractul moşiei Trestiana, judeţul Dorohoi, moşie pe care Froim Fischer o ţinea în arendă sub nume străin.

S'a constatat că Fischer cesionase moşia, pentru care plăteşte o arendă anuală de 90,000 lei, pentru *500 lei*, ca să nu plătească prea multe taxe de cesiune.

Afacerea se va judeca în apel la secţia II a Curţei.

— La secţia I-a a Curţei urma să se judece cererea făcută de d-na Elena Docan pentru rîdicarea sechestrului judiciar ordonat de curte şi aplicat de d-na Eugenia Dosan pe averea mobilă şi moşia rămasă pe urma defunctului F. Docan, avere care n'a fost revendicată de d-na Elena Dosan.

❑ Frumoasa serbare cîmpenească de la 18 Mai a. c. proectată şi organizată de către societatea de gimnastică, promite a fi o splendidă sărbătoare naţională. Se ştie, că scopul prim al acestei serbări cîmpeneşti, era dezvelirea monumentului ridicat de către societatea de gimnastică împreună cu sătenii din comuna Ciurea în amintirea ostaşilor din această comună căzuţi în războiul de la 1877.

Serbarea aceasta sporeşte acum prin aceia, că sătenii din Ciurea au decis, să sfinţească biserica lor cu această ocazie. In acest scop, o delegaţie a lor a venit în Iaşi spre a lua înţălegere cu comitetul Societăţii de gimnastică căreia se datoreşte iniţiativa acestei serbări precum şi a ridicării monumentului; şi astfel la 18 Mai viitor vom avea la Ciurea pe lîngă serbarea cîmpenească a soc. de gimnastică, şi ridicarea monumentului ostaşilor căzuţi la 1877 şi sfinţirea bisericei din Ciurea.

Tot odată o delegaţiune a sătenilor şi a societăţei de gimnastică va merge mîne la I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, spre a-l ruga să bine voiască a oficia slujba religioasă pentru sfiinţirea bisericei din Ciurea.

Şi iată cum, cînd este bună voinţă şi iniţiativă se fac lucruri mari şi frumoase iată cum o simplă serbare cîmpenească ia proporţiile unei adevărate serbări naţionale, care face cinste societăţii iniţiatoare în special şi Iaşului în general.

Acţiunea acestei societăţi este necontestat demnă de imitat; eşind din cadrul strîmt al unei propagande speciale ea se răsfrînge şi are efecte sănătoase şi asupra terenului cultural şi naţional.

❑ O naştere în tren.

Doamna Eugenia Ghimicescu, din Pipirig, venea astă-zi spre Iaşi.

Aproape de staţia Ruginoasa, doamna fu apucată de durerile facerei şi, trenul ajuns la Ruginoasa fericitul eveniment se produse în mod normal.

Doctorul Herfurt din Trg. Frumos, avizat telegrafic, dădu leuzei cuvenitele ajutoare, ca şi la P. Iloaiei doctorul spitalului de acolo.

D-na Ghimicescu a fost internată la „Maternitatea" din Iaşi.

Starea ei este excelentă.

❑ Una din cele mai frumoase serate cinematografice este organizată pentru seara de Sîmbătă 25 Aprilie a. c. în sala teatrului circ. Sidoli. Aceasta superbă organizare se datoreşte **Clubului Meseriaşilor** din oraşul nostru în al cărei beneficiu va fi dată reprezentaţia.

Grandiosul şi fantasticul program—o podoabă a stagiunei actuale— va brila prin fermecătoarele sujete, şi variata alegere şi în comparabila piesă: „**Bunic şi Nepot**" un epizod din crîncenul răsboiu franco-german.

E în deajuns să relevăm că acest epizod este scris de unul din cei mai mari autori franceji şi reconstituit de artiştii dramatici ai teatrelor Rejane şi comedie francaise.

Indemnăm pe cetitorii noştri şi pe ieşeni să asiste la această grandioasă reprezentanţie care va încorona sfîrşitul stagiunei actuale.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 22 Aprilie.

Junimiştii nerăbdători

Bucureşti. — In cercurile junimiste se agită ideea ca d. Carp să se prezinte Regelui şi să-i declare că misiunea guvernului Brătianu este isprăvită, de oare ce ţara reclamă alt guvern.

In chestia „Ororilor inutile"

Bucureşti.—In această chestie, pe care *Adevărul* a redeschis-o, a intervenit acum o scrisoare a generalului Averescu, care declară că n'a acuzat pe nimeni, de oare ce, ca ministru, n'avea de cît calitatea să dee ordine şi să facă observaţii directe.

Generalul crede că ori ce revenire este de prisos Armata şi-a făcut datoria pe deplin şi dacă s'au comis abuzuri, este că grelele imprejurări le reclamase.

Nu se poate deschide discuţia pe o temă, care a fost declarată închisă odată cu amnestia.

Congresul institutorilor

Bucureşti.—Primul congres al institutorilor avea să aibă loc acum doi ani, la Ploieşti. A fost contramadat din cauza răscoalelor, Acum s'a hotărît, în principiu ţinerea congresului la Bucureşti, în Septembrie.

Un incident

Bucureşti.—O polemică de presă s'a iscat între domnii C. J. Stoicescu şi Ionescu-Quintus. Acesta fiind atacat în *Voinţa Prahovei* a răspuns printr'un ziar din Capitală şi a declarat şi unui ziarist că d. Stoicescu, ar fi comis incorectitudini ca ministru.

Se crede că polemica va avea urmări. Dar nimic n'a survenit pînă acum.

Arestarea unui monach

Bucureşti.—Din ordinul Mitropolitului primat a fost închis şi apoi expulzat fratele Antonie, monach de la sfîntul munte care venise în Bucureşti în scopuri religioase.

Faptul a produs oare care nedumerire.

Incendiu la sf. Sinod

Bucureşti.—Un incendiu a isbucnit astăzi dimineaţă la orele 4 jum. în strada Speranţei unde este instalat sf. Sinod.

Casa are două etaje, din care unul este ocupat de arhiereul Rîmniceanu şi alţii, iar în al doilea se află Sinodul, biblioteca, arhiva.

Focul a consumat o bună parte a clădirei. Contabilul Pavel Georgescu a fost ucis, sărind de la o înălţime mare. Un pompier Neamţu Vasile, a fost grav rănit.

Intronarea noului Sultan

Constantinopole.—După o comunicare făcută de marele Şambelan al Curţei, Sultanul Mehmed al III-lea va fi încins cu spada în ziua de luni viitoarea.

Corpul diplomatic va lua parte la ceremonie lîngă poarta din Adrianopol. După cele ce spun ziarele turceşii, noul sultan şi-a redus lista civilă de la 50 mii la 20 mii lire.

Eduard VII în Italia

Roma.—Regele Angliei a sosit în gara Turculana cu un tren special la ora 2 30 d. a. Regele Italiei se găsea la gară spre a saluta pe regele Eduard, care se coborî din tren în timpul cînd se schimbă locomotiva.

La plecarea trenului spre Modane ambii suverani s'au îmbrăţoşat în mod foarte cordial.

Conferinţă naţională

Buda-Pesta.—Ziarul „Lupta" anunţă că se va convoca conferinţa naţională, care să indice rolul Romînilor în politica maghiară.

Criza Ministerială Ungară

Buda-Pesta.—Wekerle a fost primit din nou în audienţă de Rege. Criza nu se va rezolvi de cît la toamnă, Impăratul stăruind pentru introducerea sufragiului universal.

Serviciu divin

Viena.—Cu prilejul urcărei pe tron a Sultanului Mehmed al 5-lea precum şi din cauza începutului unei Ere nouă pentru Turcia, unui serviciu solemn a avut loc la amiază la templul turco-mosaic.

Erau de faţă Ambasadorul Turciei împreună cu fii săi, secretarul de ambasadă Fuad Tewfik, consulul general Dvrsztay, consul Bondy, fostul consilier de stat şi redactor „La Jeni Gazetta.

Cu acelaş prilej a avut loc un serviciu solemn şi în biserica grecorientală.

Evenimentele din Turcia

Armata şi ultimele evenimente

Constantinopol.—Intr'o comunicare oficială, comandantul trupelor, Mahmud Şefket, declară, în mod categoric, că armata în recentele sale operaţiuni, n'a fost instrumentul vreunui partid politic, dar că a urmat numai restabilirea şi întărirea constituţiei.

După raportul comisiunei legislative care a luat parte la inventariarea banilor şi valorilor fostului Sultan în palatul Ildiz, s'au găsit în odaia privată a lui Abdul, mai multe case de fier conţinînd bani şi acţiuni împreună cu nişte socoteli. In nişte geamantane găsite aruncate în desordine s'au găsit giuvaericale şi hărtie de bancă. Numai bancnotele au o valoare de 300 mii lire. Sunt încă trei case de fier, care n'au fost încă deschise. Bancnotele şi banii au fost depozitaţi la ministerul de rezboiu.

Camera deputaţilor a adoptat moţiunea comisiunei financiare, învitînd guvernul să facă demersuri spre a pune sechestru pe banii şi valorile fostului Sultan Abdul Hamid depositate la băncile de aci şi din străinătate.

Demisie

Lissabona. — Cabinetul portughez a demisionat.

Situaţia la Adana

Constantinopol.—Ziarul „Osmandi" află să comandantul de redifi, Sis, trimis în contra lui Hatsima, a trecut cu sea mai mare parte din trupele sale în rîndurile răzvrătiţilor.

Valiul din Adana desminte svonurile publicate după care trupele de redifi ar fi trecut de parte agitatorilor. Nici o desordine nouă nu s'a mai petrecut.

Batalioanele de redifi din Tarsus şi Mersina au fost desconcentrate.

Consiliul de miniştri a hotărît eri în urma continuărei mişcărei separatiste din Jemen să admită în parte cererile făcute de un pretendent cunoscut şi să recunoască autonomia părţii din sud-vest a provinciei Jemen.

Ţarul în Anglia

Londra.—Se anunţă oficial că Ţarul Rusiei va vizita pe Eduard VII la Londra.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 28 Aprilie oara 11 a. m. se va ţine în camera acestei Primării în conformitate cu art. 72-83 din legea comptabilităţei publice licitaţie prin oferte închise pentru furnitura a 17 hamuri cu jug a un cal, necesare cailor de la serviciul stradelor.

Garanţia provizorie 300 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 08232 20 Aprilie 1909

Regia Monopolurilor Statului
Direcţiunea Manufacturei de Tutun
DIN IAŞI

INŞTIINŢARE

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că în ziua de 27 Aprilie 1909, ora 10 diminiaţa, se va ţinea la Manufactura de tutun din Iaşi, licitaţiune pentru furnisarea cantinei lucrătorilor cu pâinea şi carnea necesară, pentru intervalul de la 1 Mai 1909 şi pînă la 31 Martie 1910, în cantităţi de aproximativ:

150,000 kilograme pâine
15,000 kilograme carne

Licitaţiunea se va ţine cu oferte sigilate şi în conformitate cu art. 72 83 din legea contabilităţei publice Concurenţii spre a putea fi admişi a licita vor depune o cauţiune în numerar sau efecte garantate de stat de 5 % din valoarea furniturei.

Caetele de sarcini şi contractele tip pentru furnituri se pot vedea în ori ce zi de lucru la Direcţiunea Manufacturei.

1909 April 13

Direcţiunea Manufacturei

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steurman
Str. Golia 12

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

De ale Modelor
Toate Noutăţile sezonului de Vară, se găsesc la Magazinul
LA „VULTUR"
şi le vinde cu preţuri forte modeste.
Mare asortiment de Tuluri şi Loize pentru Bluze de Dame, cu şi fără cercurele. — Asemenea şi un bogat asortiment de Bluze şi Jupoane de vară.
Avis tuturor Damelor din Iaşi şi din Provincie

Dr. Suzana Wechsler
Boli de Femei.—Faceri.
Consultaţiuni 2—4 p. m.—
Strada Anastasie Panu No. 43

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIŢ ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Plcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24 -lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştîncios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 710 — Sîmbătă 25 Aprilie 1909

Cerem publicarea convenției cu Austria

Cele susținute de noi cu privire la convenția comercială cu Austria, încep să se adeverească.

Guvernul liberal n'a fost la înălțimea situației, și n'a știut să profite de evenimentele politice externe excepțional de defavorabile pentru noi, spre a trage toate avantagiile de pe urma convenției cu Austria.

Graba cu care s'a lucrat și terminat această convenție ne-a făcut să bănuim de la început că, d. Brătianu n'a avut în vedere atît interesele economice și politice ale Statului, în această extrem de importantă chestiune, cît datoria îndeplinirei unui angajament, strîns legat de venirea și șederea sa în capul guvernului.

Astă toamnă, lucrările delegațiunilor ambelor state păreau a fi atît de dificile, în cît necesitau un an întreg de muncă, pentru a se putea ajunge la un rezultat satisfăcător; acest an, părea a înlocui, tocmai bine, anul denunțărei convenției, pe care d. Brătianu îl propunea în guvern, ca mijlocul de constrîngere cel mai eficace, pentru a se ajunge la încheierea unei convenții inconvenabile pentru noi.

De la venirea d-lui Brătianu în fruntea guvernului, lucrările au mers cu iuțeala fulgerului, și în mai puțin de trei luni, membrii delegațiunei Austriei, s'au putut întoarce satisfăcuți la Viena și cu mandatul lor terminat, în sensul vederilor guvernului Austriac.

Am cerut atunci guvernului nostru să publice de îndată textul convenției, pentru ca țara să ia cunoștință de el și să vadă dacă nu ne găsim în fața unui nou tratat, de umilitoare exploatare economico-comercială.

Am cerut presei liberale, atît de limbută în chestii de minimă importanță, să ne vorbească cel puțin în trăsături generale de economia tratatului, ca să putem ști ce am cîștigat și ce am perdut de pe urma unei afaceri atît de importantă pentru țara noastră!

Dar nici guvernul, nici presa n'au rostit nici un cuvînt și au sustras atenția opiniei publice de la această mare chestiune, cu svonurile de refacerea Ministerului.

De o lună de zile, ziarele noastre nu s'au ocupat de cît de chestia remanierei ministeriale, scoasă din culisele oficiale ale partidului liberal; pe fie-ce zi întrau și eșeau din guvern cîte 2—3 miniștri; — așa că aproape toți fruntașii liberali au fost botezați miniștri, pentru ca apoi tot presa guvernamentală să susțină, că guvernul e tare și n'are nevoe de nici o refacere.

Și pe cînd presa noastră se ocupa de această chestiune, absolut indiferentă pentru țară, și care nu interesa nici macar partidul liberal în întregime, ci doar pe cei cîți-va ahtiați de portofolii ministeriale, la Viena și Buda-Pesta se aduceau la cunoștiința publicului părțile mai importante ale convenției, pentru a se dovedi marele avantagii pe care le-a tras și de astă-dată Austro-Ungaria de la noi.

Și ziarele vieneze și ungurești, comentînd cu mare satisfacție textul convenției, constată cu mîndrie că singura țara care a oferit Austriei și Ungariei cele mai mari foloase industriale, este buna ei prietenă, Romînia!

Mai zilele trecute, presa sîrbească făcea o aceiași constatare, —și anume că, de pe urma tratatului de comerț, ce a încheiat cu Austria, a obținut avantagii în ce privește exportul vitelor și al cărnei, cu mult superioare Romîniei.

Ce să fie adevărat din toate acestea?

Am fost noi atît de nesocotiți,— că pînă și în împrejurările de față, s'a dat de Austria preferință altor state mai mici, în legăturile ei comerciale?

Acestea sunt efectele politicei noastre de înțelepciune și prudență politică, cu care ne place să ne gîdile urechile presa europeană?

Acestea sunt rezultatele amiciției sincere, cinstite, loiale cu care statul vecin ne onorează de ani de zile?

Se spune, că, dacă în articolele industriale, Austria a obținut de la noi avantagii extra-ordinare—la rîndul nostru și noi am cîștigat mult din exportul cerealelor și al petrolului.

Ori cît de mare ar fi foloasele ce ni s'au asigurat de statul vecin, asupra acestor două importante articole de export, ele însă nu pot fi considerate ca avantagioase pentru noi, dacă un asemenea export noi îl putem face și pe alte căi sau mijloace de transport.

Or, sutele de milioane cheltuite de statul nostru la Constanța, n'au în vedere de cît tocmai rîdicarea acestui unic port maritim la situația de a servi cu prisosință pentru marele nostru export de cereale și petrol pe mare.

Singura chestie importantă pentru noi era exportul vitelor — care altfel se face pe uscat de cît pe apă — și dacă în această privință mînă și Serbia a fost preferată înaintea noastră, înțelegem la ce se reduce întreaga convenție cu Austria.

Guvernul are datoria să publice, de îndată și în întregime textul acestui tratat comercial, pentru ca să știe lumea, ce am oferit și ce vom primi în schimb de la Austria; pentru ca să poată face comparație justă între ce ni se acordă și ce am acordat acestui stat, — și pentru ca să poată trage concluzia, dacă în fruntea Statului am avut, în aceste timpuri grele, un guvern însuflețit de adevărate sentimente romînești!

Vespasian I. Pella.

O BATJOCURĂ CUMPLITĂ

— STRADELE IAȘULUI —

Că avem o administrație comunală a cărei crasă incapacitate n'are pereche, aceasta o evidențiază toate faptele ei. Dar trebue de cercetat dacă, incapacitatea aceasta este amestecată cu primejdioasă inconștiență sau dacă, la baza ei, șeade cea mai ticăloasă rea voință.

Administrația comunală este obiectul celei mai acerbe critici din partea publicului. Nimeni nu socotește să exagereze lucrurile, nici să dee criticelor motive politice. Ci adevărul adevărat este, că asupra Iașului nu căzuse încă pînă acum așa năpastă mare, ca interesele orașului să fie gospodărite de un trio de oameni incapabili, cari au făcut ca alimentele să se scumpească și ca stradele să devie adevărate ruini.

Dar să protestează în zadar. S'ar crede că domnii Gane, Fântânariu și cel de al treilea, au ajuns, ferească sfîntul, stăpînii tîrgului acestuia, că ei au dreptul să prefacă orașul în adevărat sinistru, fără ca protestările să fie auzite, fără ca alții,—consilierii comunali și conducătorii partidului liberal, să intervie și să aducă la respect și la datorie, pe acei cari cată să nenorociască orașul. Căci ceea ce se petrece cu stradele este o rușine și o nenorocire.

Este o rușine—fiind că halul stradelor dă altă față orașului, împovorează circulația, o face aproape imposibilă.

Și este o nenorocire—fiindcă comerțul sufere cumplit, trăsurile se strică, caii se betegesc. Am dori să ni se arăte o singură stradă, UNA SINGURA, care să se afle în bună stare.

Și de ce această oribilă calamitate? In budgetul comunei s'a inscris o sumă de peste trei sute mii lei, repartizată pe patru ani, pentru repararea și refacerea stradelor; tramvaiul, după contract, are obligația să intreție în bună stare stradele pe unde circulă.

Dar nu s'a cheltuit un ban cu repararea, tramvaiul este tratat cu aceiaș misterioasă gentileță, cu care sunt tratați toți acei cari spoliază populația: nobilii casapi, brutarii etc.

Strada Ștefan cel mare stă desgropată de aproape un an; strada Lăpușneanu, inima tîrgului, este opera celei mai cumplite batjocuri; pe piața Unirei stau munți de lut și un fel de inexplicabile plute; strada Unirei este complect dărăpănată: strada de sus s'a inchis; strada Muzelor s'a inchis.

Acesta ie tabloul centrului. Cum stau bietele strade celelalte—fie-care își va putea ușor inchipui.

Si ne întrebăm: este posibil ca trei oameni să fie tolerați a se deda la asemenea cumplită batjocură?

Nu se găsește un consilier comunal, unul singur, care să aducă chestia în desbaterea sfatului?

Tolera-vor cetățenii încă mult timp ca asemenea batjocură, care ruinează comerțul și orașul—să continue?

Noi propunem o intrunire publică de protestare, fără caracter politic, pentru a sili pe incapabili să facă loc uner oameni de ispravă și pentru a controla întreaga gestiune a actualei administrațiuni comunale.

VINA „Takiștilor"

Dacă nu plouă, sau dasă plouă prea mult; dacă viscolește, sau soarele te pîrlește prea mult—vinovați sunt... takiștii.

In ura contra partidului conservator-democrat, înțelegem ca jenimiștii să se servească de orice armă.

Dar nu înțelegem același procedeu și din partea liberalilor. Partidul liberal ie un partid istoric, mare, puternic—și de ce-ar proceda el cu infamii, cu invenții, contra unui partid abia injghebat?

Acum în urmă, o nouă acuzație se aduce conservatorilor-democrați: ei au injghebat greva brutarilor din București! De aci, din această invenție, deducția logică, că suntem un partid de anarhiști, cari nu facem de cît lucruri de astea: montăm pe brutari, pe laptagii, pe podgoreni,—ca să amărîm zilele guvernului!

Cine vorbește astfel? Partidul liberal, în opoziție, nu se ocupă de cît de agitații anarhice. La activul acestui partid stau toate turburările de stradă; stau agitațiunile contra legilor conservatoare; stă rușinoasa grevă, rușinoasa și marea revoluție agrară.

Dar nisi odată, în nisi o împrejurare, partidul conservator-democrat, nici acum nici în trecut, nu și-a încarcat conștiința, cu asemenea fapte nedemne. Anarhia a adus partidul liberal la momentul foarte critic, pentru situația sa, la care se află; pe cînd, din contra, cumințenia, disciplina, adevarata iubire de patrie și de țară, au făcut ca partidul conservator-democrat, abia injghebat, să progreseze așa fel, să se impună pînă acolo, că partidul liberal, spre a-l combate, trebuie să recurgă la asemenea sisteme demodate!

Dimitrie Sturdza, în momente decisive pentru țară, a recunoscut că Take Ionescu este cel mai mare patriot al Romîniei. Iar liberalii, pentru care numai anarhia este cuvînt de evanghelie, acuză pe același om și pe partizanii sei, de cele mai urîte mașinațiuni.

Nimeni nu le crede. Asta ie sigur.

CATE-VA NOTE

Am avut rara plăcere să facem cunoștința unei consore, Eleonora Burbea, care scrie într'un simpatic ziar, de curînd apărut în Galați, frumosul oraș danubian unde înfloresc multe alte producțiuni literare.

Noul ziar are un titlu deciziv: i zice *Inainte* și este redactat exclusiv de o entuziastă pereche: cînd un articol nu este semnat Ion Burbea, ie iscălit Eleonora Burbea. Alte pseudonime nu există.

Doamna Eleonora Burbea s'a simțit viu impresionată de revoluția din Turcia și, spirit eminaminte găzetăresc, doamna Burbea, ca să afle noutăți din Constantinopole, a plecat „agale" prin vînt și soare, la reședința din Galați a Semi-Lunei.

Ajunsă acolo, l'a găsit pe Ihsen-Bey, care reprezintă reședința Semi-Lunei și care a primit pe gazetara „cu toată curtoazia unui desăvîrșit apusean".

Interviewul nu conține nimic nou. Mai interesante sunt observațiile reporterei după terminarea interviewului.

Iată-le:

Și.. am plecat *luînd* cu mine plăcuta impresie a acestei calde expansiuni patriotice.

Sus, pe creștetul casei, filfăia, în adierea *vîntului romînesc*, stindardul otoman, iar colo, în depărtare, la Cornul de Aur, Bosforul spală splendorile trecute ale faimosului Serai—phanarul doarme, cîinii latră.

*

Mai departe, doamna Burbea ne prezintă o poemă în proză ast-fel concepută:

„Freamăt de codru.. glasuri de cocoare... rîs de ciocîrlie... ciripit de pasări.. miresme de flori... adieri de vînt... lume de mister... clădiri de castele.

Apoi vice-versa:

„Plînsete de codru... cuiburi părăsite... șuerat de vînt... frunze vestește... nouri cenușii.. gropi săpate.

Dacă Dunărea ar voi să spele această „poemă" în proză, precum „Bosforul spală splendorile trecute"—n'ar face rău serviciu nouei publiciste romîne.

*

Citită într'un ziar de provincie: „d. I. Bestelei, fost magistrat, reîntorcîndu-se în oraș, și-a reluat ocupațiunele de chibiț la Grand-Hotel".

Pănă 'n prezent se știa că chibițul boldea ochii în cafenele, la mese de jocuri. Acum iată-l progresat: chibitează pe la hoteluri.

Depinde, firește, de cum sunt făcute gaurele de broască. In tot cazul, o chibițiadă la hotel ie mai interesantă de cît una la joc de table sau de biliard.

OAMENI ȘI LUCRURI

O CONSTATARE

Confratele nostru d. I. Theodorescu, mult apreciatul publicist, reîntors în presă, după o lipsă îndelungată, a făcut o constatare foarte tristă: în tot intervalul cît a lipsit d-sa dintre noi, presa partidelor istorice n'a suferit nici o schimbare, deci n'a realizat nici un progres. Și doară nu e mic intervalul avut în vedere; d. Teodorescu ne face calculul exact: șase ani, cinci-spre-zece zile și trei ceasuri, vreme care ar fi fost prea suficientă pentru schimbările cele mai adînci.

Are dreptate d. Theodorescu și constatarea d-sale e foarte dreaptă. De cît, ea n'a surprins pe nimeni și ceea ce d-sa a putut observa abia acum — pentru că, după cum mărturisește, în toată vremea n'a citit nici un ziar de partid—noi constatasem cu mult înaintea d sale, și anume mai 'ainte cu șase ani, *patru*-spre-zece zile și trei ceasuri, adică de a doua zi chiar de la retragerea d-lui Theodorescu.

In tot timpul am avut sub ochi același spectacol pe care presa partidelor istorice ni-l oferea de mult: același stil pătimaș, acoperind aceeași lipsă de fond. Caracteristica ei perfectă pare a se cuprinde în celebrul titlu al lui Shakespeare: „Mult zgomot pentru nimic"; sau, mai pe romînește, în cuvintele: vorbă de clacă.

Pricina de căpitenie este în faptul că n'avem un adevărat public cititor. Numai cînd ar exista acesta, presa ar putea fi o forță reală și, ca atare, ea ar fi *un aliat* al partidelor, iar nu ceea ce este azi: *un instrument*. Pentru un aliat ai toată considerația și-ți potrivești adesea faptele cu dorințele lui; pentru un instrument ai tot disprețul și-i impui să-și potrivească el dorințele cu apucăturile și necesitățile tale.

Observații ce se petrece cu puținele gazete cari stau pe propriele lor picioare, adică trăiesc din gologanul publicului, dat de bună voie: pentru a-și păstra favoarea publicului, sînt silite să angajeze scriitori cunoscuți; iar ca să i aibă pe aceștia, sînt silite să le lase o largă libertate de a spune ceea ce cred. Și ast-fel, iată-l pe *Universul* a cărui deviză era într'o vreme să nu se atingă de nimeni și—spre a nu jigni diversele păreri — să n'aibă nici o părere, iată-l că publică foiletoanele maiestrului Caragiale, care dacă nu face acolo politică militantă, face însă ceva mai bun, — sau.. mai *rău*; depinde de punctul de vedere.

Ceea ce se întîmplă cu 2—3 gazete zise independente, va trebui să se generalizeze. Cînd publicul își va impune voința *toate* gazetele vor fi independente, nu de ori-ce părere formată, ci de orice partid sau coterie. Și atunci partidelor nu le va mai conveni să facă sacrificii pentru a întreține gazete de felul gazetelor de azi ale partidelor istorice, căci acestea nu vor fi citite și vor vorbi în în vînt. Atunci partidele sau vor renuța la gazetele lor proprii, căutînd ca prin acțiunea lor să merite îmbrățișarea generală a presei, sau își vor alcătui gazetele în așa fel ca să fie plăcute publicului. In tot cazul: adio rutină, adio vorbă de clacă!

Cînd vom ajunge acolo—cine o poate prevedea? In tot cazul se cuvin laude persoanelor politice și mai cu seamă acelor partide — rara avis — cari *simțind* de pe acuma ce ne promite viitorul, dau de pe acum o îndrumare civilizată presei lor.

Interim.

ERNEST M. ARNDT

de CARMEN-SYLVA

„Suflet mai înflăcarat ca Arndt nu cred să fi fost pe lume. Era aproape trecut de optzeci de ani cînd l'am cunoscut în Bonn, unde am petrecut patru semestre, doi ani întregi din causa mamei și a sărmanului meu frate, cari, bolnavi amîndoi erau acolo sub îngrijirea unui chirurg. Dar, cum zicea adesea un prieten bun, în casa noastră n'aveau medicii noroc.

In cei doi ani, Arndt ne-a fost cel mai credincios pieten. Ședea ceasuri întregi cu noi, îi citea mamei în limba suedeză sau ne povestea din luptele eliberărei. Eu—copilă pe atunci—ședeam pe genunchii lui și ascultam cu încordare, cum ascultă copiii.

Arndt era de-o extraordinară viociune; povestind, se înflăcăra și lovea pe mama pe umăr, uneori chiar cu pumnul; mama îi învățase obiceiul și îl poftea în totdauna de-a dreapta fiindcă pe partea bolnavă nu suferea nici cea mai ușoară atingere.

Așa era Arndt: își uita de sine când povestea; făcea spume la gură, da din mini, lovea pe mama pe umăr și-mi îndesa pe frunte degetul lui sdravăn. Era așa de pornit parc'ar fi fost francezii încă în țară, germanii tot sub stăpînirea străină și regina Luiza tot nefericită. Pentru el erau toate încă prezente. Se gîndea mereu, făurea planuri mari cum s'ar putea uni patria și își eșea din fire, cînd auzea pe unii zicînd că Germania n'ar fi decît o concepție geografică. Inflăcărată îl ascultam și eu, căci la noi acasă, în zidurile de la Neuwied, steteau încă gloanțele și ghiulelele generalului Hoche și amintirile erau încă vii în inimile noastre, căci doui unchi și două mătuși, cari petrecuseră vremurile acelea, ne mai trăiau.

Arndt scria versuri și ne citea poeziile lui din vremuri trecute și de atunci. Imi creștea inima cînd îl auzeam. Ca valuri de foc se revărsau asupra mea povestirile războinice și-mi cuprindeau sufletul.

Cu toate povestirile lui, n'am devenit însă unilaterală și n'aș fi devenit chiar dacă n'ar a fost pe atunci în Bonn domnul Monnard, un francez care și dînsul era adeseori oaspetele nostru.

Nu, căci mai venea la noi pe atunci și un tînăr dintr'o țară de tot necunoscută. El ne spunea că patria îi este Moldova și că limba lui strămoșească e cea romînească.

Era mic de stat și oacheș. Mai avea doui frați studenți la gimnaziul din Bonn și mai mici și mai oacheși de cît el. Cel mare se numea Dumitru Sturdza. Și Dumitru Sturdza vorbea despre țara lui cu aceeași dragoste aprinsă ca și Arndt despre Germania.

Țara lui Sturdza era însă cu mult mai nefericită. Suferise în mai multe rînduri jugul străinilor și nu-și mai putea veni în fire; era, împărțită în două: Moldova și Muntenia.

Mama l-a rugat odată pe Sturdza să spue un cuvînt în limba lui și mi-aduc aminte c'a rostit cuvintele „a fi"... Și cel dintăi pe care l'am văzut și recunoscut pe peronul gărei, cînd s'a opit trenul care mă ducea la București a fost Sturdza —Dumitru Sturdza, studentul universitar din Bonn, mai tîrziu de mai multe ori prim-ministru.

Așa dar nu era numai Arndt așa cum era? Aceleași simțimiate le avea și străinul ba încă și mai trist, și mai îndurerat era el.

Arndt se inspira din luptele cîștigate și cîntase toți eroii, iar noi îi știam tóte cîntecele de cînd începusem a vorbi. Era deci firesc să-l privim ca pe un sfînt.

Dar aci era și d. Monnard a cărui fică scrisese cartea pe care am citit-o mai cu drag în copilăria mea. „Augustin" era, pare-mi-se, povestea unui ei copil, pe care-l pierduse.

Domnul Monnard era mai puțin pornit ca Arndt, dar și dînsul vorbia atît de frumos, iar fica sa era încîntătoare.

Și mai era și Sturdza care purta în suflet dragoste aprinsă de patrie și nădejdi și vise mărețe, cum să-și ridice neamul și țara pe care atunci puțini o cunoșteau.

Treceam atunci de-o copilă sglobie—totuși ascultam, ascultam dusă pe gînduri.

Povestea vieței lui Arndt n'o cunoșteam încă, nu știam cît de nefericit fusese ca părinte, vedeam într'insul numai poetul, patriotul însuflețit. Și era o revelație pentru mine, ce minuni poate creea omul din limbă.

Păcat că nu sunt copiii mai deschiși

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

mai comunicativi. Cîte n'ar învăța întrebînd,—dar ei își bat capul singuri și nu pricep și se miră cum de nimeni nu le spune, ceea-ce ar dori ei să afle.

Și cine ar fi crezut că în mine tresărise pe atunci cea dintâi licărire a sufletului de poet și că licărirea aceea mă trăgea mereu spre poetul moșneag. Știam să recit toate poeziile mari de Schiller. Învățam pe de rost cu o mare ușurință; auziam o singură dată o poezie și o știam.

Scînteia aruncată de Arndt avea ce s'aprindă în sufletul meu.

Poetul avea o voce răsunătoare, ca și cînd slăbiciunea bătrînețelor n'ar fi avut nici o putere asupra lui. Mișcările îi erau elastice, pășea repede și ochii îi străluceau. In gură n'avea nici un dinte, dar frumos știa să vorbească. Moda de acum cu dinții puși a luat mult din „farmecul moșneagului. O gură fără de nici un dinte e mai frumoasă de cît o gură cu dinții puși, și păstrează expresiunea feței neschimbată.

Am observat aceasta nu numai la Arndt, dar și la unchiul meu Max de Wied, exploratorul Braziliei și la alții. Pe atunci dinții căzuți nu se înlocuiau. Firește că Arndt stropea grav cînd vorbea, ca toți cei cari n'au dinți și apoi—par'că văd—se ștergea cu o batistă roșie de mătase sau ștergea pe cei cari îi stropise. Dar asta nu-l tulbura de loc nici pe noi cari îl ascultam.

Vorbea bucuros și de tot felul de arme, lănci și altele, imaginea cărora nu era însă nici odată bine deslușită în mintea mea. Eram o fire pacinică și îmi plăceau mai bine versurile lui. Unitatea Germaniei ne însuflețea însă pe toți; abia trecuse anul patruzeci și opt și pe toți îi stăpînea încă visul zilelor mari, cînd s'au purtat cocardele negru-roșu-aur și s'a nădăjduit că se va ajunge la unitate și că regele Prusiei, va primi coroana de împărat al Germaniei.

Multă apă ar trebui însă să mai curgă pe Rhin, până la îndeplinirea visului măreț!

UN DISCURS FUNEBRU

Reproducem inimosul discurs pe care d. locotenent-colonel Oprescu, comandantul școalei de cavalerie din Tîrgoviștea, l'a ținut cu prilejul transportărei la Iași a corpului regretatului sub-loc. I. I. Burada.

Din acest discurs reesă calitățile foarte distinse ce le întrunea nenorocitul tînăr, pe care o crudă fatalitate l'a zmuls în aurora vieței sale:

Intristat părinte,
Intristați camarazi,
Intristată adunare,

E dureroasă această lovitură, e dureroasă această încercare pentru noi toți.

Sub-locot. Burada, prin felul seu de a se conduce în școală, prin aplicațiunea la studiu, la călărie unde punea o extremă bună voință și perseverare, prin felul său de a-și face serviciul, de a executa ordinile, 'și cîștigase un loc de frunte în considerațiunea mea și în considerațiunea tuturor celorlalți ofițeri cadre.

Prin felul său de a fi față de camarazi: loial, franc, comunicativ, prin calitățile sale de inimă, era iubit și stimat de toți ofițerii clasei sale.

L'ați văzut în societate, prin saloane, la cercul militar, prin educațiunea lui aleasă, prin modul corect de a se purta cu toată lumea, cît era de căutat și bine văzut de întreaga societate.

Aceste amintiri ne întristează și mai mult, și ne fac și mai adînci și mai neperitoare regretele și tristețea ce simțim în aceste momente și pe care le vom simți încă mult timp în urmă și în toată viața cînd ne vom reaminti de sub-locotenentul Burada.

*

Dar, domnilor, în fața morței suntem neputincioși, numai în fața ei vedem micimea ființei noastre. Mai curînd sau mai tîrziu fie-care dintre noi vom fi ceea-ce vedem că este astă-zi sub-locotenentul Burada. Nu este de cît o chestiune de timp, unii mai curînd, alții mai tîrziu, ceea ce ne este scris în cartea destinului aceea se va întîmpla. Ori ce am face, ori ce măsuri am lua, nu vom putea de los schimba ceea ce este hotărît de Cel de sus, cu fie-care dintre noi.

Noi ofițerii de cavalerie ce ne-am dedicat acestei arme, instituțiunei armatei, pentru care trăim, pentru care avem iluziile și idealurile noastre, trebue să ne facem convingerea, dorința noastră chiar, că este mai de preferat pentru noi, mai înălțător pentru instituție, că dacă tot murim să preferim mai bine o moarte tot prin ea.

Soldatul de convingere și de inimă, adevăratul soldat, preferă în tot-deauna moartea pe cîmpul de bătălie de cît pe patul său de acasă, și cînd nu este război, tot este mai de preferat pentru ofițerul de cavalerie o moarte pe gîtul calului său, decît ori și care alt sfîrșit.

Numai posedînd asemenea convingeri și avînd asemenea sentimente adînc săpate în inimile noastre, numai preferînd o moarte ca a Sl.-locot. Burada, vom fi la înălțimea misiunei noastre, vom corespunde așteptărilor instituțiunei și a țărei întregi care ne privește cu drag și care face jerfe incomensurabile pentru scumpa ei armată.

Să nu lăsați inimile voastre să șovăiască un moment, tinerii mei camarazi și frați de arme. De mîine chiar la lucru, înainte, să ne dăm cu totul lui, fără să ne lăsăm impresionați de asest trist accident, pe care Cel de sus l'a hotărît astfel și pe care micimea puterei noastre omenești nu putea să'l împiedece în nici un fel. Ce ne este scris, acea se va întîmpla fiecăruia dintre noi, de aceea să fim adînc convinși și cu Dumnezeu înainte.

*

Acest trist eveniment mi-a dat măsura să constat în voi, tineri ofițeri—elevi, sentimente de inimă frumoase, ca șef al vostru și mai presus ca bun romîn mă îmbucură căci îmi dă mari speranțe pentru viitor de ceace șefii, instituția, poate aștepta de la voi, care aveți plantate în inimă sentimentul dragostei și al camaraderiei atît de adînc, sentiment care dă tăria armatei pe cîmpul de luptă și asigură victoria.

Nu voi uita espresiunea durerei ce am citit pe fața fiecăruia dintre voi, pentru perderea iubitului vostru camarad.

Nu voi uita solicitudinea și inima ce puneați fiecare dintre voi, eri dimineață, dînd idei, alergînd, doar vom putea mai mult ajuta, doar vom putea scapa pe camaradul vostru.

Nu voi putea uita cum nu l'ați părăsit un moment veghind întreaga noapte, de a voastră bună voe, lîngă el, care acum vă părăsește.

Asemenea sentimente frumoase dau speranțe mari țărei și întregului popor romîn care așteaptă ca prin ofițerii săi, prin armată, să'și dezrobească întreg neamul și să își atingă idealurile sale.

Cultivați aceste sentimente, păstrați-le în toată cariera pînă la adînci bătrînețe, transmiteți-le generațiilor viitoare de elevi ce vă urmează, și călăuziți-i și pe ei să înlăture de a pătrunde în inimile lor: ura invidia, calomnia, defecte care micșorează pe om față de semenii săi și față de sine însuși.

*

Și cînd acest corp neînsuflețit ce avem înaintea noastră, ne arată la toți ce este viața: un nimic, să ne convingem că față de cele ce ne așteaptă, este mai bine să avem o viață sădită de sentimente și fapte frumoase, care ne înalță în conștiința noastră, față de cei l'alți oameni și care numai atunci, cînd va veni momentul să plecăm după această lume, ne pune în putință să lăsăm urmașilor o amintire frumoasă de ceea ce am fost și am prețuit, cum o lasă sub-locotenentul Burada.

Să-i fie țărîna ușoară.

Litere-Științe-Arte

Epidemie de... medici.—Din mult trîmbițatele reforme sanitare—unele abia în perspectivă ori numai în stare de proiect—a doua capitală a țărei se poate lăuda că s'a ales cu ceva.

In adevăr printre cele mai recente numiri vedem că s'au făcut și două numiri de noi medici la două dispărțiri ale orașului. Cu alte cuvinte s'a mărit numărul medicilor de „cvartal", probabil cu intențiunea—lăudabilă negreșit—de a se îngădui un control mai riguros și de a se da o îngrijire mai de aproape, numeroșilor bolnavi cari fac apel la știința și la vremea medicilor comunali, prea mult ocupați și dispunînd în genere de prea puțin timp pentru cele ce le incumbă.

De aceia așteptăm rezultatul nouei distribuțiuni a serviciilor medicale ale comunei.

Cu deosebire ne place a crede că mărirea numărul de medici comunali va avea o influență binefăcătoare întru stîngerea epidemiilor.

Nu de alta,—ca să nu mi se spună că Iașul sufere acum de o nouă epidemie, acea de... medici funcționari.

*

Intenția junilor-turci de a pune la dispoziția publicului biblioteca Yldiz-Kioscului apare ca un mare avantaș bibliofililor cunoscători. In adevăr biblioteca în chestiune cuprinde nenumărate cărți și manuscrise vechi, adunate din mănăstirile grecești unde au stat, firește, de parte de ochii celor curioși...

*

Ziarul „Figaro" anunță că „divina Sarach" va apare în cursul iernei viitoare, într'un nou „travesti". Ea a primit să monteze pe scena teatrului ei o piesă a lui Gabriel Trarieux „Savonarola" și va apare în rolul titular.

*

Anatole France, ilustrul academician, s'a îmbarcat la 30 Aprilie stil nou pe vaporul „Arnazon" pentru Buenos Ayres unde va ținea o serie de conferințe asupra lui Rabelais și a operei lui. Turneul de conferințe în Argentina este organizat de foasta artistă pariziană Mme Moreno, directoarea conservatorului din Buenos Ayres.

Anatole France e însoțit de doi pictori cari vor executa diferite portrete ale marelui scriitor.

*

Mulai Hafid își consacră studiului tot timpul pe care i'l lasă liber politica. Așa de curînd a publicat la Fez o carte intitulată: „Asupra explicațiunei termenilor de cari se servește Khalil".

Khalil este autorul unei culegeri foarte consultată în lumea musulmană și numit: „Mukhtacar".

Noul sultan s'a apucat să-i comenteze prefața și a scris 118 pagini de comentarii pentru 2 de texte.

Titlul comentariilor este urmat de aceste modeste rînduri: „Carte compusă de M. S. Sultanul Ulemalilor, cel mai savant dintre regii, descendenți străluciți ai profetului, regele Marocului (facă cerul ca gloria și faima lui să nu dispară!) Dumnezeul și stăpînul nostru Mulai Hafid (facă-se ca trupele sale să fie glorioase și ca victoriile sale să fie strălucite!)".

Expunerea explică geneza cărții: „Din copilăria mea—spune autorul—sufletul meu s'a îndreptat spre știință și s'a alipit de oamenii eminenți cari o cultivă".

Apoi după ce a lăudat în deajuns pe acești maeștri, indică scopul pe care l'a urmat: „Mi-am propus, cu buna voința lui Dumnezeu, să explic termenele cuprinse in „Mokhtacar", de a expune cu claritate lucrurile necesare și de a face ca textul să fie înțeles, în scop ca cetitorul să nu fie cîtuși de puțin încurcat. Cer lui Dumnezeu de a face ca această carte să fie tot atît de profitabilă ca și aceea pe care o explică.

*

„Berliner Tagblatt" află din Constantinopol că, odată cu deschiderea palatului Yldiz pentru public, s'a descoperit și cea mai prețioasă bibliotecă din lume.

In biblioteca palatului se găsesc multe manuscrise eline, arabe și persane din secolele XIII, XIV, XV, strînse de prin mănăstirile grecești.

Informații

❑ Dimineața *află că moștenitorul tronului Austro Ungariei și soția sa, prințesa de Hohenburg, vor veni la Sinaia în cursul verei.*

❑ D. profesor d-tor Istrati, epitropul așezămintelor Brîncovenești, a demisionat spre a-și regula drepturile la pensie.

❑ Un ziar de dimineață află, că ieri, pe cînd A. S. R. Principele Carol trecea cu automobilul prințului Bibescu pe bulevardul Pache, în dreptul stradei Mătăsari a fost lovit de o piatră la spate.

Automobilul a fost oprit imediat, dar nu s'a putut afla cine a aruncat piatra.

De la palat s'a înștiințat poliția ca să facă cercetări. Se bănuește, însă, că a fost o piatră asvîrlită de vre-un copil care se juca, fără intenție de a lovi în principe.

❑ Azi au început operațiunile de recrutare la secția 5-a, unde sunt înscriși 190 de tineri.

Tot azi și la plasa Copou.

❑ D. Maior Minovici, ajutorul intendenței Corpului IV de armată, a plecat la tabăra Șipote pentru a lua cuvenitele măsuri în vederea concentrărei trupelor care vor începe la 7 Iunie.

❑ Eri s'a serbat cu o deosebită solemnitate hramul Mitropoliei. Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de clerul catedralei și acompaniat de corul bisericei. Predica a fost ținută de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

❑ Toți dispensații de armata permanentă vor trebui să se prezinte din nou înaintea Consiliului de revizie pentru a li se fixa quantumul taxelor militare.

Cei ce vor lipsi, vor fi taxați din oficiu și vor fi amendați.

❑ Pentru conducerea Cercului militar din localitate, s'a ales următorul comitet: d. Colonel Musteață, președinte, d-nii lt.-col. Călinescu; lt.-colonel Vrabie și căpitanii Dobriceanu și Negruți membri.

❑ **Noii pensionari**: Const Climescu, profesor universitar, 750 lei lunar; Const. Micioara, inspector financiar cl. I, 750 lei; Gh. Baidovici, fost diriginte al oficiului telegrafic, 435 lei.

❑ In seara zilei de Duminică 17 Mai a. c., va avea loc în sala Teatrului Circ Sidoli o *Mare Serată Dansantă*, organizată de Societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi din localitate. După pregătirile pe cari se fac, această *Serată Dansantă* promite a fi una din cele mai frumoase din cîte au fost pînă în prezent.

Orchestra Muzicei Militare a Regimentului 13 Ștefan cel Mare va cînta în tot timpul seratei.

❑ Senatul universitar și consiliul facultății de medicină din București, întrunite eri, s'au ocupat de titlurile și lucrările candidaților la catedra de igienă de la facultatea din Iași. D. Doctor Al. Slătineanu a întrunit 14 voturi și d. doctor Săbăreanu 12 voturi.

Senatul și consiliul din Iași au emis părerea pentru scoaterea la concurs a catedrei.

D. doctor Slătineanu fiind generos va fi, probabil, numit de ministru.

❑ Astă-zi fiind onomastica M. S. Regina și a A. S. R. principesei Elisabeta s'a oficiat un Te-Deum în catedrala Mitropoliei. Au luat parte toate autoritățile civile și militare, precum și reprezentanții puterilor streine. Onorurile au fost date de o companie din batalionul 4 vînători cu muzică și drapel.

❑ Respectarea repauzului duminical, în tărgul Iașului, depinde de felul cum se poartă negutitorii cu agenții poliției, cînd aceștia, siliți de un prefect, care n'are nici scrupule, nici rușine, în asemenea materie, silește pe agenți să vîndă bilete de teatru la spectacole... antisemite.

Donnant — donnant: că te silesc să cumperi bilete, dar nu te silesc să nu calci legea.

Grație acestui sistem, cine nu știe că negutitorii evrei din Tîrgul-Cucului au ținut prăvăliile deschise în prima zi de Paști?

Duminicele ordinare nici nu mai contează. Dar vai de negutitorul, care nu vrea să se educe teatralicește, precum cere prefectul.

Eri, spre pildă, sf. Gheorghe, au stat deschise, dimineața, mulțime de prăvălii. A stat deschisă și băcănia Ermacov, al cărei patron, d. I. Ermacov, nu merge la teatru.

Comisarul Argintoianu, s'a prefăcut că nu vede că celelalte prăvălii sunt deschise și a închis, cu forța, pe acea a d-lui Ermacov, care n'a voit, la vreme, să cumpere bilete de teatru.

Iată ce educație se face negutitorilor și comisarilor.

❑ Eri a avut loc căsătoria d-rei Adda Culianu, fiica d-lui și d-nei N. Culianu, cu d. Gerges d'Albon, inginer hotarnic.

❑ Examenele de fine de an la conservatorul de muzică și declamațiune, vor avea loc de la 1—15 Iunie.

DIVERSE

— S'a hotărît ca anul acesta cantina de la tabăra Șipote să nu mai fie dată la particulari, ci să fie exploatată pe seama regimentelor.

— A fost arestat la secția IV individul Ion Călin, care, aflîndu-se în cîrciuma lui Iosub Grimberg din strada Vechie, a tăiat cu un cuțit pe băiatul din prăvălie la mînă.

— Un început de incendiu s'a declarat astă noapte la locuința lui A. Horevitz din strada Stefan cel Mare.

Focul a fost localizat de pompieri.

— La spitalul sf. Spiridon a fost dus individul Nică Moroșanu, fiind grav maltratat de Gh. Bira, care a fost arestat.

— La 25 Aprilie are loc adunarea generală a membrilor corporației cofetașilor.

Se va proceda la vatarea statutelor.

— Avansările în personalul circumscripției căilor ferate din localitate se vor face pe ziua de 1 Mai.

— Mai mulți cetățeni din Valea Satului, județul Vaslui, ne roagă să publicăm că adus laude jandarmului Vasile Dragoș, grație vigilenței căruia a fost prinsă o bandă de țigani, care operase o serie de furturi în acel sat.

— La 27 Mai se va ține la primărie licitație pentru aprovizionarea școalelor primare cu lemne de foc.

— Societatea de binefacere sf. Elisaveta și-a serbat azi patronul.

— De la 15—24 Aprilie, au fost în oraș 3 cazuri noi de scarlatină, 1 de febră tifoidă și 9 de tusă convulsivă.

— D. Leon Popovici, a fost numit agent sanitar pe lîngă serviciul medical al comunei și d. Vasile Tataru, mecanic al etuvei de desinfectare.

Cestiuni sociale

Pentru înțelegerea schimbărilor din Turcia.

Pentru înțelegerea revoluțiunei și contra revoluțiunei cari se petrec în momentul de față în Turcia, este bine să ne dăm seamă de condițiunile sociale în care se găsește această țară. In primul rînd trebue să înțălegem ce au perdut guvernanții pe care îi avea această țară înainte de proclamarea constituțiunii și prin urmare pentru care motive s'au încercat ei a produce o contra revoluțiune.

*

In Europa apusană, cînd se vorbește despre cauza decăderii popoarelor din Orient, este obiceiul de a se arunca vina asupra islamismului. Cu toate acestea se face religiunii lui Mahomed o nedreptate, fiindcă ea nu este mai dușmănoasă civilizațiunei, decît sunt celelalte religiuni depe lume. Islamismul are apoi și partea lui de merit netăgăduită, în crearea elementelor bune din cultura caracteristică popoarelor orientale.

După concepția musulmană însă, religiunea nu se mulțumește cu partea curat spirtuală a vieții societății; ea se întinde și cuprinde întrînsa organele politicei, ale dreptului, și ale învățămîntului. Inimicii Turcilor sunt numiți „necredincioși"; războiul lor este totdeauna un război „sfînt"; armata turcească luptă sub steagul profetului, și sultanul este în acelaș timp suveran și preot înalt, padișah și calif.

Preoții turcești, sau Ulemalele, nu au ca preoții creștini un caracter strict de apostoli spirituali. Ei sunt înainte de toate teologi și învățați. Ulema este plurarul dela alym, învățat, și derivă dela ylm, știință. Apoi ei mai sunt judecători (Kadi) și învățători (Hogi). Cărțile sfinte (Siriat, despre care se vorbește astăzi așa de mult) constituesc baza tuturor legilor; și numai pe măsură ce relațiunile cu țările europene devin mai numeroase se adaugă la ele dispozițiuni noi, potrivite cerințelor timpului. Dar aceste adaosuri nu trec fără a produce mișcări în opinia publică. (Una din acestea a dat naștere dezordinilor din urmă).

Cea mai păgubitoare lege care să găsește cuprinsă între cărțile sfinte este, fără îndoială, legea Vacufurilor, sau a instituțiunilor testamentare. Potrivit acestei legi, averea persoanelor decedate fără moștenitori cade în stăpînirea moscheei. Cu chipul acesta moscheele din Turcia stăpînesc pînă la a treia parte din întindirea țărei întregi. Această avere de mînă moartă, mai este și liberă de ori și ce impozit către stat, pe lîngă că pe ea se face și agricultura cea mai primitivă.

Averea aceasta imensă, sustrasă circulațiunei economice, servește numai ca să susțină lenevia unei bune părți a poporului turcesc. Personalul moscheelor este numeros, din cale afară de numeros. Sunt unele moschee în care trăesc la olaltă sute de șeici de kalifi, inami, muezzeni, și mollahi; avîndu-și fiecare familia și servitorii săi! Și toți aceștia sunt consumatori; nici unul nu este producător!

Turcul de obicei apoi, nu se îndeletnicește cu o meserie sau cu vre-o ramură de comerț. Un proverb al lui zice: „Știința se găsește la Francezi; comerțul îl duc Armenii, iar Osmanli au majestatea!" Din nenorocire, în timpul realist, majestatea nu este de ajuns pentru a da hrană omului.

Turcul lasă comerțul și industria pe seama oamenilor pe care el îi consideră ca făcînd parte dintr'o rasă inferioară. El nu se apucă nici de cismărie, nici de croitorie, nici de tîmplărie, nici de prăvălie. Numai patru ocupațiuni trec în ochii lui ca fiind mai demne, și anume: aceea de funcționari la stat, de soldat, de preot și de agricultor.

Dar cuvîntul de agricultor să nu ne înșele. Turcul știind că produsul muncii sale nu este în siguranță, produce ca agricultor, numai atît cît este strict necesar, pentru a și ține viața. Cînd a recoltat ceva mai mult într'un an, plusul de recoltă îl îngroapă, și anul viitor cultivă mai puțin. Așa se explică pentru ce producțiunea cerealelor nu este îndestulătoare populațiunei și Turcia trebue să importe cereale și făină din Rusia, Romînia și Ungaria.

(Va urma)

PUBLICAȚIUNE

EPITROPIA

Spitalului de copii „Caritatea"

DIN IAȘI

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Mercuri 20 Maiu 1909 orele 8 seara—are a se ținea licitațiune publică în camera acestei Epitropii din strada 40 de Sfinți No. 2 pentru darea în antrepriză a aprovizionării spitalului cu 440 metri cubi lemne pentru foc; 10,000 kgr. coks. Cum și pentru aprovizionarea spitalului cu lapte, carnea și pîinea trebuitoare pentru nutrimentul bolnavilor și personalului din spital pe timp de un an.

Condițiunile se pot vedea la cancelaria Epitropiei în toate zilele.

Concurenții vor trebui să depună garațiile legale socotite de 10 la sută.

EPITROPIA

No. 28 1909 Aprilie 18

Ultime informaţii

❑ **Greva casapilor şi trunchierilor.**— Pentru azi, la orele 10 dimineaţa, casapii şi trunchierii au fost din nou convocaţi la primărie pentru a se continua tratativele cu privire la preţul cărnei.

Eri casapii şi truncherii au declarat greva, unii refuzînd să aducă vite spre tăiere, ceilalţi refuzînd să vîndă carnea remasă nevîndută din ultima tăere.

Azi, administraţia comunală a crezut să poată discuta cu o delegaţiune aleasă din sinul trunchierilor, însă aceştia au refuzat această propunere, fiindcă ori sunt toţi poftiţi în camera primarului, sau nici unul nu răspunde invitaţiei.

Truncherii au reuşit şi cu toţii au fost poftiţi în camera de consiliu, unde îi aşteptau d-nii N. Gane, Fîntânariu şi Eraclide.

Atît casapii, cît şi truncherii, susţin că nu pot vinde carnea, pe preţul fixat de administraţia comunală şi cer cu tărie numirea unei comisiuni de aiari, care să se pronunţe în cauză, după ce va studia toate împrejurările.

Administraţia comunală propune ca soluţie să se vîndă carnea pentru creştini cu 75 bani chilogramul, şi să se urce preţul cărnei necesare evreilor, chiar până la 1 fr. 50 chilogramul.

Această soluţie nu e primită de casapi, cari spun că nu se mai poate urca preţul cărnei pentru evrei, pentru bunul motiv că evreii vor prefera să se lipsească de carne, de cît să consimtă la un preţ exagerat.

Aci stau lucrurile.

❑ Administraţia comunală a acţionat în judecată pe d. Noak, propietarul fabricei de mezeluri, fiind-că a pus în consumaţie jamboane neprevăzute cu stampila abatorului.

Primăria a cerut termen de urgenţă, pentru ca jamboanele confiscate să nu se altereze.

❑ In împrejurimile Iaşului, a nins astăzi dimineaţă. De asemenea a nins bine la Cernăuţi, precum arată o telegramă sosită de acolo.

❑ Am vorbit despre escrocheriile ce s'au descoperit în sarcina lui Ştefan Nedelcu, controlor financiar.

Nedelcu, care era controlor în comunele Ţiganaşi, Rediul Mitropoliei şi altele, se prezinta neguţitorilor din Iaşi sub numele de Orest Panu, care este controlor de oraş, şi sub diferite ameninţări, estorca bani de la neguţitori.

Parchetul sesizat a trimis astăzi afacerea la instrucţie.

❑ Administraţia Comunală, a dispus cu d. Dr. Şeptelici, să funcţioneze ca medic la dispărţirea II-a, iar d. Dr. Tudor la dispărţirea I-a.

❑ Consiliul Comunal a fost convocat pentru Luni, 27 Aprilie, ora 4 p. m.

❑ Administraţia Comunală din Giurgiu, dorind a angaja un inginer, care să conducă lucrările pentru aducerea apei, a cerut informaţiuni Primăriei noastre, asupra condiţiunilor, şi care a angajat pe inginerul conducător al lucrărilor simiiare din Iaşi.

Administraţia a răspuns că inginerul special e angajat cu 1800 de leî pe lună salar fix, 300 lei diurnă şi 25 lei pe zi, în cas de deplasare.

❑ Casapii au declarat grevă. Ei sunt foarte enervaţi de faptul că au fost daţi afară, din localul primăriei, de primul-ajutor de primar Fîntînariu, cari i-ar fi înjurat grav.

De mîine nu va fi carne în piaţă. S'au dat ordine pentru permiterea importului de carne din comunele învecinate.

❑ **Militare.**—D. maior C. Petala, din regimentul 13 infanterie, a fost numit comandantal pieţei în locul d-lui maior Liciu, mutat la comandament.

— Locotenentul Bădescu Const, din batalionul 4 pionери, a fost mutat în reg. 13 Stefan cel Mare.

— Mai mulţi soldaţi bacalaureaţi cari urmează şcoala de ofiţeri din Ploeşti s'au pe m tat din reg. 13 infanterie, în reg. 14 Roman.

— Concediatul medic ajutor Urasche Neculai, din reg. Putna No. 10, a fost mutat, în interesul serviciului, în reg. 13 infanterie.

— Pe tot timpul cît brigada 14 infanterie va sta la tabăra Şipote, administratorul Claos a fost detaşat din reg. 13 infanterie ca şef al depositului de subsistenţă.

— Toţi soldaţii cu termen redus, au dreptul de avansare; dar prin un ordin al ministerului de răsboiu nu li se va mai da şi solda gradului. Aceasta în vedere că corpurile rămîn după un an fără grade.

— Administratorul cl. II-a Popovici Leon din comendamentul corpului IV armată a fost mutat în reg. 13 infant.

— Loc. Petre Isac din reg 13 Stefan cel Mare a fost mutat în reg. Tecuci No. 20; subloc. Sumuleanu Const. din reg. 14 Roman în reg. 13 infanterie; administratorul cl. II Cocea Dim. reg. Tecuci în reg. Roman No. 14.

❑ S'a zis greşit că elevul Eugen Ernescu ar fi dispărut din casa părintească. Ernescu se afla la rudele sale din Bucureşti, împreună cu mama lui.

❑ Ni se relatează că drumul numit Păun, din comuna Bucium, este într'o stare mai mult de cît deplorabilă.

Scurgerile apelor au făcut stricăciuni care nu numai că fac circulaţia anevoiasă dar expune chiar viaţa acelor care sînt nevoiţi să treacă în partea locului.

Atragem serioasă atenţie a prefecturei de judeţ.

❑ Ministrul de finanţe a invitat pe toţi secretarii camerelor de comerciu la o consfătuire pe ziua de 29 Aprilie.

Ministrul îi va consulta în chestia bîlciurilor.

❑ Stefan Proganov, precupeţ în piaţa sf. Spiridon, voind să se urce astăzi în tramvaiul No. 28, a alunecat de pe scară şi a fost tîrît pe a distanţă de vre-o 25 metri.

Foarte grav contuzionat, numitul a fost transportat la spital.

❑ Consiliul de disciplină de pe lîngă Regimentul 13 Infanterie se va întruni în ziua de 5 Mai pentru a judeca mai multe procese de nesupunere şi dezertare.

❑ Pe ziua de 10 Mai, vor fi complectate toate locurile vacante de comandanţi de companie din regimentul 13 Stefan cel Mare.

❑ Parchetul de Dorohoi a descoperit pănă în prezent două contravenţiuni ale arendaşului Froim Fischer la legea contra trustului.

Parchetul de Iaşi — dacă ar vrea—ar putea descoperi, în ce priveşte judeţul Iaşi, multe asemenea călcări de lege.

Noi cităm pentru astă-zi luarea în arendă a moşiei Cucuteni, în care Froim Fischer l'a pus pe un fiu al său, căruia i-a dat *patru zeci lei*, ca să semneze contractul.

❑ Iată numele consilierilor judeţeni, cari vor prezida diferitele alegeri comunale rurale, in ziua de 26 April: domnii Al. Velciu, comuna Mironeasa; I. N. Motăş, Galata. Căpitan C. Popovici, Cucuteni; loct-colonel C. Nicolau, Rediul-Mitropoliei; loct-colonel Gh. Tereuzescu, Costuleni; I. Dumbravă, Uricani; I. Ciolan, Cotnari; I. Minghel, Holboca; V. N. Matei, Ungheni; D. Bosniceanu, Cepleniţa; V. Speranţă, Scobinţi şi I. Covăsneanu, Ciurea.

❑ Serbarea cîmpenească, organizată de Societatea de gimnastică, sport şi muzică, promite a fi grandioasă. Comitetul organizator desfăşoară o mare activitate pentru reuşita acestei serbări.

O delegaţie a Societăţei s'a prezentat eri, la oara 3 p. m., I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei, rugîndu-l să binevoiască a oficia slujba religioasă la sfinţirea bisericei din Ciurea şi la inaugurarea monumentului eroilor căzuţi în războiul pentru independenţă. Inaltul Prelat a binevoit a primi cu cea mai mare dragoste, rugămintea ce i s'a făcut, făgăduind că va azista la aceste frumoase solemnităţi.

Inscrierile se fac la libraria Socec.

*

La serbările cîmpeneşti de la Ciurea, vor participa ambele societăţi de gimnastică din Iaşi. Se ştie că Societatea de gimnastică Turn-Verein serbează în zilele de 16, 17 şi 18 Mai jubileul de 25 ani de existenţă.

*

Comitetul acestei Societăţi în şedinţa de la 22 a lunei curente a hotărît, ca, în ziua de 18, să facă excursiunea la Ciurea împreună cu Societatea noastră de gimnastică, sport şi muzică.

❑ D. Carol Rosental, fostul proprietar al farmaciei astăzi Werner, a încetat din viaţă, în mod subit, astăzi dimineaţă, la Lemberg, precum arată o ştire telegrafică sosită din acel oraş.

❑ Procesul fostului protoereu Stamate care s'a amînat deunăzi pentru refacerea instrucţiei înaintea Curţei, s'a fixat spre judecare la 30 April la secţia II-a a Curţei.

❑ Mai mulţi negaţitori fruntaşi, între cari: antreprenorul berăriei Bragadiru, bratarii Klein şi Forşt, s'au plîns administraţiei comunale, că, prin faptul că s'au închis stradele Lăpuşneanu şi de Sus, ei nu pot transporta mărfuri, nici apa necesară bratăriilor.

De la primărie s'a trimis o adresă prefecturei, ca să se permită trecerea mărfurilor şi apei necesare acelor comercianţi, dar prefectul a pus adresa la dosar.

Halal de administraţie!...

❑ S'a renunţat la facerea autopsiei fetei Elena Issiuc, care s'a sinucis zilele trecute.

❑ Una din cele mai frumoase serate cinematografice este organizată pentru mâne seara Sîmbătă 25 Aprilie a. c. în sala teatrului circ. Sidoli. Aceasta superbă organizare se datoreşte **Clubului Meseriaşilor** din oraşul nostru în al cărui beneficiu va fi dată reprezentaţia.

Grandiosul şi fantasticul program—o podoabă a stagiunei actuale—va brila prin fermecătoarele sujete şi variata alegerecare cuprind şi încomparabila piesă: **„Bunic şi Nepot"** un epizod din crîncenul răsboiu franco-german.

E în deajuns să relevăm că acest epizod este scris de unul din cei mai mari autori franceji şi reconstituit de artiştii dramatici ai teatrelor Rejane şi Comedie française.

Indemnăm pe cetitorii noştri şi pe ieşeni să asiste la această grandioasă reprezentanţie care va încorona sfîrşitul stagiunei actuale.

❑ Doamna şi domnul doctor A. Steuermann au fost crud încercaţi prin decesul unicei lor copile, de curînd născute.

Condoleanţe.

❑ Astă-seară Vineri cinematograful din Sala Sidoli ne va înfăţişa o nouă piesă interpretată de artiştii dramatici de la „Comedie française" şi Teatrul Rejane din Paris. Această piesă e intitulată „Bunic şi nepot" şi reconstitue un episod din războiul franco-german din 1870. Atît reconstituirea cît şi interpretarea sunt din cele mai reuşite.

Nu e o piesă unde Tragicul este dus la extrem, ci o redare a suferinţelor nemărginite îndurate de franceji în timpul crîncenului război.

Chinejii şi petrecerile lor sunt vederi foarte interesante luate fidel în imperiul fiului Soarelui. Extrema abilitate a echilibriştilor cîntăreţele, teatrale chinezeşti etc. Sunt prinse exact şi tot atît de exact redate spectatorilor.

Apoi sujete comice, de pe natură, sportive etc. complectează interesantul şi bogatul program de astă-seară Vineri

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 24 Aprilie.

Regele bolnav

Sinaia.—Starea Suveranului continuă de a fi rea. M. Sa e silit a sta în pat, şi se găseşte în neputinţă de a lucra cu primul său ministru.

Din această cauză, remaniarea cabinetului s'a amînat pe săptămîna viitoare, cînd se speră că Regele se va mai restabili.

Ministerul de rezboiu

Bucureşti. — Se confirmă tot mai mult ştirea dată de unele ziare, că numirea d-lui general Wartiade la ministerul de rezboiu este exclusă

Rămîn, în legătură cu această numire, numele generalildr Crăiniceanu şi Hîrjeu.

D. general Crăiniceanu, ar fi afirmat însă că nu va erimi portofoliul, pentru că a constatat că nici un militar n'a trecut pe la acel minister, fără ca prestigiul şi demnitatea se să nu fie micşorate.

Remaniarea

Bucureşti.—Ca o dovadă că remaniarea nu se va face de cît în cursul săptămînei viitoare, este faptul că d. Costinescu a plecat din Sinaia.

Această chestie devine însă din ce în ce mai iritantă, şi d. Ionel Brătianu, este hotărît a convoca pe fruntaşii partidului şi pe unii membri ai parlamentului, pentru a se constătui asupra situaţiei.

Sărbătoarea de astăzi

Bucureşti.—Astăzi fiind onomastica M. Sale Regina, un tedeum s'a oficiat la Mitropolie, de către însuşi I. P. S. S. Mitropolitul primat.

Au asistat toţi miniştrii, generalul Crăiniceanu, etc.

Ciocniri de trenuri

Ploeşti. — O maşină izolată venind din gara Buda, cu o mare viteza, a intălnit in gara Ploeşti un tren de marfă care staţiona pe liniile de garaj. S'a produs o ciocnire violentă,

Maşina a suferit mari stricăciuni. Patru-spre-zece vagoane din garnitura trenului au fost sfaramate.

Rezervoriul unui vagon de petrol s'a spart, iar petrolul a inundat linia.

Pagubele sunt mari.

Criza în Austria

Viena.—O criză a izbucnit în cabinetul austriac din cauza unor legi agrare propuse de ministrul de finanţe.

Crimele lui Abdul Hamid

Constantinopol.—Primul secretar al fostului sultan, a făcut declaraţiuni senzaţionale.

Intre altele, el a mărturisit, sprijinînd afirmaţiile sale cu dovezi, că mişcarea reacţionară din ultimul timp, a fost înscenată din ordinele lui Abdul Hamid.

Criza Portugheză

Lizabona. — Regele a însărcinat cu formarea cabinetului pe fostul ministru de externe.

Atitudine stranie

Constantinopol. — Guvernul otoman a intervenit la St. Petersburg pentru a cere explicaţii asupra îngrămădirei de trupe la graniţa din spre Turcia.

Mişcarea politică în Turcia

Constantinopole.—Se afirmă că şeful liberalilor turci care se refugiase în ultimul timp la Atena, s'a reîntors, şi organizează o mişcare în sinul populaţiei albaneză.

Grav accident

Roma. — Cu ocazia unei evoluţiuni a unui aeroplan de sistemul Vilbourg Wright, aparatul s'a deteriorat, şi aeronautul Calderara a căzut răninduse grav.

El şi-a putut reveni în simţuri, însă nu-şi poate explica întru nimic cauza accidentului.

Aprobarea constituţiei în Persia

Taebris.—Autoritătile au fost incunoştiinţate că astăzi, cu prilejul aniversărei naşterei Şahului, constituţia a fost acordată în Persia.

Deces

Madrid.—Marchizul Arellano, ambasadorul Spaniei la Vicesina, a încetat din viaţă aci.

Din Dumă

Petersburg.—Duma, în şedinţă secretă, a adoptat proiectul de lege fixînd la 456.635 oameni contigentul recruţilor.

Un ordin de zi a fost adoptat relevînd necesitatea revizuirei reglementului privitor la obligativitatea serviciului militar.

De inchiriet de la 23 April **două magazii** în strada Stefan cel Mare No. 15 a se adresa la d. **Neculai Ioan** care locueşte deasupra magaziei.

Societatea filantropică „STEAUA"
(Şcoala primară de fete)

Producţiunea şcolară, anunţată pentru Sîmbătă, 25 April, în sala Teatrului „Regal", se amînă, din cauze neprevăzute, pentru Sîmbătă, *2 Mai*, ora 8 1/2 seara.

Comitetul

ANUNCIU

Direcţiunea Şcoalei Superioare de Arte şi Meserii din Iaşi caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul şi scoaterea de cursuri şcolare pe peatră de litografiat.

Şcoala posedă instalaţie complectă pentru litografie.

Direcţiunea oferă salar lunar şi întreţinere.

Doritorii se vor adresa Direcţiunei şcoalei.

Epitropia spitalului israelit
DIN IAŞI

CONVOCARE

Epitropia spitalului israelit roagă pe membrii cotizanţi ai spitalului să bine voiască a lua parte la adunarea generală anuală ce va avea loc:

Duminică 3 Mai ora 4 p. m.

în cancelaria Administraţiei cimitirului istraelit str. Primăriei (casele Tausig), la ordinea zilei fiind:

1) Aprobarea bilanţului anului expirat şi votarea budgetului pe 1909-1910.

2) Alegerea unui epitrop în locul rămas vacant prin moartea regretatului fost preşedinte, Moritz Gelber.

3) Chestiuni şi propuneri eventuale.

Vice-preşedinte, **L. Iuster.**

Iaşi, Aprilie 1909

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steurman
Str. Golia 12

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

Biuroul „AURORA"
IAŞI Str. BARBOI No. 19
— Se insărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.
— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, viile, case etc.
Plasări şi împrumuturi de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. **Executări silite.**
Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** Iaşi—str Bărboi 19

Preparator special de franceză, germană, matematici, curs primar, secundar.
Adressaţi-vă în scris **Mihăilă Sf. Atanasie No. 4.**

CABINETDE CHIRURGIE
şi
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUŞNEANU 23 —
Extracţiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

Creditul Fonciar Urban din Iaşi

LISTA

Scrisurilor eşite la sorţi în tragerea a 55 din 2 Mai Stil n. 1909, pentru lei 342.000.

SCRISURI A 5000

613	5045	6996	7350	13263	17282	18397	19189	21866	29677	33032	42851
979	5188	7079	7910	13851	17885	18922	20998	23860	31850	38997	43810
1900	6342	7179	11016	14221							

SCRISURI A 1000

56	5158	6842	10048	11853	13797	16603	20009	25192	31657	36666	40731
430	5215	7037	10181	11953	14427	17082	20251	25293	32045	37569	41052
840	5362	7201	10230	11963	14742	17336	20607	25521	32611	37593	41353
1083	5712	7327	10241	12124	14826	17491	20777	25596	32896	38754	42539
1769	5720	7353	10316	12186	14900	17570	21810	26505	33109	38933	42863
1857	5721	7390	10498	12204	14948	17575	22397	26835	33633	39238	42997
2008	6034	7429	10846	12240	15033	17731	22435	27235	33810	39254	43122
2115	6077	7542	11050	12480	15405	17795	22724	27278	33812	39294	44107
2131	6238	8200	11101	12535	15447	17997	22939	27755	33842	39434	44455
3139	6284	8429	11233	12814	15464	18092	23075	29495	35504	39448	44605
3192	6373	8790	11399	12895	15479	18297	23098	29756	35542	39524	44683
3454	6484	8864	11423	12927	15501	18455	23110	29918	35829	40093	44977
4471	6580	8963	11527	13060	15827	18886	23816	30059	36054	40184	44982
4616	6745	9163	11634	13588	16237	19164	24292	30454	36161	40235	46482
4829	6838	9932	11721	13766	15515	19619	24297	30777	36591	40682	46663
4890											

SCRISURI A 100

199	2890	5312	9638	13407	15343	17360	19178	20839	23316	29046	40339
324	3090	5462	10071	13512	15360	17366	19279	20710	23344	29159	40567
481	3311	5571	10359	13719	15396	17555	19387	20948	23594	30343	40881
561	3362	6532	10817	13773	15716	17776	19421	21460	23812	30759	41738
566	3393	6725	11178	14207	15834	17806	19683	21500	24574	31517	41804
718	3889	6851	11246	14481	15886	18311	19684	21782	25297	31736	42027
922	4192	7049	11846	14504	16174	18324	19712	21840	25673	32889	42106
1204	4493	7275	11863	14714	16568	18357	19875	22145	26070	33727	42795
1383	4504	7463	12044	14877	16909	18491	19974	22306	27891	34955	43186
1954	4599	7818	12175	14926	17020	18596	20047	22400	28076	36105	43367
2046	4621	8160	12560	15018	17021	18783	20117	22565	28137	37266	44794
2245	4691	8424	13214	15144	17151	18826	20163	22920	28937	37799	45023
2740	4756	8794	13289	15215	17251	19115	20556	23290	28961	38139	46810
2741	5276	8805	13403								

Scrisurile se vor plăti de la 1 Iulie 1909 al pari în Iaşi la Casa Societăţei şi în Bucureşti la Banca Naţională.

Ele trebuo să aibă cuponul de Ianuarie 1910 nedetaşat.

DIRECŢIUNEA.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscrierile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
c) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa ţvieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştigà în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Prăţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24 -lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Segarantează serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 711 – Duminecă 26 Aprilie 1909

Un argument teribil

De sigur, va fi o surpriză pentru cititori, cînd le vom spune că argumentul cu pricina este al liberalilor. Da, liberalii au găsit un argument,—în potriva noastră, firește! Așa ceva nu li se întîmplă în fie-care zi, și deci argumentul trebuie sărbătorit.

Iată argumentul liberalilor:

— Ce valoare, mă rog, poate să aibă partidul d-lui Take Ionescu, cînd e compus *numai* din transfugi, cari au plecat din alte partide?

Numai este cam exagerat. Și nu știm ce s'ar întîmpla dacă ne-am apuca să facem o numărătoare exactă, ca să vedem în care partid se află mai puțini dintre aceia cari înainte de a se fixa acolo au colindat și pe aiurea. Dar e de prisos să intrăm în asemenea statistici. Alte lucruri sunt de cercetat.

De pildă, am fi curioși să știm întru cît e rușinos ca, în cursul vremei, omul cugetător să-și schimbe părerile, atunci cînd faptele zilnice îl duc la alte și noui concluzii, opuse celor pe care le îmbrățișase întîi? Această chestiune a fost cercetată în chip luminos și în plină Cameră de către d. Take Ionescu, atunci cînd i s'a amintit că în primii săi ani de politică a luptat în rîndurile liberale. Marele orator a demonstrat atunci în mod admirabil că meritul aceluia care prin cugetare ajunge la alte încheieri și din acel moment le conformează lor noua sa activitate,—meritul aceluia e ceva mai mare de cît al omului de rutină, care fie din interes, fie din lenea de a gîndi, rămîne împietrit în sistemul o dată primit și nici nu vrea să audă că se mai poate judeca și alt-fel.

In al doilea rînd am fi curioși să știm întrucît e rușinos să părăsești cadrele oficiale ale unui partid, atunci cînd o direcție nouă, survenită năprasnic, tinde să-i schimbe caracterul și-l face tocmai să nu mai reprezinte de loc ideea în virtutea căreia fusese înființat?

Or, membrii partidului nostru se află unii în ambele cazuri pomenite, iar alții numai în cazul al doilea.

Sunt în rîndurile noastre oameni cari, în prima tinerețe, intrați pe dibuite în viața politică, au fost atrași fie de vorba prea sunătoare, fie de strălucirea falsă, și și-au făcut ucenicia într'un mediu căruia zadarnic au vrut să-i dea din curăția sufletului lor. Acești oameni s'au deșteptat la timp, au văzut unde este calea cea adevărată și într'acolo s'au îndrumat. Și mai sunt în rîndurile noastre și dintre ceilalți, dintre aceia cari își purificaseră de mult gîndirea și ajunseseră să pătrundă taina sfîntă a ideii conservatoare, cînd au constatat—și cu ce strîngere de inimă!—că taina sfîntă o pierduseră conducătorii organizației de atunci. Și atunci au plecat de sub scutul lor, pătat și șubred, ducînd aiurea ideea conservator-democrată, adevărată și neprihănită, așa cum a înflorit în sufletul unui Lascar Catargiu și Al. Lahovary.

Iată deci fugarii ce sîntem. Și nu ne pare rău, și nu ne rușinăm, și n'avem nimic de ascuns, nici din prima noastră tinerețe, cînd umblam pe dibuite, nici din vrîsta noastră matură, cînd am făcut pasul cel mare.

E ușor să arunci blestemul asupra unor „transfugi", cari au plecat din alte partide. Noi revendicăm porecla și sîntem siguri că pe zi ce trece o prefacem în renume. Tăria noastră e în faptul că cei mai mulți din prietinii noștri au venit aci fie după ce au împărtășit alte idei, fie după ce au trecut prin alt partid. Căci ce ar însemna un partid nou, alcătuit din minori, sau aproape? Dacă acel partid s'ar zvîrli în luptă cu un strigăt sincer de raliare, i-ați putea lăuda avîntul și pornirea, l'ați găsi drăguț prin frumusețea gestului, v'ar fi simpatic prin viitorul ce-ar face să se presimtă,—dar n'ar fi un partid matur și serios, a cărui experiență să-i fie egală cu puterea de dragoste și — eventual — chiar cu puterea de jertfă. Tinerii cari l'ar compune, ori cît s'ar încrede în propriile forțe, ar avea de străbătut un drum lung și plin de accidente, nu numai *printre* partide, dar chiar în *interiorul lor*, pentru ca abia tîrziu să aducă țării prinosul lor de *fapte*.

Pentru că țara avea nevoie de un nou partid de guvernămînt, era firesc ca el să se alcătuiască din toți aceia cari plini de amărăciune erau siliți să populeze alte partide. In noul partid ei au adus experiența matură și un tineresc dor de muncă, nepotolit în cadrele strîmte unde fuseseră siliți să vegeteze. Imediat au început să vie și alții, cari nu făcuseră politică militantă, pentru că nu se ivise partidul cel bun. Și natural, vor începe să vie și tinerii, pe măsură ce se vor rîdica la viață.

Și examinînd bine propria noastră conștiință, noi aceia cari am trecut prin alte partide, recunoaștem că am greșit, însă nu cînd am eșit din ele, ci cînd am intrat.

Dar iată că ne ispășim păcatul. Ne vine în minte maxima adoptivă a d-lui Sturdza: „errare humanum est, perseverare diabolicum". Să ne ierte liberalii că le scoatem în față umbra d-lui Sturdza; n'am vrut nici să-i îngrozim, nici să le producem o impresie penibilă, de alt-fel explicabilă; ci am vrut numai să le arătăm că, ori cît dispreț ar afecta dumnealor la adresa noastră, noi sîntem împăcați cu conștiința noastră. Și, lucru tot atît de important: suntem împăcați și cu conștiința civică a acestei țări, căci țara întreagă ne îmbărbătează și ne urmează.

...Și iată la ce se reduce argumentul teribil al presei liberale!

Greva CASAPILOR

Grevele vînzătorilor de alimente au tot deauna ceva imoral la baza lor. Noi, la Iași, avem de astăzi o grevă a casapilor și la baza ei șeade imoralitatea.

Dacă angrosiștii casapi și trunchierii ar fi lăsați să facă negețitorie în înțelesul real al cuvîntului, să cumpere și să vîndă, n'am asista, cu siguranță, la despoiarea populației, care plătește foarte scump.

Dar nu este așa. Nu este adevărat că negețitorul este lasat să facă negoț, ci adevărat este, că el este supus la diferite taxe imorale, la diferite biruri nelegale.

Casapul angrosist și trunchierul plătesc subvențiuni ilicite septămînale — asta s'a spus și la intrunirile intime de la d. Gane; ei trebue să plătească diverse și multiple bacșișuri personalului de la abator; trebue să plătească abonamente la anumite ziare și reviste; trebue să cumpere bilete de teatru la toate reprezentațiile filantropice organizate de poliție.

Toate aceste subvențiuni și dări, caracteristice moravurilor orientale, se încarcă pe prețul cărnei și publicul le plătește.

Dacă situația n'ar fi aceasta, cum s'ar putea ca, din toate orasele țărei, numai Iașul să se distingă prin scumpetea permanentă a cărnei?

Fiind-că s'a dat alarmă mare, administrația comunală a hotărît să nu mai permită spoliarea. Casapii, cari continuă a avea cheltuelile colaterale, nu vor să accepte dispoziția și de aceea au declarat grevă.

Ca motiv ei nu dau, firește, adevărul. Le e teamă să vorbească. Ci spun că vitele s'au scumpit. Dacă acesta ar fi adevărul, am putea întreba cu succes: de ce prețurile au fost identice, astă iarnă, cînd vitele se vindeau pe degeaba.

Să se moraliseze situația de la abator. Să se expulzeze de acolo tot ce este necinstit. Să inceteze poliția cu acea rușinoasă procedare a birurilor silite și—atunci—dar numai atunci—scandalul va înceta.

Altmintreli tot publicul va plăti sistemul imoral și abatorul va rămînea citadelă a conrupției.

CATE-VA NOTE

Epoca publică un articol intitulat: „cum se *jefuiește* negustorii". Mai corect ar fi fost: „cum se jefuiește gramatica".

*

Săteanul Bordea din Șipote denunță pe deputatul Dimancea că l'ar fi escrocat cu suma de nouă sute lei.

Adică d. Bordea a fost tratat ca la Bordea. Deci: nimic nou sub soare.

Citită într'un ziar nemțesc, la anunțuri: „domnișoară, cu defect la limbă, caută să se mărite, 75000 mărci zestre".

Zestrea aceasta ie amenda ce-o plătește domnișoara, fiind-că nu poate vorbi mult, ca semenele ei.

Reminiscențe dureroase

de general Averescu.

Corespondentul nostru din București ne-a comunicat, în rezumat, cuprinsul unei scrisori, relativă la răscoalele din 1907, pe care d. general Averescu a adresat-o confratelui *Adevărul*.

In cele ce urmează roproducem în întregul ei scrisoarea fostului ministru de răsboiu.

Sunt unele evenimente menite a lăsa pentru multă vreme urme neșterse, întocmai ca niște răni cari ori-ce s'ar face nu se pot închide ci sîngerează din nou la cea mai mică atingere.

De categoria acestora sînt și nenorocitele împrejurări, prin cari am trecut în primăvara anului 1907.

Afară de suflete denaturate sau minți dezechilibrate, nu cred să fie cine-va care să nu le considere ca o adevărată nenorocire, și de aceea singurul lucru de făcut, cînd mergem cu mintea la ele este, să ne exprimăm din adîncul inimei dorința ca destinul să ne cruțe pentru viitor țara de o asemenea teribilă încercare.

Evocarea celor petrecute și mai cu seamă incriminările fie într'o direcțiune fie în alta, nu numai că nu sînt de nici un folos, chiar teoretic, nu numai practic, dar ele pot fi germenele premergător al unor noui resentimente, cari să ducă nu se știe la ce rezultate.

Ast-fel văd eu această tristă chestiune și mărturisesc că am un sentiment de adîncă durere cînd văd că se revine prin ziare asupra ei.

*

Se vorbește de acțiunea armatei, de abuzuri, de atrocități, se citează nume, și acum în urmă, un fost comandant superior ceru sub propria semnătură să-i dovedesc vinovăția.

Mai întîi nici în situațiunea mea de azi, nici în cea pe care o ocupam acum cît-va timp nu am și nu aveam calitatea să învinovățesc sau desvinovățesc pe cine-va. Aveam poate dreptul să chem la răspundere, să îndrumez o cercetare, să trimet chestiunile autorităților judiciare, dar să absolv sau să acuz eu nu.

Convingerea mea este însă, că toți militarii, deși cu durerea în adîncul sufletului nu și-au făcut de cît datoria, și nu putem fi judecați de cît din acest punct de vedere. Era o tristă datorie, dar era nu mai puțin o datorie, de la care jurămîntul ce ne leagă de drapelele sub cari servim, nu ne permitea a ne abate.

S'a zis că s'au făcut abuzuri. Am primit chiar numeroase denunțuri și plîngeri. Am ordonat cercetări, cari apoi au fost suspendate, pentru că s'a convenit că odată cu amnistia să se închidă chestiunea definitiv.

Deci nimic cert în această privință nu se știe și ori ce afirmațiune nu se bazează de cît pe date culese într'o atmosferă din cele mai încărcate și pornite de la persoane în prada celor mai vii sbuciumări.

O dovadă a stărei psihologice, generale din acel timp este că s'a votat după cum s'a dovedit, fără trebuință vădită, ca o mare înlesnire legea stărei de asediu, de cît cum se votează un indigenat în starea normală.

In ceia ce privește exagerațiunile, cînd am venit la minister mi s'a spus: oficial, că pe lîngă țăranii răsvrătiți mai existau și bande organizate de rău-făcători și că una din aceste bande semăna teroarea în regiunea dintre Tg.-Măgurele și Slatina.

Am cerut prin toate mijloacele să mi se semnaleze într'un anumit punct existența acestei bande, am trimis chiar în automobil un ofițer superior să cutreere această regiune, și rezultatul a fost nul. Asemenea bande nu au existat, și cele afirmate nu erau de cît efectul surexcitărei spiritelor.

De această surexcitare nu era logic a se face abstracție nici în diferitele denunțuri și reclamațiuni, cari trebuiau primite cu multă circumspecțiune și supuse unei cercetări din cele mai minuțioase.

Văzînd însă că jurnalele noastre le imprimă fără control și că jurnalele străine începuseră a le reproduce, am făcut demersul necesar ca aceasta să înceteze, promițînd, în adevăr, că voiu cerceta și dispune a se face dreptate.

Dela acea dată, după cum am convenit, toate denunțurile în loc de a se publica mi-au fost trimise mie.

Nu pot să neg, în ele se găseau lucruri teribile; dar cele spuse erau oare imagina realității, nu-și aveau și aici imaginațiunea și exagerațiunile partea lor ca în chestiunea bandelor?

Pentru a face lumină am ordonat pentru fiecare denunț o cercetare, dar cum am spus, înainte de a se avea toate rezultatele, chestiunea s'a închis. Trebue să spun că din rezultatele primite reesă că partea exagerațiunei era în denunțuri mult mai mare decît presupuneam.

*

Cred, prin urmare, că ori-ce revenire asupra chestiunei este de prisos. Nu se face prin asta decît să se ațiță fără absolut nici un folos, după cum am spus nici teoretic nici practic, o rană deja și fără asta destul de dureroasă.

Cred că mai cu folos pot fi îndreptate meditațiunile noastre pe calea căutărei mijloacelor eficace pentru a cruța pentru tot deauna țara de repetarea unui asemenea flagel, și în această căutare să ne dăm, dezbrăcați de orice alt interes, mîna cu toții în modul cel mai sincer și mai patriotic...

gen. AVERESCU.

OAMENI ȘI LUCRURI

PROBA No. 73

S'a crezut definitiv închisă chestiunea Shakespeare, sau cum s'ar zice „afacerea Shakespeare". Interesantele dezbateri, urmate o vreme atît de îndelungată, pentru a se stabili dacă piesele semnate de Shakespeare sînt în adevăr de acesta ori de filosoful Bacon, luaseră sfîrșit.

Acum cîțiva ani, un publicist german făcînd rezumatul dezbaterilor, a publicat o foaie volantă intitulată „Șapte zeci și două de probe că opera lui Shakespeare nu este de Shakespeare". Din faptul că această lucrare a fost publicată într'o foaie volantă—sau un manifest electoral—se poate vedea cît de pasionantă era chestiunea în lumea literară. Cu toate astea cele 72 de „probe" nu erau de cît tot atîtea prezumții, cari, firește, nu puteau avea o greutate hotărîtoare. Chestiunea a fost deci rezolvită negativ, adică în senzul că nu se poate rezolvi.

Acum citim în ziarele streine că un publicist englez, d. Greenwood aduce și proba No. 73. După acesta Shakespeare nu e Shakespeare, dar nici Bacon, ci... *alt* Shakespeare. In adevăr, el crede că au existat doi Shakespeari: unul, actorul, care trece și drept autor, iar celălalt, adevăratul autor, despre a cărui existență nu s'a știut și nu știe nici d. Greenwood ci o presupune numai... Din aceleași gazete vedem însă că nici noua teorie nu se întemeiază pe nimic pipăit și complicata problemă istorico-critico-literară rămîne tot așa de nelămurită ca și pînă acum.

La drept vorbind, chestiunea nu prezintă un interes deosebit. In definitiv, noi nu admirăm pe individul Shakespeare, ci pe arhi-genialul dramaturg, fie că-l *chema* Shakespeare, fie că numele acesta a devenit *pseudonimul* lui; căci nimeni nu contestă că autorul pieselor semnate Shakespeare, așa cum le cunoaștem, este *unul*, deși multe din ele—de nu chiar toate—existau de mai nainte și n'au fost de cît *prelucrate*, dîndu-li-se numai prin acea prelucrare pecetea geniului.

Mai interesantă e „afacerea Goethe" ridicată cu mulți ani în urmă și rămasă și ea nerezolvită. Și Goethe a fost contestat, dar în senzul nu că *altul*, ci că *alții* i-au scris operele. S'a zis că în vasta operă a lui Goethe se află și lucrări de Schiller și lucrări de un Wilhelm Guttmann (de pildă „Werther") și lucrări de diferiți poeți rămași fără celebritate, și lucrări din literatura populară veche și nouă...

Toate acestea Goethe și le-ar fi însușit fie pe cale prietenească (Schiller), fie pe bani (Guttmann), fie cu forța brutală —Goethe era prim-ministru.

Intreaga chestiune—arătată pe larg într'o dare de seamă publicată acum vr'o 12—13 ani de Coșbuc—prezintă un interes deosebit, mai ales pentru critica modernă, care vede reflectîndu-se mediul social în sufletul artistului—și sufletul artistului în opera de artă. Pas de mai caută unitatea de mediu și unitatea sufletească într'o operă cu paternități atît de diverse!

Afară numai dacă Goethe nu și-o fi ales operele însușite conform înclinărilor sale sufletești, așa că în toate ar bate acelaș suflet, care prin frequența sa la atiția poeți ar constitui sufletul unui neam și al unei epoci.

Interim.

NOUL KALIF

Sultanul succesor Reșad Effendi. — Un modest.—Traiul de pînă acum.—Intre cei doi frați.—Prizonierul coliviei de aur.—Despoți și sclavi.—Din tainele palatelor turcești.

Despre actualul Sultan au pătruns pînă azi puține știri în public. Inchisoarea de peste 30 ani a făcut ca pînă acum persoana lui să nu fie pusă în discuție și de aceia și aprecierile asupra caracterului și calităților sale sufletești variază mult între ele. Cunoscători de ai stării lucrurilor din Turcia l'au descris în diferite culori, după care el este un om mediocru și lipsit de energie, de și se bucură de un caracter și de o educație aleasă. Il întrece pe fostul sultan prin acea că cunoaște pe lîngă limba turcească și pe cea persană. S'a interesat în totdeauna și de mersul evenimentelor, de și fratele său cerea să îl abată de la aceste preocupațiuni, punîndu-i la dispoziție toate mijloacele desfrîului. Izolat de viața de afară, supraveghiat de spioni, a suferit toate chinurile unui martir. Intimii lui puțin la număr au fost toți oameni de caracter, cari aveau o ținută politică corectă și deschisă, așteptînd în liniște ziua cînd prietenul și patria lor va scapa de atmosfera apăsătoare a tiraniei și absolutismului.

Nici Reșad Efendi nu l'a iubit pe Abdul Hamid, iar acest din urmă l'a urît pe fratele său mai tînăr, l'a disprețuit și l'a temut, căci își reamintea de istoria osmanzilor, în cari frații au fost de atîtea ori periculoși pentru cei ce stăpîneau. De un an, cei doi frați nici nu s'au întîlnit față 'n față.

*

Reșad Efendi avea pînă acum în armată gradul de general. Uniforma militară îl prindea bine, dar expresia feței, flegmatică, blasată și puțin inteligentă nu se potrivea cu rangul pe cari i-l dădea uniforma.

Zilele lui Rașad se scurgeau într'o uniformitate deplină; nu făcea călătorii și orele și le petrecea în haremul său, Pleca cîte odată la moșia sa de la Therapia unde se ocupa cu grădinăritul și cu cultura pomilor.

Cînd s'a întrodus în 1908 constituția, ceilalți prinți au beneficiat și el de foloasele libertății cîștigate. Acum făcea plimbări mai dese și Reșad Efendi prin oraș, la Moscheea Sofia, prin iusule, etc.

In timpul din urmă a început să se intereseze de el și turcii tineri și încă în așa măsură, în cît în Europa se credea că Reșad este un înflăcărat apărător al ideilor liberale.

Explicația însă nu era aceasta. Turcii tineri susțineau candidatura lui Reșad numai pentru că prințul era succesor al tronului după lege și prin candidatura sa putea deci să înlature noi greutăți de succesiune, cari s'ar fi ivit. Sperau că vor găsi în el stăpînitor mai ușor influențabil care nu își va exercita puterea într'un mod despotic.

Deși în ultimele luni prințul Reșad s'a mai arătat prin lume, opinia publică totuși nu-l cunoaște. Turcii tineri, totuși—în interesul lor—au făcut o vie propagandă pentru el. Il descriau în organele lor ca melancolic, a cărui figură esprima bunătate și resignațiune—urme al celor 30 ani de suferință petrecuți în închisoare. Reșad are o adevărată spaimă de absolutism a cărui victimă tăcută și răbdătoare, în prima linie, a fost el. Mai ziceau, că el influențat de filosofii și sociologii timpului urăște despotismul—pata secolului al 20.

Admiră instituțiile liberale ale Europei, pe cari le va introduce în imperiul turcesc; punîndu-le în armonie cu tradițiunile islamitice și legea Seriat.

*

O descriere interesantă a personalității și vieței, noului sultan a dat'o în anul 1906 Chmetnizkij, fostul secretar prințului Abd-ul Medș d. Tocmai pe acel al timp se svonia că prințul este bolnav pe moarte. Iată ce spune Chmelnizkij:

„Sermanul prinț Reșad, care este de 30 ani închis în colivia de aur de la Dolma Bagtse, e aproape să moară-urît și surghiunit de fratele său Abdul Hamid. Acest împărat își închide simplu pe prinții imperiali, rudele sale; e un fratricid, fără să i se poată da de istorie acest atribut, căci el se pricepe să asasineze într'un mod mult mai rafinat: pune la dispoziția victimelor cele mai frumoase femei și mai bune vinuri vechi, și abuzul fatal al acestor veninuri cauzează moartea încetă dar sigură.

Acestea sunt lucruri de necrezut pen-

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

tru Europeni, dar prea adevărate. Prinții de la curțile streine se dedau la diferite sporturi, moștenitorul tronului turesc, bărbatul de 62 ani, își poate părăsi palatul numai sub escortă, în urma unei permisiuni prealabile și într'o trăsură închisă, avînd programul punct de punct bine precizat.

*

Fiecare trecător evită trăsura în care se află moștenitorul, ferindu-se de a-l saluta; toți cunosc consecințele grave ale unei astfel de imprudențe.

Autoritățile fac proces scurt, arestează pe trădătorul bănuit și'l exilează. Căci s'ar putea ca Reșad Efendi să plănuiască alungarea Sultanului de pe tron și pentru acest scop să stea în legături secrete cu acel om, care-l salută cu cugetul curat.

Părăsiți, fără nici o comunicație cu lumea din afară, trăesc prinții turci demni de compătimit în palatele lor. Dacă au novoe de un medic, cer mai întâi aprobarea sultanului, cari le trimite pe al său. Ei nu primesc gazete, între ei nu se întîlnesc, n'au idee de situația politică și își omoară timpul între cele patru ziduri „aurite". Ce efect face asupra sufletului lor o viață atît de sarbedă și lipsită de ori ce ideal, și-o poate ori cine închipui. Mirarea este cum de o mai suportă"!

Comerțul nostru cu Austro-Ungaria

II.

Contiuuăm a dovedi cu statistica comerțului nostru exterior că Regatul Romăniei e o rodnică colonie a comerțului german, atît al Austro-Ungariei, cît și al Cermaniei, care aduce pieței germane 200 milioane pe an afaceri *netto*, fără să cheltuiască alt-ceva de cît creditul său bănesc deschis la împrumuturile noastre de stat.

Convenția comercială încheiată cu Monarhia Austro-Ungară sporește aceste deveri pieții, căci după socotelile presei austriace totalul economiilor realizate de industria Austriacă din scoborîrile tarifale e de peste *șapte milioane* anual, adică un cîștig de 6 la sută supt ceia ce se plătea pînă acum. Dar 6 la sută e cuota medii a tarifării noastre.

Iar în înlesnirea ce s'a făcut cîștigă în special produsele industriale Ungurești, din preajma hotarelor noastre, cum e celuloza, și apele minerale, apoi scutite de ori-ce tarifare.

Pentru a invedera natura daraverilor noastre cu Monarchia Austro-Ungară vom da în paralel importul și exportul nostru valori la cele 35 articule, ce cuprinde tariful.

1) Animale vii	import	3,459,852	export	389.865	lei
2) Produse animale alimentare	„	322,235	„	*2094,823*	„
3) Produse animale nealimentare	„	385,414	„	36	„
4) Piei, obiecte de piele	„	5.783,647	„	1.444.272	„
5) Blănuri	„	208,506	„	66.994	„
6) Lînuri, păduri, etc.	„	9.315,766	„	2.230.872	„
7) Resturi animale	„	368,897	„	*805.370*	„
8) Mătăsuri	„	2.043,367	„	18.277	„
9) Cereale și derivate	„	736.409	„	12.361.516	„
10) Legume, plante	„	5.251.100	„	2.988.488	„
11) Uleuri vegetale	„	434 523	„	3.897	„
12) Băuturi	„	91.772	„	121.723	„
13) Fructe, coloniale	„	1.152.571	„	545.727	„
14) Zaharicale	„	58.204	„	654	„
15) Lemne și derivate	„	4.318.480	„	*6.494.917*	„
16) Textile și derivate	„	17.201.725	„	32.123	„
17) Confecțiuni	„	6.834.676	„	15.073	„
18) Hîrtie	„	1.844.514	„	50.038	„
19) Celuloid	„	106.260	„	380	„
20) Cauciuc	„	1.786.027	„	296.387	„
21) Ape minerale	„	635.193	„	889	„
22) Pămînturi pietre	„	2.060.386	„	23.924	„
23) Sticlărie	„	1.398.482	„	3.272	„
24) Petroleuri	„	621.743	„	544.609	„
25) Metale	„	27.607.190	„	792.540	„
26) Mașini	„	12.010.593	„	128.854	„
27) Vehicule	„	7.357.181	„	6333	„
28) Vase	„	466.100	„		
29) Ceasornicărie	„	90.576	„	99	„
30) Muzicale	„	144 545	„	10.818	„
31) Jucării	„	158.850	„	516	„
32) Medicamente	„	3.661 521	„	402.336	„
33) Parfumerie	„	93.288	„		
34) Culori lacuri	„	682.208	„	222	„
35) Explozive	„	693.819	„	2 372	„

Cum se vede numai în 4 articole exportăm mai mult în Austria și anume la produse animale alimentare, la testuri animale, la cereale și lemne, deci la cele mai brute produse ale solului; ceva ceva atingem pe jumatate importul la legume și plante; cît despre petroleu, el ne este aproape interzis de tarifele austriace, acest articol mergînd în largă măsură în Franța, Anglia și Germania, de oare ce avem Ungaria ce ne ține pieptul.

In monarhia vecină, Ungaria find țară similară cu noi în ceia ce privește produsele brute; ea fiind în dualism e avantajată față cu noi în dauna pieților austriace propriu zise, nepermițînd a fi concurată de altă țară, vitele, după care noi credem să ne deschidem atîta debușeuri; noi aducem din Austria de zece ori mai mult de cît ducem, și în noua convenție ni le numără cu bucata; 10000 capete în anul întâi, 35,000 capete în anul al 9-a al convenției, porci 50000 în anul I și 120000 în al 9-a; oi cîte 100000 lei anual.

Dacă pentru aceste prizărite capite de vite, cari vor spori cu una cuota de 389,865 lei ce actualminte exportăm, s'a trăgănat atîta, s'a făcut atîta vîlvă și se crede a-și crea un titlu de glorie, slabă idee trebue să ne facem de valoarea partidului, care a avut nefericirea să iscălească această convenție, care înlesnește comerțul Austriac cu 7 milioane pe an, iar nouă ne aduce o numărare de capete de vite mai mult.

Gh. Ghibănescu.

Examenul învățătorilor

Cum se va ține examenul de înaintare pe loc al învățătorilor și învățătoarelor.

După cum am anunțat, la 1 Februarie 1910, se vor începe la Iași și București, examenul de înaintare pe loc al învățătorilor și învățătoarelor din întreaga țară.

Cererile de înscriere la acest examen vor trebui adresate ministerului instrucțiunei, prin revizoratele școlare, până cel mai tîrziu la 1 Iunie.

Condițiunile pe care trebue să le îndeplinească candidații sunt următoarele:

a) Să fi funcționat 3 ani cu titlul definitiv;

b) Să nu fi suferit nici o pedeapsă mai mare de cît transferarea;

c) Orice pedeapsă să fie prescrisă până la data înscrierii;

d) Să fie recomandați de inspectorul de circumscripție în unire cu inspectorul general, avînd-se în vedere statele personale și întreaga activitate a învățătorilor atît în școală, cît și în afară de școală.

*

Examenul se va trece asupra următoarelor probe:

a) O convorbire de cel mult 20 minute cu fie-care candidat, asupra unor anumite opere didactice, istorice și literare.

b) O conferință, care nu va dura mai mult de 20 minute, ținută în graiul popular asupra unui subiect din acele care se tratează la cercurile culturale;

c) O probă de practică pedagogică, consistînd din o lecție de jum. de oră cu classele III și IV urbane reunite, din limba romînă sau din aritmetică:

d) O compunere scrisă în limba literară asupra unei chestiuni didactice sau de organizare școlară, prezentînd un interes de actualitate.

Operile asupra căror se va face convorbirea de la lit. a sunt:

1) Introducerea în pedagogia lui Herbart, traducere (editura Cassei Școale lor);

2) Cîte-va idei despre educație, traducerea după I. Loche (editura Casei școalelor);

3) G. Coșbuc, ziarul unui perde-vară;

4) M. Kogălniceanu, discurs introductiv la cursul de istorie națională, ținut la Iași în 1843;

5) Simion Barnuțiu, discurs rostit la Blaj, în preziua adunării din 3 Maiu 1848.

Litere-Științe-Arte

O lucrare. — Dacă suntem bine informați, d. G. Panu, directorul săptămînei și reprezentantul Iașului în Parlament, a terminat zilele aceste o importantă lucrare asupra chestiunei agrare. E un studiu complect, cuprinzînd două parți, fiecare din ele avînd mai multe capitole. Scrierea va apare în revista iașană „Viața Romănească" și apoi în volum, în editura aceleiași publicațiuni. Cine cunoaște activitatea, puterea de discernămînt și de analiză a d-lui G. Panu, va fi dinainte încredințat despre importanța lucrării asupra chestiunii agrare și ea va fi cetită cu tot interesul viu ce comportă o asemenea problemă de palpitantă actualitate.

*

Fiecare țeară—cu moravurile și curiozitățile ei. In Brazilia culoarea de doliu a femeilor nemăritate este... roșul purpuriu. Dar a celor măritate?

*

„Scriitori și curente" se intitulează noul volum al d-lui G. Ibrăileanu, noul profesor suplinitor al Universității de Iași.

*

A propos de culoarea de roșu. Cărțile de vizită ale Chinezilor sunt de un roșu aprins, ca al sîngelui.

De alt-feliu Chinezii sunt originali de tot în privința cărților de vizită: după rang și stare socială este și mărimea cărții de vizită.

De asemenea variază și forma lor, desemnul de pe dânsele și așa mai departe.

*

Intr'un bal din lumea aleasă, la Londra, o aristocrată a dantat fără ciorapi, deci cu picioarele goale.

Inceputul l'a făcut o dănțuitoare de meserie Maud Allan. Se pare că dantul cu picioarele goale are de gînd să ajungă la modă... în Anglia.

*

Piesa lui Henry Bernstein „Israel" a fost foarte puțin gustată de publicul vienez. Criticii cei mai de seamă tăgăduesc vr'o originalitate sau vr'o ingeniozitate deosebită acestei opere dar publicul vienez a aplaudat-o cu toate aceste.

*

Lew Tolstoi continuă a suferi de urmările unei pleurite pe care a contractat-o la afîrșitul lunei Februarie deși țintuit în jilțul său de lemn, bătrînul scriitor continuă a lucra la diferite opere între care o povestire din zilele revoluționare ale anilor 1905, 1906 și 1907; apoi o carte: „Iațelepciunea copiilor", scrisă în formă dialogată.

Copiii pun diferite chestiuni bătrînilor, de exemplu: „de ce se pricep țăranii la toate, și noi „nobilii"—nu?"

Serie de asemenea o cărticică populară despre Confucius și altele.

Corespondența însă n'o mai scrie singur, ci semnează numai scrisorile redactate de un secretar.

*

O. Rammstedt arată în „Apotheker Zeitung" că Chinezii aveau încă din veacul al optulea cunoștinți însemnate în chimie. De pildă cunoșteau oxigenul și știeau că pucioasa și cărbunele arzînd, se uneau cu oxigenul din aer. Ba știau chiar a scoate oxigen din salpetră (azotat de potasiu).

*

La Paris înlocuesc pe strade pătura de beton prin gudron în care bat sfărămături de beton una lîngă alta și cu îngrijire așezate. Dar e de crezut că lucrarea aceasta costisitoare și anevoioasă n'o să fie de folos, căci bucățelele de beton se vor roade și vor da pulbere. Mai bine pare că folosește asfaltarea, dacă spălăm și curămțim cu sirguință stradele. Cel puțin la Berlin stradele asfatate sunt curate și pulberea lipsește.

*

Vegetarismul care a avut partizanii săi, începe să aibă adversari cari-l combat cu documente. Higienști consumați pe al căror cuvînt se poate pune bază, tind să dovedească că acela care se nutrește exclusiv numai cu vegetale este cu mult mai expus boalelor de cît acela, care se hrănește în acelaș timp cu carne și cu legume. Vegetarianul opune mai puțină rezistență dezordinelor organice din cauză că nu absoarbe cantitatea de grăsime necesară energiei fizice și precum și activității celebrale.

O anchetă făsută în această privință de doctorul M. Cay, profesor de fiziologie de la colegiul medical din Calcuta, stabilește cu numeroase observațiuni că populația indigenă din Bengal, care se hrănește numai cu orez, e foarte inferioară din punct de vedere fizic.

Statisticele Societăților de asigurare dovedesc de asemenea că locuitorii din Bengal mor cu mult mai de vreme de cît coloniștii englezi cari urmează un regim în care carnea își are locul ei. Bengalienii au sîngele sărac și sunt supuși boalelor de rinichi. Diabetul, pneumonia, tuberculoza și cangrenă fac numeroase victime printre vegetarieni.

Doctorul face în consecință războiu contra vegetarienilor și le prezice că prin felul lor de a se nutri, împuținează vitalitatea organizmului lor prezentînd astfel un teren de cultură favorabil invaziei microbiena.

Informații

❑ *Secolul* află că, M. S. Regele, nu mai merge la Karlsbad, ci la o altă stație balneară.

❑ A apărut în marea revistă germană „Historische Zeitschrift", sub direcțiunea istoricului Friedrich Meinecke, un articol „Zur Logik der Geschichte", de d. A. D. Xenopol.

Direcțiunea a făcut onoarea compatriotului nostru de a pune articolul său în frontea revistei. Lucrarea tratează despre caracterul științific al Istoriei.

❑ *Căsătoriile de azi*, frumoasa comedie a lui Picard, va fi reprezintată pe scena Teatrului Național din Iași, în seara de 2 Mai.

❑ La Vama Iași s'au făcut următoarele mutări: d. Gh. Popovici, taxator cl. III a fost mutat la vama Galați, d-nii D. I. Marossin, Stavarache, Gîzdaru și Emil D. Ionescu, impiegați cl. I, au fost mutați primii la vama București-Antrepozite, cel de al treilea la vama Brăila, d. Ion Zaharia, impiegat cl. II, a fost mutat la Burdujeni, d. Nasturaș a fost numit impiegat cl II și domnii Rădulescu, Babic, Ionescu și Antohi, au fost numiți agenți auxiliari cl. II, d. Leonida Mikiu, taxator cl. I, a fost mutat la vama Ploiești.

DIVERSE

— Azi s'au terminat operațiunile consiliului de revizie la secția 5-a. Din 193 tineri înscriși s'au prezentat 90.

— Regimentul Dorohoi No. 29 a plecat sub comanda colonelului Mărășescu, pentru 20 de zile la tabăra Șipote.

— D. Căpitan Alexandru Tăutu, din Regimentul 13 Ștefan cel Mare, care a fost rechemat în activitate, a fost repartizat la Compania I-a în locul vacant.

— Duminică 26 Aprilie c., la orele 2 p. m. va avea loc înmormîntarea d-nei Zenobia Mattias, care s'a sinucis prin otrăvire, începînd din viață la 23 April c.

Sinucisa, era în vrîstă de 20 ani, și a recurs la acest act disperat, din cauză că soțul seu, Alfred Mattias, electrician, a părăsit'o, dispărînd de la domiciliul conjugal, după o lună de la data căsătoriei lor.

— La prefectura de județ se lucrează la un tablou al veniturilor cărciumilor arendate din județ. Acest tablou se va înainta ministerului de interne.

— Plutonierii instructori Istrati și Chiper, cari au fost retrimeși Regimentului 13 Stefan cel Mare, au fost repartizați cel întâi la Compania 3-a, iar al doilea la compania 12-a.

— Locuitorii din comuna Lețcani, au cerut I. P. S. S. Mitropolitului să li trimeată un preot, de oare-ce biserica stă închisă de cîți-va ani.

— Pentru Duminică 26 Aprilie c. ora 2 p., membrii corporației „Progresul" din localitate, au fost convocați în adunare generală. La ordinea de zi, darea de seamă pe exercițiul 1908—1909 și votarea budgetului pe exercițiul 1909—1910.

— Pentru ziua de 30 April, s'au trimes ordine de chemare soldaților din trupa cu schimbul contigentul 1907, pentru complectarea efectivului.

— D. general Neculai Tătărăscu va inspecta trupele locale înainte de plecarea lor la tabăra Șipote.

— Membrii corporației constructorilor se vor întruni, în adunare generală, Duminică, 26 April, în localul corporației din strada Alexandri.

— Azi au început la Primărie plata salariilor preoților de la bisericele aparținînd comunei.

— Locotenentul Aristide Hermeziu a fost detașat în compania de grăniceri — cu reședința în Stefănești.

— Eri a avut loc înmormîntarea bătrînei Sarah Feisilberg, mama doamnei E. I. Brummer, soția cunoscutului depozitar al ziarului nostru.

— Azi a încetat din viață Maria Teresa Haegel, de la institutul Sacré Coeur din localitate.

Cestiuni sociale

Pentru înțelegerea schimbărilor din Turcia.

Dar visul care încîntă pe ori și ce turc, este ca să ajungă a fi funcționar la Stat. De altminteri turcul știe foarte bine că leafa lui de funcționar se plătește foarte neregulat, și el chiar nu se așteaptă la o plată integrală. Dar titlul de funcționar îi gîdilă vanitatea, și îi dă oare cum dreptul la lenevie. Turcul ca funcționar, produce încă și mai puțin ca turcul agricultor; din potrivă, el trăește cu desăvîrșire pe socoteala Statului, fără a da nici un serviciu în schimb.

Acelaș lucru îl face și soldatul turc. In toate ocupațiunile în care îl găsim, turcul este veșnic consumator, și nu producător. Isvorul din care el se întreține este bugetul Statului. Acest buget este alimentat de impozitile plătite de străini, adică de nemusulmani. In mîna acestora stă tot comerțul și toată industria țărei Turcul nu vrea să muncească, fiindcă muncind el se crede degradat. Dar nemuncind el, nu lasă nici pe alții să muncească. Din această cauză provin atîtea întîrzieri și intrigi în biurourile administrațiunei turcești, biurouri care au parese, ca țintă să descurajeze și pe cel mai energic european, doritor de a întreprinde ceva în țara seriatului....

O altă particularitate a legilor turcești este și aceea că un turc poate să-și redobîndească un lucru înstrăinat prin mijlocirea unei a treia persoane. Cu această lege se fac abuzurile cele mai mari. Martorii de ocazie se găsesc pretutindeni, și pe baza afirmărilor făcute de aceștia, turcii cu influență iau înapoi aceea ce cu puțin timp înainte înstrăinaseră. Din această cauză împrumuturile de bani pe amanetlic se fac în condițiuni de o rigurozitate ne mai auzită. Rezultatul definitiv este că plaga cametei are în Turcia proporții ne mai văzute în altă țară.

Să mai adaogăm încă și corupția judecătorilor! Sau mai bine zis: corupția și servilismul judecătorilor! In cele mai multe cazuri consulii europeni însăși îndeamnă pe împricinați să nu mai stărue în cererea unei dreptăți, care nu se va da niciodată.

Ulemalele sunt nu numai judecătorii, dar și învățătorii poporului turcesc. Din nenorocire munca lor este de aceeași calitate în toate ocupațiunile. Invățămîntul turcesc este primitiv cu desăvîrșire. In afară de marele gimnaziu franco-turc din Galata, sunt în adevăr multe școli frumoase în Turcia; dar din nefericire lipsesc dintr'însele numai elevii și profesorii! In sate, învățămîntul consistă în aceea, că hogea citește copiilor de țărani primele versuri din Coran, sau mai bine zis, nu le citește, ci le cîntă. Această cîntare este însoțită de niște aplecări ritmice ale corpului; căci se pare că fără aceste aplecări ale corpului, făcute înainte și înapoi, turcii nu sunt în stare să rețină nimic în inteligența lor din cele ce li se dă spre învățătură! De altfel limba turcească, deși este așa de melodioasă și frumoasă la auz este însă așa de dificilă la scris și citit că ea este cu neputință să fie predată mulțimei. Pentru ca să o poată cineva citi și scrie, trebue ca mai nainte să fi învățat limbele persană și arabă. Acesta este și cauza principală pentru care mulțimea poporului turc zace în cea mai complectă ignoranță.

Cu cîți-va ani în urmă s'a făcut în Japonia încercarea de a se scrie limba japoneză cu caractere europenești. Așa ceva trebue încercat și în Turcia. De fapt o încercare s'a făcut deja, prin acea că Armenii scriu turcește cu litere armenești. Ar fi bine însă ca să se adopte un metod unitar de transcrieri, iar nu ca fiecare gramatic, să-și aibă metoda sa. Ce progres n'ar rezulta din această încercare! Negreșit însă că ulemalele au să se împotrivească și au să se revolte de indignare. Și cum nu s'ar revolta? Ulemalele trăesc astăzi în spaimă că se vor traduce cărțile sfinte (seriatul) și astfel rolul lor va fi micșorat....

*

Din aceste puține considerațiuni se poate înțelege ușor care elemente din populațiune au fost interesate la încercarea de a răsturna constituția dată anul trecut. Dar poate că Turcia va avea noroc de data aceasta!

(N. R. R.) *KESNIN—BEY.*

ANUNCIU

Direcțiunea Școalii Superioare de Arte și Meserii din Iași caută *un lucrător-litograf* pentru scrisul și scoaterea de cursuri școlare pe peatră de litografiat.

Școala posedă instalație complectă pentru litografie.

Direcțiunea oferă salar lunar și întreținere.

Doritorii se vor adresa Direcțiunei școalei.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Facerî.

Consultațiuni 2—4 p. m.—

Strada Anastasie Panu No. 4.

Preparator special de franceză, germană, matematici, curs primar, secundar.

Adressați-vă în scris **Mihăilă Sf. Atanasie No. 4.**

❑ *Amintim că în astă-seară, Sîmbătă va avea loc la Teatrul Naţional, concertul dat de distinsa cîntăreaţă d ra Maria Grigorescu, care va fi acompaniată la pian de d-na Hotineanu.*

Un public numeros şi destins va asista la concert.

❑ D. C. Borda, din comuna Şipotele, jud. Iaşi, voind să-şi deschidă acolo un local de cîrciumă şi neputînd obţinea autorizaţie pe cale bună, a intervenit la deputatul Dimancea, care, după ce i-a luat 900 lei, s'a făcut niznai.

Bietul păcălit adresează, în această privinţă, confratelui *Acţiunea*, scrisoarea ce urmează:

„*In ziua de 6 Septembrie 1908, domnul deputat Iancu Dimancea mi-a luat lei 900, ca să'mi deschidă o cîrciumă în comuna Şipotele, judeţul Iaşi. De atunci şi pănă astă-zi, nu mi-a făcut nimic, mîncîndu-mi banii şi purtîndu-mă pe drumuri. I-am cerut să-mi restitue banii, însă încă nu mi i-a dat, zicînd că nu-i pasă, dumnealui e deputat.*

„*Pe lîngă că'l voiu chema în judecată chiar astă-zi, totuşi, vă pun la cunoştinţă această faptă, ca să se ştie isprăvile acestui domn deputat; tot odată vă rog a-mi lua apărarea prin ziarul d voastră.*

● In seara zilei de Duminică 17 Mai a. c., va avea loc în sala Teatrului Circ Sidoli o *Mare Serată Dansantă*, organizată de Societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi din localitate. După pregătirile pe cari se fac, această *Serată Dansantă* promite a fi una din cele mai frumoase din cîte au fost pînă în prezent.

Orchestra Muzicei Militare a Regimentului 13 Ştefan cel Mare va cînta în tot timpul seratei.

Ultime informaţii

❑ **Greva casapilor şi trunchierilor.** *Administraţia comunală, s'a supus cererilor casapilor şi truncherilor şi a numit o comisiune de cinci, care să fixeze preţul cu care urmează să vîndă carnea în abator şi în piaţă.*

Această comisiune se compune din d nii dr. Ţaranu şi Cujbă, consilieri comunali, Şerban, preşedintele camerei de comerciu, Iliescu, medic veterinar al judeţului, Leonida Gatoschi, mare proprietar şi Eraclide, ajutor de primar.

Comisiunea care a ţinut azi prima consfătuire lucrează sub preşidenţia d lui N. Gane, primarul oraşului.

❑ Administraţia comunală, a numit două comisiuni, care să se pronunţe asupra neînţelegerei ce există între comună şi direcţia tramvaiului, şi chestia reparării stradelor, pe unde trece tramvaiul. Aceste comisiuni se compun din d-nii A. Savul, Cujbă, Cugler şi Alex. Popovici.

❑ *Astă noapte au îngheţat foarte multe vii din împrejurimele Iaşului.*

Frigul a fost aşa de mare că apa era îngheţată.

❑ Primul preşedinte al Curţei de Apel a trimis astăzi ministrului justiţiei observaţiile sale asupra reglementărei curţei şi grefelor.

❑ D. C. Stere pune mari stăruinţi ca remaniarea să cuprindă şi pe d. Al. Radovici, şeful liberalilor prahoveni.

❑ **Sinuciderea doamnei Misihănescu.** La locuinţa din strada Goliei, casa Camerei de Comerţ, s'a sinucis astă-zi dimineaţă, la orele 9, doamna Misihănescu, văduva fostului magistrat.

Sub pretext că se duce la bae, doamna Misihănescu pleacă astă-zi dimineaţă de a casă, dar se întoarse imediat, aducînd cu ea o sticlă. In acea sticlă se afla acid fenic concentrat, din care nenorocita femeie, mamă a nouă copii, bău două ceşte de cafea neagră.

Doamna Misihănescu era o femee suferindă. Greutăţile de trai o neurastenizase cu totul, melancolia o cuprinse şi în ultimul timp, mai ales, se plîngea mult de atroce dureri de cap.

După ce băuse din sticlă, probabil în closet, spre a nu fi surprinsă, nefericita veni în casă, se întinse pe sofa, unde fusese cuprinsă de dureri groaznice. Doctorul Solomovici, care locuieşte în aceeaşi casă, fu chemat şi constată îndată că doamna Misihănescu s'a otrăvit.

Veni apoi d. doctor Apoteker şi încercă să facă spălături stomacale.

Dar totul fu zadarnic: doamna Misihănescu sucombă la orele zece jumătate.

*

Autorităţile, avizate, căutară să găsească vre-o scrisoare, care să explice fatala hotărîre. Nu s'a găsit, însă, nimic.

Doamna Misihănescu era sora d-nei Simionescu, soţia profesorului universitar şi a d-nei Lucreţia Ivaşcu, soţia fostului prefect al judeţului Iaşi.

Adresăm familiei sincerele noastre condoleanţe.

❑ Tribunalul secţia II a declarat astă-zi în stare de faliment, din oficiu pe Ilovici şi Hascalovici, negustori de coloniale.

Numiţii se află depuşi pentru dare de foc.

❑ D. N. Petrescu, administrator financiar al judeţului Iaşi, va fi avansat administrator cl. I.

❑ Primul procuror a făcut apel la camera de punere sub acuzare contra cuantumului de trei mii lei la care judecătorul de instrucţie a fixat eliberarea provizorie a lui Ghelmegianu.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat la Bucureşti, spre a lua parte la lucrările sf. Sinod.

❑ Mîine are loc la Dorohoi sfinţirea capelei ce-a fost construită la cimitirul de acolo.

Archimandritul Nicodem Munteanu a fost însărcinat de Mitropolit să facă sfinţirea.

❑ Un mausoleu foarte modest va fi rîdicat pe mormîntul Domniţei Elena, la Soleşti.

❑ Maria Paşală, servă la arendaşul Spigler, din strada Anastasie Panu, a găsit azi noapte, pe scara principală a acestei locuinţe, o cîrpă aprinsă.

Poliţia a deschis anchetă.

❑ Proprietarii din strada Zugravilor şi Mahalaua Muntenimei, s'au prezintat azi la Primărie, cerînd să li se elibereze actele caselor luate lor de Primărie, în vederea exproprierilor ce au să se facă pentru antrepozite.

D. Fîntînaru a dispus să se elibereze actele.

❑ Una din cele mai frumoase serate cinematografice este organizată pentru astă seară Sîmbătă 25 Aprilie a. c. în sala teatrului circ. Sidoli. Aceasta superbă organizare se datoreşte **Clubului Meseriaşilor** din oraşul nostru în al cărui beneficiu va fi dată reprezentaţia.

Grandiosul şi fantasticul program—o podoabă a stagiunei actuale— va brila prin fermecătoarele sujete şi variata alegerecare cuprind şi încomparabila piesă: „**Bunic şi Nepot**" un epizod din crîncenul răsboiu franco-german.

E în deajuns să relevăm că acest epizod este scris de unul din cei mai mari autori franceji şi reconstituit de artiştii dramatici ai teatrelor Rejane şi Comedie française.

Indemnăm pe cetitorii noştri şi pe ieşeni să asiste la această grandioasă reprezentanţie care va încorona sfîrşitul stagiunei actuale.

❑ Erodiaconul Galeriu Mihalcea, din Mănăstirea Neamţ, a fost numit diacon la Mitropolia din Iaşi, în local vacant.

Economul St. Ionescu, fostul director al cancelariei Mitropolitane, şi-a transferat domiciliul la Galaţii.

❑ Judecătorul de instracţie Sculy a fixat astă-zi, la trei mii lei cuantumul cauţiei pentru eliberarea provizorie a lui Virgil Ghelmegeanu.

Judecătorul a admis, tot odată, instituirea unei comisiuui medicale compuse din domnii: profesar dr. G. Bogdan, docent dr. Al. Brăeseu, doctor A. A. Lambrior şi dr. Zossin cari să constate starea mintală a fostului şef de secţie din Administraţia Financiară.

❑ Din Bucureşti ni se telefoniază că astă-zi a încetat din viaţă acolo cunoscutul tipograf Josef Göbl.

❑ **Universitare.**—D. G. Ibrăileanu va continu azi la orele 5, a doua prelegere a cursului seu de literatura modernă romînă.

— D. P. P. Negulescu prelungindu-şi concediul, d. prof. I. Petrovici îi va ţine locul la catedra de logică, până la Iunie. D-sa va continua cu Metodologia. Cursurile sale de Psihologie au fost din această pricină suspendate momentan.

— Eri deşi serbătoare naţională cîţiva profesori de la drept şi unul de la litere au ţinut cursuri.

❑ **Judiciare.** — Curtea de Apel s. I s'a pronunţat ieri în procesul d'intre d-nii C. Codrescu şi B. Juster, respingînd apelul acestuia şi menţinînd hotărîrea tribunalului Iaşi, s. III, care condemnase pe Iuster la 80.000 lei daune, fiind-că nu s'a ţinut de convenţia de a arenda lui Codrescu o moşie din jud. Botoşani.

— La tribunalul Botoşani s'au ascultat ieri marturii în importantul proces pentru anularea testamentului def. Wechsler.

— Acelaşi tribunal se va pronunţa astăzi în procesul arendaşului Guttmann.

❑ Astă-zi la orele două comisia numită de comună ca să tranşeze diferendul cu casapii a plecat la abator.

La ora 4, cînd scrim, tratativele continuă. Dacă nu se va ajunge la nici un rezultat, administraţia va declara confiscate, pentru caz de utilitate publică, vitele casapilor ce se aflau în abator şi le va tăia la noapte.

Astă-zi nu era de cît foarte puţină carne în piaţă, rămasă de alaltaieri.

❑ Mîne Duminică cinematograful din Sala Sidoli ne va înfăţişa o nouă piesă interpretată de artiştii dramatici de la „Comedie française" şi Teatrul Rejane din Paris. Această piesă e intitulată „Bunic şi nepot" şi reconstitue un episod din războiul franco-german din 1870. Atît reconstituirea cît şi interpretarea sunt din cele mai reuşite.

Nu e o piesă unde tragicul este dus la extrem, ci o redare a suferinţelor nemărginite îndurate de franceji în timpul crîncenului război.

Chinejii şi petrecerile lor sunt vederi foarte interesante luate fidel în imperiul fiului Soarelui. Extrema abilitate a echilibriştilor cîntăreţele, teatrale chinezeşti etc. Sunt prinse exact şi tot atît de exact redate spectatorilor.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 25 Aprilie.

Situaţia în Asia Mică

Constantinopol.—Marele Vizir, ministerul de interne şi cel de externe, au asigurat eri pe toţi diplomaţii că situaţiunea internă în Asia Mică e mai liniştită.

Toate măsurile au fost luate spre a linişti cu totul populaţiunea şi a restabili ordinea.

Ceremonia investirei Kalifului Omar

Constantinopol.—Ziarele turceşti, publică programul ceremoniei învestirei cu sabia Kalifului Omar de către Sultan, care va avea loc luni. Vor asista la ceremonie miniştri, preşedinţii Camerei şi Senatului, corpul diplomatic. Sultanul părăsind palatul la ora 11 va veni pe mare la Moschee unde va fi primit de miniştri. De la debarcader se va îndrepta spre moschee trecînd printre ofiţeri şi trupe. De la poarta moscheei Sultanul se va duce pe jos pînă în dreptul Mausoleului.

Se vor zice rugăciuni şi apoi Sultanul va încinge sabia Kalifului Omar spunînd rugăciuni. Miniştrii lăsîndu-l singur, se va forma în acest timp Cortegiul. Sultanul cu suita eşind din Mausoleu, va saluta pe cei de faţă şi va merge pe jos pînă la Moscheia Ejub, cu trăsura va trece de zidurile oraşului, va intra pe poarta Andrianopolului, unde va fi primit de miniştri, va merge, pînă la Moscheia Mehmed Fatik, vizitînd Mausoleul, apoi va merge la Serai.

Prefectura invită pe cetăţeni a pavoza oraşul pe tot parcursul cortegiului. Trupele macedonene şi elevii vor fi înşiraţi de alungul parcursului cortegiului.

Procesul din Agram

Viena.—Cehul Masaryk a depus o moţiune de urgenţă cu privire la procesul de înalta tradare din Agram, relevînd alegaţiunea ziarelor, cum că numai naţionalităţile slave din Ungaria, dar şi cele din Austria şi în special slovenii, ba chiar deputaţii sunt bănuiţi a fi participat la pretinsa mişcare separatistă cu un caracter de înaltă tradare. Moţiunea cere ca comisiunea, să protege existenţa pretinsei mişcări separatiste şi să spună Camerei rezultatele anchetei.

Protestări energice

Paris.—Ziarul „Liberté", află că guvernele francez şi englez ar fi hotărîte să facă reclamaţiuni energice la Constantinopole din cauza pericolului pentru creştinii din Asia Mică de pe urma fanatismului Mahomedan, şi să atragă atenţiunea guvernului turc că orice întîrziere în darea unei soluţiuni satisfăcătoare, ar putea determina puterile a lua măsuri directe imediate.

Salamlîcul

Constantinopol.—Selamlîcul de azi s'a serbat cu mult mai simplu de cît cel din Vinerea trecută la Moscheia de peste drum de palatul Dolmabage. Sultanul a fost aclamat. Generalismul Mahmud Sefket a făcut vizite azi după amiază ambasadorilor.

Instigatori pedepsiţi

Constantinopol.—Instigatorii subofiţeri şi soldaţi, cari au organizat cunoscuta manifestare din Dardanelele, luna trecută, îndepărtînd pe ofiţerii tineri turci, din mai multe baterii, au fost arestaţi şi transportaţi la Constantinopol.

Legitimitatea titlului unui Rege

Sofia.—Se afirmă că în Turcia ca şi-n alte cîte-va mari puteri, s'ar fi cerut lămuriri guvernului bulgar cu privire la drepturile în Virtutea cărora regele Ferdinand a putut lua titlul oficial de rege al Bulgarii. In Turcia, aceasta ar fi iritat spiritele faţă de bulgarii din Macedonia, Guvernul bulgar îşi propune să motiveze istoriceşte legitimitatea acestui titlu printr'un memoriu adresat tuturor puterilor.

Nelinişte în Macedonia

Salonic.—Din Macedonia vin ştiri rele. Crimele politice continuă. O bandă bulgară a ucis astăzi pe un preot sîrb.

Mobilizarea armatei

Constantinopol.—Ziarul „Turcia" zice, că ministerul de război pregăteşte mobilizarea a 40 batalioane pentru menţinerea ordinei în cîte-va districte din Anatolia. Ziarul „Sahali" află că ex comandantul corpului 4 de armată, Abdulah Paşa, a fost numit comandant al corpului de armată din Andrianopol.

Criza Ungară

Buda-Pesta.—Imparatul a avut azi lungi conferinţi, asupra crizei, cu Kossuth, Apponyi şi alţi oameni de stat.

Criza presistă.

Contra convenţiei cu Romînia

Viena.—Agrarienii au ţinut ieri o întrunire de protestare contra convenţiunei pe care Austria a încheiat-o cu Romînia şi în contra convenţiunilor cu celelalte state balcanice.

A prezidat d. Carol Anersperg. Oratorul Hohenblum a accentuat fazele prin care au trecut convenţiile şi a reamintit o convorbire ce-a avut-o, privitor la Romînia, cu fostul prim-ministru Beck, care i-a spus că nu vor putea fi exportate din Romînia de cît 5000 vite anual.

S'a adoptat o rezoluţie prin care se protestează contra convenţiunei cu România în special şi s'a cerut ca proiectele de convenţiuni privitoare la statele balcanice, să fie aduse în discuţia Parlamentului, în aceeaşi zi.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 22 Mai 1909 oara 11 a. m. se va ţinea în Camera acestei Primării în conformitate cu Art. 72—83 din legea Comptabilităţei publice licitaţie prin oferte închise pentru furnitura a 21,000 kilograme fîn şi 36,000 kilograme ovăs.

Garanţia provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Condiţiunile în care se vor preda aceste furage, se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Curăţirei Stradelor.

No. 08505 22 Aprilie 1909.

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 123

Regia Monopolurilor Statului
Direcţiunea Manufacturei de Tutun
DIN IAŞI

INŞTIINŢARE

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că în ziua de 27 Aprilie 1909, ora 10 diminiaţa, se va ţinea la Manufactura de tutun din Iaşi, licitaţiune pentru furnisarea cantinei lucrătorilor cu pâinea şi carnea necesară, pentru intervalul de la 1 Mai 1909 şi pînă la 31 Martie 1910, în cantităţi de aproximativ:

150,000 kilograme pâine
15,000 kilograme carne

Licitaţiunea se va ţine cu oferte sigilate şi în conformitate cu art. 72 83 din legea contabilităţei publice Concurenţii spre a putea fi admişi a licita vor depune o cauţiune în numerar sau efecte garantate de stat de 5 % din valoarea furniturei.

Caetele de sarcini şi contractele tip pentru furnituri se pot vedea în ori ce zi de lucru la Direcţiunea Manufacturei.

1909 April 13

Direcţiunea Manufacturei

VIZITAŢI ATELIERUL
DE
Fotografie Artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
5 LEI—12 FOTOGRAFII MIGNION—5 LEI

De închiriet de la 23 April **două magazii** în strada Stefan cel Mare No. 15 a se adresa la d. **Neculai Ioan** care locueşte deasupra magaziei.

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

Anibal I. Ciurea
AVOCAT
Strada Muzelor No. 6.

BAILE OGLINZI
TÎRGUL NEAMTZ
(PRIN GARA PAŞCANI)
Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reinchenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofulozei, linfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metorite, salpngite, fiterome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii până la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.

Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Duminecă la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian

— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 712 —Marți 28 Aprilie 1909

EDILITATE

Să lăsăm pentru moment politica generală a țărei, și să ne ocupăm în articolul-prim, al „Opiniei“ de azi, de starea mizerabilă în care se găsește actualmente orașul nostru, sub actuala administrația comunală. Pînă și cei mai bătrîni cetățeni, nu-și aduc aminte, să fi pomenit o administrație comunală, mai indolentă, și mai nepricepută, care să fi adus Iașul într'o situație atît de deplorabilă.

Ar părea, că edilii noștri sau mai bine zis, aleșii administrației sau ai forței publice, n'au altă preocupare de cît interesele lor personale; interesele orașului și ale cetățenilor, în numele cărora conduc Comuna, nevalorînd nimica pentru dînșii.

Să enumerăm cîte-va exemple, pentru a demonstra cu prisosință, nepasarea și incapacitatea ce domnește azi în administrația noastră comunală.

Stradele, sunt așa de stricate, în cît circulația a ajuns foarte dificilă, chiar și pentru pietoni. Cît privește pe acei ce se servesc de trăsuri, sunt expuși a fi asvîrliți din trăsură și a se îmbolnăvi din cauza sdruncinăturilor provocate de gropile fără sfîrșit ce sunt pe strade.

Se poate spune, fără pic de exagerare, că orașul nostru nu mai are azi pavaj, și că circulația este cu mult mai lesnicioasă și mai preferabilă într'o comună rurală, unde nu există de loc pavaj, de cît pe asfaltul celei de a doua Capitală a țărei!

In deosebi pe stradele străbătute de linia tramvaiului electric ori-ce circulație a devenit imposibilă, și autoritatea noastră comunală, stă cu brațele încrucișate, și nu ia nici o măsură de constrîngere în potriva societății de exploatare a tramvaiului pentru repararea stradelor.

Aceiași situație, vedem și din punctul de vedere al stărei sanitare și higienice a orașului.

Grămezi de gunoae și murdării stau de săptămîni întregi pe strade, amenințînd să se transforme din cauza căldurei timpului, în periculoase focare de infecțiune și propagatoare de epidemii. Ogrăzile cetățenilor, pentru curățirea cărora Comuna percepe mai bine de 150,000 lei anual, zac în cea mai mare murdărie. S'ar putea spune că s'a desființat de fapt—deși în budget figurează în chip destul de complect — serviciul de curățire a orașului!

Măturătorii comunali, aproape nu se văd pe strade, iar căruțele Primăriei, nu s'au pomenit cu lunele pe la casele cetățenilor — și zilnic Comuna se vede citată în judecată pentru neexecutarea contractului serviciului de curățire, ce are cu cetățenii și pentru care își încasează cu cea mai mare punctualitate taxele respective.

Și să nu ni se spună, că un asemenea serviciu atît de important pentru ori-ce oraș, cu populație numeroasă, nu se poate face în mod satisfăcător, numai cu cele 12 căruțe hodorogite ale Comunei.

Trebuesc făcute jertfe, printr'o aprovizionare complectă, căci sănătatea publică prețuește mai mult de cît cîte-va sute sau chiar mii de lei cît ar necesita rîdicarea lor la un număr îndestulător. Apoi trebue, stîrpit odată pentru totdeauna abuzul ce se face cu statele podarilor. Pe lîngă faptul că numărul lor este foarte restrîns în raport cu numărul stradelor și distanțele chilometrice ce au de curățit, apoi și din acel număr foarte mulți figurează numai cu numele de podari, iar în realitate sunt diferite sinecure pentru agenții și pomanagii partidului liberal, cari sug budgetul comunei.

Nu mai vorbim și de amenzile mai mult sau mai puțin justificate, cari se aplică acestor nenorociți podari sau măturători, după ce sunt puțini și cari sunt de natură să le reducă salariul la cîte 25 sau 30 lei pe lună, ceea ce-i face să părăsească serviciul, iar alții să fie foarte greu de găsit.

Tot ast-fel și cu chestia iluminatului. Nici-odată orașul nostru n'a fost mai reu servit cu lumina electrică, ca în timpul de față. De cîte-ori n'am rămas în întunerec? Și cari sunt măsurile ce s'au aplicat de comună, societății iluminatului? S'a improvizat un proces de daune de către comună, pentru un simulacru de judecetă, care nu'și urmează nici un curs, iar cetățenii sufăr de pe urma nepăsării sau negligenței edililor noștri.

Atît de mult le place acestor edili întunericul, și atît de mult se tem de lumină, în cît pînă și lămpile sau globurile electrice, înstalate pe timpul primariatului de mare operă comunală, a neprețuitului nostru amic Gheorghe Lascar, cu ocasia amenajărei grădinei aleelor de la Copou, au fost acum rîdicate.

Să mai vorbim de murdăria din tramvaie, nespălate și nemăturate, ele însăși focare de infecție, cînd contractul dintre Comună și societatea tramvaiului obligă pe aceasta să fie zilnic curățite și desinfectate? Dar cine să le vadă, toate acestea? Primarul? Dar d-sa nu se urcă în tramvay! Primul ajutor? Dar d. Fîntânaru, n'are nevoe de tramvay pentru cursa obișnuită ce face între Primărie și Bragadiru! Al doilea ajutor de primar? Dar atunci la ce ar mai servi trăsurile Primăriei, dacă nu le-ar utiliza d. Eraclide!

Să mai vorbim de chestia cărnei? Incalte aci, ori-ce comentarii sau aprecieri cît de severe asupra indolenței celor din fruntea Comunei, nu pot califica precum merită anarhia și batjocura ce domnește la Primărie.

O abandonare mai mare a intereselor populației orașului, nu se poate imagina într'o chestie ca aceasta privitoare la alimentul de primă necesitate și asupra căruia Comuna, are obligația legală de supraveghere și control.

In toate orașele țărei — pînă și la București, unde viața este cu mult mai scumpă—carnea de vacă se vinde cu 80 bani kilogramul, iar mielul de cîte 5—6 kilograme cu cîte 3 lei, ceia ce revine la 50 bani de kilogram. La noi mielul se vinde cu 90 bani kilogramul, au fost zile cînd s'a vîndut chiar cu un leu, iar carnea de vacă cu un leu și chiar 1 leu și 20 bani—pe cînd la Podul Iloei, la Tîrgu Frumos, și chiar în imprejurimile orașului se vinde cu 30 pînă la 40 bani kilogramul.

Am dori să știm cărei împrejurări se datorește faptul de a se fi oprit intrarea în oraș a meilor tăiați și care făcea o dreaptă și utilă concurență, nesățioșilor casapi, cari exploatează în chip atît de revoltător populația lașului?

Credem că de pe urma bine meritatei morale, pe care Onor. Președinte ai Trib. Iași Secția II-a a făcut'o veterinarului Buzinche, pentru abusul de putere săvîrșit în prejudiciul unor casapi din Podul Iloaei, dar în profitul celor din Hală, acesta n'a mai oprit intrarea meilor în oraș. Atunci cine e acela care oprește întroducerea meilor în oraș? Cine este acela care a luat o asemenea măsură pentru proteguirea casapilor cartelați, în detrimentul cetățenilor și în deosebi a populației sarace, care e astfel pusă în imposibilitate a se alimenta cu carne?

In loc ca sub viguroasa și cinstita autoritate a celor de la Primărie, să vadă azi înfrînate toate poftele și pornirile explotatoare ale casapilor, cînd e vorba de un aliment al cărui preț Comuna are datoria să'l fixeze și să-l impună, vedem din nenorocire că autoritatea comunală stă strivită sub călcîiul casapilor, care își bat joc și de ea și de populația orașului.

Este timpul ca această stare neonrocită de lucruri să înceteze—și cetățenilor lașului le încumbă sarcina să recheme autoritatea comunală la îndeplinirea datoriilor ei.

Brațele paralizate ale edililor comunei, trebuesc desmorțite, printr'o energică protestare din partea întregei populațiuni. Iar dacă nici în urma protestărei legitime a tutulor cetățenilor, fără deosebire de culoare politică, nu se va găsi îndreptare. atunci să se facă loc oamenilor harnici și cinstiți, doritori de binele orașului și conștienți de nevoile populației—iar cei ce conduc azi spre ruină și nenorocire orașul, să se retragă din capul comunei, a cărei încredere și conducere n'au meritat-o.

A. G. D.

Magistratura ieșană și d. Stelian

Incă n'a apărut mișcarea în magistratura inamovibilă. D. Stelian își prepară judecători personali, căci aceasta a urmărit elaborînd faimoasa lege, pe care a trecut-o în mijlocul indiferenței generale a fruntașilor liberali din corpurile legiuitoare.

Dar dacă n'a apărut mișcarea în magistratură, se cunoaște, din transpirări și informații de ziare, ce nume va cuprinde tabloul mult așteptat.

In taină rămîn numai cei cîți-va avocați colectiviști, cari stăruе să intre în tagma judecătorească. Consilieri de la Curțile de Apel din București, Galați și Craiova vor fi numiți la Casație; alții, de la aceleași curți, vor fi avansați în grad sau trecuți la București; judecători tineri, de la tribunale, vor fi avansați—dar, lucru curios, mișcarea nu va cuprinde pe nici unul din consilierii Curței de Iași.

Aceasta ar fi o mare insultă ce se aduce Curței noastre, dacă ea n'ar fi opera acelui faimos Stelian, care prea s'a arătat pornit contra acestei Curți. Insulta aceasta cată să redeschidă o chestie pe care toată lumea o consideră închisă, chestia muntenizmului, și a moldovenismului, căci prea e grav pasul ce-l face d. Stelian, cînd, cu intențiune vădită, exclude pe magistrații de la Iași și, iar cu intențiune vădită, distinge pe toate celelalte trei curți.

Și doar nu d. Stelian are dreptul să facă anti-moldovenism, nu d. Stelian are dreptul să arunce anatema asupra Curței de la Iași.

Leagănul mărîei d-lui Stelian, ca avocat, ca om politic și ca profesor de universitate, a stat în Iași. Venit aci, ca magistrat, de departe, venit din inima Olteniei în inima Moldovei, d. Stelian nu găsise aci nici Moldoveni mîndri cari se uitau chiorîș la intrusul Oltean, nici n'avuse, ferească D zeu, prilej să se convingă, că judecătorii de la Curte de azi, cari erau cei mai mulți, în funcție și pe atunci, că ei erau, într'un fel oare care, judecători răi?

Ci din contra. Inaintea acestor magistrați și-a început cariera d. Stelian; înaintea lor a pledat o viață de om și cînd, grație tot a unui moldovean, a lui George Mărzescu, d. Stelian se făcu bucureștean, macar de două ori pe săptămînă îl vedeai pledînd înaintea Curței—așa că renumele ce și l'a cîștigat, poziționea la care a ajuns ministrul de astăzi — nu Capitala i le-a dat, nici Craiova, nici Galații—ci nenorocitul acela de Iași cu pasiunea ospitalității lui.

Ar putea spune d. Stelian, cu cugetul curat, că d. T. Crivăț n'ar putea ilustra ori-ce Curte? Că d-nii Sturza, Hinna, Suciu, Porfiriu, Cernătescu—nu sunt judecători de mîna întâia și oameni tot așa?

D Stelian n'ar putea spune lucrul acesta, dar, din biroul seu de ministru, consideră Curtea de Iași ca neexistentă.

O simplă canalie care n'are curajul urîtei sale fapte.

Afaceri SENZAȚIONALE

Intîmplarea a voit ca în cursul aceleași săptămîni justiția să se pronunțe în două procese, cari, la vremea lor, ajunsese două afaceri senzaționale, mai puțin ele, poate, de cît celebra anchetă judecătorească căreia ele dăduseră naștere.

„Afacerea“ Leff și „afacerea“ Guttman —cine n'a vorbit despre ele în țara romînească, cîtă patimă n'a fost cheltuită în discuția lor și ce nemeritată pată aruncat-au ele asupra magistraturei ieșane?

Leff, un nenorocit care și-a păgubit toată averea, achitînd, însă, în plin, pe toți creditorii sei, a fost calificat de falit simplu—și de aci invinuirea că Curtea de Iași este indulgentă cu faliții, că procurorul, care n'a declarat apel la camera de punere sub acuzare, a fost mituit!

Iar curtea de Galați, ca instanță de trimitere, găsește că falimentul lui Leff trebue considerat rădicat!

In cealaltă afacere—Guttman—trei consilieri ai Curței, cei mai severi, dar foarte drepți, sunt și ei acuzați de indulgență exagerată, fiind că, în materie de calcare a legei sanitare, au admis eliberarea prevenitului pe o cauție de **zece mii lei.**

Tribunalul Botoșani, care a judecat afacerea în mai multe ședințe și care a judecat-o, natural, sub imperiul „celebrității“ trecute, dacă nu prezente, a afacerei, a stabilit că Guttman s'a făcut vinovat de o simplă contravenție sanitară și a condemnat pe „erou“ la cinci sute lei amendă.

Acum chestia poate fi judecată în libertate și se constată că avem înainte-ne trei victime: avem, în primul rînd, o întreagă Curte de Apel, compusă din judecători distinși, asupra cărora o infamă anchetă și un ministru infam, au aruncat, pe degeaba, cea mai gravă acuzare.

Și nenorociții aceia, Leff și Guttman, ruinați complect, sărăciți, și ei trebue relevați.

Dar dacă la noi victimile justiției rămîn victime, oamenii serioși trebue să se gîndească să dee satisfacție justiției grav înjuriate.

Pe ori cè cale, pe calc ministerială sau prin lege specială, acea satisfacție va fi dată, în zile mai senine, judecătorilor Curței de Iași.

Crima lui Stelian va fi reparată de mîini omenești, de oameni iubitori ai drep tății.

CATE-VA NOTE

Greva casapilor.

După greva remanierei, greva brutarilor din București și după ea greva casapilor la Iași.

Administrația comunală, declarîndu-se ignorantă în materie, a numit, pentru tranșarea diferendului, o comisiune de ariani. Nimeni nu știe ce o fi aceea arian și noi ne grăbim să explicăm că arian ie tot una cu aerian: în diferendul cu casapii ie ceva în aer. Și ca dovadă că ie ceva, că pielea cui-va este în joc, servește faptul că în comisia de ariani—aeriani a fost numit și d. doctor Țăranu, cunoscut specialist în boli de piele.

*

— Ma chère, zice o damă sprintenă, unei colege a ei: nu-i carne în toată piața, acum ie vremea să rădicăm și noi prețurile, căci și noi suntem vînzătoare de carne.

*

La bererie se discută asupra înțelesului cuvîntului arian.

— Samănă a aerian, zice unul.

— In tot cazul a fost mai ușor lui Zeppelin să descopere cîrma balonului, de cît ar fi ușor să descoperi cîrma... abatorului.

*

Scurt aviz scris pe ușa gheretei unui trunchier: „m'am pus în grevă. Cu stimă, Mitriță Casapu.“

OAMENI ȘI LUCRURI

REINTOARCERE...

Cîte zile sunt? Cîtă vreme a trecut oare de cînd m'am înstrăinat, mai drept, am fost înstrăinat fără de voie de aceastăă rubrică a reflecțiilor zilnice.

Sunt lucruri și sunt împrejuri cari nu se pot socoti cu măsura obișnuită a vremei. Ci ai uneori impresiunea că nu cătimea e esențialul, ci felul; nu *cît* ai trăit ci *cum* ai trăit; nu cît ai suferit, ci cum ai suferit într'un anumit interval de timp.

De aceea, poate, mi se pare că nu de cîteva zile e vorba, ci o lungă, lungă vreme, de o îndelungată lipsă după care te reîntorci ca din o călătorie depărtată.

E—poate—și o chestiune de profesiune; e, poate și o chestiune de temperament; e, de sigur, cîte ceva din toate. Dar fără nici-o îndoială, e o puternică și neobișnuită senzație cînd, după un oarecare timp și după oare care întrerupere pui din nou mîna pe condeiu ca să vii în atingere cu mii de cetitori.

Ajungi, la oarecare vrîstă și după lungi încercări în carieră, să nu te mai gîndești la acei care cetesc; ajungi a nu-i mai vedea și concepe subt o formă precisă, materializată, ca și cum ai scrie numai pentru tine însuți, ori pentru... hîrtie. Dacă însă reiai condeiul după o întrerupere, ai cu totul altfeliu de temeri și de emoțiuni, ca și cum pentru întâia dată ai veni în contact cu o lume nouă și recunoscută încă.

Fără voie și fără să-ți dai seama te simți întimidat, ca un începător, sau îndoșat ca un liric, simți cu intensitate întreaga greutate a răspunderei ce porți de a-ți așterne cuvîntul, reflecția, visul sau dorința față cu mii de oameni.

...Ori e altă ceva poate în acea îndoșare și în acel sentiment de frică. E suma noilor încercări prin care ai trecut; e cîtimea cea mare de impresiuni pe care le-ai cules în momentele repezi cari te-au purtat printr'o uriașă și vertiginoasă varietate de împrejurări.

Te întorci în mijlocul lumei tale de cetitori înarmat—ori dezarmat—cu o nouă serie de bucurii sau suferinți; cu sufletul din nou vibrînd de atîtea și atîtea senzațiuni primite; cu creerul îmbibat de multe și diferite încercări prin cari ai trecut cu mintea, cu simțirea, cu trupul îmbătrînit de greutatea tuturor.

Iar din toate aceste, cetitorule ne vom împărtăși, retrăindu-le împreună, sau cernînd prin sita lor întîmplările zilei. Nenorocirile— zice înțeleptul proverb — au doară și partea lor de folos. Rodion

Responsabilitatea civilă a Patronului

— IN CAZ DE ACCIDENT —

Chestiunea de a se ști dacă patronul se angajează prin chiar Contractul de muncă, la o obligațiune generală care să aibă drept obiect securitatea lucrătorului a fost viu discutată cu ocaziunea responsabilității civile a patronului în cazul accidentelor de muncă. Chestiunea această din urmă, se află astăzi definitiv tranșată prin legea din 9 Aprilie 1898 Ar fi totuși interesant a cunoaște mișcarea jurisprudenței ca și aceea a doctrinei, ambele anterioare legi din 1898, ca să știm care ar putea fi, astăzi încă, responsabilitatea civilă a patronului, pentru toate situațiunile ce nu cad sub prevederile acestei legi. Pentru aceasta vom distinge sistemul jurisprudenței și acel al doctrinei; vom trece in urmă la expunerea sumară a principiului ce însuflețește legea de la 1898.

I. *Jurisprudența anterioară anului 1898.* In sistemul jurisprudenței anterioare legii franceze de la 1898, patronul nu era responsabil față de lucrătorii săi, pentru accidentul survenit în timpul sau din pricina lucrului, de cît numai în măsura în care accidentul ar fi rezultat din culpa sa personală sau din aceea a prepușilor săi. Aceasta este sistemul *responsabilității subiective*, delictuale sau quasi-delictuale, fundată pe art, 1382 și 1383 din codul civil. Lucrătorul nu obținea despăgubire decît numai dacă dovedea culpa patronului; dacă nu reușea să facă această probă, el era respins în cererea sa, căci se prezenta ca creditor în virtutea unui fapt delictuos și a carui existență trebuia stabilită prin aplicațiunea regulelor ordinare asupra probei. Culpa trebue dovedită și greutatea probei incumbă aceluia care reclamă desdăunare.

E adevărat că jurisprudența se arata destul de largă în aprecierea elementului culpei, ea ușura cu mult greutatea probei, stabilind un soiu de prezumpție de culpă împotriva patronului, totdeauna cînd era recunoscut că acesta nu a luat toate măsurile și toate precauțiunile necesare, pentru asigurarea securității lucrătorilor. Și aceasta e perfect logic, zice d. Esmein, căci pentru a face pe patron responsabil, conform art. 1382 (998 din codul civil romîn), de o neglijență sau imprudență, trebue mai întâi să stabilim în sarcina sa o obligațiune generală și legală de a lua, pentru paza lucrătorilor săi, toate precauținiile necesare.

Culpa prevăzută de art. 1382 și 1383, nu atrage după ea obligațiunea de a repara prejudiciul cauzat, decît în măsura în care ea implică, la autorul său, neobservarea unei îndatoriri legale și deci violarea dreptului altuia.

Sistemul jurisprudenței, numit încă și acel al responsabilității delictuale, dădea naștere următoarelor consecințe:

1° Lucrătorul trebuia să dovedească culpa patronului sau a prepușilor săi, căci, în principiu, nu există prezumpțiune de culpă. Pentru a putea obține o îndemnitate, victima accidentului, lucrătorul, era obligat să facă o probă sigură și bine determinată, aceea a culpei patronului. Aceasta însă „punea aproape întotdeauna pe lucrător în imposibilitate de a obține reparațiune pecuniară“. Proba ce i se cerea adeseori era imposibilă; mai mult, adeseori chiar cauza accidentului rămînea necunoscută. Cazurile în cari culpa patronului putea fi constatată, nu treceau peste 10 sau 15 la sută.

2° Lucrătorul răspundea de culpa sa proprie și de cazurile fortuite. Înțeleg prin aceasta că, dacă accidentul survenit provinea din culpa sau din imprudența lucrătorului, sau dacă încă rezulta dintr'un caz fortuit, dintr'un fapt necunoscut, lucrătorul nu avea drept la nici o îndemnitate. Dacă imprudența ar fi fost mixtă, adică dacă evenimentul nenorocit ar fi fost produs prin reuniunea culpei

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

patronului cu aceea a victimei, jurisprudența condamnă pe patron, moderînd însă cifra indemnității în măsura culpei sau imprudenței lucrătorului.

3° Proibițiunea clauzei de iresponsabilitate. Responsabilitatea patronului fiind delictuală, acesta nu putea, în nici un caz, să se exonereze de mai înainte printr'un pact expres, căci art. 1382 e de ordine publică și este interzis ca prin convențiuni contrare să derogăm de la aceste legi. Am putea foarte bine să ne sustragem de la orice soi de responsabilitate pentru culpa noastră contractuală, adică pentru aceia care ar viola o obligațiune născută dintr'un contract; nu am putea niciodată însă să ne sustragem, într'un pact, de la responsabilitatea ce se naște pentru noi dintr'o culpă delictuală sau quasi-delictuală, adică de la responsabilitatea ce se naște prin violarea unei obligațiuni legale.

In sistemul responsabilității delictuale lucrătorul este asimilat unui terțiu; patronul e responsabil de dauna cauzată lucrătorului său, în aceeaș măsură în care el răspunde față de terții.

(Va urma)

Alergările de cai

După cum am anunțat, în zilele de 14 și 21 Iunie a. c., vor avea loc marile alergări de cai, galop și trap, organizate de Jokey Club.

Iată programul general al acestor alergări:

ZIUA I-a

14 Iunie 1909

CURSA I-a.—*Premiul Copou.*—Ora 2 jum. p. m.

Alergare la trap la ham pentru caii de ori-ce provenienței de 3 ani și mai sus.

Pentru fiecare cursă cîștigată în țară până în momentul alergărei calul se va mai distanța cu cîte 10 metri.

Caii născuți și crescuți în țară sau importați în anul nașterei și înscriși în registrul „Societății de Incurajare" din Brăila vor beneficia de un avans de 100 metri.

Distanța 3000 metri.

Premiul I, 1400 lei; Premiul II, 300 lei.

Inscrierea 50 lei până la 8 Iunie.

CURSA II-a.—*Premiul Cristești-Țuțora.* (Oferit de Prinsipele Mihai D. Sturdza). Ora 3 p. m.

Gentlemen-Riders și Oficeri.

Pentru cai de 3 ani și mai sus de ori ce rasă și orice provenienței care n'au cîștigat în 1909 un premiu de 3000 lei.

Cîștigătorul din 1909 va lua 1 jum. kgr. supra-greutate de fiecare sumă de 1000 lei cîștigată.

Caii care nu vor fi cîștigat nici un premiu, ver primi o descarcare specială de 3 kg.

Caii puși de vînzare pentru 2.500 lei, nu vor lua nici o supra-greutate.

Distanța 1800 metri.

Greutatea 3 ani 70 kg.
„ 4 „ și de asupra 75 kgr.

Premiul I, 1600 lei; Premiul II, 250 lei; Premiul III, 150 lei.

Inscrierea 60 lei până la 8 Iunie.

CURSA III-a. — *Premiul Jokey-Club Iași.*—Ora 3 jum. p. m.

Pentru armasari, epe și jungani de pur sînge de 3 ani și mai sus.

Cîștigătorii în cariera lor vor lua 1 jum. kg. supra-greutate de fie-care sumă de 5000 lei cîștigată.

Caii puși de vînzare pe 4000 lei nu vor lua nici-o supra-greutate. Caii puși de vînzare pe 2000 lei vor mai primi 3 kgr. descărcare.

Distanța 2400 metri.

Greutatea 3 ani 54 kgr.
„ 4 și de-asupra 59 kgr.

Premiul I, 5000 lei; Premiul II, 500 lei; Premiul III, 300 lei.

Inscrierea 150 lei până la 8 Iunie.

CURSA IV.—*Premiul Moldova.*—Ora 4 p. m.

Pentru caii de jumatate sînge de 3 ani și deasupra care n'au cîștigat în plat sau obstacole un premiu I. Vor fi calificați și caii care au cîștigat însă de vînzare pe 800 lei.

Caii înscriși în St. Bookul de jumătate sînge primesc 2 kgr. descărcare.

Distanța 1600 metri.

Greutatea 3 ani 62 kgr.
„ 4 „ 68 kgr.
„ 5 și deasupra 76 kgr.

Premiul I, 7000 lei; Premiul II, 200 lei; Premiul III 100 lei.

Inscrierea 25 lei până la 8 Iunie.

CURSA V-a. *Militară.* (Conform programului Minist. de Răsboi) Ora 4 jumătate p. m.

Alergări de garduri pentru caii de ori ce rasă și de ori ce provenienței de 4 ani și deasupra, aparținînd ofiserilor armatei romîne în activitate și călăriți de ofițeri în activitate.

Caii de pur sînge englez exclusi.

Greutatea comună de 75 kg.

Caii cari au cîștigat alergări de obstacole, vor primi cîte 3 Kg. supra greutate de fiecare alergare cîștigată. Caii născuți în țară primesch 3 Kg. descarcare. Caii cari au cîștigat în anul curent cel puțin 2 alergări plate sau de obstacole sunt exclusi.

Distanța 3000 metri.

Premiul I 500 lei; Premiul II 150 lei; Premiul III 100 lei.

Inscrierea 15 lei până la 8 Iunie.

ZIUA II-a

21 Iunie 1909

CURSA I-a.—*Premiul Prut.*—Ora 2 jum. p. m.

Alergare la trap la ham pentru cai născuți și crescuți în țară sau importați în anul nașterei ei înscriși în registrul Societății din Brăila. Calul se va distanța cu cîte 20 metri pentru fiecare cursă cîștigată.

Calul care a alergat și nu a cîștigat nici o cursă până în momentul alergărei va beneficia de 50 m. avans.

Distanța 2000 metri.

Premiul I 1400 lei; Premiul II 200 lei; Premiul III 100 lei.

Inscrierea 60 lei până la 8 Iunie.

CURSA II-a.—*Premiul Bahlui.*—Ora 3 p. m.

Alergare plată pentru cai de ½ sînge de 3 ani și mai sus născuți în țară care nu a cîștigat nici odată.

Distanța 1500 metri.

Greutatea 3 ani 62 Kg.
„ 4 „ 68 Kg.
„ 5 și mai sus 72 Kg.

Premiul I 700 lei; Premiul II 200 lei; Premiul III 200 lei, din care 200 lei oferiți de comuna Iași.

Inscrierea 30 lei până la 8 Iunie.

CURSA III-a.—*Premiul Subscriptorilor.*—Ora 3 jum. p. m.

Alergare plată pentru caii de ori ce rasă și provenienței de 3 ani și mai sus.

Cîștigătorul, în schimbul premiului, devine proprietatea subscriptorilor între care se trage la sorți.

Calul declarat că aleargă pentru 1000 lei va beneficia de o dessarcare de 2 Kg. pentru 500 lei 4 Kg.

Distanța 2200 metri.

Greutatea 3 ani 60 Kg.
„ 4 „ 66 Kg.
„ 5 „ și deasupra 72 Kg.

Premiul I 1200 lei; Premiul II 300 l., garantați de club.

Inscrierea 30 lei până la 8 Iunie.

CURSA IV-a.—*Premiul comunei Iași.* (Oferit de Comuna Iași). Ora 4 p. m.

Alergare plată pentru cai de ori ce rasă și provenienței de 3 ani și mai sus, de vînzare pe 2500 lei. Caii puși de vînzare pe 2000 lei vor primi 2 kg. descarcare, pe 1500 lei 4 kg. pe 1000 lei kg.

Distanța 2100 metri.

Greutatea 3 ani 62 Kg.
„ 4 „ 68 Kg.
„ 9 și mai sus 74 Kg.

Premiul I 2500, Premiul II 300 lei.

Inscrierea 80 lei până la 8 Iunie.

CURSA V-a.—*Premiul jud. Iași.*—Ora 4 jum. p. m.

Alergare la trap pentru armasari și epe de 3 ani și mai sus, care au alergat și nu a cîștigat nici un premiu până în momentul alergărei.

Distanța 2220 metri.

Premiul I 600 lei; Premiul II 150 lei; Premiul III, 100 lei, din care cinci sute lei oferiți de jud. Iași.

Inscrierea 30 lei până la 8 Iunie.

CURSA VI-a. *Ofițerii.* (Conform programului Minist. de Război). Ora 5 p. m.

Alergări de garduri pentru cai de ori ce rasă de 4 ani și mai sus, aparținînd ofițerilor armatei romîne, călăriți de ofițeri în activitate sau rezervă.

Greutatea comună 75 kg.

Caii de pur sînge născuți în străinătate primesc 2 kg. supra-greutate. Caii cari au cîștigat alergări de obstacole primesc cîte 3 kg. greutate de fie-care alergare cîștigată. Caii de ½ sînge născuți în țară, primesc 5 kg. descarcare. Caii care au cîștigat în București sau în străinătate în anul curent 2 alergări sunt exclusi. Cîștigătorul unui premiu de 3000 lei în anul precedent este exclus.

Distanța 3000 metri.

Premiul I 600 lei; Premiul II 150 lei; Premiul III 100 lei.

Inscrierea 20 lei până la 8 Iunie.

Condițiuni generale.—Inscrierile se vor face pînă în ziua de 8 Iunie 1909 ora 5 p. m. la Jockei-Club Iași.—Ori ce înscriere neînsoțită de prețul intrărei este nulă de drept.—Nu se poate aduce nici o schimbare la inscripțiune după ce a fost făcută.—Ținută de Jockei obligatorie, afară de cursele militare unde va fi cu eșarfă.—In alergările unde calul jumătate sînge nu este exclus va beneficia față de pur sînge cu descarcare specială de 5 kgr.—Premiile în care caii sunt de vînzare, învingătorul se va vinde prin licitație publică în sfertul de oară care urmează alergarea, prisosul peste prețul vînzărei se va împărți cum urmează: 50 la sută fondul curselor și 50 la sută calului sosit al II-lea.—In toate alergările afară de cele cu greutate comună, epele vor primi descarcare specială de 1 kgr. și jumatate.—Proprietarul calului născut în țară și crescut în țară, va trebui să producă actele.—Toate alergările plate și de obstacole se vor regula după regulamentul societății de încurajare din București, cele de trap după al societății din Brăila.—Pentru cai, se află boxe anume lîngă hypodrom, nu se percepe nici o chirie de asemenea loc și pentru numărul strict de însoțitori. Hrana cailor se va furniza de Comuna Iași pe preț exact al cumpărărei.—In cererea de înscriere se va indica și numărul boxelor trebuitoare.—Ori și ce lămuriri se vor adresa Jokei-Club din Iași.

Litere-Științe-Arte

Convorbirile critice.—In actualul lor format, constituie negreșit una din publicațiunile cele mai împunătoare, prin conținutul variat pe de o parte, prin obiectivitatea discuțiunii pe de altă parte Remarcabil în adevăr este faptul că în fruntea acestei reviste se află astăzi doi scriitori pe care-i desparte convingerea politică, fiecare aparținînd unui alt partid. Lucrul nu e obișnuit în publicistica noastră. Reviste conduse de cîte doi sau mai mulți directori avem, dar la noi numai în virtutea unei afinități politice se asociază, de obicei, personalitățile, presupunîud că ar lua parte la viața politică.

De aceea găsim că e un bun și frumos exemplu acel pe care l'a dat d. Mihail Dragomirescu, vechiul director al „Convorbirilor critice" asociînd și pe d. Ion Peretz, fără a se împiedeca de divergența de opinii politice. E vreme ca intelectualii noștri superiori să se unească în virtutea unor alt feliu de convingeri și de criterii decît acele politice,—în interesul progresului cultural și liberal. Dar asupra valoarei intinsece a publicațiunii d lor Dragomirescu și Peretz vom avea încă ocaziunea să vorbim.

*

Cunoscutul scriitor parizian Max Nordau, autorul „Paradoxelor" și al „Minciunilor convenționale" împlinește în curînd 60 de ani. Cu această osaziune a adresat unor amici o scrisoare protestînd în contra ideei de a-i se serbători această aniversare de... bătrînețe. E în adevăr un... paradox.

*

In ziua de 6 Mai stil nou s'au împlinit 50 de ani de la moartea mareiui naturalist german Alexandru de Humboldt.

Presa germană a relevat cu această ocaziune însemnătatea operei acestui cercetător extraordinar de fesund.

*

Iată acum rezolvită o problemă de care multă lume se arată preocupată și cu drept cuvînt. Direcția cunoscutului „Karl-Theater" din Viena a elaborat proectul... artistic de a angaja un mare număr din femeile fostului Harem a lui Abdul-Hamid și anume balerinele haremului. Astfel u budgetul statului otoman va fi ușurat, iar capitala Austriei va poseda în sinul său un număr de artiste nespus de frumoase și de atrăgătoare.

*

A apărut **Noua Revistă Romînă** de sub direcția d-lui C. Rădulescu-Motru, profesor universitar.

Nentăț: Amintirile M. S. Reginei despre D. A. Sturdza.—Prestigiul Universității și incidentul Iorga-Dragomirescu.—O scriere nouă a lui Vaschide.—Revista revistelor.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru, In chestiunea studenților universitari. A. Leroy Beaulieu, Influența culturei franceze în Orient.

Critica literară: N. Em. Teohari: D-na Izabela Sadoveanu-Evan și M. Sadoveanu.

Literatura: N. Pora, Idealul...—M. Streinescu, Contra votului universal (schiță). Thomas Carlyle, Minunea existenței. A. Cehov, Răzbunătorul. Un cîine scump.

Note și discuțiuni: V. H., Păstorii sub lumina științei.

*

„Bibliotesa pentru toți" în al 456 număr al său apărut zilele aceste, publică în traducere ultima operă dramatică a lui Henric Ibsen, intitulată *Ziua Invierii.* Traducerea e făcută de doi cunoscuți scriitori ai noștri, d-nii Il. Chendi și Sandu Aldea. In introducere de mai multe pagini se arată mai întăi însăși importanța acestui „epilog dramatic", care a fost în acelaș timp, epilogul întregei vieți și a activității marelui dramaturg norvegian.

Piesa simbolizează învierea la o clipă de viață fericită a acelor ființe omenești, cari deși mai rătăcesc pe pămînt, au murit de mult, căci le-a murit credința și nădejdea într'un viitor mai bun. Subiectul e luat din viața artiștilor și provocat, la anul 1901, cînd a apărut, multe discuțiuni în centrele literare europene. Prețul 30 bani.

Informații

Stradele.—La acuzările precise ce am adus administrației comunale privitoare la halul stradelor, ni se răspunde, oficial, în mod cît se poate de naiv, ca să facem uz de o dulce variantă.

La acuzarea că toate, absolut toate stradele, au ajuns să semene a morminte deschise, cei vinovați de această vădită destrabalare comunală, răspund că din cauza lucrărilor pentru aducerea apei s'au desfundat stradele.

Pretextul ie stupid și nimeni nu-l va crede. Noi n'am zis că stradele unde urmează să se facă lucrări pentru apă nu trebuesc desfundate.

Am putea observa însă, că primăria, în loc să cheltuiască atîția bani cu diurne inutile, ar fi putut accelera, punînd echipe de lucrători, lucrările dintr'o stradă de importanța stradei Lăpușneanu,

Dar cele mai multe, aproape toate celelalte strade, ajunse absolut incirculabile, n'au nimic de a face cu lucrările de apă, ele nu sunt desfundate, ci complect dărăpănate și atît este de stupid argumentul administrației, că in aceeași zi, în care a apărut delicioasa argumentare a administrației, tot ea a numit o comisiune, care să cerceteze diferendul d'intre administrație și tramvai cu privire la stradele pe care acesta trebue să le repare.

Noi nu ne vom lasa convinși de argumente de teapa acestora. Ci vom sili pe cei de la comună, pe unii să lase lenea, pe alții să renunțe la gheliruri și să înceteze să-și bată joc de oraș.

După toate probabilitățile, alegerea celor doui arhiereei, în locurile vacante, se va face Sîmbătă 2 Maiu.

Se vor susținea candidaturile: P. C, S. Archimandritului Teodosie Atanasiu. de la Mitropolia din București și a P. C. S. Archimandritului Nicodem Munteanu de la Mitropolia din Iași.

Unul va primi titlul de Ploeșteanu, iar celalalt de Băcăoanul.

Pentru biserica din Ciurea, care se va sfinți în ziua de 18 Maiu, a. c. cu ocazia marei excursiuni organizată de societatea de gimnastică, sport și muzică, I. P. S, S. Mitropolitul a donat un mare număr de odoare sfinte, și mobilier bisericesc, rămase de la biserica Sf. Neculai cel bogat și de la biserica Dancu.

Sfințirea se va face de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Sf. Sa preotul Cicerone Iordăchescu din Galați, va fi numit pe ziua de 1 Maiu ca revizor ecleriastic al Eparchiei Moldovei și Sucevei, în locul părintelui Gh. Carp.

Congresul naționalităților.—„Țara Noastră" din Sibiu scrie următoarele: „Ideia unui congres național, lansată de deputații noștri în ultima conferință avută, prinde tot mai multe simpatii în cercurile noastre conducătoare.

Dealtfel se și impune, în actualele frămîntări ce sgudue țara, o strînsă apropiere între popor și conducătorii lui; o cuminte conlucrare a tuturor naționalităților din Ungaria, întru afirmarea lor unitară.

Guvernele maghiare pot cădea și se pot ridica cu fiecare 24 de ore trecute; ele pot precupeți puterea după voe și pot promite naivilor toate... Californiile din lume.

Pentru a pune însă tendințelor lor ticăloase o opunere trainică, trebue să ne strîngem rîndurile; să ne cunoaștem între noi și să ne oțelim în credința noastră. Naționalitățile trebuesc afirmate ca partid puternic; trebuesc înțelese ca o forță și vederile lor trebuesc cumpănite și introduse la conducerea patriei noastre!

Congresul „proiectat, nu poate găsi în păturile neamului Românesc, decît calde strigări de aprobare.

Din Bucovina.—Societatea doamnelor romîne din Bucovina fiind invitată de a lua parte la expoziția de artă poporală internațională, ce s'a deschis de către Lyceumclub din Berlin, s'a constituit un comitet de d-ne în Cernăuți, compus din: Anisia barona Musteață, Elena Euseb Popovici, Sofia Zalozieski și Minodora Stefanelli, care au colnctat diferite obiecte, de la școala de lemnărit din Cămpulung, muzeul țărei, bazarul țărei și de pe la diferite persoane. Au colectat în total 700 de obiecte, care reprezentau o valoare de 13,000 cor.

— Ministerul instrucțiunei publice a pus la dispoziția autorităților suma de zece mii coroane pentru combaterea pelagrei în Bucovina.

— Societatea, „școala romînă" din Cămpulung a înființat o librărie și o tipografie românească.

— Ministerul de justiție a dispus ca cu suma de 182 mii coroane să clădească o clădire pentru pictura din Storojinetz.

Locul pentru această clădire a fost dăruit de marele proprietar dr. Iancu cav. de Flondor.

— Românii din Canada, originari din Bucovina, au înființat în Montreal o societate cu numele de „Unirea romînă", avînd de președinte pe Const. Pridie, vice-președ. Gh. Pătrăuceanu, secretar Tudor Ciornei și controlor Mihail Calencea.

Ei și-au clădit acolo și o bisericuță, în care însă, din cauza lipsei unui preot romîn, se face serviciul divin de către un preot rutean. Ei cer un preot romîn.

Sîmbătă seara niște răufăcători au încercat să incendieze casele creditului foaste Hirschenscha, din str. Veche.

S'a prins de veste la timp și n'a ars de cît o parte din perete.

Poliția face cercetări pentru a afla pe răufăcătorii.

Cu începere de la 1 Iunie st. n., va începe să circule expresul, care va porni la ora 1 p. m. din Pașcani și va sosi la 3 p. m. în Iași.

Comitetul inspectorilor generali ai armatei se va întruni zilele acestea, în vederea avansărilor și mutărilor ce se vor face în armată pe ziua de 10 Mai a. c.

La vama Burdujeni au fost numiți ca agenți auxiliari cl. II d-nii: A. Ianculoscu, E. Costacea, A. Leondari, A. Pocimub, D. Gavriliu și G. Popescu.

Săptămîna viitoare revizoratul școlar al județului va întocmi comisiunile examinatoare ale elevilor de curs primar preparați în particular.

Se vor întocmi două comisiuni.

Cu începere de Duminică muzica militară a bat. 4 vînători, va începe să cînte la grădina Copou.

D. Dim. Focșa, absolvent al școalei normale, a fost numit învățător suplinitor la școala din comuna Războieni județul Neamț.

Un mare număr de cetățeni din Roman au adresat o petiție ministrului lucrărilor publice, prin care cer ca trenurile 167, 168, 123, 124 și 32 care, circulă cu ramificație în toată țara, să nu rămîe la Bacău, ci să circule pînă la Pașcani,—Romanul fiind unul din principalele centre agricole din țară, are nevoie de o comunicație mai frecquentă.

Eri s'a ținut prima ședință la societatea de gimnastică, sport și muzică, sub președenția noului ei președinte d. N. Gane.

S'au discutat și aprobat programul marei escursiuni și a sărbărilor ce vor avea loc în ziua de 17 Mai la Ciurea.

S'a ales o comisiune, care să reprezinte societatea de gimnastică la serbările de jubileu a societății Turn-Verein, care vor avea loc în zilele de 16, 17 și 18 Mai.

S'au mai primit nouă membri și s'a votat o sumă de 480 lei care din economii este depusă la cassa de scont, spre a veni în ajutor pentru construirea cabanei de pe Ceahlău.

D. Gane, care a prezidat pentru prima oară, a vizitat sălile societății, interesîndu se de fie-care secțiune în parte și a promis tot concursul pentru construirea unui basen pentru înnotat.

Cînd basenul va funcționa, societatea va da băi gratuite pentru elevii din școalele primare.

Regimentul 13 Ștefan-cel-Mare a plecat azi dimineață la Podul-Iloaie pentru a face manevre de cadre.

Batalionul de vînători din Botoșani și trei escadroane din regimentul 8 roșiori au sosit alaltă eri în tabăra Șipotele.

In seara zilei de Duminică 17 Mai a. c., va avea loc în sala Teatrului Circ Sidoli o *Mare Serată Dansantă*, organizată de Societatea *Unirea* a lucrătorilor tipografi din localitate. După pregătirile pe cari se fac, această *Serată Dansantă* promite a fi una din cele mai frumoase din cîte au fost pînă în prezent.

Orchestra Muzicei Militare a Regimentului 13 Ștefan cel Mare va cînta în tot timpul seratei.

Aflăm cu părere de rău că părintele Alexandru Popovici de la biserica Lozonschi și institutor, a fost greu lovit prin moartea copilului Artemisa, în etate de 6 ani jumătate.

Condoleațele noastre.

Autoritățile din Cotnari au înștiințat parchetul că bătrînul Ionică Barbu, din Hărlău, în etate de 70 de ani, care de cîteva zile se afla la moșia Cirjoaia, a fost găsit înecat în Bahlui, la locul numit „gesul lumei".

DIVERSE

— D. locot. Apostolescu, din strada Sărărie No. 16 a fost eri victima unui accident.

Pe cînd se scobora în pivniță, d. locot Apostolescu alunecînd pe scări, a capatat cîte-va leziuni.

El a fost internat în infermeria reg. 8 Roșiori.

— Teodor Pelală, de la prefectura de județ, a reclamat poliției că a pierdut un copil de 4 ani, cu numele de Dumitru.

— Eri a avut loc la biserica Vulpe căsătoria d-șoarei Elisa Arion, fiica păr. Al. Arion cu d. Gh. Cristea, grefier din Pașcani. Felicitări.

Ultime informaţii

❑ **M. S. Regele a fost greu bolnav de o congestie a ficatului. De cîte-va zile Suveranul se simte mult mai bine. In cursul săptămînei viitoare, M. S. va veni pentru cîte va zile în Capitală, spre a rezolvi mai multe chestiuni urgente, între cari, probabil, şi remaniarea.**

Regele va pleca apoi din nou la Peleş, iar la 12 Mai se va duce la Karlsbad.

❑ *Din cele cinci numiri ce urmează să se facă la înalta Curte de Casaţie, patru au fost definitiv stabilite: d. Corneliu Manolescu Rîmniceanu, actual procuror general delegat, va fi numit prim-preşedinte: domnii Panait Ionescu, primul-preşedinte al curţei de Galaţi; Tăzloanu, consilier la acceiaşi curte; Suciu, consilier la Iaşi—vor fi numiţi consilieri.*

Consilier cu delegaţia de procuror general, va fi numit d. G. Stătescu, actual procuror la înalta Curte.

Pentru cel de-al cincilea loc va fi numit sau d. Scarlat Popescu, primul preşedinte al Curţei din Bucureşti, sau d. Budişteanu.

D. Scarlat Popescu pune o condiţie: fiind-că după noua lege, este incompatibilitate legală, din cauza rudeniei, între grefier şi consilier, şi cum d. Scarlat Popescu ie rudă de aproape cu grefierul Protopopescu, d. Popescu pretinde ca ruda sa să fie înaintat preşedinte.

❑ *Tratativele pentru remaniare continuă. Ele trăgănează şi din cauză că s'a înlăturat definitiv întrarea în minister a d-lui Al. Constantinescu. I s-a promis, în adevăr, că va deveni Excelenţă, dar s'a revenit definitiv asupra acelei tragicomice idei.*

D. Brătianu a continuat cu asaltul pe lîngă d. Costinescu, ca să treacă la război. Ministrul de finanţe l'a sfătuit pe d. Brătianu ca să iee el succesiunea generalului Averescu, sau să i-o dee d-lui Vintilă Brătianu.

— Şi d-ta şi fratele d-tale, a zis d. Costinescu, sunteţi oameni tineri şi aveţi tot interesul să vă specializaţi la ori-ce minister.

Primul ministru convenise ca fratele seu, primarul Capitalei, să iee portofoliul rezboiului, dar d. Vintilă Brătianu a refuzat. D. I. Brătianu s'a decis atunci să iee interimatul rezboiului. D. Porumbaru va lua externele şi un generos, probabil d. Al. Radovici, va luă Industria.

Acesta este ultimul buletin asupra boalei remaniere.

❑ **Sinuciderea colonelului St. Rossetti.**—Unul din cei mai simpatici bătrîni ai Iaşului, colonelul St. Rossetti, care se bucură de mare consideraţie în cercurile distinse ale Iaşului, s'a sinucis ieri, la orele 9 dimineaţa, la domiciliul său, hotelul Binder, camera No. 8.

Nimic, mai ales vrîsta înaintată a colonelului, care avea 76 ani, nu explică pricina actului fatal. Colonelul se plîngea doar de dureri de stomac, dar în colo n'a dat a înţelege că nutreşte idei de sinucidere.

Eri, aproape de orele 9 dimineaţa, bătrînul sună pe chelner şi în timpul pînă a se presinta acesta, îşi trase un glonte de revolver, de calibru extra-ordinar, în direcţia inimei. Chelnerul găsi pe colonel împuşcat şi dete alarma.

Moartea a fost instantanee şi colportată repede în oraş, produse senzaţie şi regrete.

*

Colonelul Ştefan Rossetti, era născut în Iaşi, în 1833. Studiile liceale le făcuse la liceul „Louis le Grand" din Paris, după absolvirea cărora întră în şcoala militară, de aplicaţie, din Geneva. Se înrolă apoi în armata prusacă, în regimentul VIII de cuiraseri albi din Berlin şi, după doi ani, fu avansat sub-locotenent în acelaşi regiment.

Vodă Gr. Ghica îl aduse pe Ştefan Rossetti în Iaşi, numindu-l aghiotantul său. A servit sub căimăcămie, Cuza-Vodă urcat pe tron, îl găsi pe Rossetti, maior, comandantul regimentului de lăncieri, singura cavalerie de pe vremuri din Moldova.

La Venirea lui Cuza, Rossetti, demisionă din armată. Cu prilejul războiului din 1877—78, Rossetti adresă o petiţie ministrului de război cu rugămintea de a i încredinţa comanda unui regiment, de oare ce el îşi consacrase tinereţele armatei. Ministerul încredinţă lui Rossetti comanda regimentului 9 calaraşi, care a luat parte activă la lupta de la Rahova, avînd în frunte pe loct-colonelul St. Rossetti. După război fu avansat colonel.

A fost deputat, senator, prefect de Vaslui, prefect de Fălciu. Pînă acum trei ani se ocupase cu agricultura.

Colonelul St. Rossetti lasă în urma sa patru copii: pe d-na Maria colonel Bogdan şi pe domnii Al. Rossetti, fost deputat, Lascar Rossetti, fost deputat şi St. St. Rossetti.

Corpul defunctului a fost depus aseară în biserica sf. Spiridon. Inmormîntarea va avea loc mîine Marţi, ora trei.

Luăm vie parte la durerea familiei şi i transmitem cele mai sincere condoleanţe.

❑ In cercuri liberale se afirmă astă-zi că mişcarea în magistratură va apare Joi.

Astă-zi sau mîine se va ţinea un consiliu de miniştri în care se va discuta şi chestia numirilor la Casaţie şi la Curţile de Apel.

❑ Greva casapilor continuă. Nu s'a putut ajunge la nici un rezultat cu comisia numită de administraţie, unii fiind pentru rîdicarea preţului cărnei, alţii fiind contra.

Chestia va fi dezbătută în consiliul de azi, Luni.

❑ D-na şi d. A. D. Xenopol nu au putut primi colaborarea la albumul de comemorarea morţei lui Mihail Eminescu, ce 'l întocmesc d nii Iliescu şi Grossu, întru cît au promis concursul lor la albumurile din Bucureşi şi Iaşi.

❑ Se ştie că d. maior G. Văleanu demisionase din postul de inspector agricol al judeţului Iaşi.

In locul ce avea să devie vacant, dacă demisia ar fi fost acceptată, liberalii stăruiau ca să fie adus d. N. Cozadini, inspector agricol al judeţului Roman. La această transferare s'a opus, însă, d. P. Poni, care şi-a adus aminte că d. Cozadini făcuse parte din disidenţa liberală din Iaşi.

D. Poni a stăruit pe lîngă d. Văleanu să-şi retragă demisia, admiţînd să-i se acorde un concediu pe timp de o lună, iar la iarnă un alt concediu, pe timp de trei luni.

D. Văleanu a consimţit să rămîie la postul seu.

❑ O telegramă a Mitropolitului Moldovei, care se află în Bucureşti, dă permisiunea să se facă tot ceremonialul religios la înmormîntarea regretatului colonel Rossetti.

❑ Doamna doctor Elena colonel Bălteanu demisionînd din postul de medic secundar al spitalului Spiridoniei din Botoşani, a fost numit în loc d. doctor V. M. Botez.

❑ D. doctor Buteanu, care a fost numit medic primar al spitalului Spiridoniei din Focşani, va fi instalat mîine, Marţi, în postul seu.

Instalarea o va face d. epitrop C. B. Pennescu.

❑ Sîmbătă a căzut zapadă mare la băile Slănic. Mai mulţi zidari italieni, cari lucrează la săpăturile ce se fac acum acolo, s'au îngrozit aşa de tare văzînd iarna 'n vară, că s'au ascuns prin case, unde s'au închinat lui D-zeu.

❑ Consiliul de răboiu al corpului IV de armată a fost convocat pentru trei zile, cu începere de astăzi.

Consiliul se compune din d-nii: colonel Vlădoianu preşedinte, maiorii Engherliu şi I. Costăchescu şi căpitanii Saegiu Radu şi Roşiano, membri. Acuzările au fost susţinute astăzi de d. locot. Gane, substituit de comisar regal. Grefier d. G. Poroineanu.

Consiliul a judecat procesul soldatului Gh. Viziru, din regimentul 7 roşiori, pentru desertare repetată în ţară şi l'a condemnat la 1 an închisoare. S'au mai judecat şi alte procese fără nici o importanţă.

❑ Firma Iţik L. Kupermanu, din Tr.-Frumos, a fost chemată spre a fi declarată în stare de faliment de David Reicher.

Termen la 12 Mai.

❑ In consistoriul spiritual Mitropoliei vor mai fi numiţi: păr. Grigorescu din Doroiu şi păr. Cărlănescu din judeţul Suceava.

❑ D. dr. Benno Stenner, medicul primar al spitalului din Mărăşeşti a demisionat din acel post pe ziua de 1 Mai. D-sa îşi va relua clientela din oraşul nostru.

In locul d-lui dr. Stenner la Mărăşeşti va fi numit d. dr. Urgaschi.

❑ **Sanitare.**—De la 15—27 Aprilie s. c. au mai rămas în judeţul nostru: 10 cazuri de scarlatină, 2 de febră-tifoidă 17 de tusă-convulsivă, 3 de morbili şi 5 de anghină difterică.

— Epidemiile de scarlatină, difterie şi tusă convulsivă, care bîntuiau la Tomeşti, s'au stins cu desăvîrşire.

De asemeni s'a stins scarlatina, care bîntuia în comuna Galata.

— D. dr. V. Roşculeţ, medicul primar al judeţului, a plecat în Capitală, în interes de serviciu.

— Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat pentru Vineri seara 1 Mai a c., în şedinţă ordinară.

❑ Personalul punctului de observaţie de la Ungheni, pendinte de direcţiunea generală a serviciului sanitar, n'a primit salariile patru zeci de zile.

E mai mult de cît scandalos!

❑ Ştefan Velescu, lucrător tipograf în etate de 20 ani, a încetat eri din viaţă după o lungă şi grea suferinţă.

Ştefan Velescu a fost un bun lucrător şi corpul tipografic ieşan perde un excelent şi devotat coleg.

Mîine la oarele 4 p. m. va avea loc înmormîntarea la cimitirul Eternitate.

Membrii societăţei Unirea a lucrătorilor tipografi şi a corporaţiei Progresul vor urma cortegiul.

❑ Comisiunea de recrutare a judeţului a început să lucreze astăzi la Bucium.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că vînarea becaţilor nu va mai fi permisă de la 1 Maiu c.

❑ Serviciul sanitar a fost înştiinţat că femeea Zamfira I. Bunduc din comuna Fîntînelele se află bolnavă de cărbune, prezintînd simptome grave.

Din cercetările făcute, s'a constatat că acum trei săptămîni, îmbolnăviindu-i-se o vită, numita femee a tăiat'o şi a consumat carnea.

❑ In ziua de 19 Aprilie a. c., a avut loc căsătoria d-nei Aglae Cobzac, născută Mangerov cu d-nul institutor Ioan C. Apostol.

Nuni au fost d-na şi d. A. D. Xenopol.

❑ **Sinuciderea Zenobiei Matias.**—Eri, a avut loc la cimitirul Eternitatea înmormîntarea nefericitei tinere Zenobia Matias, care şi-a curmat firul vieţei, bînd o soluţie de sulfat de cupru.

Iată peripeţiile acestei sinucideri:

De cîte-va luni se oploşise în Iaşi un anume Alfred Matias, originar din Anglia, şi care, în ultimul timp, lucra la antrepozite ca electrician.

Printr'o împrejurare, Matias făcu cunoştinţă cu părinţii Zenobiei şi astfel veni în contact mai des cu această familie.

Cum Matias se arata foarte galant şi făsea dese petreceri în casele d-lui Ortoschi, tatăl Zenobiei, cîştigă inima acesteia şi căuta s-o prindă în curse; fata, însă, nu se lasă sedusă de cuvintele şi cadourile frumoase ce zilnic i le oferea galantul, aşa că a fost nevoit să facă căsătoria civilă în luna Martie.

Timp de o lună trăiră împreună şi foarte bine. Intr'una din zile, Matias îşi pune în plan dispariţia, fiind că îl mai aşteptau şi alte neveste, căsătorite în diferite oraşe, sub alt-fel de nume şi după o lună de trai, dispărea.

Lucrul acesta s'a întîmplat şi în Iaşi cu Zenobia. După un interval de-o săptămînă de la dispariţia lui, mama Zenobiei se duse la Bucureşti unde îl găsi pe Matias locuind la un hotel. In urma unei conveniri se hotărîse ca Zenobia să vină la Bucureşti, zis şi făcut.

Matias, văzînd că nu poate scapa de soţia lui după cum credea el, se deside să se reîntoarcă în Iaşi. In gara Paşcani la schimbarea trenului pentru Iaşi, Matias urcă pe Zenobia în tren zicîndu-i să stee în vagon, că el are să dee o telegramă acasă.

Trenul se pune în mişcare şi Zenobia ajunge singură la Iaşi, în care timp Matias se urcă în expresul spre Berlin.

Tînăra Zenobie, văzînd că soţul ei a dispărut din nou, cu toate mîngîerele familiei, îşi puse în gînd să-şi curme firul vieţei şi, într'una din zile, şi-a procurat 150 grame sulfat de cupru, pe care îl dizolvă în spirt şi în dimineaţa zilei de 20 Aprilie, orele 4 dimineaţa se otrăvi. A treia zi, la 2 sucombă.

Zenobia era una la părinţi şi era foarte iubită de familia ei.

❑ **Universitare**—In şedinţa de aseară consiliul facultăţei de litere a recomandat pe d. agregat definitiv Ilie Bărbulescu pentru a fi rîdicat la raugul de profesor.

— Sîmbătă a avut loc la seminarul pedagogic universitar. o lecţiune model de limba latină ţinută de d. practicant Balaban,

— Mercuri 29 Aprilie ora 5 jum. p. m. va avea loc o altă lecţiune model ţinută de d. Constantin Stamboliu cu clasele I şi a V-a a seminarului pedagogic.

E obligator să asiste toţi studenţi înscrişi în seminar.

— D. Ion Găvănescul va relua cursul de „Istoria filosofiei vechi" mîine Marţi 28 Aprilie ora 5 jum. d. a.

— Excursiunea studenţilor facultăţii de ştiinţi, ce avea să aibă loc la 23 Aprilie s'a amînat, ca d-nii profesori P. Bujor, D. Pompei şi d. conferenţiar C. Popov şi şef de lucrări Patriciu să poată întovărăşi pe studenţi în această excursiune. De asemeni şi d-rele studente vor lua parte la această excursie.

❑ Astă-zi a sosit decretul prin care d. Petrescu, admiuistratorul financiar al judeţului Iaşi, este avansat cl. I, pe ziua de 21 c.

❑ **Judiciare.**—Atît procurorul de Botoşani, cît şi Gutman şi ceilalţi cari au fost condamnaţi la amendă pentru contravenţie la legea sanitară, au declarat apel.

— Virgil Ghelmegeanu a făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare contra cuantumului de trei mii lei, fixat de judecătorul de instrucţie, pentru eliberarea provizorie a prevenitului.

Camera se va ocupa mîine de această afacere.

— Afacerea falimentului Leff se va judeca la 16 Mai la secţia II-a a curţei Prin decizia Curţei de Galaţi, care a declarat rîdicat falimentul afacerea a căzut de la sine.

❑ Arendaşul moşiei Uricani a reclamat astă-zi parchetului că administratorul seu, Gh. Lazarovici, după ce a escrocat pe mai multe persoane cu însemnate sumi de bani, a dispărut.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 27 Aprilie.

LOTERIA

Bucureşti.—La tragerea de astăzi a cl. VI, care va continua 16 zile, au cîştigat:

5000 Lei No. 52,430
3000 „ „ 24,796
2000 „ „ 11,450, 4,103
1000 „ „ 40,804, 30,512, 58,292, 2,703, 5,932, 9,161, 12,194, 19,443, 33,512 44,119, 37,032, 53,483.

500 Lei No. 4,434, 7,302, 12,112, 30,887, 45,855, 48,239, 52,885, 55,733, 14,267, 23,830, 28 104, 29,286, 33,064, 43,623, 57,664, 10,743, 15,317, 29,012, 29,222, 31,281, 56,301, 58,029.

200 Lei No. 937, 41, 11, 120, 27, 740, 1,645, 2,218, 2,331, 3,144, 3,050, 4,013, 4,717, 4,092, 5,119, 5,014, 5,097, 6,267, 6,204. 6,030, 6,067, 7,111, 7,081, 8.540, 8,029, 8,130, 9,040, 9,036, 9,870, 10,302, 10,147, 10,300, 10,414, 11,018, 11,605, 11,601, 41,301, 11,114, 12,309, 12,702, 12,005, 13,500, 14,006, 14,456, 15,435, 17,463. 17,299, 18,099, 19,289, 20,800, 21,263, 21,107, 22,068, 22,007, 23,212.

❑ Biletele norocoase de loterie pentru clasa I-a se găsesc de vînzare la COLECTURA PRINCIPALA
TH. P. MAXIMOVICI
Agenţia Theatrală „Thalia" Piaţa Unirei

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Astă-zi sau mîine, după cum d. Ionel Brătianu a declarat unor prieteni ai săi politici, va avea loc un consilul de miniştri, pentru a se tranşa chestiunea remanierei.

Vechile cadre

Bucureşti.—Vechile cadre au început să lupte falş contra d-lui Ionel Brătianu.

Eri, la întrunirea pe care a ţinut'o la Ploieşti, d. Stoicescu a atacat în faţa tuturora pe d. Ionel Brătianu.

D. Stoicescu este ajutat în acţiunea sa de vechile cadre din Capitală.

Investirea noului Sultan

Constantinopol.—Eri s'a făcut, cu mare solemnitate, învestirea noului Sultan Mehmet al V-lea, în faţa unei imense mulţimi.

Sultanul a pornit dimineaţă spre moschee, înconjurat de demnitari şi de toţi ofiţerii superiori. Toţi erau călări pe cai albi.

La moschee, după ce s'a oficiat rugăciunile obicinuite, s'a procedat la încingerea noului Sultan cu abia lui Mohamet. Solemnitatea aceasta a fost făcută de Ikonomy, descendecetul Sultanilor.

Reîntoarcerea la Hdiz-Kiask s'a făcut cu aceiaşi solemnitate ca şi plecarea.

Străzile erau înţesate de lume. S'au făcut noului Sultan mari ovaţiuni.

Constituţia în Persia

Berlin.—După o telegramă din Teheran, Şahul Persiei a acordat o amnistie generală.

Şahul a dat o publicaţie, prin care anunţă că constituţia este definitiv reîntrodusă în Persia.

Ciocniri de trenuri

New-York.—Un tren de marfă s'a ciocnit astă-noapte cu un tren de persoane în apropiere de staţia Mienst.

Vagoanele trenului de marfă au fost sfărmate. De asemeni au suferit mari stricăciuni trenul personal.

Au fost 4 morţi şi 15 rîniţi grav.

Statua lui Gogol

Moscova.—Astăzi s'a făcut cu o mare ceremonia desvălirea statuei scriitorului Gogol.

A asistat multă lume.

Ploi torenţiale

Petersburg.—In împrejurimi şi în provincie, mai ales în ţinul Podolsk, au căzut în ultimile trei zile ploi torenţiale, care au cauzat mari stricăciuni.

Presa vieneză şi convenţia

Viena.—Mai multe ziare vieneze, între care «Neue Freie Presse», ocupându-se de convenţia comercială cu România, zice că convenţia va fi rezolvită cât mai curând posibil, cu toată acţiunea contrară întreprinsă de agrarienii austriaci.

Numitul ziar spune că o schimbare va interveni cât de curând, pentru ca convenţia să fie rezolvită definitiv.

Ministrul agriculturei, d-rul Proat s'a declarat pentru convenţia cu România, făcând declaraţia că convenţia dă destule avantaje Austriei.

Se crede că în deliberarea parlamentului, convenţia va avea deplină şansă.

Industriaşii, care sunt pentru convenţia cu România, luptă contra acţiunei contrare a agrarienilor.

✝

D. şi d-na Alexandru Rossetty, d. şi d-na colonel Gh. Bogdan cu copiii, d. Ştefan Rossetty, d. Lascar Rossetty cu copila, şi familiile: Rossetty, Rossetty-Rosnovano, Lefter Dimitrescu, Stourza, Pallady, Cantacuzino, Ghyka, Wârnav Liteanu şi Sachelaride, au profunda durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a

Colonelului Ştefan Rossetty

decedat în Iaşi, în ziua de 26 Aprilie 1909.

Prezentul avis ţine loc de înştiinţări speciale.

Iaşi, 27 Aprilie 1909

De ale Modelor

Toate Noutăţile sezonului de Vară, se găsesc la Magazinul

LA „VULTUR"

şi le vinde cu preţuri forte modeste. Mare asortiment de Tuluri şi Loize pentru Bluze de Dame, cu şi fără cercurele. — Asemenea şi un bogat asortiment de Bluze şi Jupoane de vară. **Avis tuturor Damelor din Iaşi şi din Provincie**

JETTY IASLOVICI
DANILLA FRIEDMANN
(Din firma Fischoff şi Danilla)
Logodiţi
IAŞI GALAŢI
In locul ori cărei alte înştiinţări.

Biuroul „AURORA"
IAŞI Str. BARBOI No. 19
— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.
— Mijloceşte vînderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.
Plasări şi împrumuturi de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiguri etc. **Executări silite.**
Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** Iaşi—str Bărboi 19

CABINET DE CHIRURGIE
şi
TEHNICA DENTARA
D-r S. EIGHER
— STRADA LAPUŞNEANU 23 —
Extracţiuni, plombe, denturi.
Lucrări în aur, cauciuc şi porcelan

Dr. Louis Mendel
Specialist în boli de gură şi dinţi.
Cabinet special pentru executarea diferitelor lucrări în Cauciuc şi metal. Plombe de Aur şi Porcelan.
A preluat Cabinetul Dentar al Dentistului N. WASSERMAN
Str. Lăpuşneanu 11 bis.

VIZITAŢI ATELIERUL
DE
Fotografie Artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
5 LEI—12 FOTOGRAFII MIGNION—5 LEI

De închiriet de la 23 April **două magazii** în strada Ştefan cel Mare No. 15 a se adresa la d. **Neculai Ioan** care locueşte deasupra magaziei.

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

c) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m.

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărboi No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian

— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz întreg	24 lei

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicia cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 713 —Mercuri 29 Aprilie 1909

Lupta bătrînilor liberali

Cînd d. Ionel Brătianu, a fost proclamat șef al partidului cu unanimitatea glasurilor partizanilor săi și a funcționarilor Statului, spuneam între altele că nu va trece multă vreme și fruntașii liberali îl vor acuza că nu și-a îndeplinit angajamentele luate pentru obținerea șefiei.

Proorocirile noastre încep a se adeveri și cel dintâi semnal al acuzărilor ce se aduc d-lui Brătianu, îl dă la Ploești nemulțumitul fost ministru, d. C. Stoicescu.

Întrunind pe toți amicii săi din Prahova, printre cari numeroși membri ai parlamentului, fostul ministru liberal a adus, în plină întrunire publică, acuzare d-lui Brătianu, de a fi autorul principal al tuturor desbinărilor din partid, datorită numai spiritului de preferență sau părtinire prea mare, acordată tinerilor liberali în potriva vechilor cadre ale partidului.

Acuzațiile acestea sunt sisteme în viața partidului liberal — și dacă ar fi să ne reamintim numai cele petrecute în cea din urmă guvernare liberală de la 1900—1904, am constata că rolurile sunt schimbate. Pe atunci partidul era condus de d. Dimitrie Sturdza, iar situația preponderentă, atît în guvern cît și în toate administrațiile publice, o aveau bătrînii liberali.

Cei nemulțumiți erau tinerii, cari învinuiau pe d. Sturdza că-i nesocotește, iar în capul întregului tineret liberal nemulțumit, se găsea însuși d. Ionel Brătianu.

Pentru a resista svîrcolirilor perseverente ale tinerilor, botezați în partid cu numele de *„generoși“* bătrînii liberali se constituiseră chiar în grup, sub denumirea de „cadre vechi“ și fuseră în cele din urmă botezați și ei de *„bulevardiști“*, din pricina conciliabulilor ce țineau în fie-ce seară la hotel Bulevard.

Lupta aceasta de cucerire a situației în partid și guvern, s'a accentuat mai mult în ultimul an de guvernare liberală de la 1904 și s'a sfîrșit prin cunoscuta retragere din guvern a d-lui Brătianu și prin nemai pomenita grevă parlamentară a întregului tineret generos, care a provocat retragerea partidului de la putere.

Acum lupta pentru cucerirea situației în partidul și guvernul liberal o dau bătrînii, căci această situație o au astă-zi în mod exclusiv tinerii; bătrînii se găsesc acum în ofensivă—iar tinerii în defensivă — pe cînd în guvernarea trecută defensiva aparținea bătrînilor, iar ofensiva tinerilor.

Care va fi sfîrșitul acestei lupte, al cărui semnal vine din mijlocul cadrelor conduse de d. Stoicescu?

Până și cei mai optimiști liberali, îl văd în culorile cele mai triste.

D. Brăteanu, în vanitatea sa de a obține înainte de vreme șefia, a făcut transacțiile cele mai oneroase pe socoteala partidului, cu fruntașii liberali; le-a promis o parte egală din beneficiile și demnitățile puterei, și după 4 luni, d. Stoicescu constată că d. Ionel Brăteanu, se găsește în „complectă inactivitate“ și că n'a făcut nimic pentru a „împăca toate elementele liberale“, deci a le da din situație.

Era și greu să ia din gura tineretului generos, o parte cît de mică din dulcea situație politică și bugetară, după care aceștia au alergat, consumînd atîtea sdruncene și jertfe de timp și energie.

Ba, ce e mai grav, nici succesiunile vacante din situația partidului, tinerii nu îngăduesc să fie oferite bătrînilor. Și aceasta explică în parte cauza dificultăților remanierei guvernului.

„Ori tot, ori nimic“,—aceasta este lozinca de care se conduce azi tineretul generos, care a acaparat toate demnitățile și foloasele puterei, și d. Brăteanu, e captivul lor și nu poate da înapoi, căci temelia înaltei situații ce ocupă azi, este însuși acest tineret.

In cît, în fața ambițiunilor prea mari ale generoșilor cari l'au rîdicat spre a se rîdica și ei, tînărul șef este acuzat de către bătrîni de înșelăciune față de ei și fără a mai spera ceva de la dînsul, îi declară acum luptă de răsturnare.

Această luptă se cuvenea s'o începem noi; se vede însă că bătrînii liberali, vor să ne dispenseze pe noi de a o mai face. Atît mai bine.

Căci puțin ne preocupă pe noi cine răstoarnă guvernul, efectul să fie același—asigurarea cît mai curînd a unei guvernări de ordine și progres pentru țară, atît de sdruncinată în ultimul timp de liberali.

Vespasian I. Pella.

Iar se face remaniare

Remaniarea, în ultimele zile, fusese lovită de o sincopă. Sau căzuse într'un fel de letargie. Fapt este că nu s'a mai vorbit de ea. Acum bolnava și-a mai revenit.

Respiră mai ușor și faptul ie absolut normal: remaniarea a scăpat de povoara d-lui Al. Constantinescu.

D. Constantinescu, care, în secolul XX, devenise ministeriabil, a fost declarat scutit, ca impropriu pentru asemenea delicat serviciu

D. Constantinescu a fost victima unei tradări. După ce l'au utilizat ca să treacă, în Senat, utila lege a reorganizărei judecătorești și să astîmpere și în alte privinți zburdălnicia maturului corp, făcătorii de miniștri au făcut să se vorbească de ministeriabilul Constantinescu și, la adică, l'au tras pe sfoară.

Ce va face tradatul, dacă va înghiți hapul sau se va răcori prin Sacolul, pe care el îl subvenționează, asta se va vedea. Fapt este că în buletinele asupra emanierei nu va mai figura, de aci încolo, corpolenta persoanăa făcătorului de minuni dela creditul rural

Aceasta este, în ce privește ultimul stadiu al remanierei, singura notă, originală căci mai vechie ie acea, că dl. Stere, întru cît dl. Costinescu refuză să i cesioneze finanțele, nu va intra în minister.

Originală de tot este și știrea, că d. Brătianu va lua interimatul războiului. Ce fel de „largă“ remaniare este aceasta, cînd un ministru trece de la un interimat la altul?

Dar faptul că nu se găsește un titular militar pentru succesiunea d-lui Averescu, dovedește opera rea ce s'a făcut cu acesta și că nimeni nu vrea să se mai expună să fie tratat și maltratat ca d. general Averescu.

In așa hal de descompunere a ajuns acest guvern și partidul liberal, că, cu cît cearcă să remanieze cabinetul, cu atît plaga descompunerei se întinde mai mult.

MINISTERUL DE REZBOI

D. general Averescu avusese mulți adversari și în lumea politică și în cea militară. Nemic scrios nu justifica acele animozități. Căci acuzarea ce se aducea fostului ministru că ar simpatiza cu d. Take Ionescu—nu era motiv omenesc de a trata pe general cum a fost tratat; iar invidia unora din militari, că un fiu al mumei și al operilor sale s'a rădicat la treaptă înaltă, era iarăși un motiv sălbatec.

D. Averescu a fost învins. A fost, firește, din partea adversarilor sei, o învingere fără pericol, deci fără importanță.

Dar de la demiterea forțată a d-lui general Averescu nu se găsește, între militari, cine să iee succesiunea ministerului de rezboi.

Toate tratativele ce s'au urmat cu generalii Wartiade, Crăiniceanu și cu alții, n'au contribuit la împlinirea vacanței ministeriale. De sigur, motive foarte serioase au contribuit la aceasta. Și cel mai serios ie tocmai modul cum a fost expeduit d. general Averescu. Tocmai fiind-că sălbătăcia n'a avut nimic serios la bază, fiindcă, din motive politice foarte meschine, politicianismul ordinar a fost internat la ministerul de rezboi, generalii cu chemare pentru înalta demnitate, ezită să se vîre în foc.

D. general Averescu a fost anatemizat pentru crima de a fi takist. Firește, dacă d Averescu ar fi fost un aderent al politicei d-lui Take Ionescu și dacă, cu toate acestea, s'ar fi așezat pe o bancă ministerială liberală, guvernul s'ar fi simțit jenat de asemenea invazie.

Dar lucrul acesta nu poate prinde nici ca glumă. Altele au fost motivele pentru care prezența d-lui Averescu devenise jenantă.

In primul loc — dificultatea stăruințelor la ministerul de rezboi, dificultate care inspirase unui deputat generos o schiță umoristică ce s a publicat într'o revistă literară.

„Takismul“ generalului a fost inventat ca argument incontrolabil și suprem. Acum liberalii se impedică rău de acest argument, căci și alți generali se tem că el le-ar putea fi aplicat cu aceeași ușurință, cu același succes.

Nimeni nu vrea ministerul de rezboi. Nici din militari, nici civilul Costinescu, care știe că acolo nu se fabrică tarife vamale.

Pacostea va cădea asupra d-lui I. Brătianu, care cată să devie ministru unic.

Greva casapilor

Cu inpasibila și trîndava administrație comunală ce-o avem în Iași, nu este de mirare că greva casapilor continuă, precum va fi foarte normal dacă nici peste două septămîni ea nu va fi terminată.

Administrația, după ce-a tolerat ca furtul, ziua 'n amează mare, să se încuibeze cît mai mult la abator, a luat afacerea în primire, scotorosindu-se de ori-ce amestec și dînd-o, spre rezolvire, unei comisiuni de aiari, în care n'a delegat însă oameni cu pricepere în asemenea materie, ci pe un doctor în medicină, pe un fost registrator al primăriei și pe alți asemenea profani în materie de vite.

Noi nu zicem că dacă primăria ar fi numit o comisie de specialiști, ea ar fi putut aplana diferendul actual. Dar o asemenea comisie ar fi făcut mai mult; ar fi dat comunei mijloacele de a scapa de diversele tiranii ce domină abatorul: de carteliști, de hahami și de subvenționați.

Abatorul trebue să înceteze de a fi un mijloc de cîștig pentru comună, budgetul n'ar trebui să cuprindă, la venituri, sumele ce le produce abatorul. Abatorul are menirea de a fi un mijloc de control pentru sănătatea vitelor și să producă comunei numai atît, cît este nevoe pentru acoperirea cheltuelilor de control și personalului.

Să se declare liber comerțul pentru tăierea vitelor. La ori-ce timp, ori cine să poată veni să-și taie vitele; să se întroducă concurența să se permită importul vitelor din comunele învecinate — sub cel mai sever control, bine înțeles — și se va vedea dacă, prin mijlocul acesta, legal și cinstit, nu vom scăpa de zisele tiranii.

Altfel nu se va face de cît treabă ră.

„SALONUL“

Chiar după ce trecuse Sf. Gheorghe, persista încă înainte acel delicios comunicat în coloanele ziarului carpist local.

Era comunicat și nu anunț—fiind-că găsise loc nu în coloanele rezervate inserțiilor, ci în fruntea știrilor și se zețuia cu caractere mari.

„Un salon, situat în rînd cu redacția noastră, se dă cu chirie, de la 23 Aprilie. Detalii la ziar“.

Saloanele, în tîrgul Iașului, nu sunt sinonime cu acelea din străinatate, sau chiar din București. Nici pictura, nici tablourile, nici acvarelele—nu sunt cuprinse la noi în cuvîntul Salon. Ci el are o semnificație pur comercială, ie sinonim cu prăvălie : salon de frizerie, salon de mode, salon de pălării..

Și cu toate astea, cine ar fi crezut că salonul acela de închiriat, reprezintă și o epocă, și un mare moment politic, și o căsnicie și un divorț.

Salonul în speță văzuse petrecîndu-se trei apostase politice; concubinajul grecenisto-carpist; contopirea lor; destopirea lor și cărăbănirea junei perechi pe teren neutru, „de—asupra tapițeriei Lobel“, cum zice anunțul.

După vre-un an de falșă conviețuire, salonul tinerei perechi ajunsese de închiriat. Ar fi ajuns și de vînzare, spre o mai complectă uitare a unei conviețuiri, care se amărîse din timpul lunei de miere—dar nu era proprietate, ci salon luat cu chirie.

Lucru curios: cu toată criza de prăvălii din Iași, salonul nu găsea amator. De ce? Din cauza, credem noi, a d-lui M. Cantacuzino, care nu—o dată a zis despre salon: *ça y sent mauvais.*

Trecuse Sf. Gheorghe, comunicatul de închirere persista—nimeni nu voia să iee „salonul“. De ieri, însă comunicatul a dispărut: salonul a fost închiriat.

Aci s'ar cădea să se isprăvească interesantul roman: „grandoarea și decadența unui salon. Dar romanul nu s'a isprăvit.

D. Cantacuzino, care a luat asupra-și închirierea salonului, a făcut contract cu o societate studențească, cam aceeași a cărei desființare o ceruse d. Cantacuzino—ca profesor universitar.

In locul clubului conservator, pe care d. Cantacuzino n'a voit să-l aibă instalat alături de redacție, d. Cantacuzino a ușurat instalarea unei societăți studențești, pe care acum trei luni, voia s'o vadă desființată.

Coincidență sau răzbunare?!

OAMENI ȘI LUCRURI

MICROBUL...

Cine urmărește noutățile zilnice ale gazetei nu mai poate păstra nici-o urmă de îndoială: avem de a face cu o epidemie, suntem în fața rezultatelor dezastroase ale unei boli, cari bîntuie împrejurul nostru: sinuciderea.

Nu o singură dată ni s'a întîmplat să avem de înregistrat atari fenomene sociale—fără să le putem pricepe cauzele, fără să găsim explicația. Sinuciderile se țin lanț, vin în serie, se succed cu o regularitate oarecum matematică: Se anunță într'o zi, în vr'o notă prizărită, o sinucidere. Ea trece mai mult ori mai puțin nebăgată în seamă; dar iată că vin altele la rînd, ca și cum ar fi fost de-a dreptul pricinuite de către cea dintâiu. Iar noi stăm și ne întrebăm nedumeriți: care e pricina oare a acestui fenomen?

Intrebarea va rămînea încă multă vreme fără de răspuns, ori va forma obiectul nenumăratelor hipoteze ale filosofilor în căutare de probleme pe care... nu le dezleagă nici odată. E probabil — ca să ne oprim la presupunerea cea mai simplă— că un singur act de sinucidere face să se concretizeze în mințile multora ideea unui act asemănător, idee pe care o nutriau în sufletul lor de multă vreme și pe care n'aveau energia de a o aduce la îndeplinire.

Mulți chiar n'o îndeplinesc nici-odată, ci după ani și ani de zile ajunși la liniștirea deplină, știu doară să ne povestească, cu o pedantă amănunțime, peripețiile psihice prin care au trecut în acele zile de criză grozavă, în care se luptau între viață și moarte.

De la unul poți afla de cîte ori, cu mîna tremurătoare, a alintat țeava unui revolver; de la celalalt vei ști că a purtat multă vreme cu sine vre-o sticluță de otravă ucigătoare; altul s'a oglindit poate în strălucirea vre unei fîntîni asemănînd'o cu apa Lethei, cea dătătoare de liniște și de uitare. Nimeni dintre dînșii n'a găsit tăria sufletească de a-și realiza hotărîrea, mai drept, toți au găsit putere în deajuns, ca să birue „criza“ și să-și redobîndească sănătatea. Au rămas doară cu amintirea, cu emoțiunea momentelor trecute și în calmul de astăzi pot vorbi despre greaua „boală“ de care au pătimit.

In jurul „seriei“ de sinucideri anunțate zilele aceste — în orașul nostru — e fără îndoială o altă serie de nenorociți asupra cărora lucrează, cu forța unei supreme ispite, microbul aceleiași boli. E anotimpul dorințelor și capriciilor, e vremea extremelor și a schimbărilor repezi. Să sperăm că soarele de Mai va aduce liniște, mîngăiere și sănătate și va reda vieței sufletele torturate, gonind spectrele ademenitoare, stîrnind microbul virulent al sinuciderei, redînd orașului atît de sărac în oameni, — toată dorința de traiu și de veselie de care are lipsă...

Rodion

Responsabilitatea civilă a Patronului

— IN CAZ DE ACCIDENT —

II. *Doctrina.* — a) *Sistemul responsabilității contractuale.* In 1883 și 1884, aproape simultaneu și fără ca macar să se cunoască, doui autori, d-l Sauzet în Franța și d-l Sainctelette în Belgia, demonstrară că patronul se găsește obligat la daune-interese, pentru accidentele a căror victime sînt lucrătorii, prin chiar faptul Contractului de muncă. Responsabilitatea civilă a patronului ar fi *contractuală* și nu *delictuală*. Intre terțiul-victimă a unui accident și între lucrătorul victimă, este această deosebire importantă, că pe cînd terțiul e complect străin patronului, lucrătorul, dimpotrivă, se află legat cu aceasta printr'un Contract de muncă; așa că, dacă responsabilitatea patronului față de terțiu rezultă din art. 1382 și urm., ea decurge în schimb din contract, față de lucrătorii săi.

In acest sistem al responsabilității contractuale, două din consecințele ce am enunțat mai sus, sînt complect schimbate.

1⁰ Responsabilitatea patronului derivînd din neexecutarea unei obligaț uni contractuale, el se va putea exonera de mai înainte printr'o clauză elisivă, sau va putea să-și micșoreze această responsabilitate printr'o clauză limitativă.

2⁰ Responsabilitatea patronului derivînd din neexecutarea unei obligațiuni convenționale, el este ținut, ca debitor, să facă proba că neexecutarea nu-i poate fi imputabilă. Patronul se va găsi în culpă totdeauna cînd din neglijență sau din spirit de economie, va compromite viața ori liniștea lucrătorilor.

Patronul s'a obligat, prin chiar contractul de muncă, a veghea la securitatea lucrătorului, adică la îndatorirea de a-l păstra sănătos și neatins pe tot timpul execuțiunii contractului; el trebue ca în fiece moment să-l poată restitui lui însuși valid, cum l-a primit. Așa dar, dacă un accident survine, lucrătorul nu mai este obligat a face altă dovadă decît acea a existenței contractului; el se prezintă ca un creditor de drept comun, în virtutea titlului său ce conține implicit o clauză generale de garanție. Patronul, debitor al securității lucrătorului, trebue să dovedească liberațiunea sa, prin aplicarea regulelor de drept comun; să dovedească el deci lipsa de culpă din partea sa, să dovedească el, exonerațiunea sa.

Pentru a explica această obligațiune contractuală de garanție și pentru a-i da un fundament juridic, autorii mai sus citați se sprijineau pe interpretațiunea voinții părților contractante și pe oarecari texte din codul civil ce, ziceau ei, visează cazuri analoage.

Doctrina nouă nu a fost admisă sub această formă absolută, nici chiar de către acei cari îi admiteau principiul. Nu pare, în adevăr, posibil de a pune ca regulă generală în sarcina industriașului o obligațiune absolută de garanție impotriva accidentelor. In lipsa unei clauze formale, putem noi presupune că patronul a înțeles să-și ia un angajament tacit atît de întins? De aceea acest sistem fu combătut, între alții, de către d-nii Labbè, Cornil, și Esmein care, de almintrelea admiteau principiul d sponsabilității contractuale.

„Ni se pare, zice d. Cornil, cu mult mai rațional și cu mult mai conform echității, de a admite că angajamentul patronului consistă în a lua toate măsurile preventive, oricît de costisitoare și oricît de inusitate ar putea fi ele. Așa că vom zice cu d. Labbé: „se exagerează atunci cînd se crede că patronul datorește securitatea lucrătorului“. Suntem cu mult mai aproape de adevăr atunci cînd zicem că patronul trebuie să ia toate măsurile proprii a preserva pe lucrător de pericolele inerente industriei exercitate“.

Sistemul responsabilității contractuale, prezintat sub această formă atenuată, fără a desăreina complect pe lucrător de greutatea probei, se mărginește în a-i ușura numai această greutate în chip simțitor. In cea dintâiu teorie a responsabilității contractuale, lucrătorul nu are a face altă probă de cît acea a existenței contractului și aceea a faptului material al accidentului; în această a doua teorie, lucrătorul nu va trebui să stabilească culpa patronului a uneia din obligațiunile sale.

D. Esmein, pe de altă parte, aduce următoarea modificare teoriei primitive propuse de către d-nii Sauzet și Sainctelette: el zice că lucrătorul, victimă a unui accident, va trebui să dovedească viciul lucrului; căci patronul e responsabil de dauna ce ar rezulta din imperfecțiunea ce prezinta instrumentul de muncă în-

Cumpărați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

credințat lucrătorului.

Patronul ar fi deci ținut de a îndemniza pe lucrător de daunele se acesta ar suferi ca o urmare a defecteler sau a viciilor ascunse ale lucrurilor cu care el este pus necesar în contact prin serviciul sau lucrul său.

Intre teoria d-nului Esmein și acea a d-lor Labbé și Cornil, este această deosebire că dînsa aduce mai multă preciziune. Formula d-lui Labbé, adoptată în urmă de d. Cornil, este prea vagă și noi avem cel mai mare interes să știm exact obiectul obligațiunii patronului. D. Esmein admite și el principiul responsabilității contractuale, și critică întocmai ca d-nii Labbé și Cornil, teoria d-lor Sauzet și Saincelette, întrucît această teorie face să nască direct din contractul de muncă, obligațiunea principală și specială pentru patron de a asigura securitatea lucrătorului.

Promisiunea aceasta de garanție, zice d. Esmein; nu poate figura acolo, ca specific conținută în contract; în loc însă de a zice ca d-nii Labbé și Cornil, că obligațiunea patronului consistă în a promite faptul său, faptul adică de a lua toate măsurile proprii, a preserva pe lucrător de pericolele inerente industriei, ceeace este prea vag și insuficient, d. Esmein zice că e mai juridic a admite în virtutea principiilor generale ce călăuzesc contractele de bună credință, că fie care dintre contractanți răspunde de viciile pe care le pot prezenta lucrurile ce unul din ei remite, pentru executarea contractului, celuialalt. Și sîntem responsabili de dauna cauzată de către aceste vicii, chiar atunci cînd le am fi ingnorat la facerea contractului.

Acest sistem se distinge de acela al jurisprudenței, prin aceia că el nu cere lucrătorului să dovedească culpa patronului, ci numai vicial lucrului, ceeace nu e tot una, de oarece acest viciu poate exista în afară și independent de orice culpă delictuală sau quasi-delictuală; el se distinge în urmă de sistemul responsabilității contractuale ast-fel după cum a fost el formulat de către inventatorii săi; în sfîrșit, se deosebește iarăși de sistemul propus de d-nii Labbé și Cornil, prin aceia că aduce elemente precise în aprecierea responsabilității patronului.

b) „Teoria responsabilității obiective sau legale".—In urma unei foarte importante deciziuni a Curței de casație din 16 Iunie 1896, fu creată o a treia teorie aceea a responsabilității obiective. In sistemul acesta, contrar aceluia al doctrinei tradiționale ca și aceluia al jurisprudenței dominante, și după care articole 1382-1386 (998—1002 din c. civil rom.), presupun că edictează ca fundament al responsabilității, o culpă dovedită ori prezumtă a persoanei declarate responsabile în acest sistem, zic, legiuitorul ar fi edictat iarăș, ca principiu general, și o responsabilitate cu privire la dauna cauzată de lucrurile ce sînt sub paza nóstră.

(Va urma)

Litere-Științe-Arte

Tempora mutantur.—Ceteam eri una din gazetele populare ale Capitalei, ca să-mi trec vremea într'o lungă cursă de tramvay. In primul rînd ești izbit, cînd cetești astăzi una din foile din această categorie, de transformarea ce au suferit și anume în direcțiunea literară.

Intr'adevăr, cu cît priveam cu mai multă luare aminte gazeta, nu mă puteam minuna în deajuns văzînd cît de mult spațiu se închina—n'am zis se jertfea—părții literare. In coloanele din prima și a doua pagină, acolo unde altă dată trona numai o materie frivolă, accesibilă claselor neintelectuale—se pot ceti acum articole de literatură adevărată, aleasă, ba chiar literatură superioară, vrednică de paginile celor mai bune reviste. Că autorii bucăților preferă ziarul cotidian, e de sigur o chestiune indiferentă. Fapt e că ne este dată putința de a ceti în ziare zilnice și mult răspîndite producțiuni absolut literare, fără ca prin această să scadă tirajul. Din potrivă, se pare că astăzi grație extenziunei părții literare foile zilnice își asigură cite un nou contingent de cetitori și aceasta dovedește că suntem pe pragul unei ere nuoi, fără îndoială îmbucurătoare din toate punctele de vedere. Timpurile s'au schimbat—și s'au schimbat în bine.

*

Sunt oameni, cărora balonul Zeppelin le pare prea mic. Unii doresc, ca văzduhul să fie străbătut de vase aeriane de mărimea unor uriașe hoteluri plutitoare, cari să stabilească o circulație regulată între lumea nouă și veche. In Stuttgart a apărut o broșură, în care autorul ei cearcă să explice cum s'ar putea rezolva problema unei navigații uriașe în aer. El își construește—în principiu—un vas aerian de metal cu un diametru de 20 metri la o lungime de 300 metre. („Zeppelin" 136 m. lung. la 13 m. diametru). După calculul său, distanța parcursă într'o oră ar fi de 75 km. Vasul plecînd din Londra ar ajunge cu o încărcătură de 400 persoane la Paris în 6 ore, la Berlin în 12, la Viena în 14 și în 30 ore la Petersburg. S'ar putea face călătoria chiar dela Londra la New-York în 2—3 zile.

Balonul ar suporta o greutate totală de 103.320 kilograme. Acestea s'ar repartiza în modul următor: 42.000 kgr. pentru construcție, 33.220 kgr. motoarele benzina, gondola, personalul și lest-ul, 28.000 kgr. pentru 400 persoane a 70 kgr, sau pentru frachturi.

*

A apărut **Noua Revistă Romînă** de sub direcția d-lui C. Rădulescu-Motru, profesor universitar.

Noutăți: Amintirile M. S. Reginei despre D. A. Sturdza.—Prestigiul Universității și incidentul Iorga-Dragomirescu.—O scriere nouă a lui Vaschide.—Revista revistelor.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru, In chestiunea studenților universitari. A. Leroy Beaulieu, Influența culturei franceze în Orient.

Critica literară: N. Em. Teohari: D-na Izabela Sadoveanu-Evan și M. Sadoveanu.

Literatura: N. Pora, Idealul...—M. Stroescu, Contra votului universal (schiță). Thomas Carlyle, Minunea existenței. A. Cehov, Răzbunătorul. Un cîine scump.

Note și discuțiuni: V. H., Păstorii sub lumina științei.

*

In notița de eri asupra „Convorbirilor critice" s'a tipărit: „progresul cultural și liberal"—în loc de „literar".

*

„Dunărea de Jos" excelenta publicațiune gălățeană conține și de astă dată un sumar variat și ales, proză, versuri și recenziuni.

*

Celebrul publicist Henry Rochefort se află grav bolnav. El își continuă însă activitatea ziaristică la „Figaro" și „La Patrie".

*

Universitatea catolică din Loewen, în Belgia, serbează acum a 65 aniversare a înființării sale. Serbările sunt, firește, înainte de toate religioase, nu culturale.

*

Iată cîte-va cifre care interesează și presa. In Statele-Unite poșta luorează cu o pierdere bănească anuală de 44 milioane lei. In Europa însă poșta e mai... practică. Așa în Anglia ea realizează un profit de peste 100 milioane lei, în Rusia de peste 80 milioane, în Germania de peste 75 milioane, în Franța vr'o 40 milioane, Austria 12 milioane, Italia 8 milioane, Belgia peste 12 milioane.

In Japonia se realizează de asemenea un cîștig de vr'o 16 milioane.

*

Andrew Carnegie prorocește că nu va trece mult și nu vom mai avea fier și deci nici oțel. In deosebi vrea să arate Angliei că pentru dînsa primejdia e mai apropiată de cît pentru țările mai nouă. Profesorul Arnold s'a rostit în Londra în potriva lui Carnegie. A arătat în deosebi că așa zisul Hig-Speed-Steel, o invenție nouă engleză, va da un oțel mult mai tare de cît felurile până acum cunoscute și deci va cuceri piața lumei. Adaogă că, în adevăr, o dată și-odată, fierul și oțelul vor lipsi pe Pămînt, dar că asta nu înseamnă că lumea va cădea în starea de bărbărie sau în vrîsta de piatră. E destul, prea destul aluminiu; vom intra în vrîsta aluminiului.

Informații

❑ **Prelungirea cursurilor primare.** Iată cum s'au prelungit cursurile școalelor primare, urbane și rurale:

La cele la cari suspendarea cursurilor a fost între 20 și 30 zile, se vor face lecțiuni de la 1 până la 10 Iunie.

La școalele primare urbane și rurale, aflate în această situație sintetizarea materiilor de învățămînt se va face între 10—15 Iunie inclusiv; iar examenul de absolvire a cursului primar se va ține între 16 și 19 Iunie.

La școalele la cari suspendarea cursurilor a fost între 30 și 45 zile se vor face lecțiile de la 1—20 Iunie.

La școalele urbane și rurale, aflate în această situație, sintetizarea materiilor de învățămînt se va face între 17—20 Iunie; iar examenul de absolvire între 21 și 24 Iunie.

Serbarea de încheerea anului școlar se va face la 29 Iunie.

La școalele la care suspendarea cursurilor a fost peste 45 zile se vor face lecțiuni de la 1 până la 30 Iunie.

Pentru școalele urbane și rurale, aflate în această situație, sintetizarea materiilor de învățămînt se va face între 23—26 Iunie, iar examenul de absolvire între 27—30 Iunie inclusiv.

Serbarea de încheerea anului școlar se va putea face în prima Duminică din luna Iulie, sau se va amîna pentru începutul anului școlar viitor.

In Iunie, din pricina căldurilor, la școalele cu orare pe zile întregi, lecțiunile după amiază se vor face de la orele 3 înainte.

❑ Ministrul justiției va trimite în judecata disciplinară a Curței de Apel din Galați pe un magistrat inamovibil, pendinte de circumscripția acelei Curți.

Acel magistrat făcuse parte, altădată, din circumscripția Curței de Iași, în judecata căreia fusese trimis și achitat.

❑ Presidentul tribunalului Brăila, d. Alexandrini, va fi înaintat consilier la curtea din Galați, în locul d-lui Tazloanu, care iar trece la Casație.

❑ S'a revenit asupra numirei d-lui Eliad Romînul ca inspector financiar al județului Iași. La acest județ a fost numit d. Chr. Simionescu.

❑ Doamna Aglae Pruteanu și domnii G. Cîrjă și C. Momuleanu, au fost aleși membri în comisia financiară a teatrului național din Iași.

❑ Afacerea escrocheriilor făptuite de fostul controlor financiar St. Nedelcu a fost repartizată la cabinetul I, al d-lui Jude instructor Sculi.

❑ Față de modul negligent în care sînt ținute unele localuri de școală, chiar cele mai de curînd înființate, avînd pereții, băncile și materialul didactic rău întreținute, ministerul instrucției publice a dat o circulară prin care atrage luarea aminte a d-lor directori asupra acestor rele și îi roagă să fie (pe viitor) mai severi cu copiii rău crescuți, ce sgîrie băncile și pereții.

Copii cari nu se obicinuesc de mici să respecte bunul altuia și să trăiască în curățenie, așa vor rămînea toată viața.

❑ Aseară pe la orele 8 și 20, lucrătorul Dumitru Parascu, de la fabrica de tutun, s'a pus pe linia ferată înaintea trenului de Dorohoi ce venea spre Iași, în dreptul fabricei, cu gîndul de a'și curma firul vieței.

Un alt lucrător de la fabrica de tutun Nică a Vadanei, din întîmplare l'a surprins și alergînd l-a rîdicat de pe linie și a avizat poliția.

❑ Membrii Ligei culturale din localitate se vor întruni zilele acestea, în vederea congresului ligei culturale ce se va ținea în orașul nostru în zilele de 17 și 18 Mai a. c.

❑ In primile zile ale lunei Mai se vor începe lucrările pentru construirea gărilor și haltelor pe noua linie ferată Podul-Iloaia—Hîrlău.

❑ D. farmacist sub-locot. Rhein Victor, de la corpul IV de armată, a fost pus în poziție de disponibilitate.

❑ D. colonel I. Vlădoianu, comandantul brigăzei a 14 a de infanterie a inspectat eri regimentul 13 Ștefan cel Mare din localitate.

❑ Comisiunea de revizie a orașului a început astă-zi, în localul comisiei dispărțirei a III-a, fixarea quantumului de taxe militare pentru tinerii din dispărțirea I-a.

❑ Poimîne Joi se va ținea la prefectura de județ licitație publică pentru aprovizionarea cu lemne a spitalelor rurale din județul nostru.

❑ In primele zile ale lunei Octombrie a. c., se va ținea la Universitatea din București un concurs pentru o bursă în valoare anuală de 3000 lei, din fondul Hilel și destinată studiului științelor fisice în străinătate.

Candidatul va trebui să fie licențiat în științele fizice și va trebui să obție titlul de doctor de la o facultate străină în timp de 3 ani.

❑ D. Dim. Popovici, subcomisar cl. III-a în poliția orașului Roman, a fost numit subcomisar clasa II în poliția Iași, în locul d-lui Nebunelli, demisionat.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a făcut cunoscut că profesorul sau maestrul care va avea în cursul unui an școlar 30 zile de absențe fără congediu și fără motive, cari să fi fost recunoscute valabile de ministerul cultelor, potrivit noului regulament, va fi considerat demisionat.

❑ **Serbarea de la Ciurea.**—Sărbarea ce o organizează societatea de gimnastică sport și muzică din Iași, pentru ziua de 17 Mai la Ciurea, promite a fi foarte reușită.

Sosietatea nu va cruța nimic, pentru ca și această splendidă serbare să facă, potrivit tradițiilor ei, înfrățirea între țarani și orășeni, fiind constantă preocuparea serbătorilor simpenești ale societății. Ea își va găsi realizarea într'un măreț monument, pe care societatea împreună cu sătenii din Ciurea, îl rădică în memoria bravilor ostași din Ciurea, căzuți pe cîmpul răsboiului neatîrnărei și care se va desvăli cu acea ocaziune, în fața veteranilor și armatei din Iași.

El este menit a simboliza pentru viitorime, idealul către care trebuie să tindem ca națiune și ca stat.

Tot cu această ocazie se va sfinți de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei și frumoasa biserică din Ciurea.

Pentru deplina reușită a acestor sărbătoriri, cu multă dragoste s'au asociat, conlucrînd toate autorităților eclesiastice militare și civile.

Iată comitetul de organizare d-nii: N. Gane, președ. soc. și primar al orașului Iași, I. Vaza primarul comunei Ciurea, P. Fîntînariu prim-ajutor de primar al Iașului, Econom N. A. Popovici Ciurea, Col. I. Renescu Iași, D. Rota învățător Ciurea, I. V. Praja prof., fost președ. al soc., Neculai a Casandrei agricultor Ciurea, ing. Potter, Maior Petala Iași, N. Bartolomeu contabilul fabr. de cărămizi Ciurea, econ. C. Păun Iași, Gh. Drăghici șeful gărei Ciurea, Iulius Renicke președ. soc. „Turn-Verein", G. A. Leagu agr. Ciurea, M. Vioescu vice-președ. soc., A. Dumitriu dascal bis. Ciurea, maior dr. Vicol Iași, V. Dimitriu Ciurea, I. Barghelea prof. Iași, D. Preotu agr. Ciurea, D. Brudea, M. Stănescu șeful pepinierei Ciurea, Os. Racoviță avocat Iași, N. V. Nistor agr. Ciurea, locot. Negrei, E. Cunciuc Ciurea, R. Trifli, P. I. Constantius și Vasile Teodorescu.

La serbare vor veni două echipe de foatball (22 de jucători) de la clubul sportiw „Pogon" din Lwow, care vor executa între altele un match-model, cîte-va exerciții atletice etc.

Programul serbărei.—Iată cum s'a alcătuit programul serbărei:

Dimineață (în sat): 1) Plecarea din Iași cu tren special; 2) sfințirea bisericei; 3) desvălirea monumentului; 4) defilarea trupelor înaintea autorităților și a veteranilor, în fața monumentului.

După amiazi: serbarea cîmpenească (în pădure), care va consta din: 1) gimnastică: mateh-model, executat de echipele soc. „Pogon" din Lwöw, frot-ball (22 jucători), exerciții atletice „lancement du javelotes du disque, sărituri cu prăjina etc; 2) alergări pe jos și biciclete, cu premii; 3) concursuri de tir, cu premii; 4) dansuri naționale, montagnes-russes, tenis, croquet, oini.

In tot timpul serbărei, ambele muzici militare vor cînta cele mai alese cîntece.

Ori-cine va fi considerat ca participant al serbărei, dacă va poseda medalia comemorativă. Ea dă dreptul la tren (dus și întors), precum și la participarea gratuită a întregei sărbări.

Medalia nu coată de cît 2 fr. 50 și se găsește la sediul soc. sau la librăria „Socec".

DIVERSE

— In ziua de 6 Maiu a. c. ee va ținea licitație la prefectura de județ pentru vînzarea spre exploatare a pădurei Cîrligul, cont. Spînzuratu și Talmaciu, în întindere de 28 h. 0594 m. p. pe timp de 3 ani.

— Institutul antirabic din Iași a comunicat direcțiunei sanitare că în cursul anului trecut s'au tratat cu succes la acest institut 568 de bolnavi mușcați de cîini turbați.

— In ziua de 15 Maiu a. c. se va ținea licitație la prefectura de județ pentru: Aprovizionarea a 1690 m. c. pietriș de Siret în depozitul din stația Vlădeni și Șoldana pentru șoselele vicinale din jud. Iași în marginile sumei de 20808.05 bani.

Aprovizionarea a 2070 m. c. pietriș din Siret în depozitul din gara Larga pentru șoselele vicinale din jud. Iași în sumă de 23908.50 bani.

Aprovizionarea a 2070 m. c. pietriș de Siret în depozit în stația Cucuteni și Podul Iloaiei pe șoselele vicinale din jud. Iași în sumă de 21624 lei.

— Cu ocazia săpăturilor ce se fac pentru canalizarea Bahluiului, s'au găsit mai multe oseminte și schelete.

— Aseară un început de incendiu s'a declarat la casele d-nei Luca, din strada Albă No. 6. Sosind pompierii, focul a fost localizat la timp.

Un alt început de incendiu s'a declarat la institutul Gregorian.

— Locuitorul Grigore Perian, din comuna Holboca, pe cînd trecea eri pe strada Sărăriei, prin dreptul caselor d-lui căpitan Protopopescu, a fost lovit de un băiat cu un pietroi în față, cauzîndu-i o leziune gravă la obrazul stîng.

GUY DE MAUPASSANT

PODOABA

I.

Era una din acele mai frumoase și încîntătoare fete, născute ca printr'o greșală a soartei, într'o familie de funcționari.

N'avea zestre, n'avea speranțe, nici un mijloc de a se face cunoscută, înțeleasă, iubită și dorită de un om bogat și distins; și se lăsă a fi măritată cu un funcționaraș de la ministerul instrucțiunei publice.

Era simplă, neputîndu-se găti, dar nenorocită, ca o declasată; căci femeile n'au nici castă, nici rasă; frumusețea, grația și farmecul lor, servindu-le drept naștere și familie. Finețea lor înăscută, instinctul eleganței, mlădierea spiritului, sunt singura lor ierarchie și fac din fetele din popor egalele damelor de elită.

Suferea într'una simțindu-se născută pentru lux și eleganță.

Suferea din cauza sărăciei, locuinței, din cauza pereților goi, a scaunelor uzate, a stofelor șterse. Toate aceste lucruri de care o altă femee de rangul ei nu s'ar fi îngrijit, pe dînsa o supărau, o torturau. Era cuprinsă de regrete desperate, de visuri nebune pătimașe, cînd vedea pe mica bretonă făcîndu-i sărăcăciosul menaj. Se gîndea la antretele tăcute, tapisate cu stofe orientale, luminate cu candelambre de bronz și la cei doi valeți cu pantaloni scurți, cari se odihneau în fotoliuri largi, dormitînd moleșiți din cauza căldurii caloriferelor. Se gîndia la saloanele mari, tapisate cu mătăsuri scumpe, la mobilele fine, la bibelourile prețioase, la saloneșele cochete, parfumate, făcute anume pentru a primi vizita amicilor intimi, a personagiilor cu vază și cautate, la care rîvnesc toate femeile și a căror atențiune o doresc.

Cînd se punea la masa rotundă, acoperită cu o față de masă veche, în fața barbatului ei, care descoperind castronul spunea încîntat: „Ah! bună e supa! nu este ceva mai bun de cît asta"! ea se gîndea la prînzurile fine, la argintăria strălucitoare, la tapițeriile scumpe, ce acoperiau pereții cu vechi personagii, cu păsări ciudate în mijlocul pădurilor feerice: se gîndia la mîncările alese servite în blide minunate, la curteniile șoptite și ascultate cu un surîs de sfinx în timp ce se mînca gustoasa carne rosă a unui păstrav sau aripioare de găini îngrașate.

N'avea toalete, n'avea bijuterii, n'avea nimic. Și cu toate astea îi plăceau mult și doria din suflet să le aibă. Ar fi dorit atît de mult să placă, să fie fermecătoare, învidiată, dorită.

Avea o amică bogată, e camaradă de pension, pe care nu vroia s'o viziteze, căci suferia mult cînd se întorcea de la ea. Și zile întregi plîngea de suparare, de părere de rău, de desperare, de nelinișe.

Intr'o seară, barbatul ei veni acasă, plin de veselie ținînd un plic mare.

— Iată, zise el, ceva pentru tine.

Ea rupse repede plicul și scoase un bilet tipărit conținînd aceste cuvinte:

„Ministrul Instrucțiunei publice și d-na „Georges Ramponneau roagă pe d-nul și „d-na Loisel să le facă onoarea să vie „să-și petreacă seara de Luni 18 Ianua-„rie la palatul ministerului".

In loc de a fi încîntată de acest lucru după cum credea barbatul ei, ea aruncă cu ciudă invitația murmurînd:

— Ce vrei să fac cu asta?

— Dar, draga mea, credeam c'o să-ți facă plăcere. Nu ești nici odată, și asta ar fi o ocazie și incă una bună.

Cu multă greutate am obținut invitația.

Toată lumea o dorește, este foarte căutată și de obiceiu funcționarii n'o capată cu ușurință, Acolo vei vedea toată lumea oficială. Ea îi aruncă o privire iritată și i spuse cu nerăbdare:

— Dar cu ce vrei să mă îmbrac ca să mă duc acolo?

El nu se gîndise la asta și murmură:

— Dar rochia cu care te duci la teatru. Mi se pare foarte frumoasă, — mie.

El tăcu înmărmurit, rătăcit văzînd că nevastă-sa plîngea. Două lacrimi mari se coborau din unghiurile ochilor către colțurile gurei și îngăimă:

— Ce ai, ce ți-e?

Dar, printr'o sforțare violentă ea își stăpîni durerea și stergîndu-și obrajii umezi, ea răspunse liniștit:

— N'am nimic. Numai n'am toaletă și deci nu pot lua parte la această petrecere. Dă biletul vre unui coleg, a cărui nevastă e mai gătită ca mine.

El rămase dezolat și reluă:

— Ascultă Matilda. Cît ar trebui să coste o toaletă potrivită, convenabilă care-ar putea să-ți servească și altă dată, la o altă ocazie, ceva foarte simplu?

Ea se gîndi cîte-va clipe, făcîndu-și socoteală, cam ce sumă ar putea cere, fără a-i fi teamă de un refuz imediat, sau de o exclamație de spaimă a funcționarului econom. In sfîrșit ea răspunse îndoelnic.

— Nu știu exact cît mi-ar trebui, dar cred că cu vre-o patru sute de lei, ași scoate-o la capăt.

(Va urma).

D-r Max Schwamm

Viena Ix Elisabethpromenade 35

TELEPHON 12304

Consult. în limba romînă și franceză

Ultime informaţii

❑ **Greva casapilor.**—La hală nu s-a pus astă-zi carne în vînzare. In piaţa Sf. Spiridon era numai puţină carne de miel adusă, probabil, din afară. Eri seara s'au tăiat, la abator, cinci-spre-zece vite, dar casapii au refuzat să le vîndă astă-zi.

Comisia de aiari a admis o urcare cu cinci bani la chilogram, atît la carnea trif, cît şi la acea cuşer. Casapii, însă, cer ca urcarea să fie de 15 bani la kilogram.

Neguţitorii de carne s-au adresat cu o petiţie Camerei de Comerţ, cerînd ca aceasta să intervie la administraţia comunală, ca să permită punerea în consumaţie a trei calităţi de carne de vacă: calitatea I, să se vîndă în abator cu 75 bani şi în piaţă cu 85 kilo; a II-a cu 60 şi în piaţă cu 70 bani kilo şi a treia cu 50 şi în piaţă cu 60 bani kilo.

Preşedintele Camerei de Comerţ a remis această propunere administraţiei comunale, care, prin o adresă semnată de un celebru şi cunoscut barbat, a respuns că „administraţia are conducerea ecslusivă a abatorului".

Mai tărziu, recurgîndu-se la comisia de aiari, d. G. D. Şerban, preşedintul Camerei de Comerţi fu numit în acea comisie. Camera s'a ocupat de această delegare şi, în vedere că d. Şerban a fost tratat cum arătăm mai sus, a hotărît, potrivit răspunsului administraţiei, că presidentul Camerei n'are ce căuta în acea comisie.

*

Este nevoe să explicăm cetitorilor rostul aierilor, spre a invedera totala lor lipsită de importanţă în timpurile de faţă.

In trecut, vitele se cumpărau pe de-a întregul, cu cap şi picioare şi după ce se tăiau, li se lua pielea, era nevoie de aiari, cari să stabilească preţul net al vitei. Astăzi se procedează altfel. Vita se cumpără pe basculă şi deci se ştie cît costă kilogramul.

Sistemul aiarilor este foarte periculos şi din punctul de vedere al tragerilor pe sfoară.

Sistemul de îngrăşare artificial şi alte operaţiuni — uşurează foarte multe trucuri şi atrag scumpetea vitelor.

Sunt alte sisteme pentru a pune capăt tiraniei abatorului şi asupra lor se vorbeşte într'un articol de p. I.

De-altmintreli, *Opinia* va publica, în această privinţă, cîte-va articole datorite d-lui G. D. Şerban, care s'a ocupat şi cunoaşte foarte bine importanta chestiune.

❑ **Şedinţa consiliului comunal.**—Aseară s'a întrunit consiliul comunal, sub preşedinţia d-lui Nicu Gane, primarul oraşului. Sala de şedinţă fiind ocupată provizoriu de percepţie, şedinţa consiliului a avut loc în camera primarului.

Domnii dr. Ţaranu, Gheorghiu şi căpitan Costandache ocupă locurile pe mica sofă, ce se găseşte în sală. După toate probabilităţilea această canapea, va avea o însemnătate, căci nu-i se va mai zice „Banca minorităţei de la consiliu, ci „canapeaua minorităţei.

Şedinţa se deschide la orele 5 p. m. consiliu hotăreşte înfiinţarea unor taxe anuale de automobile, variînd de la 40 la 120 lei.

Se ia apoi în discuţiune contractul cu Podul-Iloaia patru apa pe care comuna Iaşi o va furniza acestui tîrg din apa de la Timişeşti.

Contractul prevede că de îndată ce administraţia din Podul-Iloaia va întîrzia cu achitarea ratei, comuna Iaşi este în drept a-i închide debitul de apă.

Se declară şedinţa secretă pentru a se discuta chestia căruei.

D. Nicu Gane citeşte raportul comisiunei de aiari, după care consiliul hotăreşte ca preţul cărnei la abator să fie de 80 bani kilogramul carne pentru creştini şi 1 fr. 15 carne pentru evrei.

Trunchierii au dreptul de a spori acest preţ cu cîte 5 bani la chilogram.

Se redeschide şedinţa publică. D. Nicu Gane comunică că după proectul pentru alimentarea oraşului cu apă potabilă, urmează să se facă un sifon sub Siret, care are a costa 90.000 lei. Acum însă după părerea consiliului teknic superior, rezistenţa unui Sifon n'ar fi suficientă, aşa că trebue făcut un pod a căruia cost se urcă la 200.000 lei.

Pentru a uşura comuna de o parte din această cheltuială s'a intervenit la Ministerul de lucrări publice, care a acordat un ajutor de 50.000 lei.

Consiliul admite facerea podului, dinpreună cu creditul de 60.000 lei, suma ce are a cheltui comuna peste cea de 90 mii lei prevăzută. Se admite cererea I P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi se înscrie în budget un salar de lei 200, pentru un preot paroh titratla biserica Nicoriţă.

Se scutesc de taxele comunale reprezentaţiile date de societăţile „Solidaritatea", „Unirea", „Sf. Cruce", „Steaua", precum şi pentru concertul dat de d-ra Grigorescu.

Se aprobă budgetul societăţei de binefacere a Doamnelor, pentru întreţinerea Azilului de bătrîne.

Se aprobă prelungirea liniei de tramvai de la abator la fabrica de cărămizi a fraţilor Rameder.

D. Fintînaru cere autorizarea de a scoate în vînzare un număr de parcele din periferii, prin cale de licitaţie, fără a se mai numi comisiuni de evaluare.

Aceasta pentru ca cei cari vor să construiască, să nu prindă campania de lucru. Inainte de a se rîdica şedinţa, d. d-tor Ţăranu, insistă să i se înainteze tabloul de casele insalubre ce s'au dărămat şi de acele ce urmează a fi dărîmate, pentru a adresa o interpelare.

D-sa zice că e scandalos faptul că o mulţime de case insalubre sunt totuşi locuite.

Primarul promite a pune la dispoziţia d-lui dr. Ţaranu, tabloul cerut.

Şedinţa se ridică la orele 7 seara.

D.

❑ Exequatorul a fost acordat d-lui d-r Jentsch, consul general al Germaniei în Iaşi.

❑ **Consiliul de război.**—Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată a judecat şi astă-zi cîte-va procese. Consiliul a fost prezidat de d. colonel Vlădoianu, comandantul brigăzei a 14-a de infanterie.

Intre altele, consiliul a judecat procesul soldatului Aftenis, din regimentul Cantemir No. 12, acuzat de insultă adusă superiorului unui ofiţer.

El a fost aparat de d. locotenent Al. Cantuniari.

Consiliul l'a condemnat la 3 luni în chisoare.

❑ Membrii socieiăţei cooperative „Sf. Treime" din Podul-Iloaia, au fost convocaţi în şedinţă extra-ordinară, pentru Duminică 3 Mai, orele 2 p. m. în localul primăriei.

Se va ceti raportul comisiunei însărcinată de consiliul de ad-ţie pentru verificarea gestiunei anului 1908, se va decide asupra cererelor pentru restituirea unor capitaluri depuse şi se va discuta şi decide asupra strămutărei fabricei în localul propriu a societăţei.

❑ **Incercare de sinucidere.** — Tînăra Elena P. Tataru, din strada Gîndu No. 15, a încercat aseară să se sinucidă, otrăvindu-se. Cauza care a determinat'o să ajungă la culmea disperărei, e că ea a fost părăsită de amantul ei.

Elena Tataru e de loc din comuna Bîru, jud. Roman. Ea a venit în Iaşi acum 3 săptămîni pentru a sluji, sau a căuta vre-o ocupaţie. Putine zile după venirea ei în Iaşi, Elena Tataru făcu cunoştinţa unui tînăr Gh. Stîngaciu, lucrător, cu care începuse să trăiască în concubinaj.

Acum cîte-va zile, femeea Maria Luis, la care Elena Tataru şedea cu chirie, îi vesti că amantul ei a părăsit'o, lucru care de altminteri era adevărat şi care aduse pe Elena Tataru la disperare.

Aseară, pe la orele 8 şi jumătate Elena Tataru, profitînd de ocazie că se afla singură, luă o cantitate de sulfat de cupru, pe care o dizolvă în spirt denaturat şi o înghiţi.

S'a prins de veste şi înştiinţîndu-se poliţia, a sosit la faţa locului sub-comisarul A. Neculau de la comisia I-a, care transportă pe Elena la spitalul sf. Spiridon, unde a fost internată în secţia d-lui dr. Negel.

❑ In şedinţa de Sîmbătă seara a membrilor clubului medico—farmaceutic din localitate, s'a primit demisia d-lui d-r. Buzenchi din însărcinarea de director al clubului, alegîndu-se în loc pe d. Goldhamer.

Clubul s'a mutat în strada de sus în casele foaste Szakmary.

❑ Ministrul afacerilor străine a dispus să trimeată Universităţei noastre revista „statistica regatului bulgar", care este o icoană limpede a situaţiei generale a regatului vecin.

D. profesor I. Simionescu a obţinut un concediu de cinci zile, în urma marei nenorociri survenite în familia sa.

❑ Azi dimineaţă a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea regretatei d ne Misihănescu.

❑. D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului va pleca zilele asestea, spre a face inspecţiuni în judeţ.

❑ Pe ziua de 1 Maiu a. c., se va face o mişcare printre notarii din comunele rurale, din jud. nostru.

❑ Inchiderea reprezentaţiilor societăţei Dramatice din localitate va avea loc Sîmbătă 2 Mai cu prea framoasa comedie a lui Picard şi Valfend. „Căsătoriile de azi" jucată de artiştii noştri reputaţi în interpretarea comediei.

Sperăm că publicul va asista în cît mai mare număr la această ultimă reprezentaţie din primavara aceasta.

❑ Secţia telegrafică din batalionul 4 pioneri din Foşani, împreună cu un plutonier şi 20 grade inferioare, precum şi cu toate uneltele şi aparatele a sosit în tabăra Şipotele, spre a face experienţe de telegrafie fără sîrmă.

❑ Universitatea din Geneva îşi va serbători, în zilele de 7—10 Iulie st. n., aniversarea celui de al 350-lea an de existenţă.

Universitatea din Iaşi a fost invitată să fie reprezintată.

Senatul universitar va fi chemat să se pronunţe.

❑ **Universitare.**—La 1 Mai se vor împărţi busele pentru cantina universitară, la orele 10 dimineaţa la rectorat.

— Următorul comitet studenţesca fost ales pentru a organiza viitorul congres studenţesc.

De la facultatea de drept d-nii Butureanu, Ifrim, Ionescu-Darzeu şi Cuzin, de la facultatea de litere d-nii Andreescu, A. Balaban şi Rădulescu, de la ştiinţi, Păcuraru şi Tanase şi de la facultatea de medicină d-nii Ionescu Govora A. Trosc şi Busacu.

— Comisiunea compusă din d-nii profesori: M. B. Cantacuzino preşedinte, şi I. Th. Burada, I. Peretz, Teodorescu şi Cuza, au validat diploma d-lui Sakelarie P. I., doctor în drept de la universitatea din Louvain.

❑ **Judiciare.**—Camera de punere sub acuzare a respins astăzi atît apelul primului-procuror, cît şi acel al lui Ghelmegeanu, menţinînd la trei mii lei cuantumul pentru eliberarea provizorie a lui Ghelmegeanu.

— Curtea secţia II-a a fixat din ofisiu pentru ziua de 27 Mai, apelul lui Fischer în chestia reziliărei contractului meşiei Trestiana, ca fiind contra legei trustului.

— Procurorul de Bacău a făcut apel la Cameră contra confirmărei mandatului lui V. Aslan, învinuit de crime şi delicte.

— La curtea secţia II s'a judecat azi proiectul de bancrută frauduloasă a fraţilor Avram din Roman şi a complicilor lor Packer şi Rosenstein, din Focşani.

Cu această ocazie s'a dat la iveală o nouă manoperă a faimosului Hamangiu.

Fraţii Avram, fiind declaraţi faliţi, au fost condemnaţi de curte, pentru bancrută simplă, la cîte 2000 lei amendă, după concluziunile lui Hamangiu, că, de şi nu există fraudă vădită, însă ie prea mare pasivul falimentului lor.

După ce Hamangiu a obţinut acea condemnare, a dat ordine procurorului şi judelui instructor din Roman, ca să deschidă acţiune publică şi pentru bancrută frauduloasă, făcîndu-le observaţiuni că n'au calificat falimentul de fraudulos.

Curtea a constatat astă-zi, că procesul actual nu se basează de cît pe aceleaşi fapte asupra cărora curtea s'a pronunţat, cînd i-a condemnat la 4000 lei amendă.

— D. procuror Stoinescu a fost nevoit să recunoască, că nu-i dovedită cu nimic brancruta frauduloasă, ceea ce a determinat pe curte, ca ascultînd concluziile d-lor A. A. Badareu, din partea faliţilor; şi V. Pella şi Kirilovici, din partea complicilor, să pronunţe achitarea tuturor.

— Firma Lichtenştein din Bucureşti a cerut declararea în starea de faliment a d-lui Hallpern neguţitor de ghete din str. Ştefan cel Mare.

Termen la 1 Mai.

❑ De la ministerul de interne au sosit astăzi cărţile de alegători ale alegătorilor din Iaşi.

❑ **Comemorarea lui Eminescu.** —Aseară la orele 8 jum. s'a întrunit, în sala Senatului universitar, comitetul instituit pentru organizarea serbărilor comemorative a 20 ani de la moartea lui M. Eminescu.

La consfătuire au participat: doamnele Coralia Xenopol, Maria dr. Bogdan, Maria Iamandi, Elena dr. Cosmovici şi domnii: A. D. Xenopol, doctor G. Bogdan, doctor Dragomir Hurmuzescu, dr. L. Cosmovici, profesor Ilie Bărbulescu şi V. Iamandi, magistrat.

S'a decis ca în seara de 14 Iunie să se organizeze, în sala teatrului naţional, un mare festival artistic. Se va representa „Sărmanul Dionisie", piesă în un act, iar corul Mitropoliei va cînta din poeziile lui Eminescu puse pe muzică, precum „Ce te legeni codrule" etc.

Se va interveni pe lîngă I. P. S. S. Mitropolitul, ca să oficieze, în persoană, în catedrala metropolitană, un parastas pentru odihna şi pomenirea sufletului lui Eminescu.

In după amiaza zilei de 14 Iunie, d. A. D. Xenopol va ţinea o conferinţă asupra operei nemuritorului poiet.

Societăţi din Bucovina vor fi invitate să participe la festivitate.

❑ *In ultimul moment aflăm că primăria a hotărît să facă tăerea de vite astăzi la ora trei, în contul casapilor.*

Cu începere de mîine tăerea se va face de asociaţia Brokhie-Noak.

Primăria va face să se afişeze placarde cari vor face apel la casapi să reintre în legalitate.

❑ Astăzi după amiază la orele 3 a avut loc cu o mare pompă înmormîntarea regretatului colonel Ştefan Bosetti.

Cortegiul a pornit de la biserica Sf. Spiridon, unde se afla depus corpul şi a parcurs străzile: de Sus, Unirea, Golia, Ştefan-cel-Mare, Ve he şi Eternitatea.

Au asistat în afară de rude, un foarte mare număr de prieteni şi cunoscuţi.

Onorurile au fost date de batalionul 4 vînători şi două escadroane din regimentul 7 roşiori.

❑ Biletele norocoase de loterie pentru clasa I-a se găsesc de vînzare la COLECTURA PRINCIPALA

TH. P. MAXIMOVICI

Agenţia Theatrală „Thalia" Piaţa Unirei

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti, 28 Aprilie.

LOTERIA

Bucureşti.—La tragerea de astăzi a doua tragere a loteriei cl. VI-a au cîştigat:

15,000 Lei No. 17,680
5,000 „ „ 1,726
3,000 „ „ 52,574, 54,439
2,000 „ „ 5,950, 19,437, 27,829, 45,379, 45,392, 7,947, 19,728, 38,321 şi 56,293.

1,000 Lei No. 2,130, 10,228, 11,951, 13,119, 13,945, 2,813, 8,711, 19,451, 27,999, 52,968, 55,842, 57,318, 32,743, 47,328.

500 No. 2050, 12732, 13799, 14305, 23647, 49611, 56390, 56964, 48882, 50398 51178, 53329, 56597, 57064 5715, 5973, 14889, 23311, 24007. 47322, 47905, 9427, 11627, 25073, 39794, 50467, 52331.

200 No. 593, 466, 224, 109, 941, 950, 111, 3, 20, 103, 1034, 1138, 2015, 2070, 3430, 4950, 5374, 6112, 7131 8204 9054, 10895, 11004, 12066, 13895, 14041 15002, 16051, 17001, 58009, 19071, 20200 21308, 29023, 23040, 24050, 25000, 26014 27614, 28015, 29115, 30022, 31111, 32196 33098, 34187, 35441, 36093.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu a convocat pentru astă-zi la orele 5 p. m., un consiliu de miniştri.

Nici în acest consiliu nu se va discuta chestia remanierei, care a fost amânată pentru mai târziu.

Starea M. S. Regelui

Bucur.—Persoane sosite din Sinaia spun că M. S. Regele ar fi avut zilele trecute noui dureri.

Se afirmă că Suveranul n'a renunţat la cura ce şi-o propusese să o facă la Karlsbad.

M. S. Regele va pleca în curînd spre a'şi urma cura.

Neînţelegeri liberale

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'a prezentat d-lui Ionel Brătianu o delegaţie a liberalilor din Ialomiţa.

Delegaţia a cerut sacrificarea prefectului de Ialomiţa, ceia ce d. Brătianu n'a admis.

O altă delegaţie de liberali din Vlaşca s'a prezentat d-lui Brătianu, cerîndu-i să clarifice situaţia liberalilor de acolo, care este foarte încurcată.

Primul ministru a spus că nu le poate da nici un răspuns.

*

Situaţia liberalilor din Prohova nu e mai bună.

D. T. Genescu a declarat că la consfătuirea la care a luat parte şi d. Stoicescu, a vorbit contra celor spuse de d. Stoicescu, declarînd că e surprins şi se vede chemat la asemenea consfătuiri.

Statul major maritim rusesc

Petersburg.—Agenţia Westnik află că în şedinţa consiliului imperiului, secretarul a anunţat că proectul de lege privitor la statul major al marinei, care a fost aprobat de Duma şi de consiliul imperiului, a fost sancţionat de către ţar.

Un mare incendiu

Lcopol.—In urma incendiuli din Dublany, 40 de case au fost distruse. Lipsesc 3 copii.

Moartea unui artist

München. — Cunoscutul pictor de subiecte istorice profesorul Miersch, a murit.

Investirea Sultanului Mehmed

Constantinopol.—In timpul trecerei cortejului prin Eyub, Cornul de Aur şi Bosfor, noul Sultan şi Ghazi Muktar au fost viu aclamaţi de un public foarte numeros. Ceremonia a ţinut 20 de minute lîngă poarta Adrianopolului. Corpul diplomatic, notabili, numeroşi străini au făcut ovaţiuni Sultanului Mehmet, care a mulţumit.

Prefectul capitalei a înmânat Sultanului o adresă de omagiu în numele populaţiunii. Lîngă moschee, Sultanul a părăsit trăsura şi a fost primit de miniştri şi de mari demnitari; apoi cortegiul s'a îndreptat spre vechiul Serai, unde Sultanul a fost salutat de deputaţi şi senatori. Noul suveran s'a dus pe mare la palatul Dolma Bogce, fiind aclamat pe tot parcursul de un public foarte numeros, care a făcut ovaţiuni şi comandantului Niazi, trupele şi jandarmeria Macedonene au făcut o excelentă impresie.

Noua agitaţie a împiegaţilor postali din Paris

Paris.—Comitetul federal al împiegaţilor poştelor şi telegrafelor au pus astă noapte în Capitală numeroase afişe intitulate: „ultimul nostru apel" către membrii parlamentului, în care amintesc ca preşedintele consiliului d. Clemenceau, nu s'a ţinut de cuvînt cînd a hotărît revocarea nejustificata a celor 7 împiegoţi poştali.

Comitetul declară că în cazul cînd aceste revocări nu vor fi anulate, va începe o luptă desperată din partea sindicatului.

Fostul Sultan

Salonic.—Supraveghierea locuinţei fostului Sultan Abdul-Hamid e foarte severă.

Persoanele care intră în oraş sunt supuse la o vizită din partea poliţiei.

Ştire desminţită

Sofia.—Agenţia telegrafică este autorizată să desmintă ca fără temeiu ştirile publicate de presa străină despre apropiata încoronare a Rerelui Bulgariei şi trimeterea cu acest prilej reprezentanţii ai statelor străine.

Această chestie nici n'a fost rîdicată pînă acum şi guvernul n'a putut s'o discute.

Chestia împiegaţilor poştali

Paris.—Guvernul va pune în Cameră chestia de încredere la interpelarea în privinţa împiegaţilor poştelor şi telegrafelor. Cabinetul se va opune la vre-o numire de ori ce comisie de anchetă.

Cutremur

Mesina.—Aseară pe la orele 3 şi 26 minute s'a mai simţit aci un puternic cutremur de pămînt.

DIN TURCIA

Constantinopol.—Programul noului cabinet va fi citit în cameră Sîmbătă sau Luni.

Eri au fost operate aci numeroase arestări de Kvrzi şi de alte elemente periculoase la care s'au găsit arme.

Explozie

Genua. —Azi dimineaţă în fabrica de explozibile din orăşelul Sf. Eusebi s'au produs două explozii: fabrica întreagă s'a prăbuşit. De sub dărâmături au fost scoşi până acum 10 morţi şi 3 răniţi.

Situaţia în Adana

Constantinopol. — Consiliul de miniştri a hotărît să trimeată la Adana o comisie mixtă de anchetă.

Ziarele publică nişte depeşi din valiul provinciei Adana, spunînd că fugarii armeni sunt repatriaţi şi escortaţi până în satele lor.

Se asigură că liniştea e desăvîrşită în întregul vilaet.

Audienţă

Buda-Pesta.—Imparatul Frantz Iosef, care se află tot încă la Buda-Pesta, a primit în audienţă pe d. Wekerle.

✝

Jalnicii: Maria, Camelia fică, C. Fătu ginere, C. Fătu nepot, Eugenia Mardary, Atanasiu Cocea, soră, Marie şi Dumitru Cădere, Aneta şi Spirachi Caimacan, Căp., Alexandrina M. Ghinescu cu copii, Natalia şi A. Anghelichi cu copii, Maria Ghiţescu cu copii, Bayardi cu copii, Ivanovici, au durerea a vă anunţa încetarea din viaţă a prea iubitei lor.

Profira C. Ghinescu

încetată din viaţă Luni 27 Aprilie ora 9 jum. s. m. Inmormîntarea va avea loc Mercuri 29 Aprilie orele 4 p. m. la cimitirul „Eternitatea", unde se află depus corpul.

P. Ballo, C. Popovici & C-ie

— IAŞI —

Societate în comandită

Agentură & Comision

Informaţiuni comerciale

şi

— Incasări pentru

Toată Ţara. —

De închiriet de la 23 April **două magazii** în strada Stefan cel Mare No. 15 a se adresa la d. **Neculai Ioan** care locueşte deasupra magaziei.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari**, mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu**, medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Ôtel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurărei.
d) De zestre pe term'n hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix 0f50c.
Raymond GARIEL,
2e. Aux. de la Méptisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris
Preţuri populare

In flecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman
Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric
Str. Golia No. 13
Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m
Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.
Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa
Alexandru Stroiun
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	Iox intreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 714 — Joi 30 Aprilie 1909

SARMANUL IAȘI!

Aşi vrea ca cetitorii noştri pe ziua de azi să ne cetească de 2 ori în ascultarea îndemnului nostru: să nu veniţi să vedeţi Iaşii în halul în care se află, că vă perdeţi iluzia de oraşul falnic de altă-dată, cu poziţii frumoase, cu aer răcoros, cu străzi bine întreţinute, cu îndemnul la traiu.

Asemenea legendă s'a dus. Dacă poziţiile au rămas aceleaşi, dacă Iaşii din departare, de la Repedea ca şi de la Bordea a rămas tot acelaşi, măreţ, grandios, plin de lumină noaptea, străveziu şi albicios ziua, cu bisericile sale cele multe şi înalte, cu colinile sale cele pline de arbori, cu îndemnul la traiu; de cum întri în el o desamăgire crudă te apucă de de la cel întîiu hop, de la cea întîiu zgălţăitura de trăsură, de la cel întîiu nour de colb, de la cel întîiu miros înăbuşitor şi boleaznic.

Uliţile mai rău ca pe vremea podurilor. Se vor fi stricat din vechi podurile de lemn, de-ţi rupeai picioarele şi ale tale şi ale cailor de la trăsură, cînd dădeai în borţile podelelor, dar şi azi gropanele ce stau ca înşirate pe dealungul uliţelor, cum stau pe cîmpurile cu verdeaţă movilele de şobolani, îţi arată că pentru a trece peste ele cu trăsura trebue să te muţi, cînd pe o pernă cînd pe altă a trăsurei.

Ar trebui ca Weiss să fie tocmit să fotografieze pentru a rămânea de pomină urmaşilor, priveliştea unei uliţi de astă-zi. Asfaltul ciopîrţit în sute şi mii de tăeturi, pare că ar fi izbit cu un pumn puternic de ciclop; ici întregit cu bocnă, colo cu lut bătut, dincolo cu piatră cubică. Iar cinematograful Pathè ar oferi publicului cel mai picant sul, luînd mersul unei trăsuri pe uliţa Goliei, în legănatul şi izbitul pe şinele tramvaiului, de gropile asfaltului, aruncînd cînd la dreapta cînd la stînga damicelele ce se izbesc una în alta cu pălăriile lor enorme. Ar fi un rîs omeric în sală, şi publicul s'ar răzbuna pe deplin de pătăraniile ce ne le face să le îndurăm în oraşul nostru.

Dar zice-se-va; oraşul e în reparaţie şi canalizare; străzi întregi se desfundă; se fac canale, se aşează tuburi, se întocmeşte faţa Iaşilor pe viitor. Fie. De cît cine vorbeşte de străzile ce se canalizează, ci de cele canalizate deja. Acolo este ce este. Dincoace poate fi vorba cel mult de încetineala lucrărilor, căci s'ar putea cu echipe de zi şi de noapte grăbi lucrarea pe o stradă ca Lăpuşneanu, centrul mişcării Iaşilor.

Din cauza lucrărilor de canalizare noi îndurăm să înghiţim colbul cel înăbuşitor ce se preumblă prin tîrg, ca prin deşertul Saharei. Cît colb înghit leşenii în acest răstimp! Cîte boli purtăm cu noi din cauza acestui colb, îl va spune registrul cimitirului, registrele farmaciilor, vizitele doctorilor; imposibil să te păstrezi teafăr în acest nour de colb patogen. Ochi stricaţi, nasuri infundate, gâturi răguşite, pepturi oftigite; iată ce suferim noi de la această încetineală în canalizare.

Dar mai este o parte care cade în sarcina proprie a gospodăriei comunale! E curăţirea străzilor şi a ograzilor. Primăria n'are azi la dispoziţia sa de cît 9 căruţe de carat gunoiu, bune şi în stare de a funcţiona. Gunoaele stau prin ogrăzi şi pe strade cu lunile; se bătăturesc, că unii au început să le presare cu sare colorată ca să nu se putrezească. Iară porcii, membri ai serviciului sanitar al comunei, fac noaptea ceia ce serviciul de curăţire nu poate face ziua.

Pentru acest lucru Primăria încasează sute de mii de lei de la contribuabili, şi cetăţenii *pretind* de la Primărie să-şi facă milă şi pomană, să le rîdice gunoaele. Pînă acolo s'a mers cu neîngrijirea, că bieţi podari cară cu dăraboanţele gunoaele prin dosul Goliei, încasînd unii din ei şi ocări şi bătăi chiar de la cei cu casele din vecinătate pentru aceşti musafiri nehigienici şi nepoftiţi, cari îi ameninţă să-i scoată din casă afară cu duhoarea lor.

Personalul însărcinat cu îngrijirea curăţeniei străzilor şi-a pierdut rostul. Trec pe lîngă gunoae fără să le pese; de făcut observări n'au cui face, căci podarii s'au rărit de tot, de cînd cu străzile desfundate, şi mai ştiu că de geaba şi-ar bate capul ca ei să dispună de la sine control şi curăţenie, căci numai acela răzbate care cere direct de la Primar mila şi pomană pentru o căruţă.

Un bun încă a avut şi are aceasta desfundare a străzilor: echipagiile Primăriei nu mai circulă înfruntînd lumea cu simandicoasele mutre ale edililor. Şi bine fac! căci s'ar expune la rîsul şi hohotul lumei, care îndură mai mult de cît i-ar încăpea pielea, tembelismul oriental al celor de la Comună!

In alte oraşe în asemenea situaţiuni, cetăţenii s'ar aduna îndată şi ar cere cu vociferări samă Primarului de reaua lui administraţie; la noi însă nimic din toate acestea. De o lună de zile ne ocupăm: trece oare conu Ghiţă Săndulescu de la Poliţie la Curte; demisionează ajutorul de primar Eraclide; vine Sterea ministru la Finanţe, şi altele. Iar lucrurile merg de capul lor rău şi şchiop spre ruşinea mîndrei cetăţi a Iaşilor în suta a 20-a.

Dacă nici Heck, nici Weis, nu fotografiază străzile; dacă nici Pathè Frères nu scoate vederi vii de mişcarea lumei pe străzile noastre, protestele noastre vor fi dovadă vie de marea şi neiertata neîngrijire a Primăriei pentru oraşul Iaşi.

Succesul Nababului

Cu deosebită plăcere vă aduc bunele mele urări cu prilejul zilei d-v, aducîndu-mi aminte, cu recunoştinţă, de frumoasele sentimente ce mi-aţi reînoit în scrisoarea d-v. de felicitare, precum şi de credinţa ce mi-aţi arătat totdeauna. Dumezeu să vă dăruiască sănătate (Regele către Nababul).

Nababul face să se vorbească despre el, cam în felul cum îşi fac reclamă moaşele, dentiştii şi societăţile de asigurare. Autolaudele acestea sunt ca auto-buchetele ce şi le oferă artistele, cari ştiu că nu vor găsi adoratori.

Şi Nababul face aşa. Dă o falce de pămînt pentru un local de şcoală, dăruieşte o fosilă oare care muzeului de antichităţi — Nababul îşi publică acte de mulţumiri.

M. S. Regele l'a felicitat, cu banalul prilej al zilei sale onomastice—de sf. Gheorghe—şi de îndată copie a fost trimisă ziarelor conservatoare—şi iar se vorbeşte de Nababul.

Am reprodus la întrare telegrama M. S. Regelui şi de sigur n'am fi comentat-o dacă publicarea ei n'ar fi fost făcută spre a o comenta.

Nababul îşi închipue că este un mare barbat de stat, care a adus mari servicii ţărei şi Regelui şi că va mai fi chemat să le aducă. Dar telegrama M. S. nu aminteşte nimic despre asemenea servicii, nici nu spune că Nababul va mai fi chemat să servească.

M. S. Regele, cu prilejul onomasticei d-lui G. Gr. Cantacuzino, zice, pur şi simplu, că profită de ocazie spre a-i mulţumi pentru scrisoarea sa de felicitare şi pentru credinţa ce I-a arătat.

Incolo îi doreşte sănătate.

E tot ce poţi dori unui om bogat. Altuia i doreşti noroc, spor la muncă, afaceri fericite—Nababului nu-i poţi dori de cît sănătate.

M. S. Regele nu spune, însă, că fostul prim-ministru a fost un bărbat de stat luminos, nici nu spune „vă doresc sănătate ca să mă luminaţi înainte", ci i doreşte sănătate!

Nababul, cu gîndul că takiştii vor trage concluzii, dureroase pentru ei, din telegrama de mai sus; că telegrama va fi comentată la Ţibăneşti—a dat-o, potrivit obiceiului seu, la publicare.

Concluzia este: M. S. Regele doreşte sănătate Nababului. Nimeni nu doreşte altă ceva pretinsului barbat de stat.

Nici macar junimiştii—ne place a crede.

Să scăpăm oraşul de peire!

Cînd scrim rîndurile acestea nu se ştie nimic pozitiv asupra sfîrşitului ce-l va lua greva casapilor. Ştiut este numai, că, după ce, atîta amar de vreme, populaţia a fost exploatată graţie unei administraţiuni comunale fără pic de milă pentru populaţie, de cinci zile acea populaţie este lipsită de un aliment atît de necesar hranei: de carne.

Dacă administraţia comunală n'a făcut nimic pentru prevenirea exploatărei, ce-a făcut ea pentru a remedia un rău enorm, cum este greva negutitorilor de carne?

De atîtea zile o administraţie vădit incapabilă, asistă la dezbaterile unei comice comisie de experţi şi ambele, administraţia şi comisia, stau ca paralizate, în timp ce gheretele trunchierilor stau închise.

Ar fi să falsificăm intenţionat şi cu vinovată rea credinţă istoria comerţului ieşan, dacă am afirma că tirania abatorului, că plaga hahamilor şi imoralitatea de la abator, s'au ivit toate sub administraţia actuală. Toţi cîţi au trecut pe la primărie, ca gospodari, au avut să asude în această privinţă. Dar toţi au luat măsuri, au îndepărtat pe cei cu musca pe căciulă şi n'au lăsat ca lucrurile s'ajungă la extrem, mai ales acum, trebuiau luate alte măsuri, cînd toate celelalte alimente au ajuns la o scumpete excesivă, aşa că, relativ, din toate alimentele carnea le mai ieftenă.

Ce-a făcut actuala administraţie? N'a făcut nimic în această direcţie, precum toată gospodăria ei, chestia stradelor, a gunoaielor, a locuinţelor insalubre, a gravelor neregularităţi de la uzina de electricitate—toate se află într'o stare de vinovată destrăbălare, de imbecilă incapacitate, cum n'a mai fost cazul din timpuri foarte indepărtate.

Administraţia comunală a adus deci tîrgul drept lîngă prăpastie. Ce-ar putea fi mai rău, de cît ce vedem?

Şi ne întrebăm dacă această crimă poate dăinui, dacă cetăţenii nu trebue să înceapă o serioasă agitaţie ca, scăpînd oraşul de gospodari răi, să scape şi oraşul de peire?

Căci cu cît noi vom da mai multe dovezi de impasibilitate, cu atît cei de la administraţie vor merge din crimă în crimă, din inconştienţă în inconştienţă.

Să luăm aminte!

Chestii militare

Părăsirea militară a Iaşilor

Cred că satisfacem dorinţei vii a leşenilor să ajutăm la critica ce se face cu drept cuvînt statului major al armatei, de a nesocoti Iaşii din punctul de vedere militar. Iaşii iese din zona apărării ţării. Foasta capitală a Moldovei e părăsită de fapt la cea întâiu atingere a duşmanului din spre răsărit.

Toate naţiunile cuminţi se silesc să-şi apere ţara la fruntariile lor politice; numai noi Românii ne-am prostit într'atîta că ne-am făcut întăriri în interiorul ţării; am întărit capitala de florile mărului şi de dragul Germaniei, ne-am întărit Muntenia prin Focşani-Nămoloasa-Galaţi, şi ne-am întărit linia Siretului prin linia Ruginoasaa-Strunga-T-gul Frumos.

Iaşii iesă din această zonă!

Prutul nu va mai fi slut pentru noi, ci Dunărea!

Urmarea acestui concept de strategie militară e că Iaşii sînt lasaţi în părăsire şi ori ce creaţiune militară se face pentru Tecuci, Focşani, Bacău, iar nu pentru Iaşi. Viaţa economică a Iaşilor stînjeneşte din această cauză şi societatea sporeşte puţin. Iee-se Iaşilor şi comandamentul şi cum nu avem azi un tun pentru paradă, nu vom avea nici un grad superior de cît doar colonei!

Prin budgetul anului acestuia s'au creat 5 regimente de artilerie. Iaşanii n'au văzut încă tunurile nouă cu repetiţie, şi nici nu le vor vedea. Ei bine din aceste 5 regimente nu s'a dat nici unul Iaşilor. S'au dat Romanului 2 regimente, Bacăului 2 regimente, Focşanilor 2 regimente, Rămnicului Sărat un regiment.

La Rămnicul Sarat comercianţii locali au ales o delegaţie a lor, au intervenit la Primărie şi luînd în frunte pe primar au plecat la Bucureşti şi au izbutit să aducă în Rămnic regimentul 16 de artilerie.

La Iaşi n'a cerut nimeni! Adică cine are să ceară? Adică cine are să dea!

Cercul de fer al statului major trebue sfărămat. Trebue redată Iaşilor situaţia sa de metropolă militară. Craiova are 500 ofiţeri, Focşanii ajunge la 400, şi Iaşii abia un sfert!

Şi apoi care e rostul economic al armatei! Ea consumînd măreşte daraverile pieţii. Numai ciobotele militare s'au fabricat de ciobotarii romîni leşeni şi piaţa Iaşilor se resimte.

Un regiment poate să lase pieţii un milion lei cel puţin. Cîţi meseriaşi, şi cîţi comercianţi nu-şi îndoesc puterile prin circularea acelui milion.

Comuna şi judeţul Iaşi dorm; interesele lor lîncezesc şi din zi în zi Iaşii decad, pentru că la ridicarea lor economică trebue un întreg plan de organizare, între care ridicarea poziţiei militare a Iaşilor intră în largă măsură.

***

CATE-VA NOTE

In lumea asta totul se înlănţuie, totul se explică. Dar mai întîi, iată ce ne anunţă *Tribuna liberală*.

„Siguranţa face cercetări relativ la un „potir, o cană şi un vas antic de argint, „de pe timpul lui Ştefan cel Mare, gă„site la nişte ţigani".

Aşteptăm cu nerăbdare să citim raportul pe care-l va face d. Gologan, şeful siguranţei din Galaţi, căruia i se datoreşte de sigur, şi descoperirea că zisele obiecte au fost furate de la Ştefan cel Mare.

Sub regimul liberal ştiam că siguranţa are cu totul altă menire. Dar cînd d. Iorga se apucă să dea „tava" şi „căţeaua" pe adversarii politici, e natural ca poliţiştii să se ocupe cu studiile istorice.

*

Oficiosul carpist din Galaţi face mare tărăboiu pe tema că el nici nu-i carpist, ci conservator-sadea. Zisul oficios declară că e ceva *satanic* să i se arunce epitetul de carpist, de oare-ce e „mult mai înălţător să-ţi împrumuţi numele de la o idee de cît de la o persoană".

Foarte bine a făcut confratele că şi a împrumutat numele de la ideea conservatoare; de cît, ce păcat c'a împrumutat *numai* numele şi nu şi ideea!

OAMENI ŞI LUCRURI

ROCHEFORT

Telegramele din Paris anunţă, de acum vr'o trei zile neîntrerupt, apropiatul sfîrşit al unuia din cei mai iluştri reprezentanţi ai breslei gazetăreşti: Henry Rochefort.

Cine a rostit numele acesta nu poate să nu se fi gîndit în acelaş timp la gazetărie, la polemică, la vîlvă,—la tot aparatul care constituie existenţa, în genere mult agitată, a ziaristului modern în ţările civilizate ale apusului.

Rochefort are astă zi şapte zeci şi opt de ani; la activul său are mai mult de o jumătate de secol de lupte, de muncă, de activitate necontenită, de scris neîntrerupt. Om politic înainte de toate, el a gustat sub regimul despotizmului napoleonian amărăciunea şi pînea exilului, a respirat aerul greu al închisorilor, dar în împrejurările acestea el a rămas, înainte de toate, ceea ce era destinat să fie: un ziarist în accepţiunea largă a cuvîntului.

Parisul identifică numele de gazetar cu acel de Rochefort în primul rînd.

Cine a trăit cît-va timp viaţa marelui oraş, nu se poate deprinde de a concepe capitala lumei—fără de anumite particularităţi şi între cele mai caracteristice este şi aceea de a găsi mereu numele lui Rochefort în josul unui articol cotidian.

Ultimul deceniu, în special afacerea Dreyfus, a însemnat fără îndoială declinul celebrului polemist. E poate şi vrîsta înaintată care i-a dat acea încăpăţinare de reacţionar, făcîndu-l atît de refractar pentru anumite idei şi adevăruri. Dar nimic nu i-a putut lua din aureola strălucită de gazetar, care onorează instituţia presei prin rari calităţi de stil şi de spirit şi—mai cu seamă—prin acea persistenţă şi statornicie în activitate, care face înainte de toate fala ziaristului şi a ziaristicei.

Se anunţă într'adevăr că şi acum, pe patul de suferinţe, Henry Rochefort îşi dictează, zi cu zi, articolul pentru ziarul „La Patrie" şi n'a întrerupt nici cronica sa de Miercuri în „Figaro". Articolele apar ca şi înainte, oferind sutelor de mii de cetitori pînea zilnică atît de mult gustată de ei,—proza lui Rochefort, pe care o urmăresc de decenii şi de care foarte anevoie se vor despărţi cînd ceasul din urmă va fi sunat pentru neobositul scriitor şi pamfletar.

Tăria aceasta de voinţă, perzistenţa de a scrie pînă în clipa din urmă sunt calităţile superioare care înalţă nu numai pe gazetar, ca atare, dar gazetăria însăşi, ca instituţiune. Mai presus de împrejurări personale, mai tare de cît suferinţile fizice sau psihice, ziaristul vrednic de acest nume, nu lasă condeiul din mînă pînă cînd clipa din urmă vine să-l cheme în liniştea cea de a pururi. Altă, putere care să-l învingă nu trebuie să fie!

Rodion

Responsabilitatea civilă a Patronului

— IN CAZ DE ACCIDENT —

III

Responsabilitatea, de data aceasta, nu ar mai necesita nici un soiu de culpă dovedită ori prezumată; ea ar avea ca fundament nu un delict sau un quasi-delict, dar o obligaţiune legală impusă direct prin lege. „Atunci cînd lucrul nostru cauzează o daună, sîntem necesar şi totdeauna ţinuţi a o repara, chiar cînd nici nu s'ar putea gîndi să ni se reproşeze vre-un act ilicit sau vre-o omisiune culpabilă; căci responsabilitatea noastră îşi trage sursa sa nu dintr'o culpă delictuală sau contractuală, dar din lege. Reclamantul n'are deci a administra decît o probă generalmente gata făsută, aceia a unui raport de cauză la efect între lucrul nostru şi prejudiciul suferit; aceasta este teoria obiectivă substituită teoriei subiective..."

Aşa, de exemplu, orce persoana care ar suferi un prejudiciu prin explozionea neaşteptată sau căderea unui lucru aparţinînd altuia, va putea reclama, în virtutea art. 1384 alin. I, reparaţiunea daunei suferite, fără a fi nevoit să facă altă probă desît aceea a faptului material al exploziunii sau al căderei lucrului. Responsabilitatea incumbă de plin drept proprietarului lucrului, chiar dacă lui nu i se poate bănui nici o culpă, şi chiar dacă cauza accidentului ar rămîne complect necunoscută. In sfîrşit, această responsabilitate „a raison du fait des choses", ar trebui admisă şi în domeniul convenţiunilor, deci şi în acel al contractului de muncă.

In definitiv, în acest sistem, patronul, stăpîn al lucrului, va răspunde în acelaş chip faţă de terţie ca şi de lucrătorul său. Aici nu se mai distinge, ca în sistemul responsabilităţii contractuale, două feluri de victime, acelea cari au contractat cu proprietarul lucrului, şi acelea cari îi sînt străine; victima, terţiu sau lucrător legat de patronul său printr'un Contract de muncă, nu va avea de probat decît faptul accidentului.

Mai apoi, s'a putut observa că în cele două teorii precedente, aceea a responsabilităţii delictuale şi aceea a responsabilităţii contrastuale, patronul nu răspunde decît de accidentele survenite prin culpa sa, delictuală sau contractuală, dar el nu răspunde de cazurile fortuite. Cele două sisteme îşi găsesc fundamentul în ideia subiectivă de culpă, de neîndeplinire a unei obligaţiuni anterioare. Aici, independent de orce idee de culpă, cazurile fortuite trec pe socoteala stăpînului lucrului, a patronului; accidentele a căror cauză rămîne nedeterminată, sînt totuşi produse de lucrurile ce avem sub pază, după chiar cuvintele art. 1384 alin. I.

Lucrătorul nu numai că nu va avea a administra decît „o probă în general gata făcută, aceea a raportului de cauză la efect, între prejudiciu şi lucru", dar încă el va fi desdăunat chiar cînd nu s'ar putea constata nici o culpă, nici o neglijenţă din partea patronului, nici un viciu al lucrului, cu un cuvînt, chiar cînd s'ar ignora cauza accidentului.

III *Legea din 9 April 1898 Teoria riscului profesional.* Legiuitorul n'a împărtăşit nici unul din aceste sisteme pînă acum descrise. Teoriei responsabilităţii delictuale, teoriei responsabilităţii contractuale, ca şi aceleia a responsabilităţii obiective, el a substituit, în materia accidentelor de muncă, ideea *riscului profesional.* Se înţelege prin „rise profesional", riscul inerent unei profesiuni determinate, independent de orice culpă a patronului sau a lucrătorului

S'a putut observa că în sistemele anterioare, şi chiar şi în acela al responsabilităţii obiective, patronul nu este responsabil de daunele ce ar rezulta din culpa victimei. Legea din 1898 lărgeşte cadrul teoriei responsabilităţii obiective, consacrînd în principiu responsabilitatea lucrătorului şi responsabilitatea generală a patronului şi a industriei.

Principiul legii stă în această idee simplă şi susceptibilă de a căpăta aplicaţiunile cele mai diverse, că orice accident, abstracţiune făcînd de cauzele şi modalităţile sale, prin aceea că se leagă unei operaţiuni pe muncă, asigură victimei dreptul de a obţine o indemnitate.

Cumparați Bilete pentru Loteria V Clasa 6 a Regatului Romîn

Cu tragerea dela 27 Aprilie pînă 20 Mai 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI (Piața Unirei)

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și pănă acum.

Un Loz întreg Lei 160, - jumatate loz Lei 80- Un sfert de loz Lei 40. Una optime lei 20

Patronul, va răspunde de orice accident, oricare i-ar fi cauza; el va răspunde chiar și de acela produs prin culpa grea (la faute lourde) a lucrătorului; nu însă de acela care ar fi fost produs în chip intenționat de către lucrător, sau care ar fi efectul unor acte criminale.

Acest drept la reparațiune rezultă din chiar industria modernă. Formele noui de producțiune, forțele mari auxiliare industriei, electricitatea, vaporii, fac din atelier un loc plin de pericole; cea mai mică mișcare, cea mai ușoară nebăgare de seamă poate fi fatală; obișnuința sfîrșește necesar prin a face pe lucrătorul ce muncește lîngă aparatele cele mai periculoase, să piardă grija și teama, lipsa de prevedere urmează ca o consecință inevitabilă, căci spiritul lucrătorului devine din ce în ce mai puțin apt de a vedea și prevedea nenorocirea; lucrătorul se expune în chip continuu.

Industria modernă a creat nu numai cîștiguri și profituri imense, dar a mai creat încă și o parte de șanse nenorocite o întreagă serie de accidente inevitabile și de care ne este aproape imposibil să scăpăm.

In prezența acestor transformațiuni, vechile regule de drept nu mai sînt posibile.

Trebuia să se adapteze faptelor o legislațiune nouă, și această nouă legislațiune constă în consacrarea principiului „riscului profesionel", care pune în sarcina industriei, patron și lucrători, consecințele accidentului. Patronul, pe deoparte, nu va mai avea a se teme de a se vedea obligat la reparațiunea integrală a prejudiciului cauzat lucrătorului său, cum aceasta i s'ar fi putut întîmpla mai înainte de 1898, și dacă culpa sa ar fi fost dovedită; pedealăparte, lucrătorul este totdeauna asigurat că va primi o indemnitate, mai mică de cît aceea pe care ar fi obținut-o înainte de 1898, în schimb însă, el va căpăta această indemnitate, cu toată culpa sau imprudența sa, cu toate că cauza accidentului ar rămîne necunoscută.

„Cu legea nouă, zice d. Planiol, lucrătorii au și cîștigat și perdut: ei au cîștigat în acest senz că obțin ajutor în cazuri în cari nu ar fi avut nimic altădată; au și perdut însă, în acest sens că obțin mai puțin ca altădată în caz cînd culpa patronului era dovedită.

Nu putem intra în studiul, chiar sumar, al mecanizmului legii din 9 Aprilie 1898. Ajunge să adăogăm că ea a fost modificată mai întâiu prin legea din 22 Martie 1902, conținînd dispozițiuni referitoarea la două ordine de idei diferite: unele cu privire la fondul dreptului, celelalte relative la formalitățile de procedură.

Legea din 1898 fu modificată în urmă prin legea din 31 Martie 1905 relativă la cheltuelile medicale și de farmacie; și prin aceia, cu mult mai importantă, din 12 și 17 Aprilie 1906, întinzînd principiul riscului profesional tuturor exploatațiunilor comerciale; în sfîrșit, ea fu modificată din nou prin legea recentă din 18 Iulie 1907, ce are drept obiect facultatea acordată patronului care nu cade sub legea din 1898, de a adera la această lege, printr'o declarațiune ce acesta trebue să depună la primăria locului exploatațiunii, sau la primăria reședinței sale personale.

In afară de accidente de muncă propriu zise,—se numește accident de muncă „o leziune corporală provenind din acțiunea neașteptată a unei cauze exterioare,—soluționate astăzi prin aplicarea principiului riscului profesional, e loc să ne întrebăm dacă nu cumva patronul se mai găsește încă ținut de o obligațiune generală, care să aibă de obiect securitatea persoanei lucrătorului. Chestiunea se pune zilnic pentru așa zisele „maladii profesionale".

Jurisprudența anterioară legii din 1898 decidea că patronul nu poate răspunde nici într'un caz de bolile contractate în timpul sau din pricina lucrului „Maladiile profesionale, zice dl. Planiol, nu creiază nici o responsabilitate patronului.

Totuși sub influența ideiei riscului profesional, găsim astăzi cîteva deciziuni în care syphilisul lucrătorilor din industria sticlăriei este asimilat unui accident de muncă.

Această mișcare recentă a jurisprudenței ne spune, poate, că momentul a sosit pentru a face și maladiilor profesionale aplicațiunea aceluiași principiu care guvernează accidentele.

Odată ajunși la ideia riscului profesional, nimic mai logic și mai rațional de cît a urmări aplicațiunea acestui principiu în chip larg și echitabil.

Dar voiți să cășunați industria, ni se va zice? Industria nu va suferi, probabil, tot astfel după cum n'a suferit de pe urma celei dintâi aplicațiuni a principiului; ceiace e sigur însă, e că acolo mii de oameni mor în chip mizerabil, după o viață de chin și muncă.

Sub pretextul, dealtmintrelea onorabil de a nu zdrobi industria, continua-vom multă vreme încă a zdrobi pe oameni cu dreptul în mînă? Să mărturisim atunci că viața oamenilor a unei categorii de oameni, nu e băgată în samă, atunci cînd din ea facem un mijloc de cîștig pentru alții.

Lucrarile nu vor mai fi astfel ascunse sub vălul gros al minciunei sociale și adevărul gol, îngrozitor, va ști să călăuzească mai bine pe cei interesați de cît ori care lecție de solidarizm social.

AN. GUSTI
Doctor în drept dela facultatea juridică din Paris

„Opinia" la HUȘI

Coresp. particulară al ziarului „Opinia"

Politice.—Cu toată asalmia de la centru, cu toată puțina mișcare a reprezentanților noștri spre București, fie-care căutîndu-și de afaceri, unii zidindu-și case, alții făcînd avocătură, agricultură, sau jucînd pandarola la intim club, totuși viața politică locală continuă de a fi agitată; și agitarea se face în jurul primăriei și a schimbărilor ce se petrec la primărie.

Primăria de Huși e o halima pentru administrația liberală. E greu a-i face istoricul tragico-comic al primăriei din Huși, căci e unit cu atîtea peripeții demne de scenă, cu atîtea jigniri demne de dramă, că nu o corespondență, nu un articul, ci un poem întreg nu le-ar putea cuprinde pe toate.

Dat întâiu interimatul d-lui Nicu Cișman, d-sa a transformat primăria într'o mașină electorală contra prefectului și contra d-rului I. Munteanu.

Scos din președinție Conu Nicu, s'a dat interimatul dr. I. Munteanu, și s'a prelungit într'atîta că doar i-ar asigura isbînda la alegeri, după ce căzuse la senat col. I.

Dar conu Nicu Cișman—afiliatul clandestin al Telemaniștilor—a luptat pe față contra dr. I. Munteanu și prefect N. Lupu și luînd ajutorul carpiștilor a născocit candidatura d-lui Dobre Dobreanu și cu poloboace de vin și cu lăutari a făcut să reușească lista Dobreanu—Cișman contra listei administrației cu dr. I. Munteanu.

Dr. I. Munteanu s'a resemnat și azi e cel mai resemnat liberal din orașul Huși, din județul Fălciu, din întreaga țară, e simplul pensionar al statului, răfuit legal cu primăria și candidat poftit la prefectură, dar nenumit din cauza proorocului Irimia.

Dar dualismul Dobreanu—Cișman azi e isprăvit; iată ce se vorbește la noi. Primarul Dobreanu a prelucrat pe senatorul N. Cișman; cum senatorul Cișman a prelucrat pe dr. I. Munteanu și pe dr. N. Lupu și din lucrări și prelucrări a eșit o harababură politică, care va dura cu atît mai mult cu cît noul prefect d. Corbescu azistă nepăsător ca la un foc, nefiind nimic care să'l privească, să'l atingă.

Și în ce consistă această prelucrare contra d-lui Cișman?

Primarele Dobreanu în permanenta sa lipsă de la primărie a dat delegație de primar lui conu Sandu Calciu. Delegația aceasta de primar lui Sandu Calciu l'a mușcat cu boldul mărirei.

Luînd pilda primarului, care a împănat primăria cu rudele sale, Conu Sandu Calciu a început să-și numească și dînsul din neamuri dînd afară din acoliții vechi ai d-lui Cișman.

Pe buzele tuturor e numele lui Enea Stîncaciul, cel mai vechiu devotat a lui Cișman, care azi se vede alungat de la primărie de foștii prieteni ai binefăcătorului său, pentru a-și plasa rudele lor.

La Primăria de Huși e mare încurcătură. Prefectul nu se amestecă, căci nu se poate amesteca; deputații și senatorii de asemenea căci afară de Ionică Dobreanu, ceilalți nu pot face nimic. Iar Conu Nicu Cișman, tace și rîde mînzește de_înatorsătura ce au luat lucrurile.

Iar dacă luăm și socotim impresia în publicul nostru, starea de destrăbalare de la primăria de Huși e oglindirea în mic a stării de anarhie de la centru și debandada se asamănă.

Cînd în sinul aceluiași partid cei mai vechi și devotați luptători liberali nu-și găsesc hrana, ci sunt dați afară, tocmai fiind-că sunt mai vechi și mai devotați, și sunt înlocuiți cu rude cari se oploșesc supt ori ce partid, care le satisface nevoia, nu mai e rațiune ca acel partid să dețină puterea, ci să se descompună.

Așa grăesc toți la Huși și cînd și cei mai mici membri din partid zic așa, cei mari ori cît se vor svîrcoli să dea viață partidului, nu mai izbutesc.

Boala roade întregul organism și partidul liberal e putred în așa stare că durata sa la putere e în dauna tuturor, nu numai în a prietenilor devotați a lui Nicu Cișman.

Coresp.

Litere-Științe-Arte

Fecunditate.—Cu drept cuvînt se comentează și se admiră activitatea extraordinară a unora din publiciștii străini, produse ale unui mediu anumit, ale unei școli de energie și de muncă.

E cumulul de putere și de hărnicie a multor generațiuni, din care fiecare a contribuit la rîndul ei și cu puterea ei.

Noi suntem o țară prea tînără, ca să ne întîmpine în publicistică atari forțe și temperamente. Un Roșchefort— precum se arată în prima pagină a ziarului—scrie pînă și pe patul de suferință ori de agonie, dînd exemplu de febrilă fecunditate în admirația lumei intregi.

Cu toate aceste putem înregistra și la noi o frumoasă pildă de activitate publicistică, acea pe care ne-o dă d. G. Panu, deputatul Iașului și directorul „Săptămînii". Noul studiu asupra chestiunii agrare, predat zilele aceste editurii „Vieții Romînești" pune în evidență o rară putere și voință, munca pe terenul publicisticei și din acest punct de vedere exemplul e bine venit și se cuvine să fie relevat, cu atît mai mult, cu cît starea și sănătatea neobositului „ziarist" a inspirat cele mai grave temeri acum cîtva timp.

*

Academia franceză a premiat cartea *Les Huit Paradis*, apreciata operă a prințesei Marthe G. V. Bibescu.

*

Cu ocazia inaugurării statuei lui Jules Verne la Amiens, o revistă a deschis o anchetă pe lîngă numeroși scriitori ai Parisului cu întrebarea: „Ce datorim lui Jules Verne".

Sunt interesante răspunsurile unor literați cu vază ca Paul Adam, H. Bataille, Brieux, A. Capus, Donay și alții și vom spicui cîteva din ele.

*

Cunoscutul publicist englez W. T. Stead, directorul popularei „Review of Review", unul din organele cele mai grave ale Angliei cugetătoare, se ocupă de cîtva timp de probleme spiritiste. Zisul publicist enunță acum prin o altă mare revistă londoneză că a deschis un „biurou destinat a stabili comunicațiuni între oamenii cari se iubesc și cari se găsesc temporar despărțiți prin moarte". O echipă de medium-uri va asigura serviciul.

*

La Budapesta se va ținea în cursul lunei viitoare, un congres internațional de lăptării.

*

O asociație de artiști ruși de la Teatrul Imperial și de la Opera din St. Petersburg avînd să plece la Paris pentru o serie de reprezentațiuni au fost puși să semneze un curios document.

Ei s'au obligat că în nici un caz nu vor cere ajutor bănesc consulatului rus din Paris, că nu vor figura pe afișe cu litere mari—„en vedette"—și nu se vor intitula „artiști ai teatrului Imperial".

Alianța franco-rusă e șubredă, se vede și încrederea în entuziasmul financiar al Parisului a slăbit.

*

Lîngă Dürnstein era nevoe de sfărîmat o stîncă de 40,000 metri cubi, ca să deschidă drum pentru calea ferată de la Krems la Grein. Au făcut trei gropi în cari au pus 3767 de kgr. de dinamită și i-au dat foc prin electricitate. A trimis curentul arhiducele Franz Ferdinand. Inginerii și-au ajuns scopul cu desăvîrșire.

*

Noul pod peste Esta River, numit „Queensborow-Bridge", care leagă New-Yorkul propriu zis cu Long-Island, a fost inaugurat de către primarul Mc. Clellal. Podul este lung de 7236 picioare și costă 20 de milioane dolari.

Arcul cel mai mare este de 1182 de picioare. In toiul afacerilor, podul este vizitat zilnic de 60,000 de persoane.

*

Un club al centenarilor s'a constituit în New-York și cuprinde 9 bărbați, cari reprezintă la un loc suma de 932 ani.

Acești nouă moșnegi s'au hotărît să înființeze clubul, pentru ca să întreprindă cu proprie cheltuială o călătorie de recreare cu automobilul. Acest exemplu a fost imediat imitat și de femei. Există oare femei așa de... bătrîne?

Informații

❑ **Recolta viilor compromisă.**— *Din cauza frigului și a zăpezei din zilele trecute, după ultimele știri sosite la ministerul de domenii, viitoarea recoltă a viilor din nordul Moldovei și aproape din toată Muntenia se poate considera ca distrusă.*

Luni noapte o brumă groasă a distrus rodul în floare și a celorlalte podgorii care rămăsese neatinse de zăpadă și frig.

De asemenea și pomilor roditori li s'a cauzat foarte mult rău.

❑ D. Balaban, actual grefier al închisorei din Doftana, a fost numit director al pentenciarului central din localitate, în locul d-lui Făgărășanu.

Pînă la venirea titularului, a fost însărcinat cu girarea afacerilor penitenciarului, d. Toneanu, din direcția generală a închisorilor.

❑ Negustorii de droguri din nordul Moldovei, au adresat un memoriu direcțiunei generale a c. f. r., prin care cer să li se acorde și lor tarife speciale de transport, după-cum s'a acordat pentru rizeriile din Brăila.

❑ După rapeartele prefecturei de județ, de la 17—24 Aprilie au fost în județul nostru, ploi parțiale. Timpul favorabil semănăturilor. Semănăturile de toamnă sunt bune și cele de primavară continuă a se face.

Viile și pomii roditori de mijloc.

Pășunele și fînețele bune.

In comuna Plugari s'au ivit insecte vătămătoare rapiței.

❑ Autoritățile au fost înștiințate că maica Agapia Rusu Muntenof, în etate de 70 de ani, a fost găsită strangulată de o grindă a unui șopron din curtea locuinței sale, de la mănăstirea Adam.

Numita maică suferea de o boală incurabilă.

❑ Camera de comerț din Galați a cerut ministerului de interne să înființeze un cercuit special telefonic între Galați București și 3—4 cercuite între Galați-Brăila, de oare-ce convorbirile prin firul special Iași-București se aglomerează.

❑ Concursul de oină între elevii școalelor secondare din localitate va avea loc în zilele de 10 și 12 Mai a. c. pe platoul de la Copou.

Concursul general între școalele din țară va avea loc anul acesta, după toate probabilitățile, la Constanța.

❑ Guvernatorul Bucovinei va sosi mîine dimineață prin Burdujeni la Iași, de unde apoi se va duce la Galați.

❑ Un mare incendiu a distrus eri noaptea mai multe coșere de popușoi de pe moșia Popești, ale d nei L. Cantacuzino.

Probabil că focul a fost pus de rău făcători.

❑ **Bataie între avocați.** —Din Botoșani ni se scrie:

In urma unui articol ofensător pentru decanul baronului din Botoșani, I. Nicoleanu, articol apărut în ziarul local „Libertatea" din 26 April a. c. și al cărui autor este avocatul Vladimir Sardin, primul redactor al acestui ziar, o vie altercațiune a avut loc astăzi în Camera corpului avocaților din Botoșani, între avocatul Octav Lupașcu, ajutor de primar, ginerele decanului, și avocatul Vladimir Sardin.

După un schimb de insulte dintre cele mai triviale, ambii juriști au ajuns cu discuțiunile academice la o încăerare în toată regula, întrebuințînd, drept argumente de convingere, călimări, scaune și alte obiecte. Puțin a lipsit ca avocatul D. Mănăstireanu, care a intervenit să oprească o adevarată vărsare de sînge, să nu fie și el zdrobit în ploaia de scaune ce sburau peste mese.

Scandalul a luat proporțiuni destul de mari, urmînd apoi și alte demonstrațiuni, la adresa altor advocați presenți, învinuiți ca provocatori ai scandalului.

Ceea ce este cu deosebire de remarcat, e că ambii beligeranți au fost pănă acuma în cea mai strînsă prietenie, făcînd parte din gruparea liberală, ba chiar amîndoi fiind în comitetul de redacțiune al ziarului *Libertatea*.

Intregul barou este indignat de purtarea acestor avocați, care înjosesc prestigiul corpului și cere ca imediat să li se aplice cuvenita pedeapsă.

Cu desăvîrșire compromisă este situațiunea, în special a avocatului Lupașcu, care este și ajutor de primar și care prin urmare, pune într'o urîtă lumină și partidul său.

❑ In cîte-va rînduri am relevat faptul că cea mai mare parte din personalul inferior al serviciului sanitar, n'a primit salariile pe cîte-va luni, cum de exemplu este personalul punctului de observație din Ungheni, care n'a primit salariile de 4 luni de zile.

Cauza nu e de cît chibzuiala cu care d-rul Sion a manipulat fondurile serviciului sanitar. Cu ocazia cercetărilor și a socotelilor ce s'au făcut, s'a constatat că fondul destinat pentru plata lefilor agenților sanitari și a moașelor, s'a epuizat, așa că acum direcțiunea generală a serviciului sanitar se vede nevoită a deschide un credit pentru a plăti salariile agenților și ale moașelor.

❑ Astă zi a plecat spre Paris d-na Natalia Gh. Lateș, institutoare, soția prietenului nostru Gh. Lateș, casierul Primei societăți de Economie din Iași.

D sa pleacă spre a se supune unei cure medicale, în virtutea unui concediu. La gară a fost întovărășită de numeroși prietini și prietene.

D-na Lateș se va reîntoarce în țară pe la finele lunei August.

Pe tot timpul absenței clasul d-nei Lateș va fi suplinit de d-ra Calipso Tănăsescu.

❑ **Mișcare în armată.**—Următoarea mișcare s'a mai făcut în armată:

Adjunctul cl. II Guriță Eugen a fost mutat de la divizia a 7-a, la corpul III, elevul din școala de cavalerie Tătărăscu, Alex. trimis pentru complectarea studiilor în școala militară, din Germania, a fost înaintat la gradul de sub-locotenent în cavalerie, în 7 roșiori, căpit. Mitru C. de la școala militară, din Iași a fost transferat la școală militară de infanterie, în locul căpit. Dragu C. căpit. Miron V. din reg. Buzău 8, a fost trecut la școala militară din Iași.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a adresat directorilor școalelor normale o circulară prin care le aduce la cunoștință că vechii ausolvenți ai acestei școale, precum și seminariștii care vor cere să fie înscriși la examenul de capacitate pentru învățători vor fi examinați după actualul regulament, ținîndu-se însă seamă de modificările aduse art. 90, 91, 92 și 95.

❑ Ministerul instrucției publice a trimes revizoratelor școlare, directorilor de liseе, seminare, școli elementare și inferioare de meserii și agricultură, școli de comerț, partea din „Anuarul general al ministerului instrucției", care privește fiecare școală.

❑ Ministerul instrucțiunei a repetat intervenirea făcută pe lîngă primăriile orașelor din țară, pentru a comunica tablouri de sumele ce au alocat pentru indemnizare de locuință a directorilor, luminat și încălzit.

❑ D. Nicu Gane a fost ales vice-president al consiliului de administrație al creditului urban din Iași, în locul d-lui G. Nicoleanu, demisionat.

❑ Marți 28 Aprile c. a avut loc înmormîntarea tînărului lucrător tipograf Velescu Ștefan, decedat în urma unei chinuitoare suferinți, ce-i pricinuia intoxicația saturnină.

Defunctul lucrător tipograf a murit la vrîsta de 20 ani.

Cortegiul funebru a pornit de la locuința defunctului, din str. Verdeș, la orele 4 jum. p. m. spre cimitirul Eternitatea, insoțit de întreg corpul de lucrători tipografi din localitate, precum și de membrii corporației „Progresul", care a suportat cheltuelile de înmormîntare.

In curtea locuinței defunctului, se aflau adunați toți lucrători tipografi și pe fața lor se putea vedea consternarea de care erau cuprinși, față de desele decese, ce se întîmplă de un timp încoace în corpul acestor meseriași, apostoli ai tiparului.

Aspectul acestor mulțimi de meseriași îndureraţi și înduioșați, impresionă pe ori cine, și fie-care le compătimea soarta lor.

La mormînt s'au ținut discursuri de către d-nii: I. Breabăn, președintele corporației „Progresul", în numele acestei corporații și M. Bogdan, în numele societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

❑ **Școlare** —Mîine e ultima zi pînă la care elevii preparați în particular urmează a'și înainta actele ministerului de instrucție, pentru a li se admite înscrierea la examene.

— Ministerul instrucțiunei a înaintat direcțiunei școalelor secondare două circulări ale d-lui inspector școlar Kiriițescu prin care acesta se stăruie pe lîngă profesorii de științi ca să caute e înființa pe lîngă școlile unde sînt profesori, grădini botanice.

— Astăzi au sosit la școlile secundare mandatele de plata personalului administrativ și profesoral, conform noului budget.

— Casa școalelor a donat bibliotecei liceului național un număr de 15 tabele intuitive pentru studiul limbelor moderne.

— Ministerul de instrucție aduce la cunoștința liceelor ca de azi înainte orele consacrate instrucției militare să rămîie neîntrebuințate pînă la 1 Septembrie, cînd urmează a se întocmi conform legei noi.

— D. I, Botez, profesor de limba engleză de la liceul național, a obținut un congediu de 6 luni pentru a pleca în Anglia pentru perfecționarea studiilor sale.

D-sa va fi suplinit de d. Setlacec.

— S'a admis, de către direcția liceului național, scutirea de taxe școlare a elevilor C. și Gh. Păunescu fii de veteran.

DIVERSE

— Aseară pe la orele 7 și jumătate, pe cînd Ilie Waintraub, din strada Toma Cozma No. 108 se întorcea asasă, a fost întîmpinat în poartă de scopiții Dănilă Ivanov și Simion Ivanov, care l'au luat la Bataie, cauzîndu-i o gravă leziune la cap.

Victima a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internat.

— Aseară pe la orele 8 și 40 minunte un început de incendiu s'a declarat la brutăria spitalului Sf. Spiridon.

Focul a fost localizat la timp.

— Mandatele profesorilor universitari au fost remise astăzi facultăților.

Ultime informaţii

❑ *Funcţionarea secţiei IV la Curtea de Apel din Bucureşti, creiază multe necazuri d lui Stelian. Aceea pe care o povestim mai la vale este cea mai caracteristică şi delicioasă.*

Acum cinci-spre-zece zile ministrul justiţiei făcu cunoscut d-lui prim-preşedinte al Curţei, Scarlat Popescu, ca repartiţia apelurilor să se facă şi secţiunei IV. Primul preşedinte a respuns că nu poate face repartiţii la acèa secţiune, căci ea n'are fiinţă.

Respunde ministrul, că a numit la acèa secţie un grefier şi un arhivar şi că deci repartiţiile se pot face.

Respunde d. Popescu: „de oare-ce nu este judecător, care să facă repartiţiile, primul-preşedinte nu poate sta de vorbă cu grefierul.

Alt respuns al ministrului prin care anunţă că a delegat pe d. consilier Vidraşcu, ca să expedieze lucrările la secţia IV.

Respunde iar primul-preşedinte: „ministrul nu poate da delegaţie fără limită, ci numai pentru o zi sau pentru un anumit proces, cînd lipsesc alţi judecători.

D. Stelian văzînd că n'are încotro, s a dus la Rege şi s a plîns contra d-lui Popescu. Acesta a fost chemat la palat şi a aratat Regelui că textele de lege îl opresc să facă alt-fel.

— Sunt judecător corect, Majestate, a zis primul-preşedinte, şi nu-mi schimb ţinuta nici macar în ajunul unei mari mişcări în magistratură. Pot, însă, da ministrului mijlocul de-a scăpa de încurcătură: să-mi acorde un congediu pe timp de zece zile şi să facă cu alţii ce nu poate face cu mine.

Congediul a fost acordat d-lui Popescu şi chiar ieri primul proces, la noua secţie, a fost repartizat cu termen la 8 Mai.

❑ *Ministrul instrucţiei a dat avertisment d-lui profesor I. Găvănescul, fostul director al seminarului pedagogic, fiindcă n'a evacuat localităţile directoriale din ziua înlocuirei sale.*

Pe de altă parte d. Haret a dispus să se reţie din salariul de profesor al d-lui Găvănescu, pe timpul în care a stat în localul şcoalei, fără drept, o sumă analoagă cu chiria de trei mii lei anual.

❑ **Greva casapilor şi trunchierilor.** *Astăzi dimineaţă administraţia comunală a făcut să se taie un număr de 15 vite, casapii refuzînd să facă tăierea şi trunchierii să cumpere.*

Asociaţia Noack-Broklie a cumpărat 250 vite din velniţa d-nului Cantacuzino Paşcanu şi de mîine va începe tăierea lor.

Carnea a fost vîndută azi la hală de funcţionari comunali, agenţi de percepţie Unui mare număr de trunchieri, cari au refuzat să reintre în legalitate, li s'au retras autorizaţiile de a putea ţinea trunchiuri.

❑ *Se ziee că de toamnă vor fi examene de capacitate pentru scolile secundare de fete. In acest scop se va publica în curînd examen de capacitate pentru L. Romînă la 1 Octombrie a. c., iar pentru L. Franceză la 1 Noembrie a. c. Se va publica totodată şi modificările reglementare în ţinerea acestui examen. Se vor primi la acest examen toate licenţiatele, care vor face cerere pînă la 26 Septem c.*

❑ Bătaia cată să devie, din lipsă de argumente serioase, arma de predilecţie a şefilor naţionalişti.

D. Iorga a inaugurat sistemul în cancelaria facultăţei de litere din Bucureşti. Şi după el celalalt şef, d. A. C. Cuza, s'a declarat partizan al frumosului sistem.

D. A. C. Cuza, profesor la Universitatea din Iaşi, a bătut ieri, ziua'n amiaza mare, în plină stradă, pe un biet evreu.

Că era evrevul bătut nu trebuia să mai amintim, căci alt-fel nu l'ar fi bătut d. Cuza, nu din motive naţionale, ci din motive... practice.

Pe strada Lăpuşneanu trecea ieri, la oarele 4, cariola societăţei de ape gazoase, „Sanitas". Circulaţia vehiculelor pe acea stradă se face acum cu o mare anevoie, din cauză că o bună parte a stradei este desfundată.

S'a întîmplat că d. Cuza, care toată ziulica se află pe strade, să fi fost atins, în mod absolut banal, de acea cariolă. N'a fost nici intenţie, nici imprudenţă la mijloc. Cu toate astea profesorul universitar, s'a înfuriat şi o nesfîrşită ploaie de umbrele căzu asupra spetelor şi capului agentului Iţicovici, care se afla pe cariolă.

D. Cuza, în credinţa că n'a fost încă destul de energic, luă şi un sifon mărime dublă, pe care îl azvîrli evreului, care din fericire, să se apere, aşa că fu lovit numai în spete...

„Afacerea" ie la parchet. Nu credem că d. prim procuror se va arata destul de curajos.

Din contra, avem ferma convingere că interminabila muşama se va întinde şi asupra cazului acestuia.

Faptul trist rămîne însă: un profesor de universitate, se dă în trist spectacol, în plină stradă.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturilor de judeţ, să'i comunice un tablou de funcţionarii judeţelor, data cînd au fost numiţi şi ce salar au.

❑ Facultatea de teologie din Bucureşti a acordat d-lui Gr. Proculescu, care urmează cursurile de teologie din Cernăuţi, o alocaţie de 1000 lei, din fondul episcopului Timuş al Argeşului şi d-lui Stancu Brănişteanu, care face studii teologice la Berlin suma de 400 lei, din acelaş fond.

❑ Consiliul de răsboi al corpului 4 de armată a ţinut şi astă-zi şedinţă, judecînd cîteva procese puţin importante, privitoare pe grade inferioare.

❑ Directorii şcoalelor secondare din localitate se vor întruni Duminică, pentru a întocmi programul sărbărilor şcolare ce va avea loc în ziua de 10 Mai.

❑ In personalul medical al băilor Slănic vor fi numiţi: domnii prof. d-r. Rusu docent d-r. Al. Brăiescu, d-na d-r. Docman şi veterinar d r. Jocu, inspector sanitar al alimentelor.

❑ Otto Hahn, şeful atelierelor de aplicaţie de la şcoala superioară de Arte şi Meserii, din localitate, a fost admis în cadrele corpului technic cu gradul de inginer stagiar.

❑ **Scandalul de la soc. de medici şi farmaciştі.**—S'a anunţat eri în ziar că medicul veterinar Buzenchi s'a demis din însărcinarea de director al societăţei de medici şi farmaciştі din Iaşi. Adevărul este că d. dr. Buzenchi a fost nevoit să demisioneze, din următoarele regretabile împrejurări:

Casa din strada Lăpuşneanu, în care se afla instalată societatea, era închiriată pe numele d-lui dr. Buzenchi, care cu de la sine putere, a cedat într'o zi acel contract unui d-n Lipschitz, de la care, aşa îl acuză colegii, ar fi primit o sumă de bani. In afară de aceasta, s'ar fi constatat că nici registrele de venituri şi cheltueli ale societăţei, cu care era însărcinat tot d. dr. Buzenchi, n'ar fi fost găsite în ideală regulă.

Comitetul, întrunit Sîmbătă seara, a făcut aspre observaţiuni d-lui Buzenchi şi i-a cerut demisia.

Comitetul se va întruni din nou în astă-seară, pentru a asculta propunerea unora de a exclude pe d. dr. Buzenchi şi din clubul medicilor şi farmaciştilor.

❑ In urma faptului că mai multe acte judecătoreşti, expediate prin poştă, s'au rătăcit, mtnistrul justiţiei luase dispoziţia precum din vreme am arătat, ca plicurile să se trimeată recomandate, iar dosarele ca mesagerii.

In urma intervenţiei direcţiei generale a poştelor s'a revenit, începător de astăzi, asupra ultimei dispoziţiuni. Expediţia plicurilor se va face nerecomandat, dar tribunalele şi curţile vor avea registre, în care expediţia va fi înscrisă şi va fi contrasemnată, în registre, de oficianţii poştali.

❑ Senatul universitar se întruneşte astă-zi, Mercuri, ora cinci jumătate, pentru a rădica pe d. agregat definitiv Ilie Bărbulescu la rangul de profesor.

❑ Examenele de doctorat în drept, la facultatea din Iaşi, se vor ţinea în conformitate cu noul regulament.

❑ Fundaţia „Carol I" a prevăzut în budgetul ei o sumă de cinci sute lei ca ajutor pentru tipărirea de teze.

❑ D. Gh. Pompilian, actual şef de secţie la administraţia financiară din Bacău, a fost transferat în aceiaşi calitate la administraţia financiară din Iaşi, în locul vacant.

D. C. Scriban a fost numit impiegat cl. I-a şi d. Sc. Micioara impiegat auxiliar cl. II-a la administraţia financiară Iaşi.

❑ D. C. Pop, dirigintele oficiului telegrafic central din Iaşi, a fost avansat oficiant superior cl. I.

❑ Au fost confirmaţi domnii: M. Viorescu, şefi al regiunei viticole şi al pepinierei Vşan, V. Silvian, sub-şef al regiunei viticole şi pepinierei Paraclis; Toma Antoniade, secretar al biroului avocaţilor statului şi Al. Z. Simionescu, copist.

❑ **In chestia cărnei.**—Astă-zi la ora 4 p. m., are loc la abator, prima tăiere de vite de către fabrica Noack.

Comisiunea de aiari, în ultima şedinţă care a ţinut'o, au discutat asupra măsurilor ce s'ar putea lua pentru ca pe viitor să se poată evita grevele.

Unii din membrii acestei comisiuni au conchis că în primul rînd se simte nevoia modificărei regulamentului abatorului. Intre modificările ce vor fi aduse, două sunt de mare importanţă şi anume: 1) să se prevadă că acei ce se vor oferi a face tăierea la abator să deie administraţiei comunale o obligaţie că vor furniza carnea chiar în caz de grevă şi tot odată să dovedească că au capitalul necesar pentru întreprinder lor; 2 să se prevadă că acei ce se vor oferi să facă tăierea la abator, să fie obligaţi a avea şi trunchiuri în piaţă, — aceasta în scopul ca pe viitor să dispară cele două preţuri ce se fixau: unul pentru abator şi altul pentru piaţă, şi să rămînă ast-fel un singur preţ pentru chilogramul de carne.

Preţul cărnei să nu fie schimbat de cît cu prealabila autorizare a administraţiei comunale.

Administraţia comunală găsind bune modificările cerute, va însărcina o comisiune care să le studieze şi să modifice ragulamentul abatorului.

❑ *Toţi membrii Academiei Romîne vor face o escursiune la Constanţa, în ziua de 3 Mai.*

❑ **Inmormîntarea col. Rosetti**—Eri la orele 2 jumătate la biserica Sf. Spiridon s'a oficiat prohodul pentru înmormîntarea regretatului colonel Stefan Rosetti, fiind faţă membrii familiei şi un mare număr de prieteni şi cunoscuţi: d-na şi col. Gh. Bogdan, d-na şi Alex. Rosetti, Lascar Rosetti, Watshon, Scarlat Rosetti, Matei Cantacuzino, Grigore Gh ka-Deleni, Gr. Gh ka-Brigadiru, Vasilisă Paladi, Emil D. Lefter, Gh. Rosetti-Rosnovanu precum şi d-nii: colonel Al. Musteaţă, lt.-colonel Călinescu, înconjuraţi de întregul corp ofiţeresc al regim. 7 roşiori. D. P. Moruzzi, D. Greceanu, Oscar Catargi, C. Stere, N. Cananău, Gh. Kernbach, Gr. Buicliu, Gh. Săndulescu, dr. C. Bottez, Gh. Dimachi, Alex. Hanna general Schelletti, dr. N. Negură, dr. L Cosmovici, D. Bogonos, N. Cozadini, N. Racovitz, maior Gh. Văleanu, M. Ghinea Ionescu, Gh. Baltă, Al. Gane, Gh. Gh. Mârzescu, C. Chilimoglu, Efrem Mazlâm, I. Zarifopol, căp. Negruţi, locot, E. Aslan, Albert Ghica, Alex. Miclescu, Lascar Antoniu, C. Meissner, Robert Catargi dr. Cristea Missir, dr. Culianu, Gh. Vîrnav-Liteanu, C. Mavrocordat, Emil Max, locotenent V. Alexandrescu, V. Panopol, Hipolit Mîrzescu, d-tor Georgescu, Leon Bogdan, I. Swieniscki, dr. Stefănescu-Galatz, dr. Stihi, M. Hadic, Lazăr Teodorescu, căp. Palade etc.

După oficiarea prohodului sicriul e rădicat de d-nii: D. Zarifopol, Al. Ciurea, Anibal Ciurea, Gh. Livaditi şi M. Lecca iar apoi s'a format cortegiul, care a parcurs străzile: de Sus, Unirea, Golia, Stefan cel Mare, Veshe, Cucu şi Eternitatea.

Cordoanele erau ţinute de domnii: Matei Cantacuzino, lt. colonel Călinescu, D. Zarifopol şi maior Cătuneanu.

Pernele cu decoraţii erau duse de 9 ofiţeri. Onorurile au fost date de batalionul 4 de vînători, cu muzica şi drapelul şi un escadron din regimentul 7 roşiori, sub comanda căp. Panopol.

Parada a fost comandată de d. lt.-col. Brănduş.

Garda împrejurul afetului de tun, pe care s'a aşezat sicriul, era făsută de 12 sergenţi din reg. 7 roşiori.

❑ Consiliul general al judeţului nostru va fi convocat în şedinţă extraordinară, pentru Sîmbătă 2 Maiu a. c., cînd se va ocupa cu votarea budgetului liniei ferate în construcţie Podul-Ioaia—Hîrlău.

❑ Concetăţeanul nostru Arthur Bartsch fost director al şcoalei de meserii din Iaşi, a încetat eri din viaţă la mănăstirea Agapia, unde avea o proprietate.

Bartsch se înrudea cu multe familii fruntaşe din Moldova.

❑ **Judiciare.**—Curtea secţia I-a reformînd sentinţa tribunalului secţia III, a admis cererea de separaţie de patrimoniu făsută de d-na Adina Rosseti-Rosnovanu, respingînd cererea de intervenţie făsută de Jean Bally.

— După propunerea ambelor părţi, judecarea cererei pentru declararea în stare de faliment a firmei Tischler, s'a amînat astăzi.

— La secţia I a Curţei se judecă astă-zi apelul lui Ene, fost perceptor al comunei Holboca, condamnat la 6 luni pentru falşuri.

— Procesul preutului Stamate, înscris între procesele de mîne ale Curţei secţia II, se va amîna, procedura nefiind împlinită.

— Fostul bancher Iosef Leff a acţionat în judecată, înaintea tribunalului Vaslui, pe coerezii lui Leon Leff, cerînd să-i restitue o sumă de 108 mii lei, pe care o depusese, spre fructificare, la def. L. Leff.

— Gh. Botez şi Maria Faur, cari au încercat să atenteze la viaţa d-nei Victoria Cozadini, au fost trimişi în judecata curţei cu juri.

◒ Parisul în carnaval (mi-carême 1909) carele simbolice: ale aeroplanului, marinei etc., serbările populare, cortegiile, Regina reginelor, cea mai frumoasă femee din Paris purtată în triumf pe străzile oraşului, sute de mii de oameni pe pieţele publice, iată scene interesante, care vor fi exact redate pe pînza cinematografului din sala teatrului circ Sidoli, mîne seară Joi 30 April.

Spectacolul de mîne seară Joi se compune dintr'un program cu totul nou; pe lîngă atractivele scene de mai sus, el mai cuprinde: scoala de duel din Paris, asalturi de arme între maiştrii Pini şi Rouban; Dezertorul, scene militare; Plecarea simulată, comedie-bufă interpretată de artiştii comici de valoare ai Parisului; cum se cultivă pămîntul în Ungaria în special cultura cînepei, sub ochiană şi microscop scene instructive şi foarte multe scene şi sujete nouă care dau un farmec incomparabil excepţionalului program de mîne seară Joi.

❑ *Comisia de aiari a plecat la orele patru la abator, spre a lua înţelegere cu noii antreprenori Noack şi Broklie.*

Aceştia propun să vîndă carnea în abator: calitatea I cu 80 bani, în piaţă 90; calitatea a doua cu 75, în piaţă cu 85 bani şi carnea cuşer cu 1.15 în piaţă.

❑ *La Seminarul „Veniamin Costachi" s-au ivit 12 cazuri de anghină difterică.*

Şcoala va fi închisă cu începere de mîine.

Representant: JACQUES L METHSAFT—IAŞI

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti, 29 Aprilie.

Consiliul de miniştri de eri

Bucureşti.—In consiliul de miniştri, ce s'a ţinut eri la orele 5 după amiazi, s'a discutat şi s-a hotărît asupra numirilor în magistratură. S'a hotărît ca tabloul numirilor să fie gata până la 4 Maiu c.

Asupra remanierei încă nu s'a luat nici o hotarîre.

D. Emil Costinescu a cercat să aducă chestia în discuţie, însă d. Ionel Brătianu a spus că în viitorul consiliu de miniştri se va hotări definitiv şi asupra romanierei.

LOTERIA

Bucureşti.— Astă-zi au cîştigat:
10,000 Lei No. 15,423
5,000 „ „ 33324
3,000 „ „ 36715
2,000 „ „ 34392, 28691, 29984, 54574, 38128, 29981,
1,000 No. 44906, 49982, 11867, 24476, 43179, 3329,
500 No. 10810, 10504, 24479, 28524, 29126, 30511, 37183, 45308, 47412, 53061, 55434, 24427, 28495, 11466, 21900, 57724, 21361, 50361, 53639, 28199, 31160.
200 No. 50, 28, 18, 92, 10, 467, 134, 162, 1031, 2461, 3405, 4010, 5775, 6620 7015, 7025, 7255, 7601, 8703, 8103, 8024 8111, 9073, 9011, 10201, 10185, 10279 11972, 12810, 13236, 13099, 14846, 14018 15017, 16011, 17177, 18064, 19518, 20473 21440, 22512, 23107, 24511, 25076, 25097 26041, 27721.

Greva generală la Paris

Bucureşti.— O telegramă sosită aci din Paris la orele 2 p. m., anunţă că împiegaţii poştali au ţinut o mare întrunire în sala hipodromului şi au decis greva generală.

Fraude la o societate

Ploeşti. — La societatea „Albina" din oraşul nostru s'au constatat nişte abuzuri şi fraude.

Casierul societăţei, Grigorescu, a fost suspendat şi dat judecăţei.

Funcţionari suspendaţi

Paris.—Eri, 11 funcţionari ai poştelor au fost suspendaţi din funcţiune pentru discursurile rostite.

Călătoria Suveranilor Italiei

Roma. — Regele şi Regina, însoţită de miniştri şi suită au plecat la 7 seara cu un tren special la Brindişi.

Calea ferată rusă din Mandciuria

Peking.—Agenţia Reuter află că aranjamentul ruso—chinez, privitor la administraţia zonei căiei ferate rusă din Manciuria, a fost semnat astă-zi.

Aranjamentul garantează suzeranitatea Chinei şi stabileşte principiul administraţiei comune.

SITUAŢIA IN TURCIA

Constantinopol.—Se svoneşte că ar fi isbucnit neînţelegeri între guvern şi parlament cu privire la averea lui Abdul Mamid, confiscată.

*

Constantinopol.—Tribunalul de rèsboiu a rostit eri 25 pedepse capitale, condemnînd soldaţii care au asasinat pe ofiţerii lor, ofiţerii şi hogii acuzaţi ca instigatori ai revoltei din 13 Aprilie, precum şi marinarii care au asasinat pe comandantul cuirasatului „Assari Tewfic.

Un proces interesant

Petersburg.—Azi s'a început dinaintea tribunalului special, procesul pentru crime politice, intentat contra lui Lupohkin. A fost ascultat martorul Gerasimov, fost şef al poliţiei politice din Petersburg.

Cererea guvernului bulgar

Sofia—Guvernul bulgar a adresat marilor puteri o cerere scrisă, de a se desfiinţa capitulaţiunile, data fiind independenţa regatului şi cerînd ca marile puteri să încheie cu Bulgaria tratate.

Situaţia d-lui Stoylpin

Petersburg.—Ziarele cred că poziţia d-lui Stolypin este foarte deficilă.

Preşedintele consiliului ar fi manifestat eri hotărîrea ce o are de a demisiona.

Cercurile conservatoare ale Dumei cred însă că ministrul nu trebuie să demisioneze, căci Ţarul a invitat pe d. Stolypin să rămîie la guvern.

De ale Modelor
Toate Noutăţile sezonului de Vară, se găsesc la Magazinul
LA „VULTUR"
Tuluri şi Laize cu cerculeţe albe şi culorile cele mai noui.—Ghimpe şi guleraşe pentru Rochiile Princesse Bluze de limon garnisite şi Jupoane elegante „Voillete Moderne" precum şi Ace fine de Pălării, Centure Directoire, Valanciene şi Torschone. — Sutaşuri, Nasturi şi aplicaţii de toate culorile.
Preţurile ştiute foarte modeste

Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steurman
Str. Golia 12

Biuroul „AURORA"
IAŞI Str. BARBOI No. 19
— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.
— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.
Plasări şi împrumuturi de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. **Executări silite.**
Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** Iaşi—str Bărboi 19

VIZITAŢI ATELIERUL
DE
Fotografie Artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
5 LEI—12 FOTOGRAFII MIGNION—5 LEI

Dr. Suzana Wechsler
Boli de Femei.—Faceri.
Consultaţiuni 2—4 p. m.—
Strada Anastasie Panu No. 4.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„CALUL"

Prima societate română de asigurări pentru animale
Reasigurări puternice la societăţi similare din străinatate

CAPITAL SOCIAL 200,000 LEI PRIMA EMISIUNE

Sediul principal BUCUREŞTI strada Enei 12.

Reprezentanţa Generală pentru toată Moldova în Iaşi

Consiliul de Administraţie:

Preşedinte: Dl. **General Romulus Boteanu**
Vice-preşedinte: „ **Dr. I. Costinescu**

MEMBRII:

Dl. **Alex. Marghiloman** mare proprietar fost ministru
„ **N. Lahovari** mare proprietar, fost deputat
„ **C. Pariano** mare proprietar fost deputat
„ **M. Wachtel** mare industriaş, bancher şi proprietar
„ **D. Darvari,** mare proprietar, deputat
„ **N. Racottă** mare proprietar, fost deputat
„ **D. R. Rosetti** avocat
„ **Pavel Michiu** mare proprietar, fost prefect şi deputat
„ **Maior Miron Costin** profesor la marele stat major al armatei
„ **Dr. Vet. Alexandrescu,** medic şef al judeţului Ilfov.
„ **Dr. Vet. G. Udritzki** profesor la şc. sup. veterinară

Directorul societăţei: Dl. **Mihail B. Brătianu**
Adm. delegat: **Dr. Vet. C. G. Starcovici** inspector veterinar
Sub director soc. Dl. **Edmond Flax**

Asigurări în ramura animală. Se asigură:

cai de ham, de călărie ş. a. contra **morţei, accidentelor şi epizotiilor**

Reprezentanţi generali pentru Iaşi şi toată Moldova:

D-nu G. FARRA

Biroul reprezentanţei Piaţa Unirei unde se fac şi subscriirile de acţiuni.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

A se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1907

PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,266,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1907 a fost de 86,461. Contracte pentru un capital de franci 565 Milioane şi franci 769.000 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 355 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurărei.

d) De zestre pe term'n hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurare atingătoare de branşa ţviţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

PORTE-POTS
EN FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Rue de la Hôtisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Teatru Circ Sidoli

In fie-care Joi, Vineri, Sâmbătă şi Dumineca la 9 ore

CINEMATOGRAF

Pathe Freres -- Paris

Preţuri populare

In fiecare Sîmbătă şi Dumineca la 3 ore ziua

MATJNEU

cu preţuri pe jumătate la toate locurile

Dr. A. Steuerman

Medic al Societăţii *Fraterna-Păcurari* şi al Tramvayului electric

Str. Golia No. 13

Orele de cons., 8—10 a. m., 2—4 p. m

Vaccinări şi revaccinări

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Subsemnatul mă ofer a scrie cu ori ce maşina de scris acte, contracte şi ori ce documente, cu preţ modest.

Doritorii sunt rugaţi a scrie o carte postală pe adresa

Alexandru Stroian
— Strada Spinţi No. 8 —

Cumpăraţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa VI a Loteriei V

s'au pus în vânzare

Tragerea

De la 27 April—20 Mai

Se poate cîştigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 20,00
1/4	Un sfert	Lei 40,00
1/2	Una jumătate	Lei 80,00
1	Loz întreg	Lei 160,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	3—lei	1/4	Un sfert	6—lei
1/2	Una jumătate	12—lei	1/1	loz întreg	24—lei

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner. Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi